

DİZ ÇÖKMEYENLER

(Üç Yüz Cizreli)

İkinci Cilt

İRFAN GÜLER

Şehit Şilan Bakî Edebiyat Okulu Yayınları

DİZ ÇÖKMEYENLER
(Üç Yüz Cizreli)
İkinci Cilt

İRFAN GÜLER

Basım Yeri: Azadi Matbaası
Basım Tarihi: 2021

Şehit Şilan Bakî Edebiyat Okulu Yayınları

Bu satırları okuyan, Cizre destanını, o mahşeri direnişin sesini, ismini duyan insanlar!

Bu kitap; düşmanın önünde diz çökmektense gökyüzünün üstlerine düşmesini yeğleyen, ülkelerine sadık 'Üç Yüz Ölüm-süz' kadın ve erkek kahramanın; özgürlük, bağımsızlık ve adalet uğruna, baş uçlarına bir taş dikilmeden, Cizre'nin arzında yatan bedenlerinin, göklerinde dolaşan ruhlarının aziz hatırasına yazılmıştır...

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

“Aslından uzak kalan kişi, her zaman buluşma zamanını arar durur...” demişti Mevlâna.

Kendi olmaktan çıkarılan birey için, insan olmanın biricik yolu, yeniden kendisi ile buluşması idi. Bulmak ve buluşmak istediği şey, bir biçimde kendisinden çalınan ulusallığı ve toplumsallığı kadar kişiliği, öz benliği ve özgür iradesiydi.

Kendi olma arayışı, bütün zamanların en anlam yüklü yürüyüşü, hakikate ulaşma çabası idi. Anlam arayışı derinleştikçe, hakikat yürüyüşü aşkın kendisi olurdu. Aşk yolunda örülen yaşam, büyük bir anlam deryasına dönüşürdü. Anlam deryası denilen şey, her nefeste, her anın gerçekliğinde biraz daha kendisi olabilmek, kendine doğru yürüyebilmek için benliğinin ve yüreğinin derinliklerinde biriktirdiklerine her an yeni bir şeylerin daha eklenmesiydi. Hakkatin anlam derinliğiyle oluşan öz, insanla var olan, insanı var eden her güzelliğin adıydı. Bu ise yürünen en zorlu yol, sonsuz ve bitimsiz bir yolculuktu. Anlamın kendisi olabilmek ve yaşamı bu uğurda bir adanışa sürükleyebilmektir.

Karşılaşılan her zorluğu aşkla göğüsleyip aşmak, imkânsız olanı olanaklı hale getirmek; içinde bulunulan zamanları bütün zamanlara, yaşanılan mekânları bütün mekânlara akıtmak; bir tohum gibi yaşamın anlam doruğundaki aşkların kucığına düşüp başka anlamların güzelli-

ğinde yeniden filizlenerek yeşermek anlamına gelirdi.

Gelirdi gelmesine, ama sayıları topu topu üç yüz civarında olan Cizre direnişçilerinin bu gerçeklikle tanışmaları ve anlam derinliğine ulaşmaları çok yeniydi. Edindikleri bilinç, karanlık içinde el yordamıyla yürüyen birine benzediği halde, kendileri olma heyecanıyla bütün zamanlara ve mekânlara aktıklarını hayal ederlerdi.

Birbirinin yaşıtı olan bu gençler aydınlık saçan, hiçbir şey saklamayan, hiçbir gizi olmayan çocuksu yüzlerinde kendileri olmanın sevincini taşırlardı. Doğal ve saydam saflıklarına çocuksu iyimserlik, gözü kara acelecilik; hep harekete, işe, eyleme dönük heyecan ve coşkuları eşlik ederdi. Yeni yeni öğrendikleri şeylerin anlam derinliğiyle bir yanından bakınca öte yanı görebilecekleri duygusunu capcanlı yaşarlardı.

Kendilerini Cûdî'nin, Cizîra Botan'ın doğasının, havasının, suyunun ve yaşamının doğal bir uzantısı, doğal bir parçası saymakla kalmaz; binlerce yıldır büyük atalarından kendilerine devredilmiş bir miras, yaşanılacak bir toprak parçası ve uğruna ölecek kadar sevdikleri bir yurtları olduğunu düşünür ve sahiplenirlerdi.

Dünyanın, Kürdistan'ın, Türkiye'nin, tarihin ve tüm insanlığın sorumluluğu omuzlarına yüklenmiş duygusuyla, buram buram inanç, umut ve devrim soluyordu yürekleri. Bir işe koştuklarında, bir eyleme gittiklerinde özgür geleceğin ve dünyanın avuçlarının içinde olduğuna inanıyorlardı. Hızla olgunlaşan ergen yaşamları hem çok gerçek, hem de bir masal havasındaydı. Henüz yaşanmamış acılara, ayrılıklara, ölümlere, özgür geleceği acılı ve karanlık kılan ne varsa hepsine meydan okudukları günlerden geçerlerken; hayallerine, coşkularına, umutlarına dönük sınırın nerede başlayıp nerede bittiğini düşünmezlerdi. Attıkları her adıma inançlarını ve umutlarını katık ederek yürürlerdi.

...

Rûken'in inancını ve umudunu katık ederek çıktığı hakikat yürüyüşü, yirmi beş yıllık maziye sahipti.

Yurtseverliğiyle ön plana çıkmış, Cizre'nin yanibaşın-

daki Hoseri köyündendi.

Özgürlük mücadelesiyle erken tanışan ve rolünü oynayan Hoseri köyü, eş zamanlı olarak devlet güçlerinin de dikkatini çekmişti. Bu yüzden 1990'lı yıllarda devletin resmi güçleriyle, yerli kontra Hizbullahçı güçlerin yoğun saldırılarıyla karşılaşmıştı. Köye dönük geliştirilen çok yönlü saldırılara karşı daha fazla sessiz kalamayan Rûken, gençliğinin baharında hakikat yürüyüşüne çıkmıştı.

Özgürlük bilinci ve dağ yaşamıyla kişiliğini yoğurmuş, iradeleşen özgür bir kadın olmayı başarmıştı. Botan, Besta, Gabar'da ayağının değmediği toprak parçası kalmamıştı. Uzun bir dönem Mardin Eyaleti'nin sorumluluğunu da yürütmüş, en son Besta'da görev almıştı.

Devlet güçlerinin Cizre'de uyguladığı dokuz günlük ablukada ordunun tanklarla devreye girmesi bardağı taşıran son damla olmuştu. Hemen hazırlıklarını tamamlamış ve bir düzine kadar arkadaşıyla birlikte direnişçi gençlerin yardımına koşmuştu.

Bir sonbahar gecesinin serinliğinde varmıştı Cizre'ye. Zozan ve Nûda karşılamıştı kendisini. Yıllar sonra çocukluk ve ergenlik zamanlarının geçtiği Cizre'ye ilk kez geliyor ve iliklerine dek yayılan heyecanı kadar sevincini de bastırmıyordu.

Alacakaranlığa dek süren sohbetleri ardından yorgunluktan bitap düşen bedenine söz geçiremeyip uyudu. Birkaç saat geçmemişti ki, sokaktan yayılan çocukların şen şakrak sesleriyle uyandı.

"Dağda bizi uyandıran kuş cıvıltıları, Cizre'de çocukların bağırışlarına dönüştü. Kuş cıvıltıları da, çocuk sesleri de doğanın en saf halidir. Her iki ses de insana mutluluk veriyor" diye düşündü.

Çocuk sesleri kulaklarında yankılanırken aklı dağda, dağdaki arkadaşlarında, ağaçtan ağaca uçuşan serçe ve sakaların ötüşlerindeydi. Bir anda çocuk sesleriyle kuşların ötüşleri birbirine karıştı. Karışan iki ses, yüreğindeki yaşam coşkusunu ve özgürlük hissini depreştirerek sonu olmayan bir çağlayana dönüştürdü. Gözlerini kapayıp güm-

bürdeyerek akan çağlayanın altında olduğunu hayal etti. Çok geçmeden hayalindeki çağlayanla çocuklar yer değiştirdi. Tarif edemediği bir endişe ve kaygı yayıldı bedenine. Her an çok acımasız ve sıcak bir savaşın başlayacağı belliydi. Yakınlaşan savaşın ayak sesleri, kulakları sağır edecek yoğunluktaydı.

“Savaş başlarsa bu çocuk seslerini duyamayacağız artık. Savaş, hiç de çocukların saf ve masum dünyasına göre değil...” diye söylendi.

“Bir şey mi söyledin heval?” diye seslendi Zozan, yattığı yer yatağında doğrulup yüzünü Rûken’e çevirerek.

“Rojbaş heval, kendi kendime söyleniyordum, yoksa benim sesimden mi uyandın?”

“Hayır hayır, çocukların sesinden uyandım. Çocuklar olmasaydı da yine uyanırdım zaten. Şafak sökmeden uyanmaya alıştırmışım kendimi.”

“Desene heval Zozan, dağın disiplinli yaşamını kendine esas almışsın. Bu çok iyi. Şehirlerin insanı eriten bu boğucu havasında bunu başarmak kolay değil.”

“Aslında dağdan ziyade erken uyanmayı anamdan öğrendim. Sabah ezanıyla uyanır, temizlik yapar, kahvaltı hazırlar, kuyudan eve su taşır ve uyanmamızı beklerdi. Büyüdükçe ona yardım etmek için ben de erken uyanmayı bir alışkanlık haline getirdim.”

“Bizim köy yaşamı da öyleydi. Doğa ile iç içe yaşamın bir sonucu olmalı bu. Eskiden her şey doğal yollarla ve imkânlarla yapılmak zorundaydı. Şimdi öyle değil. Her işi yapabilecek araç ve gereçler yaşamın vazgeçilmezi haline geldi.”

“Bir yönüyle iyi oldu, yaşamı kolaylaştırdı. Bir yönüyle de binlerce yıldır süregelen doğal yaşamı ve insanın yaratıcı yeteneklerini köreltti. Her şey öylesine kolaylaştı ki, her yönüyle tekniğe, tüketime ve kolaycılığa bağımlı insan gerçekliği yaratıldı.”

“Bence hiç iyi olmadı” diyen Nûda, yattığı yer yatağından doğrulup Rûken’le Zozan’ın sohbetlerine katıldı.

“Demek seni de uyandırdık” diyen Rûken’in sözü bit-

memişti ki, Zozan araya girdi.

“Hele söyle, niye hiç iyi olmadı?”

“Teknik geliştikçe doğal yaşama alışkanlığı da ortadan kalktı. Geliştirilen teknikle tüketim toplumu yaratılarak her şey yapay hale getirildi. Bana öyle geliyor ki, tekniğin ve tüketimin bu denli çılgınca gelişimi, insanın en doğal özelliklerini de yapay hale getiriyor ve daha da getirecek.”

“Zaten robotlar ve yapay zekânın geliştirilmesine dönük tartışmalar her gün daha da gündemleşiyor” diyen Rûken, Nûda’yı tamamladı.

“Modernitenin hegemonik güçleri bir tartışma başlatıyorlarsa, bence tartışma konusu olan şeyi önceden yaratmışlar ve insanlar alışsın diye tartıştıracak bir algı oluşturmaya çalışıyorlar” diyen Zozan ayağa kalktı, yatağını toplamaya başlarken konuşmayı sürdürdü. “Bu konu çok yönlü bir tartışmayı gerektiriyor. Bunu daha sonraya bırakalım. Hemen toparlanıp çıkalım. Gezimizi bitirdikten sonra Silopi’ye gideceğim daha.”

“Benle Rûken heval de kadın yapısıyla toplantı yapacağız” diyen Nûda, oturduğu yataktan kalkıp hazırlanmaya başladı.

“Kadınlarla yapacağınız toplantının gündemini belirlediniz mi?” diyen Zozan bakışlarını Rûken’e çevirdi.

“Cizre’deki öz savunma çalışmalarının sorumluluğunu benle Siyabend heval yürüteceğiz. Ayrıca hem kadın çalışmalarının hem de kadın öz savunmasını geliştirme çalışmalarının sorumluluğu da bana kaldı. Gündemimiz hem genel, hem de özgün öz savunma çalışmaları olacak. Özgün öz savunmanın yönetimini de bu toplantıda belirleyeceğiz.”

“Zamanım olsaydı ben de yapacağınız toplantıya katılmayı çok isterdim. Maalesef akşama doğru Silopi’de yetişmem gereken bir programım var.”

“Hepimizin programı dolu. O halde hemen çıkalım.”

Rûken yer yatağını toplarken, Zozan da elini yüzünü yıkamak için banyoya gitti. Hazırlanmaları ve kahvaltı yapmaları uzun sürmedi. Sivil kıyafetler içindeki Rûken’in ayna karşısına geçip kendisine bakarken yüzünü buruşturması,

Zozan'la Nûda'nın gözünden kaçmadı. Birbirine bakıp gülümsediklerini gören Rûken "İstediğiniz kadar gülebilirsiniz. Yirmi beş yıldır giydiğim gerilla üniforması, silahım gibi benim bir parçam olmuş. Bu sivil elbiseler, çıplakmışım gibi tuhaf bir duygu yaratıyor bende" derken, gülümseyerek arkadaşlarına karşılık verdi.

Evden çıktıklarında saat dokuz olmamıştı daha. Bir arabayla Cûdî Mahallesini ve Cizre'yi yukarıdan görebilecekleri Caferi Sadık Tepesi'ne doğru yola koyuldular. İlk önce Kasaphane yolundan korucu mahallesi dedikleri korucubaşı Kamil Atak ve etrafında toplanan korucuların evlerinin önünden geçip, sarıya boyanmış bir okulun yanında durdular.

"Buraların hepsi Cûdî Mahallesi'nin bir parçasıdır" diyen Zozan, mahalle hakkında bilgi vermeye başladı. Bakışlarını okula çevirip bir anlık duraksama ardından konuşmasını sürdürdü. "Yanında durduğumuz bu okula Kürtlerin en büyük şairlerinden birinin adı verilmiş. Ancak halk arasında bilinen Melayê Cizirê adını değil, 'Ahmed El Cezeri' adını koymuşlar."

"Anladım" diyen Rûken, okula bakmayı sürdürürken oldukça düşünceliydi. "Üzerine çıktığımız bu tepenin adı da bana hiç yabancı gelmiyor. Nereden çağrışım yaptığını düşünüyorum da bir türlü çıkaramıyorum."

"Bu tepeye adını veren Caferi Sadık'tan söz ediyorsun sanırım" diyen Nûda, soru dolu bakışlarını Rûken'e çevirdi.

"Aynen öyle heval Nûda!"

"Şia mezhebinin on iki imamından biri olan Caferi Sadık'ın mezarının bu tepede olduğuna inanıldığı için onun adıyla anılıyor."

"Tabii ya, şimdi hatırladım" diyen Rûken'in sesi bir nida gibi çıktı. Duraksayıp bakışlarını avuçlarının içindeymiş gibi görünen manzaranın cezbedici güzelliğine odakladı. Öylesine daldı ki, konuşmasını bağlarken sesi sayıklar gibiydi. "Okula ve tepeye ismini verenler, tarihe mal olmuş önemli şahsiyetlerdir."

Caferi Sadık Tepesi'nin sol yamacına Teyî aşiretine

mensup korucuların evleri yapılmış, şehrin doğal tepecileri haline getirilmişlerdi. Nasıl ki Nur Mahallesi'ni ikiye bölen Botaş Caddesi devletle direnişçiler arasında doğal bir sınıra dönüşmüşse, Caferi Sadık Tepesi'nden başlayan ve yatay olarak Cûdî Mahallesi'ni üstten kesip Kasaphaneye inen yol da, korucularla direnişçiler arasında sınır olmuştu. Yolun aşağısı direnişçilerin, yukarısı korucuların denetimine girmişti. HÜDAPAR'lıların Nur Mahallesi'ni soldan kuşatmasına benzer durum, korucuların da Cûdî Mahallesi'ni yukarıdan kuşatacak şekle dönüşmüştü. Her iki durumu karşılaştıran Rûken, "HÜDAPAR'lıların Aşk Tepesi'ne, korucuların da Caferi Sadık Tepesi'ne yerleştirilmesi, tamamen askeri amaçlı olmalı" diye düşündü.

Melayê Cizirî Okulu'nun önünden bakınca Cizre'nin tamamı kuşbakışı görülür hale geliyordu. Yanında getirdiği dürbünle şehri izlemeye koyuldu. Dicle Nehri ve nehrin öte tarafında Banê Xanê Mahallesi ile köprüsü göz dolduruyordu. İpek Yolu, Nusaybin'den Silopi'ye TIR, kamyon ve geçip giden diğer araçlarla oldukça hareketli görünüyordu. Dicle'nin üzerine kurulan ve Yafes olarak adlandırılan ikinci köprü, elini uzatsa tutacakmış gibi bir görünüm sergiliyordu. Dicle Nehri boyunca uzanan 'Bajarê Kevn (eski şehir), eski çekiciliğini yitirmiş gibi bir hava yansıtıyordu. Tepeden karşıya bakınca Nur Mahallesi, aşağıya bakınca Cûdî ve Sur Mahalleleri bütün ayrıntılarıyla izlenebiliyordu. Şehrin hâkim noktalarına serpiştirilen devlet kurumlarından Tank Taburu, askeri garnizon, emniyet müdürlüğü, bölge trafik amirliği ve sınır karakollarının şehri işgal etme mantığıyla yapıldığı anlaşıyordu.

"Biliyor musun heval Zozan" diyen Rûken, elindeki dürbünle bakışlarını Cûdî Mahallesinin üzerinde gezdiriyordu. "En son Cizre'ye geldiğimde çocuk denilecek yaşıydım daha. Aradan geçen yirmi beş yıl sonra yeniden gelip Cizre'yi geziyorum. Cizre hem çok büyümüş hem çok değişmiş. Tanımakta güçlük çekiyorum. Sizin de rehberliğinize diyecек yok!"

"Valla ne desen yeridir. Sana Cizre'yi tanıtacağımı-

za, ikimiz de yeni görmüş gibi manzaraya dalmışız” diyen Nûda, eliyle işaret ederek üstten baktıkları yerleri göstermeye başladı.

“El işaretiyle gösterdiğim yerlere dürbünle bakmayı sürdürürsen daha iyi görürsün. Bu tepeden baktığımızda görünen Nur, Cûdî ve Sur Mahalleleridir. Cûdî ile Sur Mahalleleri zaten iç içedir. Nur Mahallesi’ni bu iki mahalleden ayıran Hezex Caddesi’dir. Sur ve Cûdî Mahallesi’yle Bajarê Kevn ve Yafes Mahallesi’ni birbirinden ayıran sınır ise, şu gördüğün Nusaybin Caddesi’dir. Nusaybin Caddesi, dört yolda Banê Xanê’den gelen cadde ile Hezex Caddesi’nin birleştiği yerden başlıyor; Cûdî, Sur ve Yafes Mahalleleri’ni fazla eğim almadan keserek Silopi’den gelen İpek Yolu’yla birleşiyor ve Nusaybin’e doğru gidiyor. En önemlisi de Hezex ve Nusaybin Caddeleri şehri ikiye bölerek bizimle düşman arasındaki fiziki ve psikolojik sınırı oluşturuyor. Özellikle Nusaybin Caddesi, bizle düşman arasında tam anlamıyla fiziki bir sınır olmuştur.”

Nûda’nın duraksadığını gören Zozan araya girdi ve eliyle Dicle Nehri’ni gösterdi.

“Önce Dicle Nehri üzerindeki Yafes Köprüsü’ne bak. Sonra dürbününü yola çevir ve baştan sona yolu izle. O yolun adına Çevre Yolu diyorlar. Yafes Köprüsü’nden başlayan bu Çevre Yolu Yafes, Sur, Cûdî ve Nur Mahallelerinin etrafından geçerek tüm Cizre’yi dolanıyor. Çevre Yolu deniyor, ama askeri amaçla yapıldığı anlaşılıyor. Bu yol hem Nusaybin hem de Hezex yolu ve caddesiyle birleştirilmiş. Sanki gerektiğinde şehri kısa sürede ablukaya almak için yapılmış. Özellikle üst taraftan dolanan çevre yolunun herhangi bir noktasında bile durulsa, şehir içindeki bir veya birkaç sokak hemen denetime alınabilir. Öyle ki, ortasından diki- ne kesilerek bir tas haline getirilmiş Cizre’nin etrafı.”

“Yanıl..”

“Yanisi şu heval Rûken, Dicle ön taraftan kesmiş Cizre’yi. Etrafında ise Yafes’ten başlamak üzere Banê Senefisê, Şahin Tepesi, Eyn Tirb Tepesi, Caferi Sadık Tepesi, Girê Batuyan, yine Mila Mêşê Tepesi, hatta Aşk Tepesi’yle adeta bir

hilal gibi arkadan çevrelenmiş. Zaten Çevre Yolu dışında Dicle suyu boyunca asfalt yol da var. Bu tepeler Çevre Yolu ile birleştirildiği için, istenildiğinde şehre kısa sürede müdahale imkânı bulunuyor.”

Konuşmasını bitiren Zozan’ı Nûda tamamladı. “Savunma için Cizre’nin dezavantajlı olan bu coğrafik yapısını, düşman büyük bir avantaja dönüştürmüş. Hâkim noktaların tümünü birer askeri üs durumuna getirmiş.

Endîwer’e yaklaşık bir kilometre uzaklıkta bir sınır taburu ile Hezex’ten gelirken Cizre’ye girişte yolun hemen sağındaki Nur Mahallesi’nin yukarısında Tank Taburu kurulmuş. Mahallenin hemen altında, Dicle suyunun kenarında da Garnizon Komutanlığı inşa edilmiş. Sadece kaymakamlık ve Akıncılar Karakolu şehrin içindedir. Bu karakolun esas görevi kaymakamlığın savunmasını yapmak ve asayiş ile ilgilenmektir. Banê Xanê tarafında ise devletin bütün kurumları konumlanmış. Emniyet Müdürlüğü, MİT binası, Polis Özel Harekât ve Çevik Kuvvet Merkezleri yerleştirilmiş. Yafes Köprüsü’nü geçtikten sonra, Silopi yolu üzerinde de Bölge Trafik Amirliği yapılmış.

Ayrıca Banê Xanê’nin yukarısında Kêrê Dağı’na (Cûdî ve Gabar’ı birbirine bağlayan bir dağ silsilesi) doğru gidildiğinde radyolink (radyo ve telsiz şebeke istasyonu) görevi gören askeri bir karakol da vardır.”

“Daha önce Cizre’den yanımıza gelip giden milisler düşmanın bu konumlanışını anlatırlardı. O anlatımlardan hareketle düşmanın Cizre’deki konumlanışını gözlerimin önünde canlandırmaya çalışır, ama bir yerler mutlaka bulanık kalırdı. Şimdi ise resmin bütün parçaları tamalanıyor ve her şey yerli yerine oturuyor.”

“İnsan kendi gözleriyle görünce hayal dünyasında daha iyi canlandırabilir.”

“Evet, öyle Zozan heval. Görmek, insanın düşünce ve hayal dünyasını zenginleştirir ve gerçekçi kılar.”

“İkimizin de askeri deneyimi ve pratiği yok. Senin yaşamın savaş içinde geçti. İyi bir komutan olduğunu da biliyorum. Askeri açıdan değerlendirirsen, bu tepeden bakınca

şehrin savunması için ne diyebilirsin?” dedi Nûda, bakışlarını Rûken’in gözlerinin içine dikerek.

“Öncelikle beni Caferi Sadık Tepesine getirmeniz isabetli oldu. Bu tepeden Cizre’yi detaylı gözlemledikten sonra vardığım sonuçları hem heval Siyabend’le hem de Öz Savunma Komitesi’yle tartışacağım. İlk etapta görebildiğim şehrin hali hazırda en savunmasız, aynı zamanda savunulması en zor yerinin de burası olduğunu düşünüyorum. Coğrafi olarak tümüyle düşmanın denetiminde olduğu yetmezmiş gibi burada konumlandırılan korucularla bu denetim güçlendirilmiş. Sanırım buralarda herhangi bir bariyer ve hendek de yoktur. Bu nedenle askeri olarak en zayıf noktamızdır diyebilirim. Düşman buraları tutarsa, bir anda istediği sokaklardan Cûdî Mahallesi’ne ve oradan Cizre’nin içlerine kadar inebilir. Cûdî Mahallesi nüfus ve alan olarak en büyük mahalle olduğundan, Cizre’nin omurgasıdır. Anladığım kadarıyla alınan tedbirler de sadece caddelerden gelecek saldırılara göredir. Yani, polisin saldırılarına karşı tedbir alınmış. Tepelerden ve direkt ordudan gelecek tehditlere karşı tedbirler çok zayıf. Oysa ordunun operasyon tarzı polisten tamamen farklıdır ve bu durum da gözetimelemdir düşüncesindeyim.”

“Çok doğru” diyen Zozan, tepedeki geziyi bitirip Sur Mahallesi ve Çar Kendal’a gitmeyi önerince arabaya bindiler ve Cûdî Mahallesi’nin içlerinden geçerek Sur Mahallesi’ne vardılar.

Sur Mahallesinin nöbet mevzileri Nusaybin Caddesi üzerine kurulmuştu. Mevzilerle ana cadde arasında en fazla elli metre mesafe vardı. Bundan dolayı hemen bütün mevziler müdahaleye oldukça açıktı. Hendek ve barikatın olmadığı birçok sokak da vardı. Mahallenin arka tarafı da Çar Kendal denilen boş bir alana bakıyordu. Buranın esas adı Newroz Alanıydı. İmarın seyrek olduğu bir yerdi. Eyn Tirp’in hemen altından geçen çevre yoluna uzaklığı yaklaşık yüz metre kadar ya var, ya yoktu. Çar Kendal’ı geçip hemen yakınındaki Şahin Tepesi’ne çıkıldığında Sur Mahallesi tamamen denetime alınırdı. Bu durum, mahalleyi hem

açık araziden hem de caddelerden çok rahat müdahale edilecek bir yer haline getirirdi. Cûdî ile Sur Mahallesi iç içe olduğundan, Sur Mahallesinin içine girildiğinde Cûdî Mahallesine geçiş de kolaylaşırdı.

Çar Kendal'a giderken önünden geçtikleri bir okulun adı Rûken'in ilgisini çekti. Biraz düşününce Cîz-re'de birçok yerin isminin değişik olduğunu ve ilgi uyandırdığını anladı. Ön koltukta oturan Zozan'ın sesi, arabanın çalan müziğini bastırdı.

"Bu okula adını veren İsmail Ebul İz, en az Melayê Cizirî ve Caferi Sadık kadar kendi alanında dünyaca ünlü bir âlimdir. Çok ilginçtir, her ne kadar Kürtler arasında pek tanınmasa da kendi döneminde dünyanın en ünlü bilim insanlarından biridir. Anlayacağın heval Rûken, Cizre sadece şairleriyle değil, âlimleriyle de ünlüdür. Bu kadim toprakların kültürel derinliğini kavrama açısından oldukça önemli örneklerdir bunlar."

"Mücadeleye katıldıktan sonra bu gerçekliği duyduğumda araştırdım. Ebul İz Cizirî, MS. 1136 ile 1206 yılları arasında yaşamış, Cizre'nin Kürt zemininde yetişmiş bir bilim insanıdır. Bu da o dönemde bu bölgede yaşayan Kürtlerin kültürel gelişkinliğine dair önemli bir veridir. Cizre insanının köklü bir kültürel mirasa sahip olmasının sebepsiz olmadığını da gösterir.

Düşmanın neredeyse iki yüz yıldır tüm asimile etme çabalarına ve soykırım saldırılarına rağmen, Cizrelilerin ulusal değerlerine bağlılığı, bu üretken tarihiyle yakından bağlantılı olsa gerek. En somut örneği, onlarca bilimsel icadı olan Ebul İz Cizirî'dir. Sömürgeci devlet bile bu gerçeklikten kaçamamış, adını bir okula vermiş. Tıpkı Melayê Cizirî gibi. İşte bu bile bizim devrim gerekçelerimizden biridir. Halka ait olanın, tarihe ait olanın gaspı ya da onun üzerinden sömürgeciliğin kendini sürdürme gayesine dur demek içindir."

Araba Çar Kendal alanına geldiğinde durdu. Şoför arabada kalırken, kader birliği yapmış üç kadın yoldaş arabadan inip çevreyi incelemeye başladı. Çar Kendal'ın her bi-

rinde yaptığı çağrışımla yakın tarihten o güne dek yaşananları gözlerinde canlandırarak Sur Mahallesini izlediler.

Çar Kendal, Cizre’de ‘Bêrivan’ adıyla hafızalara kazınan Binevş Egal’in, diriliş devriminin ilk serhildanlarına öncülük ettiği alandı. Kim bilir Asya’la omuz omuza veren Cizre kadınları ve gençleri, bu alanda ne heyecanlı, ne gururlu onur kavgaları vermişlerdir... Mehmet Kurt’la başlayan devrimin ilk kıvılcımları, Binevş Egal ile serhildana dönüşmüş; Yılmaz Serhat, Adil Aslan ve bedenini özgürlüğe katık etmiş nice yiğitlerin emeğiyle Cizre yurtseverliğini harlamıştı.

Her biri Kürdistan’ın bir bölgesinden olan, özgürlük hayalleri etrafında kenetlenip yoldaş olan bu üç kadın, özgürlük kavgalarından birinin daha arifesinde olduklarını biliyor, geçmişle güncelin bağını kurarak özgür geleceği yaratmak istiyorlardı. Yürek atışlarını sağlayan, heyecan kadar, hayal dünyalarını süsleyen özgür birey ve özgür toplumu yaratmanın soylu inanışydı.

** ** *

Akşamın koyu kızıl gölgeleri Cizre'yi kuşatıyordu. Yavaş yavaş çöken gece karanlığının sessizliği içinde yürüyen Doğan'ın, diğer yaşıtı gençler gibi kendi olma gerçekliğiyle tanışması çok yeniydi. Cizre'nin 'Çiyayî' dedikleri Gabarlı yurtsever bir ailesine mensuptu. Önce Cizre'deki gençlik çalışmalarında aktif yer alarak kulaktan dolma bir şeyler öğrenmişti. Altı ay önce gördüğü kapsamlı bir eğitimde kendi olma bilinciyle tanışınca hakikat yolcusu olma kararlılığı bilenmişti. Anlam ve anlamlandırma yetisinin geliştiğini görerek birkaç ay öncesine oranla ne denli büyük bir aşama kaydettiğini hisseder, içi içine sığmazdı. Yanına aldığı Ejder ve üç genç arkadaşıyla gittiği bu yeni eyleminde, bilenmiş inancı ve umuduyla yolcusu olduğu özgür geleceğin düşlerini büyütürdü.

Hafif bir esintiyle sağa sola savrulan avlu duvarlarından sokağa sarkmış ağaçların bakır kırmızısını andıran ve belli belirsiz seçilen yapraklarına baktı. Solan ve kuruyan yaprağın ağaçtan düştüğünde yaşadığı hüznün nasıl olabileceğini hayal etmeye çalıştı.

"Ağaçtan düşen yaprağın hüznü varsa, yapraksız kalan ağacın hüznüne ne demeli? Sonbahara hüznün mevsimi denmesinin nedeni, birbirinden ayrılan ağaçla yaprağın hüznünden dolayı değil mi?"

Sorduğu sorunun yanıtını ararken sonbahar, doğanın hüznün mevsimi iken; kışın ardından gelen ilkbahar, yenden biten yaprakların, toprağı bezeyen bitki örtüsünün, bi-

raz daha boylanan ağaçların, renk renk çiçeklerin mevsimi diye düşündüğünde, “Ömrümüzün son demi, sonbaharıdır artık” dizeleriyle başlayan hüzünlü bir şarkının melodisini anımsadı.

Doğanın suskunlaştığı, rüzgârın sesinin ıslık gibi duyulduğu, kuruyan yaprakların etrafa savrulduğu sonbaharda, dalından düşen her yaprak kimine göre bir “son” olarak görülüp acı verirken, kimine göre, düşen her yaprak toprağa can olacağından ve yerine de yenisi yeşereceğinden “yeni bir başlangıç” olarak değerlendirilirdi. Bu nedenle hazan mevsimi de denirdi sonbahara. Bütün o yapraklar birer birer terk ederdi ağaçları. Çiçekler toprağın altına çekilirdi usulca. Yeni başlangıca hazırlık olmakla birlikte bu dönem, aynı zamanda ölümü de çağırırtırdı çoğu insanda. Özellikle yaşlılar için hüzün ve kışa yolculuğun mevsimiydi sonbahar.

Peş peşe usuna sükûn eden düşüncelere dalmışken, başını göğe çevirdi. Kirli renklerle lekelenmiş, kararmış koyu bir karanlığın yağmurlu ve fırtınalı bir geceye hazırlık yaptığını anladı. “Bütün bunlar, sonbaharın kışa evirildiği günlerin habercisidir” diye söylendi. Geriye dönüp baktığında, bir adım arkasında kendi hayal dünyasına dalarak yürüyen Ejder’in sesini duymadığını anladı. Uzakta parlayıp sönen şimşegin sesi, giderek yakınlaştı. Büyük bir gürültüyle parlayıp sönen şimşeklerin içine girmiş gibi bir duyguya kapıldı. Birdenbire esmeye başlayan kuvvetli bir rüzgârın sokaktaki tozu, toprağı ve kurumuş yaprakları önüne katıp götürmesini, iri yağmur damlaları izledi. Xoce noktasındaki arkadaşlarıyla selamlaşıp geçtiklerinde, dikkatli olmaları için yanındaki arkadaşlarını uyardı.

Sokağın bittiği kuytu bir noktaya geldiğinde durup çömeldi. İlk Ejder geldi yanına. Bir elinde Kleş, diğer elinde düdüklü tencereden yapılmış kablolu mayın vardı. Ejder’i ardı sıra gelen diğer üç genç arkadaşı izledi. Silahlarının namlusu yere dönüktü. Birinin elinde Ejder’inkine benzer bir mayının ağırlığı omuzlarına çökmüştü. Yanına gelen her arkadaşı etrafında halka oluşturur gibi olduğu yerde çöme-

lip oturdu. İri yağmur damlaları durmuş olsa da kuvvetli esen rüzgâr, acı bir poyrazı andırıyordu. Bir anlığına yanıp sönen şimşegin aydınlık ışığında arkadaşlarının bakışlarını yakalamaya çalıştı. Deneyimi ve birikimiyle tanıdığı Ejder'in gözlerinde korkunun izine rastlamadı. Diğer üç genç arkadaşının ilk eylemleri olduğundan, yeniden çakan şimşegin ışığında daha dikkatli bakmayı ihmal etmedi. Üçünün de gözlerinde kuşatılmış bir geyiğin yumuşacık korkusunu yaşıyor gibi bir hava sezinledi. Sesi rüzgârda yankılanmasının diye fısıltı halinde konuşmayı yeğledi.

“Tahir Elçi'nin katledilmesini protesto etmek için bugün yaptığımız miting görkemliydi. Ama bu yeterli değil. İntikamını almak için askeri eylemler de yapacağız. Diğer mahallelere oranla savunması yetersiz ve düşmanın saldırma ihtimali daha yüksek olan Yafes Mahallesi'nde mayınlama çalışması yapmak için buraya geldik. Düşmanın yol güzergâhına iki mayın döşeyeceğiz.”

“Bildiginiz gibi mahalle, üç yandan düşman karakollarının gözü önündedir. Geceleri de birçok yere kobralarla pusu atılıyor. Ben ve Doğan heval mayınları döşerken, siz de birkaç metre uzaktan bizi koruyacaksınız. Yağmur sürseydi, termale karşı yararı olurdu. Bu nedenle hepimiz son derece dikkatli olmalıyız” dedi Ejder, soğukkanlılığını yansıtmayı ihmal etmeyerek.

Yanındaki üç genç arkadaşına baktı. Hiçbirinden ses çıkmadı. Birinin elindeki mayını alıp öne düşünce, hemen arkasından Ejder yürüdü.

Etrafı boş bir alan olan yolun hemen yanına kısa aralıklarla iki mayın döşeyeceklerdi. Kısa bir yürüyüşten sonra mayın döşeyecekleri yere gelip çömeldi. Ejder yanına gelirken, diğer üç genç arkadaşı beş adım uzaklarında durup mevzilendiler. Mayını yerleştirmek için Ejder çukur kazarken, Doğan da kablolarını düzeltip bağlıyordu. Bir iki dakika geçmemişt ki yüz metre ileride pusuya yatan kobranın termal dürbününe yakalanmalarıyla otomatikçe bağlı bomba atar ve makinalı tüfek ölüm kusmaya başladı.

Doğan'la Ejder'in arasına düşen bir bomba her birini

bir tarafa savurdu. Bir diğ er bomba da diğ er   c gencin yak ınlarına düşünce hepsi yaralanmış oldu.

D    t  ğ u yerde iki büklüm olan Doğ an kendinden geçmiş gibi ydi. Kulaklarındaki korkunç uğ ultu dışında bir şey duymuyordu. Ba  ından ve yüzünden boynuna, boynundan bedenine doğ ru akan ılık sıvıyı belli belirsiz hissediyordu. Kucağ ında duran eli, yumruk olmuş da midesinin i  ine doğ ru girmiş gibi ağı r bir acı bedenine yayılıyordu. Güçlükle elini yüzüne götürdü. Vıcık vıcık kan ve et parçası geldi eline. Bakmak istedi, ama hiçbir şey göremedi. Kalkmak istedi, yerinden kıpırdayamadı. Bir kez daha elini başında ve yüzünde gezdirdi. Bombadan yayılan   arapneller kafatasını parçalamış, yüzünün bir kısmını götürmüştü. Her yeri kandan sırlı  klamdı. Yavaş yavaş bütün bedeni dayanılmaz korkunç acılarla kasıldı. Bağı rmak, Ejder'i   ağı rıp durumunu   ğ renmek istedi, sesi çıkmadı. Sesi yokmuş gibi bir sessizlik içinde debelenirken, ağı zının ve dilinin olup olmadığı ayırdına varamadı. Bütün bedenini esir alan acı içinde kıvrandı durdu. Bir s  nger gibi kanını emen toprağ ın kollarına bıraktı kendisini. Son kez yıldı  ları g  rebileceğ ini düşünerek ba  ını gökyüzüne çevirdi. Zifiri karanlık içindeki gökyüzünden düşen bir damlanın alnına düştüğünü hissedince şiddetli bir yağ murun yağ masını bekledi. Beklentisi uzun sürmedi, soluk alı  ı yavaşladı ve acıları dindi yavaş yavaş.

Ne bardaktan boşanırcasına yağ maya ba  layan yağ mu ru, ne gök gürültüsünü, ne yanıp sönen   im  eğ in keskin ı  ıg  nı, ne Ejder'in "Heval" diye bağı ran acı dolu sesini, ne de Xoce ve yakındaki noktalardan gelen arkadaşlarının bağı rı  larını duydu...

** ** *

Daha önce Cûdî Mahallesinde en çok kullanılan yer Mala Gel'di. 4 Eylül'deki dokuz günlük yasakta ve sonrasında çevre yolunda konumlanan zırhlı araçlardan Mala Gel'e dönük yoğun saldırılar başlayıp aralıklarla sürünce; Mala Gel'de üstlenen Cizre İlçe Meclis Yürütmesi, üç dört sokak ötedeki görece daha sağlam olan taziye evi ve çevresinde üstlendi.

Taziye evi Cûdî Mahallesi'nin ortalarına düşen, dışı beyaz iki katlı bir binaydı. Duvarda Önder APO ve 1992'de Güney Savaşı'nda son mermisine kadar savaşan, teslim olması için çağrı yapıldığında mermileri bitmiş, silahını kayalara vurarak parçalayan, teslim olmaktansa uçurumdan atlayarak sonsuzluğa ulaşan Şehit Berîtan'ın fotoğrafları asılıydı.

Giriş katının altında bir bodrumu olduğundan, çevresindeki diğer evlere oranla daha korunaklı ve güvenli sayılırdı. Dışı beyaza boyandığı için gençler tarafından "Beyaz Saray" diye de anılırdı. Tank ve obüs saldırılarının hedefi olabileceği düşünüldüğünden, üst katı kullanılmazdı. Bodrum katı, yaralıların kalabileceği mini bir hastane gibi döşenirken, giriş katı örgütsel ve toplumsal çalışmaların merkezi haline getirilmişti. Büyükçe bir mutfak, çok sayıda kişinin yatıp kalkabileceği büyüklükte bir odasıyla Mehmet ve yürütmedeki arkadaşları için oldukça işlevseldi.

Taziye Evinin hemen karşısında bulunan iki katlı bir evde sağlık komitesi kalır; önceki yaralıların düzenli bakımı kadar, yeni getirilen yaralılara ilk müdahaleyi zaman

geçirmeden yapma olanaklarını bulurdu.

Fırtınayı andıran sert rüzgârın eşlik ettiği şiddetli bir yağmur vardı dışarda. Gece ilerliyordu. Dr. Serger, Çeman, Hacer, Siyabend, Asya, Mehmet, Nûda, Arjîn ve Baz, sabırsızlıkla vurulan gençlerin getirilmesini bekliyorlardı.

Önce Doğan'ı sırtlamış iki genç girdi içeriye. Yağmurdan ve kandan sıırıslıklam olmuşlardı. Serger ve Mehmet koşup Doğan'ı kucakladığı gibi bodruma indirdi. Ameliyat için hazırlanan masanın üzerine yatırdı. Kafatasının ön tarafında şarapnel parçalarının açtığı iki çukurda beyni görülebiliyordu. Yüzünün sağ tarafı parçalanmış ve dağılmıştı. Nabzını kontrol eden Serger'in yüzü acı içinde buruştu.

"Doğan arkadaş vurulduğu gibi şehit olmuş. Yanında olsaydık da bu ağır yaraya yapabileceğimiz fazla bir şey yoktu" dediğinde, Ejder'i kucaklamış Siyabend indi bodruma.

"Ejder heval yaşıyor Doktor, hemen müdahale edersen kurtulma şansı olabilir" dedi aceleyle.

Doğan'ı ameliyat masasından indiren Mehmet, Doktorun duvar dibine serdiği bir battaniyenin üzerine incitmekten korkar gibi düzgünce uzattı. Doktor ameliyat masasına dönerken, Mehmet, Doğan'ı uyuyor gibi uzatıp bir başka battaniyeyle üzerini örttü. Acıyla dolan yüreği paramparçaydı sanki. Son kez Doğan'a baktığında boğazına kadar gelen ağlama istemini güçlkle bastırdı. Ameliyat masasına döndüğünde yüzüne oksijen maskesi takılmış Ejder'e baktı. Yorgun ve sararmış yüzüne karanlık bir gölge düşmüş, yüzü geçmişe gitmiş gibiydi.

"Ejder'in durumu nasıl Doktor?"

"Maalesef çok kritik heval Mehmet. Yaraları çok ağır ve fazla kan kaybetmiş."

Konuşurken dikkatini Ejder'den ayırmayan Dr. Serger, bir yandan da derin yaraları dikmeye ve pansuman yapıp sarmaya çalışıyordu. Bodrumun diğer köşesinde Çeman ve Hacer, yaralı diğer üç gençle ilgileniyordu. Siyabend, sağlıkçıların işini engellemeden gençlere moral vermeye çalışıyordu.

"Her üç arkadaşın da yaraları ağır, ama ölümcül değil.

Yaralarını dikip pansuman ettik. Kanamayı durdurduk. Kan durdurucu ve ağrı kesici iğneler yaptık. Şu an bağıladığımız bu serumlar yavaş yavaş onları kendine getirir. Burada ve bu koşullarda yapabileceklerimiz bu kadar heval Siyabend. İmkânlarımızı zorlayıp bir hastaneye gönderebilirsek, çok geçmeden arkadaşlar iyileşir. Yoksa ne olacağı konusunda bir şey diyemem” dedi Hacer, çaresiz boynunu bükerek.

“Sen ne diyorsun Çeman heval? Hastaneye göndermek dışında seçeneğimiz yok mu?

“Korkarım yok heval. Ben de aynı şeyi düşünüyorum.”

“Anladım. Urfa’daki bir hastaneye nasıl gönderebiliriz? Ya da bu halleriyle Urfa’ya yetiştirebilir miyiz? Bir fikriniz var mı?”

“Doktorla birlikte hastanedeki ambulanslardan birini ayarlayıp gönderebilirsek sorun çıkmaz sanırım. Hem güvenlik için hem de arkadaşların sağlam ulaşması açısından güvenilir bir ambulans gerekli.”

“Belediyenin ambulansı olmaz mı?”

“Güvenlik açısından belediyenin ambulansı uygun değil. Herhangi bir arama noktasında durdurulup arkadaşların alınmasını kimse engelleyemez. Ama tam teşekküllü devlet hastanesinin ambulansı olursa, hele şoför ve hemşire biraz soğukkanlılıklarını koruyabilseler mesele kalmaz.”

“O halde siz doktorla birlikte ambulansı ve güvenilir sağlık görevlilerini hazırlayıp arkadaşları gönderin. Ben de kullandığımız gizli yolları ayarlayayım. Şansları varsa yakalanmadan Urfa’ya ulaşırlar.”

Hacer ve Çeman’ın yanından ayrılan Siyabend, Doktorun yanına geldi. Ejder’in yaraları dikilmiş, pansumanı yapılmış ve sarılmıştı. Verilen oksijene rağmen soluklanışı belirsizdi.

“Yapabileceğimiz bu kadar heval Siyabend. Çok umutlu değilim. İsterseniz ambulansı çağırıp hastaneye göndereyim.”

“Devletin kiralık kontraları öldürmezse, kurtulabileceğine ne kadar şans veriyorsun?”

“Ben doktorum heval. Görevim insanları yaşatmak için

yapılabilecek ne varsa, yapılmasını sağlamaktır. Yüzde bir şansı varsa bile hastaneye gönderilmesini isterim.”

“Yani kurtulma ihtimalinin düzeyini kestiremiyorsun. Oldukça karamsarsın bence.”

“Orası öyle, ama küçük bir olasılık da olsa gönderilmesinden yanayım.”

“Anladım Doktor arkadaş. Kendi aramızda değerlendirme yapalım. Biz sonuca gidene kadar sen de güvenilir sağlık görevlileriyle bir ambulans ayarla, diğer üç arkadaş zaman geçirmeden Urfa’ya gönderelim, olur mu?”

“Olur heval, bu gece ayarlar, sabah erken gönderebiliriz. Arkadaşları ona göre hazırlarız.”

Bir kez daha Ejder’e baktı. Eli kolu bağlı bir şey yapamamanın çaresizliği, bir taş gibi yüreğine oturdu. Bakışlarını Mehmet’e çevirdi. Dolan gözlerini Ejder’den ayırmıyordu. Bir an bile olsa gözlerini Ejder’den ayırırsa, O’nu bir daha canlı göremeyeceği duygusuyla kuşatılmıştı sanki. Ejder’e dikili gözleri kıpırtısızdı.

“Burada yapacağımız bir şey yok. Gel de yukarı çıkalım” dediğinde, Mehmet’in kıpırtısız duruşunda bir değişiklik olmadı. Kolundan tutup sarstı Mehmet’i. Derin bir uykudan uyanır gibi boş gözlerle baktı bir an. Biraz önce söylediklerini usulca tekrarladı. Kendini toparlamaya çalıştığında mahcup bir ifade yayıldı yüzüne. Bir şey demeden Siyabend’in arkasından yukarı çıktı.

Saçları kırışmaya başlayan ve elli yaşlarında gösteren Mehmet, Cûdî yamaçlarındaki bir köyde doğup büyümüş, kişiliğinde Botan’ın tüm karakteristik özelliklerini toplamıştı. Asimilasyon politikalarının eritemediği Botan’ın otantik Kürt kişilik özelliklerini özgürlük hareketi ve bilinciyle yoğurmuş, şahsında muazzam bir yurtsever karaktere dönüştürmüştü. Özgürlük mücadelesinin yarattığı bu yeni yurtsever Kürt özellikleri, kişiliğinde ete kemiğe bürünmüştü. Öylesine coşkuluydu ki, coşkusu gür sesine yansır ve heyecanı ahenkli yürüyen bir tarza dönüşürdü. Bulunduğu ortamlarda coşkulu kişiliğinden etkilenmeyen yoktu. İri bir cüsseye sahip olduğundan, o gür sesine denk düşen

bir endama da sahipti. Karamsarlık ve umutsuzluk ondan uzaktı. Davranışlarında bazen duygusal refleksler öne çık-
sa da mücadelenin salt duygularla yürümediğini bilir ve he-
men toparlanırdı.

Ailesi aslen Süryani idi. Ermeni soykırımında Besta'nın Mihrê Köyünden göç edip, Cifanê'ye yerleşmiş ve Müslü-
man olmuştu. Doğup büyüdüğü köyünün adı değiştirilerek
Türkleştirilmiş ve Cevizdüzü yapılmıştı. Çok eski tarihlerde
kurulmuş güzel bir köydü. Köyde evleri, bahçeleri ve hay-
van sürüleri vardı. Tansu Çiller'in Başbakanlığı döneminde
koruculuğu kabul etmediklerinden köylerini basıp yakmış-
lardı. Kimi köylüleri de öldürmüşlerdi. Kıyameti andıran
o korkunç günlerde Şırnak'ın bütün köyleri yakılıp boşal-
tılmıştı. 1993 yılında ailesi Cizre'ye yerleştiğinde perişan
bir yaşama mahkûm olmuşlardı. Akrabalarının bir kızıyla
evlendirildiğinde on beş yaşındaydı daha. Eşi ilk çocu-
ğu Ferhat'a hamile kaldığında dokuzuncu kardeşi Çiyager
doğmuştu. Evlendikten beş yıl sonra da Türk ordusunda
zorunlu askerlik yapmaya gitmişti. Ferhat'tan sonra doğan
çocuklarına Firat, Nalîn, Evîn, Dicle, Serhat ve Barış adları-
nı koymuştu.

Üst kata çıktıklarında tam bir kargaşayla karşılaştılar.
Doğan'ın ölmesini ve diğer arkadaşlarının yaralanmasını
hazmedemeyen Dıljîn ve Haki sinir krizleri geçiriyordu.
Asya ve Nûda, Dıljîn'i sakinleştirmeye çalışırken, Baz ve
Arjîn de Haki'yi sakinleştirmenin arayışını sürdürüyordu.
Ancak ne yaparlarsa yapsınlar, ikisi de bir türlü sakinleş-
miyordu. Bir an Mehmet'le göz göze geldi. Mehmet'in biraz
önceki yaklaşımından eser kalmamıştı. Bu denli kendisini
çabuk toparlayan birini ilk kez görüyordu. Mehmet'e olan
sevgi ve saygısının katlanarak büyüdüğünü hissetti. Bir
şeyler söyleyecekti ki, Mehmet, insanın ilklerine işleyen o
tok ve duru sesiyle konuşmaya başladı.

"Bu ne hal böyle heval? Yüreğinizden kopup gelen bu
feryadı ve isyanı, inanın iliklerime dek hissediyorum. An-
cak kendinizi böylesine koyvermeniz yanlıştır. Doğan ve
Ejder heval sizleri böyle görseydi ne derdi, hiç düşündünüz

mü? Ya da Doğan hevali katleden düşmanın sizi bu halde gördüğünü gözlerinizin önüne getirmeye çalışın ve tekrar düşünün. Böyle düşünseydiniz, kendinize hâkim olur ve böylesine kendinizi koyvermezsiniz” deyip duraksadı. Söylediklerinin etkisini ölçmeye çalıştı.

“Biliyorsunuz, her geçen gün saldırılarını derinleştiren düşman, her alanda sindirme ve korkutma temelinde yoğun bir fiziki ve psikolojik savaş yürütüyor. Özellikle Amed, Suruç ve Ankara katliamlarıyla faşist terör zirveye çıkarıldı. Önder Apo ağır bir tecrit sürecine alınmış durumda. Gerillaya karşı imha operasyonları aralıksız sürüyor. Bu da yetmezmiş gibi şehitliklerimizi bombalar ve kepeçlerle tarumar etmeleri, kök kazıma mantığıyla nasıl hareket ettiklerinin mesajı oluyor. Erdoğan’ın ‘çözüm sürecini donduruyoruz’ demesinin, özünde kış şartlarında düşünülen büyük bir katliam ve imha konseptinin dile getirilmesinden başka bir şey olmadığı netleşmiştir. Sizler Apocusunuz, bütün bunları düşünerek kendinizi toparlamalı ve olabilecek daha büyük saldırılara hazırlamalısınız.”

Tekrar duraksadığında Dıljîn ve Haki’nin sessizleşerek dinleyen bir konuma geldiklerini görüp bir süre daha konuştu. Güçlülük de olsa Dıljîn ve Haki sakinleşmiş, şoktan çıkmış ruh halinin etkisiyle boş gözlerle bakmaya başlamışlardı. Yanlarına gelen Çeman ve Hacer, Mehmet’in işaretleriyle iki arkadaşını alıp kaldıkları eve götürdü. Sokağa çıkana kadar arkalarından bakan Siyabend, Meclis Yürütmesi’nde görevli olan ve orada bulunan Mehmet, Asya, Baz, Arjîn ve Nûda’yı yanına çağırdı.

“Ejder arkadaşın durumu kritik. Doktor çok umutlu olmasa da, kurtarılabilir umuduyla hastaneye gönderilmesini istiyor. Hastaneye gönderme, bir yerde düşmana teslim etme anlamına geldiği için, bu yönlü karar vermenin sorumluluğu ağır. Bu nedenle sizlerin görüşünü de alıp ortak bir sonuca gitmek en doğrusudur.”

“Doktora katılıyorum. Çok küçük bir ihtimal de olsa arkadaşın kurtulmasını sağlamak gerek” dedi Mehmet.

Peş peşe konuşan diğer arkadaşları da kısaca Meh-

met'in ve Doktorun düşüncelerine katıldıklarını söylediler.

"Madem hepiniz hastaneye gönderilmesinden yanassınız, bana da sorumluluğunu üstlenmek düşüyor. Öyle ise Doktor hemen bir ambulans çağırıp arkadaşları sağlık görevlilerine teslim etsin" diyen Siyabend, konuyu uzatmadan sonuçlandırdı.

Mehmet ve Asya'yla bodruma incekleri sırada yanlarına gelen Doktor, acı haberi verdi. "Maalesef Ejder hevali de kaybettik. Mevcut oksijen tüplerinin tümünü kullandım. Yapılabilecek ne varsa yaptığım halde arkadaşları kurtaramadım."

Konuşurken sözcükler boğazında düğümleniyor, neyi nasıl ifade edeceğinin güçlüğü içinde kıvranıyordu.

"Maalesef Ejder hevali de kaybettik, demek ne kadar basit, ne kadar sıradan bir söylem! Söyleyecek başka bir söz, bir söylem yok muydu? Bir anda gencecik iki insan, vahşice katledilerek aramızdan geçiyor. Neden onları kurtaramıyorum?"

"Baştan beri yanındayız Doktor. Mevcut koşullarda ve olanaklarla yapabileceğinden fazlasını yaptın. Ne kendini suçla ne de yaptıklarını küçümse. Olağanüstü koşullar yaşıyoruz ve daha ağırını da yaşayacağız. Hepimizden daha fazla güçlü olması gereken sen ve çalışma arkadaşlarındır. Biz kendimizi koyuversek bile, siz güçlü durmalısınız" dedi Asya, yaşadığı ağır ruh halini hissedip hafifletmeyi düşünerek.

Bakışlarını çevirdiğinde, Asya'nın bu sözleri yürekten söylediğine inandı. Asya'ya dönük bakışları sırasıyla Mehmet'e, Siyabend'e, Nûda'ya, Baz'a ve Arjîn'e kaydı. Ağır bir acı ve içtenlik dışında bir şey göremedi.

"Güç verdiğiniz için sağolun arkadaşlar. Yaşadığım sürece sizlerle olacak ve yapabileceğim ne varsa en iyisini yapmaya çalışacağım" diyerek, bodruma geri döndü. Bir anlık suskunluğun ardından Mehmet konuştu.

"Yarın şehitlerimizi defnetmemiz gerekiyor. Şimdiden hazırlık yapmaya başlayalım. Her iki arkadaş da Cizreli ve öncelikle aileleriyle görüşmemiz ve onları hazırlamamız

gerekir. Ben, Asya, Nûda ve Arjîn hevaler, her iki ailemizle de görüşerek gerekli tüm hazırlıkları yapacağız. Siyabend ve Baz heval de kalan arkadaşları harekete geçirip diğer hazırlıklara başlamalılar.”

Mehmet’in yaptığı görevlendirmeye karşı kimse bir şey demedi. Önce Siyabend ve Baz çıktı taziye evinden. Ardından Mehmet ve Nûda. Çıkmaya hazırlanırken Arjîn’in ocaktaki semaverden iki bardak çay doldurup getirdiğini gördü.

“Gideceğimiz yerlerde çay ikram ederler zaten. Zaman geçirmeden gitseydik iyi olurdu” dediğinde, Arjîn’in sigara yaktığını da gördü.

“Beş on dakika gecikirsek bir şey olmaz Asya heval. Bir içimlik sigara ve bir yudumluk çayın verdiği zaman aralığında, düşüncelerimi toparlamaya ihtiyacım var. Hava soğuk, sen de çayını yudumla. Hatta bir sigara da sen iç.”

Sözünü bitirmesiyle sigara paketini uzatması bir oldu. Boynunu büken Arjîn’in bakışlarında “beni kırma” dercesine bir istem vardı. İçmeyi sevmediği halde uzatılan paketten bir sigara aldı. Yaktığı sigaradan bir yudum çekip savurduğu dumana bakarken, Arjîn’in düşüncelerini meşgul eden soru işaretlerini hissetmeye çalıştı. Daha dikkatli baktı Arjîn’e.

Aslen Erganiliydi. En fazla yirmi dört yaşlarında gösterirdi. Yurtsever bir ailede büyüdüğünden, inkâr ve imha siyasetinin acı sonuçları kadar ülke, halk sevgisi ve direniş kültürüyle de erken yaşlarda tanışmıştı. Kültür sanat çalışmalarının Botan koordinasyonunda yer aldığı gibi, Cizre’deki kültür sanat çalışmalarının sorumluluğunu da yürütürdü. Orta boylu, zayıf ve esmerdi. Ona bakan, duruşundaki estetik ve vücudunun düzgün hatlarından dolayı dans için yaratılmış olduğunu düşünmeden edemezdi. Daha yakından tanıyınca, gerçek bir Kürt halk dansları sanatçısı olduğunu öğrenirdi.

Güzel ve güçlüydü. Yüz hatları geniş bir alın ve narin bir çeneyle yumuşardı, ama gözleri koyu ve deliciydi. Yüzünde gülüşünü asla eksik etmez ve hep yaşama akardı. Her güne muhakkak iyi bir giriş yapar, kendinden kattığı yaratıcı ye-

tenekleriyle derin izler bırakır, bu izlerin kalıcı olmasını sağlardı. Her şeye inat, gülen cesur kadınların cesaretlerini yüreğine ekip büyüttü. Kişiliğine ve yüreğine yapay şeylerin dokunmasına izin vermezdi. Doğal ve sade olanı kendi benliğinde buluşturup etrafına dağıtırdı. Bir çalışma arkadaşının deyişiyle ‘Özgürlük Mücadelesi’ndeki devrim güzellerindendi.’

“Ne düşünüyorum biliyor musun? Çözüm süreci dediğimiz şey, ilginç bir şekilde heval Sara’nın şehadetiyle başladı, Tahir Elçi’nin şehadetiyle son buldu. Bu sürecin ne kadar kirli ve entrika dolu olduğunu anlamak zor değil. Bence düşman, neler yapabileceği hakkında düşünmemizi istiyor. Faili meçhuller sürecinden, faili belli cinayet ve katliamlar sürecine geçildiğinin, Tahir Elçi şahsında Kürt toplumu ve değerlerinin çok acımasızca hedefleneceğinin mesajını verirken; Kürdistan halkının tüm soykırım denemelerine rağmen hala ayakta kalışına, ‘erken sevinmeyin, oyun daha bitmedi’ dercesine bir hava yansıttı.”

“Çok önemli bir halkadan yakaladın sanırım. Ben de ilginç bulduğum başka bir noktayı belirtiyim. Tahir Elçi Cizrelidir ve Cizreli Tahir Elçi, Amed-Sur’da katledildi. Amed ile Cizre Kürtlerin en kadim iki şehri. Birbirine oldukça benzer özelliklere sahip. Her iki merkez de hep saldırı altında olduğundan, öz savunma için yapılan ünlü surlarıyla meşhurdurlar. Birinde Amed surları, diğerinde Birca Belek. İki şehir de Dicle’nin kenarına kurulmuş, yoğunluklu aynı kültürel değerlerle beslenmiş, adeta kader birliği yapmış kişilikli iki kültürel merkez. Dicle Nehri ise iki şehri birbirine bağlayan hayat damarı işlevi görüyor. En önemlisi de, biri PKK’nin ilk diriliş devrimine öncülük ederken, diğeri kurtuluş devrimine öncülük etmeye soyunmuş. Düşmanın buna sessiz kalması mümkün mü? ‘Ölümlerden ölüm beğen’ dercesine bir yaklaşım sergileyeceği kesin gibi.”

“Aslında zamanı biraz daha geriye sarsak şunu görürüz; 7 Haziran seçimlerinin iptal edilmesiyle, rejim seçimlerle gitmeyeceğini gösterdi. Amed katliamıyla bize; ‘boyun eğmez ve diz çökmezseniz sonunuz ardı arkası kesilmeyen

katliamlar olacak' dedi. Suruç katliamıyla demokrasi güçlerine ve dostlarımıza 'sakın ha, Kürtlerle yan yana gelmeyin, gelerseniz onların akıbetine uğramaktan kurtulamazsınız' mesajını verdi. Ankara katliamıyla Türkiye'nin bütün ezilen ve sömürülen halklarına 'oturun oturduğunuz yerde' diyerek korkutma ve sindirme politikasını yaşama geçirdi."

"Yani?"

"Yanisi şu; Türkiye ve Kürdistan halkı her gün biraz daha cehennemi bir yaşamın içine çekilecek."

"Yani ölümlerden ölüm beğen! Dedikleri budur ama onlara boyun eğecek bir halk gerçekliği artık yok..."

Bardaklarını son kez yudumlayıp sokağa çıktılar. Kuvvetli esen rüzgâr eşliğinde yağın yağmur damlaları, bir kamçı gibi suratlarına çarptı. Duvar diplerinden yürüyerek yağmurdan korunmaya çalışırken, uzaklardan makinalı tüfek sesleri takırdıyordu. Karanlık sokaklarda yağmurun oluşturduğu su birikintilerine gire çıka gözden kayboldular.

** ** *

Kaymakamlığın bulunduğu sokağın girişinde kendisini bekleyen sivil taksiye binerken, Erdoğan'ın haberlerdeki konuşmasındaydı aklı. Gün boyu televizyonların haber manşetlerinde 'ikinci bir istiklal ve istikbal savaşından' söz eden Erdoğan, milli seferberlik çağrısı yapıyordu. HDP dışındaki tüm muhalefet partilerine yapılan çağrı, özünde kendi güçlerine ve tebaasına dönük bir mesajı içeriyor; devlet güçleri için "cihat" anlamına geliyordu. Katıldığı bazı toplantılardan anladığı kadarıyla "cihat" kavramının yeni dönemde yapılacak katliamların fermanı anlamında kullanıldığını biliyordu.

"Devletimiz ve Reisimiz terörist Kürtlere karşı beka mücadelesi ve ölüm kalım savaşı verecek. Bu kez topyekûn bir temizlik yapacak. Verilen görevleri en iyi şekilde yapmalıyım ki, hem gözlerine girerek kendimi güvenceye almalı, hem de Albayımın vaat ettiği mükâfatı hak etmeliyim" diye düşündü.

"Bugün sizi çok dalgın gördüm Beko Bey" diyen Albayın makam şoförlüğünü yapan sivil giyimli askerin sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı.

Bindiği aracın siyah renk camlarından dolayı içi görünmez, ama dışarısı çok iyi görülürdü. Geçtikleri güzergahı izlerken kafasında bin türlü konu gelip geçiyordu.

"Cevap vermediniz Beko Bey, o denli derin dalmışsınız ki! Yoksa Cingöz Albayımın çok kızgın olduğunu mu öğrendiniz?"

“Cingöz Albayım çok mu kızgın?”

“Evet, çok kızgın. Bu aralar karşısına çıkan anasından doğduğuna pişman ediyor.”

“Bu denli kızmasına neden olan nedir acaba?”

Soruyu sorarken Albayın neden kızgın olduğunu tahmin ediyordu. Son bir haftadır yapılan eylemlerde emniyet güçlerinin verdiği zayıtın büyüklüğü karşısında hayrete düşmüştü. Sorguya çekilircesine bütün eylemler hakkında topladığı bilgilerin sorulacağından emindi. Ancak elinde yeterli bilginin olduğu söylenemezdi. Bildiği bilgileri verecek, bilmediği konularda ise hazırladığı senaryoya göre bir şeyler söyleyecekti. Bütün çabasına rağmen, emniyet istihbaratında görevli polisleri kimin öldürdüğü konusunda bilgi edinememişti. Tanıdığı gerilla ve yerel gençleri gözleminin önüne getirdi. Eylemi kimlere yükleyeceğini netleştirenince, bilgisinin olmadığı diğer konulara geçti.

Düşüncelerini toparlaması sürerken, araba Dicle Nehri tarafına düşen kapıdan Tank Taburu’na girdi. Bahçede dizilen onlarca tank ve zırhlı araç, her türlü saldırıya hazır halde bekliyordu. Albayın makam odasının bulunduğu binanın girişinde araçtan indi. Kendisini getiren sivil askeri izleyerek tabur karargâhı binaya girdi. Koridorlarda telaşlı bir koşuşturma vardı. Sağdaki koridorun sonunda bulunan odanın kapısı önünde durdu. Kapıyı çalan sivil asker, Albayın “gir” diyen sesi ardından içeri girerken, o kapıda bekledi. Çok geçmeden dışarı çıkan sivil askerin işaretiyle içeri geçti.

Makam koltuğunda oturan Albay Cingöz dışında kimse odada yoktu. Albayın göstereceği yere “otur” komutu vermesini beklerken, peş peşe sıralanan sorularla karşılaştı. Odada yankılanan öfke dolu sesin hiddetinden emir eriymiş gibi olduğu yerde esas duruşa geçti. Kuruyan boğazını, vücuduna yayılan titreme izledi.

“Söyle bakayım Beko Efendi, hani teröristlerin döşediği mayınların kablolarını kesiyordun? Hani mayınların kablo su kesildiğinden, teröristler birbirini suçlayarak bozgun yaşıyordu? Hani aralarında bir çatışma kaçınılmazdı? Öyle

ise, son birkaç günde darbelenen iki kobramızla bir akrebimize ne diyeceksin. Hazan yaprağı gibi karşımda dikilip titreyeceğine konuş be adam! Yoksa verdiğin bilgilerle bizleri yanıltıyor musun?"

"Yok Albayım, şerefsizim verdiğim bilgiler doğrudu" dedi, güçlkle konuşarak.

"Doğruysa bu dediklerimin izahını nasıl yapacaksın? Üç gün önce öldürülen Emniyet istihbaratında görevli polislerimiz için ne diyeceksin? Ya dün kaçırılan Kaymakamın özel güvenliğindeki polise ne demeli? Şimdi diyeceksin ki, nerede tutulduğunu tespit edemedim daha! Haydi, yerini söyle de yanılt beni!"

"Kaymakamın güvenliğindeki görevli polis" deyip durdu. Sözcükler kuruyan boğazına takılı kaldı. Bir iki yutkunup güçlkle konuşmasını sürdürdü. "Kaymakamın güvenliğindeki polis, cezaevi dedikleri bir evde tutuluyor Albayım."

"Bu ev nerede, nasıl bir evdir? Güvenliğini kimler sağlıyor?"

"Mahallenin ortasında sayılan Taziye Evinin yakınında iki katlı bir evdir. Çok sayıda odası ve odaların pencereleindeki parmaklıklardan dolayı cezaevi olarak kullanılabilir özelliklere sahiptir. Gençlerin 'Usta' dedikleri, halkın ise Hesênê Abid diye tanıdığı Hasan Tağ bakıyor bu cezaevine. Dört beş kişilik yerel gençlerden oluşan bir grup cezaevinin güvenliğini sağlıyor. Görevli kişiler dışında oraya kimseyi yaklaştırmıyorlar. Dünden beri o çevreyi yakın takibe almışım. Bir açık bulursam polisi kaçırmayı düşünüyorum" deyince durdu, sözünü bitirecekti ki önemli bir şeyi hatırlıyor gibi yaparak tekrar konuştu. "Ayrıca Albayım, polisin üzerinde çıkan bir Akrep silahı, bir sarsılmaz tabanca, telsiz ve arabasına el koydukları konuşuluyor. Cizre'ye olan tüm giriş çıkışlar ve Cûdî'yle bağlantı kurabilecekleri tüm yollar tutulduğu için polisimizi dışarı çıkaramıyorlar. Bundan dolayı Siyabend'in çok kızdığını, 'esir alacaklarına öldürselerdi daha iyiydi. Bu koşullarda esir muamelesi yaparak tutmanın ne kadar zor olduğunu düşünmez mi insan,'

dediğini, esir almayı yasakladığını, emniyet güçlerinden kimi görürlerse öldürme emri verdiğini duydum.”

“Tabi olacağı bu! En öncelikli görevin Siyabend’i öldürmek demiştin sana. Siyabend’i öldürmezsen o da böyle atıp tutar.”

“Çok iyi korunuyor Albayım. Hem çok iyi korunuyor, hem de sürekli hareket halinde. Kendisiyle görüşmek isteyenleri birebir tanıımıyorsa Masîro’yu konuşmaya gönderiyor.”

“Bunu atıyorsun lan puşt! Bana gelen bilgiler çok rahat hareket ettiği yönünde. Sıradan halk bile görüşüyor kendisiyle.”

Albaya verilen bilgilerin doğru olduğunu bildiği halde, önceki söylemini abartarak sürdürdü. Konuşması kesilince durdu.

“Ya öldürülen polislerle ilgili ne diyeceksin?”

“Dört polis, sivil giyimli olduklarına güvenerek Nusaybin Caddesi’nin üzerindeki bir tamirhaneye gidiyorlar. İlk etapta kimsenin dikkatini çekmiyorlar. Tamirci çırağı genç bir çocuk, polis olduklarından şüpheleniyor. Hemen Demhat’a mesaj çekiyor. Beş on dakika içinde yanına Rüstem, Dilxwaz, Ronî, Arda ve Agirgeş’i de alan Demhat, tamirci dükkânına baskın yapıyor. Amaçları polisleri teslim almaktır. Ancak polisler silah çekip kahramanca çatışıyorlar. Çevreyi kuşatan bu teröristler, polislerin silaha sarılacaklarını fark edince otomatik silahlarla tarıyorlar. Üç polisimiz şehit olurken bir polisimiz yaralanıyor. Şehit polislerimizin üzerine giderek silahlarını alıyorlar. Arabalarını da ateşe veriyorlar. Yaralı polisin de şehit olduğunu düşündüklerinden çekip gidiyorlar. Çevredeki halk, yaralı polisi hastaneye kaldırıp kurtarıyor.”

Kafasında oluşturduğu senaryoya uygun konuştuğu Albayın ses tonundaki ve mimiklerindeki sertlik yumuşadı. Bakışları boşluğa dalar gibi düşünceli bir hal aldı. Kendi kendine söyleniyormuş gibi konuşunca öfkesi yeniden depreşti.

“Amansız bir savaş başlattığımızı bu aptallar ne zaman

anlayacak? Bu bir beka, bu bir varlık yokluk meselesi. Normal koşullardaymışız gibi elini kolunu sallayarak Nusaybin Caddesi'ne nasıl giderler? Teröristlerin yuvalandığı bir yer olduğunu nasıl düşünmezler?"

"Doğan ve Ejder'le ilgili verdiğim bilgi doğru çıkmadı mı Albayım? Yerini ve saatini bildirerek mayın döşeyeceklerini söylediğim için etkisiz hale getirildiler. Dokuz günlük kuşatmadan önce sadece mayın döşeyenler Soro ve Çirûsk'tu. Her biri birkaç grup mayıncı eğitti ve ortalığa saldı. Ben ancak Yafes Mahallesi ile Cûdî'nin Yafes tarafına düşen bölgedeki mayınları tespit edip etkisiz hale getirebiliyorum. Bazen diğer mahallelere de gidiyorum, ama bu çok seyrek olmak zorunda. Sıklıkla gidersem dikkat çeker. Bu da açığa çıkarılmamı kolaylaştırır."

Albayın öfkesi dinince iyice rahatlayan Beko, topladığı diğer bilgileri eksiksiz vermek için hafızasını zorladıkça zorladı. Bildiği noktaları ve mevzileri, kimlerin bu noktalarda kaldığı, ellerindeki silahlara varıncaya dek her şeyi anlattı. Cep telefonuyla gizlice çektiği ve bir flaş belleğe aktardığı görüntüleri Albay'a verdi. Söyleyeceği bir şey kalmayınca Albayın "git" demesini bekledi. Rahatlamış olsa da bir asker gibi esas duruşunu halen sürdürüyordu. Sessizce emir bekleyen esas duruşu, Albay konuşuncaya dek sürdü.

"Açığa çıkmamak için bütün maharetini sergileyeceksin. Esir polisimizi kurtaracak en ufak bir açık bulduğunda beni haberdar edeceksin. Gerekli tedbirleri alıp emir verdiğimde kaçıracaksın. Gerekirse Çevre Yolu'ndan cezaevine kadar olan yol güzergâhındaki tüm noktaları etkisiz hale getirecek bir koridor açma projesi geliştirebilirsin. Özel kuvvetlerle o noktaları etkisiz hale getire getire cezaevine kadar gelir, sessizce baskın yapar ve yağdan kıl çeker gibi esir polisimizi alıp çıkarız. Al sana proje! Ayrıntılarıyla birlikte içini sen doldur."

Bir an duraksayan Albay, bakışlarını Beko'nun gözlerinin içine dikip kıpırtısız halini izledi. Oldukça nizami esas duruşuyla bir heykeli andırıyordu. Öylesine heykelimsi bir hal almıştı ki, gözlerinin içine baktığı halde gözlerini bile

kırpmıyordu.

“Kurtay’ı ne yaptın? Konuşabildin mi?”

“Daha konuşamadım Albay’ım. Şimdiye kadar Nur Mahallesi’nde kalıyordu. Cûdî Mahallesi’ne gelişi birkaç günü bulmadı daha. Bir iki kez karşılaşp ayaküstü sohbet ettik. Bu sohbetle ilişkilene zeminini yarattım.”

“Çok ağırsın Beko, çok ağır. Sözde daha önce MİT’in eğitiminden geçmiş ve onlarla çalışmışsın. Her şeyi şipşak anlamalı ve anında yapmalısın. Mesela çözüm süreci denen maskaralığı MİT iyi yönetti. Çözümünden yana olduğuna herkesi inandırdı. Hatta bütün şehirlerde terör faaliyeti yürüten gençlerin birçoğunu yanına çekip istediği biçimde yönlendirdi ve harekete geçirdi. Şırnak ve ilçelerinde gençlere yaptırdıkları eylemlerle halkın soğumasını sağladı. O meşhur halk pazarının yakılması olayı, gençler eliyle bazılarının işkence görmesi ve ayaklarından silahla vurulması, halkın tepki göstereceği yerlere molotofların atılması gibi nice pratiklere imza attı. Hatta İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerde belediye otobüslerine molotoflar attırarak halkın terör örgütüne isyan etmesi için elinden geleni yaptı. Sen daha birkaç genci yanına çekip iç karışıklık yaratacak bir başarıya imza atmadın. İşte al sana başka bir proje daha. Kafanı zehir gibi çalıştır Beko ve her şeyi şipşak yap. Kurtay denen herifi de bir an önce kafesle. Anlaşıldı mı?”

Önceki konuşmalarını normal bir ses tonuyla yapan Albay “anlaşıldı mı?” dediğinde, emir kipini içeren en yüksek sesle söylemeyi yeğledi. Albayın yüksek ses tonuna ve emir kipine uygun düşecek şekilde en yüksek sesiyle “emredersiniz komutanım!” diyen Beko, Albayın baş işaretiyle gerisin geriye gitti, topuk selamı çakarak çıktı. Bir an Beko’nun arkasından bakan Albay, aklına gelen ne kadar ağza alınamayacak küfür varsa peş peşe sıraladı. O ara elindeki bir gazeteyle içeri giren JÖH Komutanı, topuk selamı çakarak küfürlerin bitmesini bekledi.

“Bu Kürtlerden öylesine nefret ediyorum ki, bir dakika bile aynı havayı solumaya tahammül edemiyorum. Hele

devlet için çalışan Kürtler var ya, onlardan daha çok nefret ediyorum. Diğer Kürtler öleceklerini bilseler bile bildiklerinden şaşmıyorlar. Ya bizim için çalışan Kürtler! Her kalıba girdikleri yetmiyormuş gibi, her türlü şaklabanlığı yapıyorlar. Onur ve şeref adına bir kırıntıya bile sahip değiller.”

“Halkına ihanet eden, bize neden etmesin?” dedi JÖH Komutanı, Albayın duraksadığını görerek.

“Yeri geldi mi, en büyük ihaneti bize de yapacaklar. Bundan hiç kuşkun olmasın. Mesela bu Beko denilen itin, yanımdan ayrılır ayrılmaz teröristlerin yanına gitmeyeceği ve onlara bilgi vermeyeceği ne malum!”

“Orası öyle Albayım, ne yaparsa yapsın, bu Beko’ya hiç güvenmiyorum.”

“Ben güveniyor muyum sanki? Buna rağmen bu pis Kürtleri yok edene kadar bizim için çalışanlara da ihtiyacımız var. Verdikleri bilgilerin doğru olup olmaması önemli değil. Kürtleri birbirine kırdırtmak için bazılarını yanıma çekebildiğimiz kadar çekeceğiz. Bakma benim bu denli nefret edip küfrettiğime. ‘Köprüyü geçene kadar ayağa dayı deme’ misali, bir yere kadar bunlara tahammül de edeceğiz. O isyancı Kürtleri bir yenelim, bu defa sıra onlara gelecek. Bana bıraksalar, ölümlerden ölüm beğen diyeceğim onlara.”

“Gözlerim o günleri görse gam yemem Albayım.”

“Görecek oğlum, daha yaşın kaç, başın kaç senin? O elindeki gazete ne öyle?”

“Bizdeki ihaneti göstermek için getirdim Albayım!”

“Kimmiş o bize ihanet eden?”

“Hasan Cemal Albayım. Cizre’ye gelip barikatları ve teröristleri çekmiş. Beko bize çalışırken, gazetecilik adına Hasan Cemal de onlara çalışıyor.”

“Hasan Cemal iyi bir gazeteci aslında. Ancak O’nun terör seviciliği, gazeteciliğini beş paralık hale getiriyor. Devlete bağlı asker bir aileden geliyor. Terör seviciliği yerine devlet seviciliği olsa, bu devletin sırtı yere gelmez. Oku, bakayım ne diyor bu terör sevicisi.”

Girişteki açıklamaları okuyan JÖH komutanının sözünü

kesen Albay, “giriş açıklamalarını geç, sadede gel, sadede” deyip araya girdi.

“Köşeyi dönünce karşımıza kum torbalarından oluşan ve sokağın arka tarafını göstermeyecek kadar yüksek bir barikat çıkıyor. Barikatın üstüne kırmızı bir bez gerilmiş, beyaz harflerle yazılmış: ‘SARAYIN SAVAŞI DEĞİL, HALKIN DİRENİŞİ KAZANACAK.’ Barikatın üstüne de renkli bir Öcalan bayrağı asmışlar. Barikatın yanından arka tarafa geçiyoruz, bir barikat daha, mavi beyaz kum torbalarından oluşuyor. Genç YDGH’liler toplanmış. Maskesiz, silahsız. Anlaşılan, gün batarken siyah maskeler takılıyor, silahlar çıkıyor. Karşılarına oturuyorum. Anlatıyor Mehmet: ‘Bakın, şu karşınızda oturan dört genç de 1990’larda köyleri yakılarak boşaltılan, bu yüzden evlerini barklarını terk ederek Cizre’nin kenar mahallelerine göç etmek zorunda kalan ailelerin çocukları...’ Devam ediyor: ‘Bu çocuklar acıların çocukları... Yaşanan acılara tanık olarak büyüyen çocuklar... Büyüdükleri vakit de dağa çıkan çocuklar... Şimdi köyünden şehre inenler de bu barikatlara çıktılar.’ Sözü 1990’lara getiriyor: ‘Şimdi devlet, tıpkı 1990’ların kafasıyla hareket ediyor yine. Yine aynı mantık... Nasıl 1990’larda köyleri yaktı, köyleri boşalttı, ormanları yaktı, böylece PKK’nın tabanını yok edeceğini sandı. Oysa tam tersi oldu. PKK, şehirlere göç eden Kürt köylüleriyle birlikte şehirlere girdi, yaşanan acılarla kitle tabanını genişletti, kök saldı. Şimdi aynı ‘insansızlaştırma’ modelini şehirlerde uygulamaya çalışıyor. İnsanları canından bezdirip kaçırtmaya çalışıyor. Ama yine olmayacak, başaramayacak.’ Bu arada 7 Haziran-1 Kasım mukayesesini yapıyor: 7 Haziran’da HDP, Cizre’de yüzde 91.9 oy aldı. Beş ay boyunca neler neler yaptılar Cizre’de, ama 1 Kasım’da HDP oyunu yükseltti, yüzde 93.4 aldı.”

“Tabii böyle konuşacaksın Hasan Efendi! 1990’larda biz olmasaydık, cansiperane savaşmasaydık bugün ne sen olurdu, ne de terör seviciliğin” deyip tekrar sözünü kesti. Kime savurduğu belli olmayan okkalı bir küfür savurdu.

“İsterseniz okumayı bırakayım Albayım, moraliniz daha fazla bozulsun istemiyorum.”

“Oku be oku, O’nun yazdıkları moralimi bozamaz” dediğinde, komutan kaldığı yerden devam etti okumaya.

“Cûdî Mahallesi’nin Halkevi. Büyücek bir odanın girişinde üstünde bağış yazan bir sandık. Duvarda televizyon açık. Kanal İMC’nin haberlerinde HDP Grup Başkanvekili İdris Baluken konuşuyor: ‘Silvan’da gazetecilerin kafasına silah dayadılar.’ Bana öz yönetim örgütlenmesini anlatıyor: ‘Her sokağın bir ‘komün’ü var. Onun eşbaşkanları var. O sokakta 300 hane varsa, 300 hanenin temsilcileri o komünü oluşturuyor. Komünlerden, Halkevi ya da Mahalle Meclisi kuruluyor. Ve her mahalle kendi büyüklüğüne göre, İlçe Meclisine delege gönderiyor. Buradan Halk Meclisi doğuyor. Ondan Yürütme ve Yürütme Eşbaşkanları... O Yürütmenin de; maliyeden, hukuktan, sağlıktan, çevreden, örgütten sorumlu birimleri oluyor. 2005’ten beri üzerinde çalıştık, tartıştık ‘öz yönetim’in. 2015’te de yavaş yavaş pratiğe geçirmeye başladık. Madem devletten hayır yok, biz de kendi işimizi kendimiz yapıyoruz. Artık mahkemeye değil, bize geliyorlar. Uzlaşma Komisyonları var. Günde 20-25 dosya sonuca bağlanıyor. Bu arada son alınan bir kararla, Cizre’de artık iki evliliğin yolu kesilmiş durumda...” dediğinde duraksadı JÖH Komutanı. Bir an okumayı sürdürüp sürdürmemesi gerektiğini düşündü. Albayın soru dolu gözlerinin kendisine dikildiğini görünce yeniden okumaya başladı.

“Önümüzdeki çadırdan çıkardıkları formika masaya taze pideler geliyor. Otlı peynir soruyorum. Zeytinle birlikte o da geliyor. Sîrik diyorlarmış otlı peynirin bu türüne. Sîrik, dağ sarımsağı. Pide ve demli çayla güzel bir öğle yemeği oluyor. Sözün peşini bırakmıyor Mehmet: ‘Sormuş-tunuz, fırtına nedir anlatayım. Bu gençler yaşanan acılarla büyüdüler. Sonra da silahı alıp dağa çıktılar. Şimdi de buradalar, şehirde... Bu gençlere terörist demekle işin içinden çıkamaz devlet... Bunlar öfkeli gençler... Murat Karayılan’ın bile ‘onların yanında biz liberal kalırız’ dediği gençler... Bu gençleri ancak barış, ancak gerçek bir barış durdurur. Yoksa fırtına gelir.’ Tekrar fırtınadan söz açıyor: ‘Cizre’de en büyük direnişin yaşandığı bütün bu mahalleler, Cûdî, Nur,

Sur, Yafes, Konak hepsi 1990'larda köylerden göçenlerin, evlerinden barklarından koparılanların kurduğu mahalleler... N'apacaksın şimdi? Bu mahalleleri havadan bombalayacak mısın son çare olarak? Katliam mı yapacaksın yani?' Katliam deyip biraz durup devam ediyor: 'Aslında Roboski'de denenmiş olan bu yoldur. Ama baktılar öyle büyük tepki patlamasına yol açtı, durdular.' Ve soruyor: 'Dağı taşı bombalaya bombalaya yapamadığını, şimdi şehirde mi yapacaksın? Bu ancak bir çılgınlık hali olur ki, sonu bir iç saşa kadar varır.'

Barikatlarda YDGH'lilerin fotoğraflarını çekmek yasak, Sur içi ve Nusaybin'de olduğu gibi. Bilgi almak yasak. Ancak şöyle bir sohbet serbest... Biz konuşuyoruz, onlar daha çok dinliyor. Soruyor bana: 'Bu Tayyip Erdoğan nasıl bu kadar güçlendi?' 'Devletleştirdi de ondan... Bunun payı var güçlenmesinde' diyorum. Devamını şöyle getiriyorum: 'Bu memlekette devlet hâlâ çok güçlü... Hukuk ve demokrasiyle başı hiç hoş olmayan bir devlet bu... İktidar koltuğuna oturana, allem ediyor, kullem ediyor, sonunda devletleştirip teslim alıyor galiba... Muhafazakâr da olsan, İslamcı ya da dindar olsan, zaten kanına girmiş olan Kemalist milliyetçilik de senin devletleşmeni kolaylaştırıyor.' Bu tahlile aklı yatıyor. Bu çerçevede sözü 'Ergenekon'a getiriyor: 'Cizre'de Cemal Temizöz adı faili meçhul cinayetlerle anılır, lanetle anılır. Tayyip Erdoğan onu bile affetti, Ergenekon'la kol kola girdi. Devlete biat etti, devletleştirdi yani..."

Adının geçtiğini duyan Albay, öfkeden deliye dönüp ağzına geleni söylemeye başladı. Sinirden dolgun yüzü morardı, boyun ve alın damarları şişti, bağıra çağıra sıraladığı küfürler odanın duvarlarına çarparak yankılandı. "Şimdiye kadar yaptıklarım, bundan sonra yapacağım ile kıyaslanırsa devede kulak kalır. Asıl neler yapacağımı şimdi göreceksiniz" dediğinde çalan kapının sesiyle durdu. "Gir" dedi öfkeyle. Yaveri astsubay içeri girdiğinde topuk selamı çıkıp esas duruşa geçti.

"Kaymakam Bey aradı Albayım. 14 Aralıkta dışarı çıkma yasağının uygulanacağını, Vali Beyin yarın saat dokuzda

sizleri toplantıya çağırıldığını bildirdi.”

“İşte bu! Nihayet beklediğim gün geldi. Taş üstünde taş bırakırsam, Cizre’yi yerle bir etmezsem bana da Cingöz demesinler. Faili meçhul cinayetlerle mi, lanetle mi, yoksa kahramanlıkla mı anılacağımı şerefli milletimin tarihi belirleyecek. Faili meçhul olmayacak artık. Bu defa her şeyi açık açık yapacağım. Bütün dünyanın gözleri önünde hemde...”

** ** *

Şafağın ilk ışıklarıyla uyandığında yatağın içinde büzülen bedeni dertop olmuştu. Gece boyu açıkta yatmış duygusuyla iliklerine dek üşüdüğünü hissetti. Uykusu kaçmasın diye gözlerini açmadan üzerine attığı kalın yün yorganı sımsıkı bedenine sarıp dizlerini karnına çekerek biraz daha uyumak istedi. O halde gören biri olsa, dizlerini karnının içine koymuş da yusuvarlak olmuş sanacağından habersizdi. Uykuya dalmak üzere iken yaşlı ev sahibi geldi gözlerinin önüne. Gece geç saate kadar onunla yaptığı sohbeti anımsayınca uykusu büsbütün kaçtı. Yorganın altından başını çıkarıp odanın içine bakındı. Söken şafağın ışıklarıyla ölgün bir aydınlık dolmuştu odaya. Aynı odayı paylaştığı yaşlı adamın yatağı boştu. Odayı ısıtan elektrikli soba sönmüştü. İstemeye istemeye kalktı yataktan. Bir iki gerindi, yatağını düzgünce katlayıp odanın bir köşesine bıraktı.

Odaya açılan kapıdan balkona çıktı. Gelinlik giymişçesine beyaza bürünen Cûdî Dağı tam karşısındaydı. Şaşkınlıkla beyazlar içindeki dağa bakınca dört katlı bir evin teras katında geceyi geçirdiğini hatırladı. Öylesine bir soğuk vardı ki, vücuduna yayılan titremeyi önleyemedi. Geri odaya geçip elektrikli sobanın fişini prize taktı. Teras kattaki odanın elektrikli sobayla ısınacağına ihtimal vermese de, yanan sobanın önünde durup ısınmayı bekledi.

“Rojbaş yeğenim!” diyen sesle irkilip ayağa kalktı. Kapıya doğru baktığında bir elinde çay bardağı, bir elinde sigarayla içeri giren ev sahibi yaşlı adamı gördü. Dikkatle baktı

adama. Sakalı beyazlamış, sigara nikotininden bıyıkları yer yer sarıya kesmişti. Parmak uçları ve tırnakları da nikotinden sararmıştı. “Böyle erken kalkacağını bilseydim, sana da çay getirirdim. Çok mu üşüdün yoksa?”

“Rojbaş Mamo” dediğinde yüzüne yayılan utangaç ifadeyle zaten kırmızıya çalan teni, daha da kızardı. “Balkona çıktığım için biraz üşüdüm Mamo. Azıcık ısınayım diye sobayı yaktım.”

“Utanmana gerek yok yeğenim, insanın üşümesi doğaldır. Sen bakma bana, biz eski toprağız, sıcağa olduğu kadar, soğuğa da alışkınız. Şimdiki gençler yokluk nedir bilmediği için biraz delalî (nazlı) büyüyorlar. Sıcağa da, soğuğa da dayanma güçleri zayıftır” dediğinde bakışlarını kapıya çevirip yüksek sesle bağırdı. “Keça min Soro şiyar bûye. Xurîniyê bîne.” (Kızım Soro uyanmış, kahvaltıyı getir.)

Yaşlı adamın seslenmesiyle çok geçmeden elindeki sininin üzerine dizilmiş birer bardak çay, peynir, yoğurt, pekmez ve elektrikli fırında ısıtılmış ekmekle on yaşlarında gösteren bir kız çocuğu girdi içeriye. Siniyi indirirken saygı dolu bakışları Soro’daydı. “Rojbaş heval” dedi, bakışlarını ayırmadan. Yüzüne yayılan sevgi dolu bir ifadeyle gülümseyen Soro; “Sana da rojbaş hevala delal” dediğinde, gülümseyen bir yüzle karşılık veren kız çocuğu odadan çıktı.

Birlikte sofraya oturduklarında yaşlı adam konuşmasını sürdürdü. “Biliyor musun Soro yeğenim, yeni nesiller bilmez, ama bizdeki yemek kültürü oldukça gelişkindir. Mesela biz bu yemeğe, uykudan uyanırken aç karnına atıştırma anlamına gelen xurînî diyoruz. Kahvaltı ise bütün ev ahalisinin uykudan uyandığı ve sabah güneşinin yükseldiği saatlerde birlikte yenen yemektir. Eskiden insanlar şafak sökerken uykudan kalkar, bir şeyler atıştırır ve günlük işlerine başlardı. Saat sekiz ya da dokuz kadar çalıştıktan sonra kahvaltı yaparlardı. O gelenek giderek öldü. Herkes sabah saat sekiz dokuz kadar uyuyor. Kalktığında da kahvaltı yapıp öyle işine gücüne bakıyor. Bunun sonucunda xurînî dediğimiz yemek alışkanlığı da yok oluyor.”

“Haklısın Mamo, xurînî ile ilgili bu söylediğini ilk kez

duyuyorum. Ne zaman yenirse yensin, sabah saatlerinde yediğimiz her yemeğe, genellikle kahvaltı diyoruz. Sadece bu mu değişti? Yürüttüğümüz bu özgürlük mücadelesi olmazsa birkaç yıl içinde tanınmaz hale geleceğimiz kesin. Onun için halk olarak ne kadar mücadeleye sarılırsak, gelenek ve göreneklerimize o denli sahip çıkar ve yaşatırız” diyerek sözü değiştirmek istedi. “Uyandığımda balkona çıkıp Cûdî Dağı’na baktım, çok kar yağmış. Buraya da yağar diyordum, ama...”

“Karın buraya yağdığı nadiren görülür” diyerek araya girdi yaşlı adam. “Cûdî Dağı’na ne kadar kar yağarsa yağsın, Cizre çukurda olduğu için kar almıyor. Bazen düşen kar da yeri tutmuyor veya bir iki saat içinde eriyip gidiyor. Cûdî’ye düşen karın soğuğuna ise diyecek yok. Cizre’yi çevreleyen tepeler ve dağlar, yazları Cûdî’nin serin dağ rüzgârından insanları mahrum bırakıp sıcaklarla boğuşmasını sağlarken, kışları da dağlardaki karların soğuklarıyla boğuşmasını engellemiyor maalesef” dediğinde duraksadı, Soro gibi konuşmanın seyrini değiştirmek istedi. “Bundan sonra çetin geçen kış koşullarını yaşayacağız. Gördüğüm kadarıyla her iki tarafta büyük bir hesaplaşmanın son savaşını vermek için hummalı bir hazırlık içinde.”

“İki taraf derken” deyip sustu, soru dolu bakışlarını yaşlı adama odakladı.

“Sizlerle bu bêbext devleti kastediyorum yeğenim.”

“Kendini Cizre halkından ayırarak konuşmayı yakıştırmadım sana Mamo. Devletle, Cizre halkı deseydin daha doğru olurdu.”

“Kendimi sizden ayrı gördüğüm için söylemedim yeğenim. Ölse de, kalsak da beraberiz” dediğinde üstenci bir gülümsemeyle konuyu geçiştirmek istedi. “Buraların kışı çok çetin geçer. Devletin her türlü tekniği ve olanağı var. Dağların çetin kış koşullarına askerlerin dayanması zordur. Ancak şehirler farklıdır. Dağlar bizimidir, ama şehirler devletindir. Anladığım kadarıyla düşmanın tüm hazırlığı şehirde savaşımaya dönüktür. Teknik üstünlükten dolayı şehir savaşında kış koşullarının olumsuzluğundan bizim kadar

etkileneceğini sanmıyorum.”

“Olabilir Mamo, olabilir. Birlikte yaşayıp göreceğiz” dedi, sustu. Sesinde tepkiyle konuştuğunu gizlemeyi gereksiz gören bir tını vardı. Konuyu daha fazla uzatmayı anlam-sız gördü. Gece yarısına kadar yaşlı adamla yürüttüğü tartışmada bu yönlü kaygılarına ayrıntılı cevaplar verdiği halde ikna olmamış, her defasında konuşmasını evirip çevirip devletin büyük bir güce ve üstün tekniğe sahip olduğuna getirmişti. Yatağa girip uyumaya çalıştığında yaşlı adamın neden ikna olmadığı üzerinde düşünmüş, “Cizre’nin yerli ve orta halli kesimine mensup bir aile olduğu için, düşmanın yürüttüğü psikolojik savaşın etkisini ciddi boyutlarda yaşıyor. Öylesine korkmuş ki, ikna olması çok zor. Bu tür insanları konuşma değil, korkularını yenecek pratik ve eylemin gücü ikna edebilir” diye vardığı sonucu anımsadı. Sessizce yemeğini yerken yaşlı adam farklı bir konuda konuşmayı sürdürüyordu.

Yemeğini bitirdiğinde yaşlı adam bir yandan yemek yiyor, bir yandan konuşuyordu daha. Ses çıkarmadan bekledi. Yaşlı adam yemeğini bitirince teşekkür ederek vedalaşıp ayrıldı evden. Sokağa çıktığında yüzüne çarpan soğuk havanın keskinliğiyle irkildi. Giydiği montun fermuarını çekip yakasını yukarı kaldırdı. Montun yakası boynunu sardığı halde soğuğu hafifleten bir etkisi olmadı.

Yirmili yaşlarda gösteren Soro, İstanbul doğumluydu. Ekonomik sıkıntıları olmayan altı çocuklu yurtsever bir ailede büyümüşü. Lise ortalarına kadar İstanbul’da okurken, metropol şehirlerine göç eden Kürtlerin yaşadıkları çelişkili-çatışmalı durumları erken yıllarda kavramıştı. Bir süre gençlik çalışmalarındaki aktivitesini tatmin edici bulmayınca, üç yıl önce yönünü dağlara çevirmişti. İki yıl gibi dağın zorlu koşullarındaki mücadelesiyle önemli bir deneyim kazanarak gençlik çalışmalarının öncülüğünü yapmak ve öz yönetim çalışmalarında yer almak için Cizre’ye gelmişti.

Teni hafif kızıla çaldığından, Kürtçede ‘kızıl’ anlamına gelen Soro diye çağrılırdı. Çocukluğundan beri arkadaşları

arasında aynı adla çağrıldığı için, Soro'yu gerçek adından daha fazla sever ve benimserdi.

Kısa kesilmiş öne taradığı düz saçları duruşuna farklı bir ciddiyet kazandırır da, kendisini yaptığı işe hesapsızca katması, disiplinli çalışması ve emeğiyle tanıdığı herkeste belli bir ciddiyet yaratmıştı. Birçok ilkte O'nun öncülüğü vardı. Eğiten, yapan ve yaptıran bir kişiliğe sahipti. Cizre direnişinin her yerinde onun emeği belirgindi. Neredeyse her mevzide eğittiği en az bir arkadaşı olurdu. Mahallelerin savunma sistemlerinde ellerinin izi kalmıştı. Uzmanlaştığı çalışma alanı mayıncılık ve sabotaj olsa da, her alanda yeteneklerini açığa çıkarır ve harekete geçirirdi. Yeri geldiğinde komutan, yeri geldiğinde örgütleyici, yeri geldiğinde en öne çıkan bir savaşçıydı.

Cizre'ye geldikten sonra kitap okuduğunu kimse görmemişti. Buna rağmen birçok tarihi günü bilir ve istenilen her konuda sahip olduğu doğru bilgiyi arkadaşlarıyla paylaşmaktan geri durmazdı. Arkadaşları onu tanıdıkça, sahip olduğu bilgiyi tecrübeyle birleştirip en büyük korkuyu yenebilecek gücü açığa çıkardığını görürdü. Mayın denince akla ilk o gelirdi. Sabotaj onun işiydi. Dolaşmadığı mahalle ve sokak kalmamıştı. Gerekli görülen cadde ve sokaklara mayınlarını eker, ihtiyaç olan yerlere takviye mayın döşer, sistemli olarak da kontrol ederdi. Döşediği bir mayın uzun bekleyecekse sürekli pillerini değiştirir, yeni döşenmiş bir hale getirirdi.

Kızıla çalan güler yüzüyle yetenekleri birleşince bütün gençlerin kendisi için esas aldığı kahramanlardan biri haline gelmişti. Yirmili yaşların ele avuca sığmaz heyecanını, pratikçiliğinin olgunluğu ile bütünleştirmiş, kim olursa olsun işe ve eyleme koşturmuştu. İki mahallede mayın atölyesi kurmuş, birçok usta yetiştirmiş, değişik el bombaları icat etmişti. Yaklaşık üç kilo ağırlığında, yuvarlak demir levhalardan yapılmış fitilli el bombalarıyla zırhlı araçlara geçit vermez hale gelmişti. Teknikle iyi olan ilişkisini taktik yaratıcılıkla birleştirerek kendine özgü bir tarz yaratmıştı.

Soğuktan montunun içine büzülmüş, başı öne eğik so-

kalalarda yürürken barikatlardaki arkadaşlarına selam vermeden, hal hatır sormadan geçmedi. Taziye Evine vardığında Masîro, Dicle ve Axîn'i kahvaltı yaparken buldu.

"Rojbaş arkadaşlar, afiyet olsun" deyip çay ocağının yanına gitti. Buharı tüten sıcak bir bardak çayla arkadaşlarının yanına döndü.

"Bizimle kahvaltı yapmayacak mısınız?" dedi Axîn, yemeğini yemeye ara vermeden.

"Sağ ol heval, misafir olduğum evde kahvaltı yaptım."

"Ama gördüğüm kadarıyla canın sıkkın gibi. Yoksa yanılıyor muyum?" dedi Dicle, takılmak isteyerek.

"Kesin orta sınıftan birisinin evinde geceyi geçirmiş ve psikolojik savaşın gazına maruz kalmış. Yoksa neden canı sıkkın olsun ki? Size de öyle gelmedi mi?" dedi Masîro, Axîn ve Dicle'ye göz kırparak.

Öfkeli, ama yumuşak bakışlarla Masîro'ya baktı Soro. Uzunca bir boy, keskin bakışlar, kısa kirli sakalı olsa da, esmer temiz bir yüz, uzun ve ince dudaklar, uzun ve ince bir burun ve geniş bir alınla görenlerin hemen dikkatini çekiyordu. İki nohut tanesi gibi ufacak gözleri şahine benziyordu. O gözler, kimisinde korku salan, imanlı, ciddi, disiplinli ve soğuk bir etki bırakırken, kimisinde hayranlık uyandıran ve insanı içine çeken sevecen bir iz bırakıyordu.

Ağrılıydı Masîro, yurtsever bir ailede doğmuş ve çocukluğu Bazîd'in bir dağ köyünde geçmişti. On çocuklu, yoksul bir ailede büyümüştü. Yoksulluk içinde ve dağda büyümesi sonucunda, asi ruhlu bir kişilik şekillenmesi oluşmuştu. Liseye kadar okumuştı. Aile koçerlik yaptığından gerillayla tanışması daha çocuk yaşlarda başlamıştı. Aileyle birlikte yazları sürekli zozanlarda yaşadıklarından gerillayla ilişkileri canlı haldeydi. Çocukluğu aşıp ergenliğe geçince gerillayla olan ilişkileri milislik düzeyine çıktı. Kışları okul okuyor, yazları zozanlarda koçerlik yapıyordu. On yedi yaşına kadar milislik yaparken gerillayı, gerillanın yaşam ve ilişkilerini yakından izleyip anlamaya çalıştı. Özgürlük mücadelesini tanıması, bu sürecin doğal sonucu oldu.

Ailenin ekonomik durumu kötüleşince, ikinci sınıfta

liseyi terk ederek İstanbul'a gidip ağır işlerde çalıştı. Metropole gittiğinde sudan çıkmış balık duygusu içinde buldu kendisini. Metropol yaşamında rejimin Kürtlere karşı yürüttüğü sömürü, baskı ve asimilasyon politikalarını daha yakından görüp tanıdı. Bu ise, sisteme karşı olan çelişkilerinin daha çıplak halde yaşanması sonucunu doğurdu. Modernite yaşamını kabullenmede oldukça zorlandı. Bu zorlanma ve kabullenmeme, bilinçten yoksundu. Daha çok eski köy ve dağ yaşamında edindiği doğal yaşam ve özgürlük duygusunun verdiği alışkanlığın ürünüydü. Mücadeleyle tanıştığında bir süreliğine işi ve mücadeleyi bir arada götürmeye çalıştı. Ulusal ve toplumsal bilinci geliştikçe bu durumunu bilince dönüştürdü. 2012'ye kadar bu durumu sürdürdü. Katılım kararı verdiğinde koşulsuz ve bütünüyle katılımı esas aldı. Buna rağmen kendine göreliği aşmada zorlanan bir durumu yaşamaktan kurtulamadı.

Sorumluluğa yaklaşırken bazı yetersizlikleri olsa da, mücadele çizgisinden uzaklaşmamaya özen gösterdi. Bir kardeşi şehitti. Bir kız kardeşi de Rojava gidip YPJ saflarında yer almıştı. Önemli özelliklerinden biri çok şakacı olmasıydı. Kahkahalarla gülmesi ise oldukça sesliydi. Yüksek ama ince bir sesi vardı. Güldüğünde kahkahası bütün mahallede yankılanır, herkes onun mahalleye geldiğini anlardı.

"Gelir gelmez burnundan soluyan halini gördüğümde aklıma gelmedi desem yalan olur" dedi Dicle, Masîro'yu tamamlarcasına.

"Geldiğimde söyleyecektim, ama iştahınız kaçmasın diye yemeği bitirmenizi bekledim. Madem çok istiyorsunuz günah benden gitti" dediğinde, Masîro bastı kahkahayı. Soru'nun kızardığını gören Dicle ve Axîn de Masîro'ya eşlik etmede gecikmediler. Kızgın mı, gülsün mü bilemeden bir an baktı arkadaşlarına. Ardından kendi haline gülerek onlara katıldı.

"Madem seni kızdıramadık, o halde neler olduğunu anlatmaya başlayabilirsin" dedi Masîro, ciddileşip yemek yemeyi sürdürerek.

"Çok farkında değiliz, ama düşman korkunç bir psiko-

lojik savaş yürütüyor. Akşam misafiri olduğum ev sahibi-
nin söylediklerini duyunca, yürütülen psikolojik savaşın
ne denli boyutlu olduğunu daha iyi anladım. Buna karşı bir
şeyler yapmazsak, halkı bir arada tutmakta zorlanacağız
gibime geliyor.”

“Ev sahibin neler söylüyordu, önce onu anlat da bilelim.
Ona göre konuyu tartışırız” dedi Axn, Soro’nun duraksadı-
ęını görerek.

“Gördüğüm kadarıyla halkın dilinde abartılarak sr-
drlen propagandalar oldukça çeşitli. Bazı söylemler de
Çok gln. İşte düşman hava, kara, deniz kuvvetleriyle bir
anda ve eş zamanlı olarak saldırıya geçecek! SAS komando-
ları Dcle Suyunun altından ve yerin altındaki kanallardan
saldırarak! Bordo bereliler havadan paraşütle indirme ya-
parak direnen gençlere karşı bayılta, uyuta gazlar atıp
hepsini yakalayacak! Devlet su, elektrik, telefon şebekele-
rini keserek aylarca süren bir saldırı gerçekleştirecek! Su-
riye’den getirtilen DAİş eteleri bombalı araçlarla intihar
eylemleri yapacak! Ya Cizre’yi terk ederler, ya da üzerleri-
ne beton döküp gmeriz demeleri de cabası. Anlayacağınız
akla hayale gelmeyecek ne kadar hikye varsa etrafta do-
laşıyor. Söylenenlerin bir kısmında doğruluk payı şüphesiz
var. Ancak yansıtılış biçimi son derece yıkıcı bir rol oynaya-
rak halkta etkisini gösteriyor. Bu psikolojik savaşın önüne
geçecek yöntemler bulamazsak zorlanacağız.”

“Kendin de söylüyorsun Soro heval, adı üstünde psiko-
lojik savaş diye” dedi Dcle, ağzındaki son lokmayı yutun-
ca. Bardağının dibinde kalan ayı da yudumlayıp sürdürdü
konuşmasını. “Uzmanlar, psikolojik savaşı düşman tarafın
moral gücünü kırmak, iradesini zayıflatmak, gücünün ve-
rimliliğini azaltmak, düşman saflarında şüphe, memnuni-
yetsizlik ve karışıklık yaratmayı amaçlamak, diye tanımla-
mışlar. Bu tanıma göre psikolojik savaşın propaganda ve
rtl operasyonlarla beraber yürütüldüğünü biliyoruz.
Savaş zamanlarında hedef daha çok askerler iken, barış
zamanında psikolojik savaşın hedefi siviller yani kamuoyu-
dur. Burada amaç kamuoyunun baskısı ile düşman gücün

karar alıcılarına etki etmesini sağlamaktır.”

Amed’in yoksul ailelerinden birinin ilk çocuğu olarak yaşama gözlerini açtığında, ağır bir yükün omuzlarına yüklendiğinden habersiz bir çocukluk geçirmişti Dîcle. Amed’de doğması, daha çocuk yaşta sömürgeciliğin çıplak zoruyla tanışmasını sağlamıştı. Babası yurtseverdi ve legal çalışmalarda yer alıyordu. Babasının siyasetle uğraşması nedeniyle çocuk yaşta mücadeleyle tanışmıştı. Büyüdükçe babasına yoldaşlık yaparak legal partiye gidip gelmiş, halk çalışmalarına katılmıştı. Çok geçmeden gençlik çalışmalarında yer alarak aktif bir pratikçi olmuştu. Katıldığı bir kitlesel eylemde polis şiddetiyle birebir yüzleşmiş ve tutuklanarak zindana atılmıştı. On ay gibi bir süre zindanda kalmış, çıktığında ikirciklenmeden katılım kararı vermişti. Anne ve babasına hitaben yazdığı kısa mektubunda “Artık burada kalamam. Çocuklarımız kendi topraklarında öldürülürken, eli kolu bağlı bir şekilde durup seyirci olamam. Burada kalıp basit bir iki şey yaptığımda da yeniden yakalanıp zindanlarda yatmaktan kurtulamam. Bu nedenle özgür dağlarımıza giderek her gün çocuklarımızı katleden bu devlete karşı mücadele etmek istiyorum. Beni anlayacağınıza ve kararıma saygı duyacağınıza inanıyorum” demiş ve Kürdistan’ın özgür dağlarına yönelmişti.

Dîcle konuşurken, Masîro ve Axîn de kahvaltıyı bitirip birer bardak çay daha alarak masadaki yerlerine geçtiler. Dîcle susunca Axîn araya girdi. “Şimdi mevcut durum şu heval; birkaç güne kadar ilan edilecek yasağın hazırlıklarını son hızla sürdürüyor düşman. Ben buna büyük abluka diyorum. Dikkat ederseniz büyük abluhanın hemen öncesinde şehrin yüksek yerlerinde bulunan bütün binalara düşman el koydu. Ulaşabildikleri her yere tank ve yeni modern zırhlılarla teknik denetim ve sinyal kırıcı taşıyan araçlar yerleştirdi. Etkili bir kuşatma için her şeyi düşünmüşler. Özellikle Kobanî direnişinde olduğu gibi, dıştan bir takviye gelmemesi için, Rojava hattını askerlerle doldurup, adeta sınıra etten duvar ördüler. Dîcle Suyu’nun kenarında bulunan tüm okullara el koyarak asker ve zırhlı araçları yerleş-

tirdiler. Bagok, Gabar ve Cûdî'den olası takviye ve yardım gelebileceğini hesaplayarak o alana açılan tüm yolları kapattılar.”

“En önemlisi de heval” dedi Dicle, Axîn'i tamamlamak isteyerek. “Bu hikâyeler eşliğinde her gün yeni bir gelişme yaşanıyor. Düşman tank, zırhlı araçlar, diğer teknik ve asker takviyesini göstere göstere yaparken basında işlemeyi de ihmal etmiyor. Halkı terörize ederek korkutup kaçirtmanın her yöntemini kullanıyor. Bu konuda kısmi de olsa bir başarı elde ettiğini söylemek mümkün. Özellikle orta sınıflar etkilenip şimdiden daha güvenli yerlere çekilme arayışındalar. Bazıları çekildiler bile. Ancak Cizre halkının büyük çoğunluğu bu yığınaktan ve psikolojik savaştan şimdilik etkilenmişe benzemiyor. Bu konuyu yoğun işler ve farklı yöntemler uygulama yollarını bulursak, sanırım psikolojik savaşın etkisini sınırlandırabiliriz.”

“Psikolojik savaşın yoğun etkisinde olsa da, akşam sohbet ettiğim yaşlı adamın, ‘her iki taraf da büyük bir hesaplaşmanın son savaşını vermek için hummalı bir hazırlık içinde,’ demesi ilginçti. Çok korkmuş olsa da yılların tecrübesiyle konuştuğu belliydi. Bizim hazırlığımızın düzeyine bakılırsa son bir savaşa göre olmadığı kesin. Ancak devletin hazırlığı son bir savaşa göre yürüyor.”

Arkadaşları kendi aralarında tartışırken büyük bir sabbirle dinleyen Masîro, düşünceli yaklaşımını sürdürdü. Dikkatlerini her birinin söyledikleri üzerinde yoğunlaştırdı ve yürütülen psikolojik savaşın bütün boyutlarını kavramak istedi. Konuşmaları tükenen arkadaşlarının bakışları kendisine odaklanınca konuşmayı gerekli gördü.

“Harekete ve halka karşı geliştirilen askeri, siyasi saldırıların yoğunluğuna paralel olarak bir psikolojik savaşın yürütüldüğü doğru. Genelde Botan, özel olarak Cizre’de yürütülen psikolojik savaşın amacı halkı korkutma, sindirme ve kaçirtma temelindedir. Bir yandan yapılan askeri ve siyasi saldırıların tümü psikolojik savaşa dönüştürülürken, diğer yandan psikolojik savaşın çizdiği hatta göre askeri ve siyasi saldırılar gerçekleştiriliyor. Özellikle devletin, orta

sınıfın önemli bir kesimini devreye sokarak mevcut direnişin yanlış olduğunu, devletin çok kötü müdahale edeceğini, hem direnenlere hem de topluma empoze etmesi, yapılacak saldırı için önemli bir propaganda çalışmasıdır. Yani devlet, orta sınıfa ve halka; ‘Bizden günah gitti. Söyleyin onlara teslim olsunlar, olmazlarsa siz de onlarla hareket etmeyin, yaptıklarımıza sessiz kalın, yoksa sizi de onlarla birlikte yok ederiz, bizden söylemesi’ mesajını veriyor.”

Duraksadığında, “Bu konuda hemfikiriz, tamam da, buna karşı ne yapmalıyız, esas tartışmamız gereken konu bence bu” dedi Soro sabırsızlıkla araya girerek.

“Bir türlü sabırlı olmasını beceremiyorsun heval Soro! Yapacağımız şu: Bizler ve toplumsal alandaki arkadaşlar yoğun halk toplantılarıyla düşmanın bu yaklaşımını teşhir ediyoruz ve daha yaygın bir şekilde teşhir etmeye de devam edeceğiz. Ancak bunlar da yetmez. Bu denli yaygın ve çok boyutlu sürdürülen bir psikolojik savaşı boşa çıkarmanın yolu, güçlü eylemler geliştirmekten geçer. Hiç kimsenin beklemediği, çok büyük bir eylemi planlamak ve yapmak gerekiyor.”

“Nasıl yani? Peş peşe düşmanın birkaç zırhlı aracını mayınlarla etkisiz hale getirdik. Zırhlı araçlardaki elemanlarının çoğu öldü veya yaralandı. Herkesin gözü önünde üç PÖH elemanı cezalandırıldı ve Kaymakamın özel koruma polisi tutsak alındı. En fazla birkaç sabotaj eylemi daha yapabiliriz” dedi Axîn, Masîro’nun duraksadığını görerek.

“Ben daha farklı bir eylemden söz ediyorum.”

“Nasıl bir eylem?” dedi Dîcle, Masîro’nun sözünü bitirmesine fırsat vermeden.

“Mesela Bölge Trafik Müdürlüğü’ne karşı bir eylem planlayamaz mıyız?”

“Nasıl yani?” dedi Soro, şaşkınlığını gizlemeyerek. “Orası JÖH ve PÖH elemanlarının üstlenme merkezi haline getirilmiş. Her an kullanılmak üzere onlarca zırhlı araçları orada park edilmiş. Cizre’de düşmana ait en iyi korunan yerlerden biri Tank Taburu ise, ikincisi Bölge Trafik Müdürlüğü’dür. Oraya baskın yaparsak resmen intihar olur.”

“Baskın yapalım diyen kim Soro heval? Patlayıcı dolu bir aracı neden oraya göndermeyelim?”

Masîro konuştuğunda oldukça rahat görünüyor ve gülümsüyordu. Bunu gören Axîn, Dîcle ve Soro şaşkın halde birbirine bakıyor, ne diyeceğini bilemiyordu. Yine sabırsızca araya giren Soro oldu. “Patlayıcı dolu bir aracı hazırlamak benim işim ve çok kolay. Önemli olan bu aracı içeri sokabilmektir. Birincisi kim nasıl içeri sokacak? İkincisi giriş kapısına kadar bariyerlerle kapatılan yolda birkaç arama noktası var. Aramalarda araçları didik didik eden patlayıcılara duyarlı detektörler var. Bunları aşmanın yolunu bulmak imkânsız gibidir.”

“Doğru” dedi Masîro, gülümsemesini ve rahat görünümünü bozmadan. “Aldığımız bir istihbarata göre Bölge Trafik Müdürlüğü’nde çaycılık yapan biri var. Eski koruculardan ve Yafes Mahallesi’nde oturuyor. Her gün sabah oraya gidiyor, akşam dönüyor. O’nun arabasına zaman ayarlı bir bomba yerleştirirsek eylemi başarıyla gerçekleştirebiliriz.”

“Öyle ise kolay” dedi Soro, gözlerinin içi gülerek. Aracının stepnesi mutlaka vardır. Stepneyi patlayıcı dolu ve zaman ayarlı bomba haline getirilmiş başka bir stepneyle değiştirebiliriz.”

“Adamın evi ve aracıyla ilgili keşif yaptık. Aracını evinin önüne, yani oturduğu sokağa park ediyor. Stepnesi aracın altına monte edilmiş. Anlayacağınız söküp değiştirmek kolay. Bu işi Soro arkadaşla rahatlıkla yapabiliriz.”

“Zaman ayarlı bomba yapmak yanlıştır heval” dedi Dîcle, Masîro’nun duraksadığını görerek.

“Ben de Dîcle hevale katılıyorum” dedi Axîn, Dîcle ile göz göze gelerek. “Neden? Çünkü zaman ayarlı bombayı durdurmak mümkün değil. Diyelim ki bu adam, her gün saat sekizde iş yerinde olması gerekiyor. Aksilik ya, bombayı yerleştirdiğimiz gün hasta olup işe gitmeyebilir, ya da yolda arabası bozulabilir, ya da başka bir şey olur da bu adam o saatte çarşıda geziyor olabilir. Böylesi durumlarda bomba patlarsa ne olur? Onlarca suçsuz insanın ölmesini ve yaralanmasını nasıl önleyebiliriz?”

“Aynen öyle” dedi Dicle, Axîn’i destekleyerek. “Soro heval patlayıcı dolu uzaktan kumandalı bir stepne hazırlayıp aracın stepnesiyle değıştirsın. Benle Masîro heval de bir araçla bu adamı izleyelim. Ne zaman ki Bölge Trafik Müdürlüğü’ne girdi, o zaman uzaktan kumandayla patlatıp oradan uzaklaşalım. Kendimi önermemin nedeni, araçta bir kadın olursa fazla dikkat çekmez diyedir.”

“Senin yerine ben olsam dikkat mi çekerim, ben kadın değil miyim? Niye ben değil de sen?” dedi Axîn, kızgın bir ifadeyle.

“Dicle hevalin dediğı mantıklı. Bence stepnenin hazırlanması ve değıştirilmesi işini Soro ve Axîn heval yapsın, izleme ve patlatma işini de benle Dicle heval yaparız. Bunu daha fazla tartışmayalım ve hemen işe koyulalım. Olmaz mı?”

Masîro’nun önerisine karşı kimse bir şey söylemeyince toplantıyı bitirip dağıldılar.

Sonraki gün sabah erken saatlerde çaycının geçeceği yol güzergâhında bindikleri aracı park eden Masîro ve Dicle, sabırsızlık içinde beklemekten başka yapacakları bir şey yoktu. Saat sekiz olduğunda çaycının her an yanlarından geçeceğinin sabırsızlığı heyecana dönüşüyordu. Dakikalar geçmek bilmiyor, ikide bir kollarındaki saate bakarak bir türlü geçmek bilmeyen zamana lanetler yağıdırıyorlardı. Saat dokuz olduğunda çaycının aracı yanlarından geçti. Uzaktan aracı izlemeye aldılar. Adamın aracı Bölge Trafik Müdürlüğüne gideceğı yerde, çarşıya yöneldi. İzledikleri araç nereye gittiyse, on beş yirmi metre uzağında durup bir an olsun dikkatlerini çaycıdan ayırmadılar. Akşama doğru çaycı geri evine dönünce, o günlük hiçbir şey yapamayacaklarını anladılar.

İkinci gün aynı saatte yine beklediler çaycını. Öğlene kadar evinden çıkmayan çaycı, işe gitme yerine birkaç iş yerine uğrayıp zaman geçirdi. Üçüncü günü sabah tekrar evin önünde beklemeye koyuldular. Bir yandan sokağı denetlerken, diğer yandan alçak sesle kendi aralarında sohbet ettiler.

“İyi ki bombanın uzaktan kumandalı yapılmasını istedin. Benim dediğim gibi olsaydı, kim bilir nasıl bir tahribata yol açacaktı” dedi Masîro, özeleştir verir havasında konuşarak.

“Doğrusu böyle olacağını bilmiyordum. Benimkisi duygusal zekânın verdiği bir düşünüşle bazı olasılıkları hesaplamaktı. Bundan çıkarılması gereken sonuç, planlama yaparken hesaplanmayan olasılıkların yaşanabileceğini düşünmektir.”

“Haklısın heval, özellikle karar verici konumda olan bizler için bir an olsun göz ardı edilmemesi gerekiyor.”

“Bence bu konuyu geçelim. Farklı bir şey söylemek istiyorum. Düşmanın yürüttüğü psikolojik savaşa rağmen özellikle gençlerin yaklaşımı çok olumludur. Yetişkinlerde görülen kaygı ve endişenin zerresini yaşamıyorlar. Cesurdurlar ve savaşmak için sabırsızlanıyorlar. Şimdiye kadar mevzilere hiç gelmemiş birçok genç yakamıza yapışıp bizden silah istiyor. Her yeni gelen genç, en az iki-üç genci de beraberinde getiriyor. Görebildiğim kadarıyla gençlerin düşmana öfkesi çok büyük.”

“Doğru gözlemlemişsin. Yıllardır düşmanın zulmüyle büyümüşler ve hesaplaşma fırsatı yakaladıklarına inanıyorlar. Cizre gençliği genelde aşiret çocukları oldukları için bozulmamış bir öze de sahipler. Aidiyet bilinci, Cizre insanında ve gençlerinde güçlüdür. Yiğitlik ve cesaret, en fazla önem verdikleri erdemlerdir.”

“İlginç bir durum daha gözlemledim. Teyilerin gençlerindeki yoğun ilgi, oldukça dikkat çekici. Hemen her mahallede direnişin içinde yer alıyorlar. Ancak halktan birçok kesimin, bu aşiretin gençlerine karşı belli bir mesafe koyduklarını da gözlemledim.”

“Daha önceleri olsaydı, o gençleri kovarlardı. Çünkü Kamil Atak’ın Teyî olmasından kaynaklı, bir dönem bu aşiretten koruculaşma yoğunca gelişmişti. Halk devletin 90’lardaki zulmünden onları sorumlu görüyordu. Ancak geçen zaman çok şeyi değiştirdi. Aşiretin bu suçlu durumu, gençlerinde büyük rahatsızlıklar yarattı. Epeyce genç mücadele

saflarına katıldı ve şehit oldu. Halen saflarda savaşılan çok sayıda Teyî Aşiretine mensup genç var. Ayrıca bu gençlerin korucu aileleri de çoğunlukla yurtseverleşti. Bu da halkın yaklaşımını etkiledi tabî.”

Konuşmaları sürerken çaycıyı unutmuşlardı. Yanlarından hızla geçen aracı gördüklerinde kendilerini toparlayıp aracın peşine düştüler. Araç, hiçbir yere uğramadan Bölge Trafik Müdürlüğü’ne gidiyordu. Biraz uzaktan aracı izlediler. Araç, Bölge Trafik Müdürlüğü yolundaki bariyerlere yaklaştığında araçlarını, görülmeyecek yakın bir yerde park ettiler. Daha önce yaptıkları keşif sonucu, bariyerlere giren aracın en fazla beş dakika sonra Trafik Müdürlüğü’nün bahçesine girdiğini tespit etmişlerdi.

“Beş dakika doldu, Çaycı şimdi araçların otoparkına girmiştir. Kumandayı çalıştırmayayım mı?” dedi Dicle, heyecanını gizleyemeyerek.

“Bir beş dakika daha bekleyelim. En azından çaycı aracından çıkıp uzaklaşsın. Eski korucu da olsa, onun bir suçu yok. Boş yere ölmesin” dedi Masîro.

Dicle’nin bir gözü kolundaki saatte, bir gözü elinde tuttuğu uzaktan kumanda aletindeydi. Dokuz dakika dolduğunda; “Arabayı çalıştır ve hareket et, kumandanın düğmesine basıyorum” dedi ve patlattı.

Masîro’nun kullandığı araç bile o uzaklıktan hissedilen şiddetli patlamayla sarsılmıştı. Sanki büyük bir deprem olmuştu. Sarsılan aracını güçlükle kontrol etti ve hızla oradan uzaklaştı. Cûdî Mahallesi’ne geldiklerinde bayram havasında kutlama yapan gençliğin ve halkın coşkusuyla karşılaştılar. “Bu coşkuyla sarmalanmak için yapamayacağım eylem yoktur” dedi Dicle.

** ** *

Evden çıktılarında saat dokuzu geçiyordu. Bulutların arasından yüzünü gösteren güneşin parlak ışınları, Cûdî'den Cizre'ye yayılan kar soğuğunun etkisini azaltmaya yetmiyordu. Üşüyen elinde fotoğraf makinasını hazır halde tutarken, yanında yürüyen Nergîz'e kaydı gözleri. Kışlık montuna sarınmış yürüyordu. "Yazık, üşüyor zavalcılık" diyerek duvar dibine sinen yavru kedinin yanına gitti. Korkudan biraz daha sinen kedi, miyavlayıp kaçmak istedi. İncitmekten korkarcasına kedinin başını okşadığında art arda birkaç resmini çekti.

"Sabit bir evim olsaydı kediyi burada bırakmaz, eve götürürdüm. İçim burkularak kediyi kaderine terk edip ayrılıyorum" dedi yürümeye başladığında.

"Demek kedileri o kadar çok seviyorsun"

"Hem de nasıl, heval Rohat. Yerim ve olanaklarım olsaydı, sokaklarda bir kedi bırakmazdım."

"Ben de kedileri seviyorum, ama senin kadar değil. Evde güzel bir kedimiz vardı. Hepimiz severdik, ancak ananın sevgisi bir başkaydı" diyerek yürümesini sürdürdü. "Ajansa gitmek için daha zamanımız var. İstersen yolumuzun üzerinde Çiçek Botan Noktası'na uğrayalım. Ne dersin heval?"

"Olur tabi. Belki hazırlıklarla ilgili biraz çekim yapar ve habere dönüştürebiliriz."

Çiçek Botan Noktası barikatı, Cûdî Mahallesi'nin ortalarında, Taziye Evinin yukarısındaki caminin hemen üst tarafında bir yerdeydi. Camiyle barikat arasından bir yol geçirdi. Barikatın üst kısmında bir ilkokul vardı. O ilkokuldan

bir yol da liseye giderdi. Her birinin arasındaki mesafe yüz, yüz elli metre kadar ya var ya yoktu. Nokta, orta bir yerde bulunduğundan, bazen merkezi bir rol oynardı.

Barikata vardıklarında hummalı çalışma göze çarpıyordu. Yağmur ve soğuğa karşı barikatları güçlendirme çalışmaları tüm hızıyla sürüyordu. Yıpranan kum ve toprak torbaları yenileniyor, barikatın eni genişletilirken boyu yükseltiliyordu. Kıştan kaynaklı zorlukları göğüslemek için barikatın yakınına bir de çadır kurulmuştu. Nokta sorumlularından Têkoşer, Dıljîn ve Şahin dışında Nûda ve Sozdar da vardı. Mahalleden gençler de şevkle ve heyecanla çalışıyorlardı.

Yirmili yaşların üzerinde gösteren Sozdar, Silopi'de Taybet İnan'ın çığlıkları arasında yaşama gözlerini açmış, on bir çocuklu bir ailede büyümüşü. Daha anasının kucağında emekleme çağında iken bir kız ve bir erkek kardeşiyle üç amca çocuğu devlet tarafından katledilmişti. Savaşın acımasızlığı içinde çocukluğu geçmişti. Köylerinin yakılması ve göçertilmeleri, günlük yaşamın bir parçası olduğu mahşeri zamanların nesliydi. Kişiliği devlet zulmünün acımasızlığı içinde şekillenmiş, benliğini saran kin ve öfkesi toplumsal ve cins çelişkilerinin derinleşmesine yol açmıştı. Mücadeleci bir kişilik yapısı edinerek büyümüş, yurtseverliğin düşünce ve ilişkileri içinde büyürken, çok genç yaşta toplumsal çelişkileri iliklerine dek yaşamıştı. Ergenliğe adım atarken, anasına yoldaşlık yaparak Silopi sokaklarında ev ev dolaşmış, ardından gençlik çalışmalarındaki yerini almıştı. Çalışmalarda edindiği deneyimlerle kişiliğini büyüttmüş, iradeleşerek mücadeleye katılım kararı vermişti.

Uzun saçları omuzlarına düşerken, başına sardığı çiçek desenli yeşil yemeniyi alnını açık bırakacak şekilde bağlardı. Yüzünde kalıcılaşan ergenlik sivilcelerinin izleri, ağız dolusu gülüşünü gölgeleyemezdi. Yürüyüşü, konuşması, davranışları çevresini etkiler, kısa sürede sevilmesini sağlardı. Bir şey yapacağım dediğinde mutlaka zamanında yapardı. Cesaret dolu Botan kadınlarının özelliklerini kendisinde somutlaştırırdı. Günlük olarak arkadaşlarına ve

bulunduğu çevreye moral ve coşku vermek isterdi. Okuyup araştırırken bilinçlendiğini hisseder, “her geçen gün biraz daha Önderliğe yaklaştığımı hissediyorum” derdi.

Arkadaşlarıyla yaptığı sohbetlerde, çocukluk ve ergenlikte yaşadıklarını anlatmaktan çekinmez, yoldaşlarına karşı açık olmayı severdi. Bu sohbetlerde anasıyla ilişkilerini anlatırken, adeta hatip bir hikâyeciye dönüşür ve dinleyenlerde derin izler bırakırdı.

“Annem; ‘ben kızlarımı büyütürken her gün kalkar, saçlarını tarar, kırk örük yapardım. Çocuklarım benim için çok önemli!’ diyordu. Bir gün sınırdan ablam, abim ve üç amca çocuğum mayın tarlasına giriyorlar. Askerler annemlerin gidip onları almalarına izin vermiyor. Onlara da silah doğrultuyorlar. Saatlerce çocuklar mayın tarlasında kalıyorlar. Çocuklar korkuyor, annelerinin yanına gelmek istiyorlar, askerler bilinçli olarak almıyor onları, o gece sabaha kadar bekliyorlar. Çocuklar mayına basıyor ve ölüyorlar. Annem bu olayı anlatırken şöyle derdi; ‘kızımın saçlarını kırk örük yapmıştım. O kırk örüğü tek tek sınır tellerinden topladım.’ Biliyor musunuz, annemin bu kırk örük hikâyesi ile büyüdüm, tellerden topladığı kırk örüğün intikamını almadan bana yaşamak haramdır” dediğinde, gözyaşlarının önüne geçemezdi.

Sozdar’la birlikte kalan Têkoşer, militan özelliklere sahip Midyatlı bir gençti. Noktasına gelen gençlere moral vermekle yetinmez, biriktirdiği örgütsel ve askeri deneyimini aktarıp eğitmeye çalışırdı.

Kıcan Aşiretinden olan Şahin ise kırk yaşlarında eski bir milisti. Açık bir teni, geniş bir çenesi vardı. İri vücudu ve sağlam yapısıyla eski efsanelerdeki savaşçıları hatırlatıyordu. Sessiz ve sakin duruyor, eline aldığı her işi temeline kadar sağlamlaştırmak, tamamlamak istiyordu.

Zekice duruşu ve yaklaşımları onu diğer yaşlılarından ayırıyordu. Canlı yüzünde beliren kırışıklıklar, yılların acı dolu yaşanmışlık izlerini yansıtıyordu. Ömründen giden her geçen zaman, biraz daha saçlarını kırıştırıyordu. Hafifçe kır düşmüş siyah bıyıklarının ucu aşağı doğru sarkıyor-

du. Dudaklarında oynayan daimî gülümsemeyle çarpıcı bir tezat içinde olan ağırbaşlı yüzünde, akıl dolu gözleri becerikli bir ifadeyle etrafı süzüyordu. Biri bir şey sorduğunda cevap vermeden önce düşünüyor, düz bir sesle yavaş yavaş konuşuyordu.

Oğlu Ferman Kiçi, beş ay önce YPG saflarında Kobani’de savaşırken yaşamını yitirmişti. Evli ve altı çocuk babası olmasına rağmen direniş başlar başlamaz silahını alarak oturduğu mahallede direnişteki yerini almıştı.

Rohat barikatta şevkle çalışanları izlerken yanık bir kadının sesi yükseldi. “Çiyayê Sasonê” şarkısını söyleyen sese dikkat kesildi. Elli kiloluk toprak dolu torbayı sırtlayıp şarkı söyleyen genç kızı tanımadı. Ses, o denli içten ve güzel yankılanıyordu ki, diğer gençler de işlerini bırakıp sese eşlik etmeye başladı. Genç kızın sesi bir alçalıp bir yükselirken, melodiye yüklediği hüznün, duyanları içine çekiyordu.

Hayranlıkla baktı genç kıza. Arkadan örgü yapılmış hafif kıvrırcık siyah saçları, açık alnı, kalın kara kaşları ve iri kömür karası gözleriyle genç kızlığın bütün saflığını ve güzelliğini sesine yansıtıyordu. Başını gökyüzüne çevirdiğinde, özgürlüğü soluyan asil bir yüreğin sahibi olduğu anlaşıyordu.

Durgun bakışlarını süsleyen uzun kaşları, ve bir ceylanınkine benzeyen incecik boynuyla bir destan, bir rüya perisi gibi görünüyordu. Bir rüyadaymış, büyülü bir denizin içindeymiş gibi öyle şaşkın ve duygulu biçimde genç kadına bakarken, “Bu narin, bu sade ve bu durgun güzellik ile bu büyüleyici ses nasıl da bir bütün oluşturuyor ve insanı içine çekiyor” diye düşündü.

“Kim bu arkadaş?” dedi, şarkının melodisine dalıp giden Nergîz’i kolundan tutup sarsarak.

“Diljîn hevaldir” dedi, bakışlarını genç kızıdan ayırmayarak. Şarkıyı bitiren Diljîn yeniden işine koyuldu. Bakışlarını Rohat’a çeviren Nergîz, “geçen gün kendisiyle röportaj yaptım. Sağ oldukça yayınlanmamak koşuluyla konuşmayı kabul etti. Sen de yayınlamayacaksan biraz anlatabilirim.”

“Biliyorsun, izni ve isteği olmadan ne kimseyle röportaj

yapabilir ne de yayınlayabiliriz. Sadece sesinden etkilendiğim için biraz tanımak istemiştim.”

“O halde Diljîn’i kısaca tanıtmak için bir engel bulunmuyor” dedi, bir an duraksayarak. “Yirmi üç yaşlarındaki bu genç kadın arkadaş, Beytüşşebap’ın Gewdan Aşiretin-den bir Kürt kadının çığlıklarında açtı gözlerini. Yurtsever bir ailede iki kız, üç erkek kardeşiyle büyüdü. Sömürgeci zulmün acımasız yüzünü çok erken yaşlarda görüp tanıdı. Mazlum halkının direnişine sesiz kalmadı; iki yıl önce baharın gelişiyle yönünü özgürlük yürüyüşüne çevirdi. Gördüğü eğitimle özgür kadının yürüyüşüne ruhunu verme sözüyle, özgürlüğün elini tuttu. Bağlar ve Silvan direnişlerindeki deneyimlerinden sonra Cizre’ye geldi. Katılımının amacını anlatırken, ‘Önderliğin ve bütün dünya kadınlarının özgürlüğü uğruna mücadeledir’ diyordu. Gördüğün gibi çok sevdiği Çiyayê Sasonê parçasını söylerken bütün benliğini strana kattı, değil mi?”

“Doğru, bütün benliğini, bütün ruhunu strana kattı. Bu genç arkadaşları gördükçe çirkinlik ve güzellik nedir diye kendime tekrar tekrar sormadan edemiyorum.”

“Vardığın sonuç ne peki?”

“Bence çirkinlik ve güzellik, insanın eylemleri ile vardığı duraklardır. Bir insanı güzel ya da çirkin yapan şey, onun eylemleridir. Eylem hareket, hareket ise, oluştur. Oluş halinde olan varlığın eylemi, eğer egemenlerce saptırılmamışsa, genellikle güzel olmayı ifade eder. Çünkü insanın özü, yani varlığı; güzelliği, doğruyu, ahlakı, estetik olanı özgürlük temelinde içeren bir arayışı içerir. Arayışı, bilinçli veya bilinçdışı da olsa buna yöneliktir. Zerdest’te dile gelen ‘güzel düşün, güzel söyle, güzel yap’ felsefesi bunu gayet iyi açıklar. Özcesi, kendini bilen, kendinin farkında olan insan güzeldir. Bu genç arkadaşlar da kendini bilen ve farkında olan insanlar olarak, eylemleriyle iyiyi ve güzeli temsil ediyorlar.”

“Tespitlerin fena değil. Gördüğüm kadarıyla iyi yoğunlaşıyorsun. Ben de senin kadar yoğunlaşmayı başarırısam, uçarım galiba. Maalesef düşüncelerim çok dağınık.”

“Bak Amargî, Nalîn ve Nûrhak da bu tarafa geliyorlar” diyerek, konuyu hemen değiştirdi. Nedense birileri tarafından övölmeyi sevmezdi. Hakkında övücü bir söz söylendiğinde kulaklarına kadar kızarır, hemen oradan uzaklaşmak isterdi.

“Sahi ya, bu arkadaşları görmüş iken, hazırlıkların düzeyiyle ilgili biraz bilgi alabiliriz. Ardından ajansa gideriz.”

Amargî ve arkadaşlarını gören Nergîz’in konuyu değiştirmesine sevindi. Bakışlarını gelenlere odakladı. En çok dikkatini çeken Amargî’ydi. Erzurum’un Karayazı ilçesindeki yurtsever bir ailede büyüdüğünden direniş, mücadele, özgürlük, ülke ve halk gibi kavramlarla çok erken yaşta tanışmıştı. Devletin baskıları sonucu ailesi Edirne’ye göç etmek zorunda kaldığında, daha üç yaşlarında bir çocuktuk.

Ülkesinden ve halkından kopuk metropol yaşamı, önü alınamaz bir hasreti yüreğinde yaşatmasının gerekçesi olmuştu. Afyon Kocatepe Üniversitesi’ne kaydolduğunda faşist gerçeklikle daha çıplak karşılaşmış, Kürt öğrencilere karşı yapılan ırkçı saldırıları anlamak için araştırma ve bilinç edinme sürecine girmişti. Edindiğı bilinçle ülkesine, halkına ve özgürlüğüne olan hasreti derinleşmiş, arayışları somutlaşmıştı. Öğrenci yaşamı ve ilişkilerini sorgularken ülke ve halk sevgisinden, arkadaşlıktan kopuk, tümüyle bireyci ve çıkarıcı bir anlayışın etkili olduğunu; faşist saldırılarla karşılaşmamak için herkesin korkup sindiğini, en ağır ırkçı yönelimleri bile sineye çektiğini görmüştü. Daha fazla dayanamayıp okulu bırakarak yönünü Kürdistan’ın özgür dağlarına çevirdiğinde ve dağa ilk adımını attığında; ‘Dağ aşkım uzun süredir devam ediyordu. Dağa gelince yüreğimde kök salan dağ aşkımla buluştuğumu gördüm ve özlemimi giderdim’ demişti.

Normal yaşamda genellikle siyah uzun dalgalı saçlarını arkaya tarayıp örük yapar, dolgun güleç yüzünü tümüyle açığa çıkartır, örüğünü sol omuzunun üzerinden öne atarken gülümser, yüreğinde kök salan özgür yaşam sevincini çevresindeki herkese yayardı. Bu haliyle çok kısa sürede tanıyanların sempatisini ve sevgisini kazanırdı.”

Amargî'den sonra bakışlarını çevirdiği Nûrhak'ı az çok tanıyordu. Nalîn hakkında duydukları ise çok sınırlıydı. Tanıyan arkadaşları iyi bir suikastçı olduğunu söylüyorlardı. Taşıdığı Karnas nişancı silahına bakılırsa, söylenenlerin doğruluğu tartışma götürmezdi. Yirmi yedi yaşlarında gösteren Nalîn, alnını açıkta bırakacak şekilde saçlarını düz tarar, güleç yüzünün bütün hatlarıyla açığa çıkmasını sağlardı. Vanlıydı, babası iki eşli olduğundan on yedi çocuklu yurtsever bir ailede büyümüşü. Dokuz yıl önce özgürlük mücadelesine katıldığı, Cizre'deki çalışanların içinde en eskilerden biri olduğu söylenirdi.

Nalîn yaklaştıkça daha dikkatli bakarak yürüyüşünü anlamlandırmaya çalıştı. Başını dik tutarak gururla yürüdüğü halde yüzündeki güleç ifade hem kendine güvenini yansıtıyor, hem daha sempatik görünmesini sağlıyordu. Sol omuzunun üzerine attığı Karnası bir eliyle namlusundan tutması, silaha olan hâkimiyetini gösteriyordu. Adımlarını sağlam yere basması, özgür ruhundaki asaleti simgeliyordu. Elindeki fotoğraf makinasıyla birkaç resim çekerek dağların özgür kadın imgesini simgeleyen bu duruşu ölümsüzleştirmek istedi. Tam deklanşöre basacaktı ki, Amargî'nin işaretiyle kolları yanına düştü. Üzüntüyle boynunu büküp üç devrimci kadının gelmesini bekledi.

"Daha önce uyarmıştık heval Rohat, izinsiz fotoğraf çekmek yok" dedi Amargî, azarlamayı ifade eden bir ses tonuyla.

"Doğru heval, sizleri çekmeyecektim zaten. Niyetim Nalîn hevalin kendine güveni ve cesareti simgeleyen bu yürüyüşünü bir kareyle ölümsüzleştirmekti" dediğinde, Nalîn'le göz göze geldi. Utangaç bir gölge güleç yüzüne düştü. Bir anlık duraksama ardından utangaç gölgeden eser kalmadı. Aydınlık saçan güleç yüz ifadesiyle, "genç arkadaşların görüntü vermemesini güvenlik açısından doğal karşılamalısınız. Ama çok istersen daha sonra sadece bir kareyi geçmeyecek ve yayınlanmayacak koşuluyla bir resmi çekebilirsin. Anlaştık mı Rohat arkadaş? Rohat'tı adın değil mi?"

“Evet heval, adım Rohat. Anlaştık, teşekkür ederim.”

“İşlerinizin yoğun olduğunu biliyoruz” dedi Nergîz, Rohat’ın sözünü keserek. Birkaç dakika bize ayırabilirseniz, yapılan hazırlıkların düzeyiyle ilgili bir iki soru sormak istiyoruz.”

“Kısa bir görüşme olacaksa çadıra gelin, orada konuşalım” dedi Nalîn, öne düşüp çadırın içine girerek.

On kişinin oturacağı büyüklükteki çadır yeni kurulmuştu. Oturmak için dört sandalye dışında çadırda bir şey yoktu. Kadınlardan her biri bir sandalyeye oturunca, ayakta kalan Rohat elindeki fotoğraf makinasını boynuna astı. Kalemle birlikte cebindeki not defterini çıkardı.

“Her an yasağın ilan edileceği kesin gibi. Devletin hazırlığı büyük bir orduyla savaşa girecekmiş havasını yansıtıyor. Düşmanın çok yönlü psikolojik savaş eşliğinde göstere yaptığı bu hazırlığa ne diyeceksiniz, buna karşı sizin hazırlığınızın düzeyi nedir?”

“Düşmanın bu hazırlıkla topyekûn bir imhayı, bir soykırımı hedeflediğini biliyoruz. Hazırlığının düzeyi ne olursa olsun, direnmekten başka ne bir şansımız, ne de bir seçeneğimiz var. Sizler de izliyorsunuz, dokuz günlük kuşatmadan çıkardığımız derslerle hendek, mevzi ve barikatlarımızın tahkimatını yeniden yaparak güçlendiriyoruz. Bu hazırlığımız sadece düşmana karşı değil, bir o kadar çetin geçecek kış koşullarının zorluklarını asgariye indirgemek içindir de” dedi Nûrhak, sözü fazla uzatmak istemeyerek.

“Hendek ve barikatlarda yaptığımız düzenlemeleri gördüğünüz için anlatmaya gerek yok. Sokaktan sokağa geçmek için kimi stratejik sayılabilecek yerlerde tüneller kazıyoruz. Mevcut gücümüze ve cephaneye takviye yapma konusunda bir gelişme yaşanıyor. Yine gıda, su ve sağlık malzemeleri stoku da yaptık. Ayrıca, düşmanın hareket tarzını da iyi izliyoruz” dedi Amargî, Nûrhak’ı tamamlayarak.

“Nasıl?” dedi Nergîz, sabırsızlıkla araya girerek.

“En yüksek binaların üzerine yerleştirilen gözcüler aracılığıyla izliyoruz. Bu gözcüler dağdaki tepeciler gibi bir rol oynuyorlar. Kaç tank ve zırhlı araç geliyor, nerelerde ko-

numlanıyor, hareket tarzları nasıl vb. konularda düşmanı izleyerek, ona uygun tedbirlerin geliştirilmesi tartışmalarını yürütüyoruz.”

“Her iki arkadaşın belirttiği teknik konularda ciddi bir gelişme var. Şu anda açıklama ihtiyacı duymadığımız farklı hazırlıklarımız da var kuşkusuz” dedi Nalîn, bir an durak-sayarak. “Doğrusunu isterseniz ne bizim, ne de düşmanın yaptığı teknik hazırlıklar sonucu belirlemeyecek. Direni-şimizi zafere götürecektir temel hazırlığımızın eğitimle ilgili olduğunu söyleyebilirim.”

“Bu durum bizim de dikkatimizi çok çekti. Her mahal-lede eğitim devrelerinin başladığını biliyoruz. Kişi olarak katılıp izlemeyi çok istedim. Maalesef arkadaşlar izin ver-medi” dedi Nergîz, üzüntüsünü açıkça göstermeyi ihmal etmeyerek.

“Önerini uygun görmedik, çünkü bu bir iç eğitimdi ve disiplin kadar gizlilik içinde yürütülmesi gerekiyordu” dedi Nûrhak, araya girerek.

“Yapılan eğitimlerle ilgili kısaca şunu söyleyeyim” dedi Nalîn, kaldığı yerden konuşmasını sürdürerek. “Dokuz gün-lük kuşatmadan sonra aldığımız bir karar doğrultusunda bütün yerel birimler, yani gençlik, kadın, toplumsal alan ve diğerleri için eğitim devreleri açtık. Amaç, sistemin inşası ve savunmasına katılacak arkadaşları teorik-ideolojik ola-rak donatmaktır. Buna ek olarak mahallelerde günde üç saat genel konularda eğitime ağırlık verildi. eğitime başladığı-mızda gördük ki, örgütsel işleyiş konularında ciddi bir ya-bancılık yaşanıyor. Bu konulardaki eğitimi sıkı tuttuk. Gün-lük, haftalık tekmil ve toplantılarla çalışmalar ve sorunları değerlendirdik. Bu konulara bir çeşit eğitim gibi yaklaştık. Gençlerle örgütsellik ve üslup konularında çokça tartışma imkânı yaratıyorduk. İlk başlarda, yabancı oldukları tek-mil, eleştiri ve özeleştirilme konusunda komik ve zorlayıcı an-lara tanık olmuştuk. Zamanla bu oturdu. Her günün tekмили neredeyse bir saat sürüyordu. Bunu bilinçli yapıyorduk. Tekmil ve toplantıları eğitimle harmanlıyorduk.”

“O süreci yakından izliyorduk. Eğitime girenlerde gün-

den güne yaşanan değişimi gördükçe biz de heyecanlandık” dedi Rohat, sabırsızlıkla.

“Doğru. Gerçekten de eğitilen, eğitime giren arkadaşlarda çok çabuk bir değişim oluyordu. Cizre insanının kültürel değerlere olan bağlılığı, PKK eğitimiyle birleşince değişimi erken yaratıyordu. Özellikle Cizre’deki gençlerin bu yönlü çabuk değişimi bizleri hem şaşırtıyor, hem sevindiriyordu. Örgütü, örgütlü yaşamı ve örgüt ilişkilerini çok çabuk anlıyorlardı.”

Eğitim ve diğer hazırlıklar üzerine olan sohbetlerini biraz daha sürdürüp ayrıldılar. Amargî, Nûrhak ve Nalîn günlük çalışmalarının başına dönerlerken, Rohat ve Nergîz ajansın yolunu tuttular. Ajansa vardıklarında çay demleyen Rojger onları bekliyordu. Selamlaşma ardından birer bardak çay alıp oturdular.

“Ajanslar, Cizre’yi terk etmeleri için öğretmenlere ve memurlara mesaj gönderildiğini geçiyor” dedi Rojger, düşünceli bir ifadeyle.

“Mesajı kim göndermiş” diye sordu Nergîz, şaşkınlıkla.

“Seninki de soru mu Nergîz yoldaş! Devletin ilgili bakanlıkları dışında kim böyle bir mesaj gönderebilir ki?” diyen Rohat’a baktı Nergîz. Yüzündeki şaşkın ifade daha çok arttı. Kapının zili kesik kesik çaldığında Rohat koştu.

Kapıyı açtığında genç bir kadın karşısındaydı. Sırtında büyükçe sayılabilecek sırt çantası vardı. Güzel ve alımlı bir kadın olmasına rağmen, yaşadığı endişe, kaygı ve korkudan dolayı yüzü allak bulaktı. Gözleri seğiriyor, elleri titriyordu.

“Buyrun, birini mi aradınız?” dedi Rohat, rahatlatan bir ses tonuyla.

“Nergîz arkadaşına bakmıştım. Burada mı acaba?”

“Burada, ama kim soruyor diyeyim?”

“Pardon, kusura bakmayın, bu telaş içinde kendimi tanıtmayı unuttum. Ben Ceren öğretmen.”

“Nergîz arkadaş sizden söz etmişti. Kapıda beklemeyin, içeri geçin hocam.”

Ceren öğretmeni Nergîz’le Rojger’in yanına götüren Rohat, mutfığa giderek bir bardak çayla geri döndü. Çayı

sehpanın üzerine bıraktığında Ceren konuşmaya başlamıştı. Yaşamından ve önceliklerinden, Cizre halkıyla iletişiminden bahsediyordu. Aynı anda telefonuna gelen mesajın metalik melodisi yayıldı odaya. Çantasındaki telefonunu çıkarıp mesajı okurken yüzündeki ifade değişti. Yaşadığı ruh hali önce şaşkınlık ve gerilim biçiminde bakışlarına yansırken, çok derin bir endişeye dönüştü ve bütün yüzüne yayıldı. Ateş basmış gibi yüzü önce kızardı, giderek sararmaya başladı. Yutkunarak “Öğretmenlere ve memurlara gelen mesajı bir arkadaşım bana da atmış. Cizre’yi terk etmemiz isteniyor” dedi. Titrek sesi endişeli olduğu kadar, bir kuyunun dibinden gelir gibiydi.

Bir yandan bütün dikkatiyle Ceren öğretmeni dinleyen Rojger, diğer yandan sesini alçalttığı televizyona bakıyordu. “Bir dakika arkadaşlar” dedi, yanındakileri sessizliğe davet ederek. “HDP öğretmenlere gönderilen mesajla ilgili bir açıklama yapıyor.”

Kendi aralarındaki konuşmayı kesip dikkatlerini televizyondaki habere verdiler. “Yasak başlamadan önce öğretmenlere mesaj gönderilmesinin kamuoyunda ‘steril bir katliam planlandığı’ algısı doğurduğu, etnik ve ideolojik salkılarla öğretmenlerin batıya çekildiği, sadece ya da ağırlıklı olarak Kürtlerin kaldığı bir ilçeye devletin daha rahat ve sorumsuz müdahale edeceği düşünülmüştür.”

HDP’nin açıklamaları eşliğinde öğretmen ve memurların korku, endişe ve panik içindeki çaresiz koşuşturmalarının görüntüleri geçiyordu. Buldukları çanta ve valizlere koyabilecekleri kadar değerli eşyalarını telaşla dolduran öğretmen ve memurların yer yer sıraya giren, yer yer iç içe geçen, ama her halükârda bir an önce Cizre’nin dışına çıkmak için sabırsız hızlı yürüyüşleri iç burkuyor, yürek paralıyordu. Görüntüler yakın çekime geçtiğinde birçoğunun kulağına dayadığı cep telefonu ile durumu yakınlarına bildirdiği anlaşıyordu. Kimisinin gözlerinde korku ve panik, kimisinde öfke ve kızgınlık, kimisinde acı ve üzüntü belirgin olarak görülüyordu. Kimisinin gözlerinden yaşlar akarırken, kimisi ağlamamak için kendisini güçlkle tutuyordu.

“Korku insanları nasıl bu hale getirebilir, anlayamıyorum. Hiç mi ihanet hissi duyumsanmıyor. Hâlbuki Cizre çok farklı bir yer. Nereye giderseniz gidin, kimin kapısını çalarsanız çalın, kapı asla yüzünüze kapatılmaz. İnsanlar çok misafirperver. Dört senedir buradayım. Türk olduğum halde burada en küçük bir zorluk yaşadığımı anımsamıyorum. Aksine hep yakın ilgi ve değer gördüm. Bunun bütün öğretmenler için geçerli olduğunu söyleyebilirim. Yeni gelenlere karşı çok misafirperverdirler. Emin olun öğretmenlerin hepsi halkın evine gitmiş, çayını içmiş, yemeğini yemiş ve bir şekilde yardımlarını görmüştür. Ama böyle bir mesajla çekip gitmeleri bana göre nankörlük. Kendi öğrencilerine ihanettir bu! Merak ediyorum, bir süre sonra döndüklerinde öğrencilerinin yüzüne nasıl bakacaklar? İnsan hiç vicdan azabı duymaz mı? Herkes inanılmaz bir kargaşaya kapılmış, kimse kimseyi tanımıyor adeta. En iyi arkadaşlar bile birbirini yüzüstü bırakıp gidiyor, çok kötü, çok korkunç...” diyen Ceren, sayıklar gibi konuşuyordu. Büyük acı çektiği, vicdan azabı yaşadığı her halinden belli oluyordu. Islak nemli gözleri; “bu günleri göreceğime hiç yaşamasaydım” der gibi bir ruh halini yansıtıyordu.

“Mevcut gerçeklik bu arkadaşlar” dedi Rojger, televizyonun sesini tümenden kısarak. “İsterseniz öncelikle bu durumu tahlil edecek kısa değerlendirmeler yapalım, ardından da kendi aramızdaki görev dağılımını netleştirerek işimizin başına dönelim.”

“Sanıyorum toplantı yapacaksınız. Sizi daha fazla rahatsız etmeyeyim, ben çıkayım en iyisi” dedi Ceren öğretmen, kendisini toparlamaya çalışarak.

“Ne münasebet hocam” dedi Nergîz, araya girerek. “Sadece varlığınız değil, görüş, düşünce ve önerileriniz de bize güç verir.”

“Nergîz heval doğru söylüyor hocam. Gizli bir şey konuşmuyoruz. Toplantımızı sohbet tarzında yapacağız. Zaten uzun sürmeyecek. Birlikte çıkarız” dedi Rohat, güven vermeye çalışarak.

“Daha önce yaptığım bir araştırmada Cizre’de toplam

kırk üç bin öğrencinin bulunduğunu öğrenmiştim. Köylerdeki öğrenciler çıkarıldığında yaklaşık 35 bin öğrenci şehir merkezinde eğitim görüyor. Yanılmıyorsam en az iki bine yakın öğretmen ve eğitim personeli Cizre’de görev yapıyor. Memurların büyük bir bölümü de öğretmenlerden oluşuyor zaten. Öğretmenlerin Cizre’den çıkarılması, çok bilinçli ve planlı bir savaşın yürütüleceğine işarettir” diyerek tartışmaya girişi Rojger yaptı.

“Niye bütün memurlara değil de, sadece öğretmenlere mesaj gönderiliyor? Çünkü öğretmenler Türkiye’deki en büyük camiaı temsil ediyor. Kutsal olarak görülen bir mesleği icra ediyorlar. Öğrenci ve veliyi de düşündüğün zaman geniş kitlelere teması olan bir meslek grubu. Biliyorsunuz, eğitim kalitesi düştüğü zaman toplumdaki diğer alanlarda da etkisini gösterir. Bilinçli bir tercih yapıldığını düşünüyorum” dedi Rohat.

“Sakıncası yoksa bir iki şey söyleyeyim” dedi Ceren araya girerek. ‘Olur’ anlamına gelen bakışları görünce sürdürdü konuşmasını. “Sokağa çıkma yasağı ilan edilmeden önce hükümete yakın bir sendikaya üye olanlara mesajın gitmesi, diğerlerine herhangi bir bildirimde bulunulmaması, ideolojik bir yaklaşımı göstermektedir. Bana göre öğretmenler gitmezse, çocukları burada görev yapan Batıdaki aileleri sesini çıkarır, tepki verir. Ama giderse, ‘zaten benim çocuğum gelmiş, gerisi önemli değil’ der. Ayrıca Batıda Kürtlere karşı düşmanlığın nasıl kıskırtıldığını çok iyi biliyoruz. Yine devlet güçlerinin Cizre’ye saldırırken, Cizre’deki çocuklarının yaşamından endişe duyan Batıda yaşayan ailelerin olmamasının, devlet güçlerine sınırsız bir sorumsuzluk hissi vereceği de kesindir.”

“Öğretmenler dışındaki diğer memurlara böyle bir mesaj atılmıyor. Çünkü Cizre halkına karşı geliştirilecek savaş öğretmenlerin şahit olmalarını istemiyorlar. Öğretmenlerin olaylara şahit olması bakış açılarını değiştirir. Olup bitenin Türkiye’nin her yanına aktarılmasını sağlar. Bu da gösteriyor ki, yürütülecek savaşın, tahmin edilenin çok çok ötesinde boyutları olacaktır” dedi Nergiz.

“Ben de çok boyutlu ve kapsamlı bir savaşa tanıklık edeceğimizi düşünüyorum” dedi Rohat, bakışlarını arkadaşlarında gezdirerek. “Bu konuda daha çok şey söylenebilir. Konunun anlaşılması için bence söylenenler yeterlidir. Yine mevcut kargaşayı da haberleştirmemiz gerekir. Önerim şudur; Rojger heval önceki kuşatmada olduğu gibi çalışmalarını koordine etmesi için ajansta kalsın. Ben Cûdî ve Sur Mahallelerinde, Nergîz heval Nur Mahallesi’nde üstlenebilir. İMC ve JİNHA’daki diğer arkadaşlarla Rojger heval konuşur. Gezici de olabilirler, uygun gördükleri yerlerde üstlenebilirler. Kararı kendileri vermelidir.”

“Aslında Cûdî’ye gitmeyi çok istiyorum. JİNHA adına biz iki arkadaş buradayız. Diğer arkadaşla konuşur, durumu aktarırım. Nur Mahallesi’nde üstlenmesi için o arkadaşını ikna edersem, ben de Cûdî Mahallesi’nde üstleneceğim” dedi Nergîz, kararlı bir sesle.

“Rohat arkadaşın önerisi uygundur bence. Ayrıca Yafes Mahallesi’ne de ben bakarım. Nergîz hevalin dediği konuda ise, diyecek bir şeyim yok. JİNHA’daki arkadaşların kendi iç düzenlemeleriyle ilgili bir konudur. Verecekleri karar bizim için esastır. İMC TV’de çalışan arkadaşlarla konuştuktan sonra sonucu size bildiririm” dedi. Bakışlarını Ceren’e çevirerek; “Hocam, siz ne yapmayı düşünüyorsunuz? Sizin için yapabileceğimiz bir şey varsa baş göz üstüne.”

“Gerçekten samimi bir şekilde söylüyorum, öğrencilerini bırakıp kaçanlar, çocuklara bir daha nasıl ‘canım, cicim’ diyecekler? O çocuklar onların samimiyetlerine inanacaklar mı? Bu biraz da vicdan meselesidir. Düşünüyorum, insan olarak vicdanımızı ne zaman bu kadar kaybettik, nasıl bu kadar duyarsızlaştık? Bir tarafta insanlar ‘yaşayabilecek miyim, yarına çıkabilecek miyim’ diye düşünürken, diğer tarafta bunu tatil olarak gören insanlar var. ‘Ek ders ücretim yatacak mı’ diye, düşünen öğretmenler var. Bu kadar korkunç bir durum yaşanıyor yani.”

Dolan gözleri uzaklara dalmış gibi bir an duraksadı, derin bir iç çekerek tekrar konuştu. “En çok da canımı acıtan, birlikte koşturduğumuz, birlikte çalıştığımız, asla bırakıp

gitmeyeceğini düşündüğümüz arkadaşların gitmesidir. Ki bunların içinde buralı, Cizre'nin yerlisi olan arkadaşlar da var. Onların bazıları bile çok rahat bir şekilde bırakıp gidiyorlar. Ne yapmayı düşündüğümü soruyorsunuz. Bu kaçanlar gibi gitmeyeceğim kesin. Cizre halkıyla kalmaktan başka ne düşünebilirim ki? Ben de sizinle kalıyorum arkadaşlar. Silahtan ve savaştan korktuğum kadar hiçbir şeyden korkmuyorum. Belki elime silah alıp savaşmam. Onun dışında Cizre halkı için, öğrencilerim için ne olsa yaparım.”

“Bu kararın çok onurlu bir davranışın simgesi hocam” dedi Rohat sevinçle. “Savaş ve silah dışında yapacağınız öyle çok şey var ki! Sizi Cizre Şehir Meclisi Eşbaşkanı arkadaşların yanına götürelim. Onlar size uygun bir çalışma bulurlar. Ben Cûdî Mahallesi'ne gideceğim. Eğer hazırsanız beraber çıkıp arkadaşların yanına gidebiliriz.”

“Siz gidin” dedi Nergîz, Rohat'la Ceren'in ayağa kalktığını görerek. “Ben JİHA'daki arkadaşımı arayıp gelmesini bekleyeceğim. Bu ara Rojger arkadaşla da biraz sohbet ederim. Çalışma arkadaşım geldiğinde onunla konuşur, Nur Mahallesi'ne gitmesini sağladıktan sonra sizin yanınıza gelirim.”

Önce Rohat vedalaştı arkadaşlarıyla. Sırt çantasını sırtına atıp, fotoğraf makinasını boynuna astı. Rohat'ı izleyen Ceren de çantasını sırtlayıp Nergîz ve Rojger'le vedalaştı. Ajanstan caddeye çıktıklarında caddeler, kaldırımlar, sokaklar yürünecek gibi değildi. Herkes adeta sokağa akmıştı. İnsanlar birbirine çarpa çarpa yol açmaya çalışıyordu. Kimisi evine, mahallesine yönelirken, kimisi evinden, mahallesinden çıkarak bir yerlere yetişmenin telaşı içindeydi.

Şehrin dar yollarında İte kaka ilerlemeye çalışıyorlardı. Kimisinin yüzünde endişe ve korku, kimisinde umursamazlık, kimisinde öfke ve kin, kimisinde alay vardı. Kimi homurdanarak, kimi küfrederek, kimi alayla gülümseyerek, kimi aceleyle, kimi telaşla kimi salına salına yürüyordu.

O mahşeri koşuşturma içinde Rohat'ı kaybetmemeye çalışan Ceren, konuşmadan edemedi.

“Devletin askeri sevkiyatı durmaksızın devam ediyor.

Herkesin ortak görüşü, Cizre’de yeni katliamların yapılacağı yönündedir. Tekniğin bu denli geliştiği, en ufak bir gelişmenin anında bütün dünyaya duyurulabildiği bu devirde eskisi gibi katliamların yapılması mümkün mü sence? Tamam, yeri geldiğinde faşist devlet diyoruz, ama bu denli çılgın olabileceğini aklım almıyor bir türlü.”

“Dokuz günlük sokağa çıkma yasağının uygulandığı birinci ablukadan daha beter olacağı, gelişinden belli. Devlet korkunç bir savaşa hazırlanıyor. Tanklar, toplar kentin ana caddelerine, tepelik alanlara mevzilendirildi. Haddi hesabı olmayan asker ve emniyet güçleriyle askeri malzeme getirildi. Bu denli hazırlığın boşa olmadığı kesin. Ve hocam şuna emin olun, Kürdün hakları ve özgürlüğü söz konusu olduğunda, bu devletin yapamayacağı çılgınlık yoktur.”

Cûdî Mahallesine giden ana caddenin başına ulaştıklarında, ellerinde valizleriyle karşıda gelen insanlar onların geldiği yöne doğru gidiyorlardı. Yoldan geçen bir minibüs önlerinde durdu. Kafasını camdan çıkaran şoför, “hocam, o tarafa gitmeyin, polis her tarafa rastgele gaz bombası atıyor. Gelin araca binin” diyerek seslendi. Sırtlarındaki çantalara ve kıyafetlerine bakan şoför, kenti terk etmeye çalışan öğretmenlere benzetmişti onları.

Şoförün acıyarak bakmasına dayanamayan Ceren öğretmen, “biz kaçmıyoruz, Cûdî Mahallesi’ne gidiyoruz” dediğinde, zafer işareti yapan şoför arabasını hareket ettirdi.

Şaşkınlıkla caddeden sokak aralarına koşarak giren ve kaşla göz arasında kaybolan insanlara bakarak yürüyordu Ceren. Yoğun gaz bombası altında insanların koşuşturması, alışık olmadığı manzaralardandı.

Yürürken, yanlarından geçenlerin kendi aralarındaki konuşmalarına kulak kabartarak ne olup bittiğini anlamaya çalıştı. “Nusaybin Caddesi’ni de kapatmışlar” diyordu orta yaşlı bir adam. “Cizre’ye dışardan kimsenin girmesine izin vermeyeceklermiş” diyordu bir başkası. “Bu hengâme ve kargaşa içinde Cizre’nin dışına çıkmaya çalışan insanlara inat, riskli denilen Cûdî Mahallesi’ne bir an önce ulaşmanın heyecanını yaşıyorum” diye düşündü. Gençlerin direneceği

söyleniyordu. Barikat ve hendeklerin gerisinde neler olduğunu henüz görmediği için çok merak ediyordu. Kimseye belli etmemeye çalışsa da, benliğine yayılan ürperti ve korkuyu iliklerine dek hissediyordu.

Polisin attığı biber gazından yayılan yoğun sis ve ağır kokudan kaçışanların arasına ulaştıklarında, gençler tarafından Nusaybin Caddesi'nin kapatıldığını gördü. Kurdukları barikatın arkasındaki gençler, direnişe hazırlanıyorlardı. Sokağa çıkma yasağı gelecek diye çocuklarını yanlarına alıp mahalleden çıkmaya çalışan, ya da mahallede kalacağından erzak stoku için alışverişe çıkan anneler, yaşlı insanlar, genç kadınlar, memurlar, direnişçiler iç içeydiler. Bir saat önce bu caddeden ajansa gittiğinde çok sakindi. Aradan sadece bir saat geçtiği halde caddenin bu denli bir kaosa sürüklenmiş olmasına şaşırdı. Öğretmenlere gönderilen mesaj bir anda virüs gibi yayılırken, halk ve gençler arasında yarattığı etkinin düzeyini gördüğünde şaşkınlığı daha da arttı.

“Gördüğün gibi Cizre’yi zor günler bekliyor. Bu zor günlerin içinde, çatışma alanlarında olacağız. Çok tehlikeli anlar ve süreçler yaşayabiliriz. Bu nedenle kendinizi iyi hazırlamalısınız ve güçlü olmalısınız hocam” dedi Rohat, gerçeği en çıplak haliyle görmesini isteyerek.

“Bu hercümerce bakınca, söylediklerini anlıyorum. Bu nedenle biraz gerilmiyorum desem yalan olur. Buna rağmen korku, gerilim ve kaygılarımla başa çıkacağıma inanıyorum.”

Mahalleye girdiklerinde ilk barikatla karşılaştı. “Direnişçilerin ilan ettiği Öz Yönetim Bölgesi’nin ilk savunma hattı bu olsa gerek” diye düşündü. Bu alanlarda halkın kendi meclisini, eşbaşkanlarını seçtiğini, yaşamını bu meclisin sorumluluğu altında örgütlemeyi tercih ettiğini, devletten tümünden kopmasa da, kendi kimliği ve kültürü ile kendisini yöneten bir sistemi inşa etme deneyimlerinin geliştiğini öğrenmişti. Şimdi bu sistemin merkezine, kalbine geldiğini hissederek heyecanlandı. Acelesi varmış gibi konuşmadan yürüyen Rohat’ın yanında yaşadığı gerilim ve korku gide-

rek azaldı. İlk barikatı geçip mahallenin içlerine doğru ilerledikçe sokaklar kalabalıklaşıyordu. Bir barikatı aşılıyor, bir yenisiyle karşılaşıyordu. Barikatlarda kalanların ellerindeki silahları gördükçe başka bir dünyaya gelmiş çocuklar gibi şaşkınlığı artıyordu.

“Burası Taziye Evi” dedi Rohat, yanından geçtikleri beyaza boyanmış büyük bir binayı göstererek. “Sokağa çıkma yasağında insanlar genelde burada toplanır. İyi haber de, kötü haber de ilkin buraya ulaşır. İnsanlar bütün gelişmeleri burada birbirine aktarır. Özellikle acılı analar ve kadınlar, acılarını burada paylaşır. Ölüm veya şahadetler yaşandığında taziyeler burada kurulur, burada kabul edilir”

Rohat mahalle hakkında bilgi verirken, o da alıcı gözlerle çevreyi incelemeye, sokakları tanımaya, çalışıyordu. Sırtındaki ağır çantaya aldırmandan rahat adımlarla etrafı gözleye gözleye ilerliyordu.

“Bu yolları, sokakları ve çevreyi unutmayın hocam. Gördüğün bu yol, Cûdî Mahallesi’nin Halk Meclisi’ne gider. Biz de oraya gidiyoruz. Meclis Eşbaşkanımız Asya hevali orada buluruz. O’nunla tanışır, konuşursunuz. Bence siz daha çok o çevrede kalmalısınız” diyen Rohat, adımlarını yavaşlatmış yürüyordu. Yeni bir sokağa girdiklerinde eliyle işaret etti. “Şu karşıdaki bina, Halk Meclisi’ne aittir. Burada internet de var. Ayrıca banyo ve temizlik ihtiyacınızı karşılamada sorun yaşamazsınız. Meclis yönetimi ve çalışanları da size yardımcı olur.”

Halk Meclisi’nin kapısına doğru ilerlerken konuşmadan edemedi:

“Geçtiğimiz sokaklarda bulunan bütün marketlerin önü, içi ve sokaklar tıklım, tıklımdı. Sanki arife günü ve bayram alışverişi yapılıyor gibiydi.

Yaşanan bir arife, ama bayramın değil, sokağa çıkma yasağının arifesi! Sokağa çıkma yasağı henüz başlamamış, ama bunun arifesinde olduklarını biliyor Cizreliler. Yasak başlar başlamaz artık dükkânların, marketlerin, fırınların, eczanelerin, manavların açılmayacağını geçmiş deney ve tecrübelerinden biliyorlar. Sokağa çıkma yasağı başlama-

dan tedbirlerini almaya başlamışlar. Hazırlıksız yakalanmanın, ne kadar süreceği bilinmeyen bir yasakta aç kalmak anlamına geldiğini yaşayarak öğrenmişler. Cizreliler ilk elden dayanıklı temel tüketim maddelerini, ihtiyaç duyabilecekleri her türlü malı, ürünü alarak stokluyorlar.”

“Doğru, yerinde bir gözlem hocam. Gördüğünüz gibi sokaklar tıklım tıklım. Önceki gün de böyleydi. İnsanlar hala marketlere akın etmeye devam ediyor. Marketlerin önü karınca yuvasını andırıyor. Birileri almak, diğerleri aldıklarını eve taşımak için sürekli, kesintisiz hareket halinde.”

Ceren’in dikkatini çeken bir başka nokta ise çocuklardı. Geçtikleri sokaklar adeta çocuk kaynıyordu. Sokaklar çocukların işgali altında gibiydi. Halk Meclisi’nin önüne geldiklerinde yirmiye yakın çocuk etraflarında toplandı. Rohat’ın gazeteci olduğunu bildiklerinden her biri bir yandan fotoğrafının çekilmesini, kendisiyle röportaj yapılmasını istiyordu.

Çocukların çok uyanık oldukları belliydi. Eğer röportaj yapılırsa neleri söylemek istediklerine dair tüyolar veriyorlardı. Kurtulamayacağını gören Rohat, boynundan çıkardığı fotoğraf makinasını çalıştırdı. Biri, “Öz yönetim bizim hakkımız. Kendimizi de, kentimizi de biz yöneteceğiz. Kabul etmeyen varsa çeksin gitsin” derken, diğeri “Burası Cizra Botan, başka yere benzemez” diye bağıriyordu. Kısa bir çekimden sonra çocukları ikna eden Rohat, Ceren öğretmeni yanına alarak Halk Meclisi kapısından içeriye girdi.

Meclis mahallenin orta yerinde küçük bir evdi. Avluya girip evi ve kalabalığı incelerken, “mahallenin bütün sorunları buraya gelir, burada tartışılır, burada çözüme kavuşturulur hocam” dedi Rohat. Bu küçük evin bütün bu işlerin altından kalkabiliyor olması ihtimali bile, bu evi onun gözünde daha şirin yaptı.

Meclisin içi oldukça kalabalıktı. Sokağa çıkma yasasının geleceğine dair haberi duyan oraya gelmişti. Kimi duyduğu haberin doğruluğunu teyit ettirmek, kimi meclisin ne kararlar aldığını öğrenmek, kimi bu süreçte her türlü görevi hazır olduğunu söylemek, kimi özgün durumunu izah

edip mahalleden ayrılacağını bildirmek için, halk meclisine doluşmuştu. Meclisin gündemi ise yasağı karşılayacak bir örgütlülüğü geliştirmekti. Meclis, sokağa çıkma yasağı başladığında, yasak boyunca işleri yürütecek bir koordinasyon oluşturmak için toplanmıştı.

Kamerasını çıkaran Rohat, çekime başladı. Yanına gelen meclis üyesi Zîrek'e çevirdi kamerasını. "Bir önceki sokağa çıkma yasağı dokuz gün sürmüştü. O zaman yeterince hazırlık yapıp tedbir alamadığımızdan, aynı sıkıntıları tekrar yaşamak istemiyoruz. Bütün bu hummalı hazırlığımızın nedeni bundandır. Hepimiz bu sefer yasağın daha uzun süreceğini düşünüyor, tedbirlerimizi de ona göre alıyoruz. Yasak boyunca ihtiyaç duyabileceğimiz şeyleri fazlasıyla almanızın nedeni budur."

Çekime ara veren Rohat, Ceren'i Asya'nın yanına götürdü. Kısa bir tanışma ardından Asya'nın sıcak ve içten yaklaşımları, Ceren'de eskiden beri tanışıyorlarmış duygusunu yarattı. İkisinin arasındaki sohbetin derinleştiğini gören Rohat, sessizce kalkıp bir an önce yetiştirmek için yapacağı haberlerin peşine düştü.

"Öğretmenlerin gidişine üzölmüyoruz hocam. Bu konuda canınızı sıkmayın bence. Çünkü faşist sömürgeciliğin Cizre'ye gönderdiği öğretmenler, asimilasyon politikaları çerçevesinde çocuklarımızı Türkleştirmek için buradaydılar. Bugün ise tüm halkımız kırk yıllık mücadelenin sonunda bir zafer kazanarak asimilasyon politikalarından ve öğretmenlerinden kurtulmuştur. Bu durum tüm halkımıza kutlu olsun."

"Ama öğretmensiz ve eğitimsiz ne yapacak bu çocuklar?"

"Öz Yönetimleri ilan ederken, kendi eğitim sistemimizi geliştirmek için karar aldık. Anadilimizle ve kendi felsefemizle geliştireceğimiz, çocuklarımızı eğitecek bir sistemi oluşturma çabamız var. Bu gidişle çok geçmeden kendi okullarımızı ve kreşlerimizi de açarız. Şimdiden Cûdî, Sur ve Nur Mahallelerinde birkaç kreş açtık. Anlayacağınız hocam, Cizre halkının asimilasyoncu öğretmenlere ihtiyacı

yok. İnanın, bugün öğretmenler nasıl çekip gittilerse, bir gün burada görev yapan vali, kaymakam, emniyet müdürü de bavullarını toplayarak çekip gidecekler. Çünkü bu halk onları istemiyor.”

“Buraya gelen öğretmenler de devlet memuru, ama vali, kaymakam ve emniyet müdürü gibi memur değiller. Faşist olanları hariç, ezici bir çoğunluğu çok iyi niyetli ve idealist oldukları için bu mesleği icra ediyorlar.”

“Beni yanlış anlamayın hocam, bu konuda öğretmenleri suçlamıyorum. Yüzyıldır bizi asimile etmeye çalışan sömürgeci faşist bir sistemin çağdışılığını anlatmaya çalışıyorum.”

“O konuda haklısınız.”

“Öğretmenler burada çocuklarımıza Türkçe öğretmedi, ama çocuklarımız birçoğuna Kürtçe öğretti. Şuna inanıyoruz, Türkiye çok sayıda farklı kimliğin, inancın ve kültürün bir arada yaşadığı zengin bir mozağe sahiptir. Herkesin anadilinde eğitim görmesi, kültürünü geliştirmesi ve inandığı gibi ibadetini yapması gerekir. Yüzyıldır yürüttükleri inkâr ve imha siyasetiyle bir sonuç alamadılar. Bundan sonra da alamayacaklarını görmeliler.”

Asya konuştuğu, Ceren’in zihni açılıyor, o güne dek düşünemediği yığınca şey beynine sükûn ediyordu. Hangi hayallerle ve nasıl öğretmen olduğu, mezun olduktan sonra zorunlu hizmet için Cizre’ye atanması, yaşadığı korku ve kaygıların nasıl giderildiği, halkın içten ve sıcak yaklaşımı sonucu Kürtleri anlamaya çalışması, yaptığı araştırmalar, değişen düşünce dünyası ve hayalleri bir bir geldi gözlerinin önüne. İzmir’deki baba evinden valizini toplayıp Cizre’ye geldiği ilk anlar ve günleri tekrar tekrar anımsadı. “Kürdistan’a atanan öğretmenler, Türklüğü ve asimilasyon politikalarını bavullarına doldurup geliyorlar. Devletin gönderdiği bir mesajla bavullarındaki Türklüğü ve asimilasyonu da alıp kaçtılar” dediğinde, düşünce dünyasındaki sıçramanın düzeyini hissederek umutlandı.

Bir yandan her geçen gün etkisini daha çok hissettiren kış soğuklarının, diğer yandan çağın tüm çürümüşlüğünü temsil eden devlet güçlerinin Cizre halkını boğmaya çalıştığı zamanlar yaşanıyor. Bu zamanların ağır sorumluluğu omuzlarına çöken bir avuç genç, gülüşüne özgürlük bilinci ekerek yüreğini geleceğin özgür zamanlarına, düşlerini yaratacakları özgür mekânın direnişine dokuyor, umutsuzluğa geçit vermiyorlardı. Yurdunun asaletini ve Kürdistanı güzelliği kuşanıyorlar, özgürlük sevdasıyla dik başlı, mağrur bakışlı ve birbirlerinin can yoldaşı olmaya ant içiyorlardı.

Devlet güçleri her yola başvurarak halkla evlatları olan bu bir avuç genci birbirinden koparmak istiyordu. Psikolojik savaşın bin bir yöntemiyle sonuç alamayacağını görüyor, Cizre'yi terk etmeleri için öğretmenlere ve memurlara gönderdiği mesajla sonu belirsiz bir panik ortamı yaratmak istiyordu. Başarılı olamadığını anlayınca bir gün önceden, 14 Aralık gece saat 11'de sokağa çıkma yasağının ikinci bir emre kadar tüm Cizre'de uygulanacağını duyuruyor, korkutucu hikâyeler eşliğinde her türlü iletişim yollarını kullanıyordu.

Halkın bir kısmı direnişin yaşandığı mahallelerden çıkarken, ezici bir çoğunluğu kalma kararlılığını gösterdi. Kalanlar sadece evlerinde kalıp destek vererek değil, gerektiğinde silah alarak direnişçilerin yanında yer alma kararlılığını dile getirdi.

Çok çeşitli psikolojik savaşa karşı gençlerin yapabildiği tek şey, eldeki olanaklarla hazırlık, eğitim ve cephane bulma arayışlarını iç içe sürdürmektir. Mevziler güçlendirilirken, mahalle asayişlerinin 24 saat görev yapar hale gelmesi sağlandı. Yediden yetmişe herkeste uzun süreli bir direnişin gelişeceği konusunda önemli bir duyarlılık yaratıldı. Günlük ve haftalık tekmil toplantılarında, devlet güçlerinin olası büyük saldırısına karşı hazırlıklı olma gereği dile getirilip planlamalar yapıldı.

Önlerinde sadece düşman yoktu. Her yönüyle zorlu, sıkıntılı ve hareket kısıtlılığı anlamına gelen kış süreci de vardı. Buna rağmen yaşları on yedi, on sekizi geçmeyen yerel gençliğin dinamizmi herkesi içine çekiyor ve sürüklüyordu. Mücadeleleri ve bağlılıkları kadar yaşama kattıkları renklerle cesaret aşılayan bir yapı sergiliyorlardı. Kendi aralarında 'en sağlam mevzi ve barikatı kim yapabilir' yarışı başlatmışlardı.

Her şeyleri ile kendilerini direniş ve zafere kilitlemişlerdi. Tank ve uçak dışında hiçbir aracın ve silahın alt edemeyeceği büyüklükte ve sağlamlıkta mevziler yaptıklarına inanıyorlardı. Çatışma gözeneklerini, üzerlerine gelecek saldırı güçlerini en iyi görecektik şekilde ayarlamışlardı. En az üç metre yüksekliğinde toprak ve kumla doldurulmuş elli kiloluk torbaları, bazen on tanesini yan yana bırakıp kurşun ve bomba atarlara karşı dayanaklı hale getirmişlerdi. Daha önceki direniş deneyimlerini, 'yarış' mizansenleriyle süsleyip dost-düşman herkese göstere göstere güncellemişlerdi.

Aslında yarıştırdıkları, yaratıcılıklarıydı. Doğup büyüdükları şehirlerini, mahallelerini, ailelerini, insanlarını; gezip tozdukları sokakları, oturup sevdalarını, özlemlerini ve hayallerini birbirlerine anlattıkları köşeleri korumanın verdiği gururu taşıyorlardı. Hepsi yüreklerinde harlanan bu yeni sevdıyla birer militana dönüşmüşlerdi. Sistemin kirlerini üstlerinden attıkça yeniden doğmuşçasına yaşamı kucaklıyorlardı. Gençlere imrenerek bakarken, 'Bir fırsatım daha olsa ve bir daha gelsem dünyaya neler yapmazdım ki...' diyordu yaşı geçkin olanlar.

Geçmişe dönük özeleştirel yaklaşımları, aralarındaki sevginin ve yoldaşlığın harcı olmuştu. Kendi aralarındaki ilişkinin merkezine emeği, saygıyı ve fedakârlığı koyarak doğal halk öncüsü olma yoluna girmişlerdi. Duruşları, pratikleri, yaratıcı yetenekleri ve cesaretleriyle her barikatın, her sokağın, her mahallenin öncüleri bir anda ve kendiliğinden ortaya çıkmıştı. Öyle ki, her barikat, her sokak ve her mahalle, öncüsüyle anılır duruma gelmişti. Cûdî Mahallesi'nde; Paramaz, Xemgîn, Bager, Botî, Mehmetşêr, Destan'ın adları öne çıkarken, Nur Mahallesi'nde; Haki, Berxwedan, Şerzan, Sofî, Argeş, Çeto ve Yafes Mahallesi'nde de; Demhat, Sercan, Mecit'in adları dilden dile dolaşıyordu. Her biri yılların devrimcisiymiş gibi bulunduğu yerlerde görevini eksiksiz yürütmenin kıvancını yaşıyordu. Kimsenin başlarında durmasına ve talimat vermesine fırsat vermeden ihtiyaçlarını kendileri karşılıyorlardı. Halkın eksik olmayan yardımı, desteği ve içten sevgisi, şevklerini bir kat daha arttırıyordu. Özellikle anaların direnen çocuklarını bir an olsun yalnız bırakmamaları, onları motive eden en büyük güçtü. Hele o analar kutsanmış elleriyle yaptıkları yemekleri, börekleri, pastaları getirdiklerinde keyiflerine diyecek yoktu. Cizre, kendine has, ama özlediği yeni bir yaşamı öreerek tarihin seyrini değiştirmek istiyordu.

Hapishane olarak kullanılan eve yürüdüğünde bütün bunları düşünen Siyabend, bu kadar kısa sürede, bu denli gelişmenin yaşandığını görerek içi içine sığmıyordu. "Devrim süreçleri böyle olağanüstü özelliklere sahiptir. Normal zamanlarda yıllarca yaratılamayan gelişmeleri, devrim zamanlarında birkaç aya sığdırmak mümkündür" dedi monologunda. Hapishaneye yaklaştığında düşünceleri Usta'ya kaydı. Halk arasında Hesenê Abid olarak tanınan Usta, otuz yaşlarında gösteriyordu. Kabadayılığa dayalı bir çetesi vardı daha önceleri. Kabadayılıktaki namı, Baron Yıkılmaz'dı. Gençler ise ona, saygı nişanesi olarak 'Usta' derlerdi.

Kabadayılıkla ilgili hakkında söylenenlerin aksine uzun, yakışıklı ve cüsseli boyuna rağmen, Cizre'nin en nazik ve yumuşak huylu insanlarından biri sayılırdı. Evli ve

iki çocuk babası olduğu halde, mücadelede yer alan herkeşe karşı son derece saygılı yaklaşırdı. Gabar'ın Deşta Lala köyündendi. Direniş günleri başladığından beri kabadayılığı bırakmış, çetesini dağıtmış ve direnişteki yerini almıştı. Akla hayale gelmeyen şeylerin normal hale geldiği Cizre'de, Usta'nın kabadayılığı bırakarak direniş içinde yer almasını kimse yadırgamadığı gibi, yaşamı tutuklanma ve hapishaneyle geçen birinin, hapishanenin hem sorumlusu hem de güvenlikçisi olması da kimse tarafından yadırganmadı.

Hapishanenin aşinalığına dayanarak dersler çıkarmış ve güzel bir sistem kurmuştu. Otoriter ve yumuşak huylu kişiliğiyle tanıyanların saygısını kazanmış, yanına aldığı gençlerle işleri yönlendirmede ne denli usta ve işinin ehli olduğunu göstermişti.

Hapishane olarak kullanılan ev, Cûdî Mahallesi'nin tam ortasında bulunduğundan, Cizre Halk Meclisi koordinasyonunun buluşma noktalarından biriydi. İki katlıydı ve önünde büyük bir avlusu vardı. Evin bazı bölümleri doğal hücre özelliğine sahipti. Daha önceki sahipleri tarafından olası bir hırsızlığa karşı, pencerelerine demir parmaklıklar monte edilmişti. Her yönüyle hapishane olarak kullanılmaya elverişliydi. Tehlikeli suçlular hücre özelliğine sahip odalara konurken, birkaç günlüğüne tutuklanıp kaçma ihtimali olmayanlar normal odalara konmuştu. Ev büyük olduğundan, bazı gençlerin kaldığı odaları da vardı.

Kapıyı çaldığında güvenliği sağlayan gençlerden biri açtı. "Rojbaş heval Hesên!" dedi, elini uzatarak kendisini karşılamaya gelen Usta'ya.

"Rojbaş heval Siyabend, ben de seni bekliyordum."

"Hayırdır, ters giden bir şeyler mi var?"

"Yok heval, her şey yolunda. Esir aldığımız polis, adını nereden duymuşsa bilmiyorum, ama dünden beridir seninle görüşmek için başımın etini yedi."

"Kendisine kötü muamele yapmıyorsunuz, değil mi? Neden görüşmek istediğini söyledi mi?"

"Partinin talimatları bu kadar açık iken, nasıl kötü muamele yapabiliriz ki! Yeni yakalandığında gençlerin biraz

hırpalaması dışında bir şeyi yok. Neden görüşmek istediğini söylemedi, ama tahmin etmek zor değil.”

“Sence nedenmiş?”

“Bence bırakılmasını isteyecek.”

“Anladım, o istemeseydi de ben görüşecektim zaten. Bu gece abluka başlıyor. Abluka süresince buraya gelme ve buradakilerle görüşme olanağım olmayabilir. Ama öncelikle seni görmek için gelmiştim.”

“Doğrusu çok iyi olur. Seninle sohbet etmek tüm darlıklarımı ve sıkıntılarımı hafifletiyor.”

“Anlaşılan daralmışsın Usta; esir polis mi seni daralttı, yoksa tutuklu gençler mi?”

“O anlamda bir daralma ve sıkıntı yok heval. Burada yaşadıklarımızın örgüt kayıtlarına geçeceğini ve bir şekilde tarihe mal olacağını biliyorum. İsmim bellidir, fakat yine de diğer arkadaşlar gibi örgüt kodumun olmasını istiyorum. Yarın ölebiliriz, bu direnişte yer aldığımı öğrenenler kodumun olmadığını bilseler ne diyecekler. Kuşku duymayacaklar mı?”

“Dert ettiğin şeye bak hele! Keşke herkesin derdi, sıkıntısı ve daralması seninki gibi olsa. Tamam Usta, kullanmak istiyorsan tabi ki senin de kodun olsun. En doğal hakkın. Bu direnişte yer alan tüm arkadaşların gerçek adı, örgüt kodu ve şu anki şehir kodu var. Bu denli çok adın kullanılması bazen birbirine karışsa da, böylesine ayrıntıların hatırlanması ayrı bir keyif veriyor. Biliyor musun heval, yaşamı bu kadar güzelleştiren insanların bir aradalığı inanılmaz bir güç veriyor bize. Hangi kodu kullanmak istiyorsun, söylemen yeterli.”

“Eğer uygun görürseniz Diyar kodunu kullanmak istiyorum.”

“Bulduğun kodu sen kullanacaksın Usta. Bu nedenle biz değil, kod adını öncelikle sen uygun görmelisin. Diyar’ı uygun gördüysen bizim için de uygundur. Hayırlı olsun diyelim” dediğinde, Usta’nın gözlerine yansıyan sevinç parıltılarını izlemekten kendisini alamadı. “Madem bu sorunu hallettik, o zaman kendi işimize bakabiliriz. Elimizdeki

cephanenin önemli bir bölümünü arkadaşlara dağıttık. Gerisini ise abluka başladığında cephaneye ulaşım sorunu olmasın diye, bitişikteki eve bırakıp kilitledim. Anahtarını da sana teslim ediyorum. Benden habersiz kimseye cephane ve mayın vermeyeceksin. Çünkü elimizdeki cephane çok az. Kontrollü kullanmak zorundayız. Anladın, değil mi?”

“Anladım heval Siyabend. Senin notunu getirmeyene bir mermi bile vermeyeceğim.”

“Şimdi de Kaymakamın korumasına uğrayalım. Neydi adı, Ayhan mıydı?”

“Adı Ayhan Kaya” dediğinde tutuklunun kaldığı hücrenin önüne gelmiş ve kapısını açmıştı. Siyabend içeri girdiğinde, Usta kapıda beklemeyi tercih etti.

“Ayhan Bey merhaba. Nasılsınız? Beni görmek istemişsiniz, bir isteğiniz mi var?”

“Sağ olun Siyabend Abi, gördüğünüz gibi şimdilik iyiyim. Durumumla ilgili konuşmak istedim sizinle.”

“Tamam, olabilir. Yiyecek ve içecek de dâhil, size yaklaşımda bir olumsuzluk varsa söylemeniz yeterli. Hemen giderelim.”

“Şimdiye kadar dediğiniz konularda bir sorun yok. Ancak beni niye tutukladığınızı anlamadım. Cizre insanına beni sorabilirsiniz, kimseye bir kötülüğüm dokunmamıştır. Ben de Kürdüm, Bingöl’ün Karlıova ilçesindenim. Esas mesleğim polislik değil, öğretmenliktir. Öğretmen olarak tayin edilmediğimden üç yıl polislik yapıp daha sonra öğretmenliğe geçecektim. Kadro almak için mecburum bu işi yapmaya. Sizden isteğim beni bırakmanızdır. Ailem şimdi çok merak ediyordur.”

Gülümseyen bir ifadeyle, “düşmanlık bilinci ya yok, ya zayıf, ya da bizimle eğleniyor!” dercesine bakışlarını kapıda dikilen Usta’ya çevirdi. Hafif bir gülümsemeyle karşılık vermekle yetindi Usta. Bakışlarını polise çevirdiğinde dikkatle baktı. İçinde bulunduğu durumun farkında değildi. Duygu sömürüsü yaparak bir an önce kurtulmak istiyordu.

“Ayhan Bey, biz şu an karşılıklı düşman konumundayız. Görmüyor musunuz, sizin devletiniz, polisleriniz çocukla-

rımıza, yaşlılarımıza, sivil olduklarına bakmadan insanlarımıza ve şehrimize neler yapıyor? Bu iş bu kadar basit mi sizce? Siz bizi yakalasanız kolay kolay bırakır mısınız? Hatta böyle bir konuşma imkânı verir misiniz?”

“Yemin ederim ki Siyabend Abi, bunları Cizre insanına yapanların hepsi dışarıdan gelen polislerdir. Benimle birlikte Kürt olan birkaç polis daha var. Dokuz günlük yasakta onlarla kavga ettik. ‘Bunlar yanlıştır, yaptığınız insanlık dışıdır. Bir insan böyle yapmaz. Hepimiz Müslümanız, kardeşiz. Siz yarın gideceksiniz, ama biz burada kalacağız. İnsanların yüzüne nasıl bakarız’ dedik, ama dinletemedik. İnanın durumum böyledir. Benim suçum nedir bunda. Sizden ricam beni bırakmanız ya da ailemle görüştürmeniz. Söz veriyorum, hemen istifa edip memleketime geri döneceğim.”

“Sanırım ne beni, ne de mevcut durumunuzu anlıyorsunuz. Devletiniz yakaladığı arkadaşlarımızı esir kabul etmese de, biz seni esir kabul ediyoruz. Esirleri serbest bırakmak ise, bizi aşan bir durumdur. Ancak hareketimizin verebileceği bir kararla mümkün olabilir.

Seni bırakırsam, örgüt senin yerine beni tutuklar. Seni bırakabilmemiz, ancak bağımsız bir heyetin oluşması, hareket ve devlet arasında yapılacak anlaşma ile mümkündür. Fakat şundan emin olabilirsin; seni öldürmek gibi bir niyetimiz asla yok. Tabi sen yanlış bir şey yapmazsan! Biraz sabırlı ol, önümüzdeki günler ne getirir bilinmez. İhtiyacın olan her konuda Usta arkadaşı muhatap al. Sana bir yanlışlık yapan veya kötü muamelede bulunan olursa, Usta aracılığıyla bana bildirebilirsin. Zamanım ve koşullarım uygun olursa bazen buraya uğrar, selam veririm. Durumlar oldukça hassas.

Bak, savaş başlayacak. Valla gençler zaten burnundan soluyor. Seni kim vurduya götürürler. Bu gençlere ne kadar eziyet ve kötülük yaptığınızı benden iyi biliyorsun. Hayattaki amacın nedir bilemem, şu an polissin, dolayısıyla düşman polisi olarak esir muamelesi göreceksin. Umarım bu söylediklerim seni ikna etmiştir. Aksi halde senin için durum negatif yönde değişir. Şimdilik hoşça kal ve sakın yan-

lış bir şey yapma, olur mu?”

Bırakılmayacağını anlayan polis, kaderine razı olmuş bir ruh haliyle boynunu büktü. “Tamam abi, dediğin gibi yapacağım. Arada uğrarsan sevinirim. Allah bu işin sonunu hayra bağlasın!”

Odadan çıkan Siyabend, saatine baktı. Sabahın sekiziydi daha. “Mehmet Başkan da gelecekti, sanırım gecikti. O gelene kadar diğer tutuklu gençlerle görüşebilirim, olmaz mı Usta?”

Cevap vermek yerine tutuklu gençlerin kaldığı odanın kapısına yöneldi. Kapıyı açtığında içerdeki beş genç birden ayağa kalktı.

Siyabend’le tokalaşıp etrafında halka oluşturur gibi oturdular. Her biri Siyabend’e bir soru soruyor, başlayacak kuşatmada savaşmaları için bir şans verilmesini istiyordu.

Siyabend tutuklu gençlerle konuşmaya başladığında, aile evine giden Mehmet hepsini bir araya getirmiş kahvaltı yapıyordu.

Serilen geniş yer sofrasına sıkışarak oturmuşlardı. Anası, babası, Çiyager ve eşi Güler, kendisi ve eşi Zeynep, en büyükleri Ferhat’tan başlayarak yan yana oturan Fırat, Nalîn, Evîn, Dicle, Serhat ve Barış’tan oluşan irili ufaklı yedi çocuğu ve kardeşleriyle sofraya oturanların sayısı on beşi geçiyordu. Uzun bir aradan sonra bütün aileyle bir arada kahvaltı yapmaları ilk kez oluyordu. Kuşatma başlarsa bir daha göremeyeceği hissiyle her birini ayrı ayrı süzüyor, yüreğinden benliğine yayılan hüznün ağırlığı altında ağzına attığı her lokmayı çiğnerken bedeninden kopardığı bir parçayı çiğniyormuş duygusu yaşıyordu.

Bakışları Çiyager’e kaydı. Dünyanın yükünü omuzlayanların ruh haline bürünmüş gibi ağzını bıçak açmıyordu. Başını önüne eğmiş, ağzındaki çiğnerken yaşadığı ağır ruh halini gizleyemiyordu. Bakışlarını Çiyager’den ayırmayan Güler, haline üzülse de ne yapacağını bilemiyordu. Zeynep’e baktığında göz göze geldi. Yüzüne çöken acı ve hüznün dolu ifadeyi gördüğünde dayanamadı. Önce esprilerle çocuklarına takıldı. Sonra babasına ve Çiyager’e takılarak yaptığı

şakalarla herkesi güldürmeyi başardı. Kahvaltı sonrasında vedalaşma faslında ayrılığın hüznü yüklü havası tekrar herkesi sardı. Babası ve anasının ellerini öpüp hayır dualarını istedi. Çocuklarının her birine sıkı sıkıya sarılarak öptü. Çiyager, Güler ve diğer kardeşleriyle kucaklaştı. Sona bıraktığı Zeynep'e döndüğünde boynu bükük hali içini sızlatsa da belli etmedi. Zeynep'e "sen güçlüsün. Bütün aileyi sana emanet ediyorum. Kendini koy verme ve benim boşluğumu aratma, olur mu? Kal sağlıklıyla" deyip, son bir kez hepsine ayrı ayrı baktı ve arkasını dönüp hızlı adımlarla uzaklaştı.

Anası her zaman yaptığı gibi ellerini havaya kaldırıp sessizce dua etti. İç çekerek yere çömlen babasının kaygı dolu bakışları boşluğa takılı kaldı. Gözleri dolan Çiyager, güçlkle kendisini içeri attı. Kısa bir tereddüt geçiren Güler, koşarak Çiyager'in arkasından gitti. Boğazına düğümlenen hıçkırık ve moraran yüzündeki bir gücenmeyle Ferhat yere bakarken, diğer çocukları endişeyle Zeynep'in eteğine yapıştı. Eteğini çekiştiren çocukların ayırdına varamayan ve yüzü kâğıt beyazına dönen Zeynep ise, gözlerini Mehmet'in gözden kaybolduğu sokağın bitiminde unutmuş gibiydi. Arkasından koşup "Mehmet bizi bırakma, ne olur gitme, dön" demek istedi. Ölümünden başka hiçbir gücün onu adım attığı yoldan döndüremeyeceğini bildiği için vazgeçti. Yine de son bir defa seslenmek istedi, sesi boğazında düğümlendi. Kanı çekilenlere benzer bir ıstırapla donup kaldı.

Mehmet saatine baktığında Siyabend'le olan randevuya geciktiğini fark etti. Hızlı adımlarla hapishaneye doğru yürürken önce Çiyager'in, ardından Güler'in içeri koşmaları geldi gözlerinin önüne. Yirmi bir yaşındaki küçük kardeşi Çiyager, alnına dökülen kömür karası saçları, kor gibi yakan kahverengi gözleri, sevimli yüzü ve dal gibi ince uzun boyuyla görenlerde bir daha görme isteği uyandırırıldı. Bir akrabasının taziyesinde Güler'le karşılaşmış, yoğun ısrarları sonucu arkadaşlık teklifini kabul etmişti. O arkadaşlık çok geçmeden sarsılmaz bağlarla pekişen bir aşka dönüşmüştü. O Güler'e "Melek", Güler de ona "Liseli" diyerek çağırmış, kısa sürede arkadaşlık ilişkisini evliliğe dönüştürmüşlerdi.

Güler'in ilk çocuğuna altı aylık hamile olduğunu öğrendiğinde kalması için Çiyager'le konuşmak istese de, özgür iradesiyle kendisinin karar vermesi gerektiğini düşünerek vaz geçmişti. Çiyager'in ilk fırsatta mücadeledeki yerini alacağını bildiğinden, verdiği kararın doğru olup olmadığını düşündü bir an. "Herkesi mücadeleye davet ederken kardeşimi alıkoyarsam siyasi ve ahlaki ilkelerimi ayaklar altına almış olacaktım. Kim olursa olsun insanların gelecekleriyle ilgili kendisinin karar vermesi en doğrusudur" diyerek rahatladı.

Çiyager'in görüntüsü kaybolurken, Zeynep ve çocuklarının görüntüsü geçti gözlerinin önünden. Çiçek Botan Noktası'na geldiğinde noktada mevzilenen gençlerin her biriyle ayrı ayrı selamlaşıp hal hatır sordu. Çiyager yaşımda olan bir ikisi dışında diğerlerinin yaşı daha küçüktü.

"Bunlar da benim büyük ailem" diyerek düşüncelerini ailesinden uzaklaştırdı. Her şeyiyle yapılacak toplantıya odaklanıp yürüyüşünü biraz daha hızlandırdı. Hapishane'nin önüne geldiğinde toplantının başlama saatini on dakika geçiyordu. Geciktiği için kendisine kızmadan edemedi. Kapıyı açıp avluya girdiğinde Siyabend'le karşılaştı.

"Rojbaş heval, bakıyorum sen de gecikiyorsun artık! Hayırdır, yoksa modernitenin rehabilite eden yaşam koşulları seni de mi etkiledi?"

"Sana da Rojbaş. Merak etme, bu konuda seni sevindirmeyeceğim heval Siyabend. Modernitenin gücü eski toprağı etkilemeye yetmez."

"O halde niye geciktin? Sakın eve gitmiştim deme!"

"Doğru, eve gitmiştim. Ama öyle sallapati değil, tedbiri alarak gittim. Eh, biliyorsun ev hali, gidersen gecikme kaçınılmaz olur, haliyle."

"Bilmez miyim" diyen Siyabend, gülümseyen yüzüne anlamlı bir bakış yerleştirmeyi ihmal etmedi. "Neyse, daha fazla gecikmeyelim, arkadaşlar hazır, toplantıya geçebiliriz" dedi.

Beraber yakındaki Mala Gel'e gittiklerinde tüm arkadaşlarının geldiğini gördüler. Zaman geçirmeden hazırla-

nan odaya geçip toplantı düzeni aldılar. İlçe Meclis yürütmesinde görevli arkadaşlarına ek olarak, komisyonlarda yer alan arkadaşları da hazırды. Siyabend, Asya'nın sol yanındaki boş sandalyeye geçerken, kendisi de bir sandalye alıp Asya'nın sağında oturdu. Üçü yan yana oturunca toplantının divanı da oluşmuş oldu. Açılışı yapmadan bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. Rûken, Nûda, Arjîn, Eylem, Çiya, Baz, Dr. Serger, Masîro, Soro, Rojhilat, Dîcle, Axîn, Coktkar, Lerzan, Ülkem, Derya, Mazdek, Şerker, Bişeng, Hacer, Sozdar, Hişyar, Zîrek, Felat, Dilxwaz, Harun, Diren yan yana oturmuşlardı. Ne zamandır birlikte çalıştığı arkadaşlarının hepsini iyi tanıyordu. Bakışları Diren'e geldiğinde durdu. Hakkârili olması, Eylem ve Arjîn'le birlikte kültür çalışmalarının koordinasyonunda yer alması dışında, hakkında başka bir şey bilmediğini düşündü. Sonra toplantının amacına yoğunlaşarak açılış konuşmasına geçti Mehmet:

"Aylardır yapılan hazırlıkla Cizre, tarihinin en büyük ablukasına alınmış durumda. Bu gece saat on birde yürürlüğe girecek yasakla birlikte bu abluka resmileştirilecek. Ablukanın ne kadar süreceğini hiç kimse bilmiyor. En az bir ay veya daha fazla sürebileceğini hesaplayarak kuşatma öncesi bu son toplantıyı gerçekleştirmek durumundayız.

Toplantımızın gündemi şunlar olabilir. Kuşatmaya karşı yapılan tüm hazırlıkların gözden geçirilmesi; cephaneye, lojistik ve mevzilenme durumumuz, mahallelere göre görev dağılımı ve çalışmalarda aksama yaşanmaması için kuşatma boyunca görev yürütecek bir üst koordinasyonun oluşumu. Ek gündemler varsa belirtilebilir. Yoksa gündemler doğrutusunda toplantıya geçebiliriz."

Siyabend bir ek yapmak istediğini belirtti: "Tutuklu olan gençlerin durumunu da gündeme alabiliriz. Toplantı öncesi hepsiyle konuştum. Suçlu pratiklerine özeleştirel yaklaştıkları gibi, son bir şans verilmesini istiyorlar. Benim de önerim bir şans verilerek direnişteki yerlerini almaları yönündedir."

Axîn söz alarak: "Dem-Genç'in iki gün süren Amed'deki konferans çalışması dün akşam saatlerinde sonuçlan-

dı. Cizre halkına destek amacıyla Canlı Kalkan eylemi için geniş bir grup halinde gelme kararı aldılar. Bugün bir otobüsle yola çıkacaklar. Akşama varmadan burada olurlar. Kuşatmadan dolayı şehre girişleri engellenmezse, bizimle birlikte kalacaklar. Yerleştirme ve konumlanmaları konusu da gündeme alınıp tartışılabilir” dedi.

Başka gündem önerisi gelmeyince toplantıya geçildi. Toplantının yönetimini Asya üstlendi. İlk sözü Siyabend aldı.

“Öncelikle şunu söyleyeyim. Rûken arkadaşın gelişi yirmi günü aştı. Bu süre içinde arkadaşları, Cizre’yi ve halkı yeterince tanıdı. Bundan böyle öz savunma çalışmalarının sorumluluğunu birlikte yürüteceğiz. Ayrıca Rûken arkadaşın özgün çalışmaları yürütmedeki sorumluluğu da en üst düzeydedir” diyerek duraksadı.

Bakışlarını arkadaşlarında gezdirip Rûken’de odakladı. Bir şeyler söylemesini beklediği Rûken herhangi bir tepki vermeyince, kaldığı yerden konuşmasına devam etti.

“Bildiğiniz gibi çalışmalarımızın bağlı olduğu üst irade, İlçe Meclisi’dir. Genel anlamda meclisin bu iradesini temsil eden toplantımızın bu geniş bileşimi iken, özel olarak Eşbaşkanlıktır. Şimdiye kadar tekmillerin bana verilmesi işleyiş ihlaliydi. Bu ihlali daha fazla sürdürmek işleyiş suçu kapsamına girer. Bu nedenle bundan böyle her alandaki çalışmalarımıza ilişkin bütün tekmillerin Eşbaşkanlığa verilmesi gerekir.”

“Yani şimdi sen genelde Meclisimize, özelde ise Eşbaşkanlığa bağlı savunma bakanımız mı oluyorsun” dedi Mehmet, gülümseyen bir ifadeyle araya girerek.

“Aynen öyle Eşbaşkanım” dedi Siyabend, ciddiyetini bozmadan. Salona yayılan gülüşme sesleri kesilince konuşmasını sürdürdü. “Eğer divanın itirazı olmazsa ilk tekmi mi vermek istiyorum.”

“Tabi heval Siyabend, konuşmanızı sürdürebilirsiniz” dedi Asya.

“Mevcut durumumuz şudur arkadaşlar: Yüz yirmi bin nüfuslu Cizre’deki mevcut olanaklarımızı sonuna kadar

zorlayarak ablukaya karşı elden geldiğince hazırlanmaya çalıştık. Savaş deneyimi olan kadro arkadaşların sayısı yirmi beştir. On gençlik kadrosu, bir o kadar da kadın ve toplumsal alan kadrosu, mahallelerin ihtiyaçlarına göre konumlandırıldı.

Yerel gençlik kadrolarıyla birlikte aktif olarak direnişte yer alan bizlerin toplam sayısı, topu topu üç yüz kişidir.

Ferdi silahlarımızın sayısı da bu kadar ya var, ya yok. Cephamızın durumu da şöyledir: Toplam 14 adet B-7 roketatar ve iki yüz kadar roketi, 4 BKC ve yaklaşık yedi bin mermisi, en son aldıklarımızla birlikte yaklaşık 300'e yakın kleşimiz ve on iki bin civarı mermisi var. El bombası iki yüz elli kadardır. İmalat halinde olan bir mayın atölyemizin de olduğunu belirtmeliyim."

Siyabend sözünü bitirdiğinde Asya araya girdi. "Mevcut gücümüz bu kadar iken, on binden fazla asker, binlerce polis, yüzlerce zırhlı araç ve her çeşit teknolojik imkânlarla donanmış bir devlet gücü var karşımızda. Çizilen bu fotoğrafa bakarsak, durumumuz Persleri ve Spartalıları andırıyor. Üç yüz Spartalı öyküsünü hepiniz biliyorsunuz. Sanırım buradaki arkadaşların birçoğu filmini de izlemiş. Hatta duyduğum kadarıyla gençler 'Üç Yüz Cizreli' adıyla bir site de açmışlar.

Yaklaşık iki bin beş yüz yıl sonra tarih bir kez daha tekkerrür ediyor. İki bin beş yüz yıl önce Persler bütün güçleriyle Sparta'nın kapılarına dayanırken, şimdi ise faşist TC devleti NATO'nun en gelişmiş silahlarıyla donanmış ve Cizre'yi kuşatmış bulunuyor. Soru şu; Üç Yüz Cizreli, Üç Yüz Spartalı gibi görkemli bir direnişle mi, yoksa çağımızın faşist barbarlarını ve gelişmiş tekniğini yenerek mi tarihe geçecek? Yürekten şuna inanıyorum, Üç Yüz Spartalı gibi sadece büyük bir direnişin sahibi olarak değil, çağımızın sömürgeci barbarlarını da yenerek yeni bir tarih yazacağımızdır."

Sözünü bitirdiğinde arkadaşlarının yüzlerine uzunca baktı. Hepsinin yüzüne yayılmış gülümseyen ifadeyi gördüğünde sevindi. Rûken'in havaya kalkan elini gördüğünde

söz verdi.

“Üç Yüz Spartalı örneği verildi. Ben de Üç Yüz Kommagene’li örneğini vereceğim. Derler ki; eskiden, çok eskiden Semsur (Samosata)’da ‘Kommagene’ adında küçük, ama çok zengin bir Kürt krallığı varmış. Roma ordusunun komutanı Markus Antonius’ta Tarsus’ta karargâhını kurmuş, Kleopatra ile güzel günler yaşıyor, Mezopotamya’daki bütün küçük beyliklere son veriyormuş. Palmira, Zeugma, Abgan krallıklarını birer birer ortadan kaldırıp Roma’ya bağlıyormuş. Ancak Kommagene’de işler iyi gitmiyor, gönderdiği tüm kuvvetler yenilgiye uğruyormuş. Markus Antonius, Kleopatra’yı Tarsus’ta bırakarak, Judea Kralı Herod ile birlikte kendi özel ve seçkin süvari ordusuyla, Samosata kapılarına dayanmış. On bin Roma atlısı, bir şafak vakti Kommagene’yi kuşatmış. Tam saldırıya geçecek iken aniden yürek hoplatan, insanın tüylerini ürperten, yeri göğü sarsan savaş trompetlerinin sesi, Kommagene’nin üzerine çöken sabahın ağır sisini yırtmaya başlamış. Trompetler kulakları sağır edercesine çalınırken, Kommagene surlarının çift kanatlı demir kapısı açılmış. Ağır zırhlı, seçkin Üç Yüz Kommagene süvarisi, birer savaş tanrısı gibi ortaya çıkmış.

Üç yüz ağır zırhlı süvari, şimşek hızıyla açılan demir kapıdan ok gibi fırlamış. Soylu, çevik, güçlü atları siyah, simsiyahmış. Zırhları, kalkanları, mızrakları siyahmış. Görünüşleri heybetli, korkutucu ve ürkütücüymüş.

Üç yüz Kommagene süvarisi, on bin hafif zırhlı Roma süvari ordusunun içine dalmış. Bir kurt koyun sürüsünün içine nasıl dalarsa öyle dalmışlar. Bir yabani geyik sürüsü, saldıran aslan karşısında nasıl kaçarsa Roma süvarileri öyle kaçıyor, oyuncak birer asker gibi sağa sola savruluyor, tutunamıyor, sisin içinde atların üzerinden yuvarlanıp düşüyormuş.

Yeni bir trompet sesiyle, zırhtan oluşmuş Kommagene atlıları, şimşek hızıyla saldırıya geçiyor; atların toynakları altında yer titriyor, gök sarsılıyor, Roma süvarileri çil yavrusu gibi dağılıyormuş.

Soğukkanlı, kendine güvenen, yüksek disipline sahip Kommagene atlıları; Roma süvarilerini, bir sürüyü sürer gibi okçuların hedefine doğru sürüyor, süvariler ok yağmuru ve siyah çelikten atlılar karşısında panikliyor, sersemliyor, akıllarını yitiriyor, ardı ardına atlardan yuvarlanıp saf dışı kalıyorlarmış.

Antonius ve Herod hayretler içinde olup bitenleri izliyor ve hiçbir şey yapamıyorlarmış. Kommagene surları önünde başlayan savaş gün batımına kadar sürmüş, gün batımıyla birlikte Antonius'un süvarileri de kırılıp yenilgiye uğramış”

Öykünün bu anında duraksayıp bakışlarını arkadaşlarında gezdirerek tepkilerini anlamaya çalıştı. Her birinin gözlerinde ışıyan sevinç parıltılarını görünce sözlerini bağladı:

“Geldiğimden beri düşmanın konumlanışını ve arkadaşları izledim. Düşmanın yoğun yığınağına rağmen, halkta ve arkadaşlarda kararsız bir duruş görmedim. Önemli olan bu arkadaşlara doğru öncülük yapmaktır. Ama düşman bütün ordusuyla üzerimize gelecek. Bu savaşın ağırlığına dayanmayan kişiler çıkacak elbet. Bunu en aza indirmek için çok yöntemli davranmak gerekir. Yani Üç Yüz Kommagene savaşçısı gibi, tarih yazacak bir duruşun ve pratiğin sahibi olmamız lazım. Bu amaçla bizimle çalışan kadın arkadaşları da uygun şekilde mahallelere düzenleyeceğiz.

Bana göre halkın desteği her şeyin üstündedir. Bu desteği elimizden geldiğince canlı tutmamız gerekir. Düşman bu sefer tepelerden gelecek. Oralar en zayıf olduğumuz yerlerdir. Özellikle önlem almamız lazım. Gerçi arkadaşlar Caferi Sadık'a giden, Melayê Cizirî Okulu'nun yanından geçen caddeyi bozmuşlar ama düşman bunu kısa sürede onarıp gelebilir. Yani savunmamız biraz gerilla taktiklerine göre olmalıdır. Mahalle içinde saklanarak gelebilecekleri yerlere pusu atmalıyız. Verilecek savaş çok zorlu geçecek. Ne olursa olsun, ne kadar zor olsa da başaracağımıza inanıyorum. Tüm arkadaşların da bu inançta olduğuna olan inancım tamdır.”

“Daha önce Kommagene savaşçılarını duymamıştım. Güzel bir hikâyeyi anlatır gibi anlatan Rûken arkadaşına teşekkür ediyorum. Son söylediklerine de katılıyorum. Üç Yüz Kommagene savaşçısı gibi olmamak için bir nedenimiz yok” diyen Asya’nın dikkatini, her toplantıda sonlara doğru söz isteyen Harun çekti. Bu defa elini ilk kaldıranların içinde yer alarak ısrarla konuşmak istediğı heyecanla parlayan gözlerinden belliydi. Bekletmeden sözü Harun’a verdi.

“24 Temmuz’la Medya Savunma Alanlarına yönelik başlayan saldırı süreci adım adım şehirlere kaydırılırken, ‘ikinci istikbal ve istiklal savaşı’ olarak ifade ediyorlar. Bunun tek bir anlamı var; öz yönetim direnişlerini kırmak, katliamla sonuçlandırmaktır.

İstiklal ve istikbalini katliamda, yıkımda, göçertmede ve talanda, yani bir bütün soykırımlarda gören bir devlet var karşımızda. Erdoğan bunu herkesten daha iyi yapacağını dile getiriyor. Bu kadar askeri, tekniğı, tankı ve topu gösteri amaçlı getirmede, bunu biliyoruz.

Onlarca general, tecrübeli savaş subayı ve ‘90’ların savaş suçlusu kontra kişiliklerin de getirildiğı söyleniyor. Silopi’yle aynı günde başlayacak abluka ardından, Habur Sınır Kapısı’nı, yani Rojava hattı boyunca Nusaybin’den Silopi’ye doğru gitmekte olan İpek Yolu’nu trafiğı kapatacaklar. Yol sadece askeri amaçlı kullanılacak, sivil geçişlere izin verilmeyecek. Yine dağdan veya başka yerlerden gelebilecek herhangi bir takviyenin önlemini de alacaklar. Anlaşılan bu seferki iş daha uzun sürecek. Direniş kararlılığında hiç birimizin şüphesi yoktur.”

Harun konuşurken, düşünceleri ilginç bulduğu hikâyesine kaydı. Otuzlu yaşlarda gösteren Harun, yurtseverliğı fazla gelişkin olmayan bir ailede doğup büyümüştü. On beş yaşlarına kadar aileyle birlikte yaşamış, lise yıllarında ayrılmıştı. Ailenin dinsel inançları güçlüydü. Kadere inanç yüksek olduğundan sistemi sorgulama ve sonuç çıkarma yerine, kaderciliğı esas alan bir kişilik yapısı edinmişti. Ailenin “delâl” büyütmesi sonucu kişiliğı de zayıf kalmıştı. Bu, özgüç ve iradi yapısını da zayıf bırakmıştı. Aileden ko-

puşla arayışları başlamış, buna rağmen dinsel gelenekleri ve sistem içi yaşamı aşan bir arayışa ulaşmamıştı.

Çukurova Üniversitesi'nde okurken arayışı derinleşmişti. Şehit aileleri kurumuna gidip gelmeye başlamış, çocukları şehit olan analardan gerilla hikâyeleri dinlemiş ve oldukça etkilenmişti. Bu etkilenmeler sonucu ülke, halk, ulusal ve toplumsal konumunu sorgulamıştı. Özünde bu, sistemle bütünleşmiş kişiliğini sorgulamaydı.

Yurtsever öğrencilerin verdiği eğitime katılmasını, yaşamının dönüm noktası yaparak ideolojik araştırmalarını derinleştirdi. Giderek duygu, düşünce ve hayal dünyası gelişti. Ulusal ve toplumsal çelişkilerini çözdükçe katılımın gücünü ve iradesini oluşturmayı başardı. Bunu yaparken zayıf kişiliğinin güçlendiğini, iradesini keskinleştirmeyi başardığını hissetti ve daha fazla kendisine yüklenerek iki yıl önce katılım yaptığında, yeniden doğduğuna inandı.

Harun konuşmasını bitirdiğinde düşüncelerinden sıyrılarak söz hakkını Arjîn'e verdi.

Silopi'de olduğu için dokuz günlük kuşatmaya katılmayan Arjîn'in de en az Harun kadar heyecanlı olduğunu görüyordu.

"Bu seferki büyük bir savaş olacak gibime geliyor. Kobanî gibi Cizre'yi yerle bir edebilirler. Elimizdeki imkânların çok yetersiz olduğu açıktır. Ama ne olursa olsun, sonuna kadar direneceğimiz de kesindir. İmkânsızlığın arkasına sığınamayız. Halkımızın desteği, en büyük imkân kapısıdır. Elden geldiğince halkın göç etmemesi için çalışmalıyız. Psikolojik savaşla düşman da özellikle halkı hedeflemiş durumda. Görünen net bir durum var ki, o da, artık bu işin topyekûn bir saldırıya dönüştüğü, bizim de buna karşı topyekûn bir direnişle cevap vereceğimizdir. Buna göre mahallelere gerekli arkadaş ve cephane düzenlemesini yapmamız gerekir."

"Belirtilenlere katılıyorum, direnişte kimsenin bir kararsızlığı sözkonusu değildir" dedi Nûda, Arjîn'den sonra söz hakkını kullanırken.

"Şu an barikatlarda yer alan ve daha da almak isteyen

diğer gençlerde kararsız bir duruş görmedim. Önemli olan bu arkadaşlara doğru öncülük yapmaktır. Bu amaçla kadın arkadaşların hepsini uygun şekilde mahallelere dağıtacağız.

Bana göre halkın desteği her şeyin üstündedir. Bu desteği elimizden geldiğince canlı tutmak zorundayız. Verilecek savaş çok zorlu geçecek. Ne olursa olsun, ne kadar zor olsa da başaracağımız, tüm arkadaşların da bu inançta olduğu kesindir.”

Tartışmanın önü açılmıştı artık. Biri sözünü bitirmeden diğerleri ısrarla elini kaldırıp söz hakkı istiyordu. Konuşanlar birbirine yakın görüşler dile getirirler de, hepsine söz vermeyi ihmal etmeyen Asya, farklı düşünce ve önerileri önündeki deftere not ediyordu.

Aldığı notları gözden geçirdiğinde, ortaklaşan düşünceleri art arda sıraladı. Bu seferki ablukanın uzun süreceğini herkes bildiği için hazırlık ve adaptasyonun gerekliliği dile geldi. Özellikle mahallelerin durumuna göre dengeli cephane dağıtımı ve yerel kadro düzenlemesi üzerinde duruldu. Çatışmanın yoğunlukla Nur ve Cûdî Mahallesi’nde olacağı ileri sürülerek ağırlığın konulması istendi. Yine Cizre’nin en büyük ve adeta bel kemiği olan Cûdî Mahallesi’ne özel önem verilmesi önerildi. Devlet güçlerinin tepelerden ve caddelerden girebileceği alanlar sıralanırken Çar Kendal ve üst tarafı olan Kaniya Mam Elo, Eyn Tirb ve Caferi Sadık Tepesi’yle korucu mıntıkası ve Tank Taburu’nun arasında bulunan Girê Batûyan’ı denetime almanın mevcut imkânlarla çok zor olduğu yönündeki kaygıların altı çizildi. Aynı şekilde Nusaybin ve Hezex yollarını birleştiren çevre yolunun da devlet güçlerinin denetimi altında olduğu hatırlatıldı. Çevre yolu üzerinden zırhlı araçlarla her an kapsamlı saldırıların yapılabileceği söylendi.

Caferi Sadık hattındaki üç noktanın belli bir donanımı olsa da yetersiz olduğu, mutlaka birer B-7 roketatar silah aktarılması gerektiği önerildi. Mahallelere tanklarla saldırılabileceği öngörüsünden hareketle, tankları etkisiz hale getirmek için yeterli sayıda B-7 silahları ile mayının hazır

hale getirilmesi, yetersiz ise zaman geçirmeden kaçakçılar üzeri temin yoluna gidilmesi istendi. Ortaklaşan düşünce ve öneriler üzerinde yürütülen tartışmalar hızla sonuçlandırılarak kararlara gidildi.

Alınan kararlara göre, direniş boyunca üst koordinasyon Eşbaşkanlar Mehmet ve Asya ile Siyabend, Rûken, Masîro, Dîcle, Nûda ve Rojhilat'tan oluştu.

Tutuklu gençlere bir şans verilip direnişteki yerlerini almaları sağlandı.

Ablukanın düşünülenden uzun sürebileceği hesaplanarak kaçakçıların harekete geçirilip cephane teminine gidilmesi planlandı.

Her mahallede yüksek binaların üstüne tepecilerin konumlanması ve üst koordinasyonla muhabere yapabilecekleri cihazların verilmesi sağlandı.

Kararları açıklayan Asya, mahallelerin özgünlüğü gözetilerek yapılan görev dağılımına geçti. "Nur Mahallesi'ne; Asya, Rojhilat, Arjîn, Soro, Dr. Serger ve Derya, Sur Mahallesi'ne; Dîcle, Axîn, Mazdek, Şerker, Bişeng, Diren, Cûdî Mahallesi'ne; Mehmet, Siyabend, Rûken, Baz, Hacer, Sozdar, Hişyar, Zîrek, Felat, Dilxwaz, Harun ve Nûda, Yafes Mahallesi'ne; Masîro, Eylem, Çiya, Cotkar, Ülkem ve Lerzan" diyerek toplantının kapanış konuşması için söz hakkını Mehmet'e verdi.

Savaşçıları savaşa hazırlayan bir komutan edasıyla ayağa kalkan Mehmet, bir çırpıda herkesin yüzüne baktı. Sonra yumruklarını sıkarak o bilindik gür sesi ve yüzüne yayılan tebessümle konuştu.

"Düşman, dokuz günlük kuşatma ardından hem Cizre, hem de diğer öz yönetim alanlarında üst üste sokağa çıkma yasakları ilan ederek ablukayı meşrulaştırıyor, adım adım, nabız yoklayan saldırılar yapıyordu. Kasım ayı boyunca Cizre'de ikişer, üçer kez bazı mahalleler için ilan ettiği sokağa çıkma yasaklarına karşı, biz de bir taktik geliştirdik. Sokağa çıkma yasakları ilan edilir edilmez, bütün caddeleri tutarak, trafiği felç ediyorduk. Bu şekilde düşmanı hareket edemez duruma getirmeyi amaçlıyorduk. Etkili de oldu. Düşmanın

operasyonlarda kullanmak zorunda olduğu caddeler kapatılınca ilan ettiği yasak da, planladığı operasyon da devre dışı kalıyordu. Tek yaptığı şey mahallelerin dışından, hedef menziline giren alanları bombalamak veya taramaktı. Bu da legal alan çalışanları üzerinde farklı bir etki yaptı. Kendilerini zor günlere hazırlayan legal alan çalışanları bizimle omuz omuza direndiler ve bu günlere birlikte geldik. Ancak kendilerini zor günlere hazırlamayanlar ise birer birer döküldüler ve sırra kadem bastılar. Bunlar halkın direnişe olan güvenlerini sarsmış olsalar da, sonucu belirleyen direnenlerin kararlılığı oldu” dedi ve duraksayarak yeniden arkadaşlarını kısa bir an da olsa szmeyi yeğledi.

“Cizîra Botan, tarihi bir süreçten daha geçiyor. Her şey ve herkes için tarihi bir sınavdır. Her zamanki gibi Botan’ın yüzü kara çıkmayacaktır. Biliyoruz, Cizîra Botan Kürdistan’dır. Dünya burayı izliyor. Hareketimiz bize güveniyor. Halkımız ise peşimizden geliyor. Onlara layık olacağız. Karşımızda her türlü imkna sahip vahşı bir ordu var. Bizim de sayımız az, olanaklarımız kıt olabilir. Ama yeryüzünde hiçbir gücün bizimkinden daha büyük bir inancı, kararlılığı ve direnci yok. Halk ve insanlık savaşcısı gençleriyle çelikten irademizi kuşanıp düşmana özgürlük aşkının nelere kadir olduğunu göstereceğiz.

nderliğimizden, şehitlerimizden ve halkımızdan öğrendiğimiz ne varsa mermi olarak süreceğiz silahlarımıza ve asla teslim olmayacağız. nemli olan direnmektir. Ne olursa olsun zafer bu direnişle gerçekleşecektir. Cizre Demokratik Halk Meclisi, direnişin bayrağını taşıyacaktır. Bizden sonra taşıyacak olanlara şimdiden selam olsun. Tüm yoldaşlara üstün başarılar diliyoruz. Bijî Rber Apo! Bijî Berxwedana Cizîra Botan!..”

** ** *

Öz Yönetim İlanı yapan şehirlere her gün bir yenisi ekleniyordu. Buna karşı devlet güçleri ise, “OHAL ve sokağa çıkma yasağı” adı altında, önce birer ikişer mahalleyi ablukaya alıyor, sosyal bir deney yapar gibi alıştırma ve zemin yaratma çalışması yürütüyor, böylece iç ve dış kamuoyunun olası tepkilerini bertaraf edip olağan olmayanı olağanlaştırma çalışması yapıyordu. Aylara yayılan bu alıştırma ablukaları, mahallelerden giderek şehirleri kapsayacak bir hal alıyordu.

Ablukadan kasıt, yasak kapsamına alınan bölgenin veya şehrin tümünü, devletin en gelişmiş teknolojik imkânlarıyla fiziki ve teknik denetimle izole etmek; destek ve ikmal yollarını kesmek, içte de bütün yaşam kaynaklarını parça parça kurutarak imhaya ya da teslimiyete zorlamaktır. “Çöktürme Planı”nın bir gereği olarak yaşama geçirilen bu uygulama, Kürt toplumunun tümünü hedefine almıştı. Görünürde bazı şehirleri kapsamına alsa da esas olarak tüm halkı tamamen korkutma ve sindirme amacını gütmüştü. Bununla sonuç alınırsa mesele yoktu. Sonuç alınmazsa bütün topluma uygulanması ön görülmüştü.

Ablukaya alınan şehirler, içinde yaşayan bütün insanlarınla gerçek anlamda hapishaneye dönüşecekti. Nasıl ki hapishaneden izinsiz çıkan veya kaçan mahkûmlara “vur emri” verilerek katli vacip hale getiriliyorduyorsa, aynı şekilde şehirden veya evinden çıkan her kim olursa ölümle cezalandırılacaktı. Hatta evinden çıkmayanlar bile silahlı

zırhlı araç ve tankların hedefi haline getirilecek ve bertaraf edilecekti.

Aylardır mahallelerde uygulanan OHAL, zaten olağanlaşmıştı. Şehirlerin ablukaya alınmasıyla, devletin düşman gördüğü bir halkın şehirlerini, yeniden fetih amacıyla kuşatmasını ifade edecekti. Her gün yeni bir açıklama yapan Erdoğan, güvenlik güçlerinin ellerini korkak alıştırmamalarını salık vermiş, yaptıklarından dolayı yargılanmayacaklarını ilan etmiş, bunun için yasal düzenleme yaptıklarını belirtmişti.

O gün, kadim Kürt vatanı için ucu sonu olmayan belirsiz bir sürece girmenin çanları çalmıştı. Kötülüğün koyu karanlığı her tarafa yayılmıştı.

Vakit öğlene geldiği halde Amed'in üzerine çöken kasvetli soğuk hava, bir türlü dağılmak nedir bilmiyordu. Korkunç bir vınlama ve uğultuyla esen rüzgâr pencereleri, duvarları ve çatıları dövüyordu. Bulutlarla yüklü karanlık hava bir uçurum gibi yarıyor, yeryüzüyle gökyüzü arasında şiddet yüklü bir akım dolanıyor hissi yaratıyordu. Her şey akış halinde esniyor, deviniyor; gökyüzü bir ucundan diğer ucuna yayılan bir şimşekle aydınlanıyordu.

Toprağa kök salmış dut ve çam ağaçları, ısıklar çalarak vınlayan fırtınanın görünmez kırbacı altında inlerken, ansızın beyaz bir yırtılma oldu. Bir yıldırım gökyüzünü ikiye bölerek toprağa kadar indi. Ardından sanki bütün bulut kütleleri aşağı çöküyormuş gibi bir gök gürültüsü duyuldu. Gök gürültüsünü peş peşe yere düşen sağanak yağmur damlaları izledi.

"Nihayet yağdı" dedi Kahraman, yanında duran arkadaşlarına. "Amed'e geldiğimizden beri bu soğuk kuru hava perişan etti bizi. Yağmurun yağmasıyla biraz yumuşar artık."

Cizre'ye gidecek otobüsün kalkmasını beklerken, camdan dışarıyı izliyor ve kendi aralarında sohbet ediyorlardı.

Camdan sağanak yağmuru izleyen Bagok, kendi aralarında konuşan arkadaşlarına bakarken, gözleri bekleme salonunda açık duran televizyondaki habere kaydı. "Cizre'yle

ilgili bir haber var galiba. Spiker sokağa çıkma yasağından söz etti” dediğinde, birlikte televizyonun yanına koştular.

Spiker haberin ayrıntılarına geçerken, haberin görüntüsü ekranda belirdi. Şırnak Valisi Ali İhsan Su, Şırnak İl Emniyet Müdürü Celal Sel, Şırnak İl Jandarma Komutanı Kurmay Albay Sami Özturan birlikte kameraların karşısına geçmiş, basın toplantısı düzenliyorlardı.

Basın metnini Şırnak Valisi okudu. “İlimiz Cizre ve Silopi ilçe merkezlerinde bölücü terör örgütü mensuplarının etkisiz hale getirilmesi, bölücü terör örgütü mensupları tarafından mayın ve patlayıcılarla tuzaklanmış barikat ve hendeklerin bertaraf edilmesi ve vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 11/C maddesi gereğince 14.12.2015 günü saat 23.00’ten itibaren sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir... Cizre ve Silopi ilçe merkezlerinde vatandaşlarımızın temel hak ve hürriyetlerini kullanabileceği huzur ortamını ve kamu düzenini sağlamak maksadıyla vatandaşlarımıza her türlü maddi ve manevi destek sağlanacaktır. Bu anlamda vatandaşlarımızın müsterih olmasını diliyor, bütün vatandaşlarımıza en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum.”

Televizyonun başına toplanan gençlerde bir uğultu başladı. Her biri yanındakine bir şeyler soruyor, ikili üçlü sohbetlerde ateşli bir tartışma başlıyordu.

“Cizre’ye gidecek araç hareket edecektir. Cizre yolcuları lütfen aracınıza bininiz” anonsuyla gençler araca doğru yürüdüler. Tüm yolcular araca binince otobüs muavini eksik yolcu olup olmadığını anlamak için koltukları birer birer kontrol etti. Araç hareket edip otogardan çıktığında, yan yana oturanların aralarındaki tartışma halen sürüyor, uğultusu otobüsün içinde yankılanıyordu. Otobüs, Cizre yoluna girdiğinde yerinden kalkan Kahraman ön tarafa geçerek arkadaşlarını sessizliğe davet etti.

“Arkadaşlar” deyip uğultunun kesilmesini bekledi. “Arkadaşlar, gerçekleştirdiğimiz Dem-Genç’in iki gün süren İkinci Olağan Kongresi, beklediğimizin de üzerinde bir

katılım ve coşkuyla başlayıp sona erdi. Dün akşam Kongreyi bitirdiğimizde kendi aramızda bir tartışma yürüttük. Canlı Kalkan eylemi için Cizre'ye gitme önerisine, burada bulunan 46 arkadaşın hepsi gönüllü olarak katıldı. Az önce izlediğimiz haberde bu gece saat 23'te dışarı çıkma yasağının uygulanacağı açıklandı. Büyük olasılıkla akşam Cizre'ye vardığımızda yasağın uygulanmasına birkaç saat kalmış olacak. Bu konuda bir şey demek isteyen arkadaş var mı?"

"Şimdiye dek yasak kararları, yasağın yürürlüğe girmesinden iki üç saat önce açıklanıyordu. İlk kez Cizre ve Silopi'de yürürlüğe girmesinden on iki saat önce duyurusu yapıldı. Bu çok ilginç, ama bilinçli bir tercih bence" diyen Welat'ı, Dılan tamamlamak istedi.

"Böyle erken duyuru yapmaları bana göre de bilinçlidir. On iki saat önceden yasağın duyurusunu yapmak, halka dönük yürütülen psikolojik savaşın bir parçasıdır. Halkı kaçırtmak için zaten günlerdir bu psikolojik savaş yürütülüyor. Bu duyuruyla etkisini artırmak istiyorlar."

"Hepimiz Ege, Marmara ve Trakya'da okuyan öğrencileriz. Hiçbirimiz Cizreli değiliz. Tam da yasaktan birkaç saat önce bir otobüs dolusu öğrenci genç olarak Cizre'ye girmek istiyoruz. Bu durumda Cizre'ye girişimize izin verecekler mi, vermezlerse tutumumuz ne olmalı?" diye sordu Devran.

Hêja:

"Cizre'ye girişimize izin vermezlerse geri dönmekten başka ne yapabiliriz ki?" deyince,

Delal biraz da öfkeli bir ses tonuyla:

"Canlı Kalkan eylemi için geldik. Geri dönmek de nereden çıktı?" dedi.

"Doğru" dedi Robîn, "ne olursa olsun mutlaka Cizre'ye girmenin bir yolunu bulmalıyız. Cizre'nin dört bir yanını adım başı birer asker veya polis koyarak kuşatmamışlar herhalde."

"Belki kuşatmışlardır, nereden bileceğiz. Kuşatmasalar bile kaçaklar gibi Cizre'ye girmemiz doğru değil. Bence emniyet güçleriyle görüşerek sorunu çözemediysek geri dönelim" dedi Alan, oturduğu yerden tartışmaya katılarak.

Bırakacaklar, bırakmayacaklar; kalalım mı, dönelim mi diye başlayan tartışma giderek kızıştı. Her bir kafadan bir ses çıkmaya başladı. Tartışmanın giderek kısır döngüye dönüştüğünü gören Kahraman, herkesi sabırla dinledikten sonra tekrar konuştu.

“Yasağın uygulanacağı günler öncesinden belliydi zaten. Bu anlamda değişen bir şey yok. Sadece duyurusu bugün yapıldı. Turistik bir gezi yapmak için Cizre’ye gitmiyoruz arkadaşlar. Dört Eylül’den bu yana Cizre halkına karşı sürdürülen bir abluka ve buna karşı halkın direnişi var. Bizler bunu bildiğimiz için Canlı Kalkan eylemi yapma kararı aldık ve kendi irademizle Canlı Kalkan olma kararı vererek yola çıktık. Birkaç saat sonra Cizre’de olacağız. Girişimize izin verirlerse sorun yok zaten. Şimdi sizlere soruyorum; Canlı Kalkan eylemi için Cizre’ye gitmiyor muyuz?”

“Evet” dedi hepsi bir ağızdan.

“Öyle ise başka bir soru sorayım; Canlı Kalkan eylemini yapmak için mekânın neresi olacağı o kadar önemli midir? Yoksa önemli olan eylemin yapılması mıdır?”

“Mekânın önemi yok” dedi birkaç kişi bir anda.

“Bence de mekânın önemi yok. İzin vermezlerse bizleri alıkoydukları yerde eylemimize başlarız, olur biter. Bizler eylem iradesine ve kararlılığına sahip olduktan sonra, hiçbir güç bizleri engelleyemez.”

Kafasında değişik soru işareti olanlar sorularını sorunca, bir süre daha tartışma sürdü. Ardından devrimci marşlara geçildi. Kimi marşlar solo söylenirken, herkesin bildiği marşlar koro olarak söylendi. Heyecan, coşku ve marş sesleri birbirine karışarak yolculuk sürdü.

Soğuk ve yağmurlu bir akşamüstünün çöken karanlığında, Cizre girişindeki kontrol noktasında otobüs durduruldu.

Otobüsün içine maskeli özel timler ve askerler birlikte girdi. GBT kontrolü için kimlikler toplandı, çantalar ve bagajdaki valizler kontrol edildi.

GBT işlemleri ve kontroller bittikten sonra öğrenci temsilcisi olarak öne çıkan Kahraman’la Bedew’in kontrol

noktası amirleriyle kısa süren tartışmaları ardından Cizre'ye girişlerine izin verildi.

Şiddetli esen keskin bir soğuk vardı. Bir an önce Cizre'den çıkmak isteyen öğretmen ve memurların korkuyla yüklü telaşlı koşuşturmaları kadar, otobüsten yeni inenlerin sevinçleri görölmeye değermişti.

Paramaz ve Dilçem girişte Dem-Genç üyelerini bekliyorlardı. Otobüsten inenlerin yanına giderek her biriyle ayrı ayrı tokalaşılar.

“Arkadaşlar” dedi Dilçem, sessiz olmalarını isteyerek. “Sizleri bekliyorduk. Hepiniz hoş geldiniz. Birkaç saat sonra abluka başlayacak. Doğrusu, sizleri bırakmayıp geri gönderirler, diyorduk. Gelmenize çok sevindik.”

“Ben de hepinize hoş geldiniz diyorum. Yasak başlama-
dan sizleri arkadaşların yanına götürmemiz gerekir. Tabii, ilkin Beyaz Saray’a gideceğiz. Bizleri izleseniz seviniriz” dedi Dilçem’den sonra Paramaz.

Gülüşmeler ve şakalaşmalar arasında Paramaz ve Dilçem’in peşine düşerek Cûdî Mahallesi’ne doğru yürüdüler. Lambaların ölgün ışığıyla aydınlanan Nusaybin Caddesi’ne girdiklerinde farklı bir manzarayla karşılaştılar.

Nusaybin Caddesi’nde gençler caddeyi kapatmak için uğraşıyorlardı. Belli aralıklarla altı tır aracı caddeye bırakılarak kapatılmıştı. Tırların iki tanesiyle Hezex Caddesi’ni kesmişlerdi. Bulabildikleri kadar arabayı da tırlardan boş kalan yerlere bırakmışlardı.

“Bu tırlar ve araçlar, devletin işbirlikçilerine ve cemaatçilere aittir” dedi Paramaz, yanında yürüyen gençlerin soru dolu bakışlarıyla karşılaşınca.

Hemen hepsi ilk kez Cizre’yi görüyordu. Mahalleye girdiklerinde gençlerin ve sivil halkın sokak başlarında durduğunu gördüler. Kimileri daha önce hiç silah görmemişti. Bir anda ellerinde kleşler bulunan gençler karşılarına çıkıyor, hendekler ve barikatlar görüntüyü tamamlıyordu.

Cizre’ye girişteki kontrol noktasında yaşadıkları heyecan, kaygı ve korku, yerini sevince bırakıyordu. Cûdî Mahallesi’ne girdiklerinde karşılaştıkları asayiş noktası kadar,

devletin etkisinden kurtulmuş sokakların ve evlerin başında bekleyen halkın gözlerinde parlayan öfke ve direniş kıvılcımları onları içine çekiyordu. Bunu, öz savunmayı ifade eden barikat, hendek ve silahlar tamamlıyordu. Karşılaştıkları olağanüstü şeyleri düşünme fırsatı bulanlar, bundan sonraki günlerin çok çetin geçeceğini ve beklenmeyen ağır sonuçlarının olacağını hissediyordu.

Mahalleye girdiklerinde yüksek yerlerden görülen sokakların girişleri başta olmak üzere, birçok yere örtülen brandalarla sokaklar rengârenkti. İnsansız hava araçlarının görüş alanını kapatmak için çok sayıda eski araba tekerleği, her an yakılmaya hazır halde sokakların değişik yerlerine bırakılmıştı.

Duvarlara çizilen resimlerin ve sloganların çokluğunu şaşkınlıkla izliyor, mevzi ve barikatları tutan gençlerin elindeki silahlardan gözünü alamıyorlardı. Sokaklara doluşan çocukların kimisi “Bijî Serok Apo!” diye slogan atarken, kimisi de yaptıkları tahtadan silahlarla düşmanla savaşır gibi, savaş oyunları oynuyorlardı. Ayrı bir dünyaya gelmişler gibi adeta büyülenmişlerdi. Daha önce rüyalarında görseler inanmayacakları böyle bir yerin varlığı, onlardaki öz güveni pekiştiriyordu. Mahalle girişlerine kurulan asayiş noktaları, gencecik insanların açıktan taşıdığı silahlar, hendekler, mevziler, barikatlar... Nasıl bir şehre geldiklerini yeni yeni anlıyorlardı. Savaş öylesine günlük yaşamın bir parçası olmuştu ki, çocukların oyunu bile silah ve savaştan oluşmuştu.

Girdikleri yeni bir sokakta Önder APO’nun resimleri ve sözleri duvarları süslüyordu. “Özgür Kürdistan” ve “Özgür kadın” sözleri dikkatleri çekti. Şaşkın bakışlarla heyecan, coşku, kaygı ve endişeyi iç içe yaşayarak yürüye yürüye “Beyaz Saray” denilen Taziye Evine vardılar.

“İşte bizim beyaz sarayımız da burası arkadaşlar” dedi Paramaz, önünde durdukları evi göstererek. Hepsi hayal kırıklığı yaşamış gözlerle önünde durdukları eve baktılar. Dıştan bakınca kapısı ve duvarları beyaza boyanmış iki katlı mütevazı bir ev olduğunu gördüler.

“Burası Taziye Evi, arkadaşlar. Beyaza boyandığı için ‘beyaz saray’ diyoruz kısaca. Eminim telefonlarımızı dinleyen düşman da beyaz sarayı çok merak ediyordur!” dedi Dilçem, bakışlara yansıyan hayal kırıklığını görünce.

Dem-Gençli gençleri kapıda karşılayan Asya, yanında Axîn, Masîro ve Dîcle ile birlikte hepsiyle tokalaşıp içten ve sıcak bir ilgi gösterdiler.

Kendilerinden önce ulaşanlar da onları karşıladı.

Cizre’ye birkaç küçük grup halinde gelenlerle aynı otobüsle topluca gelenler nihayet burada bir araya gelmişti.

Taziye Evinin büyük salonuna dizilen sandalyelere geçip oturduklarında kulplu cam bardaklara doldurulan yeni demlenmiş çayı içmeye başladılar. Kendi aralarındaki ikili sohbetleri ve gözlerine yansıyan endişeyi izleyen Asya, kısa bir konuşma yapmanın gerekli olduğuna inandı.

“Bir dakika arkadaşlar” dedi Axîn, sesini yükselterek. “Yol yorgunu olduğunuzu biliyoruz. Ancak iki üç saat sonra başlayacak olan ablukadan dolayı zaman sorunu yaşıyoruz. Bu nedenle çayımızı içip sohbet tarzında bir tartışmayı birlikte yürütebiliriz. Eşbaşkanımız Asya hevalin konuşması ardından sorularınız olursa cevaplarız. Olmaz mı?”

“Olur” dedi birkaç kişi, bir ağızdan.

Bakışların kendisine döndüğünü gören Asya, öncelikle yaşadıkları kaygı ve endişeyi giderecek bir konuşma yapması gerektiğini düşündü. 24 Temmuz sonrası yaşanan gelişmeleri kısaca anlattı. Dokuz günlük ablukaya ve direnişe değinirken halkın ve gençlerin direnişi karşısında devlet güçlerinin nasıl bir durumda olduğunu, yaşadığı çaresizliği psikolojik savaşıyla telafi etmeye çalıştığını, şimdiye kadar da bu psikolojik savaşı yoğunluklu olarak yürüttüğünü belirtti. Yürüttükleri mücadelenin akli ve mantıki gerekçelerinden ziyade ahlaki, insani ve vicdani yönünü öne çıkaran bir konuşma yaptı. Son ablukaya dönük devlet güçlerinin yaptığı hazırlıkların düzeyini bütün açıklığıyla ifade etmeyi tercih etti. Konuşmasını bağladığında özgür iradeleriyle karar vermeleri için kapıyı aralık bırakmayı gerekli gördü.

“Sizlere yaşadığımız ve şu an gelinen süreci kısaca izah

ettim. Zaman olsaydı daha detaylı bilgi vermeyi isterdim. Bu kısa açıklamamdan bile ne durumda olduğumuzu, zorluklarımızı ve bundan sonra yaşanılacak zorlu bir süreç girmiş bulunduğumuzu anlamışsınızdır. Bu zor koşullarda bizleri yalnız bırakmadığınız ve yardımımıza koştuğunuz için, Cizre halkı adına sizlere teşekkür ediyoruz. Cizre halkı, yönetimi ve direnen gençliği olarak bu onurlu davranışınızdan dolayı sizlere minnettar olduğumuzu da belirtmeliyim. Sonuna kadar bizimle kalın veya gidin deme hakkına sahip değiliz. Kendi özgür iradenizle bu kararı sizler vereceksiniz. Kalıp bizlerle omuz omuza direnmek isteyen arkadaşlar olabileceği gibi, dönmek isteyen arkadaşlar da olabilir. Kesinlikle dönmek isteyen arkadaşlara karşı en ufak bir yadırgama ve hoşnutsuzluğumuz olmayacaktır.”

Önce yan yana oturan Kahraman ve Bedew söz istedi. İlk sözü Bedew’e verdi. “Bizler Canlı Kalkan eylemi tartışmalarını yaparken ve kararını alırken, kendi özgür irademizle hareket ettik. Burada bulunuşumuz, tümüyle özgür irademizin sonucudur. Kişi olarak kararım nettir. Cizre halkının kaderi benim de kaderimdir.”

“Benim düşüncem de aynı yöndedir” dedi Kahraman, Bedew’den sonra. “Abluka boyunca Cizre halkıyla birlikte kalma kararım kesindir. Hayatımda elime silah almadım. Açık söylemek gerekirse silahı sevmiyorum da. Buna rağmen Cizre halkına karşı çok acımasız bir saldırının olacağını hissediyorum. Hislerimde yanılmayı çok isterim. Eğer hislerimde yanılmazsam, silah verilirse Cizre halkıyla omuz omuza savaşmak bana onur verecektir.”

Kahraman ve Bedew’in konuşmaları coşku ve heyecanı katlamış, benzeri konuşmaların önünü açmıştı. Hemen herkes konuşup düşüncesini dile getirme ve kalma yönündeki kararlılığını vurgulama ihtiyacı duydu. Bu duruma sevinen Asya, bir iki cümleyle sohbeti bitirmeye karar verdi.

“Gözlerinizde parıldayan direnmenin heyecanını ve coşkusunu, kararlı olduğunuzu ifade eden konuşmalarınız tamamladı. Sizlerdeki bu kararlılık ve irade, bizlere tarifi imkânsız bir güç ve moral kaynağı oldu. Düşmanı yenme

kararlılığımızı bir kez daha biletti. Şimdi sizler için hazırladığımız yemeği yiyeceksiniz. Sonra Axîn, Masîro ve Dicle arkadaşlar yapacakları düzenleme konusunda sizlerle görüşecekler. Kalıp sizinle uzun sohbetler yapmak isterdim. Ancak abluka başlamadan görevli olduğum mahalleye varmam gerekir. Tekrar hoş geldiniz diyor ve teşekkürlerimizi bildiriyorum. Hepinize başarılar diliyorum.”

Cizre’ye diğerlerinden çok daha önce ulaşan gençler arasındaki Canda’nın heyecanı bir başkaydı. Ailesinin korucu olması nedeniyle kaygıları olsa da geldiği yer onun için yepyeni bir ufuk açmıştı.

Doğup büyüdüğü köy, Mardin’in Savur ilçesine bağlıydı. Köyün hepsi korucuydu. Köyün nasıl korucu olduğunu Liseyi okuduğu yıllarda anası anlatırken; “1990 yılıydı. Bir yaz günü gerillalar köye geldi. Köye baskın yapan özel timler ve askerler, onları öldürdüler. Ardından da köyü boşaltıp hepimizi sürdürdüler” demişti. Köylerinin boşaltılması üzerinden yıllar geçmiş, köye dönmek istediklerinde korucu olmayı kabul etmeleri karşılığında devlet güçleri dönmelerine izin vermişti. Daha sonra teyzesinin şehit olduğunu öğrenmişti. Anası “o kendini ateşe attı” deyip geçiştirmişti. Oysa anne tarafında yurtseverlik bağı vardı.

Annesi dışında köyün geçmişiyile ilgili konuşan yoktu. Annesi konuştuğunda ise, hem devletten, hem gerilladan ve PKK’den korktuğunu gizlemeden ‘ne devlete karşı olalım, ne de gerillaya; ortada duralım’ diye bir psikolojiyle etkilemeye çalışırdı. Köyün korucuları ise, geçmiş olaylardan hiç söz etmez, gerillayı ‘terörist’ diye anlatır ve karalamak için korkutucu hikâyeler uydururlardı. Uydurdukları hikâyeleri çocukların korkulu rüyası haline getirerek şartlandırır, büyüdüklerinde gerillaya katılmalarının önünü kestiklerine inanırlardı.

Çocukluğu sadece korucu bir köyün şartlanmaları içinde değil, korucu bir ailenin içinde geçer, uydurulan hikâyelerle şartlanarak büyüdü. Bu şartlanmışlık büyüdükçe kültürüne, gelenek ve göreneklerine yabancılaşma halinde sürerdi.

On bir çocuklu, yurtsever olmayan, ağır feodal özelliklere sahip bir ailede büyümüş, kendisinden büyük kardeşlerinin tümü evlenmişti. Dört ablası evlenince yaşamlarının şiddetle örülü geçtiğini yakından izlerken, ne pahasına olursa olsun okuyacağına, ablalarının ve köydeki diğer kadınların kaderini paylaşmayacağına karar vermişti. Bu kararını destekleyen bir tek anasıydı. Her zaman koruyan, kollayan ve okumasını sağlayan bir rol oynayarak hayallerinin gerçekleşmesine yardımcı olmuştu. İlkokulu köyünde, ortaokulu beldede, Liseyi de Mardin merkezde okumuştı. Mardin'deki okul ortamında ulusal konumuna dönük kimi çelişkileri yaşasa da, sadece Kürt olduğunu öğrenmekle yetinerek sorgulamasını derinleştirme ve ötesinde bir bilinç edinme ihtiyacı duymamıştı.

Üniversite için Muğla'ya gittiğinde, yurtsever öğrencilerin yakın ilgisi ve yardımlarıyla karşılaştı. Yabancı olduğu bir şehirde sadece Kürt olduğunu öğrendikleri için hiç tanımadığı kişilerin ilgisi ve yardımlarından etkilenmesi, doğal yakınlaşmayla sonuçlandı. Yurtsever öğrencilerle yakınlaştıkça yaşamları ve aralarındaki ilişkiden daha çok etkilendi. Aralarındaki sevgi, saygı ve paylaşım dayanan ilişkinin bilinçle örülmesi, yeni bir yaşama adım atması gerektiği duygusunu yarattı. Okuduğu dergilerdeki kadın gerillaların resimleri ve en son eline geçen "Özgür Eş Yaşam" adlı bir kitabı okumasıyla geleceğini özgürleştirmenin köşe taşlarını döşeyen bir yola girdiğini hissetti.

Amed'deki Dem-Genç Kongresi için oryagıtmesi yaşamının dönüm noktası oldu. Daha önce de birkaç kez katılmayı düşünse de, bir yandan yaşadığı korkular, diğer yandan çocukluğundan beri kendisini kollayan anasına karşı duyduğu vefa borcundan dolayı vazgeçmişti. "Annem beni okula göndermiş, okulu bitirmem gerekiyor. Onun emeklerine karşı nankörlük yapamam" diyerek, annesine karşı kendisini borçlu görme duygusu, kendisi olma ve özgürleşme istemi karşısında eriyip gitmişti.

Zamanla duygularının düşüncelerine baskın geldiğini gördü. Anlam gücünü biraz daha derinleştirdi. Duyguları-

nın etkisine giren düşünceleri, giderek katılmanın gerekçelerini oluşturmaya başladı. Bir yandan silahlı kadın gerillalarının resimleri, diğer yandan babasından, eşinden, koruculardan dayak yiyen, hiçbir söz hakkı bulunmayan ve köleden farksız yaşayan köydeki kadınların görüntüleri iç içe geçti. Bu görüntüler ve katılıp katılmama yönündeki kararsızlığı yüzünden ağlamakla geçen zamanları çok oldu.

Yurtsever öğrenciler içindeki kadın arkadaşlarının kendilerine olan öz güvenlerini, cesaretli duruşlarını ve konuşmaları anımsadıkça gerekçelerini çoğalttı kafasında.

Bunları bir kez daha düşündükten sonra kesin kararını verebilmek için cesaretli bir adım atması gerektiği kanaatine vardığı an eğitim görmek istediğini belirtmiş ve böylece kendisine de Cizre yolu açılmıştı.

Cizre'ye ilk girdiği andan itibaren adeta başka bir dünyaya gelmiş gibi bir duyguya kapılmıştı. Asya'yı dinlerken de bu dünyaya ait olmayan insanlar ve fikirlerle tanıştığını inandı.

Bir an olsun gözlerini Asya'dan ayırmayan Canda, konuşmalarını hatmedercesine dinliyordu. Hayranlıkla bakarken, "iradeli bir kadın ve anne olarak hayatın, varlığın ve toplumun kaynağı olduğunu ne güzel temsil ediyor" diye düşündü. Asya'nın yüzünde sürekli bir gülümsemeyle yaşayan kadınlardan olduğunu anlamakta gecikmedi. Heyecan ve gülümsemesi bir araya gelince, gözlerinin içi de gülen bir kadınla karşılaştığını fark etti. Çocuksu olduğu kadar anaç bir gülüştü bu. Daha dikkatli bakınca çevrede hareket eden, duran her şeyi, herkesi takip eden, süzen gözlerinde değişik, yeni ve bilinmedik bir şeyler olduğu sonucuna vardı. Sanki gözleri, o güne dek gördüğü ve tanıdığı gözlerle benzemiyordu. "Gülen gözlü, güleç yüzlü bir kadın, ama derindeki anlamı ve gizi bir anda görmenin ve anlamanın imkânı yok. Fırsat buldukça daha yakından izlemeli ve tanımalıyım" diye içten içe söylendi.

Gitmek için ayağa kalkan Asya'yla birlikte herkes ayağa kalktı. Kadın erkek ayırımı yapmadan o anaç sevgisiyle her birini ayrı ayrı kucaklayıp Taziye Evinden çıktı. Gözden yi-

tinceye kadar hepsinin bakışları onda asılı kaldı.

“Sandalyeleri duvarın dibine çekin arkadaşlar. Yemek hazır, arkadaşlar yemeği getirecekler” dedi Axîn, yüksek sesle.

Axîn’in konuşması bitmeden içeri giren iki genç, ellerindeki muşambayı uzunlamasına odanın ortasına serince, boydan boya uzanan uzunca bir yer sofrası hazırlanmış oldu.

Onları, ellerinde büyük tepsilerle içeri giren kadınlı erkekli gençler izledi. Tepsilere tepeleme doldurulmuş pirinç pilavının üzerine kızartılmış tavuk eti dizilmişti. Kimi gençler tavuklu pilav tepsilerini sofranın üzerine aralıklarla indirirken, kimi gençler salata tabaklarını, kimi gençler kaşıkları ve ekmeği pilav tepsilerinin sağına soluna bırakıyordu. Bir anda sofraya hazır hale geldi.

“Buyurun arkadaşlar, fakir soframıza oturup yemeğimizi yiyebiliriz. Afiyet olsun” dedi Masîro.

Her biri bulunduğu yerde sofranın başına oturdu. Orta yaşlarda kadınlı erkekli bir grup mahalleli de onlarla birlikte sofranın başına oturarak yemeğe başladılar.

Ayakta olan bir gence seslenen Dicle, İMC TV’yi açmasını istedi. Açılan televizyonda haberler veriliyordu. İkinci habere geçtiğinde T.C. Başbakanı Davutoğlu’nun görüntüsü ekranda belirdi. “Cizre’de, Silopi’de, Sur’da teröristlerden temizlenmemiş tek sokak kalmayacak. Yığınak yapılmış ya da alttan tünellerle birbirine bağlanmış tek ev kalmayacak, hepsi temizlenecek” diyordu.

“Başbakan olacak bu adam, söyledikleriyle devletin nasıl bir katliam politikası uygulayacağını açıklıyor aslında” dedi yaşlı bir erkek, sofranın başında oturduğu yerden sesini yükselterek.

“Yasak kararını açıklayan Vali de ‘Cizre’de kamu düzeni yok, sağlayacağım’ diyor. Yalan söylüyor, Türkiye ve dünya kamuoyunu kandırmak için kullanılan sözler bunlar. Tek dertleri Cizre’yi boşaltmak” dedi bir başka yaşlı.

“Ne kamu düzeni” dedi, orta yaşlarda bir kadın, tartışmaya katılarak. “Kamu dediğin halktır, biziz. Bizim bir dü-

zenimiz zaten var. Siz kendinize bakın. Öz yönetim sistemi ni tanımak istemedikleri için bunları söylüyorlar.”

“Önce köylerimizi yakıp yıkıp boşalttılar. Şimdi sıra kentlerimize geldi. Devlet bizi Türkiye’nin metropollerine sürmek istiyor. Ardından da Cizre’ye Suriye’den getirilen DAİŞ çetelerini ve ailelerini yerleştirip Kürdistan’ı Kürtsüzleştirecekler. Amaçları budur” dedi bir başkası.

“Biz evimizi, yurdumuzu terk etmeyeceğiz. Hiçbir onurlu insan anavatanını, kentini, yıllar yılı dışından tırnağından arttırarak kurduğu yuvasını gönüllü terk edip göçmenliği kabul etmez. Biz burada doğduk, çocuklarımız, torunlarımız burada doğdu. Dedelerimizin, atalarımızın mezarı burada. Biz buraya aitiz, Cizre de bize ait. Bu kışta kıyamette evimizi, barkımızı bırakıp hiçbir yere gitmeyeceğiz. Kanımızın son damlası bedenimizden akana kadar evimizi, yurdumuzu bırakmayacağız” dedi bir diğer kadın.

Yaşlıların ve orta yaşlıların konuşmalarını gençten biri tamamlamaya çalıştı. “Eğer Cizre’yi boşaltmayı başaramazlarsa biz kazanmış olacağız. Bunu kazanmanın yolu direnmekten; yurduna, kentine, mahallesine, ailesine, yuvasına bağlı kalarak mücadele etmekten geçer...”

Yemekler yendikten sonra Masîro, Axîn ve Dicle’nin yanına giden Kahraman “yasaklar başlamadan Cizre halkıyla dayanışma yürüyüşü yapmak istiyoruz” dedi.

“Bir eylemle çok hızlı bir giriş yapmak istiyorsunuz. Bence iyi olur” dedi Dicle.

“Olabilir” dedi Axîn ve Masîro aynı anda.

Her üç arkadaşından oluru aldıktan sonra daha fazla konuşma gereği duymadı Kahraman.

“Arkadaşlar, yemeğimizi yedik, çayımızı da içtik. Sokaklara çıkarak Cizre halkıyla dayanışma amaçlı bir yürüyüş düzenleyelim. Ne dersiniz, olmaz mı?”

Konuşma yerine alkışlarla cevap veren arkadaşları beklemekten sokağa çıktı. Lambaların ölgün ışığıyla aydınlanan sokaklar, her zamanki oyunlarını oynayan çocuklarla doluydu. Sloganlarla yürüyüş başladığında evlerden mahalle sakinleri de sokaklara akmaya başladı.

Bir evden çıkan Eylem, yürüyüş kolunun önüne geçerken, elindeki erbanesini çalmaya başladı. Başka bir evden çıkan Rohat, Nergîz ve İMC TV kameramanı her biri bir yerde değişik açılardan yürüyüşü görüntülemeye çalıştı. Eylemin yanına gelen Rohat, kendisini çaldığı erbanenin ritmine kaptıran Eylem'in birkaç resmini çekti. O anda genç bir kadın Eylem'in yanına geldi, kolundan tutup konuşmak istedi.

"Heval Eylem iki üç günlüğüne erbaneni bize veremez misin, Yafes Mahallesi'ne götürelim" dedi.

"Olmaaaz!" dedi Eylem "benle erbanem bir bütün gibiyiz. Bir an erbanem yanımda olmazsa elim ayağım tutulur, hiçbir iş yapamaz duruma gelirim. Çok gerekliyse bir iki gün sonra erbanemle birlikte kendim gelirim. Yapmak istediğiniz etkinlik ne ise, birlikte yaparız."

Çaresizce boynunu büken genç kız, daha fazla bir şey demeden Eylem'in yanından uzaklaştı. Olanları izleyen Rohat, sanatına ve enstrümanına aşık olan Eylem'le röportaj yaparak iyi bir haber çıkarabileceğini düşündü.

"Genç arkadaşşa erbaneni vermedin, kırık bir kalp ve hayallerle ayrıldı buradan. O halde seninle bir röportaj yapmama izin vermelisin?"

"Ben konuşamam, kendimi sözcüklerle ifade edemem heval Rohat. Seni de kırmak istemiyorum. En iyisi ben erbane çalarken çekimini yap, kafana göre de bir haber dizersin, olur biter. Ne yazarsan kabulümdür."

"Benim sözcüklerim bu erbanene ve yaptığın sanata olan aşkını anlatmaya yetmez. Ancak sen dile getirebilirsin bunu."

"Benim konuşmalarımle beni anlatacaksan, senin gazetecilik yeteneğin ne işe yarayacak o zaman. Benle ilgili haber yapmak istiyorsan, yeteneklerini konuşturmaktan başka seçeneğin yok. Kararım kesindir."

Eylem'in bu denli kesin konuşması karşısında yapacağı bir şey kalmadı. Değişik açılardan birkaç resmini çektikten sonra gençlerin eylemini görüntülemeyi sürdürdü.

Adım adım yasağın başlayacağı saatler yaklaşırken,

Cizre halkı Dem-Gençlilerin dayanışma yürüyüşüne akıyor, yasağı meşru görmediğini ve görmeyeceğini haykırıyordu.

Haykırdıkları sloganlarla yasağı keyfi ve düşmanca gördüklerini, Kürde boyun eğdirme uygulaması olarak değerlendirdiklerini gösteriyorlardı. Bu duruşlarıyla, yasakları dikkate almayacaklarının, uygulanmasına izin vermeyeceklerinin ve direneceklerinin soylu duruşunu ortaya koyuyorlardı.

** ** *

Ablukanın başlamasına bir saat kaldığında Nur Mahallesi'ndeki haber takibini bitiren Rohat, yasak boyunca kalacağı Cûdî Mahallesi'ne doğru yürüdü.

Yağışsız kış gecelerinin keskin soğuğu insanın iliklerine işleyecek düzeyde etkili olduğu halde, sokaklar tıklım tıklımdı. Zırhlı araçlardan yasağın başlayacağını, herkesin evlerine çekilmesini, çekilmeyenlere ihtar yapılmadan ateş açılacağını duyuran anonslara aldırın yoktu. Kimisi elinde tava, tencere, teneke gibi ses ve gürültü çıkaran madeni kaplarla yasağın başlama saatini beklerken, kimisi sokak ortasında yaktıkları gür bir ateşin etrafında durmuş bir ağızdan direniş şarkıları söylüyor, coşkuyla Botan halayını çekiyorlardı.

Sayıları çok kabarık olmasa da dokuz günlük yasaktaki direnişi nedeniyle "Nur Mahallesi'ne büyük saldırı olacak" söylentilerinden korkan, hali vakti yerinde bir kesim de yükte hafif pahada kıymetli eşyalarını sırtladıkları gibi telaşla mahalleden çıkıyorlardı. Her zamanki saflığı ve umursamazlığıyla koşuşturan çocuklar, büyükleri taklit eden oyunlarıyla ortalığı velveleye vermekten geri durmuyorlardı.

Mahallenin çıkış kapısı olarak bilinen sokağa girdiğinde, daha önce birkaç kez gördüğü evli ve çocuk sahibi, orta yaşlarda gösteren, asayiş noktasından sorumlu, iri yarı biri tarafından durduruldu.

Mahalleden çıkanları ikna etmek için gençler tarafından görevlendirildiği belliydi. Kendisinden önce durduru-

lan bir karı kocayla iki çocuğu arasındaki konuşmaya kulak kesildi.

“Evinizi, komşularınızı, diğere aile ve akrabalarınızı bırakıp nereye gidiyorsunuz heval? Düşmanın korkusundan kaçmak doğru değil. Hepimiz kaçarsak düşmanın ekmeğine yağ sürmez miyiz?”

“Bir yere kaçtığımız yok. Bilmeyen de Cizre’den kaçtığımızı sanacak” dedi, sinirlendiğini göstermek isteyen erkek olanı.

“Anam, babam ve kardeşlerim Şah Mahallesi’nde oturuyorlar. Yaşlı babam çok hasta ve bakacak kimsesi yok. Babama bakmak için gidiyoruz. Orası da Cizre’nin bir mahallesi” diyen kadın, alttan almayı yeğledi.

Araya giren asayişteki bir genç, “her giden aynı şeyi söylüyor” diyerek, öfkeyle mırıldandı.

“Sizin adamlarınız kaçıyor, niye onları engellemiyorsunuz” diyen erkek olanı, öfkeli bir biçimde asayişteki gence gözlerini dikti.

“Bizim adamlarımız da kim heval? Bak işte hepimiz buradayız. Kim kaçıyorsa bizim adamımız değildir, ihanet ediyor” diyen genç, öfkesini gemlemeye çalıştı.

“Şimdiye kadar bizlere ‘kalın, direnin’ diyen kaç kişinin kaçtığını sayayım mı sana? İstersen adlarını da vereyim, hangi kurumda çalıştıklarını da söyleyeyim, ne dersin?” diyen erkek olanın elleri titriyor, gözleri seğiriyordu.

Aralarındaki tartışmanın daha fazla uzamasını istemeyen orta yaşlardaki adam, asayişteki genci susturdu, ailenin geçmesine izin verdi. Olanları hazmedemeyen genç sinirli bir halde arkalarından söylendi.

“Hem kaçıyorlar hem yalan söylüyorlar. Bu gibilerini bir daha mahalleye almamak lazım. Hatta bırak mahalleyi Cizre’ye bile sokmamak lazım.”

“Sinirlendiğini biliyorum” dedi orta yaşlardaki adam, gencin yatışmasını isteyerek. “Kaçması kabul edilemez, ama söyledikleri bir bakıma doğru. Şimdiye kadar mangalda kül bırakmayan legal çalışanların bazıları birdenbire görünmez oldular. Özellikle rahat koşullarda halk adına karar

veren ve çok aktif olan birçok kişi şu an ortada görünmüyorlar. Halk bunu görüyor ve direnişe olan güveni zayıflıyor. Kaçanlardan bazılarının bu durumu kendisine gerekçe yapması kaçınılmazdır.”

Dikkatle orta yaşlardaki adama bakan Rohat, yaşadığı ruh halini kestirmeye çalıştı. Acı, öfke ve üzüntüden dolayı yüzünün kanı çekilmişti sanki. Başarılı olamadığından dolayı kendisini suçlar gibi bir ruh haline sahipti.

“Hele onlar aile, onlar halktan insanlar ve çoluk çocukları var, bir yere kadar korkularını anlayabiliyorum. Ya sen, sen nereye gidiyorsun? Bak, senin gibi gençlerin hepsi bari kat ve mevzilerde halkın öz savunmasını yapıyor.”

“Benim bir yere gittiğim yok heval. Azadiya Welat gazetesi çalışanıym. Görev yerim olan Cûdî Mahallesine gidiyorum.”

“Öyle mi?” dedi orta yaşlardaki adam, şaşkın ve söylediklerinden dolayı utanmış bir ifadeyle. “Kusura bakma heval, gazeteci olduğumu bilmiyordum. Mahalleden kaçan gençlerden biri sandım.”

“Kaçan ailelerin sayısı fazla mı?”

“Yok heval, on beş yirmi aileyi geçmedi.”

“Binlerce ailenin kaldığı bir mahalleden, sayısı bir elin parmaklarını geçmeyecek ailelerin kaygı ve korkularından dolayı gitmesini doğal karşılamak lazımdır. Bunun için kendini daraltma bence.”

Kendi aralarında kısa konuşmaları sürerken ağır sırt çantasını omuzuna atmış Nûda geldi noktaya. Asayiş sorunlusu adamın Nûda’yı tanımadığını şaşkın bakışlarından anlayınca ses çıkarmayıp izlemeyi yeğledi.

“Bırçok kişi mahalleden kaçmak için can atarken, sen mahalleye geliyorsun. Hayırdır, bir hasta veya tanıdığın mı var mahallede?”

“Çıkanları bilmiyorum. Bir hasta veya yakınım da yok bu mahallede. Düşmanın çok yoğun saldıracağını duyduğum için Nur Mahallesi’ne geliyorum.”

Adamın aydınlanan yüzünde gülücükler belirdi. Sevinçten gözlerinin içi parladı. İçten bir gülümsemeyle elini

Nûda'ya uzattı. "Hoş gelmişsin heval, başım gözüm üstüne gelmişsin" diyerek, Nûda'ya yol verdi.

Ayaküstü Nûda'yla sohbet eden Rohat, vedalaşarak O'nun geldiği yöne, Cûdî Mahallesi'ne olan yürüyüşünü sürdürdü.

Mahalle daha canlı ve hareketliydi. Evlerini terk etmeyen halk, sokak başlarında bir araya gelerek gecenin karanlığını yaktıkları ateşle aydınlatıyorlardı. Barikatların ve hendeklerin arkasında yakılan ateşler; şarkılar, halaylar ve sloganlar eşliğinde harlanıyordu.

Yanından geçtiği öbek öbek toplanan halkı izlerken, yediden yetmişe herkesin zor günleri göğüslemeye hazır olduğunu görüyordu. Cizreliler bu hazırlığı sessizce ve gizlice yapmıyordu. Kendiliğindenmiş gibi görünse de, açıktan açığa ve birbirleriyle dayanışarak yapıyorlardı.

Sokaklara asılan brandalarla perdeleme işlerini bitirmiş, hendek ve barikatlarını güçlendirmişlerdi. Keskin nişancıların ve zırhlı araçların atışlarından korunmak için cadde ve sokaklara alternatif yollar açmışlardı. Bir insanın geçeceği büyüklükte bahçe duvarlarında delikler açıp güvenli geçiş koridorları oluşturmuşlardı.

Yaşlı, genç, kadın, erkek ve çocuk demeden, herkesin tek gündemi başlayacak sokağa çıkma yasağı olmuştu. Bütün tartışmalar, sohbetler, öneriler, fikirler, tedbirler, hazırlıklar, yasağın başlayacağı saate göre ayarlanmıştı.

Çocukların gündemi de yaşanan bu gelişmeler, olaylar ve haberlerden örülmüştü. Her olayı, gelişmeyi, haberi ilgiyle izliyor, kendi yorumlarını da ekleyerek topluluktan topluluğa aktarıyorlardı. Bütün bu izlediklerinden çıkardığı sonucu düşünürken, "Kırk yıldır süren özgürlük mücadelesi, yediden yetmişe Cizre halkına güçlü bir politik bilinç ve siyasi olgunluk kazandırmış" diye söylenmeden edemedi.

Sokakları gezerken kalabalığın her geçen dakika daha da arttığını gördü. Saatine baktı. Yasağın başlamasına on dakika vardı. Yasak boyunca haberini yapacağı Cûdî Mahallesi'nin sokaklarını daha yakından tanımak istedi. En çok da Sur Mahallesi'ne gidiş gelişin hangi yollardan yapılabil-

ceğini öğrenmek için iki mahalleyi birbirine bağlayan cadde ve sokakları daha yakından gezerek inceledi. Birbirinden uzak olması itibarıyla Yafes ve Nur Mahallesi'ne gidip gelmesinin çok zor olduğunu biliyordu, ama Cûdî Mahallesi'ne bitişik olduğundan, zaman zaman Sur'a uğramayı düşünüyordu.

Saatler 23'ü gösterdiğinde, kadınların zılgıt sesleri karanlığı yırtan bir çığlık gibi Cûdî Mahallesi'nden bütün Cizre'ye yayıldı. Şehrin bütün mahalleleri ve sokaklarından yükselen zılgıt sesleri, Cizîra Botan göğünü döven, Cûdî Dağı'nda yankılanarak ahenkli bir marşa dönüşen direnişi muştuladı. Tarihin her döneminde, her yenilgisinde ve her zaferinde, her yasında ve her düğününde, her sevincinde ve her ağdında Kürt kadınlarının çektiği zılgıt; Kürtlerin zulme karşı başkaldırısının, direnişe davetinin, kutlamasının sevinç narası, diz çökmeyeceğinin onur ifadesiydi.

Zılgıt seslerinin direnişi ilan ettiği sokakları gezmeyi sürdürdü. Kimi kadınlar evlerinden getirdikleri tencere ve tavaları dövüyor; kimi sopa, demir çubuk, taş gibi ellerine geçirdikleri ne varsa dükkânların sacdan yapılmış kepenklerine vuruyor, kıyameti andıran bir gürültü çıkartıyorlardı.

Büyüklerinin yaptıklarını aratmayan çocuklar da boş durmuyordu. Boylarından büyük sopalarla, ellerine sığmayacak kadar iri taşlarla sokakta metal namına gördükleri şeylere vurarak, gürültü çıkartmanın kendilerinin işi olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlardı. Cizre çocuklarının gerçek oyuncakları hiç olmamıştı. Savaş, çatışma, direniş, tank, top, silah adına ne varsa, onlar için bir oyun ve oyuncaktı. Çocuklarda bile devlete karşı bitimsiz bir kin, öfke ve kendini savunma hissi egemen hale gelmişti.

Sokağa çıkmak yasaktı, ama yasağa ve kışın dondurucu soğuğuna aldırmayan Cûdî Mahallesi'ndeki halk sokaktaydı.

Keskin nişancılardan korunmak için çekilen branda bezinden yapılmış perdelerin gölgesinde sokaklardaki gezisini sürdürdü. Halk Meclisine yakın bir sokağın başına geldi. Gür bir ateşin etrafında oturan kadınlar ve gençler, direniş

türküleri söylüyorlardı. Onların yanında durmayı yeğledi. Geç saatlere kadar kadınların söylediği stranları dinlerken, kendisini tutamayan kızlı oğlanlı gençler grubu halay çekmeden edemedi.

Yüksek binalara mevzilenen keskin nişancılar, dört bir yandan ateşin yakıldığı noktayı kurşun yağmuruna tutunca, ateşin etrafında kümelenen kadınlar ve halay çeken gençler bir anda duvar diplerine kaçıştı.

Kısa bir süreliğine sığındığı duvar dibinden çıkarak Mala Gel'e yürürken girdiği bir sokakta Siyabend ve Mehmet'le karşılaştı.

"Daha sokaklardasın" dedi Mehmet, tepeden tırnağa Rohat'ı süzerek. "Ne gibi bilgiler topladın? Farklı gelişmelerin olduğunu bildiren oldu mu?"

"Hayır heval, şimdiye kadar her şey sakın görünüyor. Geldiğim sokaktaki ateşe keskin nişancıların kısa süren seri atışlarını saymazsam tabi!"

"Kimseye bir şey oldu mu?" dedi Siyabend, araya girerek.

"Perdelemeden dolayı isabetli atışlar yapamadılar. Rastgele bir taramaydı ve herkes duvar diplerine kaçtı."

"Sen ne yapmayı düşünüyorsun? İstersen bir eve gidip dinlen, nasıl olsa her şey normal görünüyor?"

"Herkes sokaklarda iken nasıl gidip dinleneyim heval Mehmet. Görevim, yasağın ilk gecesinde yaşanan her şeyi izlemek, anlamak ve haberini yapmak. Buna insanların psikolojileri ve ruh halleri de dâhildir. Sanıyorum sizler bari kat ve mevzileri denetliyorsunuz. Sakıncası yoksa ben de sizinle gezmek isterim. İnanın hiçbir şey yapmayacağım. Sessizce yanınızda gezip gözlemlerde bulunacağım. Varlığımı bile hissetmeyeceksiniz."

Siyabend'e bakan Mehmet, "ne dersin?" dercesine kaş göz işareti yaptı. "Sen bilirsin" anlamında başını salladı Siyabend.

"Bir şartla bizimle gezebilirsin, kabul mü?"

"Tamam, şartınız ne ise kabulümdür."

"Geziyi bitirdiğimizde gözlemlerinin sonuçlarını 'Ablu-

kanın ilk gecesinde Cizre halkı!' diye edebi bir yazıya dökcek ve gazeteye göndereceksin. Anlaştık mı?"

Sevinçle boynunu büktü ve peşlerine takıldı. Uğradıkları ilk barikat, Caferi Sadık Tepesi'nin yamacındaki mahallede bulunan Dilbirîn noktasıydı. Xoce adındaki gençlik yerel kadrosu ile Şoreş ve Arhat karşıladı kendilerini. Birçoğu Teyî Aşiretinden gençler de onlarla birlikteydi. Sırayla Xoce, yanındaki gençler ve Şoreş'le tokalaşırken, bakışlarını Arhat'a odakladı. Yirmili yaşlarda gösteren Arhat'ın Midyatlı olduğunu ve iki yıl önce katıldığını anımsadı. Cizre'ye gelişi iki ayı aşmadığı halde, Cizre halkı ve gençleriyle çabuk kaynaşmış, girişkenliği ve pratikçiliğiyle sevilen bir ilişki yaratmıştı. Şoreş'in ise, elindeki Karnas silaha bakılırsa keskin nişancı olduğu belliydi.

"Düşmanın tepede veya çevre yolunda bir hareketliliği var mı?" dedi Siyabend, karşılıklı durduğu Şoreş'le diyaloga girerek.

"Yok heval, zaten bir grup arkadaşı Ahmed El Cezeri Okulu'nun yanına gönderdik. Pusudalar. Durum şu an sakin" dedi Şoreş, oldukça rahat görünerek.

"Özellikle oraya dikkat edin, düşmanın geleceği ilk yer orası olacak. Ahmed El Cezeri Okulu çok sağlam, sanki yedek karakol gibi inşa edilmiş. Cizre'ye buradan girmek isteyecekler. Sağınızda bulunan koruculara da dikkat edin. İçlerinde kontra tipler var. Herhangi bir saldırıda bulunmadıkları sürece siz de saldırmayın. Provokasyon olmamasına dikkat edin" diyen Mehmet, bakışlarını gençlere çevirdi. Heyecanla parlayan gözlerinde korkunun izi yoktu. "Teyî Aşiretinden gençlerin olması, korucuların hareketlerinden haberdar olmalarını sağlayacak. Bu iyi bir avantaj" diye düşündü.

Şoreş ve Mehmet'in konuşmaları sürerken, Siyabend Xoce'ye döndü: "Özellikle muhabere konusuna dikkat etmeniz gerekir. Çünkü stratejik bir yerdesiniz. Şehrin tümünü ve caddelerini buradan denetlemeniz mümkündür. Buradaki çok önemli bir göreviniz de, düşmanın şehir içindeki hareketliliğini tüm arkadaşlara anında haber vermenizdir.

Dokuz günlük ablukada bu yönlü çok önemli bir rol oynadınız. Gerekirse salt bu işle uğraşan iki arkadaşı sağlam ve yüksek bir yere konumlandırır, başında da sen bulunursun. Yani direkt sana bağlı çalışsınlar. Eğer düşman cihazlara parazit atarsa, sinyal bozucu kullanırsa, kontrollü bir şekilde telefon kullanıp gereken haberi mutlaka ulaştırın. Kısa, hızlı ve anlaşılır konuşun” dediğinde, Xoce’nin dikkatle dinlediğini görerek sevindi.

Xoce’yi iyi tanırdı. Polis ve askeri hareketliliği takipte çok iyiydi. Gözlem gücü yüksekti. Ayrıntıları kaçırmazdı. Gece vaktinde bile arabaların ışığından hangi aracın zırhlı olduğunu anlardı.

Xoce ile konuşmasını bağlayan Siyabend, tekrar Şores’e döndü: “Burada başka hangi arkadaşlar var?”

“Şu an bizleriz, kadın arkadaşlar da gelecek.”

“Hangi arkadaşların geleceğini söylediler mi?”

“Heval Elefteriya, Pêşeng, Sozdar ve Ronahî’nin gelecekleri söylendi.”

“Bu arkadaşlar da gelirlerse bayağı güçlenirsiniz. Çok iyi!”

Kısa bir sohbet ardından noktadan ayrılıp yakınında ki ikinci mevziye yürüdüler. Yürürken Siyabend’in aklı Pêşeng’deydi. Yakından tanıdığı Pêşeng, Amedliydi ve yirmi beş yaşlarında gösteriyordu. Hatırladığı kadarıyla beş yıl önce katılmış, yoğun dayatmaları sonucu Kobanî Savaşında yer almış, Kobanî’nin özgürleşmesi ardından Bakur Kürdistan’ına dönmüştü. Bağlar ve Silvan’daki direnişlerde yer alıp önemli bir savaş deneyimi edinmişti. Amed’den Başûr Kürdistan’ına geçmek için Cizre’ye gelmiş, yollar kapalı olduğundan Cizre’de kalmıştı. Yasak başlayınca Öz Savunma Komisyonu’na direnişte yer almak için başvurmuş, “sen misafirsin. Görevimiz seni sağ salim gideceğin alana ulaştırmaktır. Başına bir şey gelirse örgüte hesap veremeyiz” cevabına, sert bir tepki göstermişti.

“Bir devrimcinin görevi bulunduğu her yerde direnişe katılmaktır. Bunun misafir veya ev sahibi olmakla ilgisi yoktur. Sizin onayınızla olursa iyi olur. Olmazsa uygun gör-

düğüm bir mevziye girer, savaşırm” deyip, kararında ısrar etmişti.

Pêşeng’le aralarında geçen konuşmayı anımsadığında gülümsemedi. “Pêşeng bu mevziyi hem iyi koruyacak hem de arkadaşlara büyük bir güç verecek” diye düşündü.

Yeni mevziye geldiklerinde düşüncelerinden sıyrıldı. Yeni mevzi, korucu mahallesine bitişik olduğu için tam sınıır sayılırdı. Mevzide bulunan Gever, Serhildan, Torî ve Baran onları karşıladı.

Mehmet’in bakışları Serhildan’a kaydı. Gözleri heyecanla parlıyor, her an bir saldırıyla karşılaşacak veya bir saldırıya gidecek gibi yerinde duramıyordu. Elindeki Kleşî tutuşu ve duruşuyla kendisini eğittiği ve disipline ettiği anlaşılıyordu. Serhildan’ın telefon çalarken yakalandığı zamanki haline kaydı düşünceleri. “Topu topu beş altı ay önce hiçbir siyasal gelişmeden haberi olmayan, bizi tanımayan, çaresizlikten de olsa hırsızlık yapmaya yeltenen bir bireyin, böylesi kısa bir sürede bu denli gelişme göstermesi hayret verici. Özgürlük mücadelesi, sen nelere kadirsin” diye söylendi içten içe.

Mehmet düşünürken benzer uyarıları yapan Siyabend, yanında taşıdığı bir telsiz cihazı, biraz fişek ile birkaç el bombasını yanlarına bıraktı.

Ayrıldıklarında gençlerin neşeli ve moralli halini gören Rohat, yazacağı yazının çerçevesini şekillendirdi.

Caferi Sadık Tepesi’nden, Çar Kendal’a doğru yürüdüklerinde “Sur Mahallesi’ndeki genç arkadaşlara uğradıktan sonra Çar Kendal’a gitsek olmaz mı Eşbaşkanım?” dedi Siyabend.

“Neden olmasın” dedi Mehmet, yürüyüşünü sürdürerek. “Bu konudaki inisiyatif senin. Kimin nereye konumlandığını, kimin neye ihtiyaç duyduğunu sen daha iyi bilirsin. Bu gece sana tabiyim Savunma Bakanım!”

“Savunma Bakanım”ın üstüne basa basa söylediğini gören Siyabend, ters ters baktı Mehmet’e. Ters bakışları gören Mehmet, gülmemek için kendisini güçlkle tutarak yürüyüşünü sürdürdü.

“Bir ‘savunma bakanıdır’ diline düştü heval Mehmet. Her duyduğumda kurşun yemiş gibi ağır geliyor bu söylemin. Anlam yüklü heval kavramı dururken, savunma bakanı demen çok yadırgatıcı.”

Siyabend konuşmasını bitirmeden Mehmet bastı kahkahayı. “İkide bir ‘Eşbaşkanım’ dediğinde, böyle düşünmüyorsun ama! Sen ‘Eşbaşkanım’ dediğin sürece, ben de ‘Savunma Bakanım’ diyeceğim. Bundan kurtuluşun yok.”

“Senin resmi sıfatın Eşbaşkan olduğu için söylüyorum. Yoksa söylemem.”

“Onu bunu bilmem, sen bana nasıl hitap edersen, ben de öyle hitap edeceğim” dediğinde durdu. Bakışlarını, burundan soluyan Siyabend’e çevirdi. “Anlaştık mı sayın Savunma Bakanım?”

Sözünü bitirip tekrar kahkahayı basan Mehmet’e baktı uzun uzun. Öyle içten, öyle samimiydi ki, bir anda bütün öfkesi dağıldı. O da bastı kahkahayı.

Cizre direnişine öncülük eden bu iki insanın böylesine sevgi ve saygıyla birbirine yaklaştığını gören Rohat, “devrimci yoldaşlık ruhu ne yüce bir şey” diye düşündü.

Bir anda Cizre’nin dört bir yanında patlayan havai fişeklerin sesi, Siyabend’le Mehmet’in süren kahkahalarını bastırdı. Patlama seslerini bütün Cizre’yi aydınlatan havai fişeklerin rengârenk ışıkları izledi. Ateşlenen havai fişekler önce yüzlerce metre Cizre göğüne yükseliyor, tam patladığı anda renkten renge bürünen ışık gökten Cizre’nin üzerine şelale gibi dökülüyordu.

Cizre gençlerinin daha önceden bulup hazırladığı havai fişekleri, bulundukları mahalle ve sokaklarda eş zamanlı patlatarak Cizre’yi renk cümbüşüne dönüştürmeleri, “her şeye hazırız!” anlamına gelen bir meydan okumayı da ifade ediyordu. Fişeklerin patlama seslerine anaların ve Cizre kadınlarının zılgıtlarıyla eşlik etmesi, gençlerin vermek istedikleri mesajı genelleştiriyordu.

Sur Mahallesi’ndeki ilk barikata ulaştıklarında iç içe geçip bütünleşen havai fişek ve zılgıt sesleri halen sürüyordu. Aras’la Canfeda karşıladı kendilerini. “Göreni kendisine

hayran bırakan bir toplum için yaşamak ve savaşmaktan güzel ne olabilir ki? Öyle değil mi heval Aras?” diyen Siyabend’e gururlanmış bir gülümsemeyle karşılık verdi Aras. Her zamanki şakacı mizacıyla “Biz Cizreliler biraz böyleyiz heval” dedi övünerek.

“Her zamanki gibi kendine pay çıkarmasan olmaz, değil mi heval Aras? Şırnak’tan esen sıcak havanın etkisiyle Cizreliler coşmuş olmasın?” dedi Canfeda, Aras’a takılmak isteyerek.

Canfeda’yla Aras arasında birbirine takılmayı içeren atışmalar sürdü. Onları izleyen Mehmet, direniş hattındaki en genç ve dinamik arkadaşlarından biri olan Canfeda’ya daha dikkatli baktı. Yirmili yaşları doldurmayan Canfeda, Gabar’dan mücadeleye yeni katılan Vanlı bir gençti. Çok yeni olmasına rağmen, yılların savaş tecrübesini edinmiş gibi bir olgunluk ve duruş sahibiydi. Son günlere kadar Sur ile Cûdî Mahallesi arasında mekik dokuyarak yürüttüğü çalışma kadar, cesareti ve duru kişiliğiyle bütün gençlerin saygısını kazanmıştı.

Siyabend’in “nasıl gidiyor, ne eksisiniz var, daha çok neye ihtiyaç duyuyorsunuz?” şeklindeki sorusuyla düşüncelerinden sıyrılan Mehmet, ikisi arasındaki sohbete kulak kesildi.

“Burada tutulması gereken çok sokak var. Düşman her yerden gelip saldırabilir. Hepsine yetecek birimimiz olmadı, gibi elimizdeki silahlar da yetersiz. Birçok arkadaş burada silahsız bekliyor. Şimdilik on Kleş ve bir roketatar gönderebilseniz iki sokak başını daha tutabiliriz” dedi Canfeda, sitemkâr bir ifadeyle.

“İkinci vakti biraz cephane bırakmıştım size. Anlaşılan yetersizmiş. Durumunuzu anladım. Heval Bişeng ile konuşalım, imkânlara göre biraz daha takviye yapabiliriz” diyen Siyabend’in konuşması bitmeden, silahlı bir grup gençle Bişeng yanlarında belirdi.

“Biz de senden söz ediyorduk, lafın üzerine geldin. Tam isabet derler ya, gelişin de ona benzedi” dedi Siyabend, Bişeng ve yanındaki gençlerle tokalaşırken.

“Kadındaki duygusal zekânın sezgisi heval, yoksa anıldığımız yerde bitivermezdik, değil mi?”

“Şahsen bu konuda diyeceğim bir şey yoktur. Belki heval Mehmet’in olur!”

“Bence siz iyi gidiyorsunuz, en iyisi ben araya girmeyeyim” dedi Mehmet, iki arkadaşın arasındaki esprileri kesmeyerek.

“Şaka bir yana, seni anmamızın nedeni bu arkadaşların cephanesi yetersizmiş. Sen de bir konuş onlarla. Zaruri ihtiyaçları olanaklar ölçüsünde karşılanabilir.”

“Olur heval, bir konuşup durumu öğrenelim”

“Sanırım sen de mevzileri denetlemekten geliyorsun. Durum nedir?”

“Etrafımızdaki Şahin Tepesi’ne önemli ölçüde yığınak yapılmış. Denetimimiz dışındaki bütün okulları JÖH ve PÖH elemanlarıyla doldurmuşlar. Düşman etraftaki yüksek yerlere ve konumlanabileceği binalara suikastçılar yerleştirmiş. Yafes Mahallesi ve Şahin Tepesi’ndeki yüksek binalar ile Devlet Hastanesi’ne de nişancılar yerleştirilmiş. Saydığım bu yüksek yerlerin hepsi bulunduğumuz Sur Mahallesi’ni denetime alıyor. Çar Kendal’ın üst tarafı, yani Eyn Tirb ve en hâkim yerlerde de güçleri bulunuyor” dediğinde duraksadı bir an. Konuşurken kaygı ve endişeden izler görmeyen Siyabend, araya girmeden konuşmasının bitmesini bekledi.

“Yolda gelirken bazı ailelerin evlerini terk ettiklerini, özellikle de Nusaybin Caddesi’ne yakın evlerin önemli ölçüde boşaltıldığını öğrendik. Caddelere yakın olduğu için evlerinin ve kendilerinin çatışmalardan etkileneceğini düşünen aileleri arkadaşlar ikna etmeye çalışmışlar. Çok başarılı olamamışlar. Bir de yeteri kadar silahımız yok. Bize de cephane takviyesi yapılırsa iyi olur. Gençlikteki arkadaşlardan her biri farklı mevzilerde konumlandı. Genel olarak şu an için durum sakin, yarının ne getireceğini, düşmanın yaptığı hazırlıklardan kestirmek mümkün. Bütün gençler çatışma anını bekliyor.”

Bişeng’i dinlerken çok genç olduğu halde, üstlendiği

Çalışmalarda ne denli yoğunlaştığını grerek sevindi. Konuşmaları, savaş deneyimi olmasa da, şehir direnişlerinde önemli bir deneyim kazandığını göstermeye yeterdi. Bu özelliklerini gözeterek konuşmasının çerçevesini belirledi.

“Savunma stratejimizi genelde caddelerden gelebilecek saldırıları gözeterek yaptık. Bu nedenle yapılan mayınlamalar, barikatlar ve hendekler ana cadde dediğimiz Nusaybin Caddesi’ne yakındır. Burası, düşmanın Nusaybin Caddesi’nden gelmesi durumunda en rahat saldırıya uğrayacak yerlerden biridir. Mevzilerin caddeye uzaklığı da en fazla elli metre kadardır. Bir kobra için bile iyi bir hedef sayılır. O yüzden arkadaşlar mevzilerin arkasında değil de, yanlarında gizlenebilecekleri yerler yapmalıdır. Yoksa hedef olur ve kayıp verirler. Gece hareketlerine dikkat etmek, gece görüşlü suikastılara karşı duyarlı olmak lazımdır. Gençlerin başıboş tavrılarına mutlaka sınır koymak, onları bu konuda uyarmak ve korumak gerekir. Bu mahallede en zayıf tarafımız ar Kendal ve arkasındaki boş arazidir. Buraları tutmamız mümkün değil. Fakat arkadaşlar eğer bu gece ar Kendal’ın üstündeki düşmanın geliş hattı olan birkaç tepeye ve yola mayın dşeyebilirlerse çok iyi olur.”

Kısa bir sohbetten sonra yanlarına bir miktar cephanenin gelmesini sağlayarak ayrıldılar. Onları izleyen Rohat, yaptıkları gezide dikkatini en çok çeken şeyin ne olduğunu düşündü. Siyabend ve Mehmet’in cephane ihtiyaını karşıladıklarında arkadaşlarının çok fazla sevinmeleri ilginçti. Bazen gösterilen sevinç nidaları, bir çocuğa şeker ya da para verildiğindeki sevinç gösterilerini aratmıyordu. Savaş anında cephanenin direniş olduğunu, direnişin de mutluluğa kaynaklık ettiğini daha iyi anlıyordu.

Cûdî Mahallesi’ndeki direnişin kalbi sayılan Kasaphane’ye geldiklerinde gece yarılanmak üzereydi. Halkın deşteği ve canlılığı, barikatın çevresinde türküler eşliğinde çektikleri halaydan belliydi. En savaşkan gençlerin kaldığı bir alan olmasıyla da dikkat çekiyordu. Mehmet ile Siyabend’i bir arada gördüklerinde, doruğa çıkan coşkularıyla geceyi inletiyorlardı. Halkın doruğa çıkan coşkusuna genç-

lerin havai fişekleri ayrı bir renk katıyordu.

Kalabalığın içinde Rûken'i arayan Mehmet, yakındaki bir duvar dibinde, anaların yanına oturmuş sohbet ederken buldu. Siyabend'i alarak Rûken'in yanına gitti.

Her zamanki sevecenliklerini eksik etmeyen analar, atıkları zılgıtlarla onları selamladı. Herkesi içine çeken sevgi ve coşkuları, süreci en iyi anlayanların toplumsal sorumluluğun en ağır yükünü kaldıran analar olduğunu gösteriyordu. Bu tesadüf değildi. Tarihten beri süregelen toplumsallık kavgasının öncüsü olmalarının ürünüydü. Anaların ve kadınların Cizre direnişine desteği muhteşemdi ve herkese güç aşıliyordu. Analara dönük bakışlarını Rûken'e çevirdi. Yanında oturduğu analar kadar anaç, bir o kadar da sevgi yüklü ve coşku doluydu.

Cizre'ye gelişi yeni olduğu halde fedakârlık, emek, sadakat, bağlılık, inanç ve kadın özgürlüğündeki ısrarından dolayı halk tarafından hemen sevilmişti. Daha dikkatli baktı Rûken'e. "Bu arkadaş Cizre'ye ne çok yakışıyor... Cizre'yi kimliğiyle bütünleştirdikçe Cizre'yi de güzelleştirecek ve Cizre'yle Rûken bütünün birer parçası gibi olacaklar" diye düşündü.

Kendisini anaların sohbetine kaptıran Rûken, Cizre'ye geldiğinden beri dikkatini çeken şeylere dalmıştı. Cizre insanı ve havasının sıcaklığı kadar herkesin Kürtçe konuşması da ilgiyi hak ediyordu.

Cizreliler yazın kavurucu sıcağına nasıl dayanıyorsa, Türk devletinin her türden kavurucu katliam gerçeğine karşı da bir o kadar dayanmış, dilini ve kültürünü korumayı başarmıştı. Türkçeyi biliyorlardı, ama yaşamı her açıdan Kürtçe yaşıyorlardı. Birçok Kürt şehrinde görülen yabancılaşmanın aksine, Cizre'de Kürtlük korunmuş, geleneksel Kürtlük ile modern yaşam ince ve doğal bir şekilde sentezlenmişti. Aşiret yaşamı ile Kurmanlaşma, köylülük ile şehirleşme iç içeydi.

Kent içinde, Hindistan'daki gibi nedense kimse ineklere karışmıyordu. Özellikle akşama doğru ahır niyetine kullanılan küçük barakalarından inekler çıkıyor, sokaklardaki

öp tenekelerini karıştırarak buldukları yiyecekleri yiyor, çöp karıştırma işi bittikten sonra geri barakalarına dönmesini biliyorlardı. İnekler şehrin şartlarına uyum sağlamış, şehir de inekleri kendi doğallıkları içinde kabul etmişti.

Otuz beş yaşlarında gösteren Rûken, Şırnak'ın Mem-yan aşiretindendi. Hiç okul okumadığı halde, 1990'ların o fırtınalı günlerinde özgürlük sevdasının peşine düşmüştü. Dört kez yaralanmış, bir defasında ölümle yüzleşmesine rağmen, güçlü bir iradeyle yaşama ve mücadeleye tutunmayı başarmıştı. Okuma yazmayı söküp çözümlemeleri okuyarak öğrendiklerini, yaşam pratiğinin deneyimleriyle ve insan psikolojisinin farklılıklarıyla harmanlamıştı. Fazla konuşmayan sakin bir yapısı olsa da, güçlü gözlemleri ve gelişkin anlam derinliğiyle konuşurken herkesin dinlemesini sağlardı. Cesaretin, fedakârlığın ve yoldaşlığın ne olduğunu anlatma yerine, göstermeyi tercih ederdi. Cizre'ye gelmeden önce Besta cephe yönetimindeydi. Uzun yılların dağ yaşamından sonra geldiği şehrin yaşamına ve direnişine olan yabancılığı kısa sürdü. Erken yaşadığı adaptasyon sonucu halkla ve kadınlarla çabuk kaynaşan bir yapı sergiledi.

Siyabend ve Mehmet'i yanbaşında fark eden Rûken daldığı düşüncelerden sıyrıldı, arkadaşlarını saygıyla selamlayıp tokalaştı. Siyabend yerine Mehmet Rûken'le diyaloga girdi. "Buralarda ne yaptınız heval, size bağlı alanları denetleyebildiniz mi?"

"Doğrudur heval Mehmet. Tüm mevzileri dolaştım. Gençler çok coşkulu. Herkes savaşmak için can atıyor. Ancak Nusaybin Caddesi üzerindeki bazı ailelerin evlerini terk etmesi, gençleri rahatsız ediyor. Bazı gençlerin sert tavırları da oldu. Eleştiri ve ikna yöntemini kullanarak gençlerin olumsuz yaklaşımlarını giderdik." Bir an duraksadı. Bakışlarını yanındaki kadınlara çevirerek konuşmasını sürdürdü:

"Mahallelerde üstlenen kadın arkadaşların gerekli örgütlenmesini yaptık. Nur Mahallesi'nde bir kadın timimiz var. Onlarla yönetim adına Raperîn arkadaş ilgilenecek.

Ayrıca Raperîn'in orada nişancı olarak görev yapmasını da istedik. Yafes'te ise Axîn, Rojhilat arkadaşla birlikte mahalle yönetimi olarak direnişe katılacak. Sur'da zaten Bişeng arkadaş ve bir kadın timimiz var. Cûdî'de ve Kasaphane'de oluşturduğumuz birer kadın timi yerini aldı. Şimdilik Sozdar arkadaş onlarla ilgilenecek. İmkânlar elverdikçe hareketli olmayı, ama çoğunlukla Sur'da kalmayı düşünüyorum. Ayrıca gençlikten de kadın arkadaşların katılımıyla oluşturduğumuz bir timi Caferi Sadık hattına görevlendirdik."

Rûken konuşmasını bitirdiğinde, genel duruma ilişkin kısa bir bilgilendirme yapmayı gerekli gören Siyabend araya girdi. "Yasak başlamadan hemen önce Cizre'nin köylerindeki kaçakçılardan getirttiğimiz cephanenin bir kısmını mahallelerdeki arkadaşlara ulaştırdık. Bir miktar da yedek olarak yanımızda duruyor. Bütün mahalleleri dolaşıp son durumlarını öğrenmeye çalışıyoruz. Halihazırda bizi en fazla endişelendiren Cûdî Mahallesi'nin üstündeki Caferi Sadık ile korucu mahallesidir. Nur'da ise Hizbullahçılar harekete geçmezse, şu an için ciddi bir sorun çıkacağını sanmıyoruz. Dört tarafı kapalı ve gençleri de iyi savaşçı, yeteri kadar da kadro var. Sur'da, Çar Kendal tarafına dikkat etmek gerekir. Oradaki boş araziden mahalleyi denetime almaları zor olmaz. Cûdî ve Sur'un yukarısındaki çevre yolunun üstünde bulunan Eyn Tîrb'de düşmanın binlerce askeri konumlanmış. Büyük ihtimalle tepelerden kendilerini şehre bırakmayı düşünüyor olabilirler. Bize öyle geliyor ki, öncekinden farklı bir taktik yürütecekler. Caddelerden saldıran polisler sonuç alamazsa, askerler de bütün güçleriyle tepelerden saldırıp sonuç almak isteyecekler. Buna karşı da şimdiden duyarlı olup tedbir almak gereklidir."

Duraksayan Siyabend, "yeterli mi?" dercesine Mehmet'e baktı. Mehmet'in karşılık vermediğini gördüğünde konuşmasını bağlamak istedi.

"Sokakları perdelemek için ayrıca yirmi top branda bulup arkadaşlara dağıttık. Gittiğimiz yerlerde gerekli uyarıları yapıp çatışmaların her an başlayabileceği konusunda duyarlılık yaratmaya çalıştık. Sen de bizimle devamlı irti-

batta olursan iyi olur. Bulunduğun mahalledeki arkadaşlar çok genç, bu konuda onlara daha fazla dikkat etmen ve ilgilenerek güç vermen gerekir. Gördüğün gibi halk ve gençlerin coşkusu çok iyidir. Bunu sürekli canlı tutmak önemlidir. Toplumsal alandaki arkadaşlarla bulunduğunuz yerde coşkuyu yükselten aktiviteleri örgütlemek kaçınılmazdır.”

Siyabend’in konuşması bitmek üzere iken yanındaki cihazına “Azad, Azad!” diyen bir çağrı geldi. Cevap verdiğinde Masîro’nun hemen görüşmek istediği duyuldu. “Hezex Caddesi’ne gelsen iyi olur. Kısa sürede cadde üstündeki caminin yanında olurum” diyerek Rûken ve yanındakilerle vedalaştı. Mehmet ve Rohat’la birlikte Hezex Caddesi’ne doğru yürüdü.

“Rûken arkadaş Raperîn’den söz etti. Ne zamandır sıkça adını duysam da henüz tanıma durumum olmadı. Nasıl bir arkadaş, biraz bilgi verebilir misin?” dedi Mehmet, yanında yürüdüğü Siyabend’e.

“Çok genç yaşta mücadeleye katılan Vanlı bir kadın arkadaştır. Geçmişine ilişkin hatırladığım fazla bir şey yok. Ancak uzun yılların yarattığı mücadele deneyimi yanında, iyi bir suikastçı olduğunu da bilmelisin.”

“O halde Cizre direnişinde çok etkili olmasını bekleyeceğimiz bir arkadaş.”

“Evet, öyle. Bir şansızlık olmasa rolünü iyi oynayacak. Sonuna kadar güvendiğim arkadaşlardan biridir.”

“Anladım” dedi Mehmet, caddeye yaklaşırken. Kafasına üşüşen soru işaretleri, düşünce dünyasını savaş alanına çevirirken, Siyabend’le tartışmanın gerekliliğine inandı. “Hezex Caddesi ve üzerindeki bir dizi noktanın ne denli stratejik olduğunu biliyorsun. İçimi kemiren bir his, bu alanı güçlendirmemiz gerektiğini söylüyor.”

“Buraları birkaç kez kontrol edince, aynı şeyi ben de düşündüm. Bu nedenle güçlendirme çalışmaları kapsamında yeni düzenlemeler yaptık.”

“Nasıl bir düzenleme?”

“Masîro o alana baksa da, Hezex Caddesi boyunca dizilen mevzilerle daha çok Soro ilgileniyor. Gençlikten Bager

de Asayiş ile Şehit Bahoz Noktalarında kalıyor. Bu noktalar Reşa denilen eski bir okula yakın Hezex Caddesi'nin üstündedir. Tank Taburu'nun ilk hedef alacağı alanların başında bu noktalar gelir. Ayrıca oraya Cizre'nin savaşçı gençlerinden Xemgîn, Mehmetşêr ve Çûko gibi yerel kadroları da kaydırdık. Yine Dirêj arkadaşın orada olması, güven veren bir etkidir."

"Direj dediğin, 22 yıl önce ailesi Keraşa köyünden Cizre'ye göç eden arkadaş değil mi? Eğer o ise iyi tanıyorum. Yurtsever bir ailesi vardı. Kendisi de gözü pek, cesur bir arkadaş."

"Aynen öyle! O arkadaştan söz ediyorum. Ayrıca ilerdeki Şehit Sait Noktası'nın bir tarafı Kamil Atak'ın bulunduğu korucu mıntıkasına bakarken, diğer tarafı da Tank Taburu'na bakıyor. Düşmana en yakın ve ilk müdahale edilecek noktalarımızdan biridir. Oraları gündüz gezerken mevzilerde kalarak nöbet tutmaya alışmış gençlere, mevzilerden çıkıp gizli mevziler kurmalarını; etrafında kalarak gözetleme yapmalarını söyledim. Çünkü buraya birçok yerden tank ve zırhlılarla müdahale edilebilir. Fazla göz önünde oldukları halde en riskli noktalarımız sayılırlar."

"Bildiğim kadarıyla 1993 yılında gerilla Cizre'ye girerek koruculara baskın yaptı; Korucubaşı Kamil Atak'ın babası Sait Atak öldürüldü. Düşman o caddeye de 'Şehit Sait Atak' adını verdi. O mahalledeki noktaya 'Şehit Sait Noktası' demek yanlış bir çağrışım yapmaya yol açmaz mı?" diyen Rohat araya girdi.

"Yok" dedi Mehmet gülümseyerek. "O noktayı mahallede oturan gençler kendi inisiyatifiyle oluşturdu. Gençlerden birinin babası milisti ve 1990'lı yıllarda şehit düşmüştü. Babasının adı da Sait'ti. Noktayı oluşturan gençler ortak karar alarak o adı veriyorlar. Mahalledeki halk da bu durumu yakından bildiği için yanlış çağrışım yapmaz."

"Öyle ise sorun yok" diyen Rohat susunca, bakışlarını Siyabend'e çeviren Mehmet, tekrar konuştu.

"Ya bizle korucular arasındaki alanda yeterli hazırlık yapıldı mı? Oralar da beni düşündürüyor."

“Kasaphanenin yukarısında, yani bizle korucuların sınırı olan yerde Doka Noktası denilen bir mevziimiz var. Korucularla sınır olduğu için yeteri kadar hazırlık yapma imkânımız olmadı. Buradaki barikatlar da çok zayıf. Yasak başlamadan yanımızda bulunan bir tırı oraya götürüp bir barikat oluşturduk. Özellikle Kamil Atak Okulu’ndan buraya uzanan bir yolu düşmanın geliş hattı olarak gördüğümüz için bir iki mayın döşedik. Yani kısa süreli bir tedbir aldığımızı söyleyebilirim. Soro ve Masîro’dan buradaki arkadaşlara dikkat etmelerini ve destek vermelerini istedim. O mevzide bulunan arkadaşlar hem sayıca az, hem de nite-lik olarak biraz zayıf sayılırlar.”

“Burası düşmanın geleceği ilk hatlardan biri sayılır. İyi tutulmazsa düşman Kasaphane’ye rahatlıkla girebilir. Kasaphane düşerse aynı zamanda Hezex Caddesi üzerindeki bütün mevzilerin düşmesi mümkün olur. Onun için burayı özellikle güçlendirmemiz gerekir. Biliyorsun, dokuz günlük ablukada düşman buraya çok yüklendi, ama düşürmeyi başaramadı. Zaten noktanın ‘Doka’ adını alması da o dönemde oldu.”

“Nasıl?” dedi Rohat, heyecanla araya girerek.

“Gençlerden biri BKC ile düşmanı etkili vurarak tehlikeyi savuşturmuştu. Her zorlandıklarında, düşmanı korkutmak için ‘Bize Doka’yı gönderin heval’ diyorlardı. Doka dedikleri de o zaman elimizdeki tek BKC’den başka bir şey değildi. Bundan dolayı adı Doka Noktası olmuştu.”

Mehmet’in verdiği cevaba kahkahayı koyvererek gülmeleri uzun sürmedi. Tekrar aralarındaki sohbete dönmüşlerdi. Çift şeritli caddeye geldiklerinde sohbetlerine ara verdiler. Geldikleri yer, Nur Mahallesi’nin giriş kapısı da sayılırdı.

Tank Taburu’nun önünde duran kobra ve diğer zırhlı araçlar Hezex Caddesi’nden araç geçişini görecektel şekilde konumlanmışlardı. Tepelik bir alana kurulu Tabur, yanından geçen caddenin başında duran kobralar, neredeyse dümdüz yapılmış caddenin verdiği avantajla Dörttyol’a kadar yolu denetimde tutabiliyorlardı.

Asayiş noktasındaki gençlerle selamlaşırken güleç yüzüyle Masîro geldi yanlarına. Tokalaşmak için elini uzatırken hemen konuya girmeyi ihmal etmedi.

“Hoş geldiniz heval. Bir ihtiyacımız ve bir de projemiz var. Hezex Caddesi’ni perdelemek için bize acil branda lazım. Tank Taburu Hezex Caddesi’ni dört yola kadar denetim altına alabiliyor. İkide bir kobralar ateş açıyor. Şu anda caddenin girişinde, Tank Taburu’nun yanında, bir tank ve üç kobra yerleştirilmiş. Dört yüz metre kadar bir uzaklıkta konumlanmışlar yani. İki tır ve birkaç arabayı, Cûdî ile Nur’u birbirine bağlayan menfezin üzerine koyup yolu kapatık. Orası Cirenexweş Noktasına yakın. Caddeyi geçişlerde rahatça hareket etmek için bu perdeleme işini mutlaka yapmalıyız. Bir de perdeleme yapıp caddenin bazı yerlerine beş mayın döşeyeceğiz.”

Hezex Caddesi’ni boydan boya izleyen Mehmet, yakındaki Tank Taburu ve çevresini de gözlerinin önüne getirip canlandırdı.

“Arkadaş haklı. Buraları iyi bildiğim için söylediklerinin çok mantıklı olduğunu düşünüyorum. Eğer çok yönlü tedbir alamazsak buralar çabuk düşer.”

“Bence de haklı” dedi Siyabend, Mehmet’e dönük bakışlarını Masîro’ya çevirerek. “Brandayla perdeleme yaparken düşmanın görüş alanını köreltmeyi esas alın. Çünkü bu cadde, aynı zamanda mahalleler arası geliş gidişlerin de güzergâhıdır. Görüş alanı köreltilirse suikast oranı da azalabilir. İsteddiğiniz malzemeler yarım saate kadar elinize geçer. Ancak mayınları döşerken en güvendiğiniz arkadaşları yanınızda bulundursanız iyi olur. Böyle açıktan ve herkesin gözü önünde yapmanız, deşifre riski yaratabilir.”

İstediklerini almanın sevinciyle gözleri parlayan Masîro, coşkusunu sesine yansıtmadan edemedi. “Herkes kendi cephesinde hazırlık yapıyor. Gençler çok heyecanlı. ‘Burayı Felluce’ye çevireceğiz’ diyorlar. Aileler biraz tedirgin ve gidenler oldu. Ama yine de direnişe destek sunacak kadar insan var.”

Felluce örneğine gülümseyen Mehmet araya girdi. “Ko-

banî'ye ne olmuş, niye Cizre'yi Kobanî'ye çevirmiyorlar da Felluce'ye çevirmek istiyorlar?"

"Düşmanı dehşete düşürme anlamında Felluce'ye benzetmek istiyorlar" diyen Masîro, gençleri desteklediğini gizleme gereği duymadı.

"Madem öyle, Felluce'ye benzetsinler bakalım" dedi Siyabend gülümseyerek. "Bizim adımıza bütün gençlere selam söylemeyi unutma. Ayrıca bu caddeyi de denetim altında tutun. Nur ve Cûdî mahalleleri arasında geliş gidişlerimiz için çok önemli bir rol oynuyor. Bu yol kapanırsa aramızdaki bağlantının büsbütün kopması ve herkesin kendi başına kalarak savaşması kaçınılmaz olacak. Bunu bilerek ciddi yaklaşın."

Cûdî Mahallesi'ne dönmek için tekrar Kasaphane'ye uğradıklarında, Eliyê Gulê ile karşılaştılar. Kısa bir selamlaşma ardından ilk konuşan Mehmet oldu: "Eğitim devreniz bugün bitmişti, değil mi? Düzenlemen buraya mı yapıldı?"

"Evet heval Mehmet. Nerede ihtiyaç varsa, oraya düzenlememi yapabilirsiniz dediğim halde, düzenlememin Kasaphane'ye yapılmasını arkadaşlar uygun gördü."

"Düzenlemen başka yere yapılırdı, mahallenin terk edip oraya gider miydin?"

"Elbette giderdim heval. Önemli olan benim istemim değil, örgütün ve halkımızın genel ihtiyaçlarıdır. Örgütlü hareket etmek bizim için her şeydir!"

Eliyê Gulê'yi dinledikçe, "Bu kadar mı olur" dedirten bir değişim yaşadığını gören Mehmet, sevincini gizleme gereği duymadı. "Böylesi kısa bir eğitimin bu denli bireyi değiştirmesi büyük bir başarıdır" dedi, bakışlarını Siyabend'e çevirerek.

"Özüne ve ruhuna uygun verilirse parti eğitiminin değiştirmeyeceği birey olmaz" diyen Siyabend, Eliyê Gulê'nin sokak lambalarının loş ışığındaki gözlerinin içine baktı. "Arkadaşların kararı isabetlidir. Şimdilik Kasaphane hattında kalman daha doğrudur. Zaten senin mahallendir. Buraları iyi tanıyorsun. İleride ihtiyaç olursa başka yere düzenlemeyi yaparız."

“Olur heval, ama sizden bir isteğim var, geri çevirmezseniz sevinirim.”

“Nedir o geri çevirmememiz gereken istemin?”

“Heval Erdal’ı yanıma verseniz çok iyi olur. Heval Mehmet çok iyi biliyor, mücadele öncesi de hep beraberdik. Benim için hem kardeş hem de yoldaş gibidir. O’nu çok seversim. Sizden tek isteğim, yanımda çok sevdiğim Erdal’ın olmasıdır.”

“Ne diyorsun, Erdal’i yanına verelim mi?” dedi Siyabend, düşünceli bakışlarını Mehmet’e çevirerek.

“Örgüt ölçülerine göre çok yerinde bir istem değil. Ancak her iki arkadaşı da tanıyorum. Çocukluktan beri süre gelen aralarındaki ahabap çavuş ilişkiyi iyi bir yoldaşlık ilişkisine çevirerek mücadelenin hizmetine sokacaklarına inanıyorum. Bence olabilir.”

“Tamam, Erdal arkadaşı yanına veriyoruz. Kayırmacı yaklaşarak birbirinizin yanlışlarına ortak olmayın. İyi bir yoldaş, iyi bir mücadele arkadaşı olarak örnek bir ilişkinin sahibi olun. Başarılar size.”

Cûdî Mahallesi’ne geldiklerinde, Cûdî’nin genel sorumlusu Gever’in cihazla konuştuğunu gördüler. Yavaşça yakınına yaklaştılar. “Tüm deryalar, tüm deryalar, Muxtar konuşuyor. Birkaç konuda uyarımız var” diye, esprili ve nükte dolu üslubuyla hitabına başladı. Kısa bir duraksama ardından kesik, net ve anlaşılır cümlelerle hitabını sürdürdü.

“Şafak sökmek üzeredir. Düşman her an saldırabilir. Tüm deryalar dikkatli olmalıdır. Tepeciler gözünü kırpmadan düşmanın hareket tarzını denetimde tutmalı ve en küçük bir gelişmeyi anında bildirmelidir...”

Hitabı bittiğinde sesini kadınların sesine benzeterek “Tililililil!” diye bir zılgıt çekti. Ardından coşturan bir marşı cihazdan dinletti. Gençlerin coşkulu sloganları, marşı tamamlayan estrümana dönüştü.

Cizre’ye gelişinin üzerinden daha birkaç gün geçmeden hareketli ve şakacı kişiliğiyle en fazla tanınanlardan biri oldu Gever. Ayırım yapmadan her işe koşması, gelen sorunları zamanında çözmesinden dolayı halk arasında ‘Cûdî

Mahallesi'nin muhtarı' dendi kendisine. Halkın bu tarz hitabını yadırgamadı. Çok geçmeden mahalle çalışmalarına disiplini ve ciddiyeti esas alan bir düzen getirmeyi başardı. Ablukanın uygulanacağı söylendiğinde günde en az iki kere Cûdî Mahallesi'nin dört tarafındaki mevzi ve barikatları dolayıp gençlere moral verdi. Bazen de Caferi Sadık Tepesi'ne çıkar, konuşması bittikten sonra gençlerin çok sevdiği bir şarkıyı cihazdan dinletip coşmalarını sağladı. Çoğunlukla normal bir cihaz anonsunu bile, moral etkinliğine dönüştürmeyi başarırdı.

Gever'le yaptıkları sohbet sürerken şafağın ilk ışıkları da Cizre göğünden süzülüyordu. Cami minarelerinden yükselen ezanın sesi, yeni günün başlayacağını bildiriyordu.

"Ne dersin Mehmet heval, gezimizi en yüksek bir binanın çatısına çıkarak etrafta neler olup bittiğini gördükten sonra sonuçlandırsak daha iyi olmaz mı?"

"İsabetli bir düşünce. Bence de bu ilerideki binanın çatısına çıkabiliriz. Sen ne dersin Rohat arkadaş, bu gece seni gezdirerek bayağı yorduk. İstersen bir eve gidip dinlenebilirsin."

"Sizinle olan bu gezim, hem yazacağım yazı, hem de bundan sonra yapacağım haberler için oldukça eğitici oldu. Düşündüğünüz gibi yorgun değilim. Güneşin ilk ışıklarını, sizlerle, Cizre'yi kuşbakışı izleyerek karşılamak kadar iyi bir şey olabilir mi?"

"Öyleyse anlaştık."

Çatısına çıktıkları yüksek binanın üzerinde her biri birer battaniyeye sarınmış, Karnas silahını da kamufle etmiş bir Karnasçı ve yardımcısının mevzilendiğini gören Mehmet, uyarı yapmadan edemedi. "Biliyorsunuz, bazı aileler, evleri hedef olur diye çatıya çıkıp mevzilenmemizi istemiyorlar. Biraz haklı oldukları söylenebilir. Çünkü mevzilenmeyi fark eden düşman tank, obüs ve top atışlarıyla o binayı bir anda harabeye çevirebilir. Bu konuda çok dikkatli olmalı ve en ufak bir açık vermemelisiniz. Oldu mu heval?"

"Anladık heval, dikkat ediyoruz" dedi ikisi bir ağızdan.

Karnasçıyla Mehmet'in konuşması bittiğinde cihazı eli-

ne alan Siyabend, Caferi Sadık hattında bulunan Gever’le bağlantı kurup tekmil almasını istedi. Bu işi zevkle yapan Gever’in anonsu hemen duyuldu. “Tüm deryalar, Muxtar sesleniyor. Yeni bir şey var mı?” Cûdî Mahallesindeki arkadaşlarından bilgi aldıktan sonra tekmilini verdi. “Şimdiye kadar her şey sakindir. Birkaç saattir abluka başlamış ama herhangi bir çatışma yok. Sadece düşmanın şehir dışında ve içinde yoğun sevk ve idare faaliyetinin olduğu belirtildi.”

Gün aydınlandıkça şehrin etrafında daha önce karartı halinde olan şeyler gittikçe netleşti. Ablukanın ve yapılacak operasyonun büyüklüğünü gösteren bir resim çıktı ortaya. Binlerce asker, yüzlerce tank, ejder, kobra ve kirpi ile daha önce görmedikleri değişik türden zırhlı araçlar, şehrin etrafında bulunan tepelere konumlanmıştı. Yafes Köprüsü’nden başlamak üzere şehri ve Cûdî’yi arkadan dolayan çevre yolu üzerinde yoğun askeri sevkîyat ve hareketlilik sürüyordu. Garnizon Komutanlığına giden yollarda da aynı hareketlilik vardı. Dicle Suyu üzerinde bulunan Banê Xanê Köprüsü, en az Yafes Köprüsü kadar hareketliydi ve giriş çıkışlar kontrol altına alınmıştı. Halkı korkutmak ve kaçtırmak için arabaların eksilmeyen korna sesleri, arka arkaya vermiş onlarca tank ve zırhlı araçların keskin viraj alarak Cizre’nin etrafında dolanıp durmaları, savaş filmlerini aratmayan bir gövde gösterisini andırıyordu.

Rohat, şaşkınlığını gizleme gereği duymadan “birkaç yüz gence karşı yapılacak bir operasyon bu kadar mı abartılır yani!” dedi.

“Bu manzaraya baktıkça Üç Yüz Spartalı filmini anımsadım. Pers tiranları çok tantanalı bir güç ve gövde gösterisiyle Sparta kapılarına nasıl dayanmışlarsa, Türk faşizminin tiranları da NATO ordusu ve tekniğini arkasına alarak, tantanalı bir güç ve gövde gösterisiyle Cizre kapılarına dayanmışlar. Güç ve gövde gösterisinin özellikle görülmesini istiyorlar, ama daha ötesi var” dedi Mehmet, çevreyi tarayan bakışlarını ayırmadan.

Ablukanın boyutlarını incelemeyi sürdüren Siyabend, “Daha ötesi ne olabilir Eşbaşkanım?” dedi nükteli bir sesle.

“Dokuz günlük abluka gibi kısa sürmeyeceği kesin. Çok daha uzun bir sürece yayılacak ve sonuç almayı hedefleyecek bir hazırlığa benziyor. Düşmanın olası bu stratejisini gözeterek bir savunma hattı ve bir direnme stratejisi oluşturmak gerekir. Buna karşı ne yapacaksın savunma bakanım!”

Sert bakışlarla Mehmet’e dönen Siyabend’in, yüzündeki gülümsemeden nükteyi anlayınca bakışları yumuşadı.

“Ben de senin gibi düşünüyorum. Bu konuyu tartışmadan önce Sur, Nur ve Yafes mahallelerinin tekmilini de almalıyız. Mevcut duruma ilişkin onlara bilgi verip duyarlılık yaratmak gerekir” dedi ve cebinden çıkardığı cihazı açtı. “Çiya, Çiya!” diyerek Nur mahallesini cihaz koduyla çağırdı. “Rojbaş!” diye karşılık veren Asya’nın sesi duyuldu. Ardından durumu özetleyen tekmiline geçti.

“Düşman Nur Mahallesi’nin yukarısında bulunan Tank Taburu’ndan, Dicle Suyu boyunca onlarca tank, zırhlı araç ve binlerce askerle mahalleyi kuşatmış. Aşk Tepesi’nde bulunan kültür merkezini ve arkasında bulunan okulu da işgal edip askerlerle doldurmuş. Fakat şimdiye kadar herhangi bir saldırı olmadı. Takviye yapıp hazırlıklarını sürdürüyorlar. Bizler de takip ediyor, hazırlık yapıyoruz. Caddelerdeyse, Çamlıca Yolundan Dört Yol’a kadar yoğun bir hareketlilik var. Hezex Caddesi boyunca düşmanın herhangi bir hareketliliği şu an için yok.”

“Tamam” diyen Siyabend, Cizre ve Cûdî Mahallesi’nde ki son durumları anlatıp Yafes Mahallesi’nin kodunu geçti. Çağırışı Rojhilat cevapladı.

“Düşman, mahalleye bitişik çevre yolunu, Rojava sınırı boyunca uzanan alanı tank ve zırhlılarla tutmuş. Dicle Suyu’nun kenarında bulunan büyük bir okula asker sayısını iki katına çıkararak yerleştirmiş. Sınır taburuna ek olarak hastaneyi de bir üs haline getirmiş. Şimdiye kadar mevzilerimize açılan bir iki taciz ateşi dışında herhangi bir hareketlilik olmadı.”

Rojhilat’ın tekmili bittiğinde, “Hastane çok yüksek bir yerde olduğundan, Yafes’i ve Sur’u bütünüyle denetime ala-

cak bir konum kazandı. Aynı zamanda Rojava sınır hattını ve Eyndîwer'e kadarki alanı rahatlıkla denetleyen çok stratejik konum da edindi" diye söylenen Siyabend, düşünceli bir ruh haliyle Sur Mahallesi'nin cihaz kodunu geçti. Rûken yerine Bişeng çıktı cihaza.

"Düşmanın şimdiye kadar herhangi bir hareketliliği olmadı. Yalnız Yafes'e bitişik olan Şahin Tepesi'nde yoğun bir hareketlilik var. Sur'da özgün kadın timlerimizin üstlendiğini duyan bu pis düşman, sanki korkmuş" dedi espriyle.

Bişeng'in esprisine espriyle karşılık vermeyi yeğledi. "Bu pis düşman kindardır, kadın düşmanıdır. Sizin özgün alana özel sürprizleri olabilir. Sizi rehavete yatırmak istiyorlar. Ona göre dikkat edin! Heval Rûken gelirse bağlantı kursa iyi olur. Şimdilik hoşça kalın. Tüm arkadaşlara selamlar, başarılar."

Bişeng'e espriyle karşılık verse de, Sur Mahallesi'nin gençlik ve kadın örgütlenmesinin temel alanı olduğunu biliyordu. Rûken dışında gençlik yönetiminden Ruheyv, Dicle ve Bişeng gibi arkadaşların orada üstlenmesi boşuna değildi. Bişeng'in bahsettiği Şahin Tepesi, Sur'un sağ üst tarafında, Nusaybin'e giden İpek Yolu'nun üstündeydi. Mahalleyi önemli oranda denetime alıyordu. Devlet güçlerinin konumlandığı yerleri düşündüğünde, Cizre'nin coğrafik yapısından kaynaklanan dezavantajın boyutlarını daha iyi anlıyordu. Üç tarafını çeviren tepelere konumlanan güç kim olursa, Cizre'nin bütününe fiziki olarak denetleme üstünlüğü elde ediyor, tepelerden Cizre'nin içindeki sokaklara ve evlere varıncaya dek istediği noktaya normal bir Karnasla bile suikast yapma olanağı kazanıyordu.

"Bana öyle geliyor ki, daha önce yaptığı gibi düşmanın Hezex ve Nusaybin Caddelerinden saldırıya geçme niyeti yok. Oradaki arkadaşlar her iki caddede herhangi bir hareketliliğin olmadığını, sadece dört yola yakın bir yerde durduklarını, ilerlemeye fazla istekli olmadıklarını belirttiler" diyen Siyabend'in düşünceli hali artarak sürdü. "Düşmanın bu seferki konumlanma tarzı diğerlerine benzemiyor. Daha önce caddelerden geliyordu. Aslında bu polis mantığıydı.

Bu sefer, askeri mantık devreye girmiş gibime geliyor. Yüksek tepelerden gelerek ablukayı daraltma ve saldırma taktiğini uygulayacak.”

Kendisiyle monolog yapar gibi alçak sesle konuşması bittiğinde, merak ettiği Caferi Sadık Tepesi’ndeki Ahmed El Cezeri Okulu’na bakışlarını odakladı. Okulun üst tarafında ciddi bir hareketlilik göze çarpıyordu. Daha solunda bulunan Eyn Tirb’da da önemli bir yığınak vardı. Ancak Ahmed El Cezeri Okulu’nda bir hareketliliğin olmaması ikna edici değildi. Dürbünle daha dikkatli bakınca askerlerin oraya doğru bir koşuşturma içinde olduklarını fark etti. Çok geçmeden on beş adet zırhlı taşıma aracı ile önlerindeki dört kobra ve en önde de zırhlı bir kepçe yavaş yavaş çevre yolundan ayrılıp, Caferi Sadık Tepesi’ne giden toprak yola giriyordu. Daha önce kazdıkları hendekle kapatılan yolu yanlarında getirdikleri zırhlı kepçeyle açmaya çalışacakları, yolu açtıktan sonra on beş araç dolusu askeri Ahmed El Cezeri Okulu’na yerleştirip konumlandıracakları anlaşılıyordu.

En dezavantajlı oldukları alan orasıydı. O alanı tutmaları, ellerindeki imkânlarla mümkün değildi. Çevresindeki arazilerin hemen hepsi tepeliklerden oluştuğu ve tepelerin de devlet güçlerinin denetiminde olduğu için, oluşan dezavantajı katlayarak büyütüyordu. Daha önce o alanda yaptıkları iki nokta, tek dayanaklarıydı. “Düşman en zayıf olduğumuz yerden saldırmaya karar vermiş” diye söylenirken, ne gibi tedbirler alması gerektiğini de düşünüyordu.

“Mevcut ablukaya bakıldığında, düşmanın bulunduğu alanları C harfi tarzında üç yandan kuşatmış olduğu görülüyor. Şimdilik tek tutmadığı cephe, Hezex ve Nusaybin Caddeleridir. Bunun iki amacı olabilir. Birincisi bir tarafı boş bırakarak halkın ve eğer yapabilirse direnişçilerin kaçmasını teşvik etmek, ikincisi ise bu caddelerde ciddi hazırlığımızın olduğunu bildiğinden sabırlı olmak. Buradaki mayınlar, barikatlar, hendeklerle uğraşmadan ve kendini fazla riske atmadan hem yapılan hazırlığı boşa çıkarmak, hem de arkadan saldırarak en savunmasız alanda direnişi

bertaraf etmek istiyor.”

“Bu teorin doğruysa esas saldırı Nur Mahallesi’ne değil de, birbirine bitişik olan Cûdî ve Sur Mahallesi’ne olacak. Bu iki mahalle neredeyse Cizre’nin yarısını oluşturuyor. Saldırırsa eğer bu mahallelerin arka tarafı olan Şahin Tepesi, Çar Kendal, Eyn Tırb, Caferi Sadık, korucu mıntıkası ve Girê Batûyan denilen geniş savunmasız araziden saldırarak. En kötüsü de bu alanların hepsinde toplam beş noktamız var. Bu noktalar da mahallenin içlerinde sayılır. Aynı şey Nur ve Yafes Mahalleleri için geçerli değil. Bu iki Mahalle hem küçük, hem de düşmanın içinde olduğu gözetilerek her yönüyle tedbir alınmış.”

“2. Ordu Komutanı Adem Huduti ile beraber onlarca general ve subayla, on binden fazla askerin bölgeye getirilmesi boşuna değil. Getirilen en modern yüzlerce zırhlı araç da cabası. Öyle görülüyor ki, fırtına gelip kapıya dayanmış. Cizre ile Silopi’ye eş zamanlı saldırıların başlaması an meselesidir” dedi Siyabend, Mehmet’in söylediklerini destekleyerek.

“Ne olursa olsun, kırk yıllık mücadelenin kazanımlarını koruyacağız. Bizlere mücadele bayrağını devreden yoldaşlarımızın mirasına sahip çıkacağız” diyen Mehmet, esas konuya girmenin gerekli olduğunu düşündü. “Nusaybin’den gelen, Cizre’nin içinden geçerek Silopi’ye giden İpek Yolu kapatılarak tümünden kullanım dışı bırakılmış. Bu, Habur Sınır Kapısı’nın da kapatıldığı anlamına gelir. Tankların mahallelere girebilmesi için zırhlı kepçelerle yeni yolların yapımına başlanmış. Bütün yollar kapatılarak Cizre’yle sağlanabilecek her türlü iletişim ve destek yollarının kesilmesi hedefleniyor. Buna karşı direniş stratejisini gözden geçirmek kaçınılmazdır. Nur Mahallesi’nden bazı deneyimli arkadaşları bu alana kaydırarak düşmanın olası saldırı yollarına yeni barikatlar yapmalıyız.”

“Önce düşmanın zırhlı araçlarla takviye yaptığı Ahmed El Cezeri Okulu’na doğru giden yola yaklaşıp, ne yapmaya çalıştıklarını yakından anlayalım. Sonra bu konuyu tartışıp yeni bir planlama yapalım.”

Bulundukları yüksek binadan inip üç dört sokak yukarıda bulunan inşaat halindeki bir başka binaya çıktılar. Giderken sokak aralarında bekleyen kadınların ve anaların; “Heval, hemen üst tarafta askerler var. Dikkat edin, Allah yardımcınız olsun” şeklindeki uyarıları eksik olmadı.

Dikkatlerini askeri güçlerin hareketliliğine odakladılar. Okula giden yolda ilerleyen zırhlı araçlardaki askerlerin çok azı dışarı çıkmıştı. Kazılan hendeğin bozduğu yola bakıyor, hendeği kapatmanın ve yolu yapmanın çaresini aradıkları anlaşılıyordu.

Bir an bekleyen zırhlı araçlar, öndeki zırhlı kepçenin arkasında hendeğe doğru hareketlendiler. Hendeğin ön taraflarına döşenen mayına yaklaştıkça nefesini tutan Siyabend, her an mayının patlayacağını bekledi. Beklentisi boşa çıktı. Mayın patlamadığı gibi hendeğe yaklaşan zırhlı kepçe, sağdan soldan toprak kazıp hendeği doldurma işine başladı. Yaklaşan zırhlı araçlara dikkatli bakınca araçların içinde Jammer denilen sinyal bozucu tekniğe sahip zırhlı aracın mayını işlevsiz hale getirdiğini anladı. Araçlarından inen askerler Karnas ve ferdi silah mesafesine girdiklerinde askerlere doğru ateş açtı. Zırhlı araçların arkasına geçen askerler, kendilerini korumaya aldılar. Ne ateşe karşılık verdiler, ne de farklı bir saldırı yaptılar.

“Çok ilginç” dedi Siyabend, bir iki tarama daha yaparak. “Karşılık vermediklerine göre anlaşılan kendilerine yolu yapma görevi verilmiş sadece. Acele etmemeleri, henüz saldırı için tam hazırlık yapmadıklarını gösteriyor. Bu ise, bizim için yeni hazırlıklar yapma fırsatı sunuyor.”

“O halde zaman geçirmeden bu fırsatı iyi değerlendirip yeni hazırlıkları yapmaya başlayalım.”

“Doğru diyorsun da, mevcut hazırlıklarımıza ek başka ne gibi hazırlıklar yapabiliriz? Zamanımız dar, iyi düşünüp doğru bir planlama çıkaramazsak bu fırsatı heba edebiliriz.”

“Yaptığımız gözlemler ve bu son tartışmamızda düşmanın nereden saldıracağını ve nerelerden giriş yapacağını tespit ettik. Buna da en zayıf olduğumuz alan dedik. O halde

bu zayıflığımızı giderecek bir hazırlık yapalım.”

“Biliyor musun Mehmet heval, genellikle çatışmaların ilk saatleri ve ilk günleri, daha sonraki süreci önemli ölçüde belirliyor. Özellikle bizim açımızdan önemli olan, saldırının ilk saatlerinde ve ilk günlerinde düşmanın üstünlük sağlamasını önleyecek teknik hazırlığı iyi yapmak, daha da önemlisi, on binlerce devlet gücüne karşı direnişçilerin ve halkın moralini güçlü tutmayı başarmamızdır.”

“Bu söylediklerin doğru da, bu doğrular somut bir planlamaya dönüşmediği sürece sonuç almamız mümkün değil.”

“Bu doğruların somut planlamaya dönüşmesi şöyle olmaz mı: Düşmanın saldırı ve geliş yönlerine göre onlarca yeni barikat ve mevzi yapmaya hemen başlayabiliriz.”

“Başlamasına başlayabiliriz tabii; ancak her barikat ve her mevzi yeni insanların bulunması ve konumlanması demek. Mevcut sayımızla bunu nasıl başaracağız?”

“Barikat ve mevziileri savaşmak için değil, engel koyup düşmanı ağırlaştırmak ve saldırı için bazı imkânlar yaratmak amacıyla kullanacağız. Öyle bir şey yapmalıyız ki, barikat ve mevzilerin olmadığı her yere yeni barikat ve mevziler yapmalı, eski barikatların arkasında yeni barikatlar yaparak düşmanı adım atamaz hale getirmeliyiz.”

Tartışmaları dinleyen Rohat’ın gözleri bir Siyabend’e, bir Mehmet’e kayıyor, havsalası söylenenleri kavramaya yetmiyordu. Siyabend anlatırken yaşadığı coşku ve heyecanına el kol hareketleri kadar mimikleri de eşlik ediyor; dikkatle dinleyen Mehmet’in boşluğa dalan gözleri derin düşünceler içinde olduğunu yansıtıyordu.

“Haddim olmadan bir şey sormak istiyorum?” dedi Rohat, tepkilerini ölçmek için bir Siyabend’e, bir Mehmet’e bakarak.

“Ne demek haddim olmadan, yanımızda bulunduğuna ve gazeteci olduğuna göre tabi ki sorabilirsin” dedi Mehmet, güven vermeye çalışarak.

“Dokuz günlük abluka öncesi ve sonrasında yapılan barikat ve mevziileri yakından izledim. Yoğun emek gerekti-

ren ve günlerce süren bir uğraş. Hatta bazı sokakların bari-katlarını tamamlamak, neredeyse bir aya yayıldı. Bu denli abartılı bir hazırlık yapan devletin böyle bir fırsatı verme-yeceğini söylememe gerek yok. Dediğiniz planlamayı yaşa-ma geçirmek için fırsatınız ve zamanınız olacak mı?”

“Sence dediklerimizi kaç günde yapabiliriz?” diye sor-du Siyabend, rahat olduğunu ifade eden bir gülümsemeyle.

“En az bir hafta veya on günde ancak yapabilirsiniz.”

“Hayır, Rohat arkadaş. Yarına kadar bile zamanımız yok. Bu söylediklerimizi akşama kadar bitirmek zorundayız” dedi Mehmet, Siyabend kadar rahat görünen bir ifadeyle.

“Ama nasıl, bildiğim kadarıyla elinizde kepeç de yok. Bu imkânsız gibi bir şey” dedi Rohat, hayretler içinde açılan gözleriyle bir Siyabend’e, bir Mehmet’e bakmayı sürdürerek.

“Apocuların bir özelliği de imkânsızı başarmaktır” dedi Siyabend, aynı rahat gülümsemesiyle. “Heval Mehmet, sen Mahalle Meclisini, toplumsal alandaki tüm arkadaşları ha-rekete geçir, ben de gençleri ve kadroları. Gençlerin heye-canı ve coşkusuyla, devrimci yarış ve seferlik ruhuyla yaptı-ğımız planlamayı akşama kadar pratikleştireceğiz. Yediden yetmişe herkesi bu çalışmalara dâhil etmeyi başarmalıyız. Başka bir şansımız ve seçeneğimiz yoktur.”

“Tabii ki, Rohat arkadaş da bunu izleyerek haberini yapsın.”

Hızlı adımlarla Cûdî Mahallesi’ne döndüklerinde bulut-ların arasından yüzünü gösteren güneşin ışınları, kuşluk vaktinin başlamak üzere olduğunu gösteriyordu. Gecenin sert esen soğuk rüzgârı, yerini ılık bir havaya bırakıyor-du. Uykudan uyanır uyanmaz birer ikişer çocuklar soluğu sokakta alıyordu. Geceyi ayakta geçiren ve ne olacağının belirsizliğini yaşayan yetişkinlerin sokağa çıkması da an meselesiydi. Çocukların sokakları dolduran bağırışları, ne getireceği belli olmayan yeni bir günün başlama startını vermeye yetiyordu.

** ** *

Uyandığında saatine baktı. “Offf, saat sekiz olmuş, çok geciktim! Nasıl okula ve derse yetişeceğim?” dedi telaşla. Doğrulup yataktan kalkmak istedi. Ağrı ve sızılar içindeki yorgun bedeni kıpırdamadı. Uyku mahmurluğuyla yattığı odada gezdirdi gözlerini. “Ne oldu bana böyle?” diye söylendi şaşkınlıkla. Ne yatak yattığı yataktı, ne uyandığı oda odasına benziyordu. Şok içindeydi sanki. “Neredeyim ve buraya nasıl geldim?” dediğinde, kafasını çatlatırcasına sorduğu soruların yanıtını aradı. Gözlerini kapayıp sakinleşmek, yaşadığı şaşkınlığı üzerinden atmak istedi. Ayır-dında olmadan bir süre öylece kaldı. Tekrar açtı gözlerini. Güçlkle de olsa doğruldu, düşüncelerini toparlamaya çalıştı. Yaşadığı belirsizliğin üzerinden sis bulutları kalkıyormuşçasına her şey yavaş yavaş belirginleşti.

Telefonuna gelen mesaj, ajansta Nergîz, Rohat ve Rojger’le yaptığı sohbetler, yasaktan birkaç saat önce Rohat’la Cûdî Mahallesi’ne gelişi ve karşılaştığı diğer şeyler geçti gözlerinin önünden. Düşünceleri düne kaydığında, işkenceden çıkmışçasına bedenindeki ağrı ve sızılarının nedenini anımsadı. Axîn’le Cûdî Mahallesi’nin sokaklarını gezerken, kabala almışçasına yediden yetmişe herkesin bir şeyler yaptığını görmüştü. Kimisi hendek kazıyor, kimisi barikat yapıyor, kimisi torbalara toprak dolduruyor, kimisi dolu torbaları sırtlayıp taşıyor, kimisi parke taşlarını söküyor, kimisi sökülen taşları barikatı yapanın yanına bırakıyor, kimisi çalışanlara yemek yapıyor, kimisi su dağıtıyor, kimisi

ay demleyip getiriyor, kimisi coşkulu stranlar söyleyerek herkesi coşturuyor, kimisi şakalaşıyor, kimisi “ben daha fazla çalışıyorum” diyerek rekabet ortamı yaratmak istiyor, kimisi üstlendiği işi yarış havasında sürdürüyor, kimisi kaytarmak istiyor, ama üzerine dikili gözlerden dolayı bir yere ayrılamıyordu.

Çocuklar da boş durmuyordu. Minik elleriyle barikatı yapanlara taşıyabildikleri ne varsa taşıyorlardı. Sanki Cizre halkı tek bir bedene dönüşmüş, her biri bedeninin bir uzvu olmuş, birbirini tamamlayan ahenkli ve uyumlu bir çalışmanın iine girmişti. nce gördüklerine anlam verememiş, anladıkça, “ahlaki politik toplum dedikleri şey bu olsa gerek. Bir toplum ancak bu kadar yekvücut olur, ancak bu kadar dayanışma içine girer, ancak bu kadar duygu ve düşünce birliğini sağlayabilir. Ben de bir şeyler yapmalıyım” diyerek çalışanlara katılmıştı. Gece geç saatlere kadar süren hendek kazma ve barikat yapma çalışması bittiğinde yorgunluktan bitkin düşmüş, kendisini davet eden en yakındaki eve giderek hemen uyumuştu.

Başucuna bıraktığı telefonunu alıp baktı. Silopili ğretmen arkadaşı dışında kimse aramamıştı. “Gecenin yarısı aradığına göre başına bir iş gelmiş olmalı” diyerek hemen arkadaşını aradı. Uzun çalan zil sesi ardından, bir kadının yorgun ve umutsuz sesini duyunca taş gibi yüreğine oturan çaresizlik duygusuna kapıldı. Sze nasıl başlayacağını bilmez bir telaşla, “ok yorgun olduğum için telefon sesini duymamışım. Yeni baktığımda aradığını gördüm. Durumunuz nasıl?” diye sorabildi sadece. Yorgun ve yaralı bir sesle “doğrusu perişanız Ceren hocam” dedi arkadaşı. “Evim savaşın tam ortasında. Gece boyu yapılan top atışlarından başımızı dışarı çıkaramıyoruz.”

Ne diyeceğini bilemedi. Araya giren tedirgin bir sesislik ardından arkadaşı silah seslerini dinletti. Birbiri ardına patlayan toplar vahşi gmbrtlerle kim bilir hangi binanın tepesine dşerken, takırdayan makinalı tüfeklerin meçhul hedeflere hışım gibi mermi yağdırdığını anlaması uzun sürmedi. Silah sesleriyle sarsılarak telefonun başın-

da donup kaldı. Nefesini tutup Silopi'yi cehenneme çeviren patlamaları dinledi. Telefonda kulağına dolan sesler, ölümün hoyratlıkta sınır tanımayan acımasızlığını duyurduğu kadar, devletin Kürt halkına karşı ilan ettiği savaşın dehşetini de göstermeye yeterdi.

"Keşke Cizre'de kalacağıma, Silopi'ye gelip yanında olabileseydim" dedi ağlayarak.

"Sen halen Cizre'de misin?" diye soran sesteki şaşkınlığı anlaması zor olmadı.

"Öğrencilerimi ve Cizre halkını bırakıp gitmeye gönlüm el vermedi."

"Seni anlıyorum, ama yapabileceğin bir şey yok ki! Keşke memleketine gitseydin. Biz bu vahşete de, ölümlere de alışkınız. Yaşamımız hep böyle. Ama sen alışmamışsın, ya sana bir şey olursa?"

"Sizlerden iyi miyim, can arkadaşım. Eğer gitseydim, insan olduğumdan kuşku duyardım."

"Silopi'ye bu denli vahşice saldırdıklarına göre, kim bilir Cizre'ye nasıl saldıracaklar?"

"Kiminle konuştuysam, görülmemiş bir saldırının olabileceğini söylediklerinde anlam veremiyor ve inanmıyordum. Telefondaki sesleri dinledikten sonra en kötüsüne hazır olmam gerektiğini şimdi daha iyi anlıyorum."

"Çok dikkatli ol, psikolojik yapının bozulmasına izin verme. Bu vahşi savaş içinde insanı ayakta tutan en önemli şey, güçlü bir ruhsal yapı kadar, moral ve motivasyondur da. Bu konularda kendini güçlü tutmayı başarırsan, gerisi önemli değil."

"Anlıyorum" dediğinde telefon kesildi. Birkaç kez peş peşe arasa da, şebeke kesildiğinden arkadaşına bir daha ulaşamadı. Kendisini toparlayıp kalkmaya çalışırken, Rûken girdi içeri.

"Günaydın hocam, nasılsınız? Biraz dinlenebildiniz mi?"

"Teşekkür ederim. Şu an kendimi iyi hissetiğime göre, dinlendiğimi sanıyorum. Siz de burada mı yattınız?"

"Buraya gelip yatağa girdiğimde sabah ezanı okunmak

üzereydi. Öylesine derin bir uykuya dalmıştınız ki, geldiği-mi fark etmediniz.”

“Çok yorgundum ve gelir gelmez kendimi yatağa atıp öylece uyudum. Dün sizinle bir iki karşılaştık ama konuşamadık.”

“Doğru hocam, siz de benim dikkatimi çektiniz. Ancak o koşuşturma içinde tanışma ve konuşma koşulları yoktu. Şimdi az bir zamanım var, kısa da olsa tanışıp biraz sohbet edebiliriz. Bu arada ben Rûken.”

“Memnun oldum yoldaşım, ben de Ceren. Az önce Silopi’deki bir öğretmen arkadaşım ile görüştüm. Geceyi bombardıman altında geçirmişler. Halen bombardıman sürüyor ve seslerini bana dinletti. ‘Silopi’de bunu yapıyorlarsa Cizre’de neler yapmazlar ki’ dedi arkadaşım.”

“Sesleri dinledikten sonra ne düşündün?”

“Doğrusu bir şehrin tümünden bombardımana tutulacağını asla düşünemezdim. Hele bir devlet kendi yurttaşlarını topyekûn düşman görerek bombardıman yapıyorsa, bu çok korkunç. İki düşman devlet arasındaki bir savaşta bile içindeki suçsuz ve günahsız insanları hedef alarak bombalanması kadar vahşi ve insanlık dışı bir şey olamaz.”

“Burada yaşanan, iki devlet arasındaki bir savaş da değil.”

“Korkunç olan da bu zaten yoldaşım. Yüz yıllardır ‘kardeşiz, etle tırnak gibiyiz’ diyenlerin bunu yapması çok daha korkunç. Aklım almıyor yani.”

Konuşurken gözleri dolan Ceren birden durdu. Öyle bir duygu yoğunluğuyla sarmalanmıştı ki, ağlamamak için kendisini güçlükle tuttuğu belliydi.

“Rüyalarımda görseydim asla inanamayacağım şeylere tanık oluyorum. Silopi’deki bombardıman seslerini duymasaydım, şimdi bile inanmayacaktım.”

“Ama hocam, Kürt halkının yaşamı bu. Düşünün bir defa, şu an Cizre’de direnen gençlerin toplam sayısı taş çatlasa üç yüzdür. Bir o kadar da ellerinde kleş silahı var sadece. Karşımızdaki düşman, gençlerin ellerindeki kleş sayısından daha fazla kobra, tank ve adını bilmediğimiz en

gelişkin zırhlı araçları Cizre'ye yığmış ve tümüyle kuşatarak görülmemiş bir abluka oluşturmuş. Deneyimli onlarca general, subay, eski özel harekâtçı ve yine değişik paramilitar çetelerin desteğinde on binlerce askeriyle, yarı profesyonel 300 kleşli gence karşı, egemen bir devlet olduğunu ispatlamaya çalışıyor. Bu güç karşılaştırması bile, büyük Türk ordusunun ve devletinin ne kadar küçük düştüğünü, ne kadar aşağılık bir çete devleti olduğunu açıkça resmediyor, değil mi?"

"Öyle de, bu ne egemen olmanın adaletine, ne insan olmanın yiğitlik ve mertliğine yaraşır. Benim hafsalamın alamadığı da bu işte."

"Bu çağda adalet, yiğitlik ve mertlik kavramlarının fazla bir karşılığı yok maalesef. Buna rağmen bizler, yine de insani olanı, adaleti, yiğitliği ve mertliği ifade eden değerler için savaşıma kararlılığından taviz verme niyetinde değiliz. Bu nedenle düşmanla aramızdaki bu güç dengesizliğini kıyaslamadan en az imkânla direnmek için elimizdekilerle yetinmek zorundaydız. Bir halkın onurunu kırmak ve onu teslim almak için kapısına dayanan zorba bir güce karşı yapılacak tek şey, çıplak elle bile olsa direnmektir."

"Sizleri anlıyorum. Ancak, olası bir katliam ve kıyım kesin gibi görünüyor. Bunun önüne nasıl geçilecek?"

"Maalesef önüne geçme şansımız yok. Şimdiye dek yaşanan ve şu an yaşanacak olan bu despotik devlet ile demokratik toplumun tarihsel kavgasıdır. Bu kavgada kimin nerede duracağı, hangisinden taraf olacağı bir döneme giriyoruz. Erdoğan bile 'Ya bizden tarafsınız, ya da onlardan' diyor. 'Bu savaşta bizden taraf olmayanlar, kendini PKK'ye karşı konumlandırmayanlar, tarafsız kalsalar bile hedeflenecektir' diyerek, herkesten net tavır beklediğini ilan ediyor. Anlayacağınız hocam, her kesimin ve her bireyin keskin bir kararlaşma anına gelip dayandığı hassas bir sürece girmiş bulunuyoruz."

"Cizre'de öğretmenlik yapanların içinde bu keskin kararlaşma anını yaşayan bir ben oldum anlaşılan" diyen Ceren öğretmen, gözlerini Rûken'e dikti.

Gülümseyerek kendisine bakan Rûken, oldukça rahat görünüyordu. Konuşma ve davranışları öylesine doğal ve rahattı ki, yüzünde eksik olmayan gülümsemesi o doğal halini daha çekici kılıyor, karşısındaki insana güven ve cesaret kaynağı oluyordu.

Rûken konuşuyordu daha. Tarihsel toplumdan anlaşılması gerekeni ayrıntılarıyla açıyor, Cizre'nin tarihsel gelişimi boyunca hegemonik güçlere karşı her dönemde geliştirdiği direnişlerden örnekler veriyor, güncel durumla bağını kurarak ne pahasına olursa olsun kazanacaklarına olan inancını dile getiriyordu. Konuşmaya öylesine dalmıştı ki, yaşadığı korku ve kaygılarının dağıldığını hissedip rahatladı. Konuşmalarını bağlayan Rûken duraksayıp saatine baktı.

“Sanırım bu kadar sohbet yeter. Bir toplantıya yetişmem gerekiyor. Daha sonra fırsat buldukça sohbet ederiz hocam, olmaz mı?”

“Tabii ki” diyen Ceren öğretmen, ayağa kalkıp dışarı çıkmaya hazırlanan Rûken'le tokalaştı. Yeniden yatağına oturdu ve yorganı göğsüne kadar çekti. Rûken'le yaptığı sohbetten çıkarması gereken sonuçlar üzerinde düşünmeye başladı. Birkaç dakika geçmemiştir ki, içeri üşüşen çocukların utangaç bakışlarıyla karşılaştı. Birbirine bakıp kıkırdayan çocukları yanına çağırdı. Utangaç bakışlarını kaçırان çocuklar, birbirine bakmakla yetindi.

“Çıkın dışarı, çabuk çıkın!” dedi hışım ile içeri giren genç bir kadın. Çocukları dışarı çıkardı, özür diler gibi boynunu bükte, öğrencisiymiş gibi konuştu. “Günaydın öğretmenim. Kusura bakmayın, rahatsız etmesinler diye o kadar da tembihledim, ama bir yolunu bulup odaya dalmadan edemediler.”

“Özür dylenecek bir durum yok. Çocuklar gelmeden çok önce uyanmıştık zaten. Rûken arkadaşla sohbet ettik. İyi de oldu. O da az önce çıktı.”

“Rûken hevalin çıktığını gören çocuklar, içeri daldı hemen. Dün çok yorulunuz, eve gelir gelmez hemen uyudunuz. Şimdi çocukları dışarı çıkarırsam rahatsız etmezler.

Sen uyu ve rahatına bak.”

“Yeterince uyudum. Arkadaşların yanına gitmem gerek. Düşündüğün için teşekkür ederim.”

Genç kadının bir şey demesine fırsat vermeden yataktan çıktı. Yatağını toplarken genç kadın müdahale etti. “Sen bırak öğretmenim. Dün yeterince çalışıp kendini perişan ettin. Yatağı toplamana nasıl izin veririm.”

Genç kadın yatağı toplarken bir yandan da konuşuyordu. “Dün küreği eline aldığında seni izledim. Hayatta eline kürek almamış dedim kendi kendime. Beş on dakika geçmeden alıştın ve durmadın.”

“Yerinde bir tespit yapmışsın. Doğrusunu istersen hayatımda ne elime kürek almışım, ne de kol ve beden gücü gerektiren bir iş yapmışım. Hayatım öğrencilikle geçti. Öğretmen olduktan sonra da bu tür işleri yapma ihtiyacı hiç duymadım. İlk kez dün çalıştım.”

“Ama iyi çalıştın öğretmenim. Hele o elli kiloluk torbaları kaldırdığını gördüğümde, şaşırmadım desem yalan olur.”

“Sadece iki torba kaldırdım. Abartılacak bir şey değil.”

Topladığı yatakları diğer odaya götüren genç kadını izledi arkadan. Birkaç parça yedek eşyasını koyduğu sırt çantasını alarak banyoya gitti. Elini yüzünü yıkayıp üstünü değiştirdi. Odaya geri döndüğünde yere serilen büyükçe sofrayı, üzeri kahvaltılık yiyeceklerle bezenmiş buldu. Ayır ayrı tabaklara konulmuş otlu ve beyaz peynir, yoğurt, kaymak, reçel, yeşil zeytin ve buharı tüten süt dolu bardaklar yan yana diziliydi. Birbirine sokulmuş boy boy çocuklar, sofraya oturmanın sabırsızlığı içindeydi. “Ne kadar çok çocuk var” diye düşünürken, aynı boyda yeni çocuklar da odaya girdi. Elinde çaydanlık ve bardakların konulduğu tepsiyle odaya giren genç kadını, dolu ekmek sepetiyle orta yaşlarda bir kadın izledi. İki kadına ve yerinde duramayan çocuklara bakınca büyük sofranın yere serilme nedenini daha iyi anladı.

Sofranın başköşesi dedikleri gösterilen yere oturduğunda çevresine bakındı. Kendisine çevrili sabırsız çocuk gözleri, “seni bekliyoruz, bir an önce yemeğe başla da, biz

de yiyelim” der gibiydi.

“Buyur, yemeğe başlayın öğretmenim” diyen genç kadın, aç kurtlar gibi bir an önce avına saldırmayı bekleyen çocuklara bakıp gülümsedi.

Gülümsemeyle karşılık verip genç kadına baktı. Kısa boyu, yuvarlak al al yanakları, kocaman kara gözleri olan güzel bir kadındı. Bir şey söyleyecekti ki, açılan kapıya bakışlarını çevirdi. Yeni uykudan kalkmış, gözlerini ovuştururken üç yaşlarında bir kız çocuğu içeri girdi. Gözlerini ovuşturmayı bırakıp sofrada oturanlara baktı. Gözleri Ceren öğretmene odaklandığında ses çıkarmadan gidip dizinde oturdu.

“Misafiri rahatsız etme kızım, gel benim dizime otur. Yemeği ben yediririm sana!” dedi orta yaşlı olan kadın.

“Olmaz” anlamına gelen bir işaretle başını sallayan çocuk yerinden kıpırdamadı. Kadın kalkıp çocuğu alacaktı ki, “bırak kalsın. Yemeği ben yediririm” deyip süte batırdığı bir dilim ekmeği çocuğun ağzına verdi. Bir yandan kendileri yemeğini yerken, bir yandan da sağına soluna oturan minnacık çocuklara yemek yediren iki kadını izleyip onlar gibi yapmaya çalıştı.

Yemek bitti, sofraya kaldırıldı, içilen çaylar eşliğinde kadınlar arası sohbete geçildi. Sohbeti kadınlardan genç olanı açtı.

“Gençler İzmirli ve Türk olduğunu söylediler öğretmenim. Doğru mu?”

“Evet, doğru. Yasaktan bir gün önce Eğitim Bakanlığı tarafından bizlere gönderilen mesajlar sonrası bütün öğretmenler gitti. Çocuklarım gibi sevdiğim öğrencilerimi ve sizleri bırakmaya gönlüm elvermediğinden kalmayı yeğledim. İlk kez bu kadar çocuğu olan bir aile görüyorum. Bu çocukların hepsi sizin mi?” diye sorarak konuyu değiştirmek istedi.

“Hepsi bizim çocuklar, gördüğün gibi biri de yolda” diyen kadınlardan genç olanı, gülümseyip şişkin karnını gösterdi.

“Sizler kardeş misiniz, yoksa görümce mi?”

“Ne kardeş, ne de görümceyiz kızım. Biz kumayız” dedi

orta yaşlarda olanı.

Şaşkınlıkla kadınlara bakarken ne diyeceğini bilemedi bir an. O ara genç olanı araya girdi. “Gördüğün bu çocukların altısı benim. Üçü bir önceki evliliğimden, üçü de bu evliliğimden. Biz Ağrılıyız. Bizim oralarda kız çocukları dokuz, bilemedin on yaşlarına gelince başlık parası karşılığında hiç görmedikleri, adını dahi duymadıkları diyarlara, tanımadıkları adamlara eş olarak satılırlar. Babam beni verdiğinde daha dokuz yaşını bitirmemiştim. Bir milyar lira karşılığında beni, benden kırk yaş büyük, hiç tanımadığım bir adama sattı. Evlilik nedir bilmediğim ve istemediğim halde babamın zoruyla sattığı adama kuma olarak gittim. Üç çocuğum olduktan sonra yaşlı kocam öldü. Ortada kaldım öylece. Babamın ve ailemin yanına gitmeyi istemediğimden, ikinci evliliği de babama inat olsun diye yine kuma olarak yaptım.”

Çok sıradan bir şey anlatır gibi vücut dili ve davranışının bu denli doğal oluşuna hayret ederek araya girdi. “İnanın ki çok şaşkıyım. Rüyamda görseydim inanmazdım. Kuma olayının çok eskilerde kaldığını ve hikâyelerin konusu olduğunu düşünüyordum.”

Kadınlardan genç olanı gülümseyip odadan çıkarken, aynı doğal rahatlıkta olan orta yaşlı kadına baktı. Çok konuşkan olmadığı belliydi. Selvi gibi uzun boyu, ince düzgün kaşları, kocaman kahverengi gözleri insanı içine çekiyordu. Buğulu, ıslak bakışları vardı kadının. Dikkatli bakınca onun da altıncı çocuğuna hamile olduğunu anladı. “Daha önce kuma, başlık parası, berdel gibi uygulamalar Kürdistan’da çok yaygındı. Son yıllarda örgütün yoğun uğraşları sonucu bayağı azaldı. Kadın hareketi bu konuda çok mücadele ediyor. Keşke önceden de örgüt ve kadın hareketi olsaydı...”

Duraksadığında bakışlarının geçmişe daldığını anlamak güç değildi. Çok geçmeden kendisini toparladı. Bakışlarını öğretmene dikti. Gürül gürül akan bir nehir gibi konuşmasını sürdürdü. “Öz Yönetimlerin ilanıyla kadınların kaderi değişti. Halk Meclisimiz iki veya daha çok eşli evlilikleri durdurma kararı aldı. Başlık parası da, kuma da, berdel de

artık yasak. Düşünsene, kızım ve diğer genç kadınlar artık bizim yaşadıklarımızı yaşamayacak. Rızası olmadan evlendirilemeyecek. Çocuk yaşta satılmayacak, bir başka kadının üstüne kuma gitmeyecek. Siz bazarilere ve okumuş olanlara bu kararlar çok normal gelebilir, ama bizim için dünyanın en büyük müjdesi gibidir. Artık kızlarım için kaygılanmıyorum. Korkmuyorum. Büyük kız zaten kendi kararını kendisi veriyor. Hiçbirimiz karışmıyoruz. Karışmak istesek bize dikleniyor. O şimdi mahallemizin ilan ettiği Öz Yönetim için çalışıyor. ‘Karışma bu işlere’ desem beni dinlemeyeceğini biliyorum. O zaman niye karışayım? Bırak doğru bildiğini yapsın diyorum. Hem kızım yanlış bir şey yapmıyor ki. Kendi milletini, mahallesini, evini savunuyor. Ma bir devlet bu kadar akılsız olur mu? Ne güzel, Kürtler devletin üstündeki yükü almak istiyor. Onun işini kolaylaştırıyor. ‘Yok, olmaz, ille de benim dediğim gibi yaşayacaksınız diyor.’ Yahu kardeşim biz bunu kabul etmiyoruz. Niye ısrar ediyorsun? Devlet bizim kendi kendimizi yönetmemize karşı çıkıyor. Bizi koyun gibi gütmek istiyor. Ma niye? Haşaa, biz koyun muyuz? Görüyorsunuz, Erdoğan çok öfkeli. ‘Dünyayı başınıza yıkarız’ diyor. Kendisi başkanlık ha başkanlık isterim diyor. Biz de öz yönetim istiyoruz. Her şeyi istemek ona hak, bize yasak. Var mı böyle bir şey. Biz öz yönetim deyince köpürüyor. Kendisi başkanlık isterken biz köpürüyor muyuz? Öz Yönetim bizim hakkımız. Evimde nasıl yaşayacağıma devlet karışabilir mi? Cûdî benim mahallem, Cizre de benim büyük evim. İçinde nasıl yaşayacağıma ya da nasıl yaşamak istediğime kimse karışamaz. Devlete bıraksan kırk yıl geçse Halk Meclisimizin kadınlar hakkında aldığı kararları almazdı. Alsa da meclisimiz kadar yakından takip edip milletin bu kararlara uymasını sağlayamazdı. Öyle değil mi?”

Cevap verecekti ki, Derya girdi içeri. Ayağa kalkıp oturması için yer gösterdi. “Hoş geldin heval Derya. Öğretmen hevalle sohbet ediyorduk. Gel otur.”

“Sağ ol heval. Çok isterdim ama işlerimiz var. Arkadaşlar Ceren hocayı çağırıyor” diyen Derya, ev sahibi kadından

bakışlarını Ceren öğretmene çevirdi.

“Gidebilir miyiz hocam?”

“Tabi ki.”

Vedalaşıp evden ayrıldılar. Üç sokak ötedeki Mala Gel’e yakın bir eve giderken, aralarındaki suskunluğu bozan Der-ya oldu.

“Nasılsınız hocam? Uyuyup biraz dinlenebildiniz mi?”

“Normalde yatak değiştirdiğimde uyku tutmaz beni, ama dün gece eve vardığımda ev sahipleri üzerimde duramadığımı anlamış olacaklar ki, sağ olsunlar hemen yatağımı serdiler. Kendimi nasıl yatağa attım, nasıl uyudum bilmiyorum. Hayatımda ilk kez bu denli ağır bir uykunun kollarında sabahladığımı söyleyebilirim.”

“Dün çok yoruldunuz, ondandır. Ben de Cizre’ye geldiğim ilk günlerde senin gibiydim.”

“Cizreli değil misiniz?”

“Yok, Erzurum’un Karayazı ilçesindenim hocam. Ama yıllar önce ailem Ege’ye taşındı. Buraya gelmeden önce Muğla’nın Milas ilçesinde partinin İlçe Başkanlığını yapıyordum. Laf aramızda seninle hem yaşıt, hem de hemşeri sayılırız.”

“Milas güzel ve çok şirin bir ilçe. İlçe başkanlığı yaparak oradaki mücadeleye öncülük ediyordun. Neden başkanlığı bırakıp Cizre’ye geldin?”

“Son yıllarda oradaki mücadele, yaşam biçimi ve ilişkileri beni tatmin etmez oldu. Kendimi bulmak için yoğun bir arayış içine girdim. Bir ara dağa gitmeyi de düşündüm. Sonra arkadaşlarla tartışıp Cizre’ye gelmenin ve Cizre halkıyla buluşmanın daha yararlı olacağı sonucuna vardım. Yaklaşık bir yıldır Cizre’deyim.”

“İsabetli bir karar bence. Türkiye metropollerinde insanın kendisini bulması çok zor.”

“Bırak kendisini bulmayı hocam, o boğucu yaşam içinde erime, kendisini kaybetme, hatta kendisi olmaktan çıkma kaçınılmaz hale geliyor. Orada iken insan bunu çok fazla fark edemiyor. Buraya geldiğimden beri bunu daha iyi görüyor ve anlıyorum.”

“Zaten Ege, bütün il ve ilçeleriyle devasa bir turizm bölgesidir. Bundan dolayı Türkiye’nin diğer illerinde ve Kürdistan’da yaşanan çelişkilerden kimsenin haberi olmuyor. Çelişkiler dondurulmuş adeta.”

“Modernitenin sahte yaşam ve ilişkileri, Avrupalı şehir görünümünü veriyor. Turizm rantının eksilmesini istemeyen baskıcı devlet sistemi, bu gerçekliği körükledikçe körüklüyor. Çünkü Ege bölgesindeki turizmin rantı olmazsa, Kürdistan’da yürütülen kirli savaşın ömrü bu kadar uzatılmaz.”

“Aynen öyle Derya arkadaş. Maalesef bu gerçekliği çok geç anladım. Cizre’ye tayinimin çıkması üzerinden üç yıl geçti. Kocaman üç yıl boyunca yaptığım tek şey, Kürt ve Kürdistan’da yaşanan bu gerçeği gözlemek, anlamak ve anlamlandırmak oldu. Anlama düzeyimin ne denli dar kaldığını, bu son iki günde yaşadıklarımla daha iyi gördüm.”

“Sohbetimizi bitirmeden arkadaşların kaldığı eve geldik. İkimiz de buradayız. Fırsat buldukça sohbet edelim, olur mu hocam? Ne dersiniz?”

“Çok sevinirim yoldaşım. Tabii ki...”

Gençliğin kaldığı “nokta” diye tabir edilen eve girdiklerinde gözlerine inanamadı. Yirmi kişinin bile sığmayacağı odaya altmış kişiden fazla gencin oturduğunu görünce, yaşadığı şaşkınlığı gizleyemedi. Gençlerin üzerinde gözlerini gezdirirken, yan yana oturan Axîn, Dicle ve Masîro’ya odaklandı. Geldiği gün kırmızı saçlarıyla dikkatini çeken Axîn’i tanıyordu. Silahlarını dizlerinin üzerine koyan yanındaki iki arkadaşını ve odayı dolduran diğer gençleri yeni görüyordu. “Dem-Gençli öğrenciler dedikleri bunlar olmalı” diye geçirdi içinden. Birbiri ardına yanan sigaraların dumanıyla dolan odada, Axîn’in sesini yükselterek konuşması ardından gençlerin heyecan ve coşku dolu esprili konuşmaları yavaş yavaş kesildi.

“Tekrar hoş geldiniz hocam. Bu arkadaşların hepsi Dem-Gençlidir. Amed’de ikinci olağan kongrelerini yaptıktan sonra Cizre halkıyla dayanışma amaçlı Canlı Kalkan eylemi yapmak için geldiler. Arkadaşlarla ne yapabilecekleri

üzerinde tartışıp konumlandırma yapmak istiyoruz. Sizin de bu tartışmada bulunmanızın yararlı olacağını düşündük.”

“Böyle düşünmenize sevindim. Çok yararlı olacağına kuşum yok.”

“Öncelikle ihtiyaç duyan arkadaşlar için bir eğitim grubu oluşturmak istiyoruz. Derya, Canda gibi birkaç arkadaş kendisini önerdi. Siz de katılmak isterseniz değerlendirelim.”

Öğretmen cevap vermeden önce Canda heyecanla ama fısıltıyla konuşur gibi araya girip zaten başından itibaren eğitim görme hayaliyle buraya geldiğini hatırlattı.

Kendisine bakıp gülümseyen öğretmen “Normal koşullar olsaydı ben de seve seve kabul eğitim görmek isterdim. Bu olağanüstü koşullarda, halkın içinde olmayı, yabancı olduğu ve yeni yeni tanımaya çalıştığım Kürt ve Kürdistan gerçekliğini bizzat halkın içinde anlamayı kendim için temel ihtiyaç olarak görüyorum” dedi.

“Olabilir” dedi Dicle araya girerek. “İstersen Nur Mahallesi’ne gönderelim, Asya arkadaşla gezer ve çalışmalarına katılırsın. Ya da Cûdî Mahallesi’ndeki toplumsal alan çalışanı arkadaşlarla olursun. Eğer Cûdî’de kalacaksan Baz arkadaşla konuşuruz. Ne dersin, olabilir mi?”

“Hangi mahalle ve hangi arkadaşın olması fark etmiyor. Hem mahalleleri, hem de arkadaşları ilk kez görüp tanıyacağım. İki gündür buradayım. Cûdî Mahallesi olabilir. Ayrıca Özgürlük Hareketi’nin bu halkı nasıl bu düzeye getirdiğini anlamak kadar, Kadın Hareketini de daha iyi tanımak önceliklerim arasındadır. Bu gözetilirse sevinirim.”

“Elbette, bu önceliklerini gözeteceğiz hocam.”

Dicle’nin ardından konuşmayı sürdüren Masîro, bakışlarını Dem-Gençli öğrenciler üzerinde gezdirdi.

“Düzenlemeye geçmeden önce bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Silopi’ye dönük çok yoğun saldırıların başladığını öğrendik. Cizre’ye dönük saldırıların başlaması an meselesidir. Ağır saldırılar altında Cizre’den çıkmanın koşulları kalmayabilir. Çıkmak isteyen arkadaş olursa anla-

yışla karşılayacağımızı belirtmeliyim.”

“Önceki gece geldiğimizde aynı şeyi arkadaşlar da söyledi. Cizre halkıyla birlikte olma kararlılığımızı dile getirdik. Kişi olarak önceki geceden beri kararımı değiştiren herhangi bir durum yoktur.”

Kahraman’ın ardından söz alan Avjîn, Çavreş, Bedew, Dewran ve Hêja’da kalacağını söyledi. Kalkan ellerin sahiplerini süzen Masîro, toplantıyı bu ekseninde uzatmanın gerekli olmadığını düşündü. “Soruyu birde şöyle sorayım. Geri dönmek isteyen arkadaş var mı?”

Kalma yönünde karar bildirmek için kalkan eller indi. Elini kaldıran olmayınca sevinçten gözleri parladı, yapacakları düzenlemenin zeminini yaratma konuşmasına geçti.

“Öncelikle kalma yönündeki kararlılığınızdan dolayı Cizre Halk Meclisi ve yönetimi adına sizleri kutladığımı belirtmeliyim. Sağlık alanında bilgi ve deneyimi olan arkadaşlar varsa burada belirleyip düzenlemesini hemen yapabiliriz. Diğer arkadaşları ihtiyaçlar dâhilinde Sur, Yafes, Nur, Kasaphane ve Cûdî Mahallesi’ndeki çalışmalara konumlandıracağız.”

“Sağlık çalışmaları alanında bilgi ve deneyimim var. İhtiyaç varsa bu alanda çalışmak isterim” diyen Behram, söz istemeden oturduğu yerden yüksek sesle konuştu.

Dikkatle Behram’a baktı. Elindeki notlarda sadece Bingöl’ün Genç ilçesinden olduğu yazılıydı. “Olur heval. Senin sağlık alanında çalışman çok iyi olacaktır. Çatışmalar yoğunlaşırsa bu yönlü ihtiyacın ne denli elzem olduğunu hepimiz yaşayarak göreceğiz. Bundan böyle sağlık alanında görevlisiniz.”

Diğer konulara geçildiğinde Dicle ve Axîn’in kısa konuşmaları ardından Dem-Gençli öğrencilerden bazılarına ilişkin yapılan düzenlemeyi Masîro okudu. Amed, Kahraman, Bagok, Avjîn, Delal, Alan, Çavreş, Bedew ve Rindê’nın düzenlemeleri Cûdî Mahallesi’ne; Kanî, Zana, Bahoz, Cengo, Welat, Robîn, Mîran ve Bilind’in düzenlemeleri Sur Mahallesi’ne; Karwan, Zindî, Adar, Behram ve Dîlan’ın dü-

zenlemeleri Nur Mahallesi'ne; Sîray, Berdan, Dewran, Hêja ve Karmend'in düzenlemeleri Yafes Mahallesi'ne; Rêber, Reben, Şeref ve Arî'nin düzenlemeleri de Kasaphane'ye yapıldı. Adının okunduğunu görenlerin sabırsız bekleyişleri rahatlamaya dönüşürken, adı okunmayan ondan fazla Dem-Gençli ise, şaşkınlıkla birbirine baktı.

"Cûdî ve Sur Mahallesi'nde kalmaları için adı okunan arkadaşlar benimle gelsin" diyen Axîn ayağı kalkınca, heyecan ve coşkuyu yansıtan bir uğultu yayıldı odaya. "Nur Mahallesi'ne ve Kasaphane'ye gidecek arkadaşlar da benimle gelsin" dedi Masîro, Axîn'in ardından.

Ayağa kalkanların kimisi sigara yakıp şakalaşırken, kimisi birbirine sarılarak vedalaşmayı yeğledi.

En son Yafes Mahallesi'ne düzenlemeleri yapılanlarla adı okunmayanların kaldığı odaya bir sessizlik çöktü. Soru dolu bakışlar Dîcle'ye odaklandı. Yafes Mahallesi'ne düzenlemesi yapılanları yerine göndermek kolaydı. Ya kalanlar? Kalanlarla ne yapması gerektiğini düşünen Dîcle, bakışlarını odanın penceresinden avluya çevirdi. Avluda yüksek sesle sohbet edenlerin heyecan dolu konuşmaları ve gülüşmeleri doldu kulaklarına...

** ** *

Sokaktaki elektrik trafosuna yakın bir evin duvar dibine sinmiş, gözcülük yapıyordu. Ne yaparsa yapsın şiddetli esen rüzgârın etkisiyle kırbaç gibi yüzüne çarpan yağmurdan korunamıyordu. Rüzgârın şiddeti yağmurun hangi yönden geleceğini belirsiz kılıyor, aldığı tedbirleri boşa çıkarıyordu. Yönünü nereye çevirse kar etmiyor, yüzüne çarpan yağmurun şamar etkisi yaptığı yetmiyormuş gibi, ıslanmayan bir yerini bırakmıyordu.

Yakınındaki elektrik trafosu, korucubaşı Kamil Atak'ın evinin hemen aşağısındaydı. Durduğu sokağa açılan ve çevresindeki sokaklarda bulunan evlerin çoğu, koruculara aitti. Yağmurdan olmazsa her an evlerin birinden çıkan korucuların kendisine ne yapacağı belli olmazdı. Şiddetli rüzgârı, yağmuru ve soğuğu iliklerine dek ıslattığı ve üşüttüğü halde ele geçmez bir avantaj saysa da, bir an önce gözcülük görevinin bitmesi için içten içe dua ediyordu. Önüne eğdiği başını kaldırıp Kamil Atak'ın evine taraf çevirdi. Dört korucunun kendisine doğru geldiğini görünce bir sokak ötede mayın döşeyen Soro ve Baran'ın yanına koştu.

"Korucular geliyor heval Soro" dedi güçlükle. Nefes nefese kalmıştı. Hiçbir şey olmamış gibi döşediği mayını yerine yerleştiren Soro, Baran'a baktı. Her biri yandaki evin bir köşesini siper ederek çatışma pozisyonu aldı.

"Sokak ortasında durma Koçer heval" dedi Soro seslenerek. "Yanıma gel ve köşede dur. Sende tabanca yok muydu?"

"Vardı heval."

"Çıkarsana heval, hangi güne saklıyorsun?"

Kendisini toparlayan Koçer, belindeki tabancayı çıkarıp

Soro'nun yanında yerini aldı. Dikkatle baktı Koçer'e. On beş yaşlarında ancak gösteriyordu. Yeni yeni tüylenmeye başlayan çocuksu yüzüne, ıslanmış saçlarından su akıyordu.

"Suç bizde, bu genç arkadaşlara doğru dürüst silah kullanma eğitimini bile veremedik. Barikat ve hendek yapmaktan zaman bulamadık bir türlü" diye düşünürken, ilk fırsatta benzer durumda olan gençleri eğitmeyi vaz geçilmez bir görev olarak belirledi.

Çok geçmeden Koçer'in ardından gelen dört korucu sokağın başında belirdi. Koruculardan üçü orta yaşlarda, birisi çok gençti. Orta yaşlı olanlar, silahsız olan genci gönderdiler. Bol bir yağmurluk giyen genç, ürkek adımlarla Baran'ın bulunduğu köşenin yakınına gelip durdu.

"Babam ve amcam sizin orada ne yaptığınızı sormamı istedi" dedi titreyen bir sesle. "Mahallemizde mayın döşenmesini istemiyoruz. Bizim mahalleden gitmenizi söylemem için beni gönderdiler."

"Baban ve amcanlara söyle, onlar kendi işlerine baksınlar. Size karşı bir şey yapma amacında değiliz. Devlet güçlerinin tanklarla mahallemize saldırmalarına karşı, kendimizi savunmak amacıyla bazı tedbirler alıyoruz. Bu mahalledeki korucular bizimle devlet arasındaki savaşta tarafsız kalacaklarını söylediler. Tarafsızlığın gereği neyse onu yap-sınlar. Buna rağmen gitmemizi istiyorlarsa, gelip kendileri bizi çıkarsın."

Giden gencin arkasından baktı. Korucuların yanına vardığında fısıltıyla bir şeyler söyledi. Geldikleri gibi arka arkaya verip gittiklerinde yarım bıraktıkları çalışmalarına geri döndüler. Yüzer metre arayla düdüklü tencereden yapılmış üç mayını döşeyip "Şehit Dilxwaz Noktası'na geri döndüler. Bu mevzi, altı metre genişliğindeki Yağma Sokağın girişindeydi. Sokağın bir tarafında üç metrelik bir alan üzerinde mevzi yapılırken, sokağın kalan üç metresi yaya ve araç geçişleri için açık bırakılmıştı.

Şehir içi dolmuşları Caferi Sadık Tepesi'nde bulunan duraktan başlar, diğer duraklardan aldığı yolcuları şehre taşıırken, Kamil Atak'ın evinin önünden geçer, Şehit Dilxwaz

Noktası'nda nöbet tutan gençlerin yanında durur, geçme izni aldıktan sonra Cûdî Mahallesi'nin içlerinden Sur Mahallesi'ne, oradan da şehir merkezine giderdi. Şehirden Caferi Sadık Tepesine giden dolmuşlarda aynı güzergâhı kul lanarak işlerini yaparlardı.

Kamil Atak'ın evi, Caferi Sadık Tepesi'ni Cûdî Mahallesi'ne bağlayan caddenin üzerindeydi. Cûdî Mahallesi'ne yetişmeden caddeyi kesen mahallenin yurtsever gençleri, diğer mahallelere özenerek kendi inisiyatifleriyle cadde nin bir tarafına kum ve toprak doldurdıkları torbalardan küçük bir barikat yapmış, üstünü branda beziyle kapatmış lardı. Barikat dedikleri şey, diğer mahallelerdeki barikat lara benzemekten öte, çok eğreti bir kulübeyi andırıyordu. Bu kulübenin savaş mevzisi olmaya benzer bir yanı yoktu. Daha çok Cûdî Mahallesi'yle korucuların kaldığı mahalle arasında "Asayiş" işlevi gören bir özelliğe sahipti. Yakını ndaki Xoce Noktası ve sonradan yapılan başka bir barikatla birlikte korucuların bulunduğu taraftan yapılacak sızma ların önüne geçmeyi, devlet güçlerinin zırhlı araçlarla yapa cakları saldırıların önünü kesmeyi hedeflerdi.

Cizre'nin genellikle ılıman geçen kış ayları, bu yıl çetin geçen kış soğuklarına evrildiği için kulübenin içerisine taş kömürüne uygun bir soba ile çay demlemek ve yiyecek ba sit şeyler hazırlamak için bir piknik tüp konmuştu. Bunu gören mahalle sakinlerinden bazıları, korucuların korku sunu üzerlerinden atarak noktayı uğrak yeri haline getirdi. Çok geçmeden kendilerini yurtsever gören diğer mahalle sakinleri onları izledi. Korkunun bulaşıcı olması gibi cesa retin de bulaşıcı olduğu gerçeği etkisini gösterdikçe, bazı korucular hariç her yaştan mahalle sakini gelip gitti. Kimi si saatlerce oturup sohbet etti. Kimisi güncel siyasal geli şmeleri öğrenmek için tartışma ortamlarına katıldı. Kimisi gelip şarkılar söyledi, halaylar çekti. Kimisi evde yaptığı yemekleri getirip gençlerle paylaştı. Kimisi aile sorunları nı aktararak çözülmesini istedi. Kimisi gelip nöbet tutmaya başladı. Kimisi "bizim adımızı bir yerlere yazmayın, ama uygun olduğumuz zamanlarda birkaç saat nöbet tutarız"

dedi.

Ablukanın başladığı ikinci günde Sozdar, Elefteriya, Dıljîn ve Avesta'dan oluşan dört kişilik özgün kadın birimi de Şehit Dilxwaz Noktası'na geldi. Noktada üstlenen mahallenin gönüllü gençlerine kadınlardan oluşmuş kadroların eşlik etmesi, gençlerin daha fazla motive olmasını sağladı.

Soro, Baran ve Koçer sıırıslıklam halde barikattan içeri girdiklerinde, halka oluşturur gibi yanan sobanın etrafında oturanlar ayağı kalktılar. Sobanın önündeki kürsülere Soro, Baran ve Koçer oturdu. Sobanın üzerindeki çaydanlıktan yeni gelen arkadaşlarına çay dolduran Elefteriya, her birine buharı tüten birer bardak çay ikram etti. Minnet yüklü bakışlarla Elefteriya'ya bakan soro, "Teşekkür ederim heval. Ancak bu çay içimizi ısıtarak soğğun etkisini kırabilir" dedi.

"Lafı mı olur heval! Bir saati aşkın süredir soğğun ve yağmurun altında görev yaptınız. Bizim özgün birimden de bir arkadaş alabilirdiniz."

Gülümseyen Elefteriya'ya daha dikkatli baktı. "Bizden bir arkadaş alabilirdiniz" demekle eleştiri mi yaptığını, yoksa sitem mi ettiğini çıkaramadı. Orta boylarda gösteren Elefteriya zayıf ve esmerdi. Sadece gençlerle değil, ilişkiye girdiği herkesle içten ve samimi olmayı bir özellik haline getirmişti. Mütevazi özellikleriyle sorunlara yaklaşırken yapıcı ve birleştirici olmayı esas alır, bir arkadaşını kırmamak için eleştiri yaparken bile "sen yanlış yaptın ya da şu özelliğe sahipsin" demek yerine, uygun bir biçimde anlatıp izah eder ve ikna etmeye çalışırdı.

Yirmi iki yaşlarında gösteren Elefteriya, Hilvan'da yurtsever olmayan bir ailede doğup büyümüşü.

Hilvan direnişinin intikamını almak isteyen rejim, geliştirdiği asimilasyon ve inkâr politikalarını feodal değer yargıları ve baskılarla bütünleştirerek sürdürmüştü.

Çocukluğu asimilasyon, inkâr ve feodal geri özelliklerin ağır etkileri içinde geçmişti. İlk, orta ve liseyi Hilvan'da okumuş; Ege Üniversitesi'nde yurtsever öğrencilerle tanışınca, yaşamına yeni bir başlangıç yapacağını anlamakta

gecikmemiştir. Tanışması üzerinden birkaç gün geçmeden üniversite kampüsünde 27 Kasım kutlamaları yapılırken tanıdığı öğrencilerin yanına yetişir yetişmez polisler baskın yapmıştır. Arkadaşlarıyla birlikte gözaltına alındığında, arkadaşlarının gözaltındaki ve sorgudaki duruşlarından etkilenmiş; bu etkilenme, O'nun ilk tanışması ve mücadeleyle buluşmasının kapılarını aralamıştır. Yaptığı araştırmalarla mücadeleyi tanımış, tanıdıkça gençlik mücadelesinde öne çıkmıştır. İki yıl önce yönünü dağlara verdiğinde kişilik, düşünce ve duygu olarak bilenen keskin bir bıçak haline gelmiştir.

Uzun, kıvrıkcıkmış gibi görünen dalgalı saçlarını arkadan bağlayıp omuzlarına ve sırtına yayardı. Güleç yüzünde saflığın ve sadeliğin ışığı eksik olmazdı. Çok geçmeden ideolojik alanda yetkinleşip genç kadın çalışmalarında ideolojik ve eğitsel faaliyetlerin öncülüğünü üstlendi. Farqin'de genç kadın çalışması yürütürken abluka sürecinde gözaltına alındı. Gördüğü vahşi işkencelerin ardından bırakıldığında, ciddi sağlık sorunları yaşadı. Bir süre tedavi gördü ve kısa sürede kendisini toparlayarak Cizre'ye geçti. İki aya varmadan arkadaşları tarafından seilmeyi başardı.

"Sizden birini almamız için öncelikle mayın düşeme eğitiminden geçmeniz gerekir. Almadıysak başka bir nedeni yok yoldaşım. Mayını döşemesine döşedik, esas iş ondan sonra başlıyor."

Sözünü bitirmeden araya giren Avesta, "ben mayıncı olmak istiyorum heval. Yeni bir eğitim devresinde beni de öğrencin yaparsan sevinirim" dedi kararlı bir sesle.

"Tabi ki heval, memnuniyetle" diyen Soro, bakışlarını tekrar Elefteriya'ya çevirdiğinde düşünceleri Avesta'daydı.

Cizre'nin yerel kadrolarından olan, taş çatlasa on yedi yaşlarında gösteren Avesta hakkında, kadın çalışmalarındaki görevi dışında bir bilgiye sahip olmadığını düşündü. "Kim bilir, Avesta gibi tanımadığım daha kaç arkadaş var?" diye içten içe söylenirken, yoldaşlık için bu durumun ne denli bir eksiklik olduğunu düşünmeden edemedi.

"Döşediğimiz mayına bağlanan kabloyu yakındaki bir

evin içine kadar uzattık. Kabloyu aküye bağlayarak düzeneğini kurduk. Mayını patlatacak düzeneği çalıştırmak için iki arkadaşın orada beklemesi lazım. Bir arkadaş sizin özgün birimden olabilir.”

“Ev boş mu, dolu mu?”

“Endişelerini anlıyorum. Aynı endişeleri biz de yaşadığımız için mayın döşediğimiz yerlerdeki yakın evleri boşaltıp bir arka sokağa yerleşmelerini sağladık.”

“Buna sevindim. Bizim özgün birimden ben geleceğim.”

“Yaptığın doğru değil heval Elefteriya” dedi Sozdar, göstermemeye çalıştığı bir kızgınlıkla. “Bu eyleme kimin katılacağına karar vermeden önce bizim de önerimizi alabilirdin. Sadece yöntemin değil, hep kendini öne atmanı da doğru bulmuyorum.”

“Haklısın heval, bundan sonra dikkat ederim” dediğinde, bakışlarını Diljîn ve Avesta’ya çevirdi. Sozdar’la aynı duygulara sahip olduklarını gördü.

“Erkeklerden kim gitmek istiyor?” diyen Soro, ayakta duran Serhildan, Ahmet Rapo, Erdal ve Torî’ye baktı.

“Ben gideceğim” dedi Serhildan, öne atılarak.

“Senin gitmen doğru olmaz heval, bir yaşında çocuğun var. Benim gitmem en doğrusu” dedi Ahmet Rapo araya girerek.

“Ne olmuş yani, bir yaşında çocuğumun olması suç mu? Kendimi her eyleme önerdiğimde aynı sorun karşıma çıkarılıyor. Buna bir son verilsin heval Soro. Eğer bu böyle devam ederse, Eşbaşkanlarla konuşup halk meclisi zemininde sorunun çözülmesini isteyeceğim.”

Serhildan’ın öfkelendiğini gören Torî araya girdi. “Arkadaşlar seni, eşini ve çocuğunu düşünerek böyle yaklaşıyor, yoksa suç işlediğinden dolayı değil. Kişi olarak ben de arkadaşlar gibi düşünüyor ve kendimi öneriyorum.”

“Esas bu eyleme benim katılmam gerek heval Soro” dedi Erdal, güleç yüz ifadesini değiştirmeden. “Diyeceksin ki niye?”

“Tamam, sorayım o halde; niye senin katılman gerek, söyle bakayım?”

“Nedeni şu heval Soro. Bu noktanın en genci benle Koçer’iz. Koçer yeni görevden geldiği için O’nun gitmesi olmaz. Zaten şilope (Sırılsıklam) olmuş” dediğinde Koçer’e bakıp alaycı bir gülümsemeyi yüzüne kondurdu. “Önce dinlenmesi ve elbiselerini kurutması lazım ki, ikinci bir göreve gitsin. Bundan dolayı kendimi öneriyorum.”

“Tamam arkadaşlar, görüldüğü kadarıyla her arkadaş bu göreve gitmek istiyor. Ancak iki kişi gideceğine göre benim karar vermem gerekir. Özgün birimden Elefteriya arkadaşın yanına kimi vereyim diye düşünüyorum” dediğinde noktada görevli arkadaşlarını sırayla gözlerinin önüne getirdi. Koçer’le Erdal çok genç ve yeterli eğitim almadıkları için eyleme gitmelerinin erken olacağına karar verdi. Serhildan ve Baran’ın durumları da farklı değildi. Geriye Ahmet Rapo ve Torî kalıyordu. Var olan mevcut arkadaşlarına oranla ikisi de yeterli bir deneyime sahipti. Noktanın genel sorumluluğunu Torî yaptığından, düşüncelerini Ahmet Rapo üzerinde yoğunlaştırdı.

Yirmili yaşların sıcakkanlılığını ve tez canlılığını her fırsatta göstermekten kendisini alamayan Ahmet Rapo, şırnaklıydı. Beşi kız dokuz çocuklu yurtsever bir ailede büyüümüştü. Liseyi bitirince daha fazla okumamış, yoksulluk içinde yaşayan ailesinin geçimine katkı sağlama arayışına girmişti. Bir süreye kadar seramik döşeme işçiliğı yapmış, bir yıl önce de özgürlük mücadelesine katılmıştı.

Özgürlük Mücadelesi’nin kendisini var etme savaşı verdiğı ilk yıllarda Ahmet Rapo kod adını kullanan yakın bir akrabasının ilk kadrolar içinde yer aldığı, gerillacılık yaptığı, bir çatışmada yaşamını yitirdiğı, adını da ondan aldığı söyleniyordu. Buğday tenli, orta boylu, etine dolgun, yerinde duramayan, heyecanlı ve coşkulu yapısıyla göz dolduruyor, kısa zamanda çevresini etkilemeyi başarıyordu.

Bakışlarını Ahmet Rapo’da odaklayan Soro, kararını verdi. “Elefteriya arkadaşla birlikte Ahmet Rapo arkadaş eyleme gidecekler. Kalan arkadaşlar da mevzide konumlanacak. Böyle bir arada kalarak değil, bu noktanın çevresinde keskin nişancıların, zırhlı araçların ve tankların atışla-

rından korunacağınız şekilde mevzileneceksiniz. Şimdiden hepimize başarılar diliyorum.”

Konuşmasını bitirince noktadaki arkadaşlarıyla toka-laştı, şiddetli yağmura ve soğuğa aldırmadan hızlı adımlarla Cûdî Mahallesi'ne doğru yürüdü. Soro'nun noktadan çıkışını izleyen Elefteriya ile Ahmet Rapo, Kleş silahlarını alarak üç sokak ötedeki görev yerleri olan eve gittiler. Eve vardıklarında kimsenin olup olmadığından emin olmak için kapıyı çaldılar. Ev sahibi yaşlı adam kapıyı açıp karşıladı kendilerini.

“Evde olmaman gerekirdi amca” dedi Elefteriya, saygılı bir sesle. Kablonun bağlandığı akü ve mekanizmayı çalıştıran aletin yanına giden yaşlı adama baktı. Yetmiş yaşlarında gösteren yaşlı adam, oldukça dinç görünüyordu. Uzayan beyaz saçları ve sakalıyla bir ermişi andırıyordu. Keskin bakışlı gözleri parlarken, kahverengiye çalan göz bebekleri hınzırca gülüyordu.

“Nereye gideyim heval kızım. Burası benim evim. Arkadaşlar arka sokaktaki bir eve yerleştirdiler bizi. Xanım orada kaldı, daha fazla dayanamayıp geldim.”

“Neden geldin amca, kalsaydın orada. Her an düşmanın zırhlı araçları ve tankları gelebilir. Geldiğinde cehenne-me dönecek buraları. Sizlere bir şey olmasını istemiyoruz” dedi Ahmet Rapo, sitem dolu bir sesle.

“Ben de aynısını düşündüm. Aklım hep buradaydı. Tanklar geldiğinde bu aleti çalıştıran kimse olmazsa hevalerin bütün emeği boşa gidecek dedim ve koşarak buraya geldim.”

“Çok iyi etmişsin amca, teşekkür ederiz. Bu sorumlu ve düşünceli yaklaşımın bizlere güç kaynağı olacak. Ama biz geldik ve buradan ayrılmayacağız. Sen gidebilirsin artık” diyen Elefteriya, sevgiyle yaşlı adama bakmayı sürdürdü. Yaşlı adamın yüzüne yayılan huzur dolu mutlu ifadeyi görünce sevindi.

“Siz geldiğinize göre, gözüm arkada kalmaz. Gideceğim, ama gitmeden önce mutfağı göstereyim size. Geleceğinizi bildiğinden Xanım sizin için yemek hazırlamıştı. Ocağın

üzerindeki tencerededir. Çay, şeker, ne isterseniz ihtiyacınız olan her şey orada. Allah sizleri korusun.”

Yağmurluğunu giyinerek çıkan yaşlı adam kapıyı çektikten sonra sokakta durdu öylece. Bir an ne yapması gerektiğini düşündü. Yağmurun şiddeti hafiflemiş, sert esen rüzgârın yerini yumuşak bir hava almıştı. Kalacağı evin sokağına doğru yürüdü. Birkaç adım atmıştı ki, çok önemli bir şeyi hatırlamış gibi yerinde durdu. Saniyeleri aşmayan bir duraksama ardından gerisin geriye eve dönmeye karar verdi. Kapıya varınca durup tekrar geri döndü. Kalacağı evin sokağına girdiğinde yeniden durdu. Geriye gideceği sırada yeniden durup düşünmeden edemedi. Ne yapacağına karar veremeyen bir ruh hali içinde çırpınıp durdu bir an daha. Yaşadığı karmaşık ruh hali fazla sürmedi. Aydınlanan yüzündeki rahatlamış ifadeyle ters yönde olan farklı bir sokağa doğru yürüdü. Beş katlı bir binanın önüne geldiğinde durdu. Ağır adımlarla soluklana soluklana merdivenleri çıkıp teras katın kapısını çaldı. Genç bir kadın açtı kapıyı.

“Hoş geldin baba, hayırdır, bir şey mi oldu?”

“Yok kızım, bir şey olmadı” dedi gelinine. İçeri girdi, kapidaki çıkardığı ayakkabılarını eline aldı, terasın geniş balkonuna geçti. “İçerilerde çok canım sıkıldı kızım. Boğulur gibi oldum. Biraz soluklanmak ve hava almak için buraya geldim. Senin bu balkon, bulunmaz nimet gibidir.”

“Hava soğuk baba, yağmur da yağıyor. Tanrı korusun, hasta düşersen ne yaparız? İçeri gel lütfen. Nane, limon, dağ kekiği kaynatıp getireyim sana.”

“Ölmüşlerin hayrına sen bana güzel bir çay demle, başka bir şey istemiyorum. Aha bak yağmur da duruyor, soğuk hava da yumuşadı. Bu havada balkondan güzel bir yer mi var sanki...”

Kaldığı binanın balkonu, çevredeki evlerin içinde en yüksekliydi. Caferi Sadık Tepesi’ne konumlanan ve namulları Cizre’ye çevrili sıra sıra tankları, Ahmet El Cezeri Okulu’nda üstlenen askeri birliklerin zırhlı araçlarını rahatlıkla görebiliyordu. “Şimdilik bir hareket yok” dedi, yanında birisi varmış gibi normal bir sesle söylenerek. Bakışları

Cizre'yi çevreleyen diğer tepeleri gezdi bir süre. Çeşit çeşit zırhlı araçlarla ablukaya alınan Cizre'nin halini düşündükçe, içine kor gibi bir ateşin düştüğünü hissetti.

Bir şafak vakti uyandıklarında köylerinin zırhlı araçlarla kuşatmaya alındığı, yapılan anonslarla evlerinden çıkarılan köylülerin meydanda toplandığı, askerler ve özel timler tarafından yaşlı, genç, kadın, çocuk ayırımı yapılmadan dayaktan geçirildiği; göğe yükselen canhıraş haykırıslara zırhlı araçlardan yapılan atışların evlerde patladığı; top atışlarıyla harabeye dönen evlerin içindeki hayvan ve eşyalarla birlikte ateşe verildiği cehennem andıran anılar belir-di gözlerinin önünde. O görüntülerle iki gün boyunca tank atışlarıyla dövülen Cizre'nin görüntüleri yer değiştirdi. Dört ay önce uygulanan dokuz günlük kuşatmanın görüntüleri, 1990'ların görüntüleriyle iç içe geçti. Yanaklarına süzülen ılık gözyaşlarını hissettiğinde kendisini toparladı.

"Yine daldın baba, çay getirdim sana" diyen gelini görmesin diye, elinin tersiyle gözyaşlarını sildi.

"Sağ ol kızım, eksik olma" diyerek, tepsideki buharı tüten çay bardağını aldı. Bir yudum alıp bakışlarını heybetli Cûdî Dağı'na çevirdi. "İnsan yaşlanınca anılardan kendisini kurtaramıyor kızım. Çok da duygusallaşıyor."

Üşüyen gelini içeri gidince Cûdî Dağı'na bakmayı sürdürdü. Yıllar önce yakılarak boşaltılan dağın eteğindeki köyleri tekrar geldi gözlerinin önüne. Özlem, hüznün ve acı karışımı bir duyguyla sarsıldı. Cebinden çıkardığı tütün tabakasından bir sigara sarmak istedi. Titreyen elleriyle sarmaya çalışırken sigara kâğıdı yırtıldı. Yırtılan ikinci kâğıdı da öfkeyle atıp ağzına geleni söyledi. Sakinleşmek için biraz bekledi. Titreyen ellerine baktı kızgınlıkla. Doğduğundan beri o ellerle yapmadığı bir iş kalmamıştı. Ancak son bir yılda başlayan ve her gün biraz daha artan titremenin önüne geçemiyordu. Bütün gücünü kullanarak ellerine hâkim olmayı başarıp sigarayı sarınca öfkesi geçti. Dumanını derin derin içine çekip bırakınca az da olsa rahatladı. Sinirleri yavaş yavaş gevşedi. O an peş peşe gümürdeyen top sesleriyle yerin ve göğün sarsıldığını hissetti. En şiddetli

depreme tutulmuş gibi her yerin sarsıldığı duygusuyla ne yapacağını bilemedi bir an. Cizre'yi çevreleyen tepelerdeki tanklara bakınca, ağzından alevler fışkıran ejderhalar gibi namluları ölüm kusuyordu.

Köpürmüş bir deniz gibi güllelerin kapsül alevleri dışarı vuruyor, topların düştüğü yerde sanki her şey parça parça savruluyor, hallaç pamuğuna dönmüş gibi dağılıyor ve her taraf toz duman içinde kalıyordu. Bir top iki sokak ötedeki bir eve isabet edince dehşet bir sarsıntı hissetti. Sarsıntının etkisiyle düşmemek için dengesini güçlkle sağlamaya çalıştı. Parçaları sağa sola savrulan duvarların çatırtısı kulaklarında yankılandı. İkinci bir top biraz daha yakınına düşünce, göğsü savrulan toz dumanla birlikte etrafa yayılan parçalardan biri ceketinin kolunu sıyrıp geçti. Parçanın değdiği koluna bakıp yumruğunu sıktı. Herhangi bir acı hissetmedi. "Yaralar hep sonradan sızlamaya başlar" diye düşündü ve ceketini sıyrıp koluna baktı. Parçanın sıyrıp geçtiği yerde sadece hafif bir çizik vardı. Kolunun sağlam olmasına sevinip ceketini düzelitti.

"Çabuk gir içeri baba. Bir şey olacak sana" dedi, panikle balkona çıkan gelini.

"Dua et kızım, buraya bir top düşmesin. Toplardan biri binaya değerse sadece bana değil, bina ve içindekileri de gidecek. En iyisi bombardıman durulana kadar sen de alt kattaki akrabaların evine git."

Korkudan ne yapacağını bilemeyen gelini içeri gidince, tepelerdeki tanklara dönük bakışlarını Ahmet El Cezeri Okulu'na çevirdi. Okulun bahçesinde keşmekeşi andıran bir hareketlilik başlamıştı. JÖH ve PÖH elemanları, bahçede yan yana dizili çalışır halde bekleyen tanklara ve zırhlı araçlara doluşuyordu. Tanklardan biri hareket edip öne geçti. Onu başka bir tank izledi. Art arda vermiş asker dolu dört zırhlı araç da tankları izleyerek okulun bahçesinden çıktı. Nereye gideceklerini kestirmek için bir süre izledi. Öndeki tank Caferi Sadık Tepesi'ne giden yola girince balkondan içeri geçti. Yanına gelen gelinine "Ben çıkıyorum kızım. Bu tank ve top atışları durana kadar aşağıdaki akrabalarının

evine gitsen iyi olur.”

“Sen nereye gidiyorsun? Akşama az kaldı. Beraber aşağıdaki akrabalara iner, ortalık sakinleşince tekrar eve geliriz. Yemek de hazır zaten. Anayı da çağırırız, burada kalırsınız.”

“Benim işlerim var kızım” diyerek merdivenlerden aşağıya indi. Evinin yolunu tutarak koşmaya başladı. Koşarken ne yaşlılık, ne de yorgunluk aklına gelmişti. Yirmili yaşlarına dönmüş gibi bir heyecan ve canlılığa kavuşmuştu sanki. Eve vardığında elini yumruk yapıp şiddetle kapıyı dövdü. Elefteriya açtı kapıyı.

“Hayırdır amca, bu ne hal? Nefes nefese kalmışsın. Merak etme, atılan toplar evine isabet etmedi daha.”

“Evi düşünen kim kızım” dediğinde avluya geçti. Şiddetli çalan kapının sesinden dolayı tedirgin olan Ahmet Rapo da avludaydı. “Okuldan iki tank ve özel tim dolusu dört zırhlı araç çıktı. Çok geçmeden burada olacaklar.”

“Kim söyledi?” diyen Ahmet Rapo, inanmayan şaşkın gözlerle yaşlı adama baktı.

“Kimsenin demesine gerek yok. Buradan gittiğimde bir şeyler olacağını hissettiğim için oğlumun evine gittim. Bu çevredeki en yüksek binanın teras katında oturuyor. Oradan hem tepeleri, hem de okulu izledim. Tank ve top atışları başlayınca okuldaki zırhlı araçlar da harekete geçti.”

“Tamam amca, sen gidebilirsin artık. Görevini fazlasıyla yaptın. Teşekkür ederiz” diyen Elefteriya, bakışlarını Ahmet Rapo’ya çevirdi. “Heval ben damın üzerine çıkıyorum. Sen de kablo ve mayının düzeneğini alıp avluya çık. Öndeki tank mayının yanına geldiğinde vereceğim işaretle düğmeye basarsın.”

“Sen güvenli bir yere git heval kızım” dedi Elefteriya’ya yaşlı adam. “Damın üzerine ben çıkar ve işareti veririm. Size bir şey olacağına bana olsun.”

“Çok düşüncelisin, ama bu bizim görevimiz. Lütfen bir an önce git amca, biz de işimize bakalım.”

Yaşlı adamın elinden tutan Elefteriya, çekiştirircesine sokağa çıkmasını sağladı. Kabloyla birlikte düzeneği avluya

getiren Ahmet Rapo'yu izledi bir an. Beklemeden tek katlı evin damına çıktı. Boydan boya sokağı görecektir şekilde damın üzerinde uzandı. Tank paletlerinin ve zırhlı araçların sireni andıran sesleri giderek yaklaştı. Öndeki tank sokağın girişinde belirince nefesini tutup bekledi. "Tank yaklaşıyor, hazır ol" diye seslendi.

Elindeki uzaktan kumandayı andıran düzenele bakışlarını Elefteriya'dan ayırmayan Ahmet Rapo, soğukkanlılığını korumaya çalışıyordu. Tank sesi yaklaştıkça heyecanı artıyor, hızla çarpan kalbinin sesini duyar gibi bir duygu yaşıyordu. Heyecanını bastırmak için şişman ve hantal bir canavar gibi giderek yaklaşan tankı gözlerinin önüne getirdi. Gözlerini kapayarak döşenen mayının üzerine gelmesini hissetmek istedi. "Şimdi!" diye bağırarak Elefteriya'nın sesi kulaklarında yankılandı. Zaman yitirmeden düğmeye bastı. Kulakları sağır eden patlamayı çok şiddetli bir sarsılma izledi. Ayaklarının altındaki toprağın kayıp aktığını ve evin yıkıldığını sanıp Elefteriya'ya baktı. Merdivenlerden aşağı inen Elefteriya, "neydi o öyle, ev yıkıldı da altında kalmışım gibi bir duygu yaşadım. Deprem gibi korkunç bir sarsılmaydı. İnşallah yakındaki evlere ve içindekilere bir şey olmadı" dedi.

Mayının düzeneğini ve kablosunu toplayan Ahmet Rapo, "hemen noktaya gidiyoruz" diyerek çıktı. Sokağa doluşan insanların telaş ve korku dolu bakışları altında noktaya giden sokağa girdi. Elindeki silahıyla savunmalı bir şekilde evden çıkan Elefteriya, kapıyı kilitleyerek Ahmet Rapo'yu izledi. Noktaya geldiklerinde, çevrede birer ikişer savunma pozisyonu alan arkadaşlarından Serhildan koşarak yanlarına geldi. Soru dolu bakışlarını gören Ahmet Rapo, "bir tank imha oldu" dediğinde sevinçten gözleri parladı. Elindeki cihazdan Muxtar'ı aradı. Karşıdan duyulan Muxtar'ın sesi, sabırsızlığın heyecanını yansıtır düzeydeydi.

"Şehit Dilxwaz Noktası, direnişin ilk tankını mayınla imha etmiş bulunuyor. İçindekiler de imha olmuştur. Ancak ölü ve yaralı sayısı tespit edilemedi."

"Her Bijî Şehit Dilxwaz Noktası, Her Bijî!" der demez,

genele hitap eden kanaldan coşku dolu sesi yükseldi. “Tüm Deryalar, Tüm Deryalar! Muxtar konuşuyor. Şehit Dilxwaz Noktası, bu son direnişimizin ilk tankını imha etmiştir. Düşmanın ölü ve yaralı kayıpları hakkında henüz bir bilgi edinilmemiştir. Bütün deryalara kutlu olsun! Tilililiii!...”

“Tüm Deryalar” adıyla yapılan açıklama, bütün noktalara, direniş mevzilerine ve örgütsel alanlara hitap eden bir anons olma özelliğini taşırdı. Elinde telsiz cihazı olan muhaberecilerin hepsi, aynı frekanstan genel anonsu dinler ve bilgilenirlerdi.

Akşam karanlığı çöküyor, noktanın sağ tarafındaki evin köşesini mevziye dönüştürüp bekleyen Baran, Serhildan, Ahmet Rapo ve Sozdar kendilerinin duyabilecekleri bir sesle aralarında sohbet ediyorlardı. Sohbetlerinin konusu imha edilen tanktı ve yaşadıkları coşkuyu yansıtmadan edemiyorlardı.

“İmha edilen tanktaki düşman kayıplarıyla ilgili çelişkili haberi netleştirmedik bir türlü” diyen Baran’ı Sozdar destekledi.

“Gerçekten öyle, kimisi üç ölü, beş yaralı diyor; kimisi hepsi öldü diyor; düşman ise ne tankın imhasından, ne de kayıplardan söz ediyor.”

“Eksiklik bizden kaynaklı” diyen Ahmet Rapo, eylemi yapmanın övüncünü yansıtmamaya çalıştı. “Mayının patlamasıyla oluşan kargaşadan yararlanıp tankın enkazı üzerine gidebilir, kalan varsa tarayıp öldürebilirdik.”

“Kargaşa vardı, ama düşmanın bir tankı ve dört zırhlı aracı daha o tankın arkasındaydı. Gitmeniz çok riskli olurdu. Bence tankın üzerine gitmemekle doğru yaptınız” diyen Sozdar, Serhildan’a baktı. “Sen ne diyorsun heval Serhildan? Söylediklerim doğru değil mi?”

Elindeki telefonla mesajlaşan Serhildan, öylesine dalmıştı ki Sozdar’ı duymadı. Omuzuna dokunup söylediklerinin duyulmasını sağlayan Baran araya girdi. “Yengeyle görüşünce heval Serhildan dünyadan kopuyor, bilmiyor muydun?”

Ters bakışlarla Baran’a bakan Serhildan, kızmış gibi

yapıp başını salladı. “Senin işin gücün bana takılmak ve kızdırmak, öyle değil mi? Ama bu defa yanılıp baltayı taş a vurdu.”

“Boş versene, beni mi kandıracaksın. Yenge değildiyse kiminle yazışıyordun?”

“Komşumuz Ramazan’la. Yazdıklarını okuyayım ister sen.”

“Önemli bir şeyse okuyabilirsin, özel bir şey ise gerek yok” diyen Sozdar, Baran’a bakıp “daha fazla üzerine gitme!” dercesine işaret etti.

“Kapı komşum sayılan bir arkadaşım la özel görüşmem ne olabilir ki” deyip okumaya başladı.

“Öğrendiğimiz kadarıyla imha edilen tankta üç asker ölmüş, dördü de yaralanmış.” Yeni bir mesajı ileten mekanik sesi duyunca durdu. Mesajı okuduğunda ekranın yansıyan ışığıyla yüzünün aydınlandığını ve sevinçli yüz ifadesini gören Baran, tekrar takılmadan edemedi.

“Okuduğun mesajın kapı komşun Ramazan’dan geldiğine inandık. Ama yeni gelen mesaj ondan değil. Bu denli yüzünü aydınlatan ve sevindiren bir şey varsa, o da yengenin sevgisini ifade eden sözcükler olabilir ancak.”

“Anlaşılan kafayı benle yengenin sevgisine takmışsın. Yengenin sevgi sözcükleri yüzümü aydınlatır, ancak gelen bu mesaja sevinmemin nedeni o değil” dediğinde, istifini bozmadan mesajı okudu.

“Bitişik komşum Ali’yi tanırısın. Onun evinin ikinci katına askerler yerleşiyor. Kum dolu çuval lar taşıyarak kendilerine mevzi yapıyorlar. Haberiniz olsun!”

“Sözünü ettiğ i evi biliyorum. Korucu evlerinin ortasında olduğu için düşmanın güvenli kli görerek yerleşmesi mümkündür. En önemlisi de adı geçen ev, yüksek bir tepelikte olduğundan Cûdî Mahallesi’ni kuş bakışı görüyor ve çok rahat bir biçimde denetleyebiliyor. Anlayacağınız oldukça stratejik bir konuma sahip. Bu açıdan bilginin doğru olması çok yüksek bir ihtimaldir” dedi Baran sabırsızlıkla.

“Buraya ne kadar uzak? Ayrıca korucu evlerinin ortasında dedin. Oraya baskın yaparsak, korucularla aramızda

çatışma çıkmaz mı?” dedi Ahmet Rapo, düşünceli bir ifadeyle.

“Adı geçen ev, noktamızın iki sokak ötesindedir. Korucular, bizle devlet arasındaki çatışmaya taraf olmayacaklarını söylediler. Bundan dolayı saldıracaklarını sanmıyorum” diyen Serhildan’ın doğal tavırları, Sozdar’ın gözünden kaçmadı.

“Koruculara güven duyamayız. Eğer saldırıyacaksa, korucularla çatışmayı göze almalı ve ona göre bir güçle gitmeliyiz.”

“Öncelikle düşmanın oraya yerleşmesini mutlaka önlemeliyiz. Yerleşirse bizi çok zorlayacak. Bu kesin. Ayrıca ben mahalleyi çok iyi biliyorum. Baran da oraları az çok tanıyor. İkimiz sızma yaparak gider, baskını gerçekleştirir ve askerleri etkisiz hale getiririz” dedi Serhildan, aynı rahatlık içindeki duruşunu bozmadan.

Şaşkınlıkla birbirine bakan Ahmet Rapo ile Sozdar, “ne yapalım!” dercesine işaretledi. İkinin de savaş pratiği vardı ve bir eyleme bu denli rahat gidilemeyeceğini bilecek deneyimi kazanmışlardı. Oysa Serhildan ve Baran ne savaş pratiği içine girmişlerdi, ne de deneyimleri vardı. Baran’ın milisliğe dayalı üç yılı bulan bir deneyimi olsa da, bu deneyim her hangi bir çatışma içine girilerek edinilmemişti. Serhildan’ın durumu ise daha dezavantajlıydı. İlişkilenmesi son beş ayla, deneyimi ise herhangi bir çatışmaya girmedeği dokuz günlük kuşatmayı yaşamakla sınırlıydı.

“Sizi anlıyor ve takdir ediyorum heval. Ancak bir başınıza ikinizin böylesi riskli bir eyleme gitmenize izin veremeyiz” diyen Sozdar, Ahmet Rapo’yla göz göze geldi. “Buradan biz ikimiz, diğer arkadaşlardan da Torî, Elefteriya ve Avesta’yı alıp eyleme gideceğiz.”

“En doğrusu Sozdar hevalin yaptığı planlamadır. İkiniz mevzide kalın, benle Sozdar heval gidip arkadaşlarla konuşalım” diyen Ahmet Rapo, konuşmasını bitirmeden Baran tepkiyle sözünü kesti.

“Burası bizim mahallemiz. Karış karış her tarafını bildiğimiz gibi, korucuları da çok iyi tanıyor, hangisinin ne ya-

pacağını çok iyi biliyoruz. Bu nedenle siz veya başkası değil, benle Serhildan gidecek ve başarıyla döneceğiz.”

“Aynen öyle” dedi Serhildan, kızgınlığının önüne geçemeyerek. “Tamam, kadrosunuz ve savaş deneyiminizin olduğunu biliyoruz. Unutmayın ki, bu deneyimi bizim gibi ilk kez çatışmalara gire çıka kazandınız. Sizleri ilk çatışmalara götüren arkadaşlar nasıl size güvendiye, sizler de bize güvenmelisiniz. Benle Baran arkadaş bu eyleme gidecek ve başarıyla döneceğiz.”

Daha fazla konuşmayı gereksiz gören Serhildan, omuzundaki kleşi eline alıp kontrol etti. Mekanizmasını çekip mermiyi namluya sürdü. Raxtına dizili şarjörleri kontrol ettikten sonra sıra el bombasına geldi. Bombanın kontrolünü bitirince Baran’a döndü. “Ben hazırım. Sen de hazırsan daha fazla beklemeye gerek yok, gidebiliriz.”

“Ben de hazırım” diyen Baran, öne düşen Serhildan’ın arkasından yürümeye başladı. Her şey bir anda olmuş ve kimseyi dinlemeden harekete geçmişlerdi.

Arkalarından bakan Sozdar’la Ahmet Rapo, yürüdükleri karanlık sokakta gözden yitişlerini izledi.

Serhildan önden gidiyordu. İlk sokağı geçti, sokağın sağına düşen yeni bir sokağa girdi. Sokağın diğer başındaki girişinde zırhlı kobra aracını fark edince kendisini hızla geri çekti. Yanına gelen Baran’a durumu anlattı. Kendisi kobrayı fark ettiğı halde, kobranın fark etmemesine sevindi. Fark edilmeden yakında bulunan inşaat halindeki bir eve girdiler.

İnşaatın oda ve pencereleri kaba haliyle bitmiş, sıva ve diğer ince işçilik gerektiren işleri olduğu gibi duruyordu. Kobra ile aralarına giren inşaat halindeki evi kendilerine siper ederek askerlerin yerleştiğı evin bulunduğu sokağa girdiler. Sokak lambalarının hiçbirini yanmıyordu. Evlerden yayılan ölgün ışık, sokağı aydınlatmaya yetmiyordu. Karanlık duvar diplerinden yürüyerek baskın yapacakları evin tam karşısına geldiklerinde yere çömeldiler.

Evin ikinci katındaki balkonu izlediklerinde askerlerin mevziyi bitirmek üzere olduklarını fark ettiler. Beş asker

birbiri ardı sıra balkona çıktı. Raxtındaki el bombasını çıkaran Serhildan pimi çekip balkona fırlattı. Askerlerin ortasına bombanın düşmesiyle Baran'ın otomatiğe bağlanmış kleşiyle taraması bir oldu. Serhildan da tetiğe basıp seri bir tarama yaptı. Patlayan bombanın, seri atış yapan iki kleşin sesi ve vurulan askerlerin bağırışları birbirine karıştı.

Boşalan şarjörü dolusuyla değiştiren Baran, Serhildan'a baktı. O da boşalan şarjörünü değiştirmeye çalışıyordu. "Hemen çekiliyoruz" diye seslendi.

Patlama sesleriyle sokağın başına gelen kobra, Serhildan'la, Baran'ı fark eder etmez silahını otomatik ateşledi. Beline isabet eden bombayla yere yuvarlandı Serhildan.

Duvara değen ikinci bombaatarın savurduğu küçük bir taş parçası, Baran'ın sağ kaşının üzerinden sıyrıp geçti.

Yerdeki Serhildan'ın vurulup vurulmadığını anlamak isterken alnından yüzüne yayılan ılık kanla kendisinin de yaralandığını anladı. Cebinden çıkardığı mendille yüzündeki kanı sildi.

Uzandığı yerden bir baştan bir başa sokağı kontrol ederek nereden ateş edildiğini anlamaya çalıştı. Etrafına düşen izli mermilerin isabet ettiği yerdeki parke taşlardan kıvılcımlar sıçırıyordu. Biraz daha dikkatli kontrol edince, sokağın köşesine gelen kobranın bomba atarla ateş etmeyi durdurduğunu, otomatik silahıyla tarama yaptığını anladı. Yerde yuvarlanarak Serhildan'a doğru süründü. Ağır ağır sürükleyerek kobranın menzilinden çıkarıp bir evin avlu duvarına yasladı. Bir kolunu omuzuna atarak kaldırıp duvarın üzerinden avluya bırakmak istedi. Duvar yüksekti ve Serhildan'ı kaldırıp duvarın arkasına bırakacak gücü kendisinde bulamadı. Serhildan'ın silahını ve raxtını alarak duvarın üzerinden atladı, noktanın bulunduğu tarafa koştu.

Sırtı duvara yaslanan Serhildan, derin bir uykuya dalar gibi gözlerini kapamıştı. Kolları yanda, başı omuzunun üzerine düşmüştü...

Baran'ın tarifi üzerine çatışma alanına giden Koçer, Torî, Ahmet Rapo ve Avesta, zaman geçirmeden Serhildan'ı vurulduğu yerden alıp Taziye Evine götürdüler. Baran'ın

yarasını pansuman etmeyi bitiren Dr. Serger, getirilen Serhildan'ın yanına koştu. Kucaklayarak sedyenin üzerine yatırdı. Boyun damarından nabzını kontrol etti. Nabzı atmıyordu. Hızla diğer kontrollere geçti.

"Arkadaş şehit olmuş" dedi üzüntüyle. Yarasına baktı. Mermi sırtından girmiş, karın tarafından çıkmıştı. İç organlarını dışarı atmıştı. Yoğun kan kaybetmiş ve vurulduğu yerde yaşamını yitirmişti. "Vurulduğu an getirseydiniz bile, bu yarayla kurtuluşu olmazdı."

"Direnişimizin ilk şehidi oldu" dedi Baran, ağlamaklı bir sesle. "Eşi ve çocuğuna ne diyeceğim şimdi? Ya ikide bir arayan babasına ne diyeyim ben? Bu acı haberi nasıl vereceğim ona?"

Gözyaşlarını silmeden tekrar çalan telefona baktı. Arayan Serhildan'ın babasıydı.

"Allah aşkına siz söyleyin, kaç defa oldu arıyor ve her defasında meşgule alıyorum. Nasıl diyebilirim ki, tek bir oğlun vardı, o da şehit oldu?"

Telefon halen çalıyordu. Hüngür hüngür ağlamaktan kendisini alamadı. Ağlama sesiyle telefonun mekanik sesi birbirine karıştı. O anda Mehmet girdi içeri. Cevap verilince telefonun sesi kesildi. Dr. Serger durumu Mehmet'e izah etti. Telefon tekrar çaldı. Elindeki telefonu Mehmet'e uzatan Baran, "sen bir şeyler söyle heval Mehmet" dedi, ağlamaklı sesiyle.

Eline telefonu alan Mehmet bir an duraksadı. Söyleyeceği birkaç cümleinin sözcüklerini tespit ederken, en zorlandığı şeyin bir arkadaşının ailesine; "çocuğunuz şehit düştü!" demek olduğunu düşündü. Her söylediğinde yüreğinden bir parçanın koptuğunu hissetmesine rağmen, yine de söylemek zorunda olduğunu bilirdi. Çalan telefonun sesi kesilince aynı duyguyu tekrar tekrar yaşadı. Telefonun çalmasını beklemeden kendisi aradı. Karşıdan gelen sesin ne denli yorgun, bitkin, korku ve endişeyle titrediğini anladığında kapatma tuşuna basmak istedi.

"Kaç defadır arıyorum Baran'ım, niye cevap vermiyor-sun bana. İlk silah patladığında Serhildan'ıma bir şey oldu

diye içime doğdu. İnşallah Serhildan'ım iyidir. O'nun da telefonu cevap vermiyor. Yanında ise telefonu O'na ver, bir sesini duyayım."

"Ben Mehmet'im amca. Baran yaralı ve telefonu da bendedir. Serhildan da burada. Taziye Evindeyiz. Zahmet olmazsa buraya kadar gelebilir misiniz?"

"Gelmesine gelirim, neden Serhildan cevap vermiyor? Söyle Mehmet Başkan, beni çağırdığına göre Serhildan'ın vurulduğunu anladım. Yaralı mı, yoksa şehit mi?"

"Hepimizin başı sağ olsun, Allah sizlere ve hepimize sa-
bir versin!"

Telefondaki konuşma kesildi, yerini ağıda benzeyen ağlamaklı bir sese bıraktı. Yavaştan çıkan ağıt sesi, gide-
rek yükseldi ve telefon birden kesildi. Çok geçmeden Ser-
hildan'ın vurulduğunu duyan akrabaları Taziye Evine akın
etti. Elli yaşlarında gösteren bir amcası Mehmet'in yanına
geldi. Ağlamaktan gözleri kızarmıştı.

"Serhildan'ın silahını kaldırmak istiyorum. Kanını yer-
de bırakmamak ve düşmana karşı savaşarak intikamını al-
mak istiyorum."

"Buradaki gençlerin hepsi, Serhildan'ın silahını yerde
bırakmaz ve boşluğunu doldurur, merak etme. Çocukların
var ve bildiğim kadarıyla hastasın da. Bu tarzda düşünmeni
takdir ediyoruz. Ancak istemini kabul edemeyiz."

Boynunu büken amcası ısrarını sürdürdü. O anda baş-
ka bir genç içeri girdi. Dosdoğru Mehmet'in yanına geldi.
On sekiz yaşlarında gösteriyordu. Sakin görünüyor, acısıy-
la kavrulan bir tipe benziyordu. "Adım Argeş, Serhildan'ın
amcası oğluyum. Silahını kaldırmaya geldim. Bu şeref ve
onurdan beni mahrum etmeyin..."

Mehmet'in olur demesini bekleyen Serhildan'ın amca-
sı, Argeş'in boynuna sarılıp gözyaşları içinde ağladı. Amca
ve yeğenin duygu yüklü anları, dalga dalga Taziye Evine ya-
yılarak oradakileri sarmaladı. Yeni gelen iki kadının sesli
ağıtları, duygu yüklü atmosferi katlayarak büyüttü...

“Sartre, ‘Sömürgeci şiddet, (...) insanları salt durdurmayı amaçlamakla kalmaz, onları insanlıktan çıkarmaya da çalışır. Onların geleneklerini yok etmek, onların dilleri yerine bizim dilimizi yerleştirmek (egemen dilini) ve kendi kültürümüzü bile vermeden ezilenin kültürünü yerle bir etmek için elden gelen her şey yapılacaktır; yorgunluktan serseme döneceklerdir. Açlıktan kadidi çıkmış ve hasta bir haldeyken hala karşı koyacak güçleri kalmışsa eğer, gerisini korku halleder: Köylü kendini küçültürse bu kez de artık insan olmaktan çıkar. Utanç ve korku karakterini parçalar, kişiliğini dağıtır...’ demişti.

Yirminci yüz yılın ortalarında Sartre’nin yaptığı tahliller, yirmi birinci yüzyılın ilk çeyreği biterken devlet güçleri tarafından Cizre halkına karşı sınırsızca uygulanmaktadır. Şehri ablukaya alan tepelerdeki tank ve zırhlı araçların Cizre’ye çevrilmiş namluları bir an olsun durmuyor, ölüm kusan bombalarını halkın başına yağdırıyorlar. Özellikle sivilleri hedef alan bir saldırı anlayışı var. Bir nevi ‘denizi kurut, balığı yakala ya da ölüme terk et’ taktiği uygulanıyor. Bu amaçla direkt halkın evleri hedef alınmaktadır. Sular tümünden kesilmiş vaziyette. Keskin nişancılar evlerin üstünde bulunan iki üç tonluk büyük su tanklarını hedef alarak atış talimi yapmakta, halkın birkaç gün daha idare edeceği su tanklarındaki suyu da elinden almaktadır. Böylece halkın su kaynaklarını yok edip korkutarak göçmelerini sağlamaya çalışıyorlar. Bu saldırılar, Cizre’nin sadece direnişin

olduğu mahallelerine değil, geneline dönüktür. Direnişin olmadığı mahallelere de havan atışları yapılarak Cizre'nin tümünden boşaltılması ve insansızlaşması hedeflenmektedir. 'Çöktürme Planı'nı eksiksiz yaşama geçirmek, yapılacak katliam ve yıkımın tek bir şahidini bırakmamak için her yol mubah görülmektedir.

Abluka başladığından bu yana bir bombanın evine isabet etmesi sonucu otuz yaşlarındaki Hediye Şen Cûdî Mahallesi Bağcı Sokakta; on beş yaşındaki İbrahim Akhan Sur Mahallesi Kani Hamdi Sokaktaki evinin avlusunda; kırk iki yaşlarındaki Yılmaz Er ile yetmiş yaşlarındaki Selahattin Bozkurt Cûdî Mahallesi Mezbaa Sokakta ve Harun Çağlı adlı dört yaşındaki bir çocuk benzer şekilde katledildiler. Aralıksız süren bombardımanlardan dolayı yeni ölümlerin olmasından endişe eden Cizre halkı, bulabildikleri evlerin bodrumuna sığınarak korunmaya çalışmaktadır. Daha önce depo veya kömürlük olarak kullanılan bodrumlara birkaç aile birden sığınarak yaşam savaşı vermektedir.

Dün geceyi geçirdiğim bir evde bu amansız savaştan dolayı psikolojisi bozulan çocukların durumuna yakından tanıklık ettim. Patlayan her bombayla çığlıklar atan, ağlayan, annelerinin kucağına sığınan, korkusunu hafifletmek için saklanacak delik arayan çocukların hali yürek paralayıcıydı. Şu anda Cizre halkının tabi tutulduğu topyekûn bombardıman altındaki trajik yaşamı, travmatik bir hal almış durumdadır. En ağır travmayı yaşayanların ise, savunmasız çocukların olduğunu bütün kamuoyu bilmelidir.

Bir noktanın daha altını çizmek gerekirse, uluslararası hukukla ve normlarla bağdaşmayan bu uygulamaların kamuoyundan gizlenmesidir. Kürtlerin yaşadığı bu durumu ve siyasal gündemini hiçleştirmek, bastırmak, gözlerden uzak tutmak için bütün yöntemler ve ince taktikler denenmektedir. Akşam bültenleri, dizilerin senaryosu gibi hızla gösterime girmekte; TV'ler tek sesli koronun faşizan seri üretim merkezleri gibi çalışmaktadırlar. Uygulanan dışarı çıkma yasaklarının ne denli haklı olduğu, halkın onları nasıl desteklediği haberleri aynı cümleler, aynı haber sırası

ve aynı görüntülerle bütün TV kanalları tarafından Türkiye halklarının beyinlerine pompalanmaktadır. Hatta neredeyse haber spikerlerinin vurguları ve ses tonları da birbirine benzetilerek istenilen algının yaratılmasına çalışılmaktadır. Asker ve polise dönük haberlere özel bir ilginin gelişmesini sağlamak için an be an milliyetçilik üretimi yapılmakta; Türkiye halklarının Kürtlere karşı kışkırtılması hedeflenmektedir. Havuz medyasının yaptığı tek şey, tek elden milliyetçiliğin ve ırkçılığın zehrini topluma akıtmaktan başka bir şey değildir...”

Gece yarısında kadar üzerinde çalışarak yazdığı haberi sabah erken kalkarak tekrar gözden geçiren Rohat, kimi teknik eksikliklerini giderdikten sonra ajansın mailine gönderdi. Çektiği görüntüleri hazırlayıp göndermeye çalışırken internet kesildi. Telefonun mobil ağına bağlanmaya çalışsa da, başarılı olamadı. Mobil ağların hepsi kesikti. İnternetin gelmesini beklerken boş durmaktansa, kahvaltı yapmanın daha iyi olacağını düşündü.

Mutfakta yenecek bir şeyler bulabilir umuduyla dolapları kontrol etti. Dolaplar bomboştur. Ocağın üzerindeki tencerenin kapağını kaldırdı. Tencerenin dibinde akşamdan kalan birkaç kaşık makarnayı ısıtmadan kaşıkladı. Odaya dönüp bilgisayarı kontrol etti. İnternetin geldiğini görünce sevindi. Uzun süren bir uğraşın ardından görüntüleri göndermeyi başardığında, omuzlarından ağır bir yükün kalkmış olduğunu düşünerek rahatladı. Bilgisayarı sırt çantasına yerleştirdi. Kameranin olduğu çantayı omuzuna astı. Fotoğraf makinesini alıp çıkacaktı ki, akşamdan kalan tencerenin kirli olduğunu anımsadı. Tencereyi ve tabakları yıkadı, ocağı temizledi.

Evden çıktığında önce Taziye Evine uğradı. İçeri girerken kapıda Siyabend’le karşılaştı. “Rojbaş heval! Yeni gelişmeler var mı?”

“Sana da rojbaş, gazeteci arkadaşım. Faşist sömürgecilik bu vahşeti kamuoyuna yansıtmamak için havuz medyasını seferber etmiş. Bunu kırmak için neler yapıyorsun?”

“Gece yarısına kadar yazdığım haberleri ve görüntüleri

göndermek için sabahın köründe kalktım, ikide bir kesilen internette dolayı ancak yeni gönderebildim.”

“Şimdi ne yapacaksın?”

“Saldırıların en çok yoğunlaştığı söylenen Şehit Dilxwaz Noktası’na gideceğim. Gitmeden seni görmem iyi oldu. En azından yeni gelişmeler varsa, onları da alabilirim.”

“Gel benimle” diyen Siyabend’in arkasından yürüdü.

Sokak arasında yürüyen Siyabend, hapishane olarak kullanılan evin hemen yakınındaki iki katlı Caminin yanında durdu. Avluya girip Caminin üst katına çıkacak merdivenlere yöneldi. Üst kata çıktığında asker ve polisin konumlandığı alanları görebilecek bir yeri mevzi haline getirdi. Mevziye çömelince Rohat’ı yanına çağırdı.

“Gördüğün gibi burası çok yüksek, buraya çıktığımda telsiz cihazıyla bütün nokta ve mevzilerle bağlantı kurup tekmillerini alma koşullarına sahip oluyorum. Ayrıca buradan düşmanın geliş-gidişlerini de takip edebiliyorum. Düşmanın konumlandığı alanları kendin izle, hatta zumlayarak görüntüleyebilirsin de. Bak bakalım, ne görüyorsun?”

“Ciddi bir hareketlilik var. Sanki bir yerlere yoğun bir saldırı yapmanın hazırlığı içindeler.”

“Doğru. Caferi Sadık Tepesi’nde, Yafes ve Nur Mahallelerinde ciddi bir hareketlilik var. Ablukadan bu yana düşman her gün en az iki kere arkadaşların bulunduğu hatlara şiddetli saldırılar düzenlemeyi sürdürüyor. Bu saldırılarla eşgüdümlü olarak şehrin bütününü bombardımana ve taramaya başlıyor. Bugün de aynısı olacak” dediğinde duraksadı. Ahmet El Cezeri Okulu’nu gösterdi. “Ne görüyorsun?” diye sordu.

“Okuldan çıkan zırhlı araçları tek tek saydım. İki tank, yedi kobra ve iki ejderle ilerliyorlar.”

“Evet, doğru!” dediğinde telsiz cihazını çalışır hale getirdi. “Muxtar, misafirleriniz var. Sabah kahvaltısını hazırladın mı, epey kalabalıklar?”

“Misafirleri görüyoruz. Hepsine yetecek kadar kahvaltımız var. Tavşan kanı çayımız da sıcaktır. Gelirlerse Kürt misafirperverliğini en iyi şekilde göstereceğimizden kuş-

kun olmasın.”

Diğer nokta ve mevzilerle bağlantı kuran Siyabend’in aldığı cevaplar benzerdi. Okuldan dışarı çıkıp harekete geçmeyi bekleyen askeri güçler, durdukları yerde öylece kalakalmışlardı. Saldırı hevesi kırılmıştı sanki. Şaşkınlıkla olanları izleyen Rohat sormadan edemedi: “Bunlar neden durdu böyle?”

“Büyük olasılıkla yaptığımız muhabereyi dinlediler ve şevkleri kırıldı” dediğinde okulun önünde bekleyen zırhlı araçlar, atış yapacak şekilde konumlandılar. Okulun önünden mevzileri ve evleri rastgele bombalamaya başladılar.

“Seni buraya getirdim ki, gerçekliği bütün çıplaklığıyla göresin. Kamerayla görüntülemeyi de başardın. Gördüğün gibi düşman tümüyle kaçak dövüşü tercih ediyor. Tehlikeyi sezdiği an dizlerinin bağı çözülüyor. Gafil avlayacağını bildiğinde var gücüyle saldırıp yok ederken, en küçük bir riski hissettiğinde ise bulunduğu yerde tekniğin yıkıcı gücünü kullanarak her yeri cehenneme çeviriyor.”

Kendi aralarındaki sohbetleri sürerken caminin önüne düşen bir obüsün etkisiyle sarsıldılar. Yerlerinin fark edildiğini düşünerek aşağı indiler. Siyabend yönünü Sur Mahallesi’ne verirken, Rohat Şehit Dilxwaz Noktası’na doğru yürüdü.

Noktaya vardığında devlet güçlerinin şiddetli bir saldırı başlattığını gördü. Saldırı öylesine yoğun ki, tank ve diğer zırhlı araçların bombardımanı yetmiyormuş gibi, havan toplarıyla da alanı yoğun ateş altına almışlardı. Sokağın başında mevzilenen Hemdem, Avesta ve Koçer’in yanına gitti. Onlar gibi mevzide uzanarak çekim yapmaya başladı. Avesta ve Koçer’de kleş dışında ikişer adet el bombası vardı. Hemdem ise B-7 silahını omuzuna almış, nefesini tutmuş, gözleri nişangahta, sokağa girecek tank veya zırhlı bir aracı beklemenin sabırsızlığı içindeydi.

Yandan Hemdem’in bir resmini çekti. Ekrandan çektiği resme baktı. Omuzundaki roket atar silahıyla öylesine heybetli ve göz dolduran bir duruşu vardı ki, ekrana dikili gözlerini gerçek görüntüsüne çevirdi. Hayranlıkla baktı bir an.

On dokuz yaşlarında gösteriyordu. Sarıya çalan kirli sakalı ve yaptığı işin ciddiyetiyle bütünleşen yüz ifadesi, mitolojik kahramanların portresini andırıyordu.

Üç gün önce Sur Mahallesi'ndeki bir mevzide karşılaşırken sohbet etmiş, gençliğin yerel kadrolarından olduğu halde belli bir bilinç ve olgunluk kazandığına tanıklık etmişti. Sonraki gün aynı mevziye uğrayıp görmek istediğinde, bir grup arkadaşıyla Şehit Dilxwaz Noktası'na gittiği söylenmişti. Şimdi tekrar yanındaydı. Bakışlarını bir Hemdem'e, bir sokağın başına çevirip durdu.

"Böyle olmaz arkadaşlar" dedi Hemdem, omuzundaki roket atarı indirip dizlerinin üzerine bırakarak. Hedefe dikili bakışların kendisine dönmesini gördüğünde konuşmasını sürdürdü. "Düşmanın geleceği yok. Böyle bekleyerek düşmana darbe vuramayız. Kurbanlık koyunlar gibi bir top veya roketin mevziye değmesiyle şehit olmayı bekleyen bir durumdayız gibime geliyor."

"Arkadaşlar mevzileri sağlam tutmamızı istedi. Buna göre mevzilenmemiz sağlam bence. Başka ne yapabiliriz ki?" diyen Avesta, bakışlarını Koçer'e çevirdi. "Doğru!" dercesine başını sallayan Koçer, sohbete katılma yerine mevzilendiği yeri güçlendirme işini sürdürdü.

"Son birkaç gündür düşmanın bu denli yoğun saldırımasındaki amaç, mevzilerimizi düşürmek içindir. Burası düşerse, Cûdî Mahallesi'nin yukarıdan dört bir yanını kesen yolun da ele geçmesi demektir. Buraya yerleşince mahalenin içine suikast yapacak kadar denetimi sağlayacaktır. Böyle olursa Cûdî Mahallesi'nin içindeki caddeleri kullanmak zorlaşacak ve tehlikeli hale dönüşecektir. Kısacası yarma harekâtıyla başarılı olmak isteyen düşman güçleri, bütün gücünü kullanarak sonuç almak istiyor."

"Bu konuda diyeceğim bir şey yok. Ancak esas konuya gelmedin daha" diyen Avesta, tartışmayı kesip mevzideki eski konumuna geri döndü.

"Konuya geliyorum şimdi. Savunmada kalmanın sonuç vermeyeceğini, saldırıya geçerek sonuç almamız gerektiğini söylemeye çalışıyorum."

“Nasıl?” diyen Koçer, şaşkınlıkla başını kaldırıp Hemdem’e baktı.

“Beni savunacak bir pozisyon alırsanız, ben de sokağın diğeri başına giderek öndeki zırhlı araçlardan birini roketle vurup geri çekileceğim.”

“Bence iyi olur” dedi Koçer.

Avesta düşündü bir an. Bir Hemdem’e, bir sokağın diğeri başına bakıp durdu. Bombardımanı yapan zırhlı araçlar, görüş mesafesi dışında mevzilendiklerinden görünmüyorlardı. Zırhlı araçları durdurmanın yolu eylem yapıp etkisiz kılmaktı. Hemdem’in söyledikleri riskliydi, ama bir o kadar mantıklıydı. “Aslında olabilir. Ancak bir şartla; senin yerine ben gidersem olabilir derim.”

“İşte bu imkânsız heval. Roketi kullanan benim, o halde ben gideceğim. Sizler dikkati elden bırakmayın yeter.”

Daha fazla konuşmayı gereksiz gören Hemdem, itiraz etmeye hazırlanan Avesta’yı beklemeden mevziden çıktı. Hızlı adımlarla duvar diplerinden sokağın diğeri başına yürüdü. Sokağın başına yetiştiğinde yere uzanıp zırhlı araçların nasıl konumlandığını görmek istedi. Başını uzatıp sokağın diğeri tarafına baktı. Kobra araçlardan biri en öndeydi ve aradaki mesafe yüz metreden fazla değildi. Başını geri çekti, roket atarı kontrol etti. Atış yapacak şekilde hazırlandı. Bir adım öne çıkarak sağ dizinin üzerine çömeldi. Roketi omuzuna koyup nişan alarak tetiğe bastı. Tüm hareketleri, göz açıp kapama süresini geçmeyecek kadar hızlı ve atikti. Roketin arkasından alev fışkırırken, mermisi büyük bir gürültüyle kobranın ön cephesine isabet edip patladı.

Patlamadan dolayı kulakları bir şey duymadı artık. Sokağı dolduran tozu dumanı fırsat bilerek tekrar kendisini duvar dibine atıp mevziye doğru koşmaya başladı. Sağına soluna değeri mermilerden korunmak için zikzaklı koşmaya çalıştı. Bir anda sokağın diğeri köşesinden çıkan panzerin açtığı ateşle vuruldu. Diğeri mevziler panzeri yoğun ateş altına aldı. Panzer geri çekilince Hemdem’in yere yığılan kanları içindeki bedeni görüldü. Koçer ve Avesta mevziden çıkıp Hemdem’e doğru koşarken, diğeri mevzilerden yapı-

lan atışlar aralıksız sürdü.

Yüzükoyun yere kapaklanan Hemdem'in sırtı kanlar içindeydi. Yarası oldukça ağırdı. Hemdem'i sırtlayan Koçer güçlükle mevziye doğru yürürken, yerdeki roket atar silahını alan Avesta yardım etmeye çalıştı. Mevziye geldiklerinde Rohat'ın ayarladığı arabaya yerleştirdiler.

Taziye Evine getirilen Hemdem'e ilk müdahaleyi sağlık komitesindeki Hacer ve Çeman yaptılar. Çağırdıkları ambulansın Nusaybin Caddesi'ne gelmesiyle Şırnak'a gönderildi.

Yarım saat geçmemişti ki, ambulansın sağlık görevlisinden hastaneye yetişmeden Hemdem'in yaşamını yitirdiği haberi geldi.

Akşam karanlığı çökene kadar süren bombardıman, yavaş yavaş duruldu. Sozdar ile Diyar, durumu anlamak için keşfe çıktı. Çok geçmeden Şehit Dilxwaz Noktasına geri döndüklerinde, sobanın çevresinde oturan arkadaşları ısınmaya çalışıyordu.

"Ne oldu, bir şey öğrenebildiniz mi?" diyen Dilxwaz, keşiften dönen arkadaşlarına yer açtı. Elini sobaya yakınlaştıran Diyar ısınmaya çalışırken, yanıtı Diljîn verdi.

"Bombardıman boyunca zırhlı araçların etrafına mevzilenen JÖH ve PÖH elemanları, bombardımanın durulması ardından savunma tedbirleriyle araçlarına bindi. Zırhlı araçlar Ahmet El Cezeri Okulu'na geri dönerken, kobra ve kirpi dedikleri yeni zırhlı araçlar iki sokak geride, ama her biri bir sokak başında mevzilendi."

"Anladığım kadarıyla gün boyu bombardıman yapan araçları çektiler, yeni araçları da pusu atmaları için gönderdiler. Sokakların en karanlık ve en kuytu yerlerinde konumlanıp farlarını söndürmeleri başka nasıl açıklanabilir" dedi Diyar, Diljîn'i tamamlayarak. "Bence arkadaşların tespitleri yerindedir. Abluka başladığından beri bu taktiği izliyorlar" dedi Elefteriya.

Kimse konuşmayınca bir suskunluk çöktü noktaya. Arkadaşlarını ayrı ayrı süzen Sozdar, hepsinde hüznü ve acıyı çağrıştıran bir durgunluğun olduğunu anlamakta gecikmedi. Arkadaşlarındaki durgunluğun gün boyu süren

bir ruh hali olduğunu biliyordu. Hepsinin gözleri önünde Hemdem'in vurulmasından ve yaşamını yitirmesinden duyulan bir durgunluktu bu. Bakışları Dilxwaz'a kayınca durgunluğu dağıtmanın yolunu buldu. Eskiden beri tanıdığı Dilxwaz'a takılmayı düşündü.

"Bizim noktanın adı da Dilxwaz, senin adın da. Kendi adını bizim noktaya mı verdin yoksa?"

"Yok heval, ben kim, adımlı noktaya vermek kim! Kaldı ki noktalara şehitlerin adı veriliyor."

"Bildiğim kadarıyla Dilxwaz adıyla şehit düşen bir arkadaş olmadı Cizre'de. Olsa olsa senin adından esinlenilmişti" diyen Elefteriya, Dilxwaz'ın vereceği tepkiyi anlamak istedi.

"Beş yıl önce mücadeleye katılıp dağa gittiğimde adımlı Dilxwaz koydum. O günden bugüne adımlı değıştirmedim. Noktaya bu adın verilme nedeni ise başkadır."

"Nedenini merak etmeye başladım" dedi Diljîn araya girerek.

"Bu noktayı mahallenin gençleri kendi inisiyatifleriyle oluşturdu. Gençlere öncülük edenlerden biri Baran, diğeri ablukanın ilk günlerinde şehit düşen Serhildan arkadaştı. Noktayı oluşturduklarında ne ad koyalım diye tartıştılar. Baran arkadaş doğduğunda 1990'ların en zorlu kirli savaşı yaşıyordu. Köyleri yakılıp göç edildiğinde babası gerillaya katılmıştı. Gerilladaki adı Dilxwaz'dı. Çok geçmeden bir çatışmada şehit düştüğünden, Baran'ın babasının adı noktaya verildi."

Dilxwaz'ın konuşması bittiğinde noktaya çöken sessizliği Diljîn bozdu. "Aslında bu noktaya şehit Serhildan'ın adını vermek en doğrusudur. Çünkü hem bu noktanın yapılmasına öncülük etmiş, hem de son direnişimizin ilk şehididir."

"Eğer noktanın adı değışecekse Hemdem olmalıdır. Daha bu sabah hepimizin gözü önünde vuruldu ve şehit düştü. Hem de çok kahramanca bir eylemi yaptıktan sonra. Aha şehit düştüğü yere bakın, hala kanı kurumamış bile" dedi Diyar, ağlamaklı bir sesle.

Diyar'ın ağlamaklı ses tonu, noktaya yeni bir sessizliğin çökmesine neden oldu. Gün boyu yaşanan ruh halinin açığa çıkmasını tetikledi. Kimse ağzını açmadı artık. Çok geçmeden sessizliği Dilxwaz bozdu. "Noktanın adını değiştirmek doğru olmaz. Zaten Dilxwaz da şehit bir gerilla adıdır. Noktanın oluşması yirmi günü bulmadan iki arkadaş şehit düştü. Daha kaçımızın bu noktada şehit düşeceği belli değil. En doğrusu noktanın ilk adının son adı olmasıdır."

"Bence de bu tartışmaya hiç girmeyelim" diyen Sozdar, bakışlarını Dilxwaz'a odakladı. Dağda tanışırken kulaktan dolma hikâyesini anımsadı. Otuzlu yaşlarda gösteren Dilxwaz, Mardinliydi. Sekizi kız, dokuz çocuklu yurtsever bir ailede büyümüştü. Ortaokulu bitirince daha fazla okumamış, ailenin yoksulluğunu hafifletmek için erken yaşlarda emek ve alın teriyle tanışarak yaşamayı öğrenmişti.

Son derece sakin, edindiği yurtseverlik ve düşman bilincini sürekli canlı tutan, her koşulda soğukkanlılığını korumayı esas alan bir yapısı vardı. Bir şeye ihtiyacı olduğunda birilerinden isteyip kolayca kaçmak yerine, kendi öz gücüyle elde etmeye çalışırdı. Sürekli öz gücüne dayanmayı esas alan ve öz savunma refleksini güçlü tutan bir yapıya sahipti. Uzun boyu, dolgun bedeni, sarıya çalan teni ve ela gözleriyle örnek olabilecek kişilik özellikleri birbirini tamamlar, bulunduğu ortamlarda güven veren bir duruşu olurdu.

"Böyle oturarak olmaz heval, bir şeyler yapmalıyız" diyen Diyar'ın sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı. Bakışlarını Diyar'a çevirdi. Yaşadığı duygu yoğunluğu, gözlerine yansıyan öfkesini gizlemeye yetmiyordu. Her an patlamaya hazır bir volkan gibi fokurdayan yapısıyla yerinde duramadığı anlaşıyordu.

"Olmaz dediğin nedir heval Diyar, ne yapmalıyız mesele?" diyen Sozdar, yatıştırıcı bir sesle konuşmayı yeğledi.

"İki sokak ötemizde düşman pusu atmış, hem de birbirinden uzak birkaç yerde. Pusu atan zırhlı araçlardan birine karşı neden eylem yapmıyoruz?"

"B-7 silahımız olsaydı olabilirdi tabi. Ama son mermiyi

Hemdem heval kullandı” dedi Dıljîn.

“Hepimizde ferdi silahlar ve en az birer tane el bombası var. Çok gerekliyse gidip Soro hevalden el yapımı bomba alıp getirebilirim. Sorun silahtan ziyade, bizim çaresiz durumumuzda bence.”

“Yapılabilir tabii” dedi Dilxwaz, düşünceli bir ifadeyle. “Bomba ve ferdi silahların zırhlı araçlara karşı fazla etkili olmadığını biliyorsun. En önemlisi de zırhlı araçların robotik özelliklere sahip olmasıdır. Görünmeden yanına yaklaşmak mümkün değil. Çevreyi termal araçlarla taradığı için en ufak bir ısı algıladığında otomatik olarak hedefi tarıyor. Maalesef Cizre gençliğindeki yerel kadro arkadaşlar, bu konuda yeterince hassas davranmıyorlar. Sadece kuytu yerlerden geçtiklerinde veya gizlendiklerinde görünmemeyi yeterli görüyorlar. Araçtaki düşman, onları görmeyebilir. Ancak ısıyı anında fark eden termal, hareket etmeye ya da gizlenmeye fırsat vermeden hemen tarar. Dokuz günlük ablukada kaç arkadaşın bu tarzda şehit düştüğünü biliyorum ben.”

“Hepimiz bunu biliyoruz heval Dilxwaz. Cepheden zırhlı aracın üzerine gidelim diyen kim? Kobranın pusu attığı sokağın başındaki evi tanıyorum. Arka sokaktan o eve girip damın üzerine çıkar, büyük bir el yapımı bombayı damdan aracın üzerine bırakabilirim.”

“Bu gece illa de bir eylem yapalım diyorsun, öyle değil mi heval Diyar?” diyen Elefteriya, Sozdar’a bakarken “Neden olmasın” dercesine bir işaret yaptı.

“Evet, aynen öyle diyorum. Hemdem hevalin kanı kurumadan intikamını almış oluruz.”

“Damına çıkmayı düşündüğün evin bulunduğu sokakta da pusu atılmış olmasın?” diyen Dilxwaz, önce Dıljîn’e sonra Diyar’a odakladı bakışlarını.

“O sokakta pusu yoktu heval, iyi kontrol ettik.”

“Sen ne diyorsun Dıljîn heval?”

“Keşif yaptığımız zaman o sokakta pusu yoktu. Keşiften bu yana nerdeyse yarım saat geçti. Eğer bu sürede pusu atmışlarsa bilemem.”

“Anladım” diyen Dilxwaz, düşünceli bakışlarla diğer arkadaşlarını süzmeden edemedi. Diyar’ın duygu yoğunluğuyla sarmalanmış bakışlarında “Eylemi yapalım” diyen bir ifade vardı.

“Anladığım kadarıyla hepiniz eylemi yapmaktan yanasınız. O halde Diljîn ve Elefteriya noktada kalsın, ben ve Diyar sözü edilen damın üzerine çıkar, eylemi yaparız. Biz damın üzerine çıktığımızda Sozdar ve Koçer de sokakta güvenliği sağlamak için bizimle eyleme gelsin. Ne dersiniz, uygun mudur?”

Elefteriya itiraz etmeye yeltendiyse de vaz geçti. Diğerlerinden ses çıkmayınca Dilxwaz’ın yaptığı planlama uygun görüldü. Eyleme gidecekler silahlarını kontrol edip hazırlandı. Yakındaki noktadan el yapımı kablolu bir bombayı alan Diyar gelince ikişer metre arayla eylemin yapılacağı sokağa doğru yürüdüler.

Sokak lambalarının hiçbirisi yanmıyordu. Bulutlu ve sisli havanın da etkisiyle birkaç metre önünü görmek için büyük çaba göstermek gerekiyordu. Önde Dilxwaz yürüyordu. Onu iki metre arayla Diyar izliyordu. Diyar’dan iki metre uzakta Sozdar yürürken, en arkadan Koçer geliyordu. Damına çıkacakları evin bulunduğu sokağın başına geldiğinde Dilxwaz durdu. Yere uzanıp bir baştan diğer başa sokağı izledi. Sokakta herhangi bir hareket yoktu. Ancak görüş mesafesi düştüğünden sokağı boydan boya kontrol etmenin koşulları da bulunmuyordu. Uzandığı yerden doğruldu. Yanına gelip çömelen Diyar’a dönüp kulağına fısıldarcasına konuştu.

“Sokağın ortalarına kadar ancak kontrol edebildim. Ötesini görmek ve pusunun atılıp atılmadığını anlamak mümkün değil. Doğrusunu istersen sokağın diğer başını görmeden rahat olamıyorum.”

“Ben çok rahatım heval. Damına çıkacağımız ev sokağın sonunda değil, ortalarına yakın bir yerde. Eve ulaşmak birkaç saniyemizi almaz.”

“Madem bu kadar rahatsın, önce ben gideceğim.”

“Sen nasıl gideceksin heval. Ne evi, ne de ev sahiplerini

tanıyorsun. Sağındaki ve solundaki evlerde korucular oturuyor. Önce ben gider evi kontrol ederim. Her şey uygunsa kapıyı açık bırakır ve ıslık çalarım. İki saniyede sen yanımda olursun.”

Dikkatle Diyar’ı dinleyen Dilxwaz, bir an düşündü. Söyledikleri mantıklıydı. Pusunun atılmadığından emin olsa, bu denli hassasiyete de gerek olmazdı. Direkt eve gider, dama çıkar ve eylemi yapıp dönerlerdi. Her şey üç beş dakikada olup biterdi. “Ben mi çok abartıyorum” diye içten içe söylendi. Daha fazla beklemeden kararını verdi. “Sokağa çıkar çıkmaz koş ve bir anda damına çıkacağımız eve gir! İşareti verince ben geleceğim.”

Bir elinde bomba, bir elinde kleşi ile aniden sokağa çıkan Diyar, var gücüyle koşmaya başladı. Sokağın köşesinde mevzilenen Dilxwaz, parmakları tetikte koşmasını izliyordu. On metre uzaklaşmamıştı ki, kobranın otomatikçe bağlanmış A-4 silahı ateş kustu. Karnına isabet eden ilk mermiyle yere yuvarlanan Diyar, “Ah!” diyebilirdi sadece. Elindeki kleşin tetiğine dokunan Dilxwaz, seri bir atış yapıp durdu.

“Gücün varsa sürünerek geri dön heval...”

İnleme dışında Diyar’dan ses çıkmadı. Sozdar ve Koçer de Dilxwaz’ın yanına gelip mevzilendi. Her biri yarım şarjörü kullanacak kadar ateş etti. Silah sesleri kesilince Diyar’a seslenen Sozdar, hiçbir yanıt alamadı.

“Siz beni koruyun, gidip Diyar hevali getireyim” dedi Koçer, oldukça iddialı bir sesle.

“Hayır, ben giderim” dedi Sozdar, aynı kararlılıkta olduğunu hissettirerek.

“Mevcut durumda hiçbirimiz gidemeyiz. Karşımızda mevziye yatan düşman askerleri olsaydı, kafalarını kaldırmalarına izin vermeyecek şekilde ateş altına alır ve Diyar arkadaşı bir dakikada buraya getirirdik. Ancak karşımızda bir canlı yok. Ferdi silahların etkili olmadığı zırhlı bir araç var. Araçtan ateş eden de canlı bir insan değil. Tümüyle termalin ısısına göre ayarlanmış bir bilgisayar sistemidir. Nişan almasına da gerek yoktur. Isıyı tespit ettiği an, yüzde

yüz isabet ettirecek atışlar yapmaktadır.”

“O halde ne yapalım? Böyle çaresizce bekleyip Diyar arkadaşın şehadetini mi izleyelim?” diyen Koçer’in acısı kadar çaresizliği de yürek paralayıcıydı.

“Şu anda düşmanın yaptığı tek şey, mevcut konumunu bozmayarak birimizin hareket etmesini beklemektir. Yapa-cağımız en küçük bir hareket, sadece yeni bir hedef olma-nın ötesine geçmeyecek.”

“Dilxwaz hevalin dediği doğrudur. Diyar arkadaş hare-ket edebilecek durumda olsaydı, bir halat getirip çekerdik. Ancak yaşam belirtisi göstermiyor. Korkarım şehit düşmüş-tür. Çünkü A-4 mermisi, değdiği yeri parçalayıp öldürüyor.”

Sokağın diğer başını tutan kobra, Diyar’ın cenazesinin olduğu yeri denetime almıştı. Cenazeyi almaya dönük en küçük bir hareketin veya girişimin olmasını bekliyordu. Belli aralıklarla yapılan atışlar, zırhlı aracın pozisyonunu bozacak bir etkide bulunmuyordu.

Çok geçmeden Torî ve Ahmet Rapo’nun gelmesi duru-mu değiştirmede. Karşılıklı birbirini kollama pozisyonu, günün ilk ışıklarına dek sürdü. Aydınlanan günle yeniden başlayan bombardıman eşliğinde sokak başlarında pusu atan zırhlı araçlar geri çekildi.

Hepsi birden koştı Diyar’ın üzerine. Soğuyan bedeni donmuş, buza kesmişti. Birer ikişer evlerinden çıkanların birikmesiyle ağlama ve ağıt sesleri birbirine karıştı.

Diyar’ı sırtlayan Dilxwaz’ın gözleri nemliydi. Gözyaşla-rını gizlemeye çalışan Sozdar’ın haykırdığı slogan, evlerin-den çıkanların yüreğine tercüman oldu. “Şehit Namirin!” ve “Ey şehit, xwîna te, sonda me ye!” sloganı patlayan bomba-lara karışarak dalga dalga Cizre göğüne yayıldı.

** ** *

Kar yağmıyordu, ama Cizre'yi etkisine alan soğuk kar havası insanları iliklerine dek üşütüyordu. Acımasız kış koşulları neyse de, güçler arasındaki dengenin her gün biraz daha açıldığı, giderek uçuruma dönüştüğü koşullarda direniş sürüyordu.

On mahallesi olan Cizre'nin dört mahallesindeki direniş, ilk günlerdeki kararlılığını yitirmeden sürüyordu. Her şeye rağmen kararlılıkla direnişin yürütüldüğü mahallelerden biri de Yafes'ti. Eylüldeki dokuz günlük ablukanın kırılmasından sonra mahalle gençleri direnişe dâhil olmuşlardı. Demhat ve Mecit'in öncülük ettiği örgütlenme çalışmasıyla topu topu iki ay içinde rolünü oynayan bir düzeye gelmişti.

Yafes Mahallesi, çoğunlukla Cizre dışından gelen değişik toplumsal kesimlerin toplandığı 'kenar mahalle' olma özelliği taşısa da, konumundan dolayı bir çeşit tampon bölge gibiydi. Diğer mahalleler arasında köprü rolünü oynayan bir özelliğe sahip olması kadar, İpek Yolu ve Başûr'la ticaret yollarını etkileyecek bir konumdaydı. Önceleri mahalle gençliğinin eğitimsiz ve tecrübesiz oluşundan kaynaklı sorunlar yaşandı. "Su akar, yatağını bulur!" misali, birçok gelişme zamanla yoluna girdi. Olağanüstü çatışmalı ve zorlu koşulların hızla eğiten, değiştiren ve dönüştüren özellikleriyle gençlerin ilgisi, azmi ve kararlılığı birleşince diğer mahallelerle yarışır duruma geldi.

Demhat ve Mecit gibi direnişteki gençlerin birkaçı altı yedi aylık direniş sürecinde örgütlenmişti. Geriye kalan

gençlerin hemen hepsi en fazla iki ya da üç aylık pratik bir deneyime sahipti. Bu gençlerin bazıları ise, hiç örgütlü olmadıkları halde, direniş başlar başlamaz silahını alıp direniş mevzilerine koşanlardı. Sadece bir avantajları vardı bu gençlerin; o da direnişin sıcaklığı içinde pişen bir özellik kazanmalarıydı.

Yafes Mahallesi'ndeki bu gelişmeleri ciddi bir tehlike olarak algılayan devlet güçleri, iki defa sokağa çıkma yasağı uyguladığı halde halkın ve gençlerin iradesini kıramamıştı. Direniş ısrarını sürdüren gençler, Yafes Mahallesi'nden Bazarê Kevn tarafına doğru bir genişlemeyi esas almış, çok geçmeden Dicle ve Şah Mahallelerinin dar sokaklarına direnişin temellerini atmayı başarmışlardı. Bir ay önce Doğan ve Ejder'in talihsiz kayıpları ve son abluka, Dicle ve Şah mahallelerinin bütünüyle direnişe katılma çalışmalarını sekteye uğratmıştı. Daha sonra takviye olarak gönderilen Dilxwaz ve bir grup arkadaşıyla denge sağlanmaya çalışılsa da, son ablukeye ilanı ve yoğun saldırılardan dolayı istenilen verim alınamamıştı.

Cizre'yi kuşatan tepelerin Cûdî, Sur ve Nur Mahallelerini tümüyle denetime almasının nedeni, hem bu mahallelerin çukurda kalması, hem de sokakların tepelere paralel olmasıydı. Tepede konumlanan tanklar ve zırhlı araçlar, sokakları kadar evlerin avlularını da çok iyi görür ve istediği noktaya isabet ettirirdi. Bu konuda Yafes Mahallesi çok avantajlıydı. Yüksek bir tepenin üzerinde kurulu olması bir yana, sokakları da tepelere paralel değildi. Yanlamasına yapılan sokakların tepelerden görülmesi ve denetlenmesi oldukça güçtü. Bundandır ki tepelerdeki zırhlı araçların bombardımanı, rastgele olmanın ötesine geçmezdi.

Son on gündür aralıksız süren top ve obüs atışları, Yafes Mahallesi'ni düşürme hedefliydi. Sokakların ve evlerin tepelerden denetlenmediğini anlayan devlet güçleri, mahallenin en yüksek yeri olan Serbanê Cîrf Tepesi'ndeki Cizre Devlet Hastanesi'ni saldırı merkezine dönüştürmüştü. Mahalleye oranla çok yüksek ve oldukça sağlam bir bina olduğundan, tüm mahalleyi denetim altına almıştı. Hastanenin

çatısına yerleştirilen keskin nişancıların şaşmayan atışları, tepelerden rastgele de olsa aralıksız süren top ve obüs saldırıları, Çevre Yolu'ndan ve Dicle Suyu'nun öte tarafındaki Emniyet Müdürlüğü'nden yapılan yoğun saldırılarla birleşince kıyameti andıran günlere girilmişti.

Mahalle halkı ve öz savunmasını yapan gençleri yeni bir güne uyanırken, yoğun bir saldırı ve bombardımana gözlerini açmıştı. Briketten yapılan evler bir tank vuruşuyla anında tahrip oluyor, her bir parçası bir tarafa savruluyordu. Halkın bodrumlara sığınması kayıpları azaltsa da zorlu günlere giren direnişin nereye varacağını kimse kestiremiyordu.

Yoğun bombardımana aldırmayan Nergîz, hazırlayacağı yeni haberler için sokaklarda koşturuyordu. Sokakları dolduran kadın ve çocuklar slogan atıyor, ateş yakıp zılgıt ve halay çekiyor, dükkânların kepenklerini, tencere ve tavaları döverek olabildiğince ses çıkarıyordu. O bombardıman altında halkın yapabildiği tek şey bir nevi sivil itaatsizlik eylemiydi ve onunla; “Burası bizim şehrimiz, bizim mahallemiz, bizim sokağımız ve bizim evimizdir. Burada kalacağız. Bir yere gitmeyeceğiz. Bunun için direniyoruz” mesajı veriyorlardı. Halk için direnmenin esas amacı şehrine, mahallesine, sokağına ve evine sahip çıkma duygusu ve düşüncesi idi.

Küçücük ellerini ağzına götürüp üfleyerek nefesiyle ısıtmaya çalışan bir kız çocuğunun resmini çekerken gözleri Eylem'e takıldı. Her zamanki gibi elindeki erbaneyi çalışıyordu. Kendisini öylesine erbanenin ritmine kaptırmıştı ki, üzerindeki bordro renk kazakla rüzgârda salınan kır çiçeklerini andırıyordu.

Gözlerini Eylem'den alamadı. Özgür yaşamı bir anlam deryası olarak ele alan, güçlü iradesiyle bu anlam deryasına kendi rengini katmadan edemeyen müzik tutkunu bu genç kadının böylesine atak, becerikli, hareketli oluşunu gıptayla izledi. “Her zaman kararlı olduğu ve her şeyin güzel olacağına inandığı ne kadar da belli oluyor. Duygularının yoğunluğunu ve derinliğini anlamak için çaldığı erba-

neyi ve stranlarını dinlemek yeterli” diye düşünerek yanına gitti. Omuzuna dokunduğunda derin bir uykudan uyanmış gibi şaşkınlıkla kendisine baktı.

“Kendini öylesine kaptırmışsın ki, ne zamandır seni izlediğim halde görmedin bile.”

“Bağışla heval Nergîz, sadece seni değil kimseyi görmüyorum ki!..”

“Bilmez miyim?”

“Bize katılmaya ne dersin?”

“Şimdiye kadar sizinleydim zaten. Bir ötedeki sokakta Dilxwaz arkadaşla görüşmeye gideceğim. İstersen sen de gel!”

“Dilxwaz korucu mahallesinin girişindeki noktalardan gelmiş mi?”

“Sanırım gelmiş. Bir evin bodrumunda olması lazım.”

“Epeydir O’nu görmedim. Bu günlerde hangimizin ne zaman, nerede şehit düşeceği belli olmaz. Fırsat var iken gelip görsem iyi olur.”

“Eskiden filmlerde bombardıman sahnelerini izlerken ‘İnsanlar burada nasıl yaşar’ diye düşünür, ama cevabını bulamazdım.”

“Hangimiz öyle değildik ki Nergîz arkadaş, bir tek sen mi öyle? Şimdi cevabını buldun mu peki?”

“Bulduğum cevap; insan öyle bir varlıktır ki, alışmaya-çağı ve üstesinden gelemeyeceği bir şey yok. İlk bombaların patladığı anı hatırlıyorum da, gülmeden edemiyorum. Kaçıp saklanacağım delik arıyordum desem yeridir. Şimdi ise her şey olağanlaştı.”

“Olağanlaşmakla kalmadı, hatta sesinden top mu, obüs mü, tank atışı mı, roketatar mı olduğunu çıkarma, ona göre tedbir alma durumu da gelişti, değil mi?”

“Aynen öyle.”

“Bazı arkadaşlar bu konuda öyle ustalaştılar ki, isabet edeceği yeri de aşağı yukarı tahmin edebiliyorlar. Çünkü savaş öyle bir şey ki, her an ölümle yüzleştiriyor seni. Mermileri, mermilerin seslerini, tesirlerini kulakların duyduğu an tanımanı zorunlu hale getiriyor. Nereye düşeceklerini,

nasıl dağılacaklarını, korunma çarelerini önceden bilemezsen, onlardan korunman imkânsızlaşır.”

“Hangi arkadaşlarda bu yetenek gelişmişse onunla röportaj yapmak isterim.”

“En önemlisi de şöyle bir ruh hali deneyimlediğimi söyleyebilirim: İlk top ve obüs mermileri vınlamaya, havayı hallaç pamuğu gibi yarmaya başlarken damarlarımda, ellerimde, gözlerimde birdenbire sinik bir bekleyiş, bir pusu hali belirliyor. Ruhumda, duygularımda ve vücudumun her santimetre karesinde şiddetli bir uyanma, tuhaf bir kıvranma oluyor. Öyle bir psikoloji oluşuyor ki, tüm sinir uçları bir anda harekete geçiyor ve vücut, olası tehlikeyi algılayıp bir anda tüm hazırlığını yapıyor.”

“Gerçekten de öyle, aynı duyguları çok yoğun olarak ben de yaşıyorum. Ancak senin gibi bu tarzda tahlil edip anlama kavuşturamamıştım.”

“Aslında bu, vücudun herhangi bir tehlikeyi algıladığında, tehlikeye karşı kendini hazırlama ve gösterdiği öz savunma refleksidir. Normal zamanlarda ‘bombardıman var’ dense, fazla aldırmayız. Fakat o söz burada söylenince, keskin bir bıçak gibi zihinlerimize saplanır, tehlikenin geldiği hissini canlandırır, içimizdeki uyuşuk yanlara ve bilinmezlere hitap eder, o an tanımlanamayan bir ürperti ve korku yaratarak kendini koruma güdüsünü ayaklandırır.”

“Çok doğru, gerçekten. Sanırım insanın giderek olağüstü olana yavaş yavaş alışmasını sağlayan da bu refleks ve güdüdür. İşte geldik heval Eylem. Arkadaşların tarif ettikleri bodrum, bu evin altında olsa gerek.”

Önünde durdukları dört katlı binaya bakan Eylem, bir hafta önce üst kattaki evde yaptığı toplantıyı anımsadı. Binanın önceki halinden eser yoktu. İsabet alan bina, top atışlarından dolayı harabeye dönmüştü. Üst kattan alt kata kadar duvarlarda açılan kocaman delikler, kurşun izleri ve yıkılmaya yüz tutmuş duvarlar, yüksek şiddetteki bir depremi andıran görüntü yaratmıştı. Binada oturan sekiz aile başka yerlere göçmüştü. Gözleri nemlendi. Ağlama istemini güçlkle bastırarak bodruma indi.

Direnış mevzisi olarak kullanılan bodrumda Dilxwaz, Demhat ve Mecit'i bir arada gören Eylem, kendisini toparlayıp arkadaşlarıyla kucaklaştı. Yerel gençlik kadrosu olduğunu bildiğı on sekiz yaşlarında gösteren Hebûn'u birkaç defa görse de, yeterince tanımadığı halde içten tokalaşmayı ihmal etmedi. Nergîz'in de tokalaşması ardından halka oluşturur gibi bağdaş kurup yere oturdular. Soru dolu bakışlarını Dilxwaz'a diken Eylem ilk konuşan olmanın sabırsızlığını kimseye bırakmadı.

"Dilxwaz Noktası'na gittiğini duydum."

"Doğru, birkaç günlüğüne gitmiştim. İşimi bitirince geri döndüm. Yafes Mahallesi'ne öyle alışmışım ki, üç günlük ayrılma bile, özlememe neden oldu."

"Ma ne oldu? dedi Demhat, takılmak için araya girerek.

"Gerçekten Demhat haklı" dedi Mecit, Demhat'a dönüp göz kırparak. "Demhat'la birlikte çocukluğumuz bu mahallede geçti. Yediğimiz içtiğimiz de ayrı gitmedi. Buna rağmen günlerce buradan ayrılacak ne mahalleyi, ne de birbirimizi özleriz."

"He valla, öyle. Ne mahallenin özlenecek bir tarafı var, ne de herhangi birimizin" diyen Demhat, yüzüne kondurduğu ciddi havayı özellikle gösterdi.

"Anlaşılan zorlu savaş koşulları duygularınızı törpüledi. Yazık heval, çok yazık! Bu lanet olası savaşa bilinçli bir yaklaşım gösterilmezse, ilk etapta insanın duygularını, peşi sıra da ruhunu ve düşüncelerini değiştirir. Siz hiç 'Vietnam sendromu' diye bir şey duymadınız mı?"

"Sendrom da ne demek heval Dilxwaz? Umarım yenecek bir şey değil!" diyen Demhat, ciddiyetini bozmamak için alabildiğine zorladı kendisini.

Sorulan soruya Dilxwaz karşılık verecekti ki, Eylem araya girdi. "Tamam arkadaşlar, bombardıman altında Dilxwaz arkadaşına bu kadar takılmanız yeter. Bir anda bombardıman durabilir."

Kahkahayı basan Demhat'a Mecit eşlik ederken, Dilxwaz'ın yüzü öfkeden kızardı. "Alacağınız olsun!" dedi öfkesini bastırarak. "Ben de saf saf size inanıyorum. Nere-

den bileceğim zamane gençlik için alaya alınmayacak bir şeyin olmadığını...”

“Alaya almadık heval” diyen Mecit, yaklaşımını yumuşatmaya çalışıp konuyu değiştirdi. “Bizim bir şeyden habermiz yok. Gazeteci arkadaşımız öğrendiği gelişmeleri bize aktarsa iyi olur.”

“Her dört mahallenin aralıksız bombardıman altında olduğunu söylememe gerek yok. Bu bombardımanlarda Zeynep Yılmaz, Cahide Çıkal, Mehmet Tekin ve Mehmet Saçan adlı yurtseverler vurulmuşlar. Anlayacağınız bana ulaşan bilgilere göre dünden beri dört sivil insanımız alçakça katledildiler.”

“Ayrıca benim de öğrendiklerim var. Hacı Tongut, Abdullah Elçi ve Burhan Aydemir adlı üç sivil insanımızın daha bombardımanlar sonucu şehit düştüğü söyleniyor. Gördüğünüz gibi durum oldukça ciddi, siz ne düşünüyorsunuz?” diyen Eylem bir Dilxwaz’a, bir Demhat ve Mecit’e baktı.

“Bombardımana karşı yapacağımız hiçbir şey yok heval Eylem. Biraz sonra bombardıman durulacak ve zırhlı araçlarla saldırıp elimizdeki mevzileri düşürmeye çalışacaklar. İşte o zaman sıra mayınlarımızın ve roketatarlarımızın konuşmasına geliyor. Keşke elimizdeki roketatar sayısı fazla olsaydı!” dedi Demhat, her zamanki tez canlılığıyla.

Araya giren Mecit, Demhat’ı tamamladı. “Her mahallede bir roket atarımız var sadece. Mayınlar olmasaydı işimiz çok daha zor olacaktı.”

“Sadece bu da değil Mecit arkadaş, çok önemli bir konuyu gözden geçiriyoruz” diyen Demhat, bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. “Daha önce Cizre’nin mimari yapısıyla ilgili fazla düşünmemiştim. Ancak bu direnişte daha iyi fark ettim ki, Cizre’deki bütün okul, hastane ve diğer kurumlar gerektiğinde askeri kışlaya dönüştürülecek tarzda ve yerde yapılmış. Yani her bir devlet kurumu, yedek askeri üs olarak planlanıp inşa edilmiş. Bu nedenle buraları tutmak ve denetleyip etkisiz hale getirmek hiç de kolay olmuyor. Bu durum bizim en büyük dezavantajımızdır sanırım.”

Sorusuna cevap alamayan Eylem, “sen ne düşünüyorsun” dercesine bakışlarını Dilxwaz’a dikti. “Kuşkusuz arkadaşların söyledikleri önemlidir. Fakat daha farklı bir konuda düşüncelerinizi öğrenmek istemiştım. Örneğin, gençler ve kadrolar olarak tek bir ev kalana kadar bu bombardıman altında direnebiliriz. Ya bu halk ne yapacak? Kendilerini savunamayacak olan kadın, çocuk ve yaşlıların durumu ne olacak? Oturdıkları briket evler, bir bomba ve top atışıyla darmadağın oluyor. Var olan bodrumların her birine birkaç aile sığınmış. Adım atacak yerleri yok, adeta üst üste yığılmışlar. Daha ne kadar bu koşullara dayanabilirler bilemiyorum.”

“Sadece bu da değil” diyen Nergîz, ne zamandır kafasını meşgul eden soruları sorma fırsatını kaçırmak istemedi. “İnsanlar bir damla su bulamayacak duruma geldi. Yiyecek stokları giderek tükeniyor. Çocukların çoğu hasta ve aralıksız bombardımanlardan dolayı psikolojileri alt üst oldu. Korkarım bu psikolojiyle büyüyen çocuklar, etkilerini ömür boyu taşıyacaklar. Bundan dolayı fırsatını bulan birçok aile, direnişin olmadığı mahallelere geçiyor. Bunun önünü almak da imkânsız. Yaşanan ve her gün büyüyen bu sorunlara karşı ne yapmayı düşünüyorsunuz?”

Düşünceli gözlerle arkadaşlarını süzen Dilxwaz, kendisine çevrilen soru dolu bakışları yanıtsız bırakmadı. “Dile getirdiğiniz sorunlar, yaşadığımız gerçeğin sadece bir boyutudur. Eğer abluka sona ermezse daha kötüsüyle karşılaşacağımız kesindir.”

“Aslında aklımdan geçen, ama söylemeye cesaret edemediğim bir konu daha var?” diyen Nergîz, tepkilerini ölçmek için duraksayıp her birini ayrı ayrı süzdü.

“Aklımdan geçeni az çok tahmin ediyorum. Şehit düşen ve yaralanan arkadaşların yerinin nasıl doldurulacağı, tükenmeye başlayan cephane sorununa nasıl çözüm bulunacağı konusunu dillendirmekten çekiniyorsun galiba, değil mi?”

“Aklımdan geçenleri olduğu gibi okudun heval Dilxwaz, bravo doğrusu.”

Nergîz konuşmasını bitirmeden çatıya düşerek patlayan bir obüsün şiddetiyle depreme tutulmuşçasına her taraf sarsıldı. Bodruma yayılan bir toz bulutu, göz gözü görmez hale getirdi. Soluk alamaz duruma geldiklerinden kesik kesik öksürükleri birbirine karıştı. Güçlkle kendilerini dışarı attıklarında ilk yaptıkları şey, solumak, solumak, yine solumak oldu.

İlk toparlanan Hebûn üzerine sinen tozu toprağı silkeledi. Halen kesik kesik öksürmeyi ve solumayı sürdüren arkadaşlarına baktı. Toz toprak içindeki halleriyle tanınmaz duruma gelmişlerdi.

“Hepimiz tanınmaz haldeyiz. Bu sokağın bitiminde bahçesinde su kuyusu olan bir ev var. O eve gidersek hem susuzluğumuzu giderir, hem de üstümüzü başımızı temizleriz.”

“Çok iyi olur. O evde kuyunun olduğundan eminsin, değil mi?” diyen Eylem, bakışlarını Hebûn’a dikti.

“Akrabalarımın evi olduğu için iyi biliyorum” dedi duraksamadan.

“Hebûn haklı, ben de o evi biliyorum. Hemen oraya gidelim. Bir an evvel el yüz temizliğı yapalım, sanırım bombardıman durdu. Zırhlı araçlarla saldırıya başlamaları an meselesidir” diyen Demhat, öne düşerek eve doğru yürüdü.

Avlusuna girdikleri iki katlı evin üst katı yıkılmıştı. Sadece kolonlar ve tavanın sarkan demirleri kalmıştı. Üst katın tavanını yıkan obüs, alt katın tavanını da delmişti. Evdeki eşyalar yıkıntılar altında kalmıştı. Yıkıntıların altında kalarak ölen kedi, tavuk ve inek gibi hayvanlardan yayılan leş kokusu avluyu sarmıştı. Arkadaşları harabeye dönmüş eve bakarken, etrafa saçılmış eşyaların içinden plastik bir kovayı bulan Hebûn, kuyudan su çıkarma arayışına girdi. Kuyunun üzerine monte edilen tulumbanın kolunu bir aşağı bir yukarı doğru hızla çalıştırdı. Çok geçmeden akan suyun önüne koyduğu kovayı iyice yıkadı. Su dolan kovayı Eylem’le, Nergîz’e götürdü. Diğer arkadaşları ise kol gücüyle çalışan tulumbadan gelen suyla elini yüzünü yıkayıp üzerlerini temizlediler.

Cihazına gelen çağrıyla yaptığı görüşmeyi arkadaşlarına aktaran Dilxwaz, yüzüne yayılan kaygı ve endişe yüklü ifadeyi göstermemeye çalıştı, ama başaramadı. “Tepeci arkadaşlar, Şırnak ve Mardin yolu ile hastane tarafından çok sayıda zırhlı araçla düşmanın saldırıya geçtiğini haber verdiler. Önceki gün Asya Caddesi’yle, Nisan Sokak denilen alanların düşmesi, düşman için çok büyük bir avantaj yarattı. Saldırıların en fazla yoğunlaşacağı iki noktamız var. Biri Şehit Özgür Taşkın Noktası, diğeri de Mala Şêx dediğimiz noktadır. Benle Hebûn, Şehit Özgür Taşkın Noktası’na, Demhat ve Mecit arkadaşların da Mala Şêx Noktası’na gitmeleri uygun olur. Ne dersiniz?”

“Biz hemen gidiyoruz” diyen Demhat, Mecit’le beraber yola düştü.

“Bizim için bir şey demedin heval Dilxwaz” dedi Eylem, alındığını göstererek.

“Bu alçak düşmanın direnişimizi varlık yokluk meselesine dönüştürdüğü kesin. Saldırdığı bu alanları düşürmeyi hedefliyor. Durum budur. Sizin için ne diyebilirm ki? Nergîz için söylenecek farklı bir şey yok. Gazeteciliği neyi gerektiriyorsa onu yapacak. Sen de halkın durumunu kontrol et-sen iyi olur. Bombardıman sonucu yaralı veya şehitler varsa ilgilenmen gerekir. Ayrıca başka ihtiyaçları da olacaktır. Olanaklar dâhilinde çözüm bulunabilir.”

“Sizinle gelmeyi tercih ederdim.”

“Hepimiz çatışma mevzilerine gidiyoruz. Siz de gelseniz halkın yaşadığı sorunlara kim çözüm bulacak?”

“Tamam heval anladım” diyen Eylem, kaderine razı olanların ruh haliyle Nergîz’i yanına alarak vedalaşıp ayrıldı. Dilxwaz ve Hebûn ise bir an önce Özgür Taşkın Noktası’na ulaşmanın telaşı ile koşuyu andıran hızlı adımlarla uzaklaştı.

Yafes Mahallesi’ni tümüyle denetime alan Serbanê Cırf Tepesi’ndeki hastanenin hemen karşısında bir askeri karakol vardı. Hastaneyle karakol arasında uluslararası yol geçiyordu. Hastanenin çevresindeki birkaç ev ve Cami de JÖH elemanlarının karargâhı haline getirilerek sivillerden

arındırılıp askeri alana dönüştürülmüştü. O askeri alandan Yafes Mahallesi'ne dönük top, obüs ve havan atışları yapı-
lıyordu.

Şırnak-Mardin yolu olarak bilinen uluslararası yoldan saldırı beklentisi hep canlıydı. Bu nedenle gençlerin Şehit Özgür Taşkın dedikleri nokta, olası saldırıları püskürtecek bir güce ve donanımına sahipti. Ancak Serbanê Cırf Tepesi'n-deki hastane, karakol ve camii tarafından zırhlı araçlarla mahalleye girmek için olası bir saldırı beklenmediğinden, o yol üzerinde derin olmayan basit bir hendek kazılmıştı. Hendeğin yakınındaki bir ev nokta haline getirilirken, evin bir şeyhe ait olmasından dolayı "Noqta Mala Şêx" (Şeyhin Evi Noktası) adı verilmişti.

Koşar adımlarla Mala Şêx Noktası'na yürüyen Demhat'ı Mecit izliyordu. İkisinin de düşündükleri tek şey, bir an önce noktaya varmak ve noktayı savunan arkadaşlarına yardım etmektir. Koşarken Soro ve Axîn'in noktada olduğunu anımsayan Demhat rahatladı. Noktaya yaklaştıklarında gök gürültüsünü andıran bir patlamayla gayri ihtiyari kendisini yere attı. Uzandığı yerde mevzilenirken yanına gelen Mecit de onun aynısını yaparak "bu ne patlamaydı böyle?" demeden edemedi.

Gözlerini Mala Şêx Noktasının bulunduğu tarafa diken Demhat, "büyük olasılıkla Soro arkadaşın döşediği mayınlardan biri patladı. Bari zırhlı araçlardan birini imha etseydi, gam yemezdim" dediğinde, avını bekleyen bir şahin gibi pür dikkat kesildi.

Patlamanın ardından yaşanan kısa sessizliği, tekrar çatışma sesleri izledi. Ara ara kobralardan atılan roket atarlar patladığında diğer silahların sesini bastırıyordu. Bir an çatışmaları dinleyen Demhat, Mecit'e döndü.

"Savunmalı bir tarzda önce noktaya yetişmeliyiz. Silah seslerine bakılırsa çok abartılı bir güçle düşmanın yöneldiğini kestirmek zor değil. Ben noktaya doğru koşarken, sen savunmada kalacaksın. Sokağın başına yetişince bu defa ben savunmaya geçip seni koruyacağım."

"Olur" anlamında başını sallayan Mecit, konuşma gere-

ği duymadı. Gözlerini sokağın başına dikerek pürdikkat ke-sildi. Bir anda öne atılan Demhat, iki büküm olmuş halde koştu. Koştuğunda bir eli M-16 silahının namlusunda, bir eli kabzasındaydı. En ufak bir şeyde mevzilenip çatışacak bir pozisyona ve dikkate sahip olduğu belliydi.

Demhat'ı izleyen Mecit'in düşünceleri geçmişe kaydı. "Ben mücadeleye katılacağım, ya sen?" dediği günler geldi gözlerinin önüne. "Çocukluğumuz birlikte geçti. Birlikte büyüüp bugünlere geldik. Mücadeleye de birlikte katılalım, olsun bitsin!" derken, Demhat'ın gözlerinde parlayan sevinç parıltılarını anımsadı. "O'na bir şey olursa ne yaparım?" diye düşündü. Yüreğinde tarif edemediği büyük bir boşluğun oluştuğunu hissetti. Boşluk öylesine yakıcıydı ki, daha fazla düşünmeyi kaldıracak güce sahip olmadığını anladı. Düşüncelerinden uzaklaşıp dikkatlerini Demhat'e verdi. Sokağın başına yetişen Demhat, dizleri üzerine çöküp hemen mevzilendi. Eliyle yaptığı işareti görür görmez yaydan fırlayan bir ok gibi koştu. Yanına vardığında duvarın dibine çekilmesini istedi.

"Arkadaşlar sokağın ortasına kazdıkları hendek ve çevresindeki evlere mevzilenmişler. Düşman da sokağı komple tutmuş. Sanırım patlayan mayın zırhlıları teğet geçmiş. Başka mayınlar olabilir diye ilerleyemeyen düşmanın çekilme durumu da yok."

"Güçlerinin ne kadar olduğunu anlayabildin mi?"

"İzleyebildiğim kadarıyla iki kobra, bir ejder, bir kirpi ve bir de panzerden oluşan beş zırhlı araçları var. Daha geride mevzilenen araçlar var mı, yok mu bilemiyorum. Bizim sayımızı katbekat aşan askeri güçlerinin olduğunu söylemeye gerek yok."

"Anladım. Bu denli orantısız bir güce karşı ne yapabiliriz?"

"Ben de onu düşünüyorum. Hendek mevzisinde Axîn ve iki genç var. Bir biçimde ben onların yanına ulaşmalıyım. Sen de Soro ve üç arkadaşının nokta olarak kullandığı Şeyhin evine yetişebilirsen iyi olur."

"Benim daha farklı bir düşüncem var."

“Varsa söyle tabi, ne bekliyorsun?”

“Soro arkadaşın üstlendiği nokta sokağın soluna düşüyor. Axîn arkadaş onlar ise sokağın ortasındalar. Sağ taraf boş ve düşman sağ taraftan bir saldırı beklemiyor. Bizler sağ taraftaki evlerin aralığında saldırırsak düşmanı gafil avlarız ve büyük bir darbe vurabiliriz.”

Bir an düşünen Demhat’ın gözleri parladı. “Tabii ya” dedi sevinçle. “Hemen sokağın sağına geçecek bir yol bulmalıyız.”

Esas sorun, bulundukları sokağın karşı tarafına geçmekti. Karşı tarafa geçebilseler, sağ taraftan bir boşluk bulup ilerlemelerinin kolay olacağını düşünen Demhat, Axîn’e seslendi. “Heval biz geldik. Size ulaşmak için aralıksız ateş etmeniz lazım.”

“Tamam” diyen Axîn, silahını otomatiğe alıp seri atışa başladı. Yanındaki arkadaşları da aynısını yapınca Demhat ve Mecit’in aradığı koşullar oluştu. Önce Demhat öne atıldı. Onu Mecit izledi. Durumu fark eden uzaktaki keskin nişancı ilk atışı ıskalandığında ikisi de yerlerini aldılar. Bir anlık soluklanma ardından bir evin bahçe duvarından atlayarak diğer sokağa geçtiler. Sokağın başına gittiklerinde otuz metre uzaklarındaki başka bir sokak başını siper eden beş JÖH elemanının hedeflerinde olduğunu gördüler.

“Beş kontra silahlarımızın tam menzilindedir. Giyinişleri, saç ve sakallarına bakılırsa Rojava’dan getirtilen DAİŞ çeteleridirler. Arkaları bize dönük olduğundan fark etmeleri de mümkün değildir. Buraya koştüğümüzü fark eden keskin nişancı onları uyarmadan hemen harekete geçmeliyiz” dedi Demhat, heyecanlı olduğunu hissettirmeden.

“Rojava’daki arkadaşlardan kurtuldular, ama bizden kurtulmalarına fırsat vermeyelim. Beşinin de kurtulmaması için ikimiz bir anda sokağa çıkıp tarayalım. Göz açıp kapayana kadar hepsini temizler ve geri çekiliriz. Olmaz mı?”

“Ben de aynı şeyi düşünüyorum. Silahlarımızı kontrol edelim, verdiğim işaretle bir anda harekete geçelim.”

Konuşmasını bitiren Demhat, M-16 silahının emniyetini açıp otomatiğe alırken, Mecit de elindeki kleş ile aynı

şeyi yaptı. Demhat'ın işaretiyle sokağın ortasına atılarak sağ dizleri üzerine çöktüler. Aynı anda tetiğe basmalarıyla peş peşe patlayan mermiler hedefine ulaştı. Tarama öylesine seri ve şiddetliydi ki, arkası dönük DAİŞ elemanlarının geriye dönmeleri ve karşılık vermeleri mümkün olmadı.

“Şimdi buraya yönelecekler. Zaman geçirmeden geri çekilip arkadaşların mevzilendikleri noktalara gidelim” dedi Mecit.

Bir Mecit'e, bir vurduklarına baktı. Birinin inleme sesi kendilerine kadar geliyordu. Yaralarından akan kanlar sokağın ortasına yayılıyordu. “Biri daha ölmemiş. Sen beni koru, gidip onun sesini kesecek ve silahlarını alıp geleceğim” diyen Demhat'ın öfkeyle parlayan gözleri, ateş saçıyor gibiydi.

“O tarafta ne olduğunu bilmiyoruz. Başarılı bir eylem yaptık. Beni dinlersen geri çekilmek en doğrusudur.”

Mecit sözünü bitirmemişti ki, Demhat ileri atılarak koşmaya başladı. Hızla yanlarına vardı. Her birini ayrı ayrı kontrol ederken birinin güçlkle soluk aldığını fark etti. Soluk alışması öylesine hırıltılı çıkıyordu ki, sanki göğsü tellerle bağlanmıştı. Bir karış kadar uzamış kızıla çalan sakalına ağzından salyaları akıyordu. Bakışları kin ve öfke kusuyordu. Hırıltısı bir anlık durduğunda “Kafir! kafir” diye söylenişini duydu.

Elindeki M-16 silahının kabzasını omuzuna dayadı, namlusunu göğsünün ortasına çevirdi ve yavaşça tetiği çekti. Silahın hızlı, ani sallantısını omzunda hissetti. Sağ eliyle M-16 silahını tutup, sol eline yerdeki iki silahı alarak Mecit'e doğru hızla koşmaya başladı. Yolun ortasına vardığında keskin nişancının açtığı ateş sonucu tökezleyip yere düştü.

“Ayağa kalkma, yerinde kal! Ben seni bir biçimde alacağım” diyen Mecit'in bağırması, yüreğinin derinlerinden gelen bir çığlık gibiydi. Yaranın sıcaklığından dolayı vurulduğunu hissetmeyen Demhat, doğrulup tekrar koşmak istedi. İkinci merminin isabet etmesiyle yere kapaklandı.

Sanki bir şey kaburga kemiklerine çarpıp çatırdadı. O

an zihninin bulandığını hissetti. Aklından şimşek gibi geçen düşünceyle “ne olursa olsun bayılmamalıyım” diye söylendi. Bir an karanlık bir pelte içine gömülür gibi olsa da, hemen yüzeye çıkmayı başardı. Çevresine baktı, gördüğü hayal meyal şeyler çok bulanıktı. Bütün gücünü toplayarak Mecit’in yanına koşmak istedi. Ne kadar uğraşsa da yerinden kıpırdayamadı.

“Hareket etme dedim heval, şimdi gelip seni alacağım.”

“Gelme” dedi güçlkle. Sesi boğazında düğümlendi Demhat’ın. Tekrar bağlamak istedi, ama sesi çıkmadı. Başını Mecit’e doğru çevirdi. Mecit’in kendisine doğru koştuğunu gördüğünde gelmemesi için eliyle işaret etti. Havadaki eli yana düşerken Mecit’in görüntüsüyle kardeşi Dijwar’ın görüntüsü yer değiştirdi.

Koşarak kendisine doğru gelen Dijwar’ı durdurmak için avazı çıktığı kadar bağlamak istedi. Sözcükler kuruyan boğazına takılı kaldı. Çaresizlik içinde Dijwar’ın sendeleyip yere düştüğünü gördü. “Ben ne yaptım? Neden Mecit’i dinlemedim!” dedi acı içinde. Gözlerinden bir damla yaş yanaklarına süzüldü. Ayağa kalkıp Dijwar’a doğru gitmek istedi, yerinden kıpırdayamadı. Dijwar ise ona doğru sürünürken, “Bekle, az kaldı, şimdi sana ulaşacak ve kurtaracağım” diyordu. Tekrar doğrulmak istedi. Hiçbir yerinin hareket etmediğini fark etti. Dijwar’a bakarken, gördüğü görüntüler yavaş yavaş silikleşti. Kaybolan görüntülere kesilen soluğu eşlik etti.

Yerde sürünerek Demhat’a doğru giden Mecit’in de gücü tükeniyordu. Keskin nişancının atışları sağına soluna değerken, tükenen gücüne aldırmadan sürünmeyi sürdürüyordu. Demhat’a yetiştiğinde bir kan gölünü arkasında bıraktığının ayırında değildi. Elini tutup çağırdı. Demhat’ta ne bir ses, ne bir hareket vardı. Güçlkle nabzını yokladı. Nabzının atmadığını fark ettiğinde her şeyini kaybetmiş duygusu yüreğine oturdu. Elini Demhat’ın eline kenetledi. Sürükleyerek götürmek istedi, ama yerinden kıpırdacak gücü bulamadı. Bir hamleyle tekrar denemek istedi. Keskin nişancının isabet eden ikinci mermisiyle Demhat’ın üzeri-

ne yığılıp kaldı...

İki gün süren çatışmanın ardından bir kademe geri çekilme kararı veren Soro, Axîn ve Dilxwaz bir araya geldiklerinde, yaşadıkları durumu kapsamlı değerlendirmek zorunda olduklarının bilincindeydiler. Yorgunluk ve uykusuzluktan bitkin düşmüşlerdi. Katledilen ve yaralanan arkadaşlarının acısı yüzlerinden okunuyordu. Belli bir suskunluktan sonra ilk konuşan Axîn oldu.

“Demhat ve Mecit arkadaşların şehadeti, Yafes Mahallesi’ndeki tüm çalışmaları olumsuz etkiledi. Bu arkadaşların boşluğunu doldurmak zor olacak, ama başka seçenek yok. Yoğun bombardımanlardan dolayı halkın da dayanma gücü giderek zayıflıyor. Toplumsal alanda çalışan arkadaşlar, halkın üçte ikisinin mahalleden ayrıldığını, kalanların da ayrılma eğiliminde olduğunun bilgisini verdiler. Bu konuda ne yapabiliriz?”

“Sadece Demhat ve Mecit değil, Şehit Özgür Noktası’nda Hebûn arkadaş da şehit düştü” diyen Dilxwaz, güçlkle konuştu. “Belki Demhat ve Mecit kadar etkili değildi, ama mahalle gençliğinin direnişinde önemli bir rol oynuyordu. Ayrıca mahallenin aktif gençlerinden Rûmet, Şervan ve Termal arkadaşların yaralanması, şehit arkadaşlardan doğan boşluğu daha da derinleştirdi. En önemlisi de son iki günlük çatışma ardından cephanemiz de tükenme noktasına geldi.”

“İdeolojik ve siyasi yetkinlik anlamında çok da güçlü olmayan genç arkadaşların savaşın ağırlaştığı böylesi koşullarda militan ölçülerinden çok, salt duygularıyla hareket ettiklerini yaşayarak öğreniyoruz. İdeolojik bakış açısı yetersiz olduğundan, geleneksel ilişkiler ön plana çıkıyor ve birbirlerini etkileyen belirleyici bir faktöre dönüşüyor. Demhat, Mecit ve Hebûn’un şehadeti, özellikle savaşın dışında kalan Bajarê Kevn tarafına yakın yerlerdeki mevzilerde bulunan gençlerin ürkmesine neden olmuş. Bazıları silahlarını arkadaşlarına bırakıp gitmiş. Bundan dolayı Dîcle ve Şah Mahallelerinde önemli bir hâkimiyet kaybı yaşadığımız bilgisini aldım.”

Soro'nun duraksadığını gören Axîn araya girdi. "Bu durumda hem insan, hem de cephaneye ve teknik açıdan yaşadığımız kaybı bir an önce gidermemiz gerekir. Önerim, acilen genel yönetimin Yafes Mahallesi'ne insan ve cephaneye takviyesinde bulunmasıdır."

"Durumu Siyabend ve Mehmet arkadaşlarla gördüm. Birçok mevzinin boş kaldığını, saldırı ve çatışmalar bir iki gün daha sürerse cephanemizin sıfırlanacağını bildirdim. Arkadaşlar ise diğer mahallelerde yaşanan şehadetler ve yaralanmalardan dolayı eskisi gibi herhangi bir yere takviye yapma koşullarının kalmadığını söylediler."

Üçünün de konuşmaları tükendi sanki. Oturdukları bodruma çöken sessizliğin ağırlığı omuzlarına çöktü. Birbirine bakma yerine başları eğik, bakışları yere dönüktü. Üçü de aynı şeyi düşündüğü halde, düşündüklerini söyleme cesaretini gösteremiyorlardı. Suskunluğun ağırlığı o denli can acıtıcıydı ki, topu topu birkaç dakika geçmesine rağmen saatlerdir konuşmuyorlarmış gibi bir duygunun etkisindeydiler. Daha fazla dayanma gücünü bulamayan Dilxwaz, cehennem sessizliği bozacak sözcükleri dışarı akıttı.

"İnsan ve cephaneye gücü olmadı mı, direnişin olması da mümkün değil. Direniş demek, insan ve cephaneye gücü demektir. Bir savaşta şehadet ve yaralanmalardan dolayı insan gücü azalabilir. Cephaneye olduğu sürece bir kişi de kalsa son nefesine kadar düşmana karşı direnme kararlılığını sürdürür. Ancak cephaneye tükenirse, direnme kararlılığı ne denli büyük olursa olsun direnmenin koşulları ortadan kalkar. Yapılacak en akıllı şey, çıplak iradeyle direnerek tasfiye olmak yerine geri çekilmek; yeniden direnecek insan ve teknik gücü elde etmenin arayışına girmektir."

"Yani" diyen Axîn, bir iki yutkundu. Sanki boğazına kadar gelen sözcükler dışarı çıkmak istemiyor ve o sözcükleri geri yutuyor gibiydi. "Geri çekilmek dışında bir seçeneğimizin olmadığını hepimiz görüyoruz. Fakat bu gerçeği söylemeyi birbirimize bırakıyoruz. Şahsen yaşadığım duygu budur. Eldeki cephaneye bitene kadar direniriz. Çekilme ondan sonra olabilir."

“Haklısın” diyen Soro’nun bakışları Axîn’deydi. “Maalesef söylerken ne denli zorlansak da, mevcut gerçeklik belirttiğiniz gibidir. Siyabend ve Mehmet arkadaşlarla görüştüğümde bu durumu ima ettim. Olumlu veya olumsuz bir düşünce ileri sürmediler. Alınacak her türlü kararın tarafımızdan alınması gerektiğini söylediler.”

“Arkadaşlar haklı” diyen Dilxwaz, bir Axîn’e, bir Soro’ya baktı. “Ben de olsam aynı şeyi söylerdim. Bu nedenle karar alması gereken bizleriz. Ancak en önemli sorun, mahalleli gençlerin göstereceği duygusal tepkilere karşı nasıl bir tutum sergileyeceğimizdir.”

“Nasıl?” dedi Axîn araya girerek.

“Mahalle gençlerinin çoğunluğu ölene kadar direnme ve ölünecekse mahallede ölme yönünde bir duygu yoğunluğu yaşıyor. Onları ikna edebilecek Demhat ve Mecit arkadaşlar da yok artık. Anlayacağınız iş başa düşüyor” dedi Dilxwaz.

“Bence de öyle. O halde ilk işimiz, uygun zaman yaratıp mahalledeki tüm arkadaşlarla bir toplantı yaparak sonuca gitmek olmalı.”

Soro’nun konuşması bittiğinde toplantının yöntemi, tarzı ve hitap dili üzerine yaptıkları kısa bir sohbetten sonra her biri bir mevziye gidecek, yaratacakları uygun ortamda arkadaşlarıyla konuşacak ve sonuca gideceklerdi. Belirledikleri mevzilere giderken, ilerleyen gecenin karanlığına bir sessizlik hâkimdi. Diğer mahallelerden yayılan silah sesleri, gecenin karanlığındaki sessizliği yırtarak Cizre göğünde yankılanıyordu.

** ** *

Uyandığında çok erkendi ve televizyon açıktı. Sabah haberlerini veren televizyonun sesi öylesine kısıktı ki, kulak kabartılmazsa sesini duymak olası değildi. Biraz ilerisinde yatan Amargî'ye baktı. Uyanmış, oturduğu yatakta battaniyeyi göğsüne kadar çekmişti. Karnına çektiği dizlerinin üzerindeki deftere bir şeyler yazıyordu. Yatağının sağ tarafındaki kül tablasında izmarite dönüşmekte olan sigaranın tüten dumanı burnuna kadar geldi. Küllükteki izmaritler, Amargî'nin çoktandır uyandığına işaret etti.

"Günaydın yoldaşım. Çok erkencisin, yoksa uyku mu tutmadı?" dedi Ceren öğretmen, gözlerini ovuşturup uyku mahmurluğunu üzerinden atarak.

"Günaydın hocam! Biraz öyle, biraz da erken uyanmayı tercih ettim. Bugün eğitim devremizin kapanışını yapacak ve arkadaşları uygun alanlara düzenleyeceğiz."

"Kaç gündür elektrikler kesikti. Ne zaman geldi?"

"Ne zaman geldiğini bilmiyorum. Uyandığımda lambanın yanık olduğunu görünce fırsat bu fırsat diyerek biraz da hazırlanayım dedim."

"Yani bravo, anlaşılan devre boyunca ilgilendiğin arkadaşlarını çok düşündün ve son gün her birine bir şeyler söylemenin gerekliliği seni uyutmadı."

"Aynen öyle hocam!"

"Ben de aynı duyguyu çok yaşadığım için iyi biliyor ve anlıyorum. Özellikle karnelerin verilmesine birkaç gün kala adeta gözüme uyku girmezdi. Öğretmen öğrenci ilişki-

si biraz da böyledir. Çok geçmeden herkes birbirine alışıp bağlanıyor. Sizininki çok daha farklı ve çok daha yoğundur. Öğrenci ve öğretmenden ziyade bir yoldaşlar topluluğusunuz. En önemlisi olağanüstü koşullarda yaşadığınız için çalışma alanlarına giden arkadaşını her an kaybetme olasılığı yüksektir.”

“Çok doğru hocam. Cizre’ye gelmeden önce gençlik akademisinde dört ay süren bir eğitim devresine katıldım. Birbirimize öyle alıştık ki, devre bittiğinde ayrılırken ağlamayanımız kalmadı. Aradan bir yıl geçmeden devremizdeki arkadaşların üçte biri şehit düştü. Buradaki arkadaşların durumu da farklı değil. Hangimizin ne zaman şehit düşeceği belli olmaz.”

“Sizinle yaşadığım topu topu bu iki hafta içinde edindiğim en önemli duygulardan biri bu oldu. İnan ki her sabah yaşama başlangıç yaparken ‘acaba yarın bu saatlere kadar yaşayabilecek miyiz? Kim kalacak geriye? Kimi bir daha göremeyeceğiz?’ duygusu yiyip bitiriyor beni. Ki ben cephede veya çatışmada da değilim. Elime silah aldığım da yok. Buna rağmen bu duyguyu yaşıyorsam, halkın ve sizlerin yaşadığı duygu yoğunluğunun düzeyini kestirmeye çalışıyorum” dediğinde durup Amargî’ye dikti gözlerini. Bir şeyi hatırlar gibi yaptı. “Sahi, haberlerde Taybet İnan’a dönük yeni bir gelişme var mı? Sanırım kızı da buradaydı değil mi?”

“Taybet Ana’nın durumuna ilişkin henüz bir gelişme yok! Kızının da yanımızda olduğu doğrudur. Sozdar heval çok iyi bir arkadaşdır.”

“Duyunca nasıl bir tepki gösterdi?”

“Söyleyemedik kendisine. Nasıl söyleyebiliriz ki? İntiharvari düşmanın üzerine gitmek için bir an bile durmaz. Bu nedenle genel yönetimdeki Axîn ve Dîcle arkadaşlar Sozdar’ı yanına aldı. Uygun koşullarda ve uygun bir zamanlamayla kendisine söyleyecekler.”

“Bu bir haftadır, gözüme uyku girmedi. Bir insana böylesi bir vahşeti uygulamak nasıl mümkün olabilir? İnan kafayı yiyeceğim. Bu vahşeti uygulayanlar hiç mi insanlıktan nasibini almamışlar? Hiç mi anasının, kardeşinin olduğunu

düşünmezler? Hiç mi tanrı korkusunu yaşamazlar?”

“Sömürgeci faşizmde insanlık, tanrı korkusu, anne veya kardeş sevgisi aranmaz hocam. Tek düşündüğü şey insanı insan olmaktan çıkarmaktır. Hele bu sömürgecilik Türk şovenizmi ve ırkçılığıyla mayalanmışsa, üstüne üstlük varlık gerekçesini Kürtlerin yok edilmesi üzerine inşa etmişse, insani olan hiçbir şeyi aramamak gerekir.”

“İnan ki bu kadarını aklım almıyor. Ömrümü okumaya adadığım halde ne bizim bu devleti, ne de devleti yöneten egemenleri doğru dürüst tanıdım. Bu halimi gördükçe kendime öyle kıızıyorum ki, anlatamam. Türk halkının okumuş aydınları olarak nasıl bu denli kör olabiliyoruz? Nasıl bu denli gerçeklerden kopuk yaşayabiliyoruz? Bütün bunları yeni yeni görüyor ve anlıyorum.”

Ceren öğretmen biraz daha konuşacaktı ki Taybet İnan'ın adı geçti. Hemen televizyonun yanına koştu, sesini yükseltti. Yatağına geçip battaniyeyi göğsüne kadar çekti. Bütün dikkatini haber spikerinin konuşmalarına yöneltti.

“Şırnak'ın Silopi ilçesinde 19 Aralık Cumartesi günü gittiği komşusundan evine dönerken vurularak yaşamını yitiren 11 çocuk annesi 57 yaşındaki Taybet İnan'ın cenazesi yedinci gününde sokak ortasından kaldırıldı. Telefonla haber merkezimize bağlanan oğlu Mehmet İnan yaşananları şöyle anlattı: ‘Annem komşularımızdan dönerken sokak ortasında vuruldu ve hayatını kaybetti. Yusuf amcam annemin yardımına koşarken evimizin avlusunda vuruldu ve 20 saat boyunca ambulansın gelmesini yaralı bir şekilde bekledi. Ne yaptıysak ambulansın gelmesini sağlayamadık. Bu nedenle amcam, kan kaybından yaşamını yitirdi. Sonraki gün Babam Halit İnan da annemin cenazesini sokak ortasından almaya giderken devlet güçlerinin açtığı ateş sonucu yaralandı ve sokaktaki evlerden birine sığınmak zorunda kaldı. Vurulduğundan beri babamdan haber alamıyoruz. Kaç kez 112’yi ve polisleri aradık. Hiçbirinden cevap alamadık. Sadece bir defasında polisi aradığımızda cevap verdiler. ‘Çıkabilirsiniz, ambulans tankların arkasında sizi bekliyor’ dediler. Bunun üzerine dışarı çıkıp cenazeyi

almaya çalıştık. Yine yoğun ateş altında kaldık ve kendimizi güçlkle eve atarak ancak kurtulabildik. Eğer polislerin dediklerini yapsaydık, şu an sokakta birden çok cenazemiz olacaktı” dedi.

Spiker başka habere geçince odaya yayılan sessizliği Ceren bozdu. “Yasak ve abluka başladığından bu yana gördüklerimi, tanık olduklarımı ve yaşadıklarımı düşündükçe gözlerimin önünde beliren fillerin görüntülerini bir türlü gideremiyorum, Amargî yoldaş!”

“Neden ki? Burada yaşanan vahşetle, filler arasında bir bağ mı kuruyorsun?”

“Biliyorsun filler, fiziksel olarak dünyanın yaşayan en güçlü canlıları sayılır. Uzun yıllar savaşlarda, ağır işlerde çalıştırılan ve emeği sömürülen bu canlıların insanlar tarafından nasıl ehlileştirildiğine ilişkin çok çarpıcı hikâyeler var. Bunlar öylesine vahşet yüklü bir acıyla anlatılır ki, dinleyeni iliklerine dek ürkütür.”

“Nasıl yani?”

“Kimi kaynaklar fillerin özellikle Hindistan’da geleneksel yöntemlerle ve esasen ‘havuç-sopa’ politikasıyla ehlileştirilip terbiye edildiğini aktarıyor.”

“Olamaz ya! Gerçekten mi? İlk kez duyuyorum, anlatsana hocam.”

“Derler ki, eski devirlerde su yollarını takip eden fillerin geçiş güzergâhı üzerine insanlar tarafından tuzaklar kurulmuş. Tuzağa düşürülen filler daha sonra hareket edemeyecekleri bir alana hapsedilerek şiddetle, korkuyla ve hatta işkence ile terbiye edilirmiş. Önce tepeden tırnağa siyah elbiseler giyen adamlar tuzağa düşen filleri günlerce aç bırakmış. Bu yetmezmiş; başlarına, yüzlerine, kulaklarına, hortumlarına ve bacaklarına çelik kancalı maşalar ve çivili sopalarla işkence eder, onları ölüme terk ederlirmiş. Fillerin ölüm, açlık ve korkuya karşı dirençleri bittiği anda aynı adamlar siyah elbiselerini çıkarıp, tepeden tırnağa bu defa beyaz elbiseleri giyerlirmiş. Beyaz elbiseli aynı adamlar filleri tuzaklardan kurtarır, yaralarını tedavi eder, açlık ve susuzluklarını giderirlermiş. İyileşen filler, yaşamlarını

beyaz elbiseli adamlara borçlu olduğunu düşünür, geri kalan ömürlerini beyaz elbiseli adamlara kayıtsız şartsız itaat ederek geçirirlermiş.”

“Yani kurbanın celladına aşık olması sağlanırmış.”

“Aynen öyle yoldaşım. Fillerin ehlileştirilmesine yönelik paylaşılan bu hikâyeler, toplumsal ilişkilerde günümüzün gelişkin tekniği ve psikolojik savaş yöntemleriyle inceltilerek sürdürülen korku siyasetinin, yani havuç-sopa politikasının en ilkel yönlerini ortaya koyuyor bence. Yoksa altmış yaşlarında bir kadını öldürmek yetmezmiş gibi ne diye cesedini bir hafta sokak ortasında bırakarak teşhir etsinler?”

“İlginç bir benzetme yaptınız hocam. Kürdistan’ı sömürgeleştiren tüm güçler, binlerce yıldır Kürtlere bu politikayı uyguladı. En son bu politikayı uygulayan ise, Türk sömürgeciliğidir. Bu nedenle, son yüz yıllık cumhuriyet tarihi, soykırıma dayalı geliştirilen korku siyasetinin tarihi olarak şekillendi. Katliamlar, ölümler, her türlü baskı politikası, insanı zorla ve zorbalıkla yönetene karşı itaate zorlarken, aynı zamanda yöneteni de günü gelince imtiyazlarını, egemenliğini kaybetme korkusuyla karşı karşıya getirdi. Yönetenin korkusu, yönetilen üzerinde yaratılan korkudan daha fazla ve yoğun olduğu için her türlü şiddet araçlarının kullanılması, her alanda süreklileşen soykırım siyasetinin canlı tutulması meşrulaştırıldı. Kürdistan’da sistematik olarak kullanılan ve toplumsallaştırılan şiddetle yaratılan korku, celladına tapınma sonucunu yaratırken; Türkiye de ise her türlü toplumsal çürümenin, yozlaşmanın ve temel insani özelliklerini kaybetmenin de temeli oldu” diyen Amargî duraksadı. Saatine baktı, düşüncelerini toparlayıp konuşmasını bitirmek istedi.

“Özgürlük Hareketi ortaya çıktığından beri verdiği mücadeleyle Kürtlerin celladına tapınma kişiliğini yerle bir etti. Bundan dolayı 15 Ağustos Atılımı ‘İlk Kurşun!’ teorisi-ne benzetildi.”

“Yani” diyen Ceren, şaşkınlığını gizlemeden araya girdi.

“Yani, sömürgeciliğe karşı geliştirilen ilk eylemin, sıkı-

lan ilk kurşunun, özünde köle Kürde sıkılan kurşun, Kürdün celladına tapınmasını sağlayan korkusuna karşı sıkılan bir kurşun olduğunu anlatıyor bu teori. Kırk yıla yaklaşan bu mücadele sonucu sopayı tutan elle, havucu uzatan elin aynı olduğunu Kürtler çok iyi anladı. Mücadele sayesinde bütün elleri tanımada ustalaştılar. Dikkat edersen sadece sopayı kullanan el var. Havuç uzatan el yok artık. Çünkü havuç uzatan ele kanacak kimsenin kalmadığını biliyorlar. Çağımızın en barbar vahşetinin bu denli dolaysız, bu denli açık, bu denli sınırsız uygulanmasının nedeni budur.”

“Anladım” diyen Ceren, yeni bir şey öğrenen çocuklar gibi sevindi. “Tarih, kaybettiklerini anlayan egemenlerin çılgınlıkta sınır tanımayacağını defalarca kanıtlamıştır. Cizre ve Silopi’de bu gerçeğin tekrar yaşandığına tanıklık etmekteyiz.”

“Doğru hocam, bu faşist devlet akıllı Kürdistan’da tümüyle kaybettiğini anladığı için, her türlü vahşeti uygulamakta sakınca görmüyor” diyen Amargî duraksayıp tekrar saatine baktı.

“Sizinle sohbet etmek güzeldi hocam. Ancak çıkmak zorundayım. İsterseniz bugün benimle gelin. Hem devredeki arkadaşları tanırırsınız, hem de sizin için yeni bir deneyim olur.”

İki kadın hazırlanıp evden çıktıklarında hafif bir yağmur yağıyordu. Akademi olarak kullandıkları iki katlı ev yakın olduğundan sohbet ede ede yürüyorlardı. Şiddetli bir patlama oldu o an. Ayaklarının altındaki toprak kayıyor gibi bir sarsıntı yaşadılar.

“Anlaşılan bombardıman tekrar başladı” diyen Ceren öğretmen, duvar dibine sığınarak adımlarını hızlandırdı.

“Öyle görünüyor” diyen Amargî, sözünü bitirmeden gök gürültüsünü andıran tank atışları birbirini izledi.

Akademiye girdiklerinde Siyabend ve Mehmet’le karşılaşarak tokalaştılar. Ayaküstü kısa bir hal hatır sorma ardından Ceren öğretmeni arkadaşlarının yanında bırakan Amargî, Siyabend’le Mehmet’i izledi. Odaya girdiğinde Rûken, Harun, Rûheyv, Dicle, Axîn, Sîdar, Nalîn, Pola ve Baz’ın

da odada olduğunu görünce yaşadığı şaşkınlığı ve tedirginliği gizlemeden konuştu.

“Bu bombardıman altında devrenin kapanışına böyle kalabalık bir grup olarak katılmak için burada olmanız oldukça riskli değil mi?”

“Kapanışa katılmak için burada değiliz heval Amargî, önemli bir konuda karar almak için burada toplandık” diyen Dicle, bakışlarını Siyabend’e çevirdi.

“Ne zamandır YPS’nin oluşumunu ve tüm Öz Yönetim direnişlerinin ortak bir komutanlık tarafından yürütülmesi konusunu tartışıyoruz. Bu tartışmalar belli bir sonuca ulaştı. Geline aşamada YPS’nin ilan edilmesi ve direnişin de YPS ortak komutanlığı tarafından yürütülmesi kararlılığı ortaya çıktı. Daha önce yürütülen tartışmaları tekrar etmeye gerek yok. Asıl tartışılması gereken, ilanın ne zaman ve nasıl yapılacağını, ilanda okunacak bildirinin hazırlanmasını planlayıp karara bağlamaktır.”

Siyabend’i tamamlamak için Mehmet araya girdi. “Nur Mahallesi’ndeki arkadaşlarla görüştüm. Asya, Nûda, Arjîn, Dr. Serger ve diğer arkadaşlar ilanın Cûdî Mahallesi’nde yapılmasını, yapacağımız planlamayı esas alacaklarını belirttiler. Geri çekilmeden dolayı Yafes Mahallesi boşalmış durumda. Gücümüzün en fazla yoğunlaştığı alan Cûdî Mahallesi. Bence de en doğrusu Cûdî Mahallesi’nde ilanın yapılmasıdır.”

“Bütün mevziler düşmanın yoğun saldırıları altında” dedi Rûken bir an duraksayarak. “Son iki gündür telefon şebekeleri açık olduğundan düşmanın anlık bilgi aldığını düşünüyoruz. En ufak bir açık bulduklarında saldırıp mevzileri düşürmeleri an meselesidir. Bu nedenle yapılacak ilan için mevzilerden kimseyi çekemeyiz. Bugün hem buradaki hem de Sur Mahallesi’ndeki gençlik eğitim devreleri bitiyor. Kapanışlar yapıldıktan sonra iki devre bir araya getirilerek ilanı yapmak mümkündür.”

“Güvenlik açısından ilanı Sur Mahallesi’nde yapmanın daha doğru olacağını düşünüyorum. İki devrenin kadroları Sur’da birleştirilir; gerekirse bir grup gencin daha katılma-

sı sağlanır. İçlerinden biri bildiriği okuyabilir” dedi Dicle.

Her biri düşüncesini dile getirdi. Kısa süren tartışmanın ardından YPS’nin ilanının Sur Mahallesi’nde yapılması, okunacak bildirinin Siyabend ve Dicle tarafından hazırlanması, Ülkem’in de bildiriği okuması kararına gidildi. Toplantıyı bitirmek isteyen Mehmet, bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. Elini kaldıran Amargî söz istedi.

“Bir araya toplanmışken başka bir konuda konuşmak ve öneride bulunmak istiyorum. Dem-Genç’le gelen bir grup arkadaşın psikolojisi oldukça bozuldu. Birçoğu iki üç günlüğüne geldiğini düşünmüştü ve böyle bir vahşet beklemiyordu. Hepsi iyi niyetli ama kimisi korkmuş ve iradeleri kırılmış durumda. İçlerinden bir kadın arkadaş, ‘anamı çok seviyorum. Onsuz yapamam. Gidip son bir defa görmeme ve geri dönmeme izin verin!’ diyor. Benim önerim, hiç kimseyi burada zorla tutamayacağımıza göre gitmek isteyenlerin hepsini bugün gönderelim.”

“Ceren öğretmeninin durumu nasıl? Görebildiğim kadarıyla psikolojisi çok iyi görünmüyor. Ne diyorsun, O’nu da göndermeyelim mi?” diyen Mehmet, bakışlarını Amargî’ye dikti.

“Oldukça olumsuz etkilendiğini ve psikolojisinin bozulduğunu ben de hissediyorum. ‘Bir ara istersen seni de gönderelim’ dediğimde, ‘şimdi değil, burada halk olduğu sürece ben de olacağım. Eğer halkın hepsi çıkarsa, ben de onlarla çıkabilirim’ dedi. Kararına saygı göstermemiz gerekir. Bir de kendisini dayatarak gitmek isteyenlerle gönderirsek, onlarla aynı kefeye koyduğumuzu düşünerek bir kırılma yaşayabilir.”

Amargî’nin yaptığı öneriler üzerine yürütülen tartışma kısa sürdü. Gitmek isteyenlerin hemen gönderilmesi, gönderileceklerle Mehmet ve Rûheyv’in ilgilenmesi sonucuna gidildi.

Toplantı dağıldığında her biri kendi çalışma alanına giderken kapanışa katılmak için Mehmet ve Rûheyv kaldı.

Bir çay içimi ardından devrenin kapanışı için yapılacak toplantıya geçildi. Toplantı divanına Mehmet, Pola ve

Amargî geçerken, arkadaki sandalyelerin birine Rûheyv, diğerine Ceren oturdu.

Gençlik kadrosu olan Rûheyv, yirmili yaşlarda gösteren Nusaybin'in eski adıyla Qesra Serçxan, Türkleştirilen adıyla Durakbaşı köyündendi. Siyah düz saçlarını bazen arkada toplayıp bağlarken, bazen de sırtını ve omuzlarını kapatacak şekilde sarkıttı. Bütün dikkatlerini Mehmet'in yaptığı kapanış konuşmasına vermişti. İçinden geçtikleri siyasal süreci kısaca değerlendiren Mehmet, zor koşullarda yürütülen eğitim devresinin anlam ve önemine ilişkin bazı tespitler yaptıktan sonra omuzlanan görevlere, halka ve mücadeleye karşı taşınan sorumluluklara değindi. Konuşması bittiğinde ilk sözü Nûjiyan aldı.

Yirmi iki yaşında olduğunu belirten Nûjiyan, Mardin'in Kerboran ilçesinde doğduğunu, dokuzu kız on çocuklu yurtsever bir ailede büyüdüğünü, liseyi bitirdikten sonra okulu bıraktığını, katıldığı gençlik çalışmalarında bir defa gözaltına alınıp tutuklandığını, kısa süren tutukluluk ardından bırakılır bırakılmaz mücadeleye katıldığını anlatarak özgeçmişini özetledi.

Araya giren Mehmet, "bildiğim kadarıyla nefes darlığı ve gece körlüğü gibi ciddi sağlık sorunları yaşıyorsun. Bu sağlık sorunlarının mücadelesi etkilene düzeyi ne kadardır? Üstesinden gelebiliyor musun heval?" diye sorunca, başını önüne eğen Nûjiyan tepkilenip kızardı.

"Belirttiğiniz sağlık sorunlarını kendimi bildim bileli yaşıyorum. Şimdiye kadar yaşamımı etkilemesine nasıl izin vermediysem, bundan böyle mücadelemi etkilemesine de izin vermeyeceğim" diyerek bir an duraksadı. Öne dönük olan başını kaldırdı. Önce divana, sonra devre arkadaşlarına dönerek her birini ayrı ayrı süzdü. Yaşadığı iç tepkiyi öz güvene ve gurura dönüştürmeyi başardı. Yeniden konuştuğunda mücadeleye katıldığından beri edindiği deneyimleri eğitimde öğrendikleriyle birleştirerek nasıl militan bir devrimcilik yürüteceğini, kadın özgürlük ideolojisini ve felsefesini mücadelesinin rehberi yapacağını söyleyip sözünü verdi.

Nûjiyan'ın ardından Canda konuştu. Kısaca kendisini tanıtip yapmak istediği asıl konuşmasına geçti. Heyecandan sesi titriyordu. "İlk kez böyle yoğunluklu geçen ve insanı sarsarak kendi gerçekliğiyle yüzleştiren bir eğitime giriyorum. On beş günlük çok kısa bir süreci kapsamasına rağmen, bana öğrettikleri yıllardır okuyarak öğrendiklerimden fazla oldu" dediğinde duraksadı. Sesinin halen titrediğini, boğazının kuruduğunu hissetti. Bir iki yutkunup heyecanını bastırmaya çalıştı:

"Doğup büyüdüğüm köy ve ailem korucudur. Bu nedenle mücadeleden, Kürt ve Kürdistan gerçekliğinden bihaber yaşayarak büyüdüm. Mardin Lisesini okuyana kadar böyleydi. Lise yıllarında ulusal ve toplumsal gerçekliğimizle ilgili bir şeyler duyup öğrensem de, hep uzak kaldım. Çok da içine giremezdim zaten. Ailem korucu olduğu için herkes korku ve kuşkuyla yaklaşıyordu. Sonra Muğla Üniversitesi'ne gittiğimde yurtsever arkadaşlarla tanıştım. Çok emekleri oldu. Buna rağmen katılmak gibi bir niyetim yoktu. Önderliğin 'Özgür Eş Yaşam' adlı bir kitabı elime geçti. Okuyunca katılma kararım güçlendi. Önderliğin savunmalarını da okuyup anlam gücümü geliştirdikçe giderek netleşme başladı. Bu netleşme Cizre'ye gelmemle sonuçlandı, ama sürekli korkuyor ve gizliden gizliye ağlıyordum. Sonuçta korucu bir ailenin kızıydım, güven vermem ve kendimi kanıtlamam uzun zaman alacaktı. Bunu bildiğim halde iç korkumu gideremiyor, kendimle baş başa kaldığımda yaşadığım korku ve pişmanlıktan dolayı gizli gizli hep ağlıyordum. Arkadaşların güven veren içten ve samimi yaklaşımlarıyla kendimi toparlamaya çalıştım.

Eğitimdeki tartışmalarda Önderliği daha iyi anlayarak Özgürlük Hareketi'ndeki açıklık ilkesinin dünyada benzeri olmadığını gördüm ve öz güvenimi geliştirmeye başladım.

Yakınımıza düşen bombalar korkuturken, halkın gürültü eylemleri ve direnişi güç ve moral kaynağım oldu.

Sonuç olarak eğitimden şunu anladım; insanlar gelecek yaşam tasavvurunu yaparken genellikle bireysel ve ailesel çıkarlarını merkeze koyarlar. Şimdiye kadar ben de öyle

yaptım. Anladım ki bu yanlışdır. Özgür bir ülke, özgür bir birey ve özgür bir toplum yaratma hayalinin merkezinde olmadığı gelecek tasavvuru hiçliktir. Bundan böyle özgür yaşam seçeneği dışında bir yaşama tenezzül etmeyeceğimin sözünü veriyorum.”

Canda'nın içten ve samimi konuşması ardından Derya söz aldı. Derya'yı, Çiya izledi. Yirmi iki yaşında gösteren Çiya, kadın çalışmalarına yeni katılan Cizreli bir genç kıydı. Çocukluğu dinsel inancın ağır etkisini yaşayan bir ailede geçtiği için kişiliği ve düşüncesi de dinsel etkilerle yoğrulmuştu. Başına bağladığı türbandan dolayı daha ilk günlerde bu durumunu bilen devre yönetimi ve arkadaşları, hassas yaklaşmıştı. Devre boyunca arkadaşlarının hassas yaklaşımına değer biçmekle kalmadı; arkadaşlarına değer veren, seven ve sayan bir yaklaşımın sahibi oldu.

İlk kez böyle bir toplantıya katıldığı ve konuştuğu her halinden belliydi. Heyecanlı olduğu kadar konuşurken sesindeki titremenin önüne geçemiyordu. Katıldığı eğitimde kendini anlama ve tanıma kadar, kadın özgürlük ideolojisiyle tanışma sürecinin de başladığını, özgürlük bilinciyle kendisini donatarak özgür bir kadın olmayı esas alacağını söyledi.

Çiya'nın konuşması bittiğinde devredeki son kadın olan Ülkem söz aldı. Duruşuyla ve giyinişıyla esmer güzeli bir kadın profili çiziyordu. Siyah düz saçlarını omuzlarının üzerine bırakmıştı. Başına bağladığı desenli yeşil renk yazmasıyla geleneksel Kürt kadınının asaletini yansıtıyordu.

Kısaca kendisini tanıttıktan sonra “Kürt halkına yönelik soykırım planları acımasızca hayata geçirilirken, vicdanım evde oturmayı kabul etmedi. Cizre halkını yalnız bırakmamak için bu barikata ben de katıldım. Silahı kendi irademle elime aldım. Türk devleti bizim üzerimize tank ve toparla gelirken; Sur'da, Varto'da, Silopi'de, Cizre'de neler yaptığını gördük. Direnmekten başka seçeneğimiz yok. Zulümle, baskıyla, şiddetle Kürt halkının iradesi kırılmak isteniyor. Beş aylık bebekler öldürülürken mücadele etmemek kadar düşkünçe ne olabilir ki? Kadın köleliğine karşı mücadele

eden, özgür birey ve özgür toplum yaratmayı esas alan bu hareketin bir kadrosu, bir militanı olacağımın sözünü veriyorum” deyip yerine oturdu.

Devredeki kadınlar konuşmuş, sıra erkeklere gelmişti. İlk sözü Paramaz aldı.

Cûdî'nin Hewlêr köyünden olan Paramaz, Cûdî Mahallesi'nde oturan ve uzun süredir milislik yapan bir gençti. Üç yıl önce tecridin kalkması ve çözümün geliştirilmesi için Türkiye ve Kürdistan cezaevlerinde girilen açlık grevlerine destek amaçlı açılan çözüm çadırına polis saldırınca, açlık grevindeki kararlı duruşu tüm gençleri etkilemişti. Gaz bombaları arasında mahsur kalan onlarca insanı kurtarmak için başarılı bir direniş sergilemiş, başarısının sevincini yansıtmak için zafer işareti yapan eli havaya kaldığında ayağına isabet eden bir gaz fişegiyle yere kapaklanmış ve ayak kemikleri kırılmıştı. Hastaneye gitmeyi kabul etmeyip aylarca yatakta kalmış ve tedavi olmayı evde sürdürmüştü.

Evde tedavi görürken haftada bir kırıkçıya götürüp getirmek ve diğer ihtiyaçlarını gidermek için yanında düzenli refakatçi kalan iki gence sesli kitap okumalarını zorunlu hale getirmişti. Bazarov, Raskolnikov, Jean Valjean, Jîr, Kevok gibi roman kahramanlarını kendisine örnek alarak değerlendirmeler yapan bir özellik kazanmıştı. “Sen de Jean Valjean fedakârlığı var heval”, “sen sorunlara Bazarov gibi yaklaşıyorsun” cümleleri gençlerin diline düşmüştü.

Gaz bombaları, gözaltılar, tutuklamalar, yerini gerçek mermilere, infazlara bırakınca o yine büyüdüğü sokağın başında gençlerle birlikte politik voltalar atmış; keyfi tutuklamaların ve yargısız infazların önüne geçmek için açılan hendeklerde kazma ve küreği elinden bırakmamıştı. Sonra ağır saldırılarla değişen politik süreç, O'nu barikatlara, brandalara, kum torbalarına taşımıştı. Artık gece gündüz süren yaşamı barikatların ardı olduğundan, evdeki tüm kitaplarını barikata taşımıştı. Evinin önündeki barikatı diğer barikatlardan daha renkli kılan şey sadece kitapları değil, bir de yanık sesiyle toplar arasında okuduğu şiirleriydi.

Paramaz'ın ardından sırasıyla Şîrhât, Rûmet, Sofî ve Rê-

zan konuştu. Dördü de on altı, on yedi yaşlarında birbirine yaşıt Cizre'nin yerel genç kadrolarıydı. Katılımları yeni olduğundan daha önce edindikleri teorik birikimleri yoktu. Böylesi bir eğitime katılımları ilkti ve konuşmaları da çok kısa oldu.

Eğitime katılanların konuşması bitince divanda bulunan Pola söz aldı. "Olağanüstü koşullarda ve bombardıman altında gerçekleştirdiğimiz kısa süreli eğitim devremizi bitiriyoruz. Kuşkusuz uygun koşullar olsaydı devrenin uzun süreye yayılmasını sağlayabilirdik. Çok da yararlı olacağı kesindi. Önemli olan devrelerin uzun veya kısalığından ziyade eğitimden neyin ne kadar alındığıdır. Arkadaşların konuşmalarını dinlediğimde düşündüğümüzden ve beklediğimizden çok daha fazla şey alındığını görerek sevindiğimi belirtmeliyim. Önemli olan bu alınanların kişilikte temsil edilmesi ve pratikleşmesidir. Bu temelde tüm arkadaşlara başarılar diliyorum. Her devrenin sonunda moral etkinlik yapmak gelenektendir. Ancak koşullarımız çok el vermiyor. Buna rağmen, her arkadaş bir türkü söyleyerek bu geleneğin sürdürülmesine katkı sunabilir."

Mersin'in Tarsus ilçesinde doğup büyüyen Pola, çocukluğunu dördü kız on bir çocuklu yurtsever, yoksul bir ailede geçirmişti. Van 100. Yıl Üniversitesi Edebiyat Bölümü'nü üçüncü sınıftan terk ederek özgürlük saflarına katılmış, bir yıllık dağ yaşamı ardından Cizre'ye gelmişti.

"Ben bir şiir okumak istiyorum" diyen Paramaz, devrim şehitlerini ve direnişi konu alan şiirini okudu.

Arka sıralarda oturan Ceren öğretmen Rûheyv'e dönerek fısıltıyı andıran bir sesle sordu. "Son konuşan divandaki arkadaşları tanıyor musun?"

"Pola'yı mı soruyorsun?" dediğinde duraksayıp Ceren öğretmene baktı. Başıyla "Evet" cevabını alınca tekrar konuştu. "Çok fazla değil. Buradaki çalışmalarda sınırlı bir tanıma oldu."

"Anladım" diyen Ceren bir an sustu. Şiirini bitiren Paramaz'dan sonra ayağa kalkan Canda, yanık bir halk türküsünü söylemeye başladı.

“Eğitime katılanları dikkatle dinledim ve hayretler içinde kaldım. Böylesi kısa bir sürede böylesine bilinç edinmeleri, öz güven kazanmaları ve kendilerini ifade etmelerinden çok etkilendim. Bizim okulların yıllarca ğretemediğini siz nasıl başarıyorsunuz?”

“Sistem okulları bir şey öğretmiyor ki öğrenciler de öğrensin hocam. Faşist eğitim sisteminin nasıl olduğunu anlatarak ukalalık yapmak istemem. Ancak siz de takdir edersiniz ki, her eğitim sistemi bir insan tipini yaratmayı amaçlar. Egemenlerin yaratmak istediği insan tipi pasif, edilgen, araştırmayan, sorgulamayan, her denileni yapan, kısacası iradesiz kle bir tiptir. Bizim eğitim sistemi ise, zgr toplumu ve zgr bireyi ağa çıkarmayı hedefler. z g ve öz güven kazanarak iradeleşen, her türlü korkusunu yenerek cesaret edinen, araştırıp sorgulayarak hakikate ulaşan ve bunu da anı anına savaşarak başaran bir kişiliğin kazanılması hedefleniyor. Yoksa bu vahşi düşmana karşı bir dakika ayakta kalmanın imkânı yoktur.”

“Arkadaşlar katılmamı önerdiğinde ukalalık yaparak geri çevirdim. şimdi ise keşke katılsaydım diyerek hayıflanıyorum. Kesinlikle öğreneceğim çok şey olacaktı.”

“Hayıflanmanıza gerek yok hocam, yaşam sürüyor ve yaşam pınarımız akıyor. Ayrıca halkı ve bizleri izleyerek gerekli sonuçları ıkardığınıza ve bu süreci kendiniz için bir eğitim haline getirdiğinize de inanıyorum.”

Rûheyv’le Ceren arasında fısıltı halindeki sohbet sürerken her birinin söylediği şarkı bitti. Kapanış etkinliklerini sonlandıran Amarg, kimin hangi noktaya düzenlendiğini açıklayarak başarılar diledi.

Devredeki ğrenciler birbirini kutlayarak avluya ıkılırlar. Hafifçe yağan yağmur, ara vermeden devam ediyordu. Rûheyv’den ayrılan Ceren avluya çıktığında devredeki kadınların bir araya toplandığını görerek kutlamak için yanlarına gitti. Sanki başka yerlere gidecek ve bir daha grşmeyeceklermiş gibi birbirine sarılıp vedalaşıyorlardı. Canda’ya sarılan Derya, “eğer ben şehit düşersem, annemi mutlaka gr, ona de ki ‘senin kızın zgr bir yaşam ve zgr

bir ülke yaratmak için Şehit düştü' dediğinde, "eğer yaşar-sam anneni grecekime ve dediklerini syleyecekime söz veriyorum. Ama aynı konuda sen de bana söz vereceksin" dedi Canda.

Geriye kalan diğer  kadını da izleyen Ceren, onların da benzer Şeyler söylediklerini gördüğünde hayret ve ŐaŐ-kınlık içinde kaldı. Beş kadın da birbirine yakın Şeyleri dŐŐn-mŐ ve söylemiŐti. "Bu nasıl bir eğitim yöntemidir ki, sadece dŐŐncede değil, ruhta ve duyguda da güçlü bir bir-likte liği yaratabiliyor" dedi kendi kendine. Kadınların yanı-na yaklaştı, her biriyle ayrı ayrı tokalaşıp kutladı.

"Siz vedalaŐırken istemeden konuŐmalarınıza tanık oldum. O kadar erken mi Şehit dŐŐmeyi dŐŐnyorsunuz? Yok arkadaşlar, böyle erken Şehit olmayı dŐŐnmeniz doğru değil. Bugünden itibaren sadece Kürt kadınlarının değil, Türk kadınlarının da umudu sizlersiniz. Kadınların zgrlğ için daha uzun yıllar dŐŐmanla mücadele edeceksiniz. Ne olur, kendinizi ölüm psikozuna sokmayın!" diyerek ayrıldı.

Avludan ıktığında Amargı'nın sesi kulaklarında yan-kılandı. "Devreyi başarıyla bitiren arkadaşlar, vedalaşmayı bitirdiyseniz zaman geçirmeden Sur Mahallesi'ne gideceğiz. Arkadaşlar bizleri bekliyor. Oradaki çalıŐmalarımızı bi-tirdikten sonra mevzilerinize gideceksiniz."

Amargı'nın ağırısıyla akşam karanlığı çökmeden Sur ve Cûdî Mahallesi'nde biten iki devrenin öğrencileri çok geniş bir avluda toplandı. Onlara katılan bir grup gençle sayıları otuzu aştı. iseleyen yağmur altında YPS'nin ilanı için tüm hazırlıklar tamamdı. Kadınlı erkekli karışık sıralar halinde dizilen gençlerin hepsi sadece gözleri görülebilecek Şekil-de kendilerini kamufle etmişti. Her birinin elinde kleşleri vardı. Giydikleri elbiseler sivildi. Deneme amaçlı yapılan ta-limden sonra resmi olarak yapılacak askeri törene geçildi. Uzaktan izlemekle yetinen Rohat, el kamerasını çalıştırdı. Yüzleri görülmese de, yaşadıkları tarihsel anın heyecanını törene katılanların gözlerinden okuması zor değildi. Daha canlı bir çekim yapmayı başarmak için kendisini törene ka-

tilanların heyecanına kaptırmayı yeğledi. Askeri tören tamamlandığında Ülkem bir adım öne çıktı. Cebinden çıkardığı kâğıdı düzeltti. Sağ eliyle dipçiği yere dayalı sağ ayağının hizasındaki kleşin namlusunu tutarken, sol eliyle ilan bildirisinin kâğıdını tuttu.

“Yurtsever Kürdistan Halkına ve Kamuoyuna” deyip durdu.

Elindeki kâğıdın titremesini önlemek için soluklandı. Sesini yükseltti, kendisini bildirinin akışına kaptırıp kaldığı yerden okumayı sürdürdü.

“Kürdistan’da yüzyıllardır hüküm süren işgalci, asimilasyoncu, faşist güçlere karşı amansız ve kararlı mücadelesini PKK öncülüğündeki Kürt halkı, uzun yıllardır sürdürmektedir.

Bu mücadele süreci içinde halkımız topraklarından zorla göçertilmenin yanında canından, malından ve tüm değerlerinden kopartılmak istenmiş ve büyük bedeller ödemiştir. Bu bedeller, işgalci güçlerin zannettiği gibi Kürt halkını yıldırma, sindirmek bir yana, toplumsal değerlerine daha fazla bağlılık geliştirmiş, Özgür ve Demokratik bir Kürdistan için mücadeleyi ve direnişi daha da büyötmüştür.

Başta Bakurê Kürdistan olmak üzere tüm Kürdistan halkı, onurlu bir yaşam için muazzam bir direniş göstermiş, tüm parçalarda önemli başarılar kazanmıştır.

Bugün de direnişini daha da büyüterek Bakûrê Kürdistan’ın salt dağlarıyla sınırlı kalmamış, ovalarına ve şehirlerine kadar taşımıştır. Yıllardır kendi kültürü, dili ve toprağı için mücadele eden halkımız, 2015 yazı itibariyle kendi öz yönetimini ilan ederek, komünal ve demokratik yaşam inşası için canla başla, seferberlik ruhuyla mücadele etmektedir.

Kürdistan’ın onlarca şehrinde gelişen demokratik öz yönetim ilanları halkımıza bayram coşkusu yaşatmıştır. Bu adım, Türk devletinin işgalci, talancı, sömüren ve asimile eden politikalarına karşı atılmış, buna karşı Türk devleti de halkımızın kendini yönetme ve savunma iradesini hazme-

dememiş, Kürdistan'ı şehir-şehir, ilçe-ilçe kuşatarak sivil, yaşlı, kadın, erkek, çocuk demeden katliamdan geçirmeye başlamıştır.

Bu katliam ve soykırımı karşı Türkiye halklarının ve dünya kamuoyunun sessizliği, ortak olma anlamına gelmektedir. Bu nedenle duyarlı tüm Türkiye, bölge ve dünya halkları, Kürt halkının bu haklı direnişine destek çıkmalı, faşist Türk devletinin katliamcı politikalarına karşı harekete geçmelidir.

Bu mücadele sadece Kürt halkının kendisi için yürüttüğü bir mücadele değildir. Türkiye'de yaşayan tüm halkların özgürlük mücadelesidir. Bu nedenle, özellikle duyarlı demokratik kesimler bu mücadelenin yanında, hatta içinde yer almalıdır.

14 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Kürdistan'da açık bir katliam ve fiziki soykırım süreci başlatılmıştır. Açık ki bu soykırım operasyonuna karşı Kürt halkının kendini savunması en meşru hakkı olmaktadır. Bu sürece kadar Kürdistan gençliği örgütlü mücadelesini YDGH adı altında yürütse de, gençliğin oluşturduğu bu direniş cephesini, geldiğimiz aşamada bir adım daha büyütme ihtiyacı vardır. Zaten geliştirilen saldırılara karşı verilen direniş sadece gençliğin değil, bir bütün Botan halkının, kadınının ve erkeğinin yürüttüğü bir direniştir. Gerçekleştirilmek istenen soykırımı karşı öz yönetimlerimizi ve varlığımızı korumak için öz savunmayı daha güçlü örgütlemek ve her türlü fiziki, siyasi, kültürel soykırımı karşı Kürdistan halkını korumak en temel ve tarihi görevimizdir.

'Bu temelde Cîzra-Botan halkı olarak en temel ve meşru hak olan yaşam hakkımıza yapılan bu soykırım girişimlerine karşı 'Yekîneyên Parastina Sivîlan a Cizîra-Botan', yani Cizre Sivil Savunma Birlikleri adı altında mücadelemizi daha da büyüteceğimizin ilanını yapıyoruz.

Cizre'de direnen ve varlığını korumaya çalışan tüm halkımızın öz savunma gücü olan YPS-Cizîra-Botan olarak toprağımızı, kültürümüzü ve bir bütün varlığımızı korumak için mücadeleyi ve direnişi sonuna kadar ve daha güçlü

yürüteceğimizin sözünü, tüm Kürdistan halklarına ve Cizre halkına verirken YPS-Cizîra Botan'ın tüm halkımıza kutlu olmasını diliyoruz.

'YPS-Cizîra Botan, Önder Apo'nun ve Kürdistan halklarının özgürlüğünü, Önder Apo'nun Demokratik, Ekolojik ve Kadın özgürlükçü Paradigmasının Cizîra-Botan'da yaşam-sallaşması için gelişen demokratik öz yönetimin savunma gücüdür. Bu temelde başta demokratik öz yönetimlerini ilan eden Cizre, Îdil, Şırnak, Silopi, Nusaybin, Kerboran ve tüm Botan şehir ve ilçelerinde direnen halkımızın özerk bölgelerini terk etmemeleri, özgür ve demokratik bir Kürdistan için sokak sokak, ev ev direnişi büyütmeleri çağrısı yapıyoruz. Yine yıllardır özgürlük mücadelesi içinde öncülük yapan ve direnişi büyüten tüm Botan gençliği ve kadını-nı, YPS-Cizîra Botan saflarında varlığını ve onurunu savunmaya çağırıyoruz.

"Bijî Rêber Apo!

"Bijî berxwedana Cizîra-Botan!

"Bijî Yekîneyên Parastina Sivîlan-YPS!

25.12.2015

YPS-Cizîra-Botan Komutanlığı!"

** ** *

Oldukça zorlu geçen bir yıl daha geride kalıyordu. Yeni yıla girmenin arifesinde aralıksız süren bombardıman gibi, günlerdir kar soğuşu eşliğinde yağan yağmur da durdu. Dağılan bulutların arasında utangaça yüzünü gösteren güneş, keskin kar soğuşunun etkisini kırmaya yetmedi. Kaldığı evin avlusuna çıkıp güneşin vurduğu duvarın dibine çömeldi. Başını gökyüzüne çevirdi. Gökyüzü yüksek ve bulutsuzdu. Güneş sırtını ısıtıyordu. Güneşin ısıttığı bedenini dinledi bir an. Yasaktan bu yana normal yaşam biçimine dönüşen uykusuzluk, yorgunluk ve yetersiz beslenmenin yıprattığı bedeni ağırlar içindeydi.

“Tercih etmediğimiz, ama yaşamak zorunda kaldığımız acımasız savaşın doğal sonucudur” diyerek, düşüncelerini bedeninden uzaklaştırdı. Biraz daha o halde bekleyip güneşlenmeyi yeğledi. Bedenini güneşin sıcacık ışınlarına bırakırken, düşüncelerini bir saat sonra Melik Marketin önünde toplanacak halka ne diyeceği konusuna odakladı.

Evden çıktığında vakit öğlene geliyordu. Yürüdüğü sokaklar, yanından geçtiği evler adeta harabeye dönmüştü. Top, havan ve bombaların etkisiyle sokağa savrulan yıkıntılardan dolayı yürümekte zorlanıyordu. Yanından geçtiği evin yıkıntıları arasında dolanan orta yaşlarda bir kadın dikkatini çekti. Durup kadına baktı. Harabeye dönmüş evinin yıkıntıları arasında bir şeyler arayan kadın bazen belini doğrultuyor ve etrafına boş gözlerle bakıyor, bazen de

mırıldanarak beddualar okuyor ve ağıtı andıran bir şeyler söylüyordu. Kadının yanına gidip elini omuzuna koydu. Başını çeviren kadın gözyaşlarına boğulmuştu.

“Evde un bitmişti. Belki biraz un bulurum diye, iki sokak ötedeki kayınlarımın evine gittim. Eve varmadan bombardıman başladı. Koşa koşa geri geldim ve evimi bu halde buldum. Bu karakışta evsiz ne yapacağım ben?” diyen kadın, yıkıntıların üzerinde oturup hıçkıra hıçkıra ağlamayı sürdürdü. Ağlarken bildiği ne kadar beddua varsa hıçkırıklar arasında kesik kesik sıraladı. Kadının koluna giren Asya sağlam görünen bir eve kadını bıraktı, kadınla ilgilenmeleri için ev sahipleriyle konuşup geri çıktı.

Gördüğü korkunç manzarayla savaşın ne denli acımasız olduğunu, nasıl bir yıkıma ve tahribata yol açtığını daha iyi anlıyordu. Sadece insanların ölümüyle sonuçlanmıyordu savaş. Yüzlerce, belki de binlerce yıl büyük emekler ve acılarla yaratılan her şey bir anda yok ediliyordu. Onunla da yetinmiyor; bir değirmen gibi her şeyi öğütüyor, doymayan bir canavar gibi önüne çıkan her şeyi yutuyordu. O güne dek yaratılan ve var olan bütün imkânların tüketildiği, her açıdan üretimin durduğu ve yaşamın donduğu zamanları ifade ediyordu.

Girdiği bir sokakta duran bombardımanı ve güneşin sıcaklığını fırsat bilen çocukların oyununa daldı bir an. Yaşıtları içinde biraz daha büyükçe bir kız çocuğu yanaşıp; “Rojbaş hevala Asya” deyip, minik elini uzattı. Sevgiyle uzatılan eli tutup sıktı. Eğildi, kızın minik elini dudaklarına götürdü, öptü. Bakışlarını kıza dikti. Ne zamandır görmediği oğlunu ve kızını anımsadı. Kendi çocuklarına sarılır gibi özlemle kıza sarıldı, saçlarını, gözlerini öptü, öptü, bir daha öptü. Durumu gören diğer çocuklar da geldi yanına. Her birine ayrı ayrı sarılıp kucakladı, öptü ve nemlenen gözleriyle arkasını dönüp yürüdü.

“Bizim gibi inkâr ve imhanın ilmiğinden geçmesinler, bizim gibi köle yaşamasınlar diye bu çocuklara özgür bir yaşamı yaratmak için savaşıyoruz. Tüm yollar tüketilmiş, sadece bu yol kalmıştı bize. Bu yolda yürümekten başka se-

çeneğimiz yoktu. Savaşırken yaşamı canlı, üretimi sürekli kılmanın mücadelesini de veriyoruz. Ancak düşman, canlı kılmak istediğimiz yaşamı da, süreklileştirmek istediğimiz üretimi de yok etmek için her yolu mubah görüyor” diye söylendi.

Ablukanın başladığı ilk gün Dr. Serger’in dijital medya-daki hesabında paylaştığı deyimi anımsadı:

“Güzel günler göreceğiz çocuklar.

Korkaklıkla kaçanlara

Ve uluyan katliamcılara rağmen,

Güzel günler göreceğiz Çocuklar

İnanın çocuklar!” diyen sözlerini, çocuklara söylüyor-muş gibi fısıldadı.

Cehennem azabı içindeymiş gibi bir acı çöktü yüreğine. Acı ve azap içindeki göğsünden fışkırırcasına çıkan bir iç çekiş gibi, ömrü boyunca çektiği özlemin içinde eriyen bir cümle döküldü dudaklarından. “Ah, bu savaş bir bitse artık! Ah, bu barış bir gelse artık!”

Öylesine bir içtenlik, öylesine bir beklenti vardı ki, o iç çekiş bin yılların özlemle beklenen çılgılığı gibiydi. O iç çekişte, sanki gökyüzünün kurşuni ağırlığı altında boğulan, sanki binlerce yıldır zulme, savaşa, kana, acıya, feryada ve azaba doymuş bu coğrafya; barışa, huzura ve özgürlüğe susamış bu kutsal toprakların çatlamış dudaklarıyla haykırdığı çılgıktı.

Melik Marketin meydanına vardığında yoğun bir kalabalığın biriktiğini gördü. Kalabalığın içinden kendisine doğru gelen Dr. Serger’in yanına gitti, selamlaşıp tokalaştı. “Nasılsın Doktor heval? Arkadaşlar yok mu?”

“Sağol Asya heval, iyiyim. Sen nasılsın? Arjîn, Nûda, Masîro, Nûman ve Harun arkadaşlar buradaydılar. Cihazdan gelen bir çağrıdan dolayı aceleyle Masîro, Nûman ve Harun gittiler.”

“Niye ki?”

“Mevzilere dönük sızma ve saldırı girişiminin olduğu haberini aldılar.”

“O halde bu toplantıyı fazla uzatmayalım, ne olur, ne ol-

maz!”

“Bence de” diyen Dr. Serger, Asya’nın ardından toplanan halka doğru yürüdü. Asya’nın yaklaştığını görenler hep bir ağızdan sloganlar haykırdığında, Asya’nın ikili sohbeti sürdü.

“Az önce yolda yürürken internette paylaştığım bir dörtlüğü anımsayınca çok duygulandım.”

“Yani helal olsun Asya heval. Bu denli yoğunluk içinde interneti de izleyebiliyorsun demek. Son yazdığımı bu sabaha karşı paylaştığım halde hemen görmüşsün.”

“Son yazdığını gören kim, yoldaşım. Ablukanın başladığı gün çocuklara hitaben yazdığından söz ediyorum. Eminim son yazdığın da ilk yazdığın gibi duygu ve anlam yüklüdür. Ne yazdın, söylesene?”

“Vurun ulan vurun, biz ölürüz vurulunca...

Bizi bombalar öldürmez, bu sessizlik öldürür..

Canı cehenneme rahat rahat uyuyanın...

Kapısını örtenin, perdesini çekenin...

Yüreği yalnız kendiyile olanın...

Duvarları ancak çarpınca görenin...”

“Gerçekten, her bijî yoldaşım. Doktorluğun kadar şair yönün de gelişkinmiş. Mesajını da iyi vermişsin.”

“Bir hafta boyunca cansız bedeni sokakta bekletilen Taybet Ana’nın trajik durumuna karşı sessiz kalan, tepki göstermeyen ve adeta üç maymunu oynayan herkese söyledim o sözleri.”

“Ben de o çerçevede konuşacağım.”

Halkın içine girdi. Yanından geçtiği herkesle tokalaştı. Melik Marketin girişindeki en üst basamağın üzerine çıktı. Arjîn, Nûda ve Dr. Serger, toplananların ön sıralarında beklemeyi yeğledi. Asya’yı dikkatle izleyen Dr. Serger, ilk kez böyle farklı bir duruş sergilediğine tanıklık etti. Heykelsi bir duruşu vardı sanki. Bakışları uykuda gezermiş, düştemiş gibi bir hava yansıtıyordu. Kurşuni renge bürünen göğün altında giydiği açık renk elbisesiyle, barışa, adalete ve özgürlüğe susamış Mezopotamya’nın özlemini yansıtan bir azizmeyi andırıyordu.

“Hevalno!” dedi, herkesin duyabileceği bir sesle. Tekrar “Hevalno!” dediğinde, sessizliğe bürünen meydanda yankılanan sesi kendisine geri döndü.

“Her cephede Apocu ruhla yürütölen şiirsel direnişimiz devam ediyor, Cizre’de. Günlerdir süren bombardımana rağmen, bu destansı ve şiirsel direniş sürökleleyen bazen bir öncü ve komutanın duruşu, bazen mevzideki gencecik arkadaşların yılmaz cesareti, bazen mahalle sakini sizlerin yiğitliği, bazen bir merminin sesi, bazen yanımızdaki yoldaşın moral veren bir çift sözü, belki de bütün bunların birliğidir bu direnişte ayakta durmamızı sağlayan. İnanın ki moral ve psikolojik üstünlük konusunda bir sorunumuz yoktur. Ancak çağın en gelişmiş tekniğini durdurma ve etkisiz kılma konusunda çok ciddi sorunlarımız var, açmazımız var” dediğinde duraksadı. Bakışlarını gezdirdi. Öfkeyle parlayan gözler, yüreklerde kaynayan isyanın aynası gibiydi.

“Son üç günde seksen beş yaşlarındaki Kumru Işık, yetmiş yaşlarındaki Emine Duman, elli yaşlarındaki Azime Aşan adlı üç anamızla, Beş yaşındaki Hüseyin Selçuk ve orta yaşlardaki Zeynep Demir, Elli beş yaşlarındaki Osman Tekin, otuz yaşlarındaki Mazlum Dikran Sayaca adlı eski milisimizle Yusuf Akalın ve Büşra Akalın adlı sivil yurttaşlarımızı yapılan bombardımanlar sonucu kaybettik. Kucağındaki torunu üç aylık Mîray İnce, yani Mîray bebekle, yetmiş yaşındaki dedesi Ramazan İnce de evlerinin avlusunda keskin nişancılar tarafından şehit edildiler. Yine sivil yurttaşlarımızdan Halil Sömer ve ağabeyi Nihat Sömer de son bombardımanlarda evlerine isabet eden obüs sonucu şehit düştüler.”

Öylesine acıyla dolan yüreğine söz geçiremediğinden duraksadı. Güçlölkle de olsa konuşması gerektiğini bildiği için, bir anlık duraksama ardında tekrar konuştu.

“Az önce aldığım bilgiye göre, Kale Mahallesi’ndeki bir caminin avlusuna isabet eden havan mermisinin patlaması sonucu on yaşındaki bir çocuk ölmüş. Yine mezarlığa yakın Eski Cizre Mahallesi’ndeki bir eve isabet eden havan sonucu ise, Akalın soyisimli üç kız çocuğu ağır yaralanmış. Kız-

kardeşler olan Büşra, Zîlan ve Dîlan isimli bu üç çocuktan ikisi hemen orada şehit düşmüşler. Diğer çocuk da sonradan şehit düşmüş. Dediğim bu yerlerde ne direniş var, ne barikat, ne de herhangi bir hendek. Düşmanın bir stratejisi var: Cizre halkını göçertmek ve bütün Cizre'yi boşaltarak insansızlaştırmak istiyor. Bundan dolayı hedef gözetmeksizin yapılan bombardımanlar aralıksız sürdürülüyor. Alçakça katledilen bu sivil insanlarımızın tek suçu, öncelikle Kürt ve Cizreli olmalarıydı. Haksızlığa, adaletsizliğe ve zulme karşı boyun eğmemeleri idi. Evine, mahallesine, şehrine ve yurduna sahip çıkmalarıydı. Düşmanımız acımasız, düşmanımız merhametsiz, düşmanımız sadece bizleri yok etmek isteyen bir canavar. Üç aylık kundaktaki bebeğimiz de, yetmiş yaşındaki nenelerimiz ve dedelerimiz de düşmanın yok etmek istediği 'teröristlerdir.' Onun gözünde Kürtlerin çocuğu, genci, yaşlısı yoktur. Onun gözünde Kürtlerin kadını, erkeği de yoktur. Sadece terörist vardır. Köleliği kabul etmediği, özgür bir yaşamı istediği için onun gözünde kırk milyonluk bir halkın tümü teröristtir ve yok edilmelidir."

Sözü sloganlarla kesildi. Meydanda yankılanan ve dalga dalga Cizre göğüne yayılan sloganlar durduğunda konuşmasını sürdürdü.

"Neden kundaktaki bebeklerimiz, gençlerimiz, kadınlarımız ve analarımız hedefleniyor? Çünkü çocuklar ve gençler Kürt halkının geleceğidir. Çünkü kadınlar Kürt halkının isyan gerekçesi ve öncüsüdür. Çünkü analarımız Kürdistan toplumunun hafızası, soy sürdürücüsü ve emeğin bileşkesidir.

Silopi'de Taybet Ana kobrayla vurulduğunda yaralı halde yavaş yavaş ölüme terk edilerek, yedi gün boyunca cenazesinin alınmasına izin verilmedi. Taybet Ana'ya uygulanan vahşet, insanlık adına utanç vericiydi. İnsanlığın vicdanını körelten ibretlik bir durumdu. Direnişin en büyük bedelinin kadınlara ödetilmesi idi. Direnişin bel kemiği olan Botanlı kadınlara ve analara gözdağı verilmesi, tehdit ve şantajla direnişten vaz geçirmenin hedeflenmesi idi.

Taybet Ana'nın cenazesini almak için yedi gün boyun-

ca bir şey yapmayan Silopi'nin direniş yönetimi de sorumludur. Kuşkusuz sorunun önemli bir boyutu bu olsa da Sur'da, Cizre'de, Silopi'de, Nusaybin'de düşmanın yaşattığı bu vahşete karşı Kürt halkının sessiz kalması, bu vahşet uygulamalarını direnme ve ayaklanma gerekçesi yapmaması vicdanları yaraladı. Başta, hiçbir şey yapmayan Kürt halkı olmak üzere, legal parti, Türkiye'nin ilerici demokrat kamuoyu ve vicdan sahibiyim diyen insanlık da sessiz kalarak bu vahşete ortak olmuştur. Sömürgeci faşizmin sınırsız vahşi uygulamalarına dolaylı da olsa onay vermiştir. Bu meydana herkese sesleniyorum; Mîray bebeği katletmekle sadece Kürt toplumunun değil, ilerici insanlığın da masumiyetini katletmeyi hedeflediler. Sessiz kalanlar bu suça ortak olmayı göze alabilir. Ama biz asla bu suça ortak olmayacak, ne pahasına olursa olsun diz çökmeyecek ve son nefesimize kadar direneceğiz..."

Konuşması bittiğinde yeniden slogan sesleri yayıldı meydana. Sloganlarla dağılan kitleyi izledi bir süre. Sloganların direnişi ve şehitlere bağlılığı ifade etmesi, konuşmasını tamamlayan kitlesel bir mesajdı. Konuşurken yaşadığı duygu yoğunluğu, kitlenin verdiği mesajla katlanarak büyüdü. Arjîn, Nûda ve Dr. Serger'in yanına gitti.

"Bana diyorsun, ama sen de şair ruhlusun Eşbaşkanım" diyen Dr. Serger, elini uzatıp kutladı. "Konuşmanız etkili olduğu kadar şiirseldi de."

"Devrimciler şair ruhludur Doktor heval. Anlayacağın sadece sana ve bana mahsus bir duygu ve özellik değildir."

Alandan çıkıp mahallenin içlerine giden bir sokağa girdiler. Karşılarına çıkan Masîro'yu görünce sevindi. Masîro'nun yanındaki Ciwan'a baktı. Cizre'nin yerel gençlerindendi. Elindeki kleşi tutuşu ve duruşuyla göz dolduran bir yapısı vardı. Tetikteki parmakları ve çevreyi kontrol eden gözleriyle, avının üzerine atlamaya hazır bir kaplan gibiydi.

"Ben de seni görmeye gelecektim, durum nedir? Hangi mevizlere dönük sızma ve saldırı var?"

"Beni görmek isteyeceğinizi tahmin ettiğimden kendim

geldim Eşbaşkanım. Düşman Tank Taburu, Botaş Caddesi, Garnizon ve Un Fabrikası tarafından, üç koldan eş zamanlı bir saldırı başlattı. Buna karşı tedbirlerimizi aldık. Belirlediğimiz taktiği başarılı uygularsak sadece püskürtmekle kalmayacak, büyük bir darbe de vuracağız.”

“Şu an son derece uygun bir hava var. Eğer zorlanacaksanız kitleyi mevzilere yönlendirerek, canlı kalkan eylemi yapabiliriz.”

“Düşman çok gözü kara saldırıyor. Korkarım canlı kalkanı dinlemeyip daha büyük katliamları yapmaktan çekinmeyecek. En iyisi hem öz savunmayı güçlü tutmamız, hem taktiklerimizi başarıyla uygulamamızdır. Sizler de kendi öz savunmanıza dönük tedbirlerinizi alsanız iyi olur bence. Şimdilik başarılar size” diyen Masîro, geri dönüp hızlı adımlarla uzaklaştı. Duruşunu bozmayan Ciwan onu izlemekte gecikmedi.

Masîro yürürken akli Nur Mahallesi’nin direnişçiliğinde ve mevzilerdeydi. Birbiri ardı sıra beynine hücum eden soruları düşünmeden edemedi. Dokuz günlük ablukadan bu yana aralıksız direnen, her türden yasak ve saldırıya rağmen sokaklardan çekilmeyen bir halk nasıl tanımlanabilir? Bir halkı bu denli direngen yapan şey nedir? Elinden gelenin en iyisi, yerdeki parke taşıyı alıp yerleştirdiği mevzinin sadece bir tank topuyla dahi paramparça olacağını bildiği halde bunu neden yapar? Yaralı direnişçilerden birini kucığında taşırken bir suikastçısının hedefi olabileceğini düşünmemesi mümkün müdür? Aklında ve yüreğinde taşıdığı gizli korkuya rağmen, yaşamla ölüm arasındaki sınırları kaldıran bu acımasız savaşta direnişini mümkün kılan gücü nereden alır? Çağın en gelişmiş tekniğine karşı eline aldığı bir taşla, bir sopayla veya en iyi ihtimalle bir kleş ile durmayı göze alması, hangi aklın ürünüdür..

Sağanak yağmur gibi sorular ard arda sıralandı. Sorulara cevap ararken, “asıl yanıt, Önderliğin yarattığı Apo Kürdüyle, direnen halk gerçekliğinin oluşmasında yatıyor” dedi fısıldarcasına.

“Apo Kürdünde yaratılan toplumsal düşünce gücü aşı-

lamayanı aşılıyor, bilinemeyeni bilinir hale getiriyor, görülemeyeni gösteriyor, unutulana hatırlatıyor. Bunun sonucunda bir lokma sac ekmegini düşünecek zamanı bulamayan genç kız ve erkekler için bir annenin 'hadi gelin, yemeğinizi yiyin' seslenişi sihirli bir güce, yenilmeyen bir morale ve cesarete dönüşüyor, düşmanın üzerine korkusuzca yürümek için yeterli oluyor."

Bazen evinin penceresinde, bazen sokağında, attığı slogandan mevzide sığıttığı mermiye dek her şeyi yapabilen; direnişteki ısrarı gördükçe gençlerini bırakıp gitmeyi gurununa yediremeyen bir halk her şeye layıktır diye düşündü.

Halka dönük düşüncelerini mevzilere ve mevzideki arkadaşlarına yöneltti. Nur Mahallesi ya da halkın deyimiyle Çemkûrkê, çok ağır saldırılara rağmen direnişin kırılmadığı bir kaleye dönüşmüştü. Bunun nedeni, dokuz günlük ablukadan çıkarılan derslerle mahallenin dört tarafının sağlam mevzi ve hendeklerle savunuluyor olmasıydı. Kadro sayısı ve niteliği kadar, cephanesi de diğer mahallelere göre fazlaydı. Genel yönetimde olduğu halde zamanının çoğunu Nur Mahallesi'nde geçirirdi. Buna rağmen, bu düzeyin yaratılmasında askeri alandaki yetkinliğiyle büyük emek sahibi Raperîn'di.

Yirmi yedi yaşlarında gösteren Raperîn, Vanlıydı. Babası iki evli olduğundan on yedi çocuklu bir ailede büyümüştü. Ortaokulu bitirdiğinde genç yaşına rağmen özgürlük arayışına girmişti. Çok geçmeden gençlik çalışmalarında yerini almış, aktif çalışan genç bir militana dönüşmüştü. Yönünü özgürlük dağlarına çevirmesiyle teorik birikim edinmesi ve savaş deneyimi kazanması birbirini izlemişti. Beş ay önce Cizre'ye gönderildiğinde direnişe öncülük edecek birikim ve yeteneğe sahip olması kadar, iyi bir suikastçı olma özelliğini de kazanmıştı.

Raperîn'i tamamlayan mahallenin üçlü direniş yönetimindeki Harun ve Nûman'dı. Üç arkadaşın ilişkilerinde yarattığı demokratik kolektif tarz, genel ve yerel kadroların tümüne yansımakla kalmamış, halka da moral ve güven veren bir güce dönüşmüştü.

On sekiz yaşlarında gösteren Nûman, beşi kız dokuz çocuklu Cizreli yurtsever bir ailede doğup büyümüştü. Teyi Aşiretindendi. Kısa boyu, zayıf bünyesi ve geç tüylenmeye başlayan yüzündeki masum ifade, daha genç görünmesini sağlardı. Mücadelede çok yeniydi, ama kırk yıllık bir devrimciyi aratmazdı. İki yıl içinde kendisini ileri düzeyde geliştirmesinden ötürü herkesin takdirini kazanmıştı.

Mahallenin yerel birimleri ve kadroları da ağır savaş koşullarının etkisiyle çok çabuk olgunlaşmış, her sorumluluğu üstlenen duruma gelmişti. Berxwedan ve kardeşi Şerzan, Sofî, Aydın, Çeto, Gabar, Haki, Markos, Argeş, Çiyager ve daha birçoğu mahalledeki gençlerin öncüsü olarak öne çıkmış ve mahalle sakinlerinin gönlünde taht kurmuşlardı. Halkın desteğinin böylesine uzun bir sürece yayılması, yerel kadroların 'biz bu işte varız' diyerek, her türlü role soyunmalarının ürünüydü.

Mevzilerdeki birimler dışında ihtiyaç duyulan her yere koşacak hareketli timi düşündü. Timin sorumluluğunu yürüten Sîdar'dı.

Yirmi sekiz yaşlarında gösteren Sîdar Malazgirtliydi. Doğup büyüdüğü yurtsever ailesinin etkisiyle arayışa girmiş, okuduğu yıllarda çelişkileri derinleşmişti. Mücadeleye katılması altı yılı bulmuş, savaş teknik ve taktikleri konusunda önemli bir uzmanlık düzeyi edinmişti.

Sîdar dışında kalan hareketli timin üç kişilik üyeleri Markos, Çeto ve Aydın'dı. Cizre'nin yerel kadrolarından Aydın, yirmi beş yaşlarında gösterirdi. Markos ise ondan biraz daha yaşlı, evli ve çocuk sahibi olduğu halde, büyük fedakârlıklar gerektiren hareketli tim gibi bir görevde yer almaktan bir an bile imtina etmemişti.

Hareketli tim o denli işlevsel hale gelmişti ki, Nur Mahallesi'nin her tarafına müdahaleye gider, değişik mevzilerde direnen arkadaşlarını motive eder, sonuç alıcı eylemler yaparak devlet güçlerine ağır darbeler vururdu.

Bu hareketli timlerin en hareketlisi ve mobilize olanı, motosikletli gençlerdi. Bazı gençlerin sırtlarına çapraz attıkları kleşleri ve çok iyi kullandıkları motosikletlerle olay

yerine gidişleri görülmeye değerdı. Atlarıyla düşmanın üzerine yürüyen kahramanlık çağının yiğitlerine benziyorlardı. Atın yerini motosiklet almıştı. Kürt kahramanlık tarihi, ‘modern çağın atlarıyla’ sanki tekerrür ediyordu.

Her saldırının püskürtüldüğünü duyan halk geri dönen gençleri inanılmaz bir sevgiyle karşılıyordu. Anne-babalarının çocuklarının yaptıklarını onaylaması, hatta yüceltmesi gençleri daha da olgun ve vakur bir duruşa sevk ediyordu. Çoğu belki de ilk kez bu kadar önemli, değerli olduklarını hissediyorlardı. Aslında bunu sağlayan şey, sevgi ve saygıdan başka bir şey değildi. Ailesine ve şehrine olan sevgisini sözle değil, direnerek göstermeye çalışan gençlere ailelerinin duydukları güven ve onlardan aldıkları umutla karşılık veriyorlardı. Birbirilerinin yaptıklarına arka çıkıyorlardı. Güzel söz ve eylemin uyumu, kişilik ve davranış dönüşümüne neden oluyor, işler ve ilişkiler Cizre’de yavaş yavaş düzeliyordu.

Hareketli time dönük düşüncelerini mevzilere yöneltti. Nur Mahallesindeki önemli mevzilerden biri gençlerin ‘karargâh’ dedikleri Dijwar Noktası’ydı. Botaş Caddesi’ne yakınlığından dolayı her fırsatta devlet güçlerinin hedef aldığı mevzilerin başında gelirdi. Dijwar noktasına öncülük eden Berxwedan ve Şerzan adlı iki kardeşin direnişteki cesaret ve savaşçılıkları, dilden dile dolaşıyordu.

Berxwedan ve Şerzan’ı düşünürken üç gün önceki saldırıyı anımsadı ve keyifle gülümsedi. Abartılı bir halde Dijwar noktasına saldıran devlet güçlerinin asıl hedefi, noktayı düşürdükten sonra Unşar hattını aşır Hezex Caddesi’ne yakın duran noktayı imha etmek ve mahalleye girmekti. Saatler süren çatışmaya rağmen Berxwedan ve Şerzan’ın kararlı direnişleri sonucu kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kalmışlardı.

Şerzan’ın ailesi, aslen Cûdî’nin Avgamasiya köyündendi. Çiller ve Ağar döneminde köyleri boşaltıldıktan sonra Cizre’ye yerleşmişlerdi. Cezaevinde olan abisi Mehmet’in küçüğüydü. Mehmet hapishaneye girince, zindan süreci uzun sürebilir diye ailesi Şerzan’ı küçük yaşta evlendirmiş-

ti. Bir kız kardeşi de mücadele saflarındaydı. Her iki kardeşi de, yurtsever duruşlarının önüne hiçbir şeyin geçmesine fırsat vermeden hareket etmişler; özgürlük mücadelesine kayıtsız kalmayı kendi onurlarına yedirememişlerdi.

Şerzan ve Berxwedan'ın bu özellikleri, aileden ileri geliyordu. Kültürel şekillenmelerini yaratan ailenin temel özelliği, sorumluluk hissiydi. Bu sorumluluk hissinin altında, kendi ülkesine ve insanına olan yurtseverce sevgi vardı. Bu derin ve köklü sevgi, aileyi ve bireylerini mücadeleye karşı kayıtsız bırakmıyordu. Bu nedenle ailenin her bireyi bir şekilde mücadelenin bir köşesinden tutuyordu.

Şerzan, bir nevi mahalledeki yaşıtı gençlerin abisi gibiydi. Gözüpekliği, mertliği ve yiğitliğiyle mahallenin doğağ öncülerinden biri haline gelmişti. Yirmi bir yaşlarında olduğu halde duruşunda derin bir olgunluk vardı. Yaşamı ve mücadelesiyle gençleri etrafında toplayabiliyor, çekim merkezi olmayı başarıyordu. Sokaklarda yürüdüğü zaman kadın, çocuk, yaşlı kim görse onu selamlıyordu. Bunun nedeni, sadece cesaret ve olgunluğundan değildi. Bir o kadar da emekçi kişiliğiyle mahallelinin kalbini kazanmıştı. Mahallede ağır bir iş oldu mu, ailelerin yanı başında biterdi. Onlara yardım eder, dayanışmasını eksik etmezdi.

Cizre'deki bütün direniş ve eylemlerde önde olmayı alışkanlık haline getirmişti. Bir dönem Cizre gençlik sorumluluğunu da yürütmüştü. Eğitimi fazla seven biri değildi, ama yaşananlara derin bir kavrayışla bakabilecek kadar ideolojik, siyasi bir yapıyı kendisinde geliştirmişti. Yapılan her şeyin bu halk için olduğunu bilir, davranış ve kavgasıyla bunu halka mal edebilmenin arayışını sürdürürdü.

Hezex Caddesi'ne yakın Serdem Noktası, önem verdikleri bir mevzi olmasından dolayı Haki, Gabar, Argeş ve gözü pek yerel gençlerden bir kaçının üstlendikleri bir yerdi.

On yedi yaşlarındaki Haki Şırnak doğumlu olsa da, kendisini Cizreli sayar ve yerel gençliğin bir parçası olarak görürdü. Argeş Şehit Dilxwaz Noktası'ndaki bir saldırıda yaşamını yitiren Serhildan'ın amcası oğluydu. "Son direnişin ilk şehidi" dediği Serhildan'ın silahını kaldırmak için katıl-

mişti. Yaşadığı acının hafiflemesi, duygusal ve intiharvari yönlerinin törpülenmesi için ilkin Jiyan ve Dıljîn'in yanına muhabereci olarak verilmişti. Cizre'yi iyi bildiği için ekip arkadaşlarına yer bulma ve yerleştirme başta olmak üzere birçok konuda yardım edip görevlerini yerine getirmiş, uyumlu çalışan bir ekip üyesi olmayı başarmıştı. Çok geçmeden kendisini toparlaması ardından Serdem Noktası'na verilmişti. Gabar ise yirmi bir yaşlarında, Cizre'nin yerel kadrolarındandı. Hemşirelik yapan ve sağlık komitesinde sorumluluk yürüten Hacer'in kardeşiydi. Birkaç kez gözaltına alınmış, ağır işkencelerden geçmiş, kulaklarından aldığı darbe sonucu işitme kaybı yaşamıştı. Şartlı bırakıldıktan bir süre sonra yargılandığı mahkeme tarafından on yıl ağır cezayla cezalandırılmıştı. Ablukanın sona ermesi ardından bir an önce özgürlük mekânı dediği dağlara ulaşmayı hedeflemişti.

Tank Taburu'na yakın Zap ve Cirnexweş Noktalarında ise Serhat, Sofî ve Akif duruyordu. Yirmi yaşlarındaki Akif, Mersin doğumluydu. Üçü kız yedi çocuklu yurtsever bir ailede büyümüşü. Ortaokulu bitirdikten sonra mobilyacılık yapan bir işte çalışmıştı. Emegi ve alın teriyle yaşamasını bilen emekçi özellikleriyle kişiliğini yoğurmuştu. Az konuşurdu. Emegi ve her işe koşmasıyla göz doldurmuştu.

Aydın ile Nûman, Unşar Mıntıkası diye bilinen Hezex Caddesi üzerindeki mevzilere bakarken, Garnizon tarafındaki mevzilere Mazdek, Harun ve Raperîn bakıyordu.

Harun ve Raperîn sadece öncülük yapmazdı. Suikastçı özellikleri gelişkin olduğundan ihtiyaç duyulan her yere koşarlardı. Onlardan doğan boşluğu Mazdek doldururdu.

Bütün mevzileri dolaşan Masîro, Tank Taburu, Botaş Caddesi, Garnizon ve un fabrikasından başlayan eş zamanlı üç koldan saldırıya karşı belirlediği taktikleri yeniden gözden geçirdi. Hezex Caddesi tümüyle kendi kontrollerindeydi.

Üç koldan yapılan saldırıya karşı Hezex Caddesi üzerinden sırtını Cûdî Mahallesi'ne dayamanın avantajı büyüktü. Saldırının düzeyi ne denli ağır olursa olsun ihtiyaç duyul-

duğunda o avantajı kullanmanın koşulları her zaman vardı. Kendi taktikleriyle karşı tarafın taktiklerini karşılaştırdı. “Aslında üç taraftan saldırı, düşmanın tüm mahallelerde esas aldığı bir taktiktir. Bir tarafı boş bırakarak kaçmamızı istiyor. Nur Mahallesi’nde boş taraf Hezex Caddesidir. Botaş Caddesi, Fabrika ve Zap Noktası’nda şiddetli çatışmalar her zaman olduğu halde, Hezex Caddesi’nde sessizliğin yaşanması bundandır. O halde düşmanın bu taktiğini, karşı taktiğe dönüştürmeliyiz” diye düşündü.

Diğer mahallelere göre Nur Mahallesi daha küçüktü. Askeri üsler mahalleye bitişikti. Çoğu zaman iç içe çatışmalar yaşanırdı. Tank Taburu’nun kurulduğu tepe Mila Mêşê, Cûdî Mahallesi’ndeki Caferi Sadık Tepesi gibi Nur Mahallesi’nin tümüne hâkimiyet sağlayan en yüksek yerdi. Evlerle tepe arasında ancak elli metre vardı. Direniş boyunca bu tepeden mahalleye inmek ve düşürmek için yoğun saldırılar eksik olmazdı. Gençlerin direnişteki ısrarını ve kararlılığını gören devlet güçleri, ilk önce tepeye yakın evleri tankla ya da yakıcı bombaatarlarla yakıp yıktı. Boşalan evlere yerleşen özel güçlerle karakol kurdu. Bir süre sonra mahallenin içlerine doğru ilerleme mantığını, ev ev yakıp yıkararak boşaltma ve yerleşme üzerine kurdu ve esas taktiklerinden biri haline getirdi.

Hareketli timi yanına çağırın Masîro ayaküstü kısa bir görüşme yapmayı gerekli gördü. Tam karşısında Sîdar duruyordu. Sîdar’ın sağında ve solunda Çeto, Markos, Aydın ve Ciwan bütün dikkatini Masîro’ya vermiş, dinliyorlardı.

“Zap Noktası dediğimiz Tank Taburu tarafından yapılan saldırı çok daha şiddetli ve yoğundur. Botaş ve Un Fabrikası tarafından yapılan saldırı dikkatlerimizi dağıtma ve asıl saldırıyı gizlemeye dönüktür. Anlayabildiğim kadarıyla saldırının yoğunlaştığı yere yakın Nur Mahallesi’nin içlerine hâkimiyet sağlayacak çok katlı yüksek bir bina var. Düşmanın esas hedefi, o binaya girmek ve üstlenmektir” dediğinde, elindeki bir çubukla ilgili yerleri ve binayı gösteren işaretleri yere çizdi.

“Bu sonuca gitmeni sağlayan güçlü işaretler var mı?”

diyen Sîdar, bakışlarını yere çizilen işaretlere çevirdi.

“Düşman güçleri birçok kobranın yoğun taraması eşliğinde ilerliyor. Kobraların arkasında ise beşten fazla kirpi var.”

“Arkadan gelen kirpiler JÖH ve PÖH elemanlarını taşıyor. Ayrıca diğer zırhlılardakileri de hesaplarsak söylediklerin bana da mantıklı geliyor.”

“Kobralar ön açıyor, hedefleri temizliyor, kirpi ve diğer zırhlı araçlar da boşalan yerlere yerleşecek çeteleri taşıyor” diyen Aydın, Masîro ile Sîdar arasındaki konuşmayı böldü.

“Aynen öyle Aydın heval” diyen Masîro gülümsemekle yetindi. “Mevzileri tutan arkadaşlar bir an önce saldırmak istiyor. Ben de engelliyorum. Fazla zamanımız yok. Hemen çok katlı binanın yanında pusuya girelim. Düşman güçleri binaya girdikten sonra saldıracağız. Daha önce saldırmak yok. Anlaşıldı mı?”

“Anlaşıldı heval, hemen gidiyor ve uygun yerlerde pusuya yatıyoruz.”

Sîdar’ın konuşması bittiğinde hareketli timdeki arkadaşlarını alarak Masîro’nun dediği binanın yakınına gitti. Binanın girişini ve çevresini iyi gören iki yer belirledi. Aydın’ı yanına alarak binanın karşısındaki bir eve girdi. Çeto ve Markos binanın sağına düşen ve birinci kattaki odaları denetleyen bir eve yerleşti. Masîro ve Ciwan ise askeri güçler binaya yaklaştığında arkadan kuşatma yapacak olanaklara sahip stratejik bir evi belirleyip mevzilendi.

Pusuya yatanlar için geçmek bilmeyen zamanda heyecanlı bekleyişin sabırsızlığı sürdü. Kobraların bombaatarları ve uzaktan mahalleyi döven tankların atışları birbirine karıştı. Evleri vuran bombaatarların sesi giderek yaklaştı.

Evlere isabet eden her bombaatarla pusuya yattıkları evlerin sarsıldığını iliklerine dek hissettikleri ve kaldıkları evlere isabet edecek bir bombaatarla evin başlarına yıkılacağını bildikleri halde yerlerinden kıpırdamadılar. Bulundukları sokağa giren kobraların sesine pürdikkat kesilen Sîdar, Aydın’a baktı. Heyecanı ve sabırsızlığı gözlerinden okunuyordu. Kobraların bombaatarları durdu. Çok geçme-

den kısa kesik askeri komutlar, ayak ve telsiz sesleri, koşuşturmalar birbirine karıştı.

Binanın sağ tarafındaki evde pusuya giren Çeto, denetime aldığı odalardan gözünü ayırmadı. Koşuşturma içinde olan askerler hızlı ve seri bir şekilde giriş kapısından odalara girip mevzilendi. Karşısındaki odaya girenleri saydı. On beş askerın odaya girdiğini gördüğü an, elindeki B-7 roket atar silahını odaya doğrulttu. Dizlerinin üzerine çömeldi, askerlerin ortasına düşecek şekilde ayarlayıp nişan aldı. Büyük bir gürültüyle roket patladığında askerlerin her biri bir yere savruldu. Elindeki kleşe tetikte bekleyen Markos, hedef sektirmeden seri atışlara başladı.

Roketin patlamasıyla binanın kapısını denetleyen Sîdar ve Aydın harekete geçti. Panikle kapının önünde ve çevresinde mevzilenmeye çalışan askerlere yönelik saldırı başlattı. İkisi de silahlarını otomatığe bağlamış, seri atışlarla hedeflerini kurşun yağmuruna tutmuşlardı. Vurulanların bağırış çağırışları birbirine karışırken, olduğu yerde mevzilenen askerlerin karşılık vermesiyle yoğunlaşan bir çatışma başladı.

Kaldıkları yerden çıkan Masîro ve Ciwan ise askeri güçleri arkadan kuşatacak bir pozisyon almak için sokağın içlerine doğru savunmalı bir tarzda yürüdüler. Girdikleri bir sokakta kirpileri kendilerine mevzi yapan askerleri gördüklerinde her biri sokağın bir köşesine geçti. Masîro'nun işaretiyle karşısındaki köşeden çıkan Ciwan, el bombasının pimini çekip askerlerin içine fırlattı. Bomba yere düşmeden otomatığe bağlanmış silahını ateşleyen Masîro, seri atışlarla arkası dönük askeri güçleri taradı. El bombasının kulakları sağır eden patlaması ve iki silahın seri atışlarıyla ortalık mahşer yerine döndü.

Her yer çatışma alanına dönmüştü. Göğüs göğüse süren bir çatışma yaşanıyordu. Çatışma uzadıkça hareketli gruptakilerin cephanesi tükenmeye yüz tutuyordu. Yanındaki cihazla haberleşen Çeto, Sîdar'ın olurunı alarak Markos'la birlikte geri çekilme pozisyonuna geçti. Geri çekilme kararını Masîro'ya ileten Sîdar ve Aydın da aynı karar doğrultu-

sunda hareket etti. İkişer kişiden oluşan birer time dönüşüp savunmalı bir tarzda geri çekilmeye başladılar.

JÖH ve PÖH elemanlarının mevzilendikleri yerde seri atışları sürerken, kaç kişinin öldüğünden ve yaralandığından haberleri yoktu. Her biri sadece kendisinin ve yanındaki durumundan haberdardı.

Çatışmayı sürdüren Masîro, karşısındaki köşe başında mevzilenmiş Ciwan'a geri çekilme işareti verdi. "Olur" anlamında başını sallayan Ciwan, ateşi kesip Masîro'yu savunma pozisyonu aldı. Diğer sokağın başına kadar koşmasını izledi. Masîro'nun savunma pozisyonu aldığını görünce zikzaklar çizerek koşmaya başladı. Masîro'nun mevzilendiği sokağa yetişmesine iki metre kala çıktığı sokağın başına gelen kobranın açtığı ateşin hedefi oldu. Sırtından giren A-4 mermisi, koca bir delik açarak karnından çıktı. Bu şekilde iki adım daha atıp yere kapaklandı.

Yere uzanan Masîro, Ciwan'ın elinden tutarak sokağın köşesine çekti. Seri bir atış yapınca kobranın durduğunu gördü. Ciwan'ı sırtladığı gibi koşmaya başladı. Girdiği bir sokakta yardımına koşan Sîdar ve Aydın'ı gördü.

Gelir gelmez Masîro'nun sırtından Ciwan'ı alan Sîdar, sırtladığı gibi koştu. Ardından koşan Masîro, telsiz cihazından Dr. Serger'e çağrı yaptı. Bir evdeki hasta çocukları muayene eden Dr. Serger, gelen çağrıyı duyunca cihazını açtı.

"Merhaba heval Doktor, neredesin?" diyen Masîro'nun sesindeki titremeyi ve acıyı hissetmekte gecikmedi.

"Melik Marketin yakınlarındaki bir evde hastaları muayene ediyorum. Sesin iyi değildi. Arkadaşlardan yaralanan mı oldu?"

"Ciwan heval yaralandı. Mala Gel'e götürüyoruz. Sen de oraya gel."

"Tamam heval, beş dakikaya kadar oradayım."

Evden çıkmaya hazırlanırken Masîro'nun sesindeki acı tınıyı aklından atamadı. Ciwan'ı gözlerinin önüne getirdi. Daha bir saat önce gördüğü çok genç, sevimli masum yüz ifadesi ve bir an bile yerinde duramayan yapısıyla Ciwan'ın görüntüsü capcanlı belirdi.

“Yarası çok ağır olmasaydı, Masîro’nun etkilenme düzeyi bu denli ses tonuna yansımazdı” diye düşündü. Muayene malzemelerini aceleyle çantasına yerleştirdi ve hızla evden çıktı. Koşmayı andıran hızlı adımlarla yürürken tek düşündüğü şey, Ciwan’ın saf ve masum yüz ifadesiyle, bir an önce Mala Gel’e yetişmesiydi. Daha önce aldığı güvenlik tedbirleriyle kendisini korumayı bir tarafa atmıştı. Öylesine kendisini görevine kilitlemişti ki, normal koşullardaymış gibi Mala Gel’e koşusunu sürdürdü. Ne yakınlardaki evlere düşen top atışlarının sesini duydu, ne keskin nişancıların hedefi olabileceğini aklına getirdi. Gözleri bir şey görmez halde habire koştu.

Mala Gel’in yakınlarındaki bir sokağa girmek üzereyken göğsündeki acıyla sarsıldı. Birkaç adım daha koşmak istese de kesilen nefesi buna izin vermedi. Duraksayıp elini göğsüne götürdü. Sıcak sıvının ıslaklığını elinde hissedince keskin nişancıların hedefi olduğunu anladı. Bir an önce Mala Gel’e ulaşmak için bütün gücünü toplasa da sendeleyip yere düşmekten kurtulamadı. Doğrulup kalkmak istedi, başaramadı. Sokağın duvarına kadar sürünüp sırtını duvara dayadı. Kararan gözlerini güçlkle ovuşturdu. Sanki gördüğü her şey, üzerine kalın bir sis perdesi inmiş ve bulanık hale gelmişti. Kesilen soluğu hırıltıya dönüşünce duyduğu seslere dikkat kesildi.

“Heval Doktor, heval Doktor” diyen Nûda’nın sesini tanıyınca sevindi. Yakındaki evin kapısını sertçe ve panikle çalan Arjîn’in bağırان sesi kulaklarında çınladı. “Heval Sadûn çabuk gel, Doktor vuruldu.”

Arjîn’in bağırmasıyla evlerden çıkanların etrafında toplandığını anlamakta gecikmedi. Bir an önce Mala Gel’e yetişmek için Nûda’ya seslendi. “Geç kalırsam Ciwan heval ölecek! Benimle uğraşmayı bırakın, bir an önce Mala Gel’e ulaştırın beni!” dediğini sandı, ama boğazından çıkanın hırıltı olduğunun ayırdına varamadı.

Göğsünden oluk oluk akan kanın tüm enerjisini, tüm gücünü emip götürdüğüünün ayırdında da değildi. Tek düşüncesi bir an önce Mala Gel’e ve Ciwan’a yetişmektir. Ne

Nûda'nın ve Arjîn'in çaresiz haykırıışlarını, ne başına toplanan kadınların feryat figan ağlayışlarını duyumsadı. Kendisini sırtlayan bir erkeğin Mala Gel'e taşımasını da fark etmedi.

Yan yana uzanmış cansız iki bedene bakan Nûda, dışa yansıtılmamaya çalıştığı gözyaşlarını içine akıtıyordu. Yüreğinin derinliklerinde ince, ağır sızısıyla bir yaranın oluştuğunu hissediyordu. Daha fazla Doktor'a ve Ciwan'a bakmaya tahammül edemedi. Mala Gel'deki kadınların ağlama sesleri ve ağıtlarının yarattığı ağır havada boğulacağını hissetti. Sağında duran Arjîn, yanaklarından süzülen gözyaşlarını siliyordu. Solunda duran Masîro, donmuş gibi Doktor'la, Ciwan'ın sararmış olsa da canlılığını yitirmemiş saf, masum ve insan sevdalısı yüzlerine bakıyor, içten içe ağladığı anlaşıyordu. İkisini kolundan tutarak avluya çıkardı. Cebinden çıkardığı paketten birer sigara arkadaşlarına verdi. Yaktığı sigaranın dumanını gökyüzüne savurdu. Halka halindeki dumanın dağılıışını izlerken Dr. Serger'le tanıştığı ilk anlara kaydđ düşünceleri. Konuşmaya başladığında bir şiiri okurcasına çıkan sesi, yanındaki iki arkadaşını etkisine aldı.

“Biliyor musunuz, Doktor'la ilk kez Ankara'daki bir toplantıda tanıştım. İstanbul'da yeni yeni göreve başladığı yıllardı. Cizreli olduğunu öğrenince ‘Neden İstanbul'dasın, Kürdistan'da olman gerekmiyor mu?’ diye sormuştum. ‘Çok değil, altı ay sonra Cizre'ye dönüyorum. Benimki mecburiyettendi, gelip bunun da öz eleştirisini vereceğim, merak etmeyin’ demişti. İşte o an nasıl biriyle tanıştığımı anlamıştım. Söylemi o denli netti ki, benim için anlatması çok zor gerçekten. ‘Gelip bunun da öz eleştirisini vereceğim’ derken, yüzündeki ve konuşmasındaki o inceliğı ve rahatlığı görmeliydiniz.

İlk tanışmada bekâr olduğunu düşünmüştüm. Meğer değilmiş. Buraya gelip yakından tanıyınca öğrendim. Doğrusunu isterseniz, evli olduğunu öğrendiğimde yadırgamış, ‘ne acelen vardı?’ diye sormak istemiştım. İyi ki sormamıştım. Çünkü evlerine gittiğimde eşiyile de tanıştım. İkisinin de nasıl insan güzeli olduğunu, yurtsever ve insani değerle-

re bağıllıkta sınır tanımadıklarını, en önemlisi de aralarındaki sevgi ve saygının çok düzeyli olduğunu gördüm.”

“Haklısın!” dedi Arjîn, Nûda’nın sustuğunu gördüğünde. “Halkının iyi bir doktoru olmakla kalmadı, iyi bir emekçi ve iyi bir militan olmayı da başardı.”

“Bence daha da fazlası var, Doktor Serger’de. Evlerine birkaç kez gittiğimde evlilik ilişkilerini yakından izleme olanağı buldum. Gerçekten dediğin gibiydi. Ayrıca bu arkadaşın çok önemli bir başka özelliği de, toplumsal ve siyasal konulardaki ideolojik, felsefik derinliği idi. Özellikle duygu ve düşüncelerini internet hesabından her zaman cesurca dile getiriyordu. Yaptığı paylaşımlarda şairane üslubuyla muhataplarına ulaştırılmak üzere eleştiriler yöneltiyordu. Kısacası adı gibi, su gibi Aziz olmayı başardı” diyen Masîro duraksadı. Ciwan’la olan anılarından da bir ikisini anlatacaktı ki yanlarına gelen Çûko, cebinden çıkardığı bir notu Masîro’ya uzattı.

“Gideyim mi, kalayım mı heval Masîro?” diyen Çûko’nun acelesi var gibiydi.

“Her zamanki gibi bir koşturmaca içindesin, heval Çûko. Bir an yerinde dursan olmaz, değil mi?” Bunları, Çûko’yu yeren bir ses tonuyla değil, sevgisini ifade eden tarzda söyledi.

“İşlerim vardı heval Masîro” diyen Çûko, kızarıp başını önüne koydu.

“İşin varsa gidebilirsin heval. İhtiyaç olursa çağırırım.”

“Tamam heval” diyen Çûko ayrıldığında, sesini yükselterek “keskin nişancılara ve kobralara dikkat et, senin de şehadetini kaldıramayız heval Çûko, anladın mı?”

Dönüp “tamam” diyen Çûko’nun ardından bir an daha baktı. Açtığı nota göz gezdirdikten sonra Nûda ve Arjîn’in duyabileceği şekilde notu sesli okudu.

“Peş peşe yaşadığımız şehit ve yaralı arkadaşlardan dolayı Cûdî’de ciddi zorlanmalar baş gösterdi. Tutulması gereken çok geniş bir cephe var. Birçok sokağı ve geniş boş arazileri uzun süre denetimde tutmak gerekiyor. Özellikle son kayıplardan dolayı Çar Kendal ile Ahmed El Ce-

zeri Okulu arasında kalan alan üzerindeki hâkimiyetimiz oldukça zayıfladı. Bunu gören düşman güçleri, her zamanki yerden saldırmayı bıraktı. Sur ile Cûdî'yi birbirinden ayıran beton caddeden, Çar Kendal tarafından girmek için üst üste birkaç kez saldırdı. Buraya yapmak istediğimiz güç takviyesi için öncülük yapacak kadro arkadaş sıkıntısı çekiyoruz. Sizin cepheye kadro sayısı fazladır. En az bir kadro arkadaş buraya (Cûdî'ye) gönderin. Beton caddeye hâkimiyet sağlayamazsak, düşmanın buradan kendini mahalleye bırakması an meselesidir. Bunu başarırsa Sur'la Cûdî arasındaki bağlantıyı birbirinden koparabilir. Bir zorlanma var, gençlere öncülük yapacak bir kadro arkadaş lazım. Selam, saygı ve başarı dileklerimle... Siyabend."

"Ne yapmayı düşünüyorsun, gönderecek misin?" diye soran Nûda'ya baktı. Ardından bakışlarını Arjîn'e çevirdi. Onun da bakışları soru doluydu.

"Siyabend heval haklı" dediğinde, bakışlarını boşluğa dikti. Bir an öylece durup düşündü. "Nûman'ı göndermeliyiz. Evleri de Caferi Sadık hattındadır. Siyabend arkadaşın dediği yerleri çok iyi tanıyor ve beklentilere cevap verecek düzeyde rolünü oynayacaktır. Arda arkadaş da onunla gönderelim. Yerel kadrodur, ama bu son direnişte bayağı aktifleşti ve ciddi bir deneyim kazandı. Siz ne diyorsunuz?"

"Nûman'ın gönderilmesi, burada da boşluk yaratacak. Ama en uygun tercih yine de o" dedi Arjîn.

"Arda dediğin arkadaş, kardeşi Rojava'da şehit olandır, değil mi?" diyen Nûda, bakışlarını Masîro'ya dikti.

"Doğru, o arkadaşdır. Cûdî'nin Cifani köyündendir."

Üç arkadaş arasındaki konuşma kesildi. Düşünceleri Arda'ya kayan Nûda, tanıdığı kadarıyla anımsamaya çalıştı. Bildiği kadarıyla Cizre'de büyümüştü. Kişiliği Nûman'a çok benziyordu. Fazla konuşmayan, güler yüzlü, olgun ve cesur bir portre çiziyordu. Daha çok ortamı gözleyen, biri harekete geçti mi ondan önce ayaklanan bir duruş sergiliyordu. Cizre'deki birçok genç gibi o da yıllardır gerillada kalmış, kişilik kazanmış kadroları çağrıştıran özellikler taşıyordu.

Dr. Serger'in ve Ciwan'ın durumunu öğrenenler Mala Gel'e akın akın geliyorlardı. Her gelen önce içeri gidiyor, cenazelere bakıyor, kimisi yakılan ağıtlara katılırken, kimisi de bahçeye çıkarak sessizce ağlıyordu. Ağıt sesleri Cizre göğünde yankılanıp Cûdî Dağı'na yayılırken, yoğun top atışları Cizre'yi harabeye çeviren canavar olmayı sürdürüyordu...

** ** *

Yafes Mahallesiindeki geri çekilme ardından Cûdî Mahallesi'ne gelmişti. Sorumlu olarak atandığı mevzi, köprüye yakın stratejik bir konuma sahipti. Hem kömür Ocakları ve ana cadde tarafından, hem mahalle içlerinden ve yakın mevziilerden gelenlerin görüldüğü ve rahatlıkla sızma yapacağı bir nokta olma özelliğini taşırdı. Noktaya verilen telsiz cihazını sadece kendisi kullanır, yanıltma içeren bilgilerle tekmil verir, yapılan muhabereleleri dinleyerek bütün gelişmelerden haberdar olurdu. Parkesinin iç cebine koyduğu telefonu sessizdeydi. Çağrı veya mesaj geldiğinde titreme modu devreye girerdi. Telefonu için kullandığı bu yöntem, kendisini gizlemek için aldığı tedbirlerden sadece biriydi.

Mevzisinin hemen yanındaki geniş çadırdaki oturmuştu. Yaktıkları taş kömürü sobası gürül gürül yanıyordu. Çevresinde bulunan gençlerle sohbet ederken cebindeki telefonun titreşimini hissetti. Birkaç saniye geçmemişti ki, “devriye gezip durumu kontrol edeyim” diyerek çıktı. Şiddetli rüzgârın sağa sola savurduğu kardan dolayı gözünü açmakta zorlandı. Gözlerinin alışmasını bekledi. Çevresine ve önüne bakınca görüş mesafesinin çok düştüğünü fark etti. Tipiyi andıran kar fırtınası, birkaç metre ilerisini görmeyi bile engelliyordu. “Tam da sızmaya uygun bir hava var” diye söylendi.

Birkaç adım ötede harabeye dönmüş kullanılmayan bir ev vardı. Sadece kendisinin kullandığı o eve çok gerekli

olmadıkça gitmezdi. Sağlam kalan iki odasını kontrol etti. Kimsenin olmadığından emin olunca telefonunu çıkarıp Albayı aradı. Karşılık alınca fısıltıyı andıran bir sesle konuşmaya özen gösterdi.

“Bana çağrı atmıştınız komutanım! Güvenli bir yere geçmem biraz zaman aldı. Bağışlayın albayım!”

“Anladım lan Beko, kes tıraşı! Hemen mazeret üretiyorsun. Söyle bakayım durum nedir, neler yapıyorsun? Kurtay’la görüştün mü? Özellikle bu yılbaşı gecesindeki havayı olduğu gibi rapor et!”

“Baş üstüne albayım! Cûdî Mahallesi’ne geldiğimden beri önemli avantajlar yakaladım. Geniş bir inisiyatif verildiği için takım komutanlarından daha ileri bir hareket olanağına kavuştum. Her mevziye gidip gelebiliyor, bazı gençlerde kafa karışıklığı yaratmak için elimden geleni yapıyorum. Ayrıca bu çevrede döşenen mayınların yerini tespit edip kablolarını keserek etkisiz hale getirdim. Sürekli hareket halinde olduğum halde bana bir şey olmamasına herkes şaşıyor. Gençlerin çoğunluğu bu durumu ne denli yetenekli olduğuma ve yaratıcı hareket tarzıma bağlıyor.”

“Anladım lan, anladım. Aferin, iyi iş çıkarmışsın. Kurtay’dan haber ver.”

“Kurtay’la iki defa konuştum albayım. İlk konuşmada kafasında çelişkiler yarattım. Yaşadığı korkuyu ve pişmanlığı sezdiğimde o zayıf yanına hitap ettim. İkinci görüşmemizde ise korucu aileden gelmesini öne çıkardım. İkimizin de babası ve ailesi korucu dedim. Örgüt bize kuşkuyla yaklaşıyor, en riskli mevzilere bizleri gönderiyor. Etrafımızdaki çember daralıyor. Her an kör bir kurşuna kurban gidebiliriz dedim. Korucu aileden gelmemizin avantaj olduğunu, devlete sığınırsak kurtulacağımızı söylediğimde önce inanmadı. Sonra sizden söz ettim ve görüştürebileceğimi söyledim. Biraz düşünmeliyim dedi. Kafası çok karışık. En önemlisi de yaşadığı korku ruhunu ele geçirmiş. En yakın zamanda sizinle görüştüreceğim albayım.”

“Çok iyi lan Beko! Benimle konuşur, hayal edemeyeceği tekliflerle onu öyle bağlayacağım ki! O ibne artık benim

adamım, elimden kurtulamaz. Esas konuya geç bakayım. Yılbaşı dolayısıyla ne yapıyorlar? Herhangi bir programları yok mu?”

“Her an bir sızma ve baskın sonucu yaşanacak ölüm korkusundan dolayı kimsenin yılbaşını düşündüğü yok albayım.”

“Peki, bu kar, fırtına, tipiden dolayı mevcut durum nedir? Gözcülerin ve nöbet tutanların hareket kabiliyetleri nasıldır?”

“Hareket kabiliyeti çok düşmüş albayım. İki adımlık bir yol olduğu halde buraya gelene kadar akla karayı seçtim. Görüş mesafesi öyle düşmüş ki, kimse iki metre önünü göremiyor. Ayrıca herkes bulunduğu yerde yaktığı ateş veya sobanın yanından ayrılmak istemiyor.”

“Güzel! Taziye Evi, çevresi ve polisimizin tutulduğu eve kadarki tüm noktaları kontrol et. Mevcut durumu detaylı öğren. Ayrıca gittiğin noktalarda bu gece bir şey olmayacağına dair bir rahatlama yarat. Bir saat içinde ayrıntılı raporunu bekliyorum. Anlaşıldı mı?”

“Anlaşıldı, emredersiniz komutanım!”

Telefonu kapatan Beko, cezaevine kadar olan noktalara gitmeden önce Sur Mahallesi, Akdeniz Sokaktaki Dilbirîn noktası’na uğradı. Giderken eli boş gitmenin kuşku yaratabileceğini düşündü. Eşya götürmesine neden olan sadece bu düşüncesi değildi. Bireylere bir şeyler vererek güvenlerini kazanmayı ve kendisine bağlamayı uzmanlık alanlarından biri haline getirmişti.

Dilbirîn Noktası, inşaat halindeki çok katlı bir binanın zemin katındaydı. Binanın altında geniş ve sağlam yapılmış bir bodrum vardı. Noktadaki gençlerin hemen hepsi yeni oldukları için ihtiyaç duydukları eşyaları ve gıdaları karşılamada sıkıntı yaşıyorlardı. Bu durumu iyi bilen Beko, yanında her birine birer adet düşecek şekilde üçü bir arada neskafe ve çikolata götürmeyi ihmal etmedi.

Noktada mevzilenen Canda, Hüseyin, Şiyarbû ve Kahraman yanan sobanın etrafında oturmuş, tartışıyorlardı. Yakınlarına geldiğinde tartışmalarına kulak kesildi.

“Heval ben akşam karanlığı çökmeden önce de gözcülüğe çıkmıştım. Gözcülüğün bu denli yorucu olduğunu bilmiyordum. İki saat boyunca gözünü kırpmadan bir noktaya bakıyorsun. Gözler öylesine yoruluyor ki, her karartı bir si-luete dönüşüyor” dedi Canda, yakınan ses tonuyla.

“Hepimiz için aynı şey geçerli heval. Senden sonra sırayla hepimiz ikişer saat nöbetimizi tuttuk. Tekrar sıra sana geldi” diyen Hüseyin’in ses tonunda bıkkınlık vardı.

“Sorun değil heval, tekrar ben giderim” diyen Şiyarbû duraksadığında, Kahraman araya girdi. “Olmaz heval, senin gitmen doğru değil. Daha yeni geldin nöbetten. Eğer sen gidersen üst üste iki defa nöbet tutmuş olacaksın. Yeterince dinlendiğim için ben gideceğim.”

Duvara dayalı kleşini alan Canda kızgınlıkla ayağa kalktı. “Sadece biraz yakındım. Siz ise bu yakınmamı nöbetten kaçmaya yordunuz. Teessüf ederim yani! Tartışmanıza gerek yok, kendi nöbetimi kendim tutarım heval.”

“Selam arkadaşlar. Nasılsınız?” diyen Beko, hiçbir şey duymamış gibi yaptı. “Bir iki saate kadar yeni yıla gireceğiz. Yeni yılınızı kutlamak için neskafe ve çikolata getirdim. Kaynar suyunuz var umarım.”

“Sağol heval, bu soğukta neskafe çok iyi gider” diyen Hüseyin, koşarak aşağı inip bodrumdaki bardakları getirdi. Sobanın üzerinde suyu kaynayan çaydanlığı aldı, bardaklara doldurdu.

“Bana doldurma heval, nöbeti bitirdikten sonra geldiğimimde içerim” diyen Canda gitmek için bir iki adım attı. Hemen kalkıp kolundan tutan Beko, Canda’yı geri getirdi.

“Bu karda, kışta, tipide ve bu yılbaşı gecesinde kim bu raya gelebilir ki! Eminim bütün düşman güçleri şu an yeni yılı kutlamanın keyfiyle sarhoşturlar. Ellerindeki telefonlarla aile ve yakınlarını arayarak yeni yıllarını kutlamanın telaşını yaşıyorlar.”

“Boşuna su uyur, düşman uyumaz, dememişler. Belki söylediklerin doğru, ancak ne olur ne olmaz diyerek görevimi yapmalıyım.”

“Yapma Canda heval, bir şey olursa sorumluluğunu ben

üstleniyorum. Gel nes kafeni iç, sonra gidersin” diyen Beko, ikna etmek için biraz daha konuştu. “Cizre’ye karın yağdığı görülmüş şey değil. Bizim şansımızdan bu sene yağdı. Hem de ne yağma! İnsan dışarı çıkınca tipiden gözünü açamıyor, iki metre önünü göremiyor. Zannedersin, Tanrı da düşmandan yana tavır koymuş.”

“Hiç sorma heval. Ben de az önce aynı şeyi arkadaşlara söyledim” diyen Hüseyin’i Şiyarbû tamamladı.

“Bu yaşıma geldim, bir iki defa Cizre’ye kar yağdığını ya görmüş, ya görmemişim. İlk kez dört yaşında iken karın yağdığını hayal meyal hatırlıyorum. Ondan önce kar nedir bilmiyordum. Karın yağdığını gördüğümde sevinçle anamın yanına koşmuş, şeker yağdığını söylemişim. Her kar yağdığında anam bu anıyı hatırlatmadan durmaz” dediğinde durdu. Bakışları boşluğa daldı. Ne zamandır görmediği anasını anımsadı. “Acaba yaşlı anam ne yapıyordur şimdi?”

“Hepimizin anaları ne yapıyorsa, senin fukara anan da aynısını yapıyordur. Büyük olasılıkla senin anan farklı olarak şimdi seni ve anlattığın bu kar anısını düşünüyor olabilir” diyen Beko, Şiyarbû’ya üstten bir bakış atarak bastı kahkahayı. Sesine yüklediği alaycı tonu fark eden Hüseyin, kahkahayla gülerек Beko’ya eşlik etti. Canda’yla Kahraman’ın gülmediğini gören Beko, ciddiyetini takınarak konuyu değiştirdi. “Heval Canda, siz buraya gelirken bir evi hazırlar gibi alttaki bodrumu temizleyip döşediniz. Ama gördüğüm kadarıyla pek kullanıldığı yok. Sahi bu bodrum neye yarayacak, sorup öğrenmedin mi?”

“Sormadığım için öğrenmedim” diyen Canda boşalan bardağını sobanın yanına bıraktı. Dizleri üzerindeki silahı eline aldı. Ayağa kalktığında Beko’nun sorusunu Hüseyin cevapladı. “Taziye Evinin çevresindeki evler yaralılarla dolu. Kadro olmayan yaralı arkadaşların buraya getirileceğini duydum.”

“Kadro olmayanları buraya getiriyorlarsa, kadro olanları nereye götürecekler?” diyen Beko, çaktırmadan daha ayrıntılı bilgi almak istedi.

“O kadarını bilmiyorum. Sadece bildiğim bir şey var, ge-

rekli görülürse kadro olmayan sivil yaralıların daha kolay tahliye edilmesini sağlamaya dönük bir planlamanın yapıldığıdır.”

Daha fazla konuşma gereği duymayan Beko, bakışlarını Hüseyin’e çevirdi. Yirmi iki yaşlarında gösteren Hüseyin, Mersin’de doğup büyümüş ve gençlik çalışmalarına katılmıştı. İki yıl gibi bir süre Mersin ve Çukurova’daki gençlik çalışmalarının ardından Cizre’ye gelmişti. Cizre gençlik hareketindeki çalışmaları bir yılı aşıyordu. Yaptığı araştırmalara göre üç yıl gibi uzun bir sürece yayılan gençlik kadrosu olmayı dağa giderek daha ileri götürmemişti. Bir ara kendisiyle sohbet ederken dağa yönelik eğilimini öğrenmek istemiş, ama istediği netlikte bir yanıt alamamıştı.

Hüseyin’e dönük bakışlarını Şiyarbû’ya çevirdi. Cizre’nin yerel gençlik kadrosu olduğundan, on dokuz yaşlarındaki Şiyarbû’yu iyi tanıyordu. Bir milis gibi çalışıyor olsa da, gerektiğinde bir kadrodan daha fazla iş yapıyordu. Kahraman’ı ise hemen hiç tanıımıyordu. Batmanlı olduğunu ve Dem-Genç’in öncü kadrolarından biri olması dışında hakkında bir şey bilmiyordu. Ege Üniversitesinde okuduğu halde tam da yasağın başladığı gün öğrenci arkadaşlarıyla birlikte Cizre’ye gelerek kendilerini ateşin ortasına atmalarını aklı almıyordu.

Kahraman’a bir şey soracaktı ki Dilçem ve Nergîz geldi yanlarına. “Bu saate kadar neredeydin heval Dilçem” dedi Canda kızgınlığını gizleme gereği duymadan.

“Biliyorsun, canım çok sıkılıyor. Müzik çalarım kulaklık aramaya gitmiştim. Yolda gelirken Nergîz heval benimle noktaya kadar gelmek için ısrar etti.”

“Sen kafayı yemişsin heval, bu karda kıyamette kulaklık mı aranır?”

“Doğru söylüyor” diyen Nergîz, Dilçem’i savunmak için araya girdi. “Kasaphane’deki noktaya kadar geldi. Arkadaşlarla çay içtikten sonra Dem-Gençli arkadaşlardan birinde kulaklık olduğunu öğrenince istedi. Kulaklığı alır almaz gideceğim diye tutturdu. Kendisiyle gelmeyi ben dayattım. Sağ salım size teslim edip gideceğim.”

“Bu saatte, bu havada silahsız nereye gideceksin? En iyisi burada bizimle kal. Nasılsa herhangi bir noktaya bağlı değilsin. Gazeteci olduğun için nerede olduğun konusunda kimse senden hesap sormaz” diyen Canda, sesine yüklediği anaç ifade tonunu öne çıkardı.

“Birlikte kaldığım meslektaşım beni merak eder. Seni anlıyorum, ama yerime gideceğim heval, endişelenecek bir durum yok.”

“O halde Kahraman ve Hüseyin arkadaşlar seni götürsünler” diyen Canda’nın sözünü Beko kesti. “Heval sen nerede kalıyorsun?”

“Taziye Evinin yakınında kalıyorum.”

“Ben de o taraflara gidiyorum zaten. Hiç kimsenin gelmesine gerek yok. Gazeteci arkadaşı yerine götürürüm” diyen Beko’nun keyfine diyecek yoktu. Mehmet’e veya Siyabend’e yakalansa bile gezmesi için arayıp da bulamadığı bir gerekçe edinmişti.

Silahını alan Beko çıkmaya hazırlanırken Dilçem’le, Canda’nın tartışmalarına kulak kabarttı. “Tipi çok fazla heval, göz gözü görmüyor. Seni yalnız bırakamam, ben de seninle nöbete geleceğim” diyen Dilçem’e, Canda’nın karşı koyuşunu dinledi. Kısa bir tartışma ardından Şiyarbû’nun önerisini kabul ettiler. Bu geceye mahsus olmak üzere arka arkaya gelen nöbetlerini birlikte tutacaklardı.

Nergîz’in önüne düşüp sokak arasına çıktı. Yürürken akıllı Dilçem’deydi. Yirmi beş yaşlarında gösteren Dilçem, Mersin’de doğmuş bir genç kızdı. 1990’larda Mersin’e göç eden ailesi, o üç yaşında iken geriye, yurtları Cizre’ye dönmüştü. Son yıllara kadar çalışmalarda yer almayan Dilçem, yasaklar başlamadan önce kadın çalışmalarına girmişti. Ağır savaş koşullarından dolayı psikolojisinin bozulduğunu, zaman zaman yanındaki arkadaşlarıyla kırıncı tartışmalara girdiğini birkaç gün önce öğrenmişti. “İlk fırsatta bu kadınla konuşmalı ve iyice kışkırtmalıyım” diye düşündü.

Yürümeyi sürdürürken Dilçem’e dönük düşüncelerini Albay Cingöz’e vereceği rapora odakladı. Önde yürüdüğü için noktaların olduğu ve nöbetlerin tutulduğu yerlerin

yakınından geçip her yeri kontrol etmeye özen gösterdi. Hapishane olarak kullanılan evin yanına geldiğinde durdu. Nergîz'in yanına gelmesini bekliyormuş gibi yaparak hapishanenin çevresini kontrol etti. Ne dikkat çeken bir şey gördü, ne de herhangi bir harekete tanık oldu. Sevinçten içi içine sığmadı. "Bu gece polisi kaçırabilseler, ben de daha risksiz bir görev isteyeceğim" dedi, kendisiyle monoloğunda.

"Taziye Evine yaklaştık, istersen kaldığın eve kadar götürüyüm seni? Ne dersin?"

"Sağol yoldaşım, teşekkür ederim. Hava çok soğuk, istersen Taziye Evine gelip bir çay iç, öyle git, olmaz mı?"

"Çok isterdim, ama gitmem gerek. Bir an önce noktama varmam lazım."

"Tamam o halde, tekrar teşekkürler. Ayrıca yeni yılın da kutlu olsun" diyen Nergîz, tokalaşmak için elini Beko'ya uzattı.

"Senin de yeni yılın kutlu olsun heval" diyen Beko, elini uzatıp tokalaştı.

Arkasını dönüp uzaklaşan Beko'yu gözden yitinceye dek izleyen Nergîz, Taziye Evine doğru yürüdü. Taziye Evinde bir önceki ince dar sokağa girdi. Sokağın bir köşesinde yanan ateşi görünce sevinerek ateşe doğru koşarcasına yürüdü. Hacer, Çeman, Behram, Rohat ve Ceren öğretmen ateşin çevresinde halka oluşturarak oturmuş, sohbet ediyorlardı. Nergîz'i gördüklerinde sıkışıp oturması için yer açtılar.

"Senin meslek aşkına hayranım Nergîz arkadaş" diyen Ceren, odun ateşinin közündeki kararan çaydanlıktan bir bardak çayı doldurup Nergîz'e uzattı. "Bu karda kışta sokaklara döşmüş, haber peşinde koşuyorsun."

"Yok, hocam yok, ne haber peşinden koşması! Akşama yakın bir saatte Sur Mahallesi'ne gitmiştim. Yeni yeni atıştıran kar, henüz tipiye dönüşmemişti. Gündüz hazırladığım bir haberi ajansa geçmeye çalışırken, ağır çalışan internetten dolayı bayağı geciktim."

"Haber verseydin beraber giderdik heval" diyen Rohat

araya girdi. Sesindeki sitemi hissedenden Nergîz konuşacaktı ki, vazgeçti. Donma noktasına gelen elleri yavaş yavaş ısındı. Gür ateşin sıcaklığında bedeninin de ısındığını hissetti. Ceren öğretmeninin doldurduğu çay bardağını eline alıp bir yudum içti. Sıcak çayı içtikçe, içindeki üşümenin etkisi hafifledi.

“Bu direnişte öyle olaylarla karşılaştım ki, anlatsam inanmazsınız. Normal koşullarda olsan bırak yaşamayı, duyduğunda bile insanın tüylerini diken diken eder” diyen Çeman, ateş başındaki sohbete renk katmak istedi.

“Anlatsan çok sevinirim Çeman arkadaş” dedi Ceren öğretmen ilgiyle.

“Tamam hocam, anlatacağım. Ancak yeni yıla girmek üzere olduğumuz bu saatlerde ve bu gür ateşimizin başında her arkadaş çok ilginç bulduğu bir anısını anlatmalıdır.”

“Ben varım” diyen Hacer’e diğerleri de katıldı.

“Geçen gün hasta var diye bir eve çağırdılar. Gittiğimde sekiz dokuz yaşlarında bir çocuğun dişi ağrıyordu. Bu koşullarda dişçiye götürecek olanak yoktu. Bir dişçi için gerekli olan diş aletleri de yoktu. Çocuğun dişini kontrol ettim. Çürüyen dişi çekmek dışında bir çözüm bulamadım. Çocuk habire ağlıyordu. Uyuşturucu iğne olmadığı için anestezi yapma olanaklarına da sahip değildim. Durumu çocuğun anasına ve babasına anlattım. Bu koşullarda dişi çekemeyeceğimizi, koşullar düzeline kadar idare etmesi gerektiğini söyledim. Kaç gündür ağrıdan dolayı çocuğunun perişan olduğunu söyleyen aile, ne pahasına olursa olsun dişi çekmemi istedi. Diş çekme aletimin olmadığını söylesem de ikna edemedim. Yanımızdan ayrılan baba, elindeki, penseyle az sonra geri geldi. Penseyi elime tutuşturup ısrarla çekmemi istedi. Baktım olacak gibi değil, penseyle çocuğun dişini çektim. Çektim ama ne çekme! Hem çocuğun canı çıktı, hem benim.”

“Korkunç bir şey” diyen Ceren, acıyla yüzünü buruşturdu. “Lanet olsun bu devlete. Bilim ve tekniğin zirve yaptığı bu çağda, seni ve aileyi buna mecbur eden bu zorba ve kana susamış devlet utansın.”

“Bu devlet utanma ve ar duygusunu yitirmiş, arsız ve hayâsız olmuş hocam” diyen Hacer, araya girip anısını anlatmaya koyuldu.

“Biliyorsunuz, bu ablukayla birlikte hastaneye gitmek, yaralıyı ambulansa götürmek, şehit olan yakınını sokaktan almak için dışarı çıkmak zorunda olan siviller, sivil olduklarını göstermek amacıyla ellerine aldıkları beyaz bezi sallayarak hareket ediyorlardı. Vurulmasınlar diye beyaz bez sallayanlar da çoğunlukla vuruluyordu. Bir defasında çok genç bir sivil, eline aldığı beyaz bezle sokağa fırladığı gibi koşmaya başlamış. Beş adım atmadan yüksek binanın çatısındaki pusuda avını bekleyen keskin nişancı tarafından vurulup öldürülmüştü. O genci Taziye Evine getirdiler. Kalp masajı yapmaya ve şok vermeye başladık. Ama nafile, daha getirilmeden şehit olmuştu. Öylesine insan güzeli bir gençti ki, insan bakmaya kıyamıyordu. Çok geçmeden gencin abisi geldi. Kardeşini sorduğunda ‘başınız sağ olsun’ dedik. Bir anda adam bayılıp yere yığıldı.”

Hacer sustuğunda bakışları kar beyazı karanlığın boşluğuna daldı. Bakışlarını Hacer’den ayırmayan Çeman, anlattığı olayı yaşıyormuş gibi duygu yoğunluğu içine girdiğini görünce, kendisi konuşmayı yeğledi. “O genci getirdiklerinde Hacer arkadaşla birlikteydim. Çok trajik bir ortamdı gerçekten. Yaşadığımız bu korkunç günleri unutmam olası değil. Bir dakika içinde her şey olup bitiyor. Sivil, kadın, çocuk, yaşlı demeden insanlar öldürülüyor. Bir dakika önce seninle gülüp şakalaşan birinin bir dakika sonra ölümünü izlemek zorunda kalıyorsun. İnsan yaşamı bu denli ucuzlamış ve değersizleşmiş. Yine Sur Mahallesi’nde bir genç kızın, yoğun bombardımandan kaynaklı psikolojisi bozuldu. Konuşamıyordu. Önceki gün bir aileye gittim. Yedi yaşlarında bir çocukları vardı ve o da konuşamıyordu. Neden konuşamadığını sordum. ‘Bombardımanlardan dolayı korkudan dili tutuldu, konuşamıyor’ dediler. Düşünün, geçen gün elli yaşlarında bir kadın yemek sonrası sofraya bezini silkelemek için balkona çıkıyor. Çıkar çıkmaz keskin nişancılar tarafından öldürülüyor. Bunun gibi olayların yüzlercesi, günlük

yaşamımızın bir parçası durumuna gelmiş. Böyle bir vahşete dünyanın başka bir yerinde rastlamak olası mıdır?”

“Ayrıca damların üzerindeki su depolarını nişan tahtası haline getirerek delmelerine ve susuzluktan kırılan halkın kaçmasını sağlamaya ne demeli?” diyen Behram, daha fazla konuşma gereği duymadı. Bir sessizlik çöktü geceye. Yanan odunlardan çıkan sesi dinlediler bir an. Karın hafiflediğini gören Nergîz saatine baktı. Yılın bitmesine daha bir saat vardı. Gözlerini her birinde ayrı ayrı gezdirdi. Yüzlere yansıyan ateşin kızılığına dalarken, kızılığın böylesine güzel olabileceğini aklı almadı. Derinlerden geliyormuş gibi çıkan sesi, gecenin sessizliğine yayıldı.

“Cûdî Mahallesi’nde çoğunlukla elektrikler kesik olduğundan internet de kesik oluyor. Bu nedenle bir haber geçmek için biz basıncılar günde bir iki defa Sur Mahallesi’ne gidip gelmek zorunda kalıyoruz. Her gidiş gelişimiz ölüme meydan okumaktan farksızdır. İp üzerinde yürüyen cambazlar düşmemek için nasıl ki bütün maharetlerini sergilemek zorunda iseler, biz onlardan daha fazla cambazlık yapıyoruz. Yoksa bir kurşunun hedefi olmaktan kurtulmak olası değil” dediğinde duraksadı. Gözleri kar beyazı gecenin boşluğuna daldı.

“Bir çocuğun cenazesi bir gün ortada kalmıştı. Cenazeyi getirdiler. Çok geçmeden annesi geldi. Cenazeyi kokladı. Soğuktan cenaze donmuştu zaten. Kuruyan ve donan kanını öpüyordu. Ben bir gazeteciyim. Annenin acısını mı çekeyim, yoksa cenazeyi mi? Anne bana kızabilirdi. ‘Biz acılarımızla boğuşurken sen görüntü çekmekle uğraşıyorsun. Hiç mi bize, acılarımıza saygın yok?’ diyebilirdi. Yaşadığım ruh halini gören Mehmet heval, ‘çekimi yap, sen görevini yapıyorsun’ deyince, o vahşeti her yönüyle çekmeye karar verdim. Başka şansım yoktu ve benim görevimdi, yapmak zorundaydım. Ama bu görevi yaparken insanların duygularına da saygı duymak basın ilkelerinin gereği idi. Yaptığım çekim boyunca ananın hawarları hiç eksik olmadı. Ben de çok duygusalım. Çekim yaparken ağlıyordum. Tiyatro ve sinema eğitimi almışım, insanlarla empati kurmanın ne denli

zor olduğunu biliyorum. Buna rağmen yaşadığım ruh hali korkunçtu. Sonra bir araba geldi. Cenazeyi arabaya koydular ve beyaz bez bağladılar. O gün tam yedi cenazeyi kaldırdılar...”

“Sen bir şey demiyor musun hocam? Bu süreçte iliklerine dek seni sarsan bir anın olmadı mı hiç?” diyen Hacer, bakışlarını Ceren’e çevirdi.

“Bu korkunç vahşeti yaşayıp da sarsılmamak mümkün mü?”

“O halde bir anınızı anlatın hocam.”

“Aralıksız süren bombardıman altında düşük yapan kadınların olduğu söylendi, ama birebir görmedim. Ancak geçen gün Taziye Evinde otururken bir babanın yaşadıklarına tanık oldum. Taziye Evine gelen baba, kucağına aldığı bir karış büyüklüğündeki bebeği beze sarıp getirmişti. Baba ağlıyordu. Eşi düşük yaptığı için daha doğmadan ölen çocuğuydu kucağındaki. O gün iki kadının düşük yaptığı söylendi. ‘Bir yerde iyi ki bu dünyaya doğmadılar’ diye düşündüm desem, beni ayıplamayın lütfen. Ayrıca yasağın ilk günlerinde Hediye Taş adında altı aylık hamile bir kadının karnından vurularak çocuğuyla birlikte öldürüldüğünü öğrendiğimde şok olmuştum. Sanıyorum bu yasakta şehit olan kadınların ilkiydi. Hikâyesini duyduğumda şoka giren ruh halim katlanarak büyüdü. Altı yaşlarındaki kızı, ‘anne beni tuvalete götür’ demiş. Tuvalet avluda olduğu için kızının elini tutup avluya çıkmış ve keskin nişancının hedefi olmuş. Altı yaşındaki kızının yanında karnından aldığı bir kurşunla ölmekten kurtulamamış. Düşünün yani, çocuğun gözü önünde hamile annesi vurulup ölüyor. O çocuk bir daha bunu unuttur mu? O çocuk intikam ateşiyle yanıp tutuşarak büyümeyi mi? Ya beş yaşındaki bir çocuğun sokakta oynarken keskin nişancılar tarafından ensesinden vurularak öldürülmesine ne demeli? Bu olaylardan hangisi insanı iliklerine dek sarsmaz ki? Abartısız söylüyorum arkadaşlar, sizler yıllardır bu tür olayların içinde yaşadığınız için belki birçok şeyi doğal karşılıyorsunuz. Bu durumunuzu yadırgadığım için değil, ruh halimi anlamanız için söylüyorum.

İnanın ki, bu kısa sürede ruh halim ve psikolojim alt üst oldu. Ben, ben değilim artık. Ben, neye dönüştüğümü de bilmiyorum. Bir daha ruh sağlığıma kavuşur muyum, kavuşursam nasıl olurum, inanın ki onu da bilmiyorum.”

Ceren sustuğunda yanaklarına süzülen gözyaşlarını elinin tersiyle sildi. Yanına oturan Nergîz, teselli etmek istercesine elini omzuna attı. Yanındaki arkadaşlarına baktığında hepsinin etkilendiğini anladı.

“Bu duyguyu yaşayan sadece sen değilsin hocam. Daha önce böyle bir savaşıyla karşılaşmamıştım. İlk kez burada karşılaştım ve tanımını yapamayacağım tuhaf duygular yaşadım. Bir kuş yaralandığında bile onu eve götürüp iyileştirmeye çalışan ben, üzerimize kurşun yağınca, bana silah kullanmayı öğretin dedim. Çünkü yaşadığın koşullar seni buna mecbur kılıyor. Düşün bir kere, biz Mexmûr’da iken, çocuklar çaka lastikle kuşları vuruyorlardı. Kızardım onlara. Yaralı düşen bir kuşu gördüğümde eve götürüp iyileştirirdim. O denli canlı yaşamına saygı duyar ve değer verirdim. Bu nedenle silahı görürdüm, ama elimi sürmezdim. Halen de öyleyim. Bu savaşın içinde bile elime silah almadım daha. Ama bir yerde kendini koruman, ölmemen ve yaşamak için silaha mecbur kalıyorsun. İnan ki bir gazeteci olarak bu savaşı her an sorguluyorum hocam. Bazen bu gençler ne yapıyor diye düşünüyorum.” diyen Nergîz duraksadı. Bakışlarını gece karanlığının boşluğuna dikti. Geçmişine, çocukluğuna dek giden düşüncelerini toparlayıp konuşmasını bitirmek istedi.

“Doğma büyüme Mexmûrluyum hocam. 1990’larda köylerin yakılıp yıkılması sürecinde Botan’ın köylerinden göç etmek zorunda olan ailem, binlerce aile gibi önce Güney Kürdistan’a, ardından Mexmûr’a gidip yerleşti. Çocukluğum, bu göçertme politikası uygulanırken devletin uyguladığı vahşetin hikâyeleriyle geçti. Üç kişi yan yana geldi mi, yaşadığı korkunç trajediyi anlatmaya başladılar. ‘Bu kadarı da olmaz’ diyerek inanmazdım. Ancak şimdi birebir yaşayıp deneyimleyerek öğreniyorum ki, yaşananlar çocukluğumdaki hikâyelerin yüzde biri bile değilmiş. Düşünsenize,

Konya'dan ya da Yozgat'tan veya Anadolu'nun herhangi bir yerinden üzerimize gönderilen asker, polis veya çetelerin bizim hakkımızda en ufak bir bilgileri yok. Ulusal ve toplumsal gerçekliğimiz hakkında hiçbir şey bilmedikleri halde bizi öldürmeye koşullanmışlar. 'Ermeni piçi' diye bağıyorlar. Bazen tarafsız bir gözle bakmaya çalıştığımda da aynı sonuca varıyorum. Gerçekten bizi öldürmeye gönderilen çete, paralı asker veya diğerleri dilimiz, kültürümüz veya varlığımız hakkında ne biliyorlar? Kendi ülkelerinde veya memleketlerinde her türlü olanağa ve rahat yaşam koşullarına sahipler. Neden gelip hakkında hiçbir şey bilmedikleri bizleri öldürüp yok etmeye çalışıyorlar? Neden bir dili, bir kültürü aşağılayıp yok etmek için bu denli hevesliler? Çok sorguluyorum bu konuları. Onlar için tüm Kürtler, yok edilmesi gereken teröristlerdir. Silahtan nefret ettiğim halde yaşamak ve kendimi savunmak için silahı elime almaktan başka bir çaremin olmadığını görerek bu gençlere hak veriyorum."

Nergiz'in konuşması bittiğinde geceye çöken sessizliği Rohat bozdu. "Hepiniz konuştunuz, bir ben kaldım konuşmayan. Sizler gibi yığınca trajik anıyı heybemde biriktirdim. Eğer yaşarsam yazacağım."

"Hangimiz yaşarsak, bu yaşanılanları yazmak boynumuzun borcu olsun Rohat arkadaş. Ancak kurtuluşun yok, heybende biriktirdiğin anılardan birini anlatacaksın" dedi Hacer, biraz da takılarak.

"Aslında bu anılar bile başlı başına geride bırakmaya birkaç dakika kalmış bu yılın panoramasını vermeye yeter. Yani bu anılar, nasıl bir yılı geride bıraktığımızın aynasıdır aynı zamanda. Madem ısrar ediyorsunuz, bir anımı anlatayım o halde" diyen Rohat duraksadı. Gözlerini kora dönüşen ateşin kızılılığına dikti. Hangisinden başlamalıyım acaba diye söylendi. "Üç gün önce gençlerin yaptığı bir eylemin çekimini yapıyordum. Döşenen mayının patlatılması sonucu bir tank darbelendi. Yaralılar çatışarak kaçmayı başarırken, ölen üç PÖH elemanının cenazesi yerde kaldı. Çevreyi kuşatmaya alan gençler cenazelerin alınmasına izin verme-

di. Karşı sokağın başında bekleyen zırhlı araçlara rağmen düşman güçleri başka mayın olabilir veya roketatarlarla saldırıya uğrayabilirler diye yanaşmaya cesaret edemediler. Böyle karşılıklı birbirini kollayan konumlanma sanırım iki saat kadar sürdü. Bir baktım zırhlı araçtan anons sesi yükseldi. Ne dese beğenirsiniz? İnanmayacaksınız, ama, ‘sizin yaptığınız savaş hukukuna aykırıdır. Cenazelerimizi almamıza niye izin vermiyorsunuz. Suç işliyorsunuz’ dediler.”

“Olamaz gerçekten, bu kadar pişkinlik yapabildiler yani?” diyen Behram, şaşkınlığını gizleme gereği duymadı.

“Pişkinlik kavramı çok hafif kalır Behram arkadaş. Bunu söyleyenler, bir hafta boyunca sokakta bekletilen Taybet Ana’nın cenazesinin alınmasına izin vermeyen, almaya gidenleri de vurup öldüren bir güç. Savaş hukukunu ve insan haklarını sadece kendisi için kullanan, kendisi dışındaki herkese karşı savaş hukukunu da, insan haklarını da bir çırpıda ayakları altına alan bir düşmanımız var maa- lesef” diyen Rohat, susmayı yeğledi.

“AKP’nin zihniyeti tam da budur” diyen Ceren öğretmen, bakışlarını susan Rohat’a dikti. “DAİŞ’vari yöntemlerle kesik başları, param parça gövdeleri, yağmalanmış mezarları, mezarlardan çıkarılıp çöplüklere atılmış insan kemiklerini günlük yaşamın bir parçası haline getiren; mevsimlik işçilerin çadırlarını yakan, sadece Kürt olduğu için ağzını burnunu kırıp Atatürk büstünü öpmesi istenen, gerçeği ters yüz etmede uzmanlaşan, istediği her konuda toplumsal algı yaratmanın ustası olan bir AKP’nin ve iktidarı olduğu Kemalist devletin zihniyetinden söz ediyoruz.”

“Ceren hocam haklı, bu bir zihniyet meselesi” diyen Hacer, araya girdi. “Daha dün Burhan Kuzu adındaki meczup profesörün söyledikleri üzerinde birazcık düşünersek, bu zihniyetin genetiğini oluşturan kodları da anlayabiliriz. ‘Şu ana kadar binlerce terörist gebertildi. Devam edecek. Gebertilen teröristlerin muayenesi mutlaka yapılmalıdır. Görülecektir ki, önemli bir bölümü sünnetsiz. Uyan Kürt kardeşim ne olur uyan artık’ diyerek zehrini kustuktan bir gün sonra, Cizre’nin İhvacı kılıklı polisleri de ‘Hepiniz

Ermenisiniz, Ermeniler sevsin sizi' anonsu yaptı. Çok geçmeden İstanbul'daki Kurtuluş Semti'nin sokaklarına çıkan aynı zihniyetle palazlanmış bir grup meczup, 'Cizre Kürtlere kurtuluş, Ermenilere mezar olacak' diye haykırdı."

Aniden patlayan silahların sesleri Hacer'in konuşmasını böldü. Ateşin başında oturup sohbet edenlerin hiçbirini ne olduğunu anlamadı. Silah sesleri öylesine yakındı ki, bulundukları sokağa baskın yapılmış gibi bir duygu sardı her birini.

"Hiçbirimizde silah yok. Hemen yakın evlere kendimizi atarak korunalım" diyen Rohat, bir yandan da aceleyle ateşi söndürmeye çalıştı.

Panikle sağa sola bakınan Ceren'in elinden tutan Hacer, Taziye Evine doğru koşmaya başladı.

"Bırak ateşi söndürmeyi heval, hemen korunaklı bir yere atalım kendimizi" diyen Nergîz, Çeman ve Behram'la birlikte iki adım ötedeki bir eve girdi. Sokağın kuytulduğundaki bir yıkıntıyı kendisine siper eden Hacer'in gözü Rohat'a takıldı. Bir başına kalmış, ateşi söndürmeyi sürdürüyordu. Ateşi söndürürse çatışmanın kesileceğini düşünen bir ruh hali içindeydi sanki. Silah seslerine kulak kesildi. Sesler kesileceğine artıyor, daha da yakınlaşıyordu. Hemen doğruldu ve Rohat'a doğru koştu. Kolundan tuttuğu gibi var gücüyle sarstı. Derin bir uykudan uyanmış gibi Hacer'e bakan Rohat, "ne yapıyorsun?" dercesine ters ters yüzüne baktı.

"Silah sesleri yanı başımızda patlıyor gibidir. Hemen Taziye Evine gidelim. Yoksa boş yere vurulup gideceğiz" diyen Hacer, bir yandan da kolundan tuttuğu Rohat'ı götürmek için çekiştirmeye çalıştı. Hacer'in peşine düşen Rohat, Taziye Evine doğru koşmaya başladı. Evin bulunduğu sokağa girdiklerinde karşı köşedeki noktada mevzilenen gençlerin yoğun ateşi sürüyordu. Kendilerini avluya attılar. Patlayan top ve obüs sesleri, silah seslerine karıştı. Cizre göğü yeni bir bombardımanla sarsılırken, Nergîz girdi avluya.

"Çeman'la Behram'a ne oldu?" diyen Hacer, soru dolu bakışlarını Nergîz'e çevirdi.

“Onlar iyi, ateşin yanındaki bir evde gizlenmişler.”

Patladığında yeri göğü sarsan ve değdiği yerleri hara-beye çeviren top ve obüs sesleri çoğalırken, silah sesleri azaldı. Giderek yaklaşan bağırma seslerine kulak kesildiler. “Bırakın beni, bir şeyim yok Heval. Bırakın çatışmaya gideceğim” diye bağırان ses giderek yaklaştı. İki gencin koluna girdikleri bir yaralıyla avluya girdiler. Onları Mehmet ve Siyabend izledi.

“Yaralı arkadaşı içeri getirin heval” diyen Hacer’in sesi, Mehmet’in konuşmasıyla bölündü. “Tipiyi fırsat bilen düşmanın özel kuvvetleri sızma yaptı. Neredeyse buraya ve hapishaneye kadar ulaştılar. Ancak arkadaşlar beklemedikleri düzeyde iyi karşılık verdi. Yoğun çatışma ardından püskürtölüp geri çekilmek zorunda kaldılar.”

“Onlardan ölen ve yaralanan oldu mu?” dedi Nergîz heyecanla.

“Yaralıların olduğı söylendi. Ancak ölülerinin olup olmadığını gün aydınlanınca öğreneceğiz” diyen Mehmet’i, Siyabend tamamladı. “Düşman güçleri püskürtölünce yardım isteme çağrısı yaptılar. Top ve obüslerle yapılan bombardımanın nedeni budur.”

“Hapishaneyi basıp Kaymakamın polisini kurtarmak için mi sızma yaptılar acaba?” diye soran Rohat’ı, Mehmet cevapladı. “Hapishanenin yakınlarına gelmeyi başardıklarına göre o olasılığı da hesaba katmak gerekir.”

“Yaralanan arkadaş çok gençti. Adı neydi heval Mehmet? Ayrıca gençlerden başka yaralı veya şehit düşen var mı?” diye sordu Nergîz, konuşmaların kesildiğini gördüğünde.

“Yaralanan arkadaşın adı Dara’dır. Düşman güçlerinden bir grup bu alana sızma yapmaya çalışırken, bir grup da cadde üzerinden kobra ve ejderlerle arkadaşların mevzilerine sızma yaparak saldırı düzenledi. Çok sessiz hareket etme kabiliyetine sahip bu araçlar, başka yerden yapılan tarama ve bombardıman seslerinden faydalanarak yaklaşmıştı. Onları ilk karşılayan Nûman ve Rüstem adındaki arkadaşlarıymış. Roketatar ve biksi ile müdahale etmişler.

Darbe alan kobranın içinde ölen ve yaralanan askerler varmış. Geri çekilmek zorunda kalan düşman araçları, caddeyi kontrol altına alan bir yerde ışıklarını söndürerek beklemeye başlamışlar. Daha sonra hareket halinde olan Nûman ve Şahin, çevre yolunda duran ejderlerin termallerine yakalanmışlar. Yapılan bombardımanla Şahin şehit düşmüş, Nûman da yaralanmış. Düşmanın kullandığı taktik çok kurnazcaymış. Önce bir yere saldırarak arkadaşların dikkatini saldıran araçlara yöneltmiş. Ama başka yerde de saldıranlar, güçlerin savunmasını yapan araçlarla pusu atmış. Yani alanı, dikkati çekmeden her yönüyle denetime almayı başarmış. Gece ve tipi olduğu için arkadaşlar fark edememiş.”

“Nûman dediğin arkadaş, geçen gün takviye olarak Nur Mahallesi’nden gelen değil miydi?”

“Evet, o arkadaştı. Durumu öğrenir öğrenmez Siyabend hevalle hemen oraya gittik. Nûman, kendisini sağlam bir yere atarak kurtarmıştı. O da Dara gibi ayağından yaralanmıştı. Yarası hafif olduğu için Mala Birindara’da ilk tedavisi yapıldı. Çok geçmeden onu da buraya getirecekler.”

Birlikte içeri geçip Dara’nın yanına gittiler. Dara halen bağıırıyordu. Mehmet’i ve Siyabend’i görür görmez sesini düşürüp yalvaran bakışlarla konuştu. “Gerçekten bir şeyim yok heval Mehmet, heval Siyabend. Ayağımdan hafif yaralanmışım. Arkadaşlarım çatışıyor, bırakın yanlarına gideyim diyorum, bırakmıyorlar. Ne olur heval, söyleyin bırakınlar gideyim.”

“Dara’nın durumu nedir Hacer arkadaş?” diyen Mehmet’in sorusu bitmeden, Hacer cevapladı. “Ayak bileğinden giren mermi kemiği kırıp çıkmış. Bu şekilde bir yere gidemeyeceğini söylediysek de anlatamadık. Kırık olmasaydı, sorun yoktu. Fakat kırık yarası ciddidir. Alçıya almamız ve iyileşmesini beklememiz lazım.”

“Doktoru zorlamayalım Dara heval. Bu alçak düşmana karşı kahramanca direndin ve püskürtüldüler. Şu an çatışma durmuş. Sadece bombardıman var. Şimdiye kadar görevini en iyi şekilde yaptın. Şimdi sıra doktorlarda, bırak onlar da görevlerini yapsın, olur mu?”

Çaresizce boynunu büken Dara, yalvaran bakışlarını Siyabend'e dikti. Çocuksu yüzündeki saflık ve sadelikten etkilenen Siyabend, bu denli çaresizce bakışını hazmedemese de, gerçeği söylemek zorunda olduğunu biliyordu. "Gitmeni çok isterdim heval Dara, ancak bu şekilde gitmene izin veremem. Gidersen sakat kalırsın. Bir an önce iyileşmenin iradesini göster. Oldu mu?"

Siyabend'den istediği yanıtı alamayan Dara, küsercesine davrandı. Başını duvara doğru çevirdi ve bir daha konuşmadı. Şaşkınlıkla Dara'ya bakan Nergîz, geri dönmek için bu denli ısrar etmesine anlam veremiyordu. Oldukça genç olduğu halde ne en ufak bir korku gösteriyor, ne yaralandığı için ağlayıp sızlıyor, ne yaralanmasını gerekçe yapıp kaçmak istiyordu. Sadece bir an önce mevzide bıraktığı arkadaşlarının yanına gitmek için izin istiyor, bunun için yalvarıyordu. "Bu nasıl bir irade ve inançtır ki, onu bu denli fedai hale getiriyor?" diyerek, iç dünyasındaki muhasebeye dalmak üzere iken saatinin alarmı çaldı. Dara'nın başında toplananların bakışları Nergîz'e çevrildi.

"Herkes uykudan uyanmak için saatini kurarken, sen ise saatinin alarmını yatmaya göre ayarlanmışsın galiba! Bu ne iş Nergîz heval?" dedi Mehmet, takılmak isteyerek.

"Paramaz heval birkaç gün önce bu saatini bana hediye etmişti. Alarminın gece saat on ikiye göre kurulduğunu sonradan fark etsem de değiştirmedim. Saat on ikide alarmın çalması, aslında bu gece için çok uygundu."

"Niye ki?" dedi Siyabend.

"Çünkü alarmın çalmasıyla yeni bir yıla girdik. Böyle mi yeni yıla girecektik yani? Bize bunu yaşatanlar en lüks ortamlarda havai fişekler ve her türlü çılgın eğlence yöntemleriyle yeni yıla girmeyi kutlarken, bize cehennemi bir sonu reva görüyorlar. Böyle adaletsiz bir dünyada yaşıyoruz maalesef."

"Dünya adaletsiz değildir heval Nergîz" diyen Rohat araya girdi. Nergîz'in tepki yüklü bakışlarına aldırmadan sözünü tamamladı. "Dünyayı bu hale getiren, kapitalist modernitenin hegemonik iktidar güçleridir. İktidarlarını ada-

letsizlik üzerinde inşa ettikleri için, dünyayı da adaletsiz yönetilen bir hale getirdiler.”

“O kadarını ben de biliyorum herhalde. Sonuçta dünya adaletsiz hale gelmiş mi, gelmemiş mi?” diyen Nergîz, Rohat’a bakarken alınmış gibi yaptı.

“En iyisi sizler gidip biraz dinlenin, yarın uzun bir gün olacağı benziyor” dedi Siyabend.

“Haklısın galiba, şimdilik yapacağımız bir şey yok. Gitmeden şehit arkadaşın kimlik bilgilerini verseniz, haberini yapıp ajansa geçebilirim” diyen Rohat Nergîz’e baktı.

“Çok iyi olur, internet bağlantısının ne zaman gelip ne zaman gideceği belli olmaz. Haberimizi hazırlar, internet gelir gelmez göndeririz” diyen Nergîz, Rohat’ı tamamlarken, az önce alınganlık gösteren kendisi değilmiş gibiydi.

Mehmet bilgileri verirken, dört genç, Şahin’in cenaze-siyle içeri girdi. Cenazeyi bir battaniyenin içine koymuş, her biri battaniyenin bir köşesinden tutarak taşımıştı. Bodrum katına indirip sedyenin üzerine yatırdılar. Makinesiyle Şahin’in resmini çeken Rohat, bakmayı sürdürdü. Uzun boyu, iri yarı cüssesiyle sedyeye sığmayan bu insanı, nasıl olur da mermi gibi küçücük bir metal parçası yere serip öldürebilir diye düşündü.

“İnsan nasıl bir varlık böyle? Yeri geldiğinde kendisini atoma dönüştürüp yenilmez kılarken, küçücük bir metal parçasıyla ölecek denli zayıflığı da kendi bünyesinde taşımaktan kurtulamıyor” diye söylendi.

Şahin’i getiren gençler çıkarken, Mehmet’in seslenmesiyle durdular.

“Biraz sonra gideceğimizden burada kimse kalmayacak. Bu nedenle Dara arkadaşı diğer yaralı arkadaşların kaldığı eve götürün.”

Mehmet’in konuşması bittiğinde Nûman ve koluna girmiş Arda girdi içeri. Aksayarak yürüyen Nûman’ın yere basarken çok acı çektiği belliydi. Boştaki sedyeye Nûman’ın uzanmasını sağlayan Hacer ile Çeman, yaralanan ayağını kontrol ettiler.

“Nûman’ın da Dara gibi ayak kemiği kırılmış. Alçıya al-

mak gerekecek” diyen Hacer’e ters ters bakan Nûman, “ne alçıya alması, pansuman yapıp sarın. Birkaç güne kalmaz iyileşir. Alçıya alsanız aylarca iyileşmez ve yatağa mahkûm yaşarım” dediğinde kızgınlıktan dudakları seğiriyordu.

“Doktor ne diyorsa öyle yap heval Nûman” diyen Arda, Nûman’ın elini tutmuş, ne denli üzgün olduğunu göstermekten geri durmamıştı. “Merak etme, yerini boş bırakmayacağım. Gece mevzine giderek yerini dolduracak, gündüz de yanına gelip iyileşene kadar sana bakacağım.”

“İşte ‘Destbiratî’ dediğin böyle olur” diyen Mehmet, Arda’yı içtenlikle kutladı.

“Destbiratî nedir heval Mehmet” diyen Çeman, şaşkınlıkla bir Mehmet’e, bir Nûman’la Arda’ya baktı.

“Nûman’la Arda hem yoldaş, hem de kan kardeşirler. Cizre’de bu tür arkadaşlıklar çoktur. Kürt kültüründeki adıyla bu türden kan kardeşliğine ‘Destbiratî’ deniyor. Bu türden arkadaşlık bağı kuranlar, kardeşten de öte birbirlerine çok bağlıdırlar. Bu tür bağlılıklara bulunduğumuz alan ve savaş ortamında çokça rastlıyoruz. Yoldaşlık yanında bir de toplumsallıklarından gelen arkadaşlıklar da çok yaygınca yaşanıyor burada. İlişki tarzları, yoldaşlık ya da genel olarak kullandığımız ifadesiyle heval olmayla uyumlu olduğu için ret etmiyoruz. Nûman arkadaş Nur Mahallesi’ne giderken Arda yanındaydı, buraya gelirken de yanındadır, bundan sonra da hep yanında olacaktır.”

Şahin’i getiren gençler Dara’nın koluna girerek götürdüklerinde, Siyabend’de onlarla gitti. Hacer ve Çeman, Nûman’ın ayağını alçıya alacak çalışma içine girerken, Ceren öğretmen Taziye Evinin yakınındaki bir eve; Mehmet, Behram, Rohat ve Nergîz de bitişikteki diğer eve gittiler.

“Ben uyuyacağım arkadaşlar, ayakta duracak gücüm kalmadı. Birkaç saat de olsa uyuyup dinlenelim ki, yarınki çalışmaları yürütecek gücü ve enerjiyi bulalım” diyen Mehmet, arkadaşlarının göstereceği tepkiyi anlamak istedi.

“İyi ki söyledin, ben de uyumayı düşünüyordum” dedi Behram.

“Siz uyuyun heval” diyen Rohat, Nergîz’e baktı. “Şahin

arkadaşın şهادetiyle birlikte bugünkü gelişmeleri hazırlayıp ajansa gönderince, biz de yatacağız. İşimiz en fazla yarım saat sürer.”

Mehmet’le Behram bir odaya çekilirken bilgisayarlarını açan Nergîz’le Rohat ajanslarına gönderecekleri haberin hazırlığına giriştiler. Çok geçmeden haberi bitirip DİHA’ya gönderen Rohat, Mehmetlerin uyuduğı odaya gitti. Nergîz ise yaptığı haberi JİNHA’ya gönderir göndermez iki battaniyeyi üzerine atarak olduğı yerde kıvrılıp yatmaya çalıştı.

Sabah gün doğumunda sertçe vurulan kapının sesiyle yatağından sıçrayan Mehmet, ne olduğunu anlamak için avluya çıktı. Kapıyı açtığı anda karşısında Şahin’in eşi ve elinden tuttuğı yedi yaşındaki oğlu duruyordu. Bir an ne diyeceğini bilemeden şaşkınlıkla kadına ve çocuğuna baktı.

“Rojbaş heval Mehmet, sabahın köründe çıkıp gelmem uygun değil, biliyorum. Ama Şahin’i merak ettiğimden sormak için geldim.”

“Sorun değil heval, içeri geçin. Hava çok soğuk, üşüyeceksiniz.”

İçeri dönen Mehmet, diken üstündeymiş gibi tetikte uyuyan arkadaşlarının da sestten dolayı uyandığını gördü. Kimisi etrafı toparlıyor, kimisi elini yüzünü yıkıyordu. Nergîz ise İMC televizyonunu açmış, akşam ajansa geçtikleri haberin verilir verilmediğini anlamak istiyordu.

“Dün akşam eşim eve gelmedi. Ben de çok kötü bir rüya gördüm. Eşime bir şey mi oldu? Vuruldu mu yoksa?” diyen kadın, her birine ayrı ayrı bakıyor, bir şeyler söylemelerini bekliyordu.

“Dün akşam çatışma başlamadan ‘eve gideceğim’ diyen Şahin heval bizden ayrıldı. Büyük olasılıkla gittiğı bir noktada arkadaşlara takılmış. Bir şey olsaydı duyardık” diyen Mehmet, kadını rahatlatmaya çalıştı. O ara gözü televizyon ekranına kaydı. Gece yaşanan çatışmaların alt yazı olarak geçtiğini görünce dikkat kesildi. Bir sonraki alt yazıda ise Şahin’in vurulduğı ve yaşamını yitirdiğı haberi geçiyordu. Bakışlarını Nergîz’e çevirdi. Haberi gören Nergîz, panikle kalkıp televizyonu kapattı. Dönerken mutfağı geçmesi için

kaş göz işareti yaptı.

“Dün gece bir rüya gördüm, siyah bir yılan evimize gelmişti. Kesin Şahinime bir şey oldu. Eğer ona bir şey olmuşsa bana söyleyin” diyen kadın, ses tonuna yansıyan ağlamayı gizlese de başaramadı. Yanında oturan yedi yaşındaki oğlu kalkıp dışarı çıktı. Dolu gözlerle oğlunun arkasından bakan kadın daha fazla gözyaşlarının önüne geçemedi. Kadının ağlamasına dayanamayan Mehmet, Nergîz’in arkasından mutfığa geçti. Konuşurken olabildiğince sesini alçalttı.

“Şehadeti daha fazla gizleyemeyiz. En doğrusu, bir yolunu bulup söylemek.”

“Ben söyleyemem. Çünkü hem gazeteciyim, hem de çok duygusalım. Böylesine bir haberi nasıl eşine söyleyebilirim?”

“İçimizde bir tek kadın sensin. Erkek olsaydı söylemekte zorlanmazdım. Kadın ağlıyor, onu ve acısını hepimizden daha iyi anlıyorsun.”

“Zaten ondan dolayı söyleyemem ya. Bu sizin işiniz, kesinlikle ben söylemeyeceğim.”

Mutfaktan odaya geçen Nergîz’in arkasından bakakaldı. Odaya döndüğünde ağlamasına ara veren kadının sessizce oturduğu ve tatmin edici bir yanıt beklediği her halinden belliydi. O anda dışarı çıkan çocuk içeri girdi. Annesinin elini tutarak çekti.

“Otur oğlum, ne elimi çekiştiriyorsun” diyen kadın, se sindeki kızgın tınıyı gizlemeye çalıştı.

“Bodrumda bir amca yatıyor anne. Üzerine battaniye attığı için tanıyamadım. Bacağı battaniyeden dışarı çıkmıştı. Yeşil bir pantolon giymişti.”

Yeşil pantolonu duyan kadın ayağı fırladı. Ayakkabısını giymeden yalın ayak koşmaya başladı. Bir çırpıda Taziye Evine varıp bodruma indi. Sedyenin üzerindeki iri yarı adamı pantolonundan tanıdı. “Şahiniim!” diye bağırıp başının üzerine atılmış battaniyeyi kaldırdı. “Ben sensiz ne yaparım Şahinim? Beş ay önce Kobani’de oğlum Ferman’ımı şehit verdim. Şimdi de sen gittin. Bu çocuklara kim bakacak? Yatalak babana ilaçları kim getirecek?” diyerek bir ağıt

yaktı. Duyanın yüreğine ateş düşüren, tüylerini diken diken eden ağıt, Taziye Evinden dalga dalga Cûdî Mahallesi'ne yayılarak Cizre semalarında yankılandı...

** ** *

Bütün dünya halkları yeni yıla yeni umutlarla girerken, Kürt halkı çok zorlu bir direnişle yılı karşılamıştı. Osmanlıya benzer bir imparatorluk kurmanın hayalleriyle bölgenin hegemonik gücü olmak isteyen AKP devleti, öncelikle Kürt halkının özgürlük iddiası ve iradesini kırmayı hedefleyerek işe başlamıştı. Kamuoyu karşısında ‘istikbal ve istiklal savaşı’ dese de, resmi belgelerde “Çöktürme Planı” dediği amansız bir savaşı yürürlüğe koymuştu. Topyekün imha ve yok etmeyi amaçlayan bu savaş karşısında derin kaygılar yaşayan Kürtlerin biricik umudu Öz Yönetim Direnişlerindeydi. Sadece Kürdistan’ın dört parçasında değil, dünyanın dört bir yanına dağılmış yurtsever Kürtler de soluğunu tutarak bu direnişlerin başarısına umut bağlamışlardı.

Direnişlerin yarattığı umudu ne pahasına olursa olsun kırmak isteyen AKP hükümeti, Türkiye’nin her yerinden kara ve hava kuvvetlerini Kürdistan’a kaydırdığını, en deneyimli elemanlarını direniş alanlarına sürdürdüğünü yetkili ağızlardan açıkça ilan etmişti. ‘90’larda Kürt katliamlarında yer almış eski korucuları görev başına getirmişti. Bölgeyi tanıyan eski asker, subay ve özel kuvvetlere bağlı elemanlarını sınırsız yetki ve görevle Kürdistan’a sevk etmişti. Erdoğan tarafından asker maaşlarının arttırıldığı, yeni asker ve subay alımına başlandığı propagandası yapılmıştı. Yandaş televizyon kanalları toplumu motive etmek ve soykırım savaşını her yönüyle desteklemeleri için açıktan ırkçılığı savunan yayınlara başlamıştı.

Direnışlere iki haftalık     r biçen AKP devleti, direnişin yeni yıla sarkması ve Ocak ayına yayılması karşısında çılgına döndü. Aralık ayı boyunca uyguladığı vahşi sava   taktiklerini, sava   hukukuna ve ahlakına sığmayan, imha ve yok etmede sınır tanımayan yeni sava   taktiklerinin zeminine haline dönüştürdü. Ocak ayının ilk gününden itibaren yeni bir saldırı dalgası başlattı. Bu yeni saldırı dalgası, daha fazla katliam ve yıkım demekti. Halk ve direnişçiler teslim olup diz çökene dek sadece evleri değil, neleri var neleri yok her şeyleriyle şehirlerini başlarına     kertmekti amaç.

Bütün nokta ve mevzilerde saldırılardan dolayı üst düzeyde çatışmalar yaşanmaktaydı. Direnişin olduğu mahalleler, sürekli bombardıman altındaydı. İster kadın ister erkek, ister   ocuk ister yaşlı, ister sokak kedisi ister sokak köpeği veya ev hayvanları, hareket eden her canlı keskin nişancıların hedefi olmaktan kurtulamadı.

Yüzlerce zırhlı araç ve çağın gelişkin silahlarıyla sonuç alamayınca silahlı ve silahsız keşif u  a  larını devreye koydu. Keşif u  a  larının görüntü almasını önlemek isteyen direnişçiler, daha önce topladıkları yüzlerce eski araba lastiğini birkaç günde yakarak tüketti. Direniş   ncesi yapılan perdelemelerin önemli bir bölümü tank ve bombaatarlarla parçalanıp işlevsiz hale geldi. Bazen branda beziyle bir sokağa yapılan perdelemeyi etkisiz kılmak için onlarca tank mermisini kullanan devlet güçleri, o sokaktaki evleri de yıkmaktan kaçınmadı.

Yapılan bu saldırılara rağmen caddelerde ilerleyemeyeceğini anlayınca yeni bir taktik geliştirdi. Mahallenin dışından i  ine doğru evleri birer birer yıkarken, yıkılan evlerden artakalan molozları zırhlı kep    lerle hafriyat araçlarına doldurup başka yerlere taşıdı. Büyük emeklerle, umutlarla ve hayallerle yapılan, binlerce birikmiş anının me  anı olan Cizrelilerin evlerini yıkıp yok ederken, adım adım ilerleyerek amacına ulaşmaya çalıştı.

Suikast    ilerin sayısını birkaç katına çıkardı. Sadece suikast için keskin nişancıların kullandığı Kanas t  r   silahlarla değil, ellerindeki her türlü silahı suikast aracına d  n    -

türmenin yollarını buldu. Kobra ve ejder dedikleri zırhlı araçlara monte edilen A-4 ve doçka türü ağır silahları, üstün bir teknikle donatarak harekete duyarlı hale getirdiği için özellikle kullanmaya başladı. Sadece Cizre'yi çevreleyen tepelerdeki zırhlı araçlardan değil, denetime aldığı bütün cadde ve sokak başlarına yerleştirdiği zırhlı araçlardan yapılan top ve obüs atışlarıyla yetinmedi; yirmi dört saat Cizre'nin üzerinde dolaşan Dronlarla keşfettiği hedeflere nokta atışları yapmanın avantajını kullanmaktan çekinmedi. Beko gibi halkın içine sızmış veya düşürülmüş bazı ajan ve muhbirlerin verdiği istihbarat bilgilerini en iyi şekilde kullanarak direnişçilere kayıplar verdirmenin arayışını kesintisiz sürdürdü.

Buna karşı direnişçilerin yapabildikleri oldukça sınırlıydı. Her koşul altında gizliliğe verdikleri önemle yetinmeyip çok zorunlu olmadıkça hareket etmeme yönünde aldıkları karar ve yaptıkları uyarılara işlerlik kazandırmak istediler. Ancak çok zorlu ve çok hareketli bir savaşın orta yerinde çağın ve NATO'nun en gelişkin tekniğine karşı hareketsiz durmanın imkânı yoktu. Her koşulda yer değiştirme zorunluluğuyla karşı karşıya kalıyorlardı.

Karşılarında işleyen gelişkin tekniğe coğrafi dezavantajlar da eklenince, çok dikkatli olmaktan başka çareleri kalmıyordu. Her hareket ettiklerinde ölüm veya yaralanmayı içeren kayıplar vermemek için akla karayı seçiyorlardı.

Yaşadıkları durumun ne denli hassas olduğunu bilen Baz ve Eylem, oturdukları Taziye Evinden Sur Mahallesi'ne gitmek için hangi güzergâhı kullanmaları gerektiğini tartışıyorlardı. "Bence Kasaphane tarafından gidelim" diyen Baz, Eylem'in hangi güzergâhı önereceğini merak ediyordu.

"Benim de aklıma ilk gelen o yoldur. İkimiz yalnız olsaydık sorun değildi. Ancak kendimizle Dem-Genç üyelerinden Avjîn ve Delal arkadaşları da götürmemiz gerekiyor."

"Neden?" diyen Baz, şaşkın gözlerle Eylem'e bakmadan edemedi.

"Biliyorsun, kadın arkadaşların temizlik yapmaları ve

zorunlu ihtiyaçlarını karşılamaları lazım. Cûdî Mahallesi’n-
de çok ciddi su sorunu yaşanıyor. Bu yönlü acil ihtiyaı olan
arkadaşları birer ikişer Sur Mahallesi’ne götürmek zorun-
da kalıyoruz.”

“Bunu anlıyorum, ama eskiden olsaydı hiç sorun değil-
di. Yirmi dört saat başımızın üzerinde dolaşan keşif uakla-
rı ve keskin nişancılardan dolayı kıpırdayamaz hale geldik.
Yaşanılan risk birkaç katına ıktı. Kadın arkadaşların aldığı
karara bir şey demiyorum. Fakat bu riski gzetmemiz ge-
rektiğini düşünüyorum sadece. Erteleseniz olmaz mı?”

“Aynı şeyi kendi aramızda konuşmadığımızı mı sanı-
yorsun heval? Koşullar düzeleceğine her geçen gün daha da
ağırlaşıyor. Bana yle geliyor ki, düşman sonuç almayana
kadar ne koşulların düzelmesine milim izin verir, ne de ya-
sağı ve ablukayı kaldırır. Bundan dolayı bu yönlü ihtiyaçları
daha fazla ertelemenin gereği yok.”

Eylem konuşurken cebinden çıkardığı telefona bakan
Baz, tuş kilidini aarak şebekenin olup olmadığını kontrol
etti. GSM şebekesi halen gelmemişti. Belki ekranı donmuş-
tur diye düşündü. Telefonun “Yeniden Başlat” düğmesine
bastı. Konuşmasını kesen Eylem, dikkatlerini Baz’ın davra-
nışlarına odakladı. Aralarındaki sohbete dönük dikkatinin
tümüyle telefona kaydığını fark etti. Biraz daha izledi Baz’ı.
Kapanan telefonun ışığı yeniden yandı. Ekranda görünen
telefonun aılma işlemleri birbirini izledi. Çok geçmeden
telefon tümüyle çalışır hale geldi. Öfkeyle yüzünü eşkiten
Baz, kendisinin duyabileceği bir sesle “lanet olsun!” deyip
telefonu kapattı. Bakışlarını Eylem’e çevirdi. Eylem susmuş
kendisine bakıyordu. Dikkatlerini telefona verdiğinden ne
dediğini anlamamıştı. Davranışından dolayı utangaçlığın
kızılığı yüzüne yayıldı. Konuşmasının ilk sözlerini anımsa-
yınca toparlanıp Eylem’i yanıtladı.

“Düşmanın yaklaşımları konusunda aynı düşüncede-
yim. En önemlisi de tükenmeye yüz tutan cephane soru-
nuna bir çözüm bulamayışımızdır. Sadece son bir haftadır
artan şehit ve yaralı arkadaşların yerini dolduramama so-
runu yaşamıyoruz. Bir o kadar da cephane ve sağlık malze-

meleri sıkıntısı oldukça zorluyor bizi.”

“Bugün bir tuhaflık var üzerinde heval Baz, hayırdır?”

“Boş ver heval, önemli değil.”

“Geçıştirmeye çalışıyorsun. Bir araya geldiğimizden beri çok dalgın ve düşüncelisin. İkide bir telefonu açıp bakıyorsun. Sanki birilerinden telefon bekliyor gibisin. Fiziğin burada, ama düşüncelerin başka yerlerde geziniyor. Seni tanımazsam bu halini her şeye yorabilirim. Oldukça etkilendiğin bir şeylerin olduğu kesin. Eğer sakıncası yoksa paylaşabilirsin heval.”

“Dün akşama doğru Zozan heval telefon açtı. Silopi’deki direnişin sorumlusunun ortadan kaybolduğunu söyledi. Direniş alanlarından çekilen kadro gücümüz, geri çekilme kararı alarak gizlenmiş. Gençlerin çoğu silahını bırakıp gitmiş. En güçlü olduğumuz mahallelere bile hiçbir direnişle karşılaşmadan giren düşman güçleri, birer birer evleri kontrol etmeye başlamış. Son ana kadar bu gelişmelerden habersiz olduğu için yanındaki bazı arkadaşlarla ortada kaldığını söyleyen Zozan heval, acil yardım istiyordu.”

“Böyle bir şey nasıl olur? Direnişin komutanı olduğunu söyleyen biri, nasıl olur da birdenbire ortadan kaybolabilir? Aklım almıyor bir türlü” diyen Eylem, şoka girmiş gibi etkilendi.

“Aynı şeyi ben de düşünüyorum. Bildiğim kadarıyla kadro ve cephane açısından hazırlık fena değildi. Direnişin kırılmasına yol açabilecek öyle ciddi şahadetler de yaşanmadı. Daha da önemlisi Silopi, Cizre gibi çevresindeki tepelerden dolayı her yönüyle kuşatılacak bir konuma da sahip değil. Cûdî’deki arkadaşlar istediği zaman Silopi’ye girip çıkabiliyorlar. Buna rağmen teslimiyet anlamına gelecek bir tarzda direnişin bitirilmesi akıl karı değil.”

“Bütün bunlara rağmen böyle bir teslimiyetin yaşanmasını nasıl açıklamak gerekir?” diyen Eylem bir an durak sayıp bakışlarını Baz’a odakladı.

“Bir ara dolaylı da olsa Zozan heval, yönetim ve komuta krizinin baştan beri Silopi’de yaşandığından söz etmiş, güç getiremediği ve gideremediği için bir daralmayı yaşadığını

belirtmişti. Komuta ve yönetim sorunları aşılamayınca ne direniş uzun ömürlü olur, ne de her hangi bir başarı şansı yakalanabilir. Bir de düşmanın saldırı stratejisini ve taktiklerini anlamada yetersizlik olursa, yenilgi kaçınılmaz olur. Sanırım direniş çizgisi yerine teslimiyet çizgisinin etkili olması bundandır” diyen Baz duraksayıp tekrar telefona baktı. GSM şebekesinin olmadığını görünce yüzünü ekşitip kaldığı yerden konuşmasını sürdürdü. “Bunun ne anlama geldiğini bilmeyecek biri değildi. Nasıl bu hale düştü bilemiyorum. Bildiğim bir şey varsa, bu pratiğiyle halka ve özgürlük davasına ihanet etmiştir! Zaten olan olmuş şu anda. Beni en çok endişelendiren Zozan hevalin durumudur.”

Dikkatini Baz’ın anlatımlarına veren Eylem’in yüzüne, derin bir kaygının ve endişenin gölgesi yayıldı. “Zozan arkadaşın durumuna ilişkin vekilleri harekete geçirecek bir şey yapmadınız mı? Legal kurum ve vekiller ne yapıyor? Böylesi kritik günlerde bir şey yapamayacaklarsa ne diye varlar? Halkı ve kamuoyunu mutlaka harekete geçirmeliler. Silopi halkının bu saatten sonra yapacağı bir şey yoktur. Şimdi ciddi bir kırılmanın yaşandığı kesin. Yoksa gençler neden silah bıraksın...”

“Durumu Eşbaşkanlara ve Siyabend hevale aktardım. Bütün olanaklarını seferber edecek düzeyde harekete geçtiler. Ben de Vekille görüştüm. En azından Zozan ve onun gibi ortada kalan arkadaşların kurtarılması için ne gerekiyorsa yapmalarını istedim.”

“Peki, Zozan hevalin durumu nasıl? Bir haber alabildin mi?”

“Şebekeler gittiği için ondan sonra bir daha görüşme olanağı bulamadım. İkide bir telefona bakmamın nedeni, belki GSM şebekesi gelir de arayıp konuşma ve durumunu öğrenme istemi ve umudundan kaynaklanıyor.”

“Seni anlıyorum heval. Şu an ben de aynı duyguları yaşıyor hale geldim” dediğinde durakladı. Bakışları boşluğa daldığında kaygı ve endişelerinin katlandığını yüz hatlarından anlamak mümkündü. “Bundan sonra Cizre’nin durumu daha da zorlaşacak galiba. Silopi’nin düşmesiyle moral üs-

tünlüğü ele geçiren düşman güçlerinin eskisini katbe kat aşan bir saldırı hamlesini başlatacağı kesindir.”

“Doğru heval, yılbaşından bu yana dediğin hamleyi düşman zaten başlatmıştır. Ayrıca Silopi’de zafer kazandığını düşünen güçleri de üzerimize salacaklarından kuşum yoktur. Bundan sonra her şeye karşı hazırlıklı olmamız gerekir.”

İkisi de susunca düşünce dünyalarında olabilecekleri kestirme fırtınası başladı. Kimin neyi ne kadar kestirdiği, kimin ne gibi öngörülerde bulunabileceği belli değildi. Belli olan bir şey vardı, ikisinin de susup kendi iç dünyalarına çekilmeleriydi. Aralarındaki suskunluğun ne zamana kadar süreceğini kestirecek durumları da yoktu. Saatlerdir susuyorlarmış gibi bir ruh haline sahiplerdi. Oysa konuşmadıkları süre birkaç dakikayı ya bulmuş ya bulmamıştı. Daha fazla dayanamayan Eylem, aralarındaki suskunluğu bozdu.

“Doğrusu bazı şeylere anlam vermekte zorlanıyorum Baz heval! Bu koşullarda söyleyip söylememe konusunda da ikircikliyim.”

“İkimiz de Cizre’nin geniş yönetimi içinde yer alıyoruz. Bizler kaygı ve anlama sorunu yaşarsak, halk ve yapının kat be kat yaşamasını nasıl giderebiliriz?”

“Demhat arkadaşın şehadetinden dolayı olumsuz etkilenerek zayıf düşen Sur Mahallesi’ndeki bazı gençler silahlarını bırakarak kaçtılar. Şahin arkadaşın şehadetinden etkilenen Kiçi Aşiretinden bazı aileler de Cûdî Mahallesi’nden ayrıldı. Hem yurtsever halkımızdan, hem bugüne kadar direnişte yer alan gençlerden bazılarının gitmesini önlemek için yürüttüğümüz çalışmalar amacına ulaşamadı maalesef.”

“Doğaldır heval, ağır bir savaşta herkesin dayanmasını beklemek saflık olur. Gidişler daha da artacak. Bence birkaç güne kalmaz halktan insanların tümüyle gitmesini beklemek gerçekçidir.”

“Buna bir şey demiyorum, ama en azından Hareketin cephanesi ve kadro aktarımında bulunması gerekmez miydi?”

“Düşman öyle bir kuşatma yaratmış ki, bırak dıştan takviyenin girmesini, elinde olsa uçan kuşun Cizre’ye girmemesi için bütün Cizre’nin üzerine tel örgüler çekmeyi dener. Birde düşman kadar kış sürecinin yarattığı dezavantajları da hesaba katmamız lazım tabii.”

“Dediklerini ben de düşünüyorum. Bir yere kadar hak da veriyorum. Ya Rojava’ya ne demeli? İki adım ötemiz Rojava’dır. Dicle suyunun hemen ötesindeki Eyndiwer’den Cizre’deki bombardımanları duymamak ve görmemek mümkün mü? İstense bir tünel kazılamaz mı? Ya da cephaneye ve sağlık malzemesi aktarımında bulunulamaz mı?”

“Tabii ki Eylem arkadaş, seni anlıyorum. Eminim onlar da çok düşünmüştür. Bize ulaşamamanın çaresizliğinden dolayı Rojava’daki arkadaşların ve halkımızın düşünce ve duygu dünyasında yaşadıkları fırtınayı kestirmemek olası mı?”

Eylem’in derin düşüncelere daldığını gören Baz da duraksadı. Boşluğa dikilen bakışlarıyla bir an öylece bekledi. Konuştuğunda yüreğinin derinliğinde yaşadığı acıyı yansıtmadan edemedi. “Keşke sadece sorunumuz kış koşullarının dezavantajları, hareketin bizlere ulaşamaması ve Rojava’daki arkadaşların yaşadığı çözümsüzlük olsaydı! Türkiye metropollerindeki ve Bakur’daki halkımızın bu sessizliğine ne demeli? ‘Yaprak kıpırdamıyor’ dedikleri türden bir sessizlik var. Amed’in Sur Mahallesi yakılıp yıkılırken diğer mahallelerin eskisi gibi yaşamaları ve seyirci kalmaları beni kahrediyor. Ya Cizre’nin dört mahallesi süreklileşen bir bombardımanla yok edilirken, her gün birkaç insanını şehit verirken diğer altı Mahallesinin normal bir yaşamı sürdürürcesine sessiz durmalarını neye yormalı?..”

“Kuşkusuz Önderlik ve hareketin yaşadığımız bu durumun neden ve sonuçları üzerinde çok kapsamlı duracağı kesindir. Büyük dersler ve sonuçlar çıkaracağına da inanıyorum. Görmek bizlere kısmet olacak mı, olmayacak mı orasını bilemem. Ama kesin olarak bildiğim bir şey var Baz heval; nasıl ki Öz Yönetim direnişlerini başlatmanın iradesini gösteren biz olduysak, sonuçlanmasının iradesini gös-

teren de bizler olacağız.”

“Kesinlikle katılıyorum. Ne seyirci kalan halkımız, ne de düşman ve kullandığı çağın tekniği bu onurlu direnişimizin sonucunu belirleyen olmayacaktır. Sonucu belirleyen, asla diz çökmeyen direniş kararlılığımız ve irademiz olacaktır.”

İkisi de sustu. Kendi iç dünyalarında söylenmesi gereken başka bir şeyin olup olmadığını düşündüklerinde Avjîn ve Delal içeri girdi. Bu durumu fırsat bilen Baz, üzerlerine çöken negatif havayı dağıtmak istedi.

“Her iki arkadaş da geldiğine göre gidebiliriz, ne dersin?” diyen Eylem, ayağa kalkıp arkadaşlarıyla kucaklaştı. Saatine bakan Baz, tokalaşırken Eylem’in sorusunu yanıtlamayı ihmal etmedi.

“Daha zaman var. Arkadaşlarla birer bardak çay içip öyle gidelim.”

Kadın arkadaşları kendi aralarındaki sohbete dalarken çay ocağına giden Baz, doldurduğu dört bardak çayı tepsiye koyarak geri döndü. Tepsiyi sehpanın üzerine bıraktı. Önce “Spas heval!” diyen Avjîn çayını aldı. Bir kaşık şekeri bardağa boşaltıp karıştırdı. Çayı karıştırdığında ses çıkarmasın diye kaşığı bardağa vurmamak için özen gösterdi.

Avjîn’in hareketlerini izleyen Baz, “Sanki bütün davranışları estetik bir hal alarak gerçekleşiyor” diye düşündü. Yeni geldiğinde yaptıkları bir sohbeti anımsadı. O sohbette söylediği, “Batman’da doğmuşum heval Baz. Ailemin 1990’larda metropole göç etmek zorunda kalması nedeniyle Kürdistan’da büyüme şansını yakalayamadım. Bu nedenle Kürtlüğümden bihaber yaşadım. Şimdi Ege Üniversitesi’nde okuyorum. İzmir’den buraya gelirken ailemin haberi olmadı. Duysalar kızacaklarından eminim. Yasağın bir hafta süreceğini düşünerek geldim. Öyle görünüyor ki yasağın kalkacağı yok. Ailem de duymuştur şimdi...” sözleri kulaklarında yankılandı. Daha dikkatli baktı Avjîn’e. Siyah düz saçları, yüzünün bütün güzelliğini gösterecek şekilde yanlara taranmıştı. Gülen ela gözleri, esmer yüzüne sinen saflığı ve sadeliği göstermek için etrafa şavkını yaymıştı.

Avjîn’e dönük bakışlarını Delal’e çevirdi. Açık kahve-

rengi saçlarını Avjîn gibi taramıştı. Beyaz tenliydi. Omuzlarının üzerine dökülen hafif dalgalı saçları, güleç yüzünün doğallığını açığa çıkarmıştı. Bir an daha baktı Delal'e. Kendi aralarında yaptıkları sohbet kesilir gibi olunca beklediği anın geldiğini düşünerek araya girdi.

"Duydum ki YPS'ye katılacaktıysın heval Delal, doğru mu?" dediğinde bütün ciddiyetini takındı.

"Delal mi YPS'ye katılacak? Rüyamda görsem bile inanam" diyen Avjîn, şaşkınlıkla Delal'e baktı.

Baz'ın takılmak istediğini anlayan Eylem, hemen söze girdi. "Doğru tabi, ben de duydum. Birkaç güne kadar ilanı yapılacak YPS JİN'e katılacağı söyleniyor."

Eylem'in desteğini gören Baz, takılmayı biraz daha ileri götürmek istedi. "Bence en doğrusu YPS JİN'e katılmasıdır. Tarihsel olduğu kadar isabetli ve yerinde bir karar vermiş. Kişi olarak sonuna kadar destekliyorum."

Her birine ayrı ayrı bakan Delal, gizlemeye çalıştıkları hınzırca ifadeyi görmekte gecikmedi. İstifini bozmadan gülümsedi. "Boş yere kendinizi yormayın arkadaşlar. Ne takılar olarak kızdırabilirsiniz, ne gaz vererek oyuna getirebilirsiniz beni."

"Aşk olsun Delal heval, takılma dersin amenna! Bu gaz verme de nereden çıktı? Devrimcilerin gaz vermeye ihtiyacı mı var yani?" diyen Eylem, biraz daha ciddileşti.

"Bilemem yani. 'Tarihsel olduğu kadar isabetli ve yerinde bir karar...' gibi söylemler, gaz vermeyi çağırıştırıyor biraz da."

Alınmış gibi yapan Baz, takılmayı sürdürdü. "Gerçekten öğrenmek istiyorum heval, hem katılmama hem de eline silahlı almama konusundaki inadının sebebi nedir?"

"Benimki inat değil heval, kesinlikle. Özgürlüğün ilkeli duruşla ve ilkeli yaşamla birebir bağlantılı olduğunu biliyorum. Bu konuda yanlışım varsa düzeltin."

"Özgürlükle, ilkeli duruşla konumuzun ne ilgisi var anlamadım" diyen Avjîn, Eylem'e bakarak göz kırptı.

"İlgisi olmaz olur mu yoldaşım? Öyle bir var ki!"

"Nasıl var, anlat da bilelim" dedi Avjîn.

“Aydın’dan Cizre’ye gelirken ilk görüşte aşka benzer bir sevdıyla Cizre’ye bağlandığım sır değil. Konuştuğum her arkadaşla bunun sohbetini yapmışım. Yasak bitince geri dönecek, annemi de alarak gelip Cizre’ye yerleşmeye karar verdiğimi de söylemişim. Hayatımda ilk defa bir Kürt kentine geldim, o kent de beni kendisine bağladı. Kolay kolay kopabilecek gibi de değilim.”

“Eee, bu bile katılmak için iyi bir gerekçedir” diyen Baz, zayıf yanından yakalamayı düşündü.

“Bakın arkadaşlar, beni anlayın biraz. Özgürleşmek isteyen, özgürleşirken ilkeli duruşundan ve yaşamından taviz vermek istemeyen bir kadın yoldaşınızım. Beni tanımışsanız sade olmayı sevdiğim kadar, içi dışı bir olmaya çalıştığımı da anlamalısınız. Buraya gelirken anneme söz verdim. Yasağın en fazla bir hafta süreceğini düşündüğümünden Cizre halkına destek olmak için bir haftalığına geldim. Yasak sürüyor ve ben de yasak boyunca Cizre halkının yanında kalacağım. Başka amaçla buraya gelmedim. Bu nedenle şu an katılamam, ama buradan gidip annemi gördükten ve onu buraya gelmesi için ikna ettikten sonra katılıp katılmamayı o zaman düşünürüm. Kim bilir belki o zaman katılım kararı veririm, belki annemle birlikte buraya sadece yaşamak için yerleşirim.”

“Tamam, bunu anladım. Kararına saygı da duyuyorum. Peki, eline silah almama yönündeki inadına ne demeli? Düşmanın tek bir amacı var, bizleri öldürmek. Kimseyi öldür demiyorum. Kendini savunmak için bile silaha dokunmuyorsun” diyen Eylem, az önceki takılma pozisyonundan çıkmış, ciddileşmişti.

“İnanın ki silahı sevmiyorum arkadaşlar. Silahın insan yaşamına nasıl son verdiğini yaşayarak görüyor ve dehşete düşüyorum. Biliyorum, bu vahşet böyle sürerse düşman beni de acımasızca öldürecek. Ama buna rağmen, silahı elim alamam. Mevzide ve barikatta nöbet tutar, gözcülük yaparım, eğer bir tehlike olursa size haber veririm. Cizre halkı için bunu yapabilirim. Ama ötesini yapamam. Bunu da bir ilke meselesi olarak anlayın lütfen. Kesinlikle farklı bir

nedeni yoktur. Bir şey yapacaksam öncelikle kendimi ikna etmeli ve doğruluğuna inanmalıyım. Tersî durumunda bir şey yapmam mümkün değil. Bu vahşî savaşa rağmen elime silah alma konusunda kendimi ikna etmemişim daha.”

“Seni anlıyorum” diyen Baz, saatine baktı. Öğlen vakti yaklaşıyordu. “Gidebiliriz heval Eylem, farklı bir düşüncen yoksa Kasaphane tarafından gidelim. Benle Avjîn önden gideriz. Hemen arkamızdan da ikiniz gelirsiniz. Keşif uçaklarının ve keskin nişancılarının hedefi olmamak için duvar dipplerinden çok dikkatli yürüyecek, bir sokaktan diğer sokağa geçmek için kurşun gibi fırlayacağız ki, fark etseler bile atışları isabet etmesin.”

“Tamam heval, anladık.”

“Anladık dedin de, sakın ‘erbanemi de kendimle getireceğim’ deme!”

“Bu da söylenecek söz mü yani! Tabi ki getireceğim.”

“Erbaneyi getirirsen kesinlikle kurşunların hedefi olacak. En iyisi buraya bırak, akşama kalmaz döneriz zaten. Tekrar sevgili erbanene kavuşmuş olursun.”

“Gerçekten kurşunların hedefi olur mu?” diyen Eylem bir an düşündü. Baz’ın söyledikleri aklına yatmış olacak ki, bir şey demeden ilk kez erbanesinden ayrılmayı göze alarak Taziye Evinin bir köşesinde istiflenen battaniyelerin altına sakladı.

Önce Baz ve Avjîn çıktı Taziye Evinden. Hızlı adımlarla on metre yürümemişlerdi ki, Eylem ve Delal onları izledi. Arı vızıltısını andıran keşif uçaklarının sesini duyabiliyor, ancak göremiyorlardı. “En azından üzerimizde uçmuyorlar, bu iyiye işaret” diyen Baz, duvarların dibinden yürümeye özen gösteriyordu. Baz’ı izleyen Avjîn, o ne yaparsa aynısını yaparak yürüyordu. Kasaphane’deki noktanın yakınlarına yetiştiklerinde herhangi bir sorunla karşılaşmadılar. Duvar dibinden yürüdükleri sokağı bitirip karşı sokağa geçeceği zaman Avjîn’e işaret eden Baz, son sürat koştu. Karşı tarafa yetişmeden aynı tempoyla Avjîn koşmaya başladı. Bir anda keskin nişancılarının seri atışları birbirini izledi. Sağına soluna değen mermilere aldırmadan koşmayı sürdüren Avjîn

sokağın karşı tarafına yetişmeyi başardı. Karşı tarafta bekleyen Baz, soluğunu tutmuş onu izliyor, vurulmadan yanına varmasını bekliyordu. Baz'ın yanına ulaşmayı başaran Avjîn, milim farkla yanağının yanından geçerek duvara saplanan mermiyi hissettiğinde "kesinlikle bu defa vuruldum" diye söylendi. Esmere çalan teni sonbahar yaprağı gibi birden sarardı. Panikle elini yanağına götürdü. Herhangi bir şey fark etmedi. İki eliyle yüzünü, başını kontrol ettiğinde de bir şey fark etmedi.

"Vurulmadın heval, iyisin" diyen Baz, Avjîn'in rahatlamasını bekledi. Konuşmak istedi. Soluk soluğaydı. Bir an bekleyip toparlandı. "İlk kez kurşunu bu denli yakın hissettim. İnan ki, sesi kadar rüzgârını da hissettim. Hatta burnuma barut kokusu gelirken, barutun o keskin tadı ağızma yayıldı desem, korktuğumu ve abarttığımı düşünme ne olur. Vurulduğumu düşünerek panikle yüzümü kontrol etmem bundandı."

"Seni izliyordum. Paniklersen dizlerinin bağı çözülür ve olduğun yerde kalırsın diye çok koktum. Paniklemediğin gibi, şaşırtıcı bir tempoyla koşmayı sürdürdün. Bravo, kutluyorum."

"Normal zamanlarda asla o tempoyla koşamam. Silahların patlama sesini duyduğumda tek hissettiğim şey ölüm korkusu oldu. O tempoyla koşmamı sağlayan da, hissettiğim ölüm korkusundan başka bir şey değildi."

"Bu çok doğal tabii. Ayrıca seni dikkatle izliyordum. Merminin sana değmemesi milimlik bir şeydi. Böylesine yakından hissetmene sebep olan degecek denli yakınından geçmesiydi."

Onlar kendi aralarında konuşurken keskin nişancılardan atışları sürüyordu. Eylem'le Delal de gelmiş, tam karşılarındaki sokağın başında durmuşlardı. Arkadaşlarının bulunduğu tarafa geçmek için silah atışlarının kesilmesini bekliyorlardı. Başka kimsenin geçmeyeceğini sanan keskin nişancılardan atışları çok geçmeden durdu. Biraz daha bekleyen Eylem, hazır olması için Delal'e işaret etti. Art arda vermiş iki kadın arkadaş, yayından fırlayan ok gibi bir anda

koşmaya başladılar. Baz'la Avjîn'in yanına vardıkları an, keskin nişancıların silahları tekrar kustu.

"İskaladınız alçaklar!" diyen Delal, öfkeyle bağırdı. Arından bastı kakhahayı. "Yine şanslıyız arkadaşlar. Bu defa da kefeni yırttık sayılır" dediğinde ağız dolusu gülmeyi sürdürüyordu.

"İyi ki erbaneyi getirmeme konusunda beni uyardın. Yoksa kurşunların hedefi olmuş ve kullanılmaz hale gelmişti. Teşekkür ederim Baz heval."

Gülümsemekle yetinen Baz karşılık vermedi. Avjîn'le birlikte dikkatli yürüyüşünü sürdürürken, Eylem'le Delal de aynı hassasiyetle birkaç metre arkadan onları izledi. Belirlenen eve vardıklarında ev sahibinin öğlen yemeği için yaptığı hazırlıklar tamamlanmıştı.

Ev sahibi yaşlı kadını bir köşeye çeken Eylem, kulağına fısıldıyormuş gibi konuştu.

"Delal ve Avjîn arkadaşlar burada kalsınlar. Temizlik ihtiyaçlarını giderecekler. Yardımcı olsanız seviniriz ana."

"O nasıl söz kurban olayım. Elimden geleni fazlasıyla yaparım. Endişelenmene gerek yok. Yemek yemeyecek misiniz?"

"Sağol ana, benle Baz Mala Gel'deki halk toplantısına katılacağız."

"Yemek yemeden bırakmam sizi. Yemek hazır, beş dakika yer gidersiziz."

"Şu an yemek hazır mı?" diyen Baz, araya girdi.

"Hazır, Baz oğlum, sadece sofraya bırakacağız."

Yaşlı kadına dönük bakışlarını Eylem'e çeviren Baz, "Toplantıya daha zaman var. Anayı kırmayalım bence. Ne dersin heval?" diyerek Eylem'i ikna etmeye çalıştı.

Baz'ın sözleri karşısında ses çıkarmayan Eylem, sofrayı hazırlamaya girişti. Her biri bir işe el atınca üç beş dakika içinde sofranın başına oturdular. Yazdan kalma kurutmalık biber, patlıcan ve domatesten yapılan bol acılı ve ekşili dolmanın yanına mercimek çorbası ve turşu da konuldu. İştahla yenen yemeğin ardından Baz ve Eylem beklemeden Mala Gel'in yoluna düştüler.

Salon hıncahınç insan doluydu. Yaşlı erkek ve kadınlar çoğunluğu oluşturuyordu. Toplantının açılışını Baz yaptı. Yaşadıkları savaş sürecinin anlam ve önemini ortaya koydu. Ardından “burası bizim ülkemiz, burası bizim şehrimiz, burası bizim evimiz. Düşman ise burada yabancı ve işgalci bir güçtür. Bize boyun eğdirmek, bize diz çöktürmek isteyen düşman, inanın ki teslim olmamızla da yetinmeyecek. Kürt halkını yok etmek düşmana yetmiyor. Bize ait olan evlerimizi, binlerce yıllık kadim şehirlerimizi ve tarihimizi de yok etmek istiyor. Kürde ve Kürdistan’a ait ne varsa yer-yüzünden silmek istiyor. Bu denli vahşi, bu denli savaş hukukuyla bağdaşmayan kirli bir savaşı yürütmesinin nedeni budur. Bu ülke ve bu topraklar bizim, bu evler ve bu şehir de bizim. Burada yaşamak bizim hakkımız ve bundan dolayı kazanacağız” deyip oturduğunda yetmiş yaşlarında gösteren yaşlı bir erkek söz aldı. Beyaz saçları ve uzamış beyaz sakallarıyla bir ermişi andırıyor, yüzündeki kırışıklıklar bu kadim topraklardaki zulme ve bin yılların acılarına tanıklık ettiğini gösteriyordu.

“Önceki isyanlarda yapılan katliamları, Kenan Evren’in askeri darbesini ve 1990’larda köylerimizin yakılarak göçertilmesini yaşayıp bu günlere geldim. Ama hiçbir dönemde bu kâfir Erdoğan kadar zalimlik yapanı görmedim. Evlerimizi başımıza yıkıyorlar. Bodrumların kuytuluklarına sindik hepimiz. Böyle giderse bodrumları da başımıza yıkacaklar. İnanın ki kendimiz için bir şey demiyorum. Kendi evimizde, kendi toprağımızda ölmek, kaçmaktan bin defa yeğdir. Ya çocukları ne yapacağız? Hepsi susuzluktan, hastalıktan, ilaçsızlıktan, uykusuzluktan ve korkudan helak oldular. Hepsinin psikolojileri bozuldu. Onları ne yapalım?”

Konuşurken gözlerinden akan yaşların önüne geçemedi yaşlı adam. Başkaları da söz alarak düşündüklerini söylediler. Konuşmalar genellikle aynı çerçevedeydi ve oldukça duygusaldı. Sanatçı ruhu depreşen Eylem’in yüreği adeta kan ağlıyordu. Öylesine derin bir duygu yoğunluğunun etkisine girmişti ki, ne konuşursa konuşsun, karşısındaki insanların yüreğini dağlayan acıyı ve çaresizliği hafiflete-

meyeceğini biliyordu. Bu denli ağır duygusal bir ortamı ilk kez yaşıyor, ilk kez sözcüklerin, ruhsal dünyasındaki fırtınayı anlatmaya yetmeyeceğini anlıyordu. Daha fazla dayanamayıp ayağı kalktı.

“Sizleri anlıyorum. Düşman gitmenizi ve bizleri yalnız bırakmanızı istiyor. Sizler giderseniz hepimizi vahşi bir katliamdan geçirecekler. Bundan dolayı size gidin diyemeyiz. Buna rağmen şimdiye dek gitmek isteyenleri engelleme ve zorla tutma pratiği içine girmedik. Bundan sonra da böyle bir pratiğimiz olmayacaktır. Son olarak şunu söyleyeceğim; kim giderse gitsin bizler hiçbir yere gitmeyecek, boyun eğmeyecek ve diz çökmeyeceğiz. Son nefesimize ve son damla kanımıza kadar bu alçak düşmana karşı savaştık ve direneceğiz. Biz ölebiliriz. Ama kazanan özgürlük mücadelemiz olacaktır.”

Toplantı bittiğinde zaman kaybetmeden vedalaşıp ayrıldılar. Cûdî Mahallesi'ne geri dönmek için Avjîn ve Delal'i almak amacıyla kaldıkları eve gittiler. İçeri girdiklerinde ev sahibi yaşlı kadın ve erkek odanın bir köşesinde, Delal ve Avjîn odanın diğer köşesinde sessizce oturmuşlardı. Hiçbirinin ağzını bıçak açmıyordu. Dokunulsa ağlayacak gibi bir halleri vardı. Şaşkınlıkla birbirine bakan Baz ve Eylem, “ne olmuş” dercesine bir an bakiştılar. Daha fazla kendisini tutamayan Eylem sormadan edemedi.

“Bu ne hal arkadaşlar? Bu ne hal ana?” dediğinde bir ev sahiplerine, bir arkadaşlarına bakıp durdu.

“Gittiğimizde bu denli sizleri etkileyecek bir durum yoktu. Bu kısacık sürede ne oldu sizlere böyle?”

“Zozan hevalin de içinde olduğu üç kadın arkadaş Silopi'de şehit düşmüşler” diyen yaşlı kadın, daha fazla dayanamayıp gözyaşlarını koyuverdi.

“Neee? Zozan heval mi?” diyen Baz, şoka tutulmuş gibi donup kaldı. Ne diyeceğini bilemedi. Olduğu yere çömeliyor başını dizlerinin arasına koydu.

“Bir yanlışlık olmasın? Zozan heval Toplumsal Alan Botan Koordinasyonu'nda bir arkadaş. Bildiğimiz kadarıyla kendisini koruması ve uluorta gezmemesi gerekiyordu.

Nereden duydunuz, kimler söyledi?” diyen Eylem, yaşadığı şaşkınlığı sürdürüyordu.

“Az önce televizyon haberleri olayı ayrıntılarıyla verdi. Sêvê Demir, Fatma Uyar ve Pakize Nayır bir mahalleden başka bir mahalleye geçerken zırhlı araçlardan açılan ateş sonucu katledilmişler. Üçü bir aradaymış. Yanlarında bir erkeğin olduğu söyleniyor, ama çok net değil” diyen Avjîn, ağlamaya başladı.

“BBC’ye konuşan İlçe Eşbaşkanı olayı ve şehadeti doğruladı” diyen Delal, daha fazla konuşmadı.

Dikkatle söylenenleri dinleyen Eylem, ağlamasa da Delal’in sessiz gözyaşlarını içine akıttığını görüyordu. Bakışlarını Baz’a çevirdi. Sessizdi ve başı halen dizlerinin arasındaydı. Eşiğe çömelerek oturdu. Bakışlarını arkadaşlarında ve ev sahibinde gezdirdi. Ev sahipleri ve Avjîn sessizce ağlıyordu. Ağladığını göstermeyen Delal’in içten içe ağladığı belliydi. Arkadaşlarına dönük bakışlarını boşluğa dikti. Konuşmaya hazırlandığında yaşadığı şaşkınlığı üzerinden atmış, bin yılların yükü omuzlarına çökmüş gibiydi. Tam konuşacaktı ki, Avjîn’in ağlamaklı sesi kulaklarında yankılandı.

“Bu denli vahşiliği aklım almıyor. Görenler Sêvê’nin vücudunda on bir kurşun girişinin olduğu, kafasının ön bölgesiyle alnının parçalandığını söylemişler. Fatma ve Pakize’ye de bir sürü kurşunun isabet ettiği belirtiliyor.” diyen Avjîn, ağlamayı sürdürdü.

“Zozan heval Botan bölgesi Koordinasyon’u sözcüsüydü. Pakize Nayır Silopi Halk Meclisîş Başkanıydı. Fatma Uyar ise Silopi Özgür Kadın Hareketi’nin aktivistiydi” dediğinde duraksayan Eylem’in bakışları boşlukta asılı gibiydi. Sesi sanki derinlerden geliyordu. Aynı ruh haliyle konuşmasını sürdürdü. “Bugün 5 Ocak. Birkaç gün sonra Sara arkadaşla üç kadın devrimciye yapılan Paris katliamının ikinci yıldönümü anmasını yapmaya hazırlanırken, bugün Silopi’de üç kadın arkadaşın alçakça katledildiği haberini alıyoruz. Tetiği çeken farklı kişiler olsa da, olayın failleri, planlayıcıları ve azmettiricileri aynı güç odaklarıdır. Ön-

derliğin 'Yarım kaldı' dediği özgür kadını yaratma projesi-
ni tamamlamadan yok etmeyi hedeflemişlerdir. Bu projeyi
tamamlama görevi kadar, sömürgeci faşizmi direnişimizle
tarihin çöp sepetine atma görevi biz kadınların omuzuna
yüklenmiştir. Görevimiz eskisinden daha büyük, sorumlu-
luğumuz eskisinden kat be kat ağırlaşmıştır. Kendi adıma
bu bilinçle yaşayacağımı ve direneceğimi söyleyebilirim..."

** ** *

“Cizre halkının yakından tanıdığı Zozan ve iki arkadaşının katledilmesine dönük haberler, devlet güçlerinin mehter marşları, zafer naraları ve ‘Ya Allah, Bismillah!..’ şeklindeki sloganları eşliğinde direniş mahallelerine girerek Silopi’nin düşmesini yansıtan görüntülerle birlikte televizyonlara yansıtıldı.

Bu gelişmeleri, gözle görülebilecek belirginlikte Cizre’yi ablukaya alan zırhlı araç ve asker sayısındaki artış izledi. Tepelere ve çevre yoluna yerleştirilen çok sayıda yeni zırhlı araçla Cizre’deki sokaklar önemli ölçüde denetime alındı. Bir yerden bir yere hareket etmek, cadde ve sokakları geçmek için ölüm riskini göze almaktan başka bir yol bırakılmadı. Haber ve görüntüleri izleyen halk, büyük bir deprem yaşamışçasına etkilendi.

Karşılaştığı son gelişmelerden askeri ve siyasi sonuçlar çıkarabilecek düzeyde deneyim sahibi olan Cizreliler, kendi aralarındaki sohbetlerde askeri mantık yürüterek bir tartışma içine girdiler. ‘Silopi’deki savaşın yoğunluğu artık buraya kayacak, Silopi’deki gücünü de buraya kaydıran devlet tüm ağırlığını Cizre’ye verecek’ şeklinde değerlendirmeler yaparken, bunun daha fazla yıkım ve ölüm demek olduğunu bilecek kadar acılı bir geçmişe sahiplerdi. Beklenen büyük savaşın kapıya dayandığını düşünmeye başlayanlar, Cizre içinde yer değiştirme arayışına girdiler. Nur, Sur ve Cûdî Mahallesi’nde yaşayanların önemli bir kısmı çatışmanın olmadığı mahallelere doğru göç edecek duruma geldiler.

Gerçekler ok gibi yaydan çıkmıştı. Ne yapılırsa yapılsın geri dönüşü olmayacaktı. Bastırılrsa bile er ya da geç ortaya çıkmak gibi önlenemez bir huyu vardı. Ayrıca hakikat, her koşulda ifade edilmek; doğru ağızlarda, doğru dillerde ve doğru zamanlarda hayat bulmak isterdi. Bunun bilinciyle direnen bir avuç Cizreli genç, Sur'da ve Nusaybin'de olduğu gibi sarsılmaz bir iradeyle hakikati haykırıyorlardı. Kendilerini bırakıp gidenlere ve direnişleri karşısında sessiz kalan kamuoyuna 'bu, tarihten beri süre gelen barbarlıkla hakikatin savaşıdır. Bu savaşı yok etmeye kimsenin gücü asla yetmeyecektir' derlerken; barbarlıkta sınır tanımayan AKP devletine de 'Terör ve terörist arıyorsan, aradığın terör de, teröris de sensin. Katil arıyorsan, aradığın en büyük katil yine sensin' diyerek, direniş ruhundan vaz geçmeyecekleri üzerine and içiyorlardı..."

Saatine bakan Rohat, gecenin yarıldığını görünce haberinin girişi için bitirdiği yazıyı tekrar okudu. Fazlalıklarını atarken, eksikliklerini tamamladı. Kısa, ama yeterli ve özlü bir giriş yaptığına karar vererek haberi ajansa göndermek istedi. İnternet kesik olduğundan gönderme işlemi başarısız kaldı. Üzerinde çalıştığı haberi flaş belleğe aktardı, bilgisayarı kapatıp eşyalarını topladı. Odanın bir köşesinde horuldayan Mehmet'e baktı. Derin bir uykunun kollarına kendisini koyvermişti. Nergîz'in uyuduğu odanın önüne gitti. Oda kapısını bir iki tıklattı. Yerinden fırlayan Nergîz; "Ne var, ne oldu?" dedi panik içindeki uykulu bir sesle.

"Benim heval, farklı bir şey yok. Sadece seni uyandırmak istedim."

"Sabah oldu mu?"

"Yok heval ne sabahı, vakit gece yarısına geliyor. Çekim yapacağımız yere gidecektik ya, onun için seni uyandırdım."

"Haa, tamam heval, hatırladım. Hazırlanıp çıkıyorum" diyen Nergîz'in sesindeki uyku hali, yorgunluğu ve bıkkınlığı da yansıtıyordu.

Çantasını sırtlayan Nergîz odasından çıktığında Rohat hazırı. O korkunç savaşın ortasında sürekli hareket halinde olmalarına rağmen, kendilerini koruyabilecek bir ça-

kıya bile sahip değillerdi. Tek bir silahı vardı onların; her birinde bir fotoğraf makinası, bir el kamerası, bir bilgisayar, kalem ve not defteri... Bütün varları yokları bu kadardı ve nereye giderlerse gitsinler bu eşyalarını sırt çantalarına koyarak kendileriyle taşıyorlardı.

Evden çıktıklarında iliklerine işleyen keskin bir soğukla ürperen bedenlerine aldırmadan duvarların dibine, kuytu gölgeliklerine sığınarak yürüdüler. Birkaç sokak yürüdükten sonra Cûdî Mahallesi'nin dışına yakın beş katlı bir binanın üst katına çıktılar. Alt kattan üst kata çıkan merdivenleri tırmandıklarında, binanın tümüyle boşaltıldığını ve evlerin talan edildiğini gördüler.

Evlerin ne kapıları kalmıştı, ne de pencereleri. Çıktıkları üst kattaki evin durumu da farklı değildi. Bıçaklarla parçalayıp ortalığa attıkları yatak ve yorganlar toz, toprak ve pislik içindeydi. Duvarların birine çizilen üç hilal resminin altına, "Esadullah Timleri Burada" diye yazmışlardı. Diğer duvarlar "Türksen övün, yoksa itiat et!", "Allah her şeye yeter, Esedullah Tim!", "Türk'ün gücünü göreceksiniz!", "Kanımız aksa da, zafer İslam'ındır, Esedullah Tim!", "Ya biat et, ya defol!", "Kurdun dişine kan değdi!", "Sizin evinizi böyle yaptık, karılarınızın ve kızlarınızın ...!, yatağınızda uyurken ...!" gibi en aşağılık cinsiyetçi ve ırkçı yazılarla doluydu.

Odaları gezen Nergîz ortalığa saçılan kadın iç çamaşırlarını görünce "Alçaklar" diye söylendi, öfkeyle.

Orta odalardan birine girdiğinde, nispeten daha temiz kalmış iki yatağı ara salona taşıyan Rohat'la karşılaştı. Ara salon küçük ve dardı. Salonda durup şaşkınlık içinde Rohat'ı izledi. İki yatağı aynı odaya seren Rohat, birer yastık ve ikişer battaniye getirip yatakların üzerine bıraktı.

"Güvenlik açısından odalarda yatamayız. Odaların arasında bulunan salon, isabet edecek top atışlarına karşı odalardan daha güvenlidir. Sabaha daha birkaç saat var. Biraz dinlenip şafakla birlikte uyanırız."

Geleneksel aile yaklaşımının ağır etkisinde bulunan Nergîz, ne diyeceğini bilemedi. İlk kez ailesinden olmayan bir erkekle aynı odada yatmak zorunda kalacağını düşü-

nünce soğuk bir ter bedenine yayıldı. Yatayım mı, yatmayayım mı ikircikliği içinde gidip geldi bir süre. Yatağını alıp diğer odalardan birinde yatmayı düşündü. Fakat odalar arasında dolanıp dururken Rohat'ın söylediklerinin doğru olduğuna kanaat getirdi. Güvenlikleri her şeyden önce gelirdi.

Yatağa girip battaniyeyi üzerine çeken Nergîz'i uyku tutmadı. Bir süre dönüp durdu yatağında.

“Geçen gün çekim yaparken çok şiddetli bir yağmur yağıyordu. Elbiselerim sırlısıkılam olmuştu. Beni direnişçilerden sanan bir baba yanıma yaklaştı. Elinde bir yağmurluk vardı. ‘Bu kızımındır, geçen hafta şehit düştü. Yağmur yağıyor, giysen iyi olur. Hasta olmaman lazım’ dedi...”

O an Rohat'ın soluklanma şeklinden uykuya daldığını anladı. Battaniyeyi başına çekip uyudu.

Rojbaş sesiyle uyandığında şafak sökmüş, bombardıman yeniden başlamıştı.

“Rojbaş heval, iyi uyuyabildin mi? Çok geçmeden güneş doğacağı için seni uyandırdım. Hazırlıklarımızı yaparak çekime başlayabiliriz.”

“Rojbaş heval. Ne zaman ve nasıl uyuduğumu bilmiyorum, ama uykuya daldıktan sonra deliksiz bir uyku uyuduğumu düşünüyorum.”

“İyi uyuduğuna sevindim” diyen Rohat, çevreyi iyi gören odalardan birine geçti. Odanın iki penceresi vardı. Eğilerek pencerelerden birinin önünde gizlendi. Kamerasını çalışır hale getirip ayarladı. Güneşin ilk ışıklarıyla çevre aydınlanınca ilkin bombardımanlar sonucu toz ve dumanların yükseldiği binaların genel görüntüsünü almayı başardı. Kamerayı zoomlayarak isabet alan ve yeni yanmaya başlayan bir ilkokula odakladı. Hiçbir ayrıntıyı kaçırmadan çekimi sürdürürken Nergîz de biraz ötesindeki diğer pencerede yerini aldı.

Kısa süreli genel bir görüntü alan Nergîz, kamerayı alevler içindeki bir ahıra zoomladı. Ahır, birkaç ev ötedeki avludaydı. İçerdeki ineğin canhıraş bağırtısı kendisine kadar geliyordu. Çok geçmeden alevler içinde kalmış inek

ipini koparıp avluya fırladı. Bir yandan bağırtilar, öte yandan her geçen dakika biraz daha gürleşen alevler birbirine karıştı. Can havliyle sağa sola koşuşan inek, daha fazla dayanamayıp olduğu yere yığıldı, sesi kesildi.

Ahırı saran alevler bütün eve yayılmaya başladı. Zoomu olabildiğince yakınlaştırıp kamerasını sokak başını tutan zırhlı araca çevirdi. Zırhlı aracı kendisine siper yapan polisin biri kısa aralıklarla çıkıyor, bombaatarı ateşliyor, tekrar geri zırhlı aracın arkasına gizleniyordu. Bombaatarın nasıl bir şey olduğunu ve nasıl kullanıldığını ilk kez görüyordu. Polisin yakın görüntüsünü almak ve yüz ifadesini çekmek için doğruldu. Polisin genel görüntüsünü ve ateş ederken takındığı yüz ifadesini çekerken, dikkatini başka bir polis çekti. Eliyle durduğu pencereyi işaret ediyordu. Hemen “Rohat!” diye bağırdı.

Kendisini çekime kaptıran Rohat, “Ne var?” diye sordu.

“Çabuk kaç, bize ateş edecekler” diyerek salona koştu ve yere uzandı. O’nu izleyen Rohat, kendisini salona attı. Yere uzanma fırsatı bulmadan çekim yaptıkları duvara isabet eden bombayla sarsılıp yere düştü. Duvar yıkıldı, her tarafı ağır bir toz ve duman bulutu kapladı. Göz gözü görmez oldu. Güçlkle soluk alıp vermeleri bir an daha sürdü. Yere uzandığı için ilk kendisini toparlayan Nergiz’di. Kolu-na girip Rohat’ı yerden kaldırdı.

“Bir şeyin var mı?”

“Yok, iyiyim heval. Çatı üzerimize yıkılmadan hemen buradan uzaklaşmalıyız.”

Bombaatar mermileri eve isabet ederken, toz duman içinde düşe kalka kendilerini sokağa attılar. Duvar diplerine sığınarak güçlkle Taziye Evine yetiştiler. İlk önce ellerini yüzlerini yıkayıp kendilerini toparlamaya çalıştılar. Toz toprak içindeki hallerini gören Mehmet, doldurduğu iki bardak çayı önlerine bırakırken takılmadan edemedi.

“Valla helal olsun size. Kediler gibi dokuz canlısınız. Ne zaman bir bomba üzerinize düşecek veya keskin nişancıların hedefi olacaksınız, merak ediyorum doğrusu. Canınızdan mı bezdiniz heval, ne diye bu denli kendinizi riske

atıyorsunuz?”

“Hakikat savaşçılarını sadece sizler değilsiniz. Biz gazeteciler de hakikat savaşçılarınız. Öyle kolay kolay postu deldirmeye de niyetimiz yok, merak etme” diyen Rohat, sözünü bitirmeden Nergîz araya girdi.

“Aramızdaki fark nedir, biliyor musun heval Mehmet? Sizler ellerinizdeki gerçek silahlarla savaşıyorsunuz, bizler ise hakikati açığa çıkarmak ve kamuoyuna duyurmak için kamera ve fotoğraf makinalarımızla savaşıyoruz.”

Duraksayan Nergîz’i Rohat tamamladı. “Ne zaman öleceğimize gelince, doğrusu çok da önemli değil. Önemli olan bir hakikat savaşçısı olarak ölebilmeyi göze almaktır.”

Mehmet bu sözlerin anlamlı ve güzel olduğunu belirtip kendilerine katıldığını ama güvenliklerine daha fazla dikkat etmeleri gerektiğini belirtti.

Birlikte çaylarını içip bitirdiklerinde, “Hemen bu görünümleri ajansa geçmeliyiz” diyen Nergîz, gitmek için ayağa kalktı.

“Sur mahallesinde de elektrikler kesik olduğundan internetin olacağını sanmıyorum” diyen Mehmet’in bakışları ayağa kalkan Nergîz’deydi.

“Sur Mahallesi’nin durumunu biliyorum. Şah Mahallesi’ne gideceğim. O da Sur kadar Cûdî Mahallesi’ne yakındır. Ama oraya istemeye istemeye gidiyorum.”

“Niye ki?” diyen Mehmet’in şaşkınlığını görünce acı bir gülümseme yayıldı yüzüne. “Önceki gün Şah Mahallesi’ne gittiğimde, kendime hâkim olamadığım için ağladım, biliyor musunuz?”

“Neden? Birileri bir şey mi söyledi?” diyen Rohat da, Mehmet kadar şaşkındı.

“Hayır, kimse bir şey söylemedi. Buradan Şah Mahallesi’ne girdiğimde ilkin internet kafenin yakınındaki parkta biraz gezindim. Sanki başka bir dünyaya girmiş gibiydim. Üçerli beşerli gruplar halinde parkta oturan bazı gençler kendi keyfinde şakalaşıp kahkahalar içinde sohbet ediyor, çekirdek çıtlatıyor ve yanıbaşlarında, bombardıman altındaki mahallelerin sesini ve acısını duymuyor, hissetmiyor-

lardı. Oysa bombaların sesi, kendi mahallelerindeymiş gibi yakından duyuluyordu. Karşılaştığım bu görüntü karşısında daha fazla dayanamayıp bir banka oturdum. Öylece durup gözyaşları içinde insanların o duyarsızlıklarını izledim. 'Bu nasıl Cizrelilik, bombardıman altında can verenler de bizler Cizîra Botanlıyız diyor, bunlar da...' diyerek gerçekten hüngür hüngür ağladım."

"Maalesef heval, maalesef gördüklerin bir gerçeği yansıtıyor. Kürdistan'ın dört bir yanı böyledir. Bir yanda her şehirde direnen birkaç mahalle, öte yanda direnmeyen mahallelerin hiçbir şey yokmuş gibi olağan yaşamlarını sürdürmeleri..." diyen Rohat, üzüntü içinde duraksadı. Benzer üzüntü içindeki yüz ifadesiyle Mehmet, sessizliği bozdu.

"Öz yönetim direnişlerinin olduğu şehirlerde yaşanan bu ikili gerçeklik, bizim çalışmalarımızın resmidir. Tüm halkımızı örgütleyecek ve harekete geçirecek düzeyi bir türlü yakalayamadık. Her şehirde serhildan kitlemizin yoğunlaştığı birkaç mahallede üstlenmeyi yeterli gördük. Diğer mahallelerdeki halkımızla ilgilenmeyip boş bıraktık. Boşluğu düşman doldurdu" diyen Mehmet duraksadı. Bir Rohat'a, bir Nergîz'e gidip gelen bakışları pencereye kaydı. Pencereden avluya değil de, sanki boşluğa bakıyor gibi bir duyguyla konuşmasını sürdürdü:

"Bütün şehirlerde bu durum yaşanırken, Cizre'de biraz daha farklıdır. Kuşkusuz senin gördüğün tarzda yaşayanlar da var. Ancak Cizre 120 bin nüfusuyla ve birbirine bitişik mahalleleriyle çok dar bir yere sıkıştığı için direnişin olmadığı mahalleler de atılan top ve obüslerden fazlasıyla payını alıyor. Oralara isabet eden toplardan dolayı en az yirmi, otuz kişinin öldüğü kesin. Diğer mahalleler direniş içinde yer almasalar da uygulanan vahşetten çok etkileniyorlar. Direniş içindeymiş gibi gece hayatı yaşamıyor ve düğün yapmıyorlar. Cizre bütünüyle vahşetten örülü bu ateşin içinde yaşıyor."

Daha konuşacaklardı ki, kamerasının hafıza kartını çıkaran Rohat, yedek hafıza kartını taktı. Çünkü haberleri hazırlayıp gönderemediği flaş bellek ile sabah çekim yap-

tığı hafıza kartını Nergîz'e verdi. "Mehmet hevalle röportaj yapacağım. Sen de Şah Mahallesi'ne giderek hem kendi yaptığın haberleri, hem de benim yaptıklarımı ve çekimleri ajansa gönder, olur mu? Giderken çok dikkatli ol, ne olur!"

"Ne olur?" dediğinde ses tonuna yansıyan sevgi ve şefkati gören Nergîz duygulandı. "Tamam heval, merak etme" diyerek uzaklaştı. Bir iki adım atıp geri döndü. "İkinizle de vedalaşmadan gidemem."

Tokalaşmakla yetinmedi, bir daha görmeyecekmiş gibi her ikisiyle de ayrı ayrı kucaklaştı, arkasını dönüp Taziye Evinden çıktı. Gözden yitene kadar Nergîz'i izleyen Rohat, Mehmet'e döndü.

"Fırsat varken hemen röportaja başlayabiliriz. Gelip gidenlerden dolayı burada yapamayız. En iyisi kaldığımız eve gidelim. Ne dersin?"

"Tamam, olur tabii! Sen eve gidip hazırlıklarını yap, ben de aşağıdaki yaralı arkadaşlara bakıp geleyim. Bir ihtiyaçları var mı, yok mu sorayım."

Eve giden Rohat en çok ışık alan ve çekim yapacak denli aydınlığı bulunan odaya geçti. Işığı arkasına alacak şekilde kamerayı ayarladı. Mehmet'in oturması için ışığın ve kameranın karşısındaki yeri düzenledi. Mehmet geldiğinde zaman geçirmeden röportaja başladı.

"Direnişin yirmi altıncı gününe girdiniz. Çatışmaların çok yoğun olduğu günlerden geçiyorsunuz. Buna rağmen Cizre'de direniş sürüyor. Öncelikle mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Çağın gelişmiş tekniğiyle yapılan orantısız saldırılar karşısında, Cizre direnişinin halen sürmesini neye bağlıyorsunuz?"

"Az önce değişik noktalardaki arkadaşların verdikleri bilgilerle birlikte Hüseyin Kayaalp, Ali Badur, Burhan Aydemir, Edip Arvas, Erdal Kar, İlyas Aksu, Nesim Atabey, Elli beş yaşlarındaki Hediye Erden, Muhammed Kalaycı, on yaşlarındaki Danyel Dadak, aynı yaşlardaki Hayrettin Şınık, sekiz aylık Havva Yanalak, Lokman Bilgiç, Abdullah Duru, Fahriye Alpaslan, Elli yaşlarındaki Azime Aşan, elli bir yaşındaki Kazım Tong, Kadir Çelik, Sıddık Bozerin, Ve-

dat Gürbüz, Serhat Çolak, Gölü Geçgel, Leyla Elsuylu, Mer-
yem Dadak adlı yurtsever insanlarımız alçakça katledildi.
Bu yirmi dört şehidimiz, yılbaşından bu yana son dokuz
gündür yapılan bombardımanlar sonucu yaşamını yitiren
sivil insanlarımızdır. Öncelikle bu şehitler şahsında tüm
direniş ve özgürlük şehitlerini saygı ve minnetle andığımı
belirtmeliyim” dediğinde duraksadı. Kameraya bakan göz-
lerinden, yaşadığı acının büyüklüğü okunuyordu. Bir anlık
suskunluk ardından sorunun yanıtına geçti.

“Söylediğiniz gibi direnişimiz yirmi altıncı günde halen
sürüyor. Devletin topyekün saldırıları da aralıksız devam
ediyor. Kendi basınlarında belirtiyorlar, on bin asker, bil-
mem kaç bin polis, özel tim ve DAİŞ çetelerinden devşirme
özel kuvvetlerle aralıksız saldırıyorlar. 21. yüzyılın en ge-
leşkin tekniğini Cizre üzerinde deniyorlar. Bunu Silopi üze-
rinde de denediler. Buna rağmen Cizre direnişi karşısında
yenildiklerini kendileri de itiraf ediyorlar. Düşmanın yaşa-
dığı yenilgi psikolojisi, tam bir sendroma dönüştü. Buna
rağmen düşman, psikolojik üstünlüğü elinde tutmuş gibi
yansıtıyor. Emrindeki basın yayın organlarıyla böyle bir
algı yaratıyor ve Türkiye toplumunu manipüle ediyor. Doğ-
rusu, bu konuda başarılı olduğunu söylemek gerekir. Oysa
gerçek böyle değildir. Şimdi o yenilginin hıncını almaya ça-
lışıyorlar. Özellikle kadın arkadaşları hedef alıyorlar. Silo-
pi’de direnişin öncüleri kadın arkadaşlara karşı, Silopi öz
yönetim Eşbaşkanımız ve parti meclis üyelerimiz katledil-
di. Burada da özellikle keskin nişancılar çocukları, gençleri
ve kadın direnişçileri hedef alıyorlar. Herhangi bir ilerleme
yok. Belki kendi basınlarında ‘bu kadar yıktık, bu kadar öl-
dürdük’ diyorlar. Hayır, yalan söylüyorlar. Sadece halkı, ka-
dın ve çocukları katlediyorlar. Belki sizin de haberiniz var,
bir engelli genç vardı, onu da az önce katlettiler. Mücadele
devam ediyor, biz tarihin tekerrür etmemesi için var gücü-
müzle direniyoruz.”

“Bu savaş şartlarında, bu zor koşullarda insanlar ihti-
yaçlarını nasıl karşılıyor, yaşamlarını nasıl sürdürüyorlar?”

“Halk, savaşa belli bir hazırlık yapmıştı, her evde on-

larca torba erzak depolamıştı. Ayrıca Kürt toplumunda doğal komünal toplumdan günümüze gelen bilinçle devamlı hazırda tuttuğu bir erzak stoğu vardır. İnsan iradesinin ne kadar güçlü olduğunu Kürtler artık gösteriyor. Dünyanın sayılı ordularından biri olan Türk ordusuna karşı, buradaki gençler en az imkânla savaşıyorlar. Basında belirtiliyor, işte gerillalar gelmiş, yok uçaksavar, ağır silah getirmiş gibi şeyler yalan! Görüyorsunuz kıt imkânlarla gelişen bir halk direnişi var. Köle olmamak için, bu sisteme karşı direnen bir halk var. Şunu herkes bilmelidir: Antalya'daki işyerlerinde köle olarak öleceğimize, Cizre'nin çamurlu sokaklarında ölmeyi tercih ederiz. Onursuz öleceğimize bir özgürlük savaşçısı olarak ölelim daha iyidir. Onun için şu an Cizre'de yürütülen devrim direnişine güvenim sonsuzdur.”

“Sizce Cizre'de yaşayanlar karşısında yeterli bir tepki var mı? Dış kamuoyundan nasıl bir beklentiniz var? Avrupa'da, Türkiye metropollerinde ve Kürdistan'da gelişen tepkileri yeterli görüyor musunuz? Çünkü Cizre direnişi biraz da Kobanî direnişine benzetiliyor. Kobanî yerle bir oldu, ama orada zafer kazanıldı. Cizre üzerinde benzer bir abluka var, buna karşı gösterilen tepki yeterli mi sizce?”

“Cemil Bayık'ın yaptığı bir konuşma halen aklımda. ‘Bizim kurum ve partilerimizde AKP kendi kadrolarını neredeyse her yere yerleştirmiş. Bu üç yıllık müzakere sürecinde o kadar liberalleşmişler ki! Nasıl olsa AKP bu süreci böyle devam ettirecek ve Kürt sorununu çözecek diye bir algı oluşturmuş’ diyordu. O'nun analizini doğru buluyorum. Burada eleştiri hakkım en azından şu an için doğmuyor. Şunu belirtebilirim, bırakın bir serhildanı, bırakın bir yürüyüş yapmayı bazı il ve ilçe yönetimlerimiz ve kurumlarımız bir basın açıklaması dahi yapmamışlar. Hala hükümetten medet umuyorlar. Yani bu işi çözerse AKP hükümeti çözer yanlışlığı var. Ama şunu bilmeleri gerekir; Cizre'de, Botan'da çıkacak sonuç bütün Kürt sorunu açısından belirleyici olacaktır. Kürtler Botan'da yenilirse, ya da Botan düşerse -bu konuda karamsar değilim, başarılı olacağımıza inanıyorum- yani burada çıkacak sonuç, Kürt sorunu açı-

sından her şeyi belirleyecektir. Özellikle Botan üzerinden yürütülüyor bu savaş.”

“Yani ne pahasına olursa olsun direniş sürecektir diyor-sunuz!”

“Biz burada sadece kendimizi koruyor ve savunuyoruz. Yaptığımız bir canlının ve bir insanın savunma refleksidir. Burada yürüttüğümüz, sadece varlığımızı koruma savaşıdır. YANİ BEN TESLİM OLMAYACAĞIM, DİZ ÇÖKMEYECEĞİM, mesajıdır. Köle olup yaşamaktansa, bir direnişçi olup gerekirse bu uğurda şehit olmak daha iyidir. Şu an Cûdî Mahallesi’ndeyiz, kalan halkımızla beraberiz, barbar çetelere karşı direniyoruz. Bu sistemin böyle yürümeyeceğini herkesin bilmesi lazım. İnsanın onurlu olması gerekir. Burada öldürülen halktır, sadece varlık savaşı veren bir halk var. Türk halkının da bunu bilmesi gerekir. Birkaç kuruş için çocuklarını uzman çavuş yapıp buraya göndermesinler. Türk anne ve babalara sesleniyorum, sarayın oyununa gelmesinler. Vicdan sahibi herkese sesleniyorum. Burada yaşananlara kayıtsız kalmamalılar.”

“Silopi’de karşılaştık, eşbaşkanları ve siyasetçileri katletmeye varan kimi şeyler oldu. Siz de Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı’sınız. Size yönelik böyle bir saldırı bekliyor musunuz?”

“Bunu özellikle yapmak istiyorlar. Bir saat önce bir sokağı geçmeye çalışırken saldırıya uğradık, şu an kefenimiz zaten boynumuzda, bu konuda hiç şüphemiz olmasın. Bizim amacımız tarihin tekerrür etmemesidir. Madem ki öleceğiz, beraber ölelim, halkın içinde ölelim. Nasıl ki Sêvê ve Pakize arkadaşlar direnerek o halkın içinde yaşamını yitirdiler, bizim de onlardan bir farkımız yok. Onun için son dakikaya kadar halkımın içinde kalacağım. Eskiden Bedirxan begler milletini, halkını bırakıp Girit adasına gitti, orada devlete teslim oldu. Ben diyorum Cizre’de tarih tekerrür etmeyecektir. Ben şu anda halen yaşıyorsam, Cizre’nin sokaklarını iyi bildiğim içindir. Dört beş seferdir ölümden kurtulduk. Özellikle keskin nişancıların hedefindeyiz. Ama direneceğiz, bakalım nasıl olacak, sonucunu hepimiz göreceğiz.”

“Kamuoyuna, Cizre’deki halka, burada direnenlere, burayı şu an merak edenlere, duygu olarak sizinle birlikte olanlara nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

“Şimdiye kadar en az yirmi defa telefon ve röportajlarla televizyonlara bağlandık. Denir ya dilimizde artık t y bitti. Kürt halkının bundan sonra şunu iyi bilmesi lazım, Botan’daki direniş K RD N ONUR MESELESİDİR. K rtl g n onur meselesiyse, mademki buradaki hendek ve bari katların arkasında direnen halk ve gençler onların onur ve şerefini koruyorsa, bunu oradakilerin de anlaması lazım. Diyelim ki Botan düştü, bu mücadele bitecek mi, ben hiç zannetmiyorum. AKP hükümeti bir kere Botan’ı düşürdükten sonra, hiç kimse kendini kandırmasın, işte belediye başkanları, milletvekilleri, belediye meclis üyelerinin kendi koltuklarında oturacaklarını hiç zannetmiyorum. Bugün Cizre’de uygulanan bir soykırımdır. Nasıl ki Geliy  Zilan’da, nasıl ki Kutu Deresi’nde ve başka yerlerde Kürtlere karşı bir soykırım uygulandıysa, Cizre’de de uygulanan budur. Geçen yıllarda ‘biz Kürtler eski Kürtler değiliz’ diyorduk. Ama şimdi bazı insanlar hava soğuktur diye bir yürüyüş yapmıyor, bazıları sadece tutuklanırsanız diye bir basın açıklaması dahi yapmıyor. İnsan biraz onurlu ve şerefli olur. Onur ve şeref olmadıktan sonra ahlak da biter, her şey de biter, insan yavaş yavaş k lele ir.

Biz öldükten sonra kimse gelip yıkılan evlerimizi onarak, çocuklarımıza bakarak vicdanlarını rahatlatmasın. Biz öldükten sonra kimse yönünü Cizre’ye vermesin. Halk kalkacaksa şimdi kalksın...”

Ocak ayının ikinci haftasına girerken Mehmet’in sıklıkla yaptığı röportajlardan biri daha bitti. Yaşanan duruma açıklık getirirken, duygusallaşan bir ruh haliyle soruları yanıtlamayı gerekli gördü. Yaşanan savaşı her geçen gün aleyhte işleyen bir seyir izlediğini, imkânların giderek tükendiğini biliyordu. Cephane ve sava cı sayısı giderek azalsa da, direnişte kırılmanın olmamasını ve direnen arkadaşlarının ruhsal olarak bilenmesini oldukça önemsiyor, geleceğe dönük umutlarını güçlendiriyordu.

“Sen ne yapacaksın Rohat arkadaş, bugüne ilişkin bir programın var mı?”

Eşyalarını toplayan Rohat çıkmak üzere iken Mehmet’in sorusuyla durdu. “Sur Mahallesi’ne geçeceğim. YPS JİN’in ilanı ile ilgili gelişmeleri öğreneceğim.”

“İlanı bugün yapacaklardı, ama kadın yapısı yarına erteledi. Sara arkadaşlara karşı Paris’te yapılan katliamın yıldönümüne denk getirmeyi daha anlamlı buldular.”

“İsabetli bir karar bence. Başka bir iş var mı?”

“Biraz sonra Bajarê Kevn’de bir toplantıya gideceğiz. Seni götürmek isterdik, ama iç toplantı olduğu için basınlık bir durum yok.”

“Halk toplantısı mı?”

“Yok, toplumsal ve siyasal alan çalışanlarıyla bazı rus-pileri ve ileri gelen kimi şahsiyetleri toplantıya çağırmışız.”

“Harekete geçirmek için sanırım.”

“Yaşanan tepkisizlik iyice ayyuka çıktı. Bunu gidermek için kullandığımız tek yöntem basın-yayın üzerinden açıklamalar yapmak değil tabii. Toplumsal ve siyasal alanda elimizin yettiği kim varsa diyalog kuruyor, konuşuyor ve tartışıyoruz. Hatta farklı alanlarda kalan kadroları yanımıza çağırdığımız da oluyor. Yaşananları anlatmaya, belki harekete geçerler düşüncesiyle yaklaşmaya özen gösteriyoruz.”

“Bu yöntemle şimdiye dek sonuç aldığınız söylenemez. Bu toplantıyla sonuç alma olasılığı ne kadardır?”

“Amacımız, halkın direniş mahallelerine geri gönderilmesini, Bajarê Kevn tarafına geçen ve orada yaşayan insanların devamlı bir eylemlilik içinde olmasını, düşmanın çizdiği fiziki sınırları yıkmalarını, dışarıdan Cizre’ye kitlesel yürüyüş düzenlenmesi için ısrarlı olmalarını sağlamaktır. Aslında bunca şey yaşandıktan sonra, ellerini biraz taşın altına koymalarını sağlayabilirsek çok iyi olacak. Özellikle legal partiyi ve parlamenterleri daha fazla çaba harcayıp sonuç alabileceklerine inandırmayı hedefliyoruz. Yoksa bu iş, kitlesel bir katliamla sonlanabilir. Ne kadar sonuç alacağımızı ise pratikte göreceğiz.”

“Çok umutlu değilim, umarım yanılırim.”

“Sen de çok karamsarsın gazeteci yoldaşım” diyen Mehmet, toparlanıp Rohat’la birlikte evden çıktı.

Gittikleri ilk yer, her zamanki gibi Taziye Eviydi. Cûdî Mahallesi’nin ortalarında olduğu ve Mehmet’in çalışmalarını yürüttüğü bir merkeze dönüştüğü için her koşulda buluşma ve görüşme yeri idi. Eve vardıklarında Siyabend onları bekliyordu.

“Biraz daha geç kalsaydın, seni çağırmak için ben gelecektim” diyen Siyabend’e gülümsedi.

“Çalışma disiplininde ne denli dakik olduğumu bildiğin halde, böyle düşünmeni esefle karşıladım.”

Mehmet’in takılmak isteğini anlayan Siyabend saatine baktı. Toplantıya az bir zaman kalmıştı. Gülümsemekle yetinerek Mehmet’i alıp Taziye Evinden çıktı. Şafak sökmeden başlayan ve aralıksız süren bombardıman altında duvar diplerinden yürüyerek Bazarê Kevn’e vardılar. Toplantı yapılacak evdeki genişçe bir odaya girdiler. Oda doluydu. Çağırdıkları kişilerin hemen hepsi gelmişti. Toplantının açılışını yapan Mehmet, konuşmayı Siyabend’e bıraktı.

“Bildığınız gibi mücadele stratejimiz iki ayaküstüne oturtulmuş. Bir ayağı halkın siyasal ve toplumsal eylemliliği iken, diğer ayağı askeridir. Bu iki ayak birbirini tamamlamadı mı, mücadelenin başarısını sağlamak mümkün değildir. Şimdiye dek askeri mücadele öndeydi, siyasal ve toplumsal mücadele alanı destek amaçlı bir rol oynamayı yeğledi. Öz Yönetim direnişleriyle bunun kırılacağını, her iki alanın da yerinde ve zamanında rolünü oynayarak zafere yürüyeceğini düşündük. Aslında geldiğimiz mücadele süreci, bunun için oldukça uygundu. Yeterli bir birikim ve deneyim de oluşmuştu. Maalesef şimdiye dek süren hastalık bir türlü aşılamadı. Toplumsal ve siyasal alan rolünü oynamaktan kaçındığı için tarihsel bir fırsatı daha kaçırmak üzere olduğumuzu üzülererek belirtmeliyim. Kırk yıla varan mücadele deneyimimiz, tek ayakla ne kadar ve nasıl yüründüğünü yeterince kanıtlamıştır. Mücadelenin bir ayağı işlevsiz kaldığından topallıyoruz. Topallayarak ancak bir yere kadar gidilebilir” dediğinde duraksadı. Her birinin

yüzüne yansıyan ifadeyi anlamak istedi.

Gelenlerin çoğu Bazarê Kevn'de ve eskiden Cûdî Mahallesi'nde oturanlardan oluşuyordu. Direnişin olmadığı mahallelerden gelenlerin sayısı azdı. Yüzlerine endişe, korku ve kaygı kadar direnişe aktif katılmamanın mahcubiyet ve eziklik ifadesi oturmıştu. Ne olacağını ve ne söyleneceğini merak ettikleri belliydi. Tekrar konuştuğunda yaşadıkları ruh halini ve psikolojiyi kavratmaya çalışırken, toplumsal ve siyasal alanda yer alıp kaçan kadro ve çalışanlara ilişkin hesap sorulacağını genişçe açtı. Yer yer ağır eleştiriler yapmaktan çekinmedi. Sözü Mehmet'e bırakıp yerine oturdu.

"Bu toplantımızın amacı, direnişin sonucu ne olursa olsun herkese görevlerini hatırlatmaktır. Öz Yönetim direnişleri başlatılırken demokratik siyaset ve toplumsal alan çalışanlarının rolünü oynayacağından kimsenin kuşkusu yoktu. Her birimiz Halk Meclisi toplantılarında keskin kavramlarla bunun sözünü de verdik. Son ablukaya kadar her birinizde kendini tam katmayan sorunlu yaklaşımlar olmasına rağmen, belli bir katkınızın olduğunu inkâr edemeyiz. Ancak bu son ablukada halktan önce direniş alanlarından ilk çıkanlar sizler oldunuz. Bu durumu halka anlatmakta zorlandık, zorlanıyoruz. Şunu açıkça belirtmekte fayda var; halk adına karar alan ve sorumluluk üstlenen kadro, çalışan veya seçilmişler olarak sizin şahsınızda ortaya çıkan bu yaklaşımın adı, örgütü ve halkı yüzüstü bırakmaktır. Daha ağır konuşmak istemiyoruz. Eğer bu direniş bitirse ve sağ kalırsak bunun hesabını mutlaka soracağız. Ama şimdi bunun zamanı değil, halk ve gençler katliam tehdidi altında. Hala yapabileceğiniz şeyler var. Bir de burada direnen gençler en başta sizin çocuklarınız ve akrabalarınızdır! Biz direnişi yürüten kadrolar olarak topu topu yirmi, taş çatlasa otuz kişi ya var ya yokuz. Bu sayının neredeyse üçte biri şehadet ve yaralanmalarla etkisiz kaldı. Kendimiz için en küçük bir kaygımız yok. Bu kadar gencin şehit düşmesine razı olamayız. Size şunu veya bunu yapın demeyeceğiz. Sadece elinizden geleni yapmanızı istiyoruz. Görevlerinizi hatırlatıyoruz. Zor ve psikolojik baskısı yüksek bir ortam

var ama devrimcilik ve yurtseverlik tam da bu günler içindir. Eğer çocuklarınız bu yiğitliği gösteriyorsa sorumluluk sahibi sizler niye göstermeyesiniz ki?”

Mehmet konuşurken çoğu başını önüne eğdi. Önce vekil söz aldı. “Yaptığınız eleştirilerin haklılık payı var tabi. Kendi adıma söyleyeyim; tüm çaba ve ısrarlarıma rağmen bizim alanı beklentiler doğrultusunda harekete geçiremedim. Direniş dışında kalışlarının önünü de alamadım. Ancak geline aşamada sonuna kadar sizinle burada kalmaya hazırım.”

Söz alan birkaç kişi daha vekil’e katılınca, Siyabend dayanamadı.

“Şimdiye dek oynayamadığınız rolünüzü oynama yerine, ölmeyi seçmek daha kolay geliyor size. Hepinizin yoğun bir vicdani ve ahlaki baskı altında olduğunuz görülüyor. Hiç beklemediğiniz bir durumla karşı karşıyasınız. Belki de çoğunuz sorumluluk üstlenmiş bir devrimciliğin ne olduğunu yeni yeni görüyorsunuz. Yanımızda kalıp ölmeniz için bu toplantıyı yapmadık. Üstlendiğiniz görevlere sahip çıkmamızı ve rolünüzü oynamamızı istiyoruz.”

Bajarê Kevn ve diğer mahallelere gidip yapabilecekleri en iyi çalışmayı yürütmelerini isteyerek toplantıyı bitiren Siyabend’le Mehmet, süren havan ve bombaatar atışları altında Cûdî Mahallesi’ne doğru yürüdüler. İkisi de çok umutlu değillerdi. Buna rağmen toplantıya gelenlerde bir kıvılcım yakabilmenin umudunu da eksik etmemişlerdi.

Göz açtırmamayı ve yerle bir etmeyi hedefleyen bombardıman, sonraki gün de sürdü. Öğlene doğru Taziye Evinden çıkan Rohat, Sur Mahallesi’nin yolunu tuttu. YPS JIN’in ilanı için Rûken’in öncülüğünde Ruheyv ve Axîn’in yürüttüğü hazırlıklar bitmiş, Bişeng’in yönettiği Sur’da bulunan tüm kadınların katıldığı merasime geçilmişti. Askeri düzene geçen kadınları çeşitli açılardan görüntüleyen Rohat, bir an durup kadınlara baktı. Hepsisi sivil giyimliydi. Sadece gözlelerini açık bırakacak şekilde kefiyelerini başlarına sarmışlardı. Kabzasını yere dayadıkları ve namlusundan tuttukları kleşlerini, askeri tören disiplinine göre ayarlamışlardı.

Parıldayan gözlerinde heyecan ve kararlılık kadar, zapt edilemez öfkelerinin kıvılcımları da ışıkmaktaydı. Biraz uzakta duran Rûken, Ruheyv, Axîn ve Bişeng merasim alanının önüne geldiklerinde, ön sıradaki kadınlardan biri Kürtçe “Şiyar be!” diye bağırdı. Merasim kolunun ön tarafına gelince “Dembaş heval” diyen Rûken’e hep bir ağızdan ve yüksek sesle “Saxbe” denildi. Dikkat çeken kadın, bir adım öne çıkarak tekmilini verdi. Ardından askeri törene geçildi. Merasimin bitmesiyle öne çıkan Amargî, elindeki bir sayfalık metni okumaya başladı.

“Yurtsever Kürdistan Halkına ve Tüm Kamuoyuna!” dediğinde gür çıkan sesine yansıyan heyecan tınısını fark etti. Sesini ayarlayıp tane tane ama seri bir şekilde hazırlanan bildiriye okudu.

“Öz Yönetim irademizin savaşıla karşılık bulduğu bir dönemi yaşıyoruz. Kadınların, gençlerin ve tüm toplumun demokratik ve özgürce yaşadığı ve kendi politikalarını üreterek öz gücünü kullanabileceği öz yönetimler, eril zihniyet ve devlet terörü ile karşı karşıya kalmıştır. Erkek şiddeti, yaşamın her alanında kendini gösterirken bunun en son örneği, erkek aklıyla oluşan devletin, Kürdistan’da sergilediği savaş olmuştur. Halkımız ve Önderliğimiz demokrasi ve barış dedikçe, devlet diktatörlük ve savaşta ısrar etmiştir. Bugün Kürdistan’da çocuklar ve gençler katledilmektedir. Tüm dünya ve Türkiye toplumunun seyirci kaldığı bu katliama, biz Kürt kadınları olarak boyun eğmeyeceğiz. Kürt kadınının özgürlük mücadelesi bizlere güçlü bir direniş kültürü ve miras bırakmıştır. Sara yoldaşın Diyarbakır zindanındaki direnişi karşısında yenilen devlet, bugün de O’nun ardılları olarak biz kadınların şahsında en büyük yenilgiyi yaşayacaktır. Botan kadını Berivanların, Azimelerin, Çiçeklerin direniş geleneğini en onurlu biçimde sürdürecektir. Kürdistan’ın her yerine yayılan bu savaşa karşı en güçlü direnişi de Kürt kadını geliştirecektir.

‘Barikatların ardından özgür bir yaşam örülür-ken, bunun en görkemli direnişini de kadınlar yapmaktadır. Özgürlüğe bu kadar yakın olduğumuz bir dönemde bu direniş

bilincini en güçlü hisseden ve yaşayan kadınlar olmuştur. Bundan dolayı en fazla kadınlar hedef alınmaktadır. Sêvê, Pakize ve Fatma yoldaşlar öz yönetim direnişimizin en güçlü ve anlamlı temsilini yapmışlardır. Onların anılarına, direnişlerine bağlılığın gereği olarak, Botan kadınının öz savunmasını daha fazla güçlendirmek bizlerin asli bir görevdir. Kadınlara karşı açılan bu savaş ve yapılan saldırılara cevap, öz savunmadan geçmektedir. Şu ana kadar barikatların ardında direnen kadınlar olarak bu saldırılara karşı özgün öz savunma örgütlülüğümüzü oluşturmak hayati önemdedir. Bu nedenle biz Botanlı kadınlar olarak YPS-JIN Botan çatısı altında özsavunma mücadelemizi yürüteceğimizin ve mücadeleyi daha da büyüteceğimizin ilanını yapıyoruz. YPS-JIN Botan, tüm Kürt ve sosyalist kadınlara kutlu olsun!

Başta devlet olmak üzere, her türlü eril egemen zihniyete ve şiddetine karşı mücadele eden tüm kadınları YPS-JIN Botan saflarında mücadeleye çağırıyoruz.

YPS-JIN Botan, tüm Kürdistan ve Türkiye'deki kadınların en güçlü direniş cephesidir. Bu direniş cephesine tüm kadınlar katılmalı ve özgürlüğü için bu cepheyi daha da büyütmelidir.

Cizre, Silopi, Hezex, Kerboran, Şırnak ve tüm Botan'da örgütlenen YPS-JIN Botan, başta genç kadınlar olmak üzere tüm kadınları saflarına çağırıyor. 9 Ocak Paris katliamının yıldönümünde kuruluşunu ilan ettiğimiz YPS-JIN Botan, Sara yoldaşın direniş çizgisinin en güçlü temsili olacaktır. Bu vesileyle Sara, Rojbîn ve Ronahî arkadaşları saygıyla anıyor, başta Paris ve Silopi katliamı olmak üzere kadına yönelik her türlü katliamın hesabını soracağımızı belirtiyoruz.

“Bijî Serok Apo!

“Bijî YPS-JIN Botan!

“Jin Jiyan Azadî!

“Devrimci selam ve saygılar.

09.01.2016”

** ** *

Günboyu bir bulutların arkasına gizlenerek, bir ortaya çıkarak yüzünü gösteren kış güneşi batarken, ortalık soğumaya başladı. Güneşin Cûdî Dağı'na vuran son ışıkları da kaybolunca, hava yavaş yavaş karardı ve keskin bir soğukla beraber gecenin karanlığı çöktü Cizre'nin üzerine.

İki gündür hastayım diyerek yıkık bir evin sağlam kalan odasında uyuyor gibi yapan Kurtay, sabırsızlıkla gecenin biraz daha ilerlemesini bekliyordu. Üzerine attığı iki kalın battaniyenin altında dertop olan vücudundaki üşümenin önüne geçemiyordu. Dizlerini biraz daha karnına çekip bedenine yayılan titremeyi gidermek istedi. Öylesine bir üşümeye tutuldu ki, zangır zangır titreyen bedenini birbirine vuran dişlerinin gıcirtısı izledi. Başını battaniyenin altından çıkarıp odaya baktı. Kafasına ve yüzüne vuran karanlık odanın keskin soğuğu, kurşuna benzer şekilde etkiledi ve battaniyeyi tekrar kafasının üzerine çekti. Dilini çıkarıp kuruyan dudaklarını ıslatmak istedi. Dilinin, ağzının ve boğazının da kupkuru olduğunu fark etti. Soluk alıp verdiğinde hırıltıya benzer bir ses çıkardığını anlayınca nefesini tuttu bir süre.

Gerçekten hasta mıydı, yoksa hastalık numarasıyla kendisini yatağa atmasından dolayı psikolojisinin bozulmasından mı bu hale düşmüştü? Bütün dikkatini vererek bedenini dinledi. Bedeni, zilzurna içilmiş bir gecenin sabahındaki gibi yorgun, bitkin, harap ve boşalmış haldeydi. Kafası, saman yığınıyla dolmuş gibi düşünemez duruma

gelmişti. Ruhu, otomatik silahlarla taranmış ve delik deşik halde kalbura dönen bir duruma dönmüştü. Dikkatini bedeninden uzaklaştırıp biraz daha uyumak istedi. Babası, anası, kardeşleri geldi gözlerinin önüne. İçini yakan özlem ve derin bir pişmanlıkla hepsine uzun uzun baktı. Bakışlarını anasına odakladığında yüreğine çöken vicdan azabıyla sarsıldı.

“Bu ne hal oğlum?” dedi anası. Yanaklarından süzülen gözyaşlarıyla gelip boynuna sarıldı. “Sana ne yaptılar böyle, ana kurban.”

“Affet beni ana, ne olur affet beni.”

“Bu rezil ve kepaze hale düşünce aklın başına geldi, değil mi?” diyen babası araya girdi. “Teröre bulaşmayasın diye yapmadığım kalmadı. Bir defa olsun babam haklı olabilir demedin. Hep kafanın dikine gittin. Karakol kumandanına yalvarmış, kadroya alınmanı sağlamıştım. Evlenmen için köyün en güzel kızını da bulmuştum sana, dinlemedin ki... hem beni, hem de kendini rezil ettin.”

“Ne olur, beni affedin” dedi gözyaşları içinde ağlayarak.

“Heval Kurtay, heval Kurtay” diyen Masîro’nun sesiyle daldığı hayallerden sıyrıldı. Karşılık verecekti ki, vazgeçip birkaç kez daha seslenmesini bekledi. Yanına gelen ve daha yüksek sesle tekrar çağıran Masîro’nun soluğunu hissetti. Kolunun dürtüklendiğini görünce “Hıı” dedi, derin bir uykudan uyanmış gibi yaparak. Başını battaniyenin altından çıkardı, boş ve anlamsız bakışlarla Masîro’ya baktı.

“Sizin noktaya uğradığımda arkadaşlar hasta olduğunu söylediler. Neden bize haber vermediler diye kendilerine kızdım. Çok geçmiş olsun heval. Neyin var? Kalk, hastaneye götürüyüm seni.”

“Hastanelik bir durumum yok heval, iyiyim. Kaldı ki, hastanede yığınca yaralı arkadaş varken, benim de gelip hastayım demem olacak iş mi? Biraz soğuk almışım o kadar. Yatağa girmezdim, ancak yorgunluk ve halsizlik baş gösterince kendimi yatağa attım. Yarına kalmaz ayağa kalkarım.”

“Yarına kadar kendini toparlamazsan mutlaka hastaneye geleceksin, anlaştık mı?”

“Tamam heval Masîro, yarına kadar görevimin başına dönecek gücü bulamazsam, kesin hastaneye gelirim.”

“Anlaştık o zaman. Şimdilik yapacağım bir şey var mı? Ya da herhangi bir şeye ihtiyacın varsa söylemen yeterli.”

“Yok heval, sağol.”

“O halde çok geçmiş olsun. Yarın fırsat bulursam tekrar uğrayacağım. Kendine dikkat et, olur mu? Bizim için çok değerlisin. Bunu bilerek yaşa.”

“Çok sağol heval, teşekkür ederim.”

Masîro’nun karanlık içinde belli belirsiz seçilen silüetinin odadan çıkışını izlerken “ne yapıyorum ben? Neden kendimi bu hale düşürdüm?” diye düşündü. Kendisine sorduğu sorular bir iç sorgulamaya, bir vicdan muhasebesine dönüşecekti ki, düşünceleri Beko’ya kaydı. Hemen kolundaki dijital saatin ekranını aydınlatan düğmesine bastı. Saat gecenin onunu gösteriyordu. “Eyvah! Beko’nun verdiği randevuya geç kaldım” diye söylenerek fırladı yataktan. Başucuna bıraktığı parkesini giyip evden çıktı. Gecenin karanlığıyla görünmez hale gelen duvar diplerinin kuytulugunda yürüyerek Beko’nun tarif ettiği yıkık eve doğru yürüdü.

Yürürken bir yandan Albay Cingöz’le yapacağı görüşmenin nasıl geçeceğinin korkuyla karışık merakı, bir yandan da şimdiye dek kader birliği yaptığı arkadaşlarına sırtını dönmenin suçluluğuyla belirsiz bir mecraya girmek üzere olduğu düşüncesi öylesine korkunçtu ki... Ölmekten ve acı çekmekten ürkü� sinen ruhunu ve bedenini taşıyamayan ayaklarını zorlukla atabiliyordu. Yüreğini esir alan korku, yürürken topuklarını yaralıyor ve her ayağını ileri attığında sanki çivilere basıyor gibiydi.

Bu korkuyu doğuştan aldığını, alçak olanların genetiğine sinen bir şey olduğunu, babasının o büyük korkusundan kendisine miras kaldığını hiç düşünmemişti. Özgürlük idealleri ve bilinciyle kırk suda yıkar gibi kendisini eski kirden, pasından arındırmayı da başarmamıştı. Zamanında korkuyu yenemediği ve yerine cesareti başat kılamadığı için, korku onu yutan bir canavara dönüşmüştü. Büyük bir bataklık gibi onu sarmalayıp içine çektiğinde, o da direni-

şe, özgürlüğe ve özgür hayallere ait her şeyi itip kendinden uzaklaştırmış; patlayan her silah sesinden, her bombanın gümbürtüsünden biraz daha, biraz daha korkarak dizlerinin bağı çözülür hale gelmişti.

Giderek her şeye karşı yaşadığı ilgisizliğin altında, yüreğinde oluşan ve bir kaya kristalini andıran sertliğin ne olduğu üzerinde de düşünmemişti. O sertlik duygularını öldürdükçe, özgürlük düşlerinin çöktüğünü ve hayallerinin de öldüğünü anlamamıştı. Dıştan bakıldığında aynı görünüyordu. İçten ise katı, kopuk ve kendi de nedenini bilmeksizin intikam duygusuyla yanıp tutuşuyordu. Kendisini her gün biraz daha yiyip bitiren o intikam duygusu; kendi olmayı, insanlaşmayı ve insan olmanın cevherini pis bir kurtçuk gibi kemire kemire bitişe götürdüğüünün ayırına varamıyordu.

Ruhu bedeninde duruyordu. Fakat her şeyi yutmaya koşullanmış garip bir bitki örtüsünün yayılıp ara sıra bir oraya bir buraya salındığı; suyun dibindeki balığın bir görünüp bir kaybolduğu, su altında koyu karanlık bir mağara gibiydi ruhu. Ne denli durgun, yumuşak ve yakınmasız bir görüntü çiziyorsa, o denli çevresindeki güzel şeyleri yutup yok etmeye hazır bir girdap işlevi görüyordu.

Beko'nun kaldığı eve girdiğinde yıkık odaları saran koyu karanlıkta gözlerini gezdirdi. Dipsiz bir kuyunun karanlığında boğulacakmış duygusuyla sarmalandı. Anlık bir duyguyla gerisin geri gitmek istese de, o duygu saman alevi kadar bile sürmedi. Girdiği diğer odada ağzına götürdüğü sigara ateşinin ışığıyla aydınlanan Beko'nun yüzüne baktı. Öfkeden alev saçan gözleri çakmak çakmaktı. O öfkeyle bağırıp çağıracağını bekleyip kuyruğunu bacaklarının arasına almış korkak bir köpek gibi olduğu yere çömeldi.

"Kusura bakma, geciktim biraz. İki gündür hastaydım. Nereden duymuşsa bilmiyorum, ama Masîro yanıma geldi ve konuşmaya daldı. Gitmesini bekledim mecburen" dedi kekeleyerek.

"Canını sıkma Kurtay arkadaş, sonuçta geldin ya! Buyur bir sigara yak" diyen Beko, paketinden çıkardığı sigarayı

kendisine uzattı. Sesinde öfke ve kızgınlığın belirtisi yoktu. Sesine yüklediği müşfik ve babacan ifadeyi özenle seçtiği belliydi. Yüzünde birbirine zıt anlamlar hızla yer değiştiriyordu: Sanki art arda maskeler takıp çıkarıyormuş gibi, korkunun yerini umut, umudun yerini nefret, nefretin yerini kararsızlık alıyordu. Gözleri, yalnızlığın ve ölümün soğuk rengini yansıtıyordu. Ne yaparsa yapsın gözlerine yansıyan o soğuk ölüm gölgesini derinden yaşadığı yürek ve ruh yalnızlığını gizleyemiyordu. Gözlerini Kurtay'a dikip titreyen elleriyle sigara yakışını izledi.

“Sanırım kesin kararını vermek için düşünecek zamanı fazlasıyla buldun. Yanılıyor muyum yoksa?”

“Kararımı verdim. Ne dense yapmaya hazırım, ancak ya sözünü tutmazsa... Ya işini bitirip cezaevine atarsa...”

“Düşündüğün şeye bak hele! Albayı tanımadığın belli. Orasını bana bırak. Yeter ki dediğini yap, Albay sözünün eri gerçek bir asker ve devlet adamıdır. Hazırsan arayayım.”

“Tamam” diyen Kurtay boynunu büktü ve Beko’yu izledi. Cebinden telefonunu çıkaran Beko Albayın numarasını girdi ve arama tuşuna bastı. Karşıdan tok ve kalın bir erkek sesi duyuldu.

“İyi akşamlar Albayım. Kurtay yanımda, isterseniz telefonu ona vereyim.”

Buyurgan bir sesle “ver bakayım telefonu o aslan parçasına” diyen Albay, bir anlık bekleme ardından tekrar konuştu. Sesine yüklediği buyurgan ama müşfik ifadeyi özellikle seçti. “Dün baban geldi yanıma. Çok temiz, mert ve devletine bağlı bir baban var, bilesin. Sözünü dinlemediğin için sana da çok kırgın. ‘Kurtayım kandırılmış komutanım’ dedi ağlayarak. ‘Bu defalık bir şans ver, bu defalık affet, eğer adam olmazsa ben kendi ellerimle onu öldürürüm’ dedi. Ne dersin aslanım, bir şans vereyim mi sana, babanın dediklerine uyacak mısın?”

“Affedin beni Albayım, çok pişmanım. Babamı daha fazla üzmem istemiyorum. Ne derseniz onu yapacağım.”

“Aferin, anlaştık o zaman. Madem ki anlaştık, o halde Kaymakamın koruma polisini kaçırabilirsin, değil mi?

Planlamayı Beko ile birlikte yapacaksınız. Her türlü desteği Beko verecek sana.”

“Zor bir görev, ama başaracağım Albayım.”

“İşte bu, aslan parçası dediğin böyle olur. Haydi aslanım göreyim seni. O polis memurumuzu sağ salim bana ulaştırabilirsen, hakkında en ufak bir kovuşturma açmayacak ve babana teslim edeceğim. Anlaşıldı mı?”

“Baş üstüne komutanım, anlaşıldı.”

Bir anlık duraksamayla telefonun Beko’ya verildiğini anlayan Albay yeniden konuştu. “Sen ne diyorsun Beko efendi? Kurtay başaracak değil mi?”

“Başaracak komutanım, kendisine güveniyorum.”

“Senin komutandaki bu Kasaphane hattı ne olacak?”

“Yarın sızma yapılabilir Albayım. Bombardıma-nın başlaması ardından noktadan çekilecek ve mevzilerin boşaltmasını sağlayacağım.”

“Aferin, haydi aslanlarım göreyim sizi! Sadece başarı bekliyorum sizden ve başaracaksınız...”

** ** *

Gümbürdeyen gök öylesine şiddetliydi ki, yeryüzüne inecekmiş gibi bir duygu yaratıyordu. Gök gürültüsünün uğultusuyla yağın yağmurdan dolayı göz gözü görmüyordu. Öylesine şiddetli yağıyordu ki yağmur, sanki gökyüzünden çağlayanlar gibi aşağı düşüyordu. Buz gibi esen rüzgârın savurduğu yağmur damlaları, sığındıkları yarı yıkık evin içini kalınmaz hale getiriyordu.

“Sadece düşmanın bombardımanı değil, doğanın gazabı da soluk almamıza izin vermiyor” diyen Rindê’nin sesi, sıktığı dişlerinin arasından çıkmıştı. Üzerindeki elbiseler ıslanmış, soğuktan titreyen dudakları ve yüzü mosmor olmuştu.

“Öyle!” diyen Nûjiyan’ın bakışlarında acıma duygusu vardı. “Kışın en soğuk günlerini yaşıyoruz heval. Bu soğuklar doğaldır. Şu anda Cizre’yi çevreleyen dağların hepsi kar altındadır. Ne kadar yakınırsak yakınalım doğa bize veya

düşmana bakmaksızın kendi kanunlarıyla işliyor. Yapılacak bir şey yok anlayacağın.”

“O kadarını ben de biliyorum” dediğinde duraksadı. Mehmet ve Nûjiyan’a bakarken gülümsedi. “Bildğim bir şey daha var, insanın en temel özelliklerinden biri de yakınmaktır. Yakınlıkça sığınacak bir gerekçe buluyor ve rahatlıyor.”

Dikkatle Rindê’ye bakan Mehmet, Nûjiyan’ı yanıtlarken alındığını gösteren bir ifade takınmamış olsa da, ses tonuna yansıyan tepki tınısını gizleyememişti.

“Yani yakınma ve şikâyet, insanların sığındığı güvenli bir liman oluyor, diyorsun.”

“Aynen öyle heval Nûjiyan.”

“Söylediğiniz bir gerçek, ama eksik bıraktınız” diyen Mehmet’in bakışları bir Rindê’ye bir Nûjiyan’a kaydı. “Yakınma ve şikâyet üslubu, genellikle çaresiz ve çözümsüz kalan insanların başvurduğu bir limandır. Karşılaştıkları sorunlar ne olursa olsun, çaresi ve çözümü olanların yakındıkları ve şikâyet ettikleri nadiren görülür. Hatta hiç görülmez desem yeridir.”

Yirmi yaşlarında gösteren Rindê, Batman’ın Kozluk ilçesindendi. Ege Üniversitesi’nde okurken gençlik hareketiyle ilişkilenererek çalışmalara katılmıştı. Dem-Genç’le birlikte Cizre’ye gelmiş, abluka başlayınca arkadaşları gibi geri dönme koşulları bulamamıştı. Kısa kesilmiş saçlarından damlayan suyu gören Mehmet, boynuna sardığı kefiyeyi çıkarıp uzattı. Sevinçle gözleri parlayan Rindê, teşekkür ederek kefiyeyi aldı. Kefiyenin bir yanılla saçını kuruladı, kuru tarafını başına sardı.

Rindê’ye dönük bakışlarını aynı yaşlarda gösteren Nûjiyan’a çevirdi. Mardin’in Kerboran ilçesinde doğan Nûjiyan, dokuzu kız on çocuklu yurtsever bir ailede büyümüşü. Bir defa gözaltına alınıp tutuklanmış, kısa süreli de olsa zindan yaşamını tatmıştı. Nefes darlığı ve gece körlüğü gibi ciddi sağlık sorunları yaşadığı halde mücadeleye katılım yapmaktan geri durmayıp liseyi bitirince gençlik çalışmalarının öncü militanı olmayı başarmıştı.

Bazıları Kürdistan'ın, birkaçı da Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelerek Cizre'de buluşan, aynı amaçlar için Cizreli gençlerle yürekleri birlikte atan bu genç kadın arkadaşlarını gıptayla izledi. Tarihin en korkunç ve en acımasız savaşına karşı çıplak yürekleriyle direnmekten başka bir seçenekleri yoktu. Kürdistan ve Türkiye kamuoyu kadar dünyanın sessizliği de Türk devletini pervasızlıkta sınır tanımaz hale getirmişti. "İç içe geçmiş çıkarların yarattığı rezil bir kısır döngüye dönüştürülüyor her şey. Bu kısır döngünün çarklarında insanlık adına ne varsa öğütölmeye çalışılıyor Kürdistan'da" diye düşündü.

Koşa koşa yanlarına gelen Soro, Ronas ve Xemgin'i görünce düşüncelerinden uzaklaştı. Kaldıkları odanın yıkık olmayan diğer yarısında yer açmak için bir köşeye çekildi. Yanlarına sıkışan arkadaşları sırlıslıklamdı. Saçlarından ve elbiselerinden sular süzölüyordu.

"Yağmur durana kadar bir yere sığınıp bekleseydiniz" diyen Mehmet, yeni gelen arkadaşlarına ayrı ayrı baktı. Soro ve Xemgin'i iyi tanıyordu. Cizre'nin yerel gençlerinden olan Ronas hakkında fazla bilgisi yoktu.

"Devriye geziyorduk heval Mehmet" diyen Xemgin, başını eğip elleriyle saçlarındaki suyun süzölmesini sağlamaya çalıştı. Başını kaldırıp konuşunca gözlerine yansıyan öfke kıvılcımlarının önüne geçemedi. "Kasaphanenin üst tarafındaki mevziye bakan Beko, mevzisini terk etmiş. Mevzide kalan yerel gençler de bir kademe geri çekilmiş. Korucular tarafındaki mahalle girişi olduğu için her an sızma yapılabilir. Oraya sızma yapılırsa Kasaphane'nin düşme riski yükselir."

Xemgin'in duraksadığını gören Ronas araya girdi. "Xemgin hevalle birlikte ikimizin mevzide üstlenmemizi önerdim, ama Soro heval Mehmet veya Siyabend hevalin bilgisi olmadan olmaz dedi. Bizim yerimize daha önce orada kalan, ama korktukları için bir kademe geri çekilen o iki genç arkadaşın geçici olarak mevziye gitmelerini istedi."

Ses çıkarmayan Soro, elindeki telsiz cihazının frekansını ayarlamaya çalışıyor, bir türlü ayarlayamıyordu. Kulak-

ları tırmalayan cızırtı dışında cihazdan bir ses çıkmıyordu.

“Cihazın bozulmuş mu Soro heval? Arkadaşların söylediklerini de duymadığın kesin. Beko’nun nereye gittiğini öğrenemediniz mi? Kaçmış olabilir mi?”

“Arkadaşları duydum Mehmet heval. Beko’nun nereye gittiğini öğrenemedik. Bir dakika yerinde durduğu yoktu zaten. Kim bilir nereye gitmiş?” diyen Soro, başını kaldırıp baktı. Konuşurken cihazın düğmesinde olan parmakları, hassas bir şekilde aradığı frekansı bulmaya çalışıyordu. “Cihazımın bir şeyi yok, sapasağlam yani. Yarım saat önce frekansları gezinirken tesadüfen düşmanın yeni kullandığı frekansı yakaladım. ‘Tüm cihazlar hazır olsun, biraz sonra Albay Cingöz konuşacak,’ diye bir anons geçtiler. Şimdi o frekansı yakalamaya çalışıyorum.”

“Albay Cingöz’ün konuşacağı anons ediliyorsa, çok önemli bir gelişme olmalı.”

“Ben de aynı şeyi düşündüğüm için o frekansı bulmaya çalışıyorum.”

“Parmakların frekansı bulmaya çalışırken, başka işleri de yapabilirsin sanırım, değil mi?”

Mehmet’in yarı espri, yarı iğnelemeyi içeren konuşması bitmeden cihazın cızırtısına karışan sesler duyuldu. Dikkat kesilen Soro’nun parmakları frekansı ayarladıkça ses netleşti.

“Albay Cingöz’ün sesi bu, Dikkatle dinleyelim bu katili, bakalım ne diyor!” diyen Mehmet sustu. Albayın bağırıtıyı andıran gür sesi yankılandı.

“Genel Kurmay Başkanı Kuvvet Komutanlarıyla birlikte ayağınıza kadar geliyor. Hesap soruyor benden. Beceriksizliğinizden dolayı söyleyecek söz bulamıyorum. Bir yandan da Reisimiz, neden sonuç alamadığımızı sorup ağzına geleni söylüyor. Savaşmak ve bu bir avuç teröristi yok etmek için eksik bir şeyiniz varsa söyleyin. Çağın en gelişmiş tekniği hizmetimize sunulmuş. Her türlü silah, zırhlı araç, bomba, tank, top ne varsa emrinize amadedir. İHA’lar, SİHA’lar DRONE’ler desen yirmi dört saat teröristleri izlemekte ve başlarına bomba yağdırmaktadır. Bir avuç terö-

ristin karşısında en az yüz katı bir sayıya sahipsiniz. Yani hiçbir eksiğiniz yok. Aksine her türlü tekniğe, silaha, cihaza ve olanağa fazlasıyla sahipsiniz. Buna rağmen sonuç alamayışınızın beceriksizlikten başka bir adı var mı? Şerefli Türk askerine yakıştıırıyorsanız, korkaklık da diyebilirsiniz. Artık yeter! Ne pahasına olursa olsun bu terör yuvaları yerle bir edilecek. Zaman kaybetmeden topyekün saldırıyla önüne çıkan her şeyi ezip geçeceksiniz. Kadın, çocuk, yaşlı demeden, kimsenin gözünün yaşına bakmadan saldıracak ve yok edeceksiniz...”

“Tamam heval Soro, bu alçağın sesini yeterince dinledik. Yaşadıkları çaresizliği gidermek için her türlü çılgınlığı yapmak istiyorlar. Siyabend’le bağlantı kur, Taziye Evine gelmesini söyle.”

Yıkık evden dışarı çıktıklarında yağmurun şiddeti hafiflemiş, çiseleyen bir hal almıştı. Soğuk esen rüzgâr eskisi gibiydi. Taziye Evine geldiklerinde Siyabend’in çay içtiğini gören Mehmet yanına gitti. Buharı tüten bir bardak çay alarak konuşabilecekleri bir köşeye geçti.

“Az önce Albay Cingöz’ün konuşmasını dinledik. Direnişi kırmak için bütün güçleriyle saldıracaklar. Hazırlıklı olmaları için tüm noktaları uyarmalıyız. Karşı saldırıyı içeren bazı taktiklerin geliştirilmesi de gerekir. Ayrıca Kasaphane’nin üst kısmındaki noktaya yeni bir takviye şart” diyen Mehmet duraksadı. Dikkatle dinleyen Siyabend oldukça düşünceliydi.

“Kasaphane’nin üst kısmı denilen mevzii, Şehit Sait Noktasıdır. Beko ortalıktan kaybolunca yanındaki iki gencin korktuğunu ve yerine başka arkadaşların gönderilmesini istemişler. Xemgin, Perwer, Boti ve Ronas’ı oraya aktarabiliriz.”

Uzun boyuyla yirmi iki yaşlarında gösteren ve başından eksik etmediği siperliği olan siyah şapkasıyla Boti’yi gözlerinin önüne getiren Mehmet, ‘Nergîzler açana dek direniriz. Ondan sonrası kolay’ dediğini anımsadı. Kürtler için baharın müjdecisi olarak kabul edilen Nergîz, yaydığı güzel kokusuyla ‘Ben geldim, baharı arkama taktım da gel-

dim' sözleriyle hikâyelere konu olmuştu. Boti ise 'Nergîzler açana dek direniriz' dediğinde, bahara kadar direnmeleri halinde zaferin kesin olacağını söylemek istemişti.

Cizre'nin en sevilen gençlerinden biriydi. Gabar'ın Ke-raş köyündendi. Görece daha sakın kişiliğiyle son derece olgun bir duruşa sahipti. Nusaybin Caddesinde, Taziye Evi-nin aşağısında kurduğu mevzi çok kilit bir noktaydı. O nok-tada birkaç sokağı denetime alırdı. Bütün direniş ve eylem-lerde önde olmak için her yola başvururdu. Maddiyatçılık ve sisteme özenme pek görülmezdi. Bütün yoğunlaşması-nı noktasındaki arkadaşlarıyla ilgilenmeye ve görevlerine vermişti.

Boti'ye dönük düşüncelerini Perwer'e kaydırdı. Taş çat-lasa on altı yaşlarında gösteren Perwer, mücadele ve savaş-la ilgili herhangi bir eğitim görmediği halde, abluka önce-si örgüt çalışmalarında yer alan bir pratiği de olmamıştı. Buna rağmen direniş başlar başlamaz şehir savunmasında-ki yerini almıştı. Bir çocuklarını gerillada kaybeden ailesi, Perwer'i çatışma ortamından çıkarmak için yoğun bir çaba gösterse de, başarılı olamamıştı. Ailesi dayatmada bulun-duğu her defasında, "Bu halkın ve şehrin bir üyesiysem direnişten kaçmam doğru olmaz. Ben arkadaşlarımı bıra-kamam. Ne olursa olsun şehirden çıkmayacağım" demiş, benzer durumdaki birçok arkadaşına örnek olmuştu.

"Belirlediğin dört arkadaş da uygundur. O mevziyi ve çevresini sonuna kadar savunacak düzeye sahipler."

Mehmet'in olumlu düşünce belirttiğini gören Siyabend, Xemgin'le Ronas'ı yanına çağırdı. "Heval Xemgin zaman geçirmeden Perwer'i yanına alıp Şehit Sait noktasına git. Ronas Heval de Boti'yi alıp yanınıza gelsin. Düşmanın top-yekün saldırıcağını siz de duydunuz. Bu gerçeği gözeterek dördünüz o noktada mevzileneneceksiniz. Her yönüyle size güveniyoruz."

Xemgin'le Ronas'ın Taziye Evinden çıkmasını izleyen Mehmet, bakışlarını Siyabend'e çevirdi. Cihazla konuşan Siyabend bütün mevzi ve noktaları uyarmaya, gerekli pers-pektifleri vermeye başlamıştı bile.

Siyabend'in konuşması sürerken dört bir yandan güm-bürdeyen top atışlarının sesi Taziye Evini doldurdu. Taziye Evinin yakınındaki bir eve isabet eden tank atışı deprem etkisi yarattı. Siyabend'le Mehmet hızla avluya çıktıklarında dönüp eve baktılar. Taziye Evi yerli yerindeydi. Sokağa çıktılar. Az ötedeki bir evden toz ve duman bulutu yükseliyordu. İçeri girip seslendiler. Yanıt veren olmadı. Bir daha seslendiler.

"Evin boşaltıldığını biliyorum. Ev sahipleri birkaç gün önce direnişin olmadığı mahallelerden birine geçmişlerdi. Bizimkilerden kimse yoksa evin boş olması gerekir" diyen Mehmet, yıkıntılar arasında birilerinin olup olmadığını öğrenmek için seslenmeyi sürdürdü. Ses veren yoktu. Toz ve duman bulutu dağıldıkça tank mermisinin tahribatı da belirgin hale gelmişti. Evin isabet alan odası olduğu gibi yıkılmış, bitişiğindeki odanın kolonları kalmıştı. Pencere ve kapıların her bir parçası bir tarafa savrulmuştu.

İçi yanarak yıkıntıların arasında gezen Mehmet, evde kalan eşyaların da paramparça olduğunu, yıkıntıların arasına karıştığını görünce, "bütün bir yaşamı yok ederek en ufak bir iz bırakmak istemiyorlar. Ya belleklerimize kazıdığımız anılarımızı ne yapacaklar? Uyguladıkları bu kırımla anılarımızı yok etmeleri mümkün mü? Ne yaparlarsa yap-sınlar anılarımızı yok edemeyecek, bir halkı belleksizleştir-meyecekler" diye söylendi öfkeyle.

Duran yağmurun yerine gökyüzünden alev ve ölüm kusan bombalar yağıyordu Cizre'nin üzerine. Bombardıman sürerken Siyabend'in cihazı bir an olsun boş durmuyordu. Top, obüs ve bombaların isabet ettiği yerler ve yarattığı tahribatın tekмили birbirini izliyordu. Biri tekmilini bitirmeden diğeri araya giriyor, mevzisi ve yakınındaki gelişmeleri aktarıyordu.

"Bu denli yoğunluklu bir saldırıyı ilk kez başlatıyorlar. Öyle görünüyor ki, sonuç almayana kadar durmaya niyetleri yok" diyen Mehmet, bakışlarını yıkıntıların arasında gezinen Siyabend'e çevirdi.

"Her şeylerini seferber ettikleri halde, birkaç gün ömür

biçtikleri direnişimizi kıramadılar. Direniş sürdükçe ulusal ve uluslararası düzeyde yaşadıkları zorlanma katlanarak büyüyor. Başka çareleri yok.”

“NATO’nun ikinci büyük ordusuna sahip koskoca Türk devleti seferber olduğu halde, bir avuç gencin karşısında ele ayağa düşmekten kurtulamadı. Bütün dünya bu görkemli direnişimizi izliyor.”

“Sadece o da değil Eşbaşkanım” diyen Siyabend, duraksayıp Mehmet’e gözlerini dikti. “Kobanî direnişi bütün ezberleri bozarak savaş tarihine önemli katkılar yaptı. Bir avuç direnişçiyle insanlığın düşmanı olan DAİŞ gibi çeteci, faşist bir yapının yenilebileceğini kanıtladı. Öz Yönetim Direnişleri ise, örgütlenen ve hazırlığını iyi yapan bir halkın kazanamayacağı savaşın olmayacağını her geçen gün biraz daha kanıtlıyor.”

“Can alıcı bir noktaya parmak bastın Siyabend yoldaş. Israrla Devrimci Halk savaşı diyen Önderliğin ne demek istediğini yeni yeni anlıyorum.”

“Özünde bir halkın topyekûn örgütlenirilmesinden ve eyleme geçirilmesinden söz ediyordu.”

“Aynen öyle! Ama biz ne yaptık? Her zamanki gibi birkaç toplantıyla halkın tümünü hazırladığımızı düşündük. Halbuki, örgütleyip harekete geçirdiğimiz sadece bir avuç gençti. Buna rağmen halkın iyi direndiğini, mevzileri terk edip giderken bile, içinin kan ağladığına tanık oluyoruz.”

Mehmet konuşmasını bitirmeden Siyabend’in cihazına gelen çağrıyla durdu.

“Yoğun bombardıman ardından korkan gençlerin bir kademe geri çekilmesiyle Şehit Sait Noktası’nın boş olduğunu fark eden düşman, zaman geçirmeden noktaya sızmayı başarmış. Takviye gönderilen arkadaşların dördüde sızma yapan düşmanın pususuna düşerek şehit oldular. Onlarla birlikte olan ve yaralanan üç arkadaş Boti ile Ronas’ın cenazelerini almayı başarmış. Ancak Xemgin’le Perwer’in cenazeleri düşmanın denetimindedir.”

Cihazdaki tekmili dinleyen Mehmet, yüreğinden vurulmuşçasına bir acıyla sarsıldı. Xemgin’le Ronas’ın Taziye

Evinden çıkışlarını izlerkenki görüntüleri geldi gözlerinin önüne.

“Arkadaşları mevziye göndermenin üzerinden birkaç saat geçmedi daha. Ve mevziye varmadan şehit oldukları haberi geliyor bize. Ne pahasına olursa olsun Xemgin’le Perwer’in cenazesini almalıyız. Yeni bir Taybet Ana örneğinin yaşanmasına izin veremeyiz. Halkı örgütleyip o alana gidiyorum ben.”

“Beton caddeden Cûdî Mahallesi’ne girmek isteyen düşman saldırılarının yoğunlaştığı haberleri geliyor. Sen arkadaşların cenazelerini almaya giderken, ben de Beton caddenin oraya gideceğim.”

Siyabend’le Mehmet ayrılırken, her biri yaşadığı acıyla baş başa kaldı. Taziye Evine dönen Mehmet, orada bulunan arkadaşlarını aldı ve evlere dağıldılar. Bombardımana aldırmayan onlarca kişinin bir araya gelmesi uzun sürmedi. Diğer sokaklardan gelenlerle yüzlerce kişiyi bulan kalabalık bir grup oluştu. Slogan ata ata Kasaphane’nin üst tarafındaki mevzilere doğru yürüyen halka yol boyu katılımlar eksik olmadı. Korucu Mahallesindeki yurtseverlerin katılmasıyla kitle daha da büyüdü. Cenazelerin bulunduğu sokağa yaklaşan kitleye doğru otomatik silahlarla yoğun bir ateş açıldı. Büyük bir panikle dalgalanan kitle, adım adım geri çekilmenin arayışına girdi. Kitlenin ortalarında yürüyen Mehmet, “geri çekilmek, kaçmak yok arkadaşlar! Herkes bulunduğu yerde otursun. Hepimizi öldürseler bile cenazelerimizi almadan bir adım geri gitmeyeceğiz” diye bağırıp olduğu yere çöktü. Çevresinde bulunanlar da birer ikişer çökmeye başladılar. Panikle geri gitme arayışına girenler, oturanlardan güç alarak aynı pratiğin sahibi oldular.

Ölüm kusan otomatik silahlar durmadan çalışıyor, mermileri oturan kitlenin başları üzerinden uçuşuyordu. Otomatik silahlarla yapılan taramaların kitleyi öldürme hedefi yoktu. Daha çok korkutma ve dağılmalarını sağlamaya yönelikti. Sıklıkla yapılan taramalar yavaş yavaş hafifledi. Giderek belli aralıklarla yapılan atışlara dönüştü. Kitlenin dağılmadığı görülünce tümüyle kesildi.

Aralıksız süren bombardıman sesleri arasında zırlı araçların birinden yapılan anonsa kulak kesildi herkes. Tehditler eşliğinde kitlenin dağılması ve derhal evlerine gitmesi istenen anons durunca ön taraflarda oturan yaşlı bir kadın ayağa kalkıp bağırdı. “Cenazelerimizi almak için buraya geldik. Cenazelerimizi almadan bir yere gitmeyeceğiz.”

Yanındaki başka yaşlı bir kadın ayağa kalktı. “Dağılıp gitmemizi istiyorsanız cenazelerimizi verin!”

Uzun süren yeni bir tarama sesi, yaşlı kadının sesini bastırdı. Ayakta duran her iki yaşlı kadın hemen yere çömelip oturdu. Tarama durduğunda anons yapan zırlı araçtan Mehter Marşı yükseldi. Mehter Marşı bitince başka faşist marşlar devreye kondu. İrkçi marşları duyan gençlerin büyük ses cihazlarıyla çaldıkları Kürtçe marşların sesi gide-rek yükseldi ve bombardıman sesleri arasında yankılandı.

Gençlerin büyük ses cihazından dalga dalga yükselen “Lêdixe Partiya Karkeran, lêdixe Kurdistan, dane ber xwe dimeşin li Cizîra Botan” şarkısı oturma eylemi yapanlara moral veriyor, kararlılıklarını biliyordu. Biten şarkının yerini gençler tarafından derlenip hazırlanan Cizîra Botan Direnişi ve Rojava Devrimi ile ilgili şarkılar izliyordu. Karşılıklı yürüyen psikolojik mücadele seyyar yayınlarla devam ediyor, bu yayınlarla heyecanlanan gençlerin şehirleri ve ülkeleri adına verdikleri direnişle daha fazla gururlanmalarına neden oluyordu. Değerlerinin farkında olan bir duruşla onure olmanın sevincini ve coşkusunu yaşıyorlardı. Sıra direniş süreçlerinin eskimeyen şarkısı ‘Gula min Cizîra Botan e’ şarkısına geldiğinde herkes bulunduğu yerden en yüksek sesiyle şarkıya eşlik ediyordu. Bu şarkı yaşadıkları sürecin hem ruhunu yansıtıyor, hem de özgürlük çağrısında bulunuyordu:

“Gula min Cizîra Botan e, Kulilka nav Kurdistan e,
Gula min gula Mêrdînê serhildan e Nisêbinê,
Amed, Hezex, Kerboran e, siba temam Kurdistan e,
Kurdino werin dilanê, bi govend û serhildanê,
Rojhilatî ye li Kurdistanê şewqa xwe daye cihanê...”

Karşılıklı marş çalma iki saate yakın sürdü. Önce zırlılı araçlardaki, sonra gençlerin çaldıkları marşların sesi durdu. Ne yapılırsa yapılsın kitlenin dağılmadığını gören devlet güçleri, cenazelerin alınmasına izin verdi.

Battaniyelerin içine koydukları cenazelerle yürüyen kitle sloganlar eşliğinde Taziye Evine geldi. Dört cenaze yan yana dizildi. Cenazelerin etrafında oturan yaşlı kadınların bir ağızdan çektikleri zılgıtı, yaktıkları ağıt izledi.

“Cizre’nin sevilen çocukları” dedi yaşlı bir kadın.

“Herkesin imdanına, herkesin yardımına koşan gençler!

“Bu dünyadan göçerken bile gülümsüyor gözleriniz...” dedi yanındaki diğer yaşlı kadın. Bir başka yaşlı kadın girdi araya.

“Hani kurşun işlemezdi sizlere,
Hangi kahpe kurşun buldu sizleri,
Hangi kahpe eller kıydı sizlere.

Yağmur gibi yağan kurşunlar altında can verdi yiğit gençlerimiz.

Din iman bilmez bu alçak düşman,
Kanlar içinde bıraktı gencecik bedenlerinizi...”

Cizrenin ağıtçı yaşlı kadınları sırasıyla söylüyor, birbirlerinin ağzından ağıdı alıyor, söylenen ağıda herkes kendisinden bir şeyler katıyor ve ağıdı sürdürüyordu. Kim gençleri nasıl tanımışsa öyle anlatıyor, kendisinden bir dizeyi kolektif ağıtın içine katıyordu.

Çok geçmeden Beton caddedeki çatışmalarda yaşamını yitiren Destan’ın cenazesi de getirildi. “Küçücük üç çocuğu vardı Destan’ın” dedi yaşlı bir kadın hıçkırıklar içinde ağlayarak. Gözyaşlarını tutamayan Nergîz, genel bir görüntü aldıktan sonra Boti’nin başucuna gidip oturdu. Üzerine atılan battaniyeyi, yüzü görünecek şekilde kaldırdı. Yüzünde herhangi bir yara yoktu ve bembeyazdı. Koşullar ne olursa olsun eksik etmediği yüzüne yayılan o içten gülüşünü olduğu gibi koruyordu. Efsunlanmış gibi o içten gülüşe dalıp gitti.

Tanıştığı günlerden başlayarak Boti’yle anıları geldi gözlerinin önüne. Anılarda gezinirken bir gün önceki yaşa-

dıklarına gitti düşünceleri. Çevresindeki ağıtlardan, ağlama ve konuşmalardan kopmuş, bütünüyle anıları yaşar duruma gelmişti.

Vakit öğleni geçmişti. Taziye Evinden çıkmış, Boti'nin üstlendiği yakınlardaki noktaya gitmişti. Her zamanki gibi kapüşonunu başına attığı yeşil montu üzerindeydi. Yorgunluk ve uykusuzluktan gözlerinin altında morluklar olduğundan daha yaşlı gösteren bir duruma düşmüştü. "Çok açım Boti arkadaş. Bir yemek yap da yiyeyim" dediğinde, boynunu bükerek acıma duygusunu harekete geçirmek istemişti.

"Valla çok yorgunum Nergîz arkadaş, şimdi kalkıp yemek yapacak durumda değilim. Dur, sana güzel bir çay yapayım, bu soğukta çay iyi gelir ve içini ısıtır."

"Ben açım diyorum, sen çay iç diyorsun. Aç karnına çay mı içilir?"

"İçilir heval, içilir" dediğinde hemen kalkmış, ocağın üzerindeki çaydanlıktan bir bardak açık çay doldurup kendisine vermişti. Çayı içen Nergîz ayağa kalkıp gitmeye yeltendiğinde kolundan tutup yerine oturtmuştu.

"Nereye gidiyorsun heval, ben daha yemek yapacağım sana."

"Ne yemeği yapacaksın?"

"Kuru fasulye, yanında da güzel bir pirinç pilavı yapacağım."

"Açlıktan midem kazanıyor, sen kuru fasulye yapacağım diyorsun. Bir sürü işim var. Bu bombardıman altında saatlerce kuru fasulyenin pişmesini bekleyemem."

Kalkıp gitmeye yeltendiğinde, bir avuç dolusu çikolatayı kendisine verirken ezik bir ruh haliyle boynunu bükmüştü: "Kusura bakma heval, yemek yapamadım sana. Yemek yapacak bir şeyimiz kalmamış çünkü. Yerine çikolata veriyorum. Umarım bağışlarsın."

"Heval biz Şah Mahallesi'ne sık sık gidip geliyoruz. İstersek oradan alabiliriz. Biz ne yapacağız çikolatayı. En iyisi siz alın, sizin ihtiyacınız var" dediğinde ısrarla almasını istemiş, kırmamak için sadece bir çikolata alıp yanından

ayrılmıştı. Birkaç adım attıktan sonra dönüp Boti'ye sarılmayı ve vedalaşmayı istemiş, "O'na bir şey olmaz!" diyerek vazgeçmişti. Anılara öylesine dalmıştı ki, ne hıçkırıklar içinde ağlamasından, ne Boti'yle konuşuyormuş gibi kendi kendisiyle konuştuğundan haberi yoktu. Yanına gelip oturan yaşlı kadının varlığından da bihaberdi.

Ağlamasından ve kendi kendisiyle konuşmasından etkilenen yaşlı kadın daha fazla acı çekmesine dayanamadı. "Yapma kızım" dediğinde, ağzından çıkan sözcükler yüreğini yakan ateşi harlayarak dışarı çıktı. Duymadığını görünce kolundan tutup sarstı. Herhangi bir tepki vermeyince farkında olmadığını anladı. Bu defa daha sertçe kolunu tutup sarstı. Derin bir uykudan uyanmış gibi dönüp yaşlı kadına baktı. Adeta şok içindeydi.

"Yapma kızım, bu şekilde kendini heder etme. Düşmanın istediği de budur. Bu düşmanı güldürmeyelim kendimize."

Halen yaşadığı şoktan uyanmayan Nergîz, "sen de kim oluyorsun!" dercesine tuhaf tuhaf yaşlı kadına baktı. "Çok sevdiğim arkadaşlardan biriydi. Ondan ağlıyorum ana, Allah aşkına lütfen beni yalnız bırak. Bırak da acımı yeterince yaşayayım."

"Ağlayıp sızlayıp kendimizi paralamamızı istiyorlar. Şehit olan arkadaşlar bu halimizi görse bize nasıl kızarlardı, hiç düşündün mü? Yüreğimiz paralansa da güçlü olmalı ve düşmanın görmesine izin vermemeliyiz."

Yaşlı kadına laf anlatamayacağını anlayan Nergîz, Boti'yi alnından battaniyeyi başına çekti. Kolunun yeniyile gözyaşlarını sildi. Arkasını dönüp gidecek iken, son bir kez daha Boti'ye baktı. Gözleri yaşlı kadına takıldı.

"Boti hevalin anası burada mı?"

"Evet, burada kızım."

Ağıt yakan yaşlı kadınları bir bir süzerek anasının hangisi olduğunu kestirmeye çalıştı. Hangisi olduğuna karar veremeyince "en iyisi sorup öğrenmek!" diye düşündü.

"Boti hevalin anası kim?" diye sordu yaşlı kadına.

"Benim" diyen yaşlı kadın, acısını yüreğine gömen ve

metin olmayı bilen bir yapıdaydı. Utanan Nergîz başını önüne eğdi.

Dokuz ay karnında taşımış, yememiş yedirmiş, içmemiş içirmiş, yirmili yaşlara kadar getirmiş bir ana, oğlunun cenazesi başında bir damla gözyaşı dökmeyi gururuna yedirememişti. O ağladığında kendisine moral vermişti. Moral alma ve teselli edilme yerine, moral veren ve teselli eden bir konuma erişmişti.

“Bir anne nasıl bu kadar güçlü olmayı başarabilir? Oğlu ölmüş, yerde yatıyor ve bir daha göremeyecek, bir daha sarılamayacak, bir daha oğlum diyemeyecek, bir daha hazırladığı yemeği önüne koyamayacak... Yaşadığı süreç yüreğinden koparılarak alınan o parçasına bir daha sahip olamayacak bir anne nasıl bu denli metin olmayı başarıp başkalarını teselli edebiliyor?”

Bütün bunları düşünürken Cizre halkının neler yaşadığını, o anaların ne kadar direngen, ne denli değerli ve kutsal olduğunu daha iyi anladı. Yaşlı kadının önünde diz çöküp ellerine sarıldı. Gözyaşları içinde ellerini öptü, öptü, öptü...

Omuzlarından tutan yaşlı kadın Nergîz'i ayağa kaldırdı. Gözlerinden öpüp kucakladı, sımsıkı sarıldı. Boynuna sardığı kefiyeyi çıkarıp Nergîz'in boynuna sardı. “Madem bu kadar Boti'yi seviyorsun, bana verdiği bu kefiyeyi daha yıkamamışım. Boti'min kokusu geliyor kefiyeden. Ben gördükçe kahroluyorum. En iyisi bu kefiye sende kalsın. Sen hak ediyorsun.”

Tekrar yaşlı kadının elini öpen Nergîz, Taziye Evinden çıkarken Mehmet bağırdı. “Çağırdığımız ambulanslar gelmiş, bizi bekliyor. Cenazelerimizi Nusaybin Caddesine götürüp devlet hastanesine göndereceğiz. Gerekli işlemler yapıldıktan sonra Şırnak'a gönderilmesini ve oradaki şehitlikte defnedilmesini sağlayacağız.”

Beton Caddedeki direnişi kırıp Cûdî Mahallesine sızmak isteyen devlet güçleri, cadde başlarına ve caddeyi gören stratejik yerlere konumlandığı zırhlı araçlardan yaptığı bombardımanı aralıksız sürdürüyordu. Yoğun bombardımana rağmen direnişi sürdüren, sadece Faraşın'ın so-

rumluluğundaki beş kişiden oluşan bir timdi. Siyabend'in gelişi ve çatışmayı koordine etmesiyle Beton Cadde, can si-perane direnişiyle Cizre'de destan yazıyordu.

Caddenin stratejik bir noktasında gizlenen Faraşın, elindeki B-7 Roketatar silahıyla ne zamandır bekliyordu. Çatışmanın en yoğunlaştığı anda ortaya çıkıp bir tank veya zırhlı araçlardan birine dönük saldırı yapmanın sabırsızlığını yaşıyordu. Saatler süren bekleyiş ardından aradığı fırsatın çıkacağını hissetti. Cadde başını tutan bir tankın, caddeyi ele geçirmek için saldırıya geçtiğini gördüğünde heyecanı doruğa ulaştı. Acele etmeden derin bir nefes aldı. Roketatar silahını kontrol etti. Roket başlığını namluya yerleştirdi. Tank paletlerinin çıkardığı ses kulaklarında yankılanırken başını kaldırıp tankın mesafesine baktı. Atış menziline giren tankın biraz daha yaklaşmasını bekledi. Geçmek bilmeyen heyecan dolu zaman aralığında bulunduğu yerden fırlarcasına çıktı. Dizleri üzerine çöktü, omuzuna yerleştirdiği roketi nişan alarak ateşledi. Her şey göz açıp kapama hızında gerçekleşti.

İsabet eden roketin kulakları sağır eden patlamasıyla dengesini kaybeden tank, caddeyi çevreleyen evlerden birine daldı. İçine daldığı ilk ev yıkıldığı halde durmayıp arkasındaki ikinci eve daldı. Önüne çıkan hiçbir şey dengesini kaybeden tankı durduramıyordu. Üçüncü evi de yıkınca betonarme bir duvara toslayıp durdu. Tankın yıktığı evler, gençlerin denetimindeydi. Hızla tankın yanına ulaşan Siyabend ve güvenliğindeki genç, tedbirli bir şekilde tanka yaklaştı. En ufak bir yaşam emaresi yoktu. Bir anda tankın üzerine çıkan genç, üstteki kapağı kaldırarak tankın içine baktı. İçindeki dört asker de ölmüştü. Hemen tankın içine girdi. Askerlerin silahlarından sağlam olanını alıp omuzuna attı. Diğer silahlar parçalanıp dağılmıştı. Tankın içini daha detaylı inceledi. Yazılı belge olabileceğine inandığı bir defter ve evrakları alıp çıktı. Defter ve evrakları Siyabend'e verirken, omuzuna astığı silahı kendisi kullanacakmış gibi okşadı.

Evraklara göz gezdiren Siyabend, yürütülen savaşa yö-

nelik kimi belgeler olduğunu anladı. Daha sonra incelemek için evrakları parkesinin cebine koydu. Günlüğe benzeyen defterin sayfalarına gelişi güzel baktı. Defter, tankçı bir uzman çavuşun tuttuğu günlüğe benziyordu. İlk sayfası yıprandığından uzman çavuşun adının yazılı olduğu yer yırtılmıştı. Soyadının Öner olduğu yazılan yer belirgindi.

Sayfalar arasında dolaşırken kendisini kahraman olarak gören uzman çavuşun, üstenci bir dil ve edayla yazdığını fark etti. Tankçı askerin ruh hali, bir faşistin duygu dünyasını yansıtıyordu. Cihad yapma mantığıyla motive edilip eğitildiği her satırda sırtıyordu. Kürtleri ve direnişçileri mutlak kâfirler olarak görüyor, Peygamberin ve Allah'ın düşmanları olarak lanse ediyordu. İsyana duran direnişçiler, her şart altında, devlete mutlak itaate mecbur edilinceye kadar her türlü yıkım ve katliam müstahaktı, meşruydu ve sevaptı. Günlükte yazılanlar, her türlü vahşeti içerdiği halde çok normal şeylermiş gibi kaleme alınmıştı.

Defterin sayfaları arasına konulmuş belge dikkatini çekti. Belgeye dikkatli bakınca Genelkurmay Başkanlığı tarafından kişiye özel olarak gönderilen seferberlik belgesi olduğunu anladı. Belgenin içeriği askerliğe çağrı değil, PKK'ye karşı cihadın celbiydi. Tankçı uzman çavuşa gönderilen celpde "Devletin, özellikle Doğu illerinin birçok şehrinde otoritesi kalmamıştır. Devlet bir bütün beka sorunuyla karşı karşıyadır. Eğer bu tehlikeyi berteraf etmezsek tüm ülke tehlike altındadır. Özellikle sizin tankçılıktaki maharetiniz ve üstün cesaretinizle PKK'ya karşı bu kutsal mücadeleye güç vereceğinize inanıyor, sizi bu istiklal ve istikbal savaşında aramızda görmekten memnun olacağımızı belirtiyoruz" denmişti.

Bu çağrı celbinde kendi askerinden yardım dileyen bir devletin kirli elleriyle her şeyi nasıl da kirletir hale geldiğini anlamak güç değildi. Aynı zamanda bu celp, devletin ne kadar zorlandığını, ordu içinde yitirilen moralin ne düzeyde olduğunu gösteren bir belge niteliğindeydi.

"Anlaşılan bu büyük savaş kazanmak, bu çöktürme stratejisini yaşamlılaştırmak için yüzlerce çete ve savaş suç-

lusu kişiliğe bu celplerle özel davetiyeler gönderilmiş, milli cihad için görev başına gelmeleri istenmiş!" diye düşündü. Daha fazla beklemeden güvenliğindeki genci alarak tankın yanından uzaklaştı.

Tankın imhasıyla yoğunluğu artan bombardımana zırhlı araçlardan yapılan anons eşlik etti. Sadece bir zırhlı araçtan anons yapılmıyordu. Aynı anda bütün zırhlı araçlardan benzer bir anons yükseliyordu. Halka dönük yapılan anonslarda "eğer evlerinizi terk etmezseniz, kimyasal silahları kullanmak zorunda kalırız. Bu sizlere son uyarımızdır. Evlerinizi derhal terk edin. Evlerini terk etmeyenler terörist olarak görülecek ve kimyasal silahlarla etkisiz hale getirileceklerdir."

Kimyasal silah kullanılacağı anonsu günlerdir süren aralıksız bombardımanı misliyle katlayacak düzeyde bir etkide bulundu. Veba salgını gibi sadece kulaktan kulağa yayılan bir hal almadı. Yurtsever basın, radyo ve televizyon kanallarının öncelikli haberi halini aldı. Çok kısa aralıklara tekrar tekrar verilen haberlerden dolayı halkın içinde duymayan kalmadı.

Yurtsever basının amacı devletin soykırım politikasını teşhir etmek ve olası bir kimyasal saldırının önüne geçmekti. Ancak halk açısından hesaplanmayan bir gerçeklik vardı. Cizre halkı bu türden tehdit dolu anonslara alışkındı ve ciddiye almıyordu. Aynı haberi havuz medyası yapsa yine ciddiye almaz, bildik direnişini sürdürürdü. Yurtsever basının ele alışı, havuz medyasının ele alışı gibi değildi. Gerçekleri bildiren biricik haber kaynağı olarak gördüğü için olabilirdi. Bir anda tehdit içeren boyutunu göz ardı etti. Kimyasal silahın hemen kullanılacağı duyusunun ağırlığını korku ve panikle bütünleştirdi. O korku ve panikle sırtlayabileceği ne varsa ya bir iki valize, ya bir iki çuvala, ya da bir çarşafın içine tıkıştırıp sırtladığı gibi yollara düştü.

Günler Ocak ayının on birini gösteriyordu. Top, obüs ve bombaların sesleriyle yerin göğün aynı anda inlediği Cizre'de, taşıyabildikleri kadar ellerine aldıkları veya sırt-

ladıkları eşyalarıyla Cizreliler yıllardır yaşadıkları mahalleleri arkalarında bırakarak gidiyorlardı.

Kimisinin elinde bir iki kilim, kimisinin sırtında bir iki döşek, kimisinin valizinde ise öteberi denilen birkaç parça eşya dışında bir şey yoktu. Cizreliler ilk kez tüm bu şiddet ve ölümün arasında hayatın utançla aktığını görüyor ve yaşıyorlardı.

O gün başlarını önlerine koyarak utanç gözyaşları içinde mahallelerinden ayrılanlar, bir daha o güzel evlerini, sokaklarını ve mahallelerini göremeyeceklerini bilmiyorlardı.

Son bir kez dönüp evlerine bakanlar, evlerini son kez göreceklerinin farkında ve bilincinde değillerdi. O panik ve hengâme içinde yıkıntıların arasından gözü yaşlı bir kadının gökyüzüne bakıp ellerini açarak beddua edişini de kimse duymadı. “Bizi bu hale koyanlar rahat yüzü görmesin! Bize bu zulmü yaşatanlar da aynısını yaşasın!..”

Göç yoluna düşen Cizrelileri görüntüleyen Rohat, sokak sokak gezerek yaşanılanları her açıdan resmetmeye çalışıyordu. Yaşlı, çocuk, kadın demeden insanlar sel gibi akıyor, her şey mahşeri günleri andırıyordu. Bu mahşeri günde yapılan bombardıman aralıksız sürdüğü halde aldırış eden olmuyordu. İnsanlar sel gibi akıp sokakları doldururken, sokakların yakınındaki evlere düşen bombaların gök gü-rültüsünü andıran patlamaları ve ortalığı toza dumana kesmeleri sürüyordu.

“Geçmek için ölümü göze aldığımız ve her türlü cam-bazlığı yaptığımız bu sokaklarda insanlar hiçbir şeye aldırış etmeden yürüyüp gidiyorlar ve hiçbirine bir şey olmuyor. Hayret gerçekten! İnanılır gibi değil! Kendi gözlerimle gördüğüm halde inanılır gelmeyen bu görüntülerin haberini izleyenler ne kadar inanacak?” diye söylendi.

İnternetin olduğu bir ev bulup televizyona bağlanmak ve yaşanılanları canlı aktararak kamuoyuyla paylaşmak istedi. Gelişi güzel bir ev belirleyip içeri girdi. Gezdiği odaların hepsi boştu. Yatak odasına girdiğinde yaşlı bir karı koca yatağında uyuyordu. Yaşlı karı kocayı uyandırmak ve durumlarını öğrenmek istedi. Önce birkaç kez seslendi. İki-

sinden de ses çıkmadı. Yatağın yanına gidip yakından baktı. İkisi de kafasından aldıkları birer kurşunla öldürülmüşlerdi.

Evi iyice inceledi. Herhangi bir saldırı veya çatışma izi yoktu. Kanlar içindeki yastığın yanında kana bulaşmış iki kimlik dikkatini çekti. İki kimliği de alıp inceledi. Kimlikler altmış yedi yaşında Mehmet Şahin ve aynı yaşlarda eşi Emame Şahin adlı iki yaşlı karı kocanıdı.

Yaşlı karı kocanın kimler tarafından ve nasıl öldürülmüş olabileceğini düşündü bir an. Evin, Cûdî Mahallesi'nin dışına yakın olduğunu anımsadı. "Alçaklar eve sızma yapmış, yaşlı karı kocanın çıkmadığını görmüş ve infaz etmişler. Anlaşılan mahalleden çıkmayıp kalanları ya bombardımanla ya da bu şekilde sızma yaparak katledecekler" diye düşündü.

Öfke içinde söylene söylene girdiği bir sokakta Nergîz, Rojger ve Ceren öğretmeni bir taksinin yanında gördü. Siyah renk taksi oldukça lüks görünüyordu. Bütün camları açıktı. Taksiden en yüksek sesiyle Kürtçe bir marş yükseliyordu. Taksinin yanına gitti. Çalışır halde duran taksinin direksiyonunda Baz oturuyordu. İkide bir frene basarak ileri geri sallanan taksiyi, marş eşliğinde halay çektiriyor gibi yerinde hareket ettiriyordu.

"Bir dakika durur musun heval, yaşadığımız ciddi kaygıları paylaşmak istiyoruz" diyen Rojger'e gülümseyerek baktı. Müziğin sesini düşürüp arabanın motorunu durdurdu.

"Nedir paylaşmak istediğiniz ciddi kaygılar?"

"Büyük bir katliam yapacaklar! Hemen interneti olan bir telefon bulup televizyona bağlanmamız gerekiyor. Tanrı aşkına yardım et bize" diyen Nergîz, çaresiz yakarışını sürdürdü.

"Arkadaşların katliam yapılacağı konusundaki sezgileri çok güçlüdür. Bir biçimde halkı durdurmanız ve geri getirmeniz gerekmez mi?" diyen Ceren öğretmen, Baz'ın bu denli rahat oluşuna anlam veremedi.

"Endişelerinizi anlıyorum. Merak etmeyin katliam fa-

lan olmayacak.”

“Nasıl bu kadar emin olabilirsin yoldaşım!” diyen Rojger, öfkeden titrediğinin farkında değildi.

“Bugüne kadar yapılan bütün bu vahşi bombardımanlar ve en son kimyasal kullanacaklarının anonsunu yapmaları, halkın direniş mahallelerini boşaltmaları içindi. Şimdiye kadar başaramadıklarını kimyasal tehdidiyle başarıyorlar. Ne diye katliam yapacaklar ki? Asıl katliam halk gittikten sonra kalanlara dönük gerçekleştirilecek” dedikten sonra duraksayıp her birine ayrı ayrı baktı. Konuşan olmayınca söylediklerini tamamlamak istedi. “Yapılacak bir şey yok. Bu halk direnebildiği kadar direndi. Daha fazla bu halkı tutamayız. Beni dinlerseniz siz de halkla birlikte çıkın. Halkın çıkışı ardından, bir daha çıkma koşullarını bulamayabilirsiniz.”

“Bu gerçeği bildiğiniz halde neden sizler de çıkmıyorsunuz? Bütün katliam planlarının sizlere dönük olduğu kesindir” diyen Ceren’in bakışlarında yalvaran bir ifade vardı.

“Bizler kalacak ve sonuna kadar direneceğiz. Bu, özgür irademizle aldığımız bir karardır. Gitmek isteyen hiç kimseyi tutmayacağımızı, halkla birlikte gidebileceklerini herkese söyledik. Kalanların kendi özgür iradesiyle kalacağını bilmelisiniz. Beni dinlerseniz geç olmadan sizler de gidin. Gitmeleri için basın görevlisi arkadaşları zorlamam mümkün değil. Ama Ceren hocam siz yapabildiğinizden fazlasını yaptınız. Bundan sonra yapabileceğiniz bir şey kalmadı. Cizre halkı adına sizlere teşekkür ediyoruz. Zaman kaybetmeden sen de çıkmalısın. Bizimle kalarak değil, gittiğin yerlerde bu insanlık dışı uygulamaları duyurarak daha çok katkı sunabilirsin. Buradaki vahşeti kamuoyuna yansıtmak için yapabileceğin çok şey var.”

Kimseden ses çıkmadı. Baz müziğin sesini tekrar yükseltirken, diğerleri arabadan uzaklaşıp ilerdeki sokağın köşesinde durdu.

“Ben Cizreliyim ve Cizre’yi karış karış bilirim. Halk çıktıktan sonra burada kalanların hiçbiri asla sağ çıkamayacak. Hepsini vahşice katledecekler. Basın emekçileri olarak

bir karar vermemiz gerekir. Ya direnişçilerle kalıp akıbetlerini yaşayacağız ya da koşullar varken çıkacağız.”

“Burada yapabileceğim bir şeyin olduğuna inansam kesinlikle kalırdım. Çünkü savaşmak için gelmedim. Savaşacak gücüm ve yeteneğim de yok. Açık söylemek gerekirse o cesarete sahip de değilim. Kalıp savaşacağım desem kendimi kandırmış olurum. Duygularım kalmamı istiyor. Ancak mantığımı gitmemi. Böyle iki arada bir derede kalmış gibiyim.”

Sözünü bitiren Ceren öğretmen, yanaklarına süzülen gözyaşlarının önüne geçemedi. Bakışlarını Rojger ve Nergîz’e çeviren Rohat, ikisinin ne diyeceğini merak etti. Konuşmaları için bir an daha bekledi. İkisi de başını önüne eğip sustu. Ceren öğretmenden daha fazla çaresizlikle sarmalandıkları her hallerinden belliydi. Yapacağı konuşma hiçbirini kırmamalı, duygusal bir karar vermelerine yol açmamalıydı. Çok hassas konuşması, sözcükleri seçmeye özen göstermesi gerektiğinin farkındaydı.

“Basın emekçileri olarak üçümüzün burada kalması doğru değil. Aslında üçümüzün de çıkması gerekir. Çünkü biz ne bir direnişçi, ne bir savaşçıyız. Ancak bu tarihsel direnişin bir biçimde kamuoyuna yansıtılması da gerekir. Bütün bunları günler öncesinden ayrıntılı düşünüp kararımı vermişim. Ben direnişçilerle kalıp haberleri size geçecek, sizler de ajansa ulaştıracaksınız. Bence en doğru görev dağılımı bu şekilde olabilir.”

Rojger bir yandan, Nergîz bir yandan kalmak için kendilerini önerse de, Rohat’ın ısrarı ve kararlılığı karşısında yapabilecekleri bir şey kalmadı. Vedalaşıp ayrıldıklarında Nergîz ve Rojger de, Ceren gibi gözyaşları içindeydi. Yerinde duran Rohat, üçünün gidişini izlerken rahatladığını ve omuzlarından ağır bir yükün kalktığını duyumsadı. Üçü de birkaç adım atıyor, geri dönüp gözyaşları içinde Rohat’a bakıyor, sonra tekrar yürüyorlardı. Gözden yitinceye kadar bu böyle sürdü. Yağmur gibi bombaların yağdığı gökyüzüne baktı Rohat. Koyu bulutların toplandığı gökyüzü kirli bir grilikteydi...

Kimyasal silah kullanılacağı anonsuyla Cûdî ve Nur Mahallelerinde direnen bir avuç genç dışında kimse kalmadı. Sadece direnişçilerin kaldığını anlayan devlet güçleri, bütün olanaklarını seferber ederek saldırıya geçti.

Başı ve sonu belirsiz saldırıların bir zamanı ve mekânı yoktu. Savaşın oldukça şiddetlendiği günlere girilmişti. Çatışmaların olmadığı mevzii, nokta, sokak ve ev kalmadığından önceki kayıplara ve yaralılara yenileri ekleniyordu. Yaralıların konulduğu hastane evlerinin sayısı da habire artıyordu. Yapılan ağır bombardımanlardaki dayanıklılığından dolayı çok katlı binaların bodrumları, kullanılan hastaneler için özellikle tercih ediliyordu.

Saldırıların yoğunluğu ve şiddeti, daha önce kullanılan nokta, mevzi ve hendekleri işlevsiz hale getiriyordu. Direnişçi gençler için her yer kalacakları ve savaşacakları bir eve, noktaya ve mevziye dönüşüyordu. Zorluklarla ve engellerle dolu bir yaşama giriliyordu. Tehlikenin, korkunun, cesaretin, açlığın, uykusuzluğun, yorgunluğun, iradenin ve gücün birbiriyle yarıştığı, yaşanan her anın bir sınama ya dönüştüğü süreçlerden geçiliyordu. Gözlerde parıltı, ışıktaki şevkle, yüzlerde eksilmeyen gülüşteki moralle ölümün kıyısında ve çemberinde yürünüyor. Katledilen veya yaralanan yoldaşından kalan boşluğu doldurmak için her gün sayıları biraz daha azalan direnişçilerin yaşamalarında küçük bir boşluk bile kalmıyordu artık.

Dıştan bakıldığında yaşları, giyim ve kuşamlarıyla tek

bir kişi gibi görünerek birbirine benziyor, yakından bakıp tanıdıkça her birinin ayrı bir renk ve ayrı bir dünya olduğu fark ediliyordu. Her biri o gencecik yaşına bakmadan ömrünün en canlı, en dinamik, en kıpır kıpır günlerini özgürlüğün yüce hayallerine adayarak çok erken büyüyordu. Kendi yaşamlarını devrimci ve özgür yaşam olarak tanımlıyor, zorlu ama uğruna bedel vermeye değer bir yaşam olduğunun bilinciyle hareket ediyorlardı. Bundandır ki en zorlu zamanlarda bile bıktıran, yıldırان, yakınan bir söz ve davranışta bulunmuyor; sürekli bir moral, bir heyecan ve coşku halindeki akışla yaşıyorlardı.

Cûdî mahallesini bir hilal gibi saran Çar Kendal, Caferi Sadık ve Kasaphane hattında direnen onlarca genç birbirine yakın mevzilerde gece gündüz demeden, günde en az birkaç kez ağır saldırıya uğruyorlardı. Buna rağmen direniş kararlılığından bir adım geri atmadan üstlendikleri noktalarda direniyorlardı. Bu mücadele gücünü ve iradesini, kendilerini çelik yürekli, gül yüzlü yoldaşlar topluluğu haline getirmekten alıyorlardı. Direniş mevzilerinde ortaya çıkan ruh, kollektifleşen özgürlük ruhunun her bir direnişçiye birbirine yakın düzeyde yansımasıydı. Dünyanın en büyük ordularından birine sahip bir devlete karşı, yürekli üç yüz gençte gerçekleşen özgür insan duruşu, amacı diz çöktürmek olan devletçileri çaresiz bırakıyordu.

Caferi Sadık hattında direnişin en önemli yerlerinden biri Şehit Dilxwaz Noktası'ydı. Her nokta genelde Dörtüyl ya da Üçüyl ağzında bulunduğu için, kurulan mevzilerin isimleri de efsane hilal hattının direniş adı haline gelmişti. Nasıl ki Beton Cadde ve Dilbirîn Noktası'nın direnişteki ısrarı sürdüyse, Şehit Dilxwaz Noktası'nın ısrarı da eksik olmamıştı. Bu noktaların öne çıkan direniş öncüleri Ahmet Repo, Rüstem, Sozdar, Pêşeng, Avesta, Jiyan, Soro, Ronahî Hezex ve yerel gençlik kadrolardan Dewran, Şoreş, Canfeda, Serhat, Torî, Eliyê Gülê ve Erdal'dı.

Gençlerin Nokteya Xoce dedikleri Dilbirîn Noktası, Caferi Sadık Tepesi'nde Ehmed El Cezeri Okulu'nun hemen yüz metre aşağısındaydı. Okulu karargâh haline getiren

devlet güçlerinin Dilbirîn Noktasını geçmeden Cûdî'ye inmeleri mümkün değildi. Okuldan yapılan saldırılara karşı en etkili silah, caddelere yerleştirilen mayınlardı. Zırhlı araçlar mayınları aştıklarında ise B-7, BKC ve ferdi silahlarla karşılık veriyorlardı.

Caferi Sadık hattında direnişin her günü zorluydu. Ancak son günlerdeki direniş daha da zorlu hale gelmişti.

Sozdar, Ahmet Repo, Ronahî Hezex ve Şoreş'in kaldıkları iki katlı ev, gece sabaha doğru iki saat boyunca tank ve kobralarla yapılan atışların hedefi oldu. Yağmur gibi dört taraftan bomba ve mermi yağdı üzerlerine. Kendilerini evin arka bölümündeki banyoya atarak konumlandılar. Evin üstüne ve ön taraflarına isabet eden bombalar kaldıkları yeri etkilemese de, toz ve barut kokusu dayanılır gibi değildi. Üstlerine attıkları battaniyelerin altında güçlkle nefes almaya çalışıyorlardı.

İki saat boyunca yapılan yoğun bombardıman bitti. Bir süre daha öylece beklediler. Herhangi bir ses ve hareket görmeyince bulundukları yerden çıktılar. Gün ışıdığıında eve baktıklarında evden eser kalmadığını gördüler. İki katlı ev yerle bir edilmiş, moloz yığınınına dönmüştü.

Evin yakınındaki Camide bir hareketlilik fark eden Şoreş, az ilerisindeki Sozdar'ın yanına gitti.

“Sanırım düşman Camiye sızma yapmış” dedi kulağına fısıldıyormuş gibi alçak sesle.

“İki saat boyunca yaptıkları bombardımandan kurtulmanın imkânsız olduğuna inandılar. Camiye sızma yaparak bizleri aramaya gelenleri de pusuya düşürüp katletmeyi hesaplıyorlar. Böyle düşünüyorlarsa çok iyi! O halde boş durmayalım. Beni izle yeter.”

Konuşmasını bitiren Sozdar, Şoreş'in bir şey demesine fırsat vermeden yıkıntıların arasında gizlenerek Camiye doğru yürüdü. O'nu Şoreş izledi. Kurşun hızıyla yürüyordu.

Bir anda caminin avlusuna dalan Sozdar, pimini çektiği el bombasını askerlerin ortasına fırlattı. Daha bomba patlamadan Şoreş'in bikiyle taraması, askerlerde şok etkisi ya-

rattı. Neye uğradığını şaşırarak askerlerin canhıraş bağırtiları, patlayan bomba ve kurşunların sesine karıştı. Sozdar'la Şoreş korunaklı bir yere geçerken zırhlı araçlarla takviye gelenler, cami avlusundaki ölü ve yaralıları alarak geri çekildi.

Devlet güçlerinin geri çekildiğini görerek rahatlayan Şoreş, sevgi yüklü bakışlarını yanındaki Sozdar'a çevirdi. Ne zamandır tanıyordu Sozdar'ı. Her koşulda inanılmaz düzeydeki cesareti ve soğukkanlılığını korumasıyla hayranlık duyduğu arkadaşlarından biriydi. Özellikle annesi Taybet İnan'ın vahşi uygulamalar sonucu katledildiğini öğrendikten sonra daha bir olgunlaşmış ve annesinden gelen bir heybeyi taşımaya başlamıştı. Sanki annesini kaybetmesi, mücadeleye daha fazla bağlanmasını ve ana olmanın kutsallığını temsil eder duruma gelmesini sağlamıştı. Sozdar'daki ana kutsallığını anlamaya çalışırken düşünceleri kendi anasına kaydı. Anasıyla kızkardeşi arasındaki ilişkinin nasıl olduğunu hatırlamaya çalıştı. Geçmiş anılar gözlerinin önünden akıp giderken, "Tabii ya! Kürdistan anaları, kutsal analık güdüsünü çocukluğunun ilk günlerinden başlayarak parça parça kız çocuklarına aktarırlar. 'Analık kutsallıktır. Herkesin anası olabilmelisin' felsefesiyle kız çocuklarını büyütürler. Bu felsefeyle şekillenen kadınlar, ana kutsallığını yaşatan güdüyü, yaşamı koruyan ve savunan güdüye dönüştürürler. Bu nedenle kadın ve yaşam eşdeğer hale gelir" diye düşündü.

Bir an daha Sozdar'ın kişiliği üzerindeki yoğunlaşmasını sürdürdü. Bir savaşçıda olması gereken dikkat ve duyarlılık fazlasıyla vardı. Bilgi toplama ve topladığı bilgiyi arkadaşlarıyla paylaşma yönü çok gelişkindi. Kendinde bir şey bırakmamacasına herkesle paylaşırken bir kabile tanrıcısını aratmazdı.

Her sabah herkesten önce kalkar, yolları ve sokakları kontrol eder, nöbet yerine giderek saatlerce kıpırdamadan düşmanı izlerdi. Yorulmak nedir bilmezdi. Ara vermek, dinlenmek O'nun için geçerli değildi. Nöbet yerinde oturur, kıpırdamadan saatlerce durabilirdi. O halini görenler bazen

zorla onu nöbet yerinden kaldırırlardı. Akli ve yüreği kadar eli de hep tetikteydi. Bir yerde arkadaşlık ve fedailik ruhu güçlüyse, orada Sozdar'ın olduğunu herkes bilirdi. Görev yaparken yaşadığı duygu, küçükken uyandığında çatıya, taş duvara, köyün toprak yolundaki su birikintilerine düşen yağmurun sesini duyduğundaki duygularının aynısıydı. "Çocukluk hayallerine bağlı yaşayan ender arkadaşlardan biri" diye düşündü.

"Bakıyorum daldın yine, hayırdır yoldaşım?"

"Önemli bir şey yok. Az önceki saldırıda bir an bile düşünmeden düşmanın içine dalman beni etkiledi."

"Neyi etkiledi seni?"

"Bir anda karar vermen, fedai ruhla kendini öne atarak beni kayırman etkilemez mi?"

"Ben dursaydım aynısını sen yapardın yoldaşım. Benim yaptığım ne ki? Bir de Pêşeng ve Ronahî arkadaşları gör-sen! Benim ilham kaynağım bu türden arkadaşlar."

"Nasıl yani?"

"Bildiğin gibi Caferi Sadık'taki mezarlığın yakınında Pêşeng ve Ronahî arkadaşların öncülük ettiği özgün kadın noktası var. Biri Amedli, biri Hezexlidir. Neredeyse tam otuz gündür düşmanın bütün saldırılarına karşı dimdik ayakta durmayı başardılar. Bu bile büyük bir güç ve moral veriyor. Düşünebiliyor musun, günün önemli bir bölümünde uyanık kalmaları yetmiyormuş gibi her türden saldırıya, kleşlerine davranmadan önce zılgıtlarıyla yanıt verdiler. Bundan dolayı düşman bir adım ilerleyemedi. Onlara bakarken şunu düşünüyorum: Bu topraklar, güneşin ve ateşin kutsallığıyla yaşamın yeniden harlandığı bir zaman aralığında bulunuyor. Güneşin ve ateşin kutsallığını kendinde var edenler, bu zaman aralığının parlayan yıldızları durumuna geliyorlar."

"Bizler bu zaman aralığının parlayan yıldızları olabilir miyiz sence?"

"Olmaya adayız, olup olmayacağımızı ise halkımız ve tarih yazacak."

"Haklısın galiba. Mesela Pêşeng arkadaş o mevzide bir ay boyunca savaştı. Yaralanıncaya kadar da mevzisinden

ayrılmadı. O hattın doğal komutanı haline gelmişti. İki arkadaş arasında uyuşmazlık olduğunu duyduğu an ne yapar eder, o uyuşmazlığı çözerek yoldaşlık ruhunu egemen kıldı. Bir göreve gidilse, en önde o yürürdü. Saldırılarda en önde olduğu halde yemek yemede en sona kalırdı. Sadece kendininkini değil, ulaşabildiği tüm mevzileri günlük kontrol etmeden duramazdı. Boyu ateşten uzun, yüzü ise yaşamın kendisi kadar güzeldi.”

“Silvan’da istediklerini yapamamış olmanın hırslıyla bıkmadan usanmadan çalışır, yaratıcı bir pratiğin sahibi olurdu. En son ayağından yaralanırken yanımdaydım. Hastaneye götürürlerken gözlerinin içine baktım. ‘Daha işim bitmedi’ der gibi bakıyor ve gülümsüyordu” diyen Sozdar duraksadı. Bakışları boşluğa dalmış gib yıkılan evin moloz yığınınına kaydı. Sayıklar gibi sürdürdü konuşmasını.

“Ya Ronahî arkadaş için ne demeli? Yaralanıncaya kadar yanımdaydı. Motivasyon deyince akla hemen Ronahî gelirdi. Sanki temel gıdamız moral, aççımız da Ronahî’ydi. Öyle bir savaş ortamıydı ki, tek bir gün değil, tek bir saat bile moralsiz kalmak düşmanın zaferiyle sonuçlanabilirdi. Militan dediğin bazen kızar, bozulur, üzüldür, ama asla moralini yitirmezdi. İşte o militan, Ronahî yoldaştı. Güzel bir devrimci kadındı. Gençlik kadrosu olmanın getirdiği o özgüveni en iyi taşıyanlardandı. Son ablukadan iki ay önce gelmişti. Direnişin güçlendirilmesinde önemli rol oynadı. Halkla ilişkileri o kadar sıcaktı ki, yanına gittiği insanlar O’nu kolay kolay bırakmak istemezlerdi.”

“Valla helal olsun size” diyen Ahmet Rapo, nereden geldiği belli olmadan yanlarında bitiverdi. Yüzünden eksik etmediği güleç ifadeyle Ronahî Hezex’de yanımdaydı.

“Helal olsun demek yetersiz bence. Can-ı gönülden kutlarım sizi, demek daha doğrudur” diyen Ronahî araya girdi.

“Yine ne oldu heval Ronahî? Sesinde kusur işlemişiz gibi kinayeli bir hava var. Sana da öyle gelmedi mi heval Sozdar, yoksa yanılıyor muyum?”

Şoreş’in göz kırptığını gören Sozdar, takılmayı sürdürdü. “Bana da öyle geldi. Sanki iğneleyen, söylemek istediği-

ni dolaylı mesaja dönüştüren bir havayı ben de hissettim.”

“Kattiiyennn!” dediğinde bayağı uzattı. Sonra gülümseyerek sevgiyle arkadaşlarına bakıp ciddileşti. “Ne kinayesi heval, konuşurken oldukça ciddiydim. Nasıl ciddi olmam ki? İki saat bombardıman altında ölüm kalım savaşı vererek kefeni yeni yırttık demeden, o enkazın altından çıkar çıkmaz en güçlü eylemi yaptınız. Şimdi de hiçbir şey olmamış gibi kafa kafaya verip derin bir sohbete dalmışsınız.”

Yüzüne yaydığı dolu bir gülümsemeyle Ronahî’ye bakan Sozdar, düşünmeden edemedi. Karşısında duran arkadaşısı son derece doğal bir güzelliğe sahipti. Siyah gözlerinde güzel bir derinlik ve dingin bir ifade vardı. Gözleri iki iri siyah üzüm tanesine benziyordu. Düşünceli yüzü biçimli ve durgun akan bir su gibiydi. Bakışları kendine güvenen, bilgili insanların bakışlarını aratmazdı. Bir tutam saç, geniş alnını süslerdi. Alnı da berrak yüzüne yakışırdı. Uzun, siyah, dalgalı saçları, güneş vurduğunda deniz dalgaları gibi parıldardı. Kaşları, gözleri, kirpikleri buğday tenli yüzünde koyu renkte bir nakış gibi görünürdü. Gözlerine dikkatli bakıldığında, gözbebeklerinin derinliğinde ateş gibi parlayan kıvılcımlar halindeki coşku apaçık görülürdü. O coşku bazen bir hüzne, bazen de derin bir kedere dönüşebilirdi.

“Ölü ve yaralılarını alıp kaçan düşmanı görecektiniz. Sağanak yağmur altında şilopilo (sırılsıklam) olan kediler, bir an önce kendilerini sıcak bir eve atmak için nasıl kaçıyorsa, düşmanın durumu da aynen öyleydi” diyen Ahmet Rapo’nun esprisiyle, düşüncelerinden sıyrılıp bir kakhaha atarak arkadaşlarının kakhahalarına eşlik etti.

Kakhahaları kesildiğinde “tabii, biz de boş durmadık bu ara. Siz eylem yaparken, duyduğumuz slogan seslerinin izini sürdük. Öğrendiğimiz kadarıyla yaklaşık yüz kişiden oluşan kalabalık bir kitle, düşman ablukasını yararak Taziye Evine ulaşmayı başarmış” diyen Ronahî’yi Ahmet Rapo tamamladı.

“Demek ki istenirse varılamayacak yer, yarılamayacak abluka yoktur. Belki gelmeyenlere örnek olur, cesaret verir de, onlar da tekrar mahallesine, evine dönererek direniş

içindeki yerlerini alırlar.”

“Kimyasal silah kullanılacağı korkusuyla iki gün önce gittiler. Üçüncü güne girdiklerinde geri geldiler. Bu demek tir ki, diğerleri de parça parça gelecekler” diyen Şoreş’in sevincine diyecek yoktu.

“Şimdi orada olmayı isterdim” diyen Sozdar’ın konuşması bitmeden Ronahî sözünü kesti. “Halkımızın bu geliş i üzerine her birimiz bir yorum yaptık. Bu yorumlarımızın ne denli gerçeği yansıttığı belli değil. Bunu bilmemizin yolu, bizden bir arkadaşın oraya gidip gelişmeleri öğrenmesinden geçer. Bu biri neden Sozdar heval olmasın?”

“Yok heval, ben öylesine söyledim. Alanı boş bırakamayız. Her an düşmanın yeni bir saldırısı gerçekleşebilir” diyen Sozdar, sırayla arkadaşlarına baktı. Şoreş ve Ahmet Rapo’nun, Ronahî’ye katılmasıyla karar verilmiş oldu.

Zaman geçirmeden yola düşen Sozdar, hızlı yürüyüşüyle on dakikada Taziye Evine vardı. Taziye Evi hınca hınç doluydu. Sevinci, coşkuyu, hüznü yansıtan duyguların hepsi iç içe yaşanıyordu. Sigara dumanıyla dolan içeride, oturacak yer bulunmuyordu. Sıkışarak yan yana oturan kitlede bakışlarını gezdirdi. Çoğunluğu yaşlı kadın ve erkeklerden oluşuyordu. Bir kısmı da orta yaşlarda gösteren bir kesimdi. Gelenlerin yarından fazlası şehit ve tutuklu analarıydı. İçlerinde gençler hemen hiç yoktu.

Bakışları konuşan Siyabend’e kaydı.

“Sizler mahallenizi, evinizi, çocuklarınızı terk etmenin mahcubiyetiyle geldiniz. Niye gittiğinizi izah etmeye çalışırken yaşadığınız vicdani muhasebeyi ve ezikliği görüyoruz. Gördüğünüz gibi durumumuz iyidir. Düşmanın halkı kandırmak için yaydığı propagandalardan çok farklı bir durumdayız. Burada eksik olan sadece sizin desteğinizdir. Yapacağınız en iyi şey halkı örgütleyip buraya, evlerine geri göndermektir. Düşmanın en fazla korktuğu sizlersiniz, halktır. Gelmeniz bizi çok sevindirdi, ama direnen gençler, yani Cizreli gençler biraz alınmış, onu da bilin.”

Siyabend’in sustuğunu fırsat bilen yaşlı kadınlardan bazıları yaşadıkları çaresizliği ağlayarak, devlete ve Erdo-

ğan'a beddualar yağdırarak anlatmaya girişti. Gelenlerin hepsi küçük çocuklarını Bajarê Kevn tarafında bırakmışlardı. Direniş içindeki çocuklarının durumunu öğrenip tekrar geri gitmek için gelmişlerdi. Savaşamayacak durumdaki yaşlıların ve çocukların durumu, halkın direniş içinde kalmasını olumsuz etkileyen bir rol oynamıştı. Halkın bu zayıf yanını bilen devlet güçleri, özellikle çocukları hedeflemişti. Sadece susuzlukla, açlıkla ve hastalıkla baş başa bırakarak değil, acımasızca öldürerek de halka gözdağı veriyordu. Çocukların böylesine bir vahşete mahkûm edilmesi, halk kadar direnişçileri de zorluyordu. Bunun ağırlığını iliklerine dek hissedenden Siyabend, konuşmasını bağlarken ne diyeceğini tekrar tekrar düşündü. Gelen halka "ille de kalın" demek, katı vicdanlı olmak anlamına gelirdi.

"Gelişiniz bizleri fazlasıyla mutlu etti. Bu nedenle hepimize teşekkür ediyoruz. Eğer yapabiliyorsanız gittiğiniz yerde halka cesaret verip beraberce tekrar mahallenize, evinize ve direnen çocuklarınızın yanına gelebilerseniz, hem sizin hem de bizim durumumuz çok iyi olur. Geri dönmeyi başaramazsanız bile, bize olan inancınızı ve güveninizi yitirmeyin yeter."

Yerine oturan Siyabend'in ardından, ayağa kalkan Mehmet'in gür sesi salonda yankılandı "başta hepiniz hoşgeldiniz. Eğer merak ediyorsanız söyleyeyim. Cizîra Botan gençleri, Cizre'nin ve Kürt halkının onuruna sahip çıkıyor. Siz de biliyorsunuz, bu gençler bir zamanlar Cizre'nin taş atan çocuklarıydı. Düşman bunlara bile tahammül etmedi. Taş atan çocuklar adı altında yüzlerce Kürt çocuğu cezaevlerine atıldı. O çocuklar cezaevlerinde kendilerini geliştirerek bugün Cizre sokaklarının direnişçileri oldu. Düşmana karşı bir aydır verilen direnişin hepsi onların ve sizin özgürlük eserinizdir. Cizîra Botan'da yaşanan vahşet de faşist AKP'nin eseridir. Cizre'de yaşanan varlık direnişidir. Cizre, kendisine biçilen ölüm kefenini yırtmıştır. Tarihsel rolünü oynamıştır. Siz buraya gelerek bizi sevindirdiniz, gençlere güç verdiniz. Bu iradeyle savaşın içinde yönünüzü direniş mahallelerine verdiniz. Sizi kutluyoruz."

Duygularını gizlemeyi bilmeyen Mehmet'in konuşması oldukça duygu yüklüydü. Direnişteki gençlerin yalnız kalmasının, dayanamaz duruma gelen halkın mahalleyi terk etmesinin yaratacağı sonuçları kestirerek çok üzülmüyordu. Bu üzüntüyle yaptığı konuşmanın duygusallığı gelenleri oldukça etkiledi. Bazı yaşlı kadınlar gözyaşlarını tutamayıp beddualar eşliğinde ağladı. Konuşmasını bitirince yakından tanıdığı kişilerle birebir konuşup ne yapabileceklerini tartıştı. Aralarında iş yapabilecek kişileri görevlendirerek her koşulda örgütlü hareket etmeleri için geniş bir perspektif sundu.

İki saatleri dolunca gelenlerin geri döneceği söylendi. Taziye Evinde bulunanların katıldığı bir merasimle vedalaşma faslı başladı. Hepsinde birbirlerine son kez bakıyorlarmış gibi bir duygu vardı. Gidenlerin çaresiz ve ezik halleri havayı oldukça dramatize etti.

Gidenler arkalarında bıraktıkları direnişçilere üzülrken, direnişçiler gidenlerin ezik ve çaresiz hallerine üzüldü. Slogan ata ata gelmişlerdi. Hüzün yüklü gözyaşlarıyla, buruk ve ezik duygularıyla, yüreklerini yakan ağır bir acıyla ayrılıyorlardı.

Dramatize olmuş havayı daha fazla kaldıramayacağını anlayan Sozdar, Mehmet'le Siyabend'in yanına gitti. Yaşadıkları bombardıman ve camiye sızan JÖH elemanlarına dönük eylemle ilgili kısa tekmilini verdikten sonra arkadaşlarıyla vedalaştı. Salondan avluya çıktığında dört arkadaş tarafından taşınan battaniye içinde bir yaralının getirildiğini fark etti. Hemen yanlarına koştu. Battaniye içine uzanmış gülümseyen Gever'i gördü. İçeri götürmeleri için taşıyan arkadaşlarına yardımcı olurken, Gever'in espri dolu konuşması kulaklarına doldu.

"Kaç defa 'bırakın kendim yürürüm' desem de anlatamadım. İlle de bana takılacaklar ya! Bu alçak düşmanın alacağı olsun! Bunlara benimle alay etmelerinin kozunu verdi. Ayağa kalktığımda misliyle hesap sormazsam, bana da Muxtar demesinler!"

Daha konuşuyordu ki, Taziye Evinin bodrumuna indi-

rildi. Masanın üzerine uzatıldı. Hacer, Çeman ve Behram masanın etrafında yerini aldı. Başında, yüzünde herhangi bir yara yoktu. Sağ ayağı kasığına kadar kanlar içindeydi. Makası eline alan Behram, ilk iş olarak pantolonun sağ ayak tarafını kasığına kadar keserek yarayı açığa çıkarmak oldu. Bombaatarla parçalanan kemik ve damarları belirgin olarak görülüyordu.

Yarayı inceledikten sonra Hacer’le Çeman’a baktı.

“Yarası oldukça ağır. Bu koşullarda yapabileceklerimiz sınırlıdır. Bence kanamayı durduracak şekilde müdahale edip zaman geçirmeden bir hasteneye gönderelim.”

“Aslaaa” diye bağırان Gever, yalvaran bakışlarla Siyabend’e baktı. Sozdar’ın yerine gitmesini isteyen Siyabend, Gever’in bakışları karşısında ne diyeceğini bilemedi. Bir an düşünüp “ne yapalım?” dercesine Hacer’e dikti bakışlarını.

“Yerel gençlerden biri olsaydı hemen gönderelim derdim. Ancak Gever hevali gönderirsek düşman anında infaz eder. Kendisi de gitmeyi istemiyor zaten.”

“Burada yapabilecekleriniz nelerdir? Onu söylesen daha iyi olur” diyen Mehmet araya girdi.

“Behram’ın dediği doğrudur. Bu koşullarda yapabileceklerimiz çok sınırlı. Kanamayı durdurarak ayağı alçıya alabiliriz. Ne zaman ve nasıl iyileşir bir şey diyemem.”

“O halde işinizi sürdürün” diyen Siyabend, ameliyat masasından uzaklaşıp Gever’i getiren gençleri yanına çağırdı. “Gever nasıl bu hale geldi heval? Orada değil miydiniz? Neden bu hale gelmesine izin verdiniz?”

“Düşmanın çok yoğun saldırısı vardı ve her birimiz bir yerde mevzilenmiş çatışıyoruz” dedi gençlerden biri. “Nasıl olduğunu görmedik. Ama Gever’i bize teslim eden Rojhi-lat arkadaş durumu anlattı.”

“Ne anlattı?”

“Bir grup arkadaşın cephaneleri bitmek üzere olduğu için düşmanın ağır saldırısı karşısında dayanamayıp yerlerini bıraktığını duyan Gever, bir timi yanına alıp oraya gitmiş. Mevziyi tutmaya çalışırlarken bombaatar saldırısına uğramışlar. Bir bombaatar mermisi ayağına isabet etmiş.”

“Tamam heval, anladım. Sizler de mevzinize gidebilirsiniz. Soran arkadaşlara durumunun iyi olduğunu söyleyin.”

“Durumunun iyi olduğunu söyleyin” dedi, ama Gever’in durumu iyi değildi. Hayati tehlikesi yoktu, ancak ayağından ve kasığından ağır yara almış, yürüyemez duruma gelmişti. Mevcut koşulların ve olanakların kısıtlılığı göz önüne getirilirse uzun bir süre felce yakın bir durumda kalacağı kesindi. Buna rağmen Gever yine aynı Gever’di. Doktorlar yaraya müdahale ederken yine gülüyor, şakalaşıyor, herkeşe moral vermeye çalışıyordu.

Cûdî Mahallesini koordine ederken çok önemli bir boşluğu dolduruyordu. Yaralanmasıyla hem kendisinin doldurduğu boşluk, hem savaş dışı kalmasıyla kendisinden doğan boşluk açığa çıkıyordu.

Ortaya çıkan boşluğu kiminle nasıl doldurabileceğini düşündü. “Son dönemlerde peş peşe öncü kadroların ya şahadetine, ya da yaralanmasına tanık oluyoruz. Her birinin yarattığı boşluk giderek doldurulamaz hale geliyor. Belli sayıda kadro bileşenimiz var, bir süre daha takviyelerle idare edebiliriz. Peki ya sonra?”

“Peki, ya sonra?” dediğinde duraksadı. Bakışlarını boşluğa dikti. Bir yandan her geçen gün biraz daha tükenmeye yüz tutan cephaneyi nasıl bulacak, diğer yandan öncü kadroların ve savaşçıların birer birer savaş dışı kalmasını nasıl önleyecekti? Kış süreciydi. Bağlı olduğu Cûdî Eyaleti kış üstlenmesindeydi. İstese bile tümüyle ablukaya alınan Cizre’ye takviye yapmasının olanağı yoktu. Kendi yağında kavrulmaktan başka ne şansları, ne de seçenekleri vardı. Yapacağı tek şey, mevcut kadro, savaşçı ve cephaneyi en iyi şekilde korumanın ve kullanmanın yolunu bulmaktı.

Bir değil, üç değil; onlarca kritik mevzi vardı Cûdî Mahallesi’nde. Devlet güçleri bütün mevzilere aynı anda saldırıyor, zorluyor, direniş ısrarını ve iradesini kırmak istiyordu.

Çok sınırlı imkânlar dışında başka bir şeyleri bulunmayan gençler ise, direniş ısrarını sürdürüyor, yaralanma ve ölüm olmadıkça bir milim de olsa mevzisinden geriye git-

miyorlardı.

Hezex Caddesine yakın mevzilerin sorumluluğunu Rojhilat ve Dicle dışında gençlik kadrosu Mazlum yürütüyordu. Rojhilat ve Dicle'nin savaş deneyimi olsa da, Mazlum'un ciddi bir deneyimi yoktu. Buna rağmen başından beri genel çalışmalara katılmaktan ve pratik içinde pişerek sorumluluğunun gereğini yerine getirmekten geri durmuyordu. Daha da önemlisi, bu mevzilerin bulunduğu alan Kasaphane'nin tepesi denilebilecek bir yerdeydi. Alanı stratejik hale getiren, arazi yapısının yüksek oluşuyla üzerine yapılan çok katlı yüksek binaların birbirini tamamlamasıydı. Bu stratejik önemin farkında olan devlet güçleri, bu alana özellikle yüklenip Kasaphane'yi düşürerek Nusaybin Caddesi'ne kadar olan geniş bir alanı tümüyle denetime almayı hedefliyordu.

Kasaphane alanını sürekli diri tutması gerektiğini düşünürken, cihazına gelen çağrıyla düşüncelerinden sıyrıldı.

Cihazı açan Siyabend, verilen tekmili dinlerken yanına gelen Mehmet'e baktı. Tekmilin bitmesini bekleyerek cihazı kapatıp Mehmet'in merak içindeki bakışlarını daha fazla yanıtsız bırakmadı.

"Gever'in yaralanması üzerinden birkaç saat geçmeden, yaralandığı noktaya yakın mevzilere üç tank, beş kobra ve iki ejder'le yoğun bir saldırı başlamış. Tanklardan birini darbeleyen Rüstem, yanındaki Berzan arkadaşla yakınlar da bulunan bir eve sığınmış. Durumu fark eden başka bir tank Rüstemlerin kaldığı evi vurmuş, ev tümünden yıkılmış."

"Ya arkadaşlar..." dediğinde sustu.

Önüne eğdiği başını kaldırmayan Siyabend, konuşmasını sürdürdü. "Rüstem ağır yaralanmış. Arkadaşlar buraya getiriyorlar. Berzan ise şehit düşmüş."

Yüreğinden vurulmuşçasına acıyla yüzünü buruşturdu, olduğu yere çömeldi. Rüstem'i gözlerinin önüne getirip hakkında bildiklerini anımsamaya çalıştı. Ne kadar düşündüyse elle tutulur bir bilgiye sahip olmadığını görerek kendisine kızdı. Rüstem'le ilgili tek bildiği, dağdan gelen Hak-kârili bir kadro oluşuydu.

Rüstem'e dönük düşüncelerini Berzan'a yöneltti. Henüz yirmili yaşlara yeni giren Berzan'ı ise iyi tanıyordu. Babasını 1990'lı yıllarda devlet güçlerinin saldırısında kaybetmiş, yetim büyümüştü. Ailenin tek çocuğu olmasından dolayı ailesinin geçim sorumluluğu da omuzlarına binmişti. Azadiya Welat Gazetesi'nin dağıtımcılığını yapmakla yetinmezdi; bazen belediyede, bazen de inşaatlarda çalışarak ailesinin geçimine katkıda bulunan emekçi bir gençti. Azadiya Welat'ı dağıtmanın dışında gençliğin veya örgütsel çalışmaların herhangi bir alanında yer almasa da, sık sık mevizilere gider, pratik ne iş varsa hazır olduğunu söyleyerek yapardı. Direkt direniş cephesinde yer almaz, ama cephe gerisi işleri de direnişçilere bırakmazdı. Babasının anısına bağlılığın gereğini yerine getirirken direnişçilere büyük bir sevgiyle yaklaşır, her fırsatta bağlılığını göstermekten geri durmazdı. Hem babasının şehit oluşunu, hem emekçiliğini gözetken direnişçiler de O'nu el üstünde tutar, kendisi istemedikçe her hangi bir iş veya görev vermezlerdi. Saldırıların yoğunlaştığı son günlerde silah kaldıracığını söyleyip Rüstem'in yanında soluğu almıştı. Aktif olarak mücadeleye ve direnişe katılmasının bir ayı dolmamıştı daha. "Yaşama ve mücadeleye doymadan toprağın koynuna girmesi ne acı!" diye söylendi.

Biraz daha düşününce "Berzan'ın hikâyesi 1990'lı yıllardan bu yana yaşatılan devlet zulmünün ve bu zulüm karşısında verilen direnişin özeti gibidir. Berzan 1994 doğumlu bir direnişçi. Cizre'nin Yeşilyurt köyünden. Yeşilyurt köyü 1989'da zorla insan dışkısını yedirme olayının yaşandığı köydü. Yeşilyurt davası olarak kayıtlara geçmişti. Yaşamını yitirdiği güne kadar amcasının evinde yaşamaktaydı. Babası Kemal Mubarıs, 1994 yılında kontrgerilla tarafından kaçırılmış ve o günden beri kayıptı" diye söylenirken, öfke yüklü duygularını iç dünyasına yöneltti.

İç dünyasındaki çatışmayla cebelleşirken, ölümden kıl payı kurtulan Rüstem'in Taziye Evine getirildiğini gördü. Hemen üzerine koştu. Yara bere içindeki yüzü çok fazla şişmişti. Yüzünün aşırı şişmesinden kaynaklı gözleri gö-

r nmez hale gelmişti. Buna rağmen bilinci oldukça açık ve yerindeydi. “Heval Mehmet ben iyiyim” diye seslenirken “Doktor arkadaşlar yaralar ma hemen pansuman yapsın, mevzime gideyim” diyerek yakarıyordu. Mehmet’in uzun süre dil dökmesi sonucu, bir süre dinlenmesi konusunda güçlükle ikna oldu.

Rüstem’in geçmişiyle ilgili yeterli bir bilgiye sahip olmasa da, Cizre’ye geldiğinden beri yaptığı gözlemlerle yeterince tan m ıştı. Yatırıldığı yataktan uzaklaşıp Rüstem’e bakarken, yaptığı gözlemler sonucu kimi özelliklerini anımsamaya çalıştı. Normal yaşamda son derece sakin ve az konuştuğu halde, direniş süreciyle birlikte inanılmaz bir yetkinlik göstermiş, devlet güçlerine adeta kan kusturmuştu. Bir insanın zorlu koşullarda ve direnişin amansızlığı içinde nasıl hızlı bir kişilik dönüşümü sağladığına iyi  rnek, Rüstem’di. Direniş başladığında bir anda o sessiz sakin Rüstem gitmiş, yerine bir dakika bile boş durmayan, hep akış ve hareket halinde olan, direnişe yön veren ve etrafında saygınlık uyandıran bir komutan gelmişti.

Rüstem’in kullandığı kleşi yanında getirmişlerdi. Duvar dibine bırakılan kleşe gözü ilişti. Kleşin namlusu    parçaya ayrılmış, adeta lif lif olmuştu. Kleşin hali, yapılan saldırının şiddetini anlatmaya yeterdi. “Bir demir parçasına bunu yapan bombardımanın şiddetinden bir insanın kurtulması, gerçekten mucize bir şeydir” diye düşündü.

Gever’in yaralanmasından doğan boşluğu Soro doldurmuştu. Cûdî Mahallesi’ndeki yükü oldukça ağırlaşmış, mevziler arasında mekik dokuyan hale gelmişti. En çok da saldırıların yoğun olduğu Caferi Sadık hattın-daki mevziler arasında gidip gelmek yoruyordu kendisini. Bir an olsun durmuyor, nerede saldırı varsa hemen oraya koşuyordu.

Gever’in yaralanmasından iki gün sonra sabaha doğru Dilbirîn Noktası’na çok yönlü ve ağır bir saldırının başladığını duyunca, yanındaki yerel gençlerden Agir ve Rûmet’ten oluşan iki kişilik bir timle birlikte soluğu orada aldı. Noktanın yakınlarındaki bir evin bodrumuna güçlükle ulaştı. Bodrumun yarım metre büyüklüğünde yola paralel

pencerelerinden birine uzandı. Pencereden çevreyi kontrol ederek ablukanın düzeyini kestirmeye çalıştı. “Bu son, artık burayı yokedeceğiz” havasıyla gelen devlet güçlerinin bir taburluk askeri güçle ve zırhlı araçlarla noktayı kuşatmaya aldığını anladı. Noktaya çıkan yolları kontrol etti. Noktaya varmak ve kuşatmayı kırmak için bir açıklık bulmaya çalıştı. Yoğun çatışma seslerinden dolayı, birkaç yüz metre yüksekten uçuşarak zırhlı araçları yönlendiren insansız hava araçlarını fark edemedi. Sağ tarafında bulunan bir evin yıkıntıları arasında bulduğu bir açığı değerlendirmek isteyerek harekete geçti. Üstten dronlarla yönlendirilen bir ejder’in bodruma yaklaşıp pusuya girdiğinden bihaberdi.

Beraberindeki timle sığınak olarak kullandıkları bodrumdan kapıya doğru çıkarken ejder zırhlısının bomba atarısı ölüm kismaya başladı. Timinin önünde bulunduğundan patlayan ilk bombanın hedefi olmaktan kurtulamadı. Bedenine isabet eden bombanın etkisiyle duvara savrulup yere kapaklandı.

Yarası oldukça ağırdı. Güçlkle soluk alışından birkaç dakikalık ömrünün kaldığını anlıyordu. Bütün enerjisini kullanarak uzak durmaları için eliyle arkadaşlarına işaret etti. Oldukça sakin ve kendinden emindi. Şafağın ilk ışıklarıyla aydınlanan arkadaşlarının yüzlerine son bir defa baktı. Agir’in gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Rûmet’in acı içindeki yüzü, üzüntüsünün derinliğini ve ağırlığını gösteriyordu. Konuşup moral ve cesaret verecek bir iki söz söylemek istedi. Ne kadar çok istese de boğazına gelip düğümlenen sözcükleri bir türlü ağzından çıkaramadı. Yüzüne yaydığı tebessümle birkaç nefes daha aldı. Nefesi kesildi, başı önüne düştü. Gülen gözleri açık kaldı.

Rûmet ve Agir’in elinde kleşlerinden başka bir şeyleri yoktu. “Tanklara ve zırhlılara karşı kleşler ne yapabilir ki?” diye söylenen Agir’a, Rûmet cevap vermekte gecikmedi. “Öyle bir işlev görür ki!..” derken yakınlarına düşen Soro’nun cihazını almak için yere yapışırçasına uzandı. Bir adım kadar süründü. Elini uzatıp cihazı aldı. Önce Siyabend’i arayarak yaşadıklarının tekmilini verdi. Zaman

yitirmeden bodrumun yola paralel pencerelerinden birini mevzi haline getirip pusuya giren zırhlı aracı taradı. Ağır da boş durmadı. Başka bir pencereyi mevzi yaparak ateş etmekten geri durmadı.

Çok geçmeden Siyabend'in oluşturduğu üç tim çatışma alanına vardı. Bir BKC, bir B-7 silahı ve çok sayıda bombayla Dilbirin noktasını kuşatan zırhlı araçlara karşı saldırıya geçtiler. Saatler süren iç içe bir çatışmanın ardından kayıp veren devlet güçleri bir kademe geri çekildi. Soro'nun cansız bedenini bir battaniyenin içine koyan arkadaşları taziye Evinin yolunu tuttu.

Cenaze getirilince üzerine gidip bakmaya gönlü el vermedi Mehmet'in. O'nu ölü yüzüyle değil; hep en canlı, en güleç ve kızıl haliyle hatırlamak için bakmamayı yeğledi. Daha sonra Taziye Evine yakın bir evin avlusunda Soro'nun cenazesini defnetme hazırlığına girildi. Taziye Evindekilerin hazır bulunduğu bir askeri törenle gömüldükten sonra konuşmayı, içi kan ağlaya ağlaya Mehmet yaptı.

"İlk kez şehit düşen bir arkadaşı düşmanın eline geçmesin diye hastaneye göndermedik. Soro arkadaşın cenazesi düşmanın eline geçseydi, çok sevinecek ve büyük bir moral kazanacaktı. Buna izin veremezdik. Buradan hangi arkadaş sağ çıkarsa Soro arkadaşın burada defnedildiğini ailesine söylemelidir" dediğinde duraksadı. Bakışlarını arkadaşlarında gezdirdi. Hepsinin gözleri ıslanmış, acıları depreşmişti. Biraz daha beklese kendisi de ağlayacağını bildiğinden toparlandı ve konuşmasını sürdürdü.

"Cizre'yle özdeşleşmiş, gençliğin ideolü haline gelmeyi başarmıştı Soro heval. Yirmili yaşların ele avuca sığmaz heyecanını, savaşçılığının olgunluğu ile bütünleştirmişti. İlişkilendiği herkesi işe ve eyleme koşturmayı başarmıştı. Mahallelerin tutulmasında, mayınlamada, örgütlemeye öncülük ondan sorulmuştu. Tek başına örgütlediği gençlerle uzun süre Yafes Mahallesi'ni tutmuş, geri çekilmek zorunda kalınırken en büyük acıyı o yaşamıştı. Sadece Cûdî'de değil, Nur Mahallesi'nde de bir mayın atölyesi kurmuş, birçok usta mayıncı yetiştirmiş, değişik el bombaları yapmıştı.

Patlayıcı yapmanın yaratıcılığında üstüne yoktu. Yaklaşık üç kilo ağırlığında, fitilli, yuvarlak demir levhalardan yapılmış el bombalarıyla düşmanın zırhlılarına geçit vermez hale gelmişti. Teknikle iyi olan ilişkisini, taktik yaratıcılıkla bütünleştirmiş, bir tarza dönüştürmüştü. Başarısının kaynağını, kendisini işine ve görevlerine kilitlemekten alırdı.

Fazla uzun konuşmayacağım. Hepiniz Soro hevalle kaldınız, O'nunla çalıştınız ve omuz omuza savaştınız. Eminim benden daha iyi tanıyorsunuz. Bu nedenle sözlerimi Soro arkadaşın dün yazıp cebine koyduğu ve bizim de cebinde bulduğumuz şiiriyle konuşmamı bitirmek istiyorum...

Şehit düşersem kanlı gömleğimi anneme verin.

O'na desinler;

Bu kan Cihat'ın kanıdır,

Parti bayrağındaki kandır,

Artık onun da bayrakta bir rengi var.

Eğer beni görmek isterse,

O bayrağa ve içindeki yıldıza baksın,

O bayrak artık daha kıvı, yıldız daha parlak..."

** ** *

Süt tozundan yapılma sütün içine doğradığı ekmekle hazırladığı lapayı Nûda'ya yedirip, avluya çıktı. Başını gökyüzüne çevirince Cizre'nin üzerine çöken kapkara bulutlardan başka bir şey görmedi.

İnsanın iliklerine işleyen soğuk hava karın habercisi olsa da, neredeyse yere değecek kadar alçalan bulutlar sağanak bir yağmura çağrı yapar gibiydi. Vücuduna yayılan bir titremeyle ne denli üşüdüğünü hissedip içeri geçti. Tekrar tekrar kucığına aldığı Nûda'ya baktı. Yüzü, gözleri, burnu ne kadar da Şerzan'a benziyordu. "Bu kız büyüdükçe Şerzan'ıma daha çok benziyor" diye söylendi. Düşünceleri Şerzan'a kaydı. İçindeki özlem öylesine kabarmıştı ki, günlerdir Şerzan'ı düşünmekten başka bir şey yapamaz duruma düşmüştü. Eli iş tutamaz hale gelmiş, gecesi gündüzüne karışmış, ne yaparsa yapsın bir an bile Şerzan'ı düşünmekten kendini alıkoyamamıştı.

Kızı Nûda bir buçuk yaşına yeni girmişti. Nûda'ya baktıkça Şerzan'ı görür, Şerzan'ı düşündükçe yüreğindeki ateşi korlaştıran özlemi daha çok depresirdi. Bazen Nûda'yı kucığına alır, Şerzan'la konuşuyormuş gibi saatlerce konuşur, sessizce dinleyen Nûda'nın o sevimli halini gördükçe bir nebze de olsa avunurdu.

Gözleri boşluğa asılı kalmış halde düşünürken hecele-yerek "Ba vo" diyen Nûda, yüzünü okşayıp dikkatini üzerine çekmeyi başardı. Bakışlarını Nûda'ya çevirdi. Yalvaran bakışlarla gülümseyerek kendisine bakıyordu.

Heceleme şeklinde yeni yeni konuşmaya başlayan Nûda'nın ağzından çıkan ilk sözcükler "Ba ba" idi. Sık sık o iki heceyi tekrarlar, başka bir şey söylemezdi. Farklı sözcükleri heceleyerek öğretmeye ne kadar çabaladıysa da başarılı olamadı. Nedenini düşünüp durdu birkaç gün. Ayrılıp gitmeden önce Şerzan'la Nûda'nın ilişkisini gözlerinin önüne getirdi. Geçmiş günleri anımsarken o anları yeniden yaşar hale geldi.

Nûda'nın isim babası, amcası Berxwedan'dı. "Neden Nûda adı" diye sorduğunda, "Şehit Nûda Karker'in adı olduğu için" demişti. Amcası olduğu halde isim babası olduğundan herkesten çok Nûda'yı severdi. Nûda ise babasına tapardı. Bir gün görmese dayanamaz ağlar, her tarafta babasını arar dururdu. Akşam eve geldiğinde kapıdan babasının sesini duysa sevinçten adeta kanatlanır, uçmak isterdi. "Sen de benim gibi Şerzan'ıma aşıksın" diye içten içe söylenirken bakışlarını Nûda'ya çevirdi. İçinden geçenleri duymuş gibi Nûda'nın ağız dolusu güldüğünü görünce, yine geçmiş anıların içinde gezinerek konuşmaya başladı.

"Biliyorum, sen de benim kadar babanı özlemişsin. Ne o yanımıza gelebiliyor, ne de biz yanına gidebiliyoruz."

Tekrar "Ba voo!.." dedi Nûda, hecelemesini uzatarak.

"Anladım, babanı anlatmamı istiyorsun, öyle mi? Ağız dolusu gülüşün ve meraklı bakışların, 'anlat!' diyor sabırsızlıkla. Baban yirmi bir, ben ise on dokuz yaşındaydım. Her sene ailece bir şehre mevsimlik işçi olarak giderdik. Yine mevsimlik işçi olarak Giresun'a fındık toplamaya gitmiştik. Cizre'den bir kfile gelmişti. İçinde baban ve ailesi de vardı. Biz orada tanıştık. Hani ilk görüşte aşk derler ya, bizimki de aynen öyle oldu. İlk kez göz göze geldiğimizde elim ayağım birbirine dolandı. Kalp atışlarım hızlandı, avucumun içi hiç terlemezdi hiç, heyecandan terler oldu. Aradan günler geçti. Bir gün baban yanıma geldi. Yaşadığı heyecandan belli ki beni sevdiğini söyleyecek, ama cesaret edemiyordu. Yanıma yaklaştı, 'Asmîn seni seviyorum!' dedi, kekeleyerek. Gözlerimin içine dikilen gözleriyle bana öyle bir bakış baktı ki, anlatamam. Dizlerimin bağı çözüldü desem yalan olmaz.

Hiçbir şey demedim o zaman, ama yüreğim ve gözlerim onda kaldı. Ben de onu seviyordum. Karşılaştıkça ve fırsat buldukça konuşuyorduk. Fındık zamanı bitince ben Siirt'e, o da Cizre'ye döndü."

Duraksayıp daldığını gören Nûda, doğrulup anasına sarıldı ve yüzüne öpücükler kondurdu. Her öpücükten sonra anlat dercesine "Ba vo" demeyi ısrarla sürdürdü. O da Nûda'nın öpücüklerini karşılıksız bırakmayıp kaldığı yerden konuşmasını sürdürdü.

"2012 yılıydı, her yerde açlık grevleri vardı. Döndüğümde birçok arkadaşım gerillaya katılmıştı. Ben de babanı arayarak gerillaya katılacağımı söyledim. 'Sakin gitme, bana bu acıyı yaşatma. Sen gidersen ben sensiz ne yapabilirim ki? Beni bekle, seni almak için yarın Siirte geliyorum' deyip telefonu kapattı. Bir taraftan halkın üzerindeki baskılar, bir taraftan arkadaşlarımdan gerillaya katılması, bir taraftan da baban için yanıyorum. O gece gözüme uyku girmede. Ertesi gün baban Siirt'e geldi. Bir parkta buluşarak bir saat kadar konuştuk. O'nu bırakıp gidemeyeceğimi anlayınca birkaç parça eşyayı almak için eve gittim. Birbirimizi delicesine sevdiğimizden babanla birbirimize kaçarak evlendik. Sonradan ailelerimiz barıştı ve sen dünyaya geldin."

Durup derin bir nefes aldı. Ama öylesine bir nefes alma değildi bu, daha çok yüreğinin derinliğinden gelen bir iç çekişti. O iç çekişle tekrar konuştu.

"Dokuz günlük yasak başlamadan önce Türk devletinin halkımıza karşı baskıları çığırından çıkmıştı. Cizre'nin diğer gençleri gibi baban ve amcan Berxwedan da bu zulmü bir türlü içlerine sindiremiyor, 'Bu devlete dur demenin, haddini bildirmenin zamanı geldi geçiyor. Eğer bu sefer bize yaptıkları zulmün hesabını soramazsak, kendi halkımızı, şehrimizi, mahallemizi, evimizi savunmazsak yazıklar olsun bize' diyorlardı. Yasak başlayınca ikisi de direnişe katıldığı halde her gün eve gelip gidiyorlardı. Bu son yasak başlamadan bir gün önce baban eve geldi. Bakışları, hareketleri, dili çok değişmişti. Ben kendi Şerzan'ımı tanıyamadım. 'Ne olmuş sana dedim, bu ne hal, kötü bir şey mi oldu?'

‘Yasaklar başladığında Nur Mahallesi’ne gideceğim’ dedi. Sesi sanki derin bir kuyudan gelir gibiydi. Konuşurken gözlerinin bebeği kömür gibi kapkaraydı. Ne bileyim, belki de bana öyle geliyordu. Karşımda bir heykel gibi dimdik durmuş, bana talimat veriyordu. ‘Yasak boyunca size yetecek kadar erzak getirdim eve. Mutfağa bıraktım. Artık sen yerleştirirsin. Ben gidiyorum. Nûda ile sen evde kalacaksınız. Eğer bana bir şey olursa, yani şehit düşersem, Nûda’yı anneme teslim edip silahımı sen kaldırarak dağa çıkabilirsin’ dedi. Şerzan’ımın her zaman sütun gibi dik, düzgün bir duruşu vardı, ama o gün sanki boyu daha bir uzun, duruşu daha heybetli geldi bana. Ne yalan söyleyeyim, korktum, heyecandan bir an ne söyleyeceğimi bilemedim. Biraz kendimi toparlayınca, ‘Nûda ve ben sensiz nasıl yaparız, biz de seninle geleceğiz’ dedim. ‘Nûda olmasaydı seninle birlikte giderdik. Nûda’ya kim bakacak? Eğer bu konuda farklı bir çözümün varsa söyle, onu yapalım. Sana ihtiyaç duymayacak kadar büyük olsaydı, anneme bırakır birlikte giderdik. Ama daha çok küçük. Maalesef yapılacak başka bir şey de yok. Buna rağmen illa direnişte yer almak istiyorum diyor-san Nûda’yı anneme teslim et ve gelip direnişteki yerini al. Kararı sana bırakıyorum’ dedi. Ne diyebilirdim ki? Dedikleri doğrudu, ne onu bırakabiliyor, ne senden ayrılmayı göze alabiliyordum. Birlikte gitmek için ne yaptım, ne ettiysem kabul etmedi. ‘Nûda için hiç iyi olmaz. İtiraz istemiyorum, ya Nûda’yı anneme bırakır gelirsin, ya ikiniz de kalırsınız. Ben banyoya geçiyorum, sen Nûda’yı odaya götür, beni evden çıkarken görüp ağlamasın’ dedi ve çıkıp gitti. Gidiş o gidiş yani. İşte böyle bitanem, o gün bu gündür seninle bir başımıza kaldık burada” dediğinde, çektiği özlemin ağırlığı sağanak yağmuru andıran gözyaşlarına dönüştü.

“Ba ba! Ba ba!” diyen Nûda da hüngür hüngür ağlamaya başladı. Ana kız birbirine sarılarak ağladı bir süre. Çok geçmeden kendisini toparlayıp gözyaşlarını sildi. Ağlayan Nûda’yı kucağından yere bıraktı. Elbise dolabından Nûda’nın kalın kışlık elbiselerini çıkardı. Kışlık elbiselerinin giydirildiğini gören Nûda, babasına gideceğini anlamış gibi he-

men sustu. Bir iki hıçkırdı, burnunu çekti, kolunun yeniyle gözyaşlarını sildi. Dışarısı çok soğuk olmasına rağmen ne mızımslandı, ne ağladı, anasının kucağında başını göğsüne dayayıp gözlerini yumdu.

Hızlı adımlarla Bajarê Kevn tarafında bulunan evinden Nur Mahallesi'ne doğru yürüdü. Cizre'yi döven tank ve top atışlarının kulaklarında yankılanan seslerine aldırmandan sımsıkı Nûda'ya sarılmış halde yürüyüşünü sürdürdü. Her patlama sesinde korkuyla sıçrayan Nûda, daha fazla anasına sarıldı.

Nur Mahallesi'nin birkaç giriş yeri vardı. Asmîn'in girdiği sokak Çiyager'in noktasıydı. Bir kadının koşuyu andıran hızlı yürüyüşüyle noktaya doğru geldiğini görünce dikkat kesilen Çiyager, arkadaşlarının dikkatli olması için uyarıda bulundu. Her olasılığı gözetererek eli tetikte kadının yaklaşmasını bekledi. Kadın yaklaştıkça kucağındaki çocuğu fark edip rahatladı. Biraz daha yaklaşıncı kadını tanıyıp yanına gitti. Nûda'yı kucağından alarak sarılıp öptü.

"Hayırdır Asmîn yenge, buralarda ne işin var? Kimyasal anonsundan sonra herkes mahalleyi terk ederken sen ne diye mahalleye geliyorsun? Hem de kucağında daha iki yaşına girmemiş Nûda'yla."

"Sizin gibi mevzilerde kalacak, siz ne yapıyorsanız ben de onu yapacağım."

"Keşke bizi yalnız bırakıp giden halkımız da senin gibi düşünseydi" diyen Çiyager duraksadı. Bakışlarını gökyüzüne çevirdi. Kar soğuğunun etkili olduğu havada yağmurun eli kulağındaydı. "Kışın en soğuk günlerini yaşıyoruz. Halkın gitmesi, kıştan kaynaklı zorluklara yeni zorluklar ekledi. Sadece ısınma sorunu değil, bir o kadar da yiyecek ve içecek bulma sıkıntıları baş gösterdi. Bir başına olsaydın hadi neyse, 'direnmek hakkı ve görevidir' der, omuz omuza savaşırdık. Ama Nûda'yı ne yapacağız? Bu zorlu koşullarda kalmasını nasıl kabul edebiliriz? Bence bunları yeniden düşün. Tabii heval Şerzan da var. O'nunla da konuşup tartışacak, doğru bir karara varacaksınız."

Duraksayan Çiyager'e daha dikkatli baktı. Mehmet'in

en küçük kardeşi olduğu ve yeni evlendiği halde “zaten ailemizden abim mücadelenin içinde, ben de katılsam aile zorlanır!” demeden, yasaklar başlayınca direniş içinde yerini almaktan imtina etmedi. Kararlı duruşu ve konuşmasına baktığında bir şeyler alamayacağını anladı. “Yine de ağzını yoklamakta sakınca yok” diye düşündü.

“Ben kararımı vermişim. Burada sizinle kalacak ve direneceğim. Şerzan’a, ‘evlisin ve küçük bir kızın var, evine git’ diyor musunuz, yok. O halde niye bana söylüyorsunuz? Esas O’nu evine göndermeniz lazım. Mesela evli ve çocuk sahibi olmayanları, bu konuda herhangi bir sorumluluk taşımayanları mücadeleye alsanız daha doğru değil mi? Ben-ce Şerzan’ın durumunda olan arkadaşları eşine, çocuklarına, evine gönderin” dediğinde rahatladı. Nihayet söylemek istediğini söylemiş, dilinin altındaki baklayı çıkarmıştı.

“Dağa gidip gerillacılık yapma gibi bir durum olsaydı, belki dediğinde haklı olabilirdin. Ama biz kendi şehrimizde, mahallemizde, sokağımızda ve evimizde biraz özgür yaşamak istiyoruz. Kendi kendimizi yöneterek çocuklarımıza özgür bir yaşam ve gelecek bırakmak istiyoruz. Bizim yaşadıklarımızı çocuklarımız yaşamasın diyoruz. Ben de evliyim, benim de çocuğum olacak. Eşim yedi aylık hamile. Ama bak ben de buradayım. Aramızda evli barklı, çoluk çocuğu olan çok arkadaş var. Bak Mehmet hevale, yedi çocuk sahibi. Ya Asya hevale ne demeli? Biri kız, biri erkek iki çocuğunu da bırakmış. O çocuklara bakacak kimsesi de yok!”

Çiyager susunca başını önüne eğip düşündü. Söyleyecek bir şey bulamadı. “Sadece çocuğumu ve eşimi düşündüğüm için söylediklerimin nereye varacağını bilmeden konuşuyorum. Şerzan’ımı arkadaşlarının yanında küçük düşürdüm” diye içten içe söylenerek kendisine kızdı. İçine düştüğü durumu telafi etmek için “Madem hepiniz evlisiniz, Şerzan’ın canı sizin canınızdan daha kıymetli değil. O da, biz de ailece burada kalıp savaşaacağız. Kızıma bir yer ayarlayın yeter” deyince, omuzlarındaki yük kalkmış gibi bir duygu yaşadı. Çiyager bir şeyler söyleyecekti ki, kayını Berxwedan noktaya geldi. Asmîn’i görünce şaşkınlıktan

gözleri fal taşı gibi açıldı.

“Yenge sen buraya nasıl gelebildin, ne zaman geldin?” diyen Berxwedan’ın daha fazla konuşmasına fırsat vermeden direnişçi arkadaşlarından biriymiş gibi ayağa kalktı, tokalaşmak için elini uzattı. “Sen de hoş gelmişsin heval Berxwedan!”

Asmîn’i son derece ciddi ve soğukkanlı gören Berxwedan, gülerek yaptığı oldu-bittiye saygıyla karşıladı. Şaşkınlığı üzerinden atınca; “Hoş gelmişsin yenge, birazdan Şerzan da buraya gelecek. Gelişiniz O’nun için de büyük bir sürpriz olacak” demekle yetindi. Uzanıp Nûda’yı kucağından aldı, parkesinin altına, koynuna alarak bağrına bastı.

Bir evin yanına yapılmış mevzinin etrafında halka olup oturmuşlardı. Nûda ile birlikte çatışmaların tam orta yerine gitmesi, herkesi şaşırtmıştı. Kimi hayranlıkla, kimi “bu kadın ve çocuğun burada ne işi var” der gibi bakmıştı.

Birlikte oturduğu grup kendi arasında sohbet ederken, onun akli Şerzan’daydı. Ne zaman geleceğinin sabırsızlığı, merakı ve heyecanı bütün benliğini etkisi altına almıştı. Nabızı ve yüreği heyecandan öylesine hızlanmıştı ki, yerinden fırlayacak ve bedeninden çıkıp uçacak gibi bir duyguya kapılmıştı.

Kaldıkları noktaya yan sokaklardan gelen iki yol vardı. Biri sağında, biri solundaydı. Hangi yoldan geleceğini bilmediğinden başı bir sağa, bire sola dönüp durdu. Başını sola çevirdiği bir anda karşıdan Şerzan’ın geldiğini gördü. Heyecanı öylesine yükseldi ki, yerinden fırlayacakmış gibi atan yüreğine söz dinletemedi. Titreyen eli ayağı birbirine karıştı. Her geçen dakika Şerzan biraz daha yaklaştı. Giyi-nişi, raxtını bağlayışı, silahını tutuşuyla öylesine heybetli görünüyordu ki, bir ömür durmadan o görüntüye baksa do-yamayacağını biliyordu. Sanki kırk yıllık silahşörmüş gibi silahın ve raxtın kendisine bu denli yakışacağını hiç düşün-memişti. Pantolonunun paçalarını çorabının içine sokmuş, parkesinin yakasını kaldırarak ensesini kapatmıştı. Üstün-deki her şey O’na çok yakışmıştı. Sevddiği adamı hayranlıkla ve doyasıya seyretmek istese de, ortam uygun olmadığı için

kaçamak bakışlarla yetinmek zorunda kaldı. Şerzan'ın o heybetli görüntüsünü yüreğine, beyninin en kuytu zulasına nakşedercesine bakıp hafızasına kaydetti.

Gelip karşısında duran Şerzan'ın yaşadığı şaşkınlık kadar gözlerine yansıyan öfkeyi görünce bir an ne yapacağını bilemedi. Hızla kendisini toparladı, kayını Berxwedan'a yaptığı gibi ayağa fırladı; "Hoş gelmişsin Şerzan heval" diyerek elini uzattı. Şaşkın bakışlarla bir O'na, bir Çiyager'e, bir arkadaşlarına bakan Şerzan'ın kendisini toparlaması uzun sürmedi. Çatık kaşları yumuşadı, sevgi dolu yumuşak bakışlarıyla uzatılan elini tutup sıktı. "Sen de hoş gelmişsin. Senin burada ne işin var? Bu bombardıman altında buraya nasıl geldin? Nûda nerede? Yoksa Nûda'ya bir şey mi oldu?" dediğinde, otomatige bağlanmış silah gibi peş peşe sorularını sıraladı.

"Valla yenge çok cesaretliymiş heval Şerzan" dedi arkadaşlarından biri araya girerek. "Bu karakış soğuk ve bombardıman demeden kızını da kucağına alarak gelmiş."

Şerzan'ın gözü Nûda'yı arayıp durdu. Göremeyince bakışlarını Asmîn'e çevirip "Nerede?" anlamına gelecek şekilde başını salladı. Noktanın hemen yanındaki evi işaret etti. Bir şey demeden hemen eve girdi. Boynuna sarılmış kucağındaki Nûda'yla geri geldiğinde, sevinç içinde, durmadan, "Ba ba!" diyen Nûda'nın sesi kesilmedi.

Noktadaki arkadaşları baba ve kızı arasındaki sevgiyi gıptayla izlerken O'nun gözü Şerzan'daydı. İkide bir Şerzan'ın kaçamak bakışlarını yorumlayarak gelişine nasıl bir tepki vereceğini kestirmeye çalıştı.

"Bizi burada görünce, 'siz kalıyorsunuz, ben gidiyorum'la bu meselenin halledilemediğini anladı mı acaba?" diye bir soru kafasına takılınca, yeni sorular peşi sıra birbirini izledi. "Ya yalnız kalırsak bizi tekrar geri gönderse ne yaparım? Acaba Nûda'nın sevgisini ve bağlılığını görse, bizimle gelmez mi? Buraya gelişimiz herkeste saygı uyardırırken, kalmamızı onaylamaması mümkün mü? Direnen herkesin saygı gösterdiği bir şeye, o açıktan açığa karşı çıkabilir mi?" Bir burgaç gibi kafasını kemiren sorulara yanıt

ararken daha dikkatli baktı Şerzan'a. Kafasında açıklamadığı, gizlediği, dışarıya yansıtmamak için kendisini bastırdığı kaygılarını bakışlarından anlaması zor olmadı.

"Kafanda gezinenleri herkesten saklayabilirsin, ama benden asla. Gözlerinin en derin yerindekini, kalbinin en gizli noktasındaki şeyleri görebilecek kadar seni tanıyorum. Nasıl gizleyebilirsin ki?" diye düşündüğünde yeni sorular beynine hücum etti.

"Ben nasıl ki O'nun her şeyini biliyorsam, O da benim buraya gelişimin ardındaki niyeti bilemez mi? Bilse, tepki gösterip beni azarlarsa ve geri gönderirse o zaman ne yaparım? Daha bir el kadar küçücük Nûda ile O'nun yanında, bu cehennemi savaşın ortasında ne kadar kalabilirim ki? Bana karşı değil de, Nûda'ya karşı sorumluluğu ağır basarsa bizimle gelmez mi?.."

Beynini kemiren soruların ardı arkası gelmiyordu. Gün kararıyor, gecenin soğuğuna koyu karanlığı eşlik ediyordu. Biri Nûda'yı bırakıyor, diğeri kucığına alıyor ve oynuyordu. Elden ele, kucaktan kucağına dolaşan Nûda yoruldu, esnemeye başladı. Nûda'yı alıp Asmîn'in kucığına bıraktı. "Zavallı çocuk çok yoruldu. Şu yandaki eve götürüp yatırsan iyi olacak."

Nûda'yı alıp eve giderken arkasından Şerzan'ın geleceğini düşünerek yeniden heyecanlandı. Bir an önce Nûda'yı yatırmaya çalıştı. Çok uğraşması gerekmedi. Yorulduğundan dolayı hemen uyudu. Heyecan içindeki sabırsız bekleyişiyle yerinde duramaz hale geldi. Odanın içinde bir o yana bir bu yana gidip gelerek "ölüm pahasına da olsa her şeyi göze alarak buralara kadar geliyorum. Tenezzül edip güzel bir söz söylemiyorsun. Seni beklediğimi bildiğin halde, neden gelmiyorsun?" diye öfkeyle söylendi. Gelir diye bir süre daha bekledi. Gelmeyeceğini anlayınca Nûda'nın üzerini iyice örterek dışarı çıktı. Kapıda Çiyager'le karşılaştı.

"Hayırdır yenge, bu gece vakti nereye gideceksin? Yağmur da yağmaya başladı." Cevap vermesini bekleyen Çiyager, Asmîn'in mahcup ve utangaç bir halde başını önüne eğdiğini görünce, ruh halini anladı. "Aynen bizim gibiler.

Aşıklar böyledir” diye düşünürken gülümsedi. “Heval Şerzan’ın nöbeti var. Şu an yalnızdır. İstersen yanına git. Ama söylemedi deme, yağmur giderek şiddetlenecek, ıslanıp hasta olmamaya dikkat et, olur mu?”

Yağan yağmur bir anda şiddetlenmişti. Islanmamak için çamur içindeki sokakta koşuyu andıran bir yürüyüşle gitmeyi tercih etti. Nöbet yerine vardığında epey ıslanmıştı. Nöbet yerindeki gür bir odun ateşinin önünde oturan Şerzan, düşünüyordu.

“Merhaba heval Şerzan, kolay gelsin” diyerek yanına yaklaştı. Geldiğini gören Şerzan ayağa kalktı. “Bu halin de ne böyle, çok ıslanmışsın. Gel, ateşin yanında oturup üstünü kurut biraz.”

“Bir şey olmaz, ben de seninle nöbet tutsam bir mahsuru olur mu?”

Bir an duran Şerzan, gözlerinin içine bakıp nereye varmak istediğini kestirmeye çalıştı. “Sorun değil, ama bilesin benim nöbetim sabaha kadar sürer.”

“Olsun, benim senden neyim eksik” diyerek, yanına oturdu. Biraz ısındıktan sonra yerinden kalkıp karşısına geçti. Aralarındaki sessizlik sürerken gözlerini Şerzan’a dikti. Gözlerindeki parıltıyı kendisiyle gurur duyduğuna yordu. Çok geçmeden gurur duyan parıltı, soru yüklü bakışlara dönüştü. Bakışları “senin burada işin ne, gelirken neyi amaçladın, gerçek niyetin nedir?” der gibiydi.

Soru dolu bakışlarla süren sessizliği kendisi bozdu. “Sana bir şey söyleyeyim mi Şerzan; içimde bir ses bizim sonumuzun da Mem û Zîn’inki gibi olacağını söylüyor.” dediğinde, bakışlarını Şerzan’dan ayırmadı.

Şerzan’ın ilk tepkisi gülümseme oldu. “Çok abartıyorsun bence, böyle büyük aşklar bin yılda bir yaşanır. Mem û Zîn’in aşkı yanında, bizimkine aşk mı denir Tanrı aşkına?”

İsteddiği cevabı alamadığı gibi, açtığı konuyu istediği noktaya getiremediğini anladı. Şerzan’a daha dikkatli baktı. Aslında ne demek istediğini anlıyor, ama anlamazlıktan geliyordu. Bunun O’nda bir kişilik özelliği olduğunu biliyordu. Sevgi ve aşk konularında düşüncelerini olduğu gibi

açan, konuşan ve tartışmaktan kaçınan bir yapısı olduğunu anımsadığında direkt konuya girmeyi gerekli gördü.

“Bir yerde söylediklerine katılıyorum. Belki bizim aşkı-mızla Mem û Zîn aşkını karşılaştırmak yerinde değil. Ancak öğrenmek istediğim bir şey var ve bana dosdoğru cevap vermeni istiyorum. Bizim aşkımız da yarım kalacak mı, kal-mayacak mı?”

“Madem açık konuşmamı istiyorsun, o halde konuşa-yım. Bizden, bizim aşkı-mızdan, ailemizden daha büyük ve önemli şeyler var Asmîn. Kendi toplumundan, kendi ülke-sinden, kendi evinden ve yurdundan kopan insan mutlu olabilir mi? Aşık olsa bile aşkını yaşayabileceği özgür bir karış toprağı yoksa, o aşkıyla ne yapabilir? Bunu aklın alı-yor mu?”

Dili tutulmuşçasına ne diyeceğini bilemedi. Söyledikle-rine hak verse de, kendisini ikna etmede zorlanıyordu.

“En iyisi bu konuyu zamana bırakmak diyerek, değişik konulardaki sohbete geçti. Gün ışıyana kadar birçok konu-da konuşup dertleştiler. Başka direnişçiler nöbeti devral-maya geldiklerinde “sen Nûda’nın yanına git. Orada kalır-sınız. Benim Çiyager’le işim var” diyen Şerzan, Asmîn’den ayrıldı. Yağmurlu gün doğumunda bir başına kaldı sokakta. Gözden yitinceye dek Şerzan’ı izledi. Eve girdi, Nûda’yı ku-cağına alıp uyumaya çalıştı.

Gün boyu gözleri Şerzan’ı arasa da, bulamadı. Çiya-ger’den sordu. Başka noktaya gittiğini öğrenince içten içe kızmaktan başka elinden bir şey gelmedi. Tekrar Şerzan’la bir araya gelme umuduyla bekleyerek geçirdi günlerini. Di-renişçilere yemek yapıyor, kaldığı evin yakınındaki noktaya giderek nöbetçilerle birlikte sabahlıyor, yaralıların kaldığı eve gidip onlara yardım ediyordu.

Ne yaparsa yapsın Şerzan’ı bir daha göremeyince “ben-den kaçıyor, beni artık sevmiyor. Ne benim, ne de kızımızın O’nun yanında bir anlamı kalmamış” diye düşünerek içten içe öfkелendi, kızdı, içi içini yiyen bir halde dolanıp durdu. Bir sabah ağır bombardıman altında yatağından sıçrayarak uyandı.

Kaldıkları evin etrafına düşen topların kulakları sağır eden gümbürtüsü ve yeri göğü sarsan etkisiyle Nûda'ya baktı. Korkudan ağlayan Nûda'nın gözleri çaresizce açılmış bakıyordu. Panikle Nûda'yı kucağına alarak kendisini avluya attı. Avluya çıkmasıyla kaldığı evin damına bombanın düşmesi bir oldu. Arkasından bir top, bir top daha düştü evin yanına, yöresine. Hiç bitmeyecekmiş gibi peş peşe patlayan topların gümbürtüsü birbirini izliyordu. Ortalığı kesen toz dumandan göz gözü görmez oldu. Bir yandan hıçkırıklarla Nûda'nın ağlama sesi, bir yandan topların sesi, bir yandan etrafa savrulan toz, duman ve moloz yığınları birbirine karışıyordu.

Enkazın altında kalıp ölmekten korktuğu için hızla sokağa koştu. Etrafta "bodruma inin, bodruma inin" diye bağırtılar geliyordu. Evin dışına çıktıktan sonra bodruma inildiğini fark etti. Parçalanıp sokağa fırlayan bir evin kapısının enkazı üzerinden atlayarak dışarıya sağa sola bakındı. Birileri "bu tarafa, bu tarafa" diye bağıırıyordu. Denilen tarafa yöneldi. Tam bodrumun iniş kapısı önüne yetişmişti ki, arkalarına bir bomba daha düştü. Düşer düşmez Nûda öyle bir çığlık attı ki, o çığlığın Nûda'dan çıktığına inanamadı. Korku ve panik içinde olduğu yere yığıldı. Nûda'yı eviriyor, çeviriyor, her yanına bakıyor, ama bir şey göremiyordu. Kan içinde kalan elini gördüğünde "Kızım vuruldu, Nûdam vuruldu!" diye bağırdı panikle. Yanındaki bir arkadaşıyla Çiyager geldi. Nûda'yı elinden alıp dikkatlice kontrol etti. "Korkma bir şeyi yok, parça kolunu sıyırmış" dedi. "Ben niye göremiyorum?" dediğinde Çiyager'in gülmesine bir anlam veremedi. Biri bir bardak su getirip sakinleşmesini isterken, birden karşısına dikilen Şerzan'la göz göze geldi. Ağlayan ve yalvaran gözlerle Şerzan'a baktı. Hiçbir şey demeyen Şerzan, Nûda'yı kucağına alıp Çiyager'e döndü.

"Heval Çiyager, siz Asmîn'le ilgilenip sakinleştirin, ben Nûda'yı hastaneye götürreceğim."

Şaşkınlıkla çevresine bakınırken ne Şerzan'ın dediklerinden bir şey anladı, ne etrafında birikenlerin ne yapmak istediğine bir anlam verebildi. Boş, anlamsız ve şaşkın ba-

kışlarla etrafına bakınmaktan başka bir şey yapamadı. Yanına gelen Berxwedan'a da boş gözlerle baktı bir süre. Sonra yavaş yavaş kendisini toparlamaya, etrafında duranların konuşmasına anlam vermeye başladı. Panikle ayağa kalkıp Berxwedan'ın yakasına yapıştı. "Ne oldu bana? Nûda nerede? Kızıma ne oldu, söyleyin bana?" dediğinde, yatağından taşan bir ırmak gibi yanaklarına süzülen gözyaşlarının önüne geçemedi.

"Sakin ol yenge" diyen Berxwedan, kolundan tutarak oturmasını sağladı.

"Sana bir şey olduğu yok. Patlamanın etkisiyle şoka girdin. Bu da çok doğal. Nûda'ya da bir şey olmamış. Seken bir taş parçası kolunu sıyırmış o kadar. Şerzan O'nu doktora götürdü. Merak etme bir şeyi yok. Bence sen de git, onlara yetiş!"

Başka bir şey düşünmeden Şerzan'ın gittiği yöne doğru koşmaya başladı. İki sokağı geçti. Üçüncü sokağa girdiğinde Şerzan'ın karşıdan geldiğini gördü. Yanında Asya ve Masîro vardı. Dikkatle Şerzan'a bakınca Nûda'yı göremedi. Panik içinde Şerzan ve arkadaşlarına doğru koştu.

"Nûdam nerede Şerzan? Ne oldu kızıma?"

Şerzan'ın yerine Asya konuştu. "Sakinleş heval Asmîn, Nûda çok iyi. Merak edilecek bir şeyi yok."

Masîro konuşacaktı ki, Şerzan sorularını yanıtladı. "Nûda'yı götürüp dayıma verdim, hastaneye götürüyor. Muhtemelen şu an köprünün üzerindeler. Nûda'yla kalmak istiyorsan çabuk git, onlara yetiş. Gitmek istemiyorsan burada kalıp bizimle birlikte direnirsin."

"Ya sen, sen bizimle gelmiyor musun?"

Asmîn'in yaşadığı ruh halini iyi anlayan Asya konuşmadan edemedi. "Zaten bizler burada direniyoruz heval. Senin yapabileceğin fazla bir şey yok. Bizden ve Şerzan'dan daha çok Nûda'nın sana ihtiyacı var. Daha fazla beklemeden Nûda'nın yanına git. Abluka kalkar kalkmaz Şerzan da yanınıza gelir. Sana söz, o gelmezse ben kolundan tutarak yanınıza getireceğim."

Boş ve anlamsız gözlerle Asya'ya baktı. "Ne diyor böy-

le?" diye içten içe söylendi: "Haydi bizimle gel Şerzan'ım, Nûda'nın benden çok sana ihtiyacı var."

"Siz gidin heval Asya, birkaç dakikaya kadar gelirim" diyen Şerzan'ı, Masîro yanıtladı. "Toplantı yapacağımız eve gelirsin."

Asya'yla Masîro'nun biraz uzaklaşmasını bekleyip Asmîn'e döndü. "Bu direnişte şehit düşebilirim, bir daha birbirimizi göremeyebiliriz. Eğer şehit düşersem silahımı alıp dağa çıkabilirsin. Sana yakışan tek soylu davranış bu olur. Ben sana güveniyorum. Artık sen de kendine güvenmelisin. Nûda'yı anama teslim et. O bizden daha iyi bakıp büyütür. Gözün arkada kalmasın!"

"Biz sensiz yapamayız. Sen de bizimle gel, ne olur." Gözyaşları içinde yalvaran Asmîn, ne zamandır söylemek isteyip de söyleyemediğini nihayet söylemiş oldu.

Öfke içinde Asmîn'e baktı. "Senin mahalleye niye geldiğini başından beri anladım, ama anlamızlıktan geldim. Beni vazgeçirmek için geldin. Nûda'yı da bu amacına alet ederek kullandın. Kendinden utanmalısın!"

"Sen gelmezsen biz de gitmeyeceğiz" dediğinde boynuna sımsıkı sarıldı. Gözyaşları içindeki yalvarmayla konuşmayı sürdürdü. "Ya aşkımız ne olacak, Nûda ne olacak?"

Kollarını boynundan çözerek iteklediğinde Asmîn yere yıkıldı. Sadece elbiseleri değil, eli ve yüzü de çamura battı. Öfke içinde bağırıp çağırmak istedi. Kendisine doğru eğilen Şerzan'ın iç içe geçmiş öfke ve sevgi yüklü bakışlarını görünce durdu.

"Kendini düşürdüğün şu hale bak. Sana yakışıyor mu bu davranışlar? Ayağa kalk ve ağlamayı da bırak. Böyle kötü vedalaşmayalım." Arkasını dönerek yürümeye başlayacaktı ki, durdu. "Seni geride bırakmak çok mu hoşuma gitti sanıyorsun? Nûda olmasaydı seni de alıp bu mevzilere getirir, sonu ne olursa olsun omuz omuza direnmeyi seçerdim. Halen anlamadın mı bunu?"

Arkasını dönüp yürüdü. Birkaç adım atmamıştı ki tekrar geri döndü. Eliyle Cizre'nin semalarında yükselen dumanları gösterdi. "Bak şu Cizre'nin haline! Lütfen iyi bak.

Cizre yanıyor, Cizre ateşler içinde. Cizre bombardımanlarla yakılıp yıkılarak harabeye çevriliyor. Bak, kimse kaldı mı bu Cizre’de. Bu denli insansızlaştırılmış, bu denli virane-ye dönmüş bir Cizre’de hangi aşktan ve sevgiden söz edilebilir? Yuva kurabileceğimiz bir karış özgür toprağımız olmadan, özgürlüğümüzü kazanmadan bize yaşam haram olmuş. Aşkımızı yaşayabilmek için, bize nefes alacak kadar özgürlük lazım. Artık bunu görmelisin, anlamalısın. Kürdistan özgürleşmedikçe ne bize, ne Nûda’ya, ne de doğacak yeni çocuklara yaşam yok! Eğer ben dönmezsem, sen de bu aşk kervanına katılmaktan sakın çekinme. Özgür bir kadın olmak ve Nûda’ya özgür bir gelecek bırakmak istiyorsan, başka seçeneğin ve şansın yoktur. Özgürlüğü, mutluluğu, haysiyeti, şerefi ve onuru ancak ve ancak bu aşk kervanında bulabilirsin. Ben sana güveniyorum. Sen de kendine güven. Başaracağına inancım tamdır. Kal sağlıcakla...”

Ne kucaklaşma, sarılma ve öpüşme tarzında klasik bir vedalaşma içine girdi, ne başka bir şey söyledi. Arkasını dönerek yürüyüp gitti.

Söyleyecek bir şey bulamayıp arkasından öylece bakakaldı. Sanki Şerzan bütün sözcükleri bitirmiş, bütün anlamları bir anlama yüklemiş, konuşacak hiçbir şey kendisine bırakmamıştı. Halsiz, mecalsiz, dermansız, kimsesiz kalmış, kolu kanadı kırılmış gibi o çamurun içinde dizleri üzerine çöktü. “Onun yeni ve daha büyük bir aşkı var. Aşkına kavuşmadan bir daha dönmeyecek, dönüp bize bakmayacak. O artık ne benim, ne Nûda’nındır. Bizleri kat be kat aşan yeni aşkıdır artık!”

Toplantının yapıldığı eve yürürken aklı Asmîn’deydi. İteklediğinde çamurun içine düşmesi ve tepeden tırnağa çamura bulanması geldi gözlerinin önüne. Yaptığı o kaba ve sert hareketi yaşadığı sürece unutamayacaktı. Kendi kendisine ne denli kızsada da üzüntüsü hafiflemeyecek, o davranışını affetmeyecekti.

“Yaşadığımız çıplak gerçeği görmesi için çok sert davranmak zorundaydım. Farklı koşullarda olsaydık, saatlerce konuşup ikna etmekten kaçınmazdım” diye söylenerek,

davranışını haklı çıkarmaya çalıştı. Bulduğu gerekçeyle biraz rahatladı. Çamura düşme görüntüsü tekrar usunda belirince yeniden kızdı, öfkeleni kendisine. İkili bir ruh hali ve ikili bir duygu arasında gidip gelirken toplantının yapılacağı evin önüne geldiğini fark etti.

Toplantı, beş katlı bir evin bodrumundaydı. İçeri girdiğinde arkadaşlarının hepsi hazırı. Biraz daha gecikse toplantının başlayacağı belliydi. “İyi ki zamanında yetişbildim” diye geçirdi içinden. Boş bir yer bulup oturdu. Asmîn’e dönük düşüncelerinden sıyrılıp yoğunlaşmasını toplantıya yöneltti.

Divandaki Asya’nın sağında Masîro, solunda Arjîn vardı. Şerzan’ın içeri girmesinden oturuşuna kadar izleyen Asya, ruh halini kestirmeye çalıştı. Ruh hali, zorlu bir meydan muharebesinden çıkmış gibiydi. Sarsıldığını, tarifini yapamadığı büyük bir yorgunluğun ve bitkinliğin üzerine çöktüğünü hissetti. Kendisi de defalarca yaşamış olduğundan o ruh halini ve psikolojiyi iyi bilirdi. “Omuzlarına çöken dağ gibi ağır bir yükü kaldırmayı başarmış görünüyor” diye düşündü. Bakışlarını toplantıya katılan diğer arkadaşlarına yöneltti.

Nur Mahallesi’nin direnişe öncülük yapan militanlarını bir bir süzdü. Serdem, Haki, Raperîn, Harun, Serhat, Akif ve Nûda direnişin bel kemiğini oluşturan genel kadrolardı. Şerzan gibi direniş içinde pişerek öncü kadrolar haline gelen yerel gençliğin kahramanlığı çağrıştıran pratiklerinin rolü de yadsınamazdı. Kajîn, Aram, Berat, Kemal, Neçîrvan ve Metin yirmili yaşlarda gösteren ve çok yeni olan gençliğin yerel kadroları oldukları halde, o denli kendilerini geliştirmişlerdi ki, başka biri görse yeni katıldıklarına inanmazdı.

Gözleri Nazdar’a kaydı. Uzun sarı saçlarıyla Kürt mitolojisindeki tanrıçalara ne kadar çok benziyordu. Nusaybinli yerel kadın çalışanı Dilzar, genç kadın çalışmalarını yürüten Havin, on altı, on yedi yaşlarında gösteren ele avuca sığmaz Mexmûrlu Sarîna, Başkale doğumlu Nûjîn’in de oynadıkları roller yadsınamazdı.

Kadın arkadaşlarından Nûjîn'in geçmişini anımsamaya çalıştı. Ertoşî Aşiretinden olan Nûjîn Başkale'de doğmuş, altısı kız on çocuklu yurtsever bir ailede büyümüş, mücadeleyi ailesinden öğrenmişti. Dokuz yıl okumuş, mücadeleye dört yıl önce katılmıştı.

Berxwedan, Sofî, Markos, Aydın, Çeto, Gabar, Çiyager ve toplantıya gelemeyen daha birçoklarının emeğiyle, fedakârlığıyla önemli bir düzey yakalanmıştı.

Yerel kadro olarak adlandırılan gençler, en fazla altı, yedi aylık öz yönetim direniş süreciyle önemli ölçüde değişime uğramış, büyük kısmı kadrolaşmıştı. Örgütsel işleyişe tabii olmuş, kendilerini devrimle ve direnişle bütünleştirmişlerdi.

Giderek yerel ve genel kadro kavramı anlamını yitirmişti. Şehri ve insanını hepsinden daha iyi tanıyor olmanın avantajını doğru kullanarak, birçok çalışmanın örgütlenmesinde öncülük yaparak, bazı konularda genel kadrolardan daha inisiyatifli hale gelmişlerdi. Büyük bir emekle yoğrulmuş, nitelikli birer direnişçi ve savaşçıya dönüşmüşlerdi.

Öteden beri Cûdî Mahallesi ile Nur Mahallesi'ndeki gençler arasında değişik düzeylerde bir rekabet yaşanırdı. Mücadele kızıştıkça bu rekabet, yerini devrimci bir yarışa bırakmıştı. Öyle ki; "Direnişte kim daha fazla rol oynayacak?" gibi sempatik bir yaklaşım, mücadelenin her alanında yaşanır olmuştu. Bunun en önemli nedeni, kendilerini daha yaratıcı ve eylemci gören Nur Mahallesi'nin gençlerinin, farklarını ortaya koyma adına devamlı bir adım önde olmaya özen göstermek istemelerindendi. Dokuz günlük ablukadaki direnişte kazandıkları başarıyla öz güvenleri daha çok gelişmişti. Diğer bir neden ise Cûdî'ye göre Nur Mahallesinin daha küçük, savunmaya daha müsait olmasıydı. Sokak çatışmalarında en rahat tutunulabilecek fiziki bir yapısı vardı.

Cizre gençliğinin en temel özelliği, sürekli bunalım ve mücadeleyi iç içe yaşamasıydı. Son aylarda süren Öz Yönetim Direnişi, hemen hepsi için yaşadıkları iç bunalımı

kırma, hesap sorma ve netleşme olanakları sunmuştu. Bu olanakları iyi değerlendirmişlerdi.

Daha da önemlisi, devrimci bir militandan beklenecek düzeyde, tereddütsüz katılım gerçekleştirmiş olmalarıydı. An'ın devrimciliğini yakalamışlardı. O an neyseler ve neyle donanmışlarsa, onunla devrime yürümüşlerdi. Ne kendilerini yeterli görmüş, ne de yapamam demişlerdi. “Kendini bilen insan” gerçeği böyle bir şeydi zaten. Gerçeğini görmek ve gerçeğinin üstüne üstüne yürüyerek kendini her an yeniden yaratmak, “varlık, zaman ve oluş” diyalektiğinin gereği idi. Net olan bir şey vardı Cizre gençliğinde; devrimi kendilerinde de, zamanda da ertelemiyorlardı.

Arkadaşlarını süzerken daldığı düşüncelerden sıyrılan Asya, toplantıya giriş niteliği taşıyan konuşmasına başlarken, fısıltı halinde kendi aralarında konuşanların dikkatini çekmek için “Arkadaşlar” dedi yüksek sesle.

“Arkadaşlar, çok zorlu bir süreçten geçtiğimizi hepimiz görüyor ve yaşıyorsunuz. Kimyasal silah kullanılacağı anonsu ardından direnişin sürdüğü diğer mahalleler gibi Nur Mahallesi’nden de halkın çekilmesi, direniş imkânlarımızı daha da kısıtladı. Her geçen gün biraz daha tükenen cephaneye sıkıntısına yiyecek ve içecek sıkıntıları da eklendi. Bütün arkadaşların büyük fedakârlık, emek ve çabalarına rağmen eldeki imkânlarımızın yavaş yavaş tükenmesi, düşman karşısında tutunmamızı zorlaştırıyor. Direniş boyunca dışarıdan takviye gelmemesi, hem nicelik hem de teknik anlamda zorlanmaya neden olurken, giderek yaralı ve şehitlerin artmasına yol açıyor. Yerlerini bırakmak istemeyen arkadaşlar, yerleri doldurulamadığı için ancak yaralı ve şehit düştüklerinde oradan ayrılıyorlar. Düşman da biten cephanenin ve azalan arkadaş sayısının avantajını son kerteye kadar kullanarak, en kallesçe saldırılar temelinde irade kırma savaşı yürütüyor. Buna rağmen Nur Mahallesi’ndeki arkadaşların, yani sizlerin moral ve savaşma coşkusunda en ufak bir eksilme olmadı. Yaşanan imkânsızlık ve bundan kaynaklı düşmanın saldırılarına tam cevap olamama hepimizi üzüntüye boğuyor. Şehit olan arkadaşlar dışında yara-

hılarımız da çoğalmış ve maalesef yerlerini dolduramıyoruz. Bu nedenle Nur Mahallesi yönetimi olarak kendi aramızda bir tartışma yürüttük. Olası daha büyük olumsuzlukların önüne geçmek için geri çekilmeyi tartışmaya açarak genel yönetime ilettik. Bu konudaki tartışmaya geçmeden önce Masîro arkadaş, genel yönetime gönderdiğimiz notu olduğu gibi sizlere okusun.”

“Direnişin sürdüğü mahallelerde yaşanan zorlanma giderek artıyor. Kayıplar ve yaralanmalar ciddi bir düzeyde. Cephane ve ilaç sıkıntısı olabildiğince etkilemiş durumda. Buna rağmen, istisnalar hariç arkadaşlar mevzilerini bırakmıyor, direniyor. Direnişin sadece iman gücüyle başarıya ulaşmayacağı bilinen bir gerçekliktir. İman gücü kadar, maddi imkânları da gerektirir. Nur Mahallesi’nde yaşadığımız zorlanma bazı yönleriyle Yafes Mahallesi’ne benzerlik gösterse de, birçok yönüyle farklıdır. Düşman sadece tepelerden değil, caddelerden ve dört bir taraftan saldırıya geçmiş durumdadır. Düşmanın taktiklerine karşı bizler de yeni taktikler geliştirip evlere mayınlar koyduk. Hatta içinde oldukları evleri mayınlarla patlattık ve bunların hepsinde başarılı olduk. Ancak düşman, bu taktiklerimizi çözdü. Artık doğrudan savaşıyor. Evleri uzaktan yıka yıka geliyor. Çok ağır bombardıman yapıyor. Ağır silahlarımız olmadığı için bir şey yapamıyoruz. Hezex Caddesi, Dört yol hattı ve Unşar tarafındaki gençler savaşın dışında kaldılar. Onlardan sorumlu olan arkadaş yaralandığı için gençlerle ilgilenecek kimse kalmamıştı. Biz de yetişemedik. Hepsi mevzilerini bırakıp kaçmışlar. Şu anda Tank Taburu, Botaş Caddesi ve Garnizondan gelen saldırılara karşı direnen arkadaşların arkası olan Hezex Caddesi’ndeki mevzilerimiz bomboş. Düşman çok geçmeden Hezex Caddesi’ni denetime alacak. Böyle bir durumda mahallenin tümünden kuşatmaya alınması ve topyekün imhanın dayatılması kaçınılmaz hale gelir.

Direnişte psikolojik eşikler vardır. Bunlar aşıldı mı, sonu belli olmayan durumlarla karşılaşabiliriz. Bu anlamda Nur’un bırakılması ya da direnişin sonuna kadar sürdürülmesi konusunda bir eşiğe dayandığımızı düşünüyoruz.

Bizim buna göre bir karar vermemiz gerekir. Sağduyulu olmakta da fayda var. Verilecek bu karar, yanlış da olsa hepimizin olmalı. Öyle bir durum ki, geri çekilme de geri çekilmeme de, yanlış ya da doğru bir karar olabilir. Hâlihazırda yaşadığımız durum budur. Hemen bir karara gitmeliyiz. Savaş tüm hızıyla devam ediyor. Zamanı iyi kullanmamız şart.”

“Gönderdiğimiz nota karşı genel yönetimin gönderdiği notu da olduğu gibi okuyoruz” diyen Asya’nın ardından Masîro gelen notu da okumaya başladı.

“Yönetim olarak gönderdiğiniz notla ilgili bir tartışma yürüttük. Bu konuda karar vermek gerçekten zor. Vardığımız sonuç kısaca şu şekildedir: Nur Mahallesi’nde direnenler ve mevcut koşulları en iyi bilenler sizlersiniz. Doğru olan sizlerin karar vermesidir. İster sonuna kadar direnme, ister geri çekilme, isterse farklı bir seçenek üzerinde sonuca gitme yönünde alacağınız kararın sorumluluğu bizde olacaktır. Mahalle yönetimi ve kadrolar olarak kendi aranızda toplanıp karar vermelisiniz. Ama biraz acele etmeniz gerekir. Gittikçe daralan bir durum var. Sur’da da düşman saldırıya başladı. Hezex Caddesi’ndeki gibi Sur’daki yerel gençlerin hemen hepsi bırakıp kaçtı. Burada da zorlanma yaşanıyor. Bu zorlanmaların katlanarak büyüyeceğini şimdiden ön görmek mümkün. Bu durumları da gözeterek alacağınız karar hangi yönde olursa olsun, esas alıp kendi kararımız haline getireceğimizi bilmelisiniz.”

“Her iki notu da okuduk. Arkadaşlar bu konudaki düşüncelerini belirtebilirler. Söz sizin heval” diyen Asya sustu. Bir an süren suskunlukta, sanki herkes kendisinden önce birinin kalkıp konuşmasını ister gibiydi. Raper’in söz istedi.

“Nur Mahallesi’ndeki yaralanma ve şehadetler Cûdî Mahallesi’ne göre daha azdır. Bunda mahallenin mimari ve fiziki yapısından kaynaklı bazı özellikler rol oynasa da, arkadaşların tecrübeli oluşunun ve zengin taktiklerin uygulanmasının etkisi büyüktür. Şimdiye dek düşman, hiçbir mevziyi kendi gücü ve savaşçılığıyla arkadaşlardan alamadı. Cephanesizlikten kaynaklı daha fazla yaralı ve şaha-

det olmaması adına arkadaşlar bulundukları evleri sık sık değiştirmek zorunda kaldılar. Bu, giderek sonuç alıcı bir taktiğe dönüştü. Evden eve geçen, sokakları arşınlayan ve sürekli hareket halinde olan arkadaşlar, adeta bizleri düşman nezdinde bir 'hayalet'e dönüştürdü. Arkadaşların kaldığından emin olan düşman, baskın yaptığı evleri boş veya mayınlarla patlatılıp imha olduğunu görünce çılgına döndü. Bence bu taktiği bir süre daha sürdürebiliriz. Direnebildiğimiz kadar direnir, direnme koşulları kalmadığında ise geri çekilme taktiğini uygularız.”

Raperîn'in ardından söz alan Kemal, kısa konuştu. “Raperîn hevale katılıyorum. Burada da kalsak, Cûdî Mahallesi'ne de gitsek, hiç birimizin kurtulacağına ihtimal vermiyorum. Madem şehit olacağız, oradan oraya sürükleneceğimize, mahallemizde direnerek şehit olalım daha iyidir.”

Kemal'in ardından konuşan Nûda, geri çekilmenin gerekliliği üzerinde durma ihtiyacı hissetti. “Önce kazdığımız hendekler ve yaptığımız barikatların arkasında direnmeyi esas aldık. Hendek ve barikatlarımız işlevsiz kalınca her evi bir barikata dönüştürelim dedik. Geline aşamada barikat haline dönüştüreğimiz evlerin sayısı neredeyse parmakla sayılabilecek düzeye indi. Çok geçmeden barikat olarak kullanacağımız sağlam bir ev kalmayacak elimizde. Bu nedenle geri çekilme taktiğini uygulamak en doğrusudur.”

“Burada da olsak, Cûdî'ye de gitsek şehit olacağımız konusunda Kemal hevale katılıyorum” diyen Nazdar, duraksayıp etrafına bakındı. “Önemli olan mümkün olduğunca direnişi uzatmak olduğuna göre geri çekilmek bana daha mantıklı geliyor. Cûdî ve Sur Mahallelerinde de ciddi sıkıntılar ve zorlanmaların olduğu kesin. Gücümüzü birleştirir ve yeni taktikler hayata geçirebilirsek, bahara kadar direnişi uzatma şansımız olur. Baharla birlikte Hareketin yapacağı takviyelerle direnişimizi zafere ulaştırma olanaklarını yakalayabiliriz.”

Biri konuşmasını bitirince diğeri söz hakkı alarak konuştu. Konuşmayan kalmadığı gibi, bazıları ikinci defa konuşmayı gerekli gördü. Nur Mahallesi'nden olanların bir-

çoğu geri çekilmeye karşı kararlı bir tutum sergilerken, sadece birkaçı geri çekilmeye destek verdi. Zaman zaman tartışmanın dozu sertleşse de, toplantıya katılanların çoğunluğu geri çekilme yönünde düşünce belirtti. Çoğunluğun düşüncesi yönetimin düşüncesiyle örtüşünce geri çekilme kararı kesinleşti.

Toplantı bittiğinde lehte ve aleyhte düşünce belirtseler de hepsini saran hüznü ve üzüntülü ruh hali belirgindi. Birbiri ardına yaktıkları sigaralarla yaşadıkları ruh halinden kurtulmaları olası değildi. O ruh haliyle sokağa çıktıklarında sağanak yağmurla birlikte yoğun bombardıman da sürüyordu.

** ** *

Son iki gündür bombardımanlara eşlik edercesine aralıksız yağan yağmur, nihayet durdu.

Nazlı bir gelin gibi yüzünü gösteren kış güneşi, bulutlardan dolayı bir görünüp bir kayboluyordu.

Terastaki balkona çıkıp beyaz gelinliğe bürünmüşçesine karlar içindeki Cûdî Dağı'na baktı. Bedenine yayılan soğuk bir ürpertiyle içeriye geçip kapıyı kapadı. Saat sabahın sekiziydi daha. Mutfağa giderek çay demlemek için ısıtıcıyı çalıştırdı. Cûdî Mahallesinin boşaltılmasından bu yana evine taşınan Nergîz ve Rojger'i uyandırmaya gitti. Kaldığı odaya döndüğünde Rojger'in uyandığını görünce sevindi.

"Rojbaş, Nergîz hevali uyandırsan iyi olur. Saat dokuzda belediyede olmamız gerekir. Gecikmeyelim, olur mu?"

Ayağa kalkıp yatağını toplayan Rojger'in günlük elbiselerle uyuduğu için üzerini değiştirme gibi bir sorunu yoktu. Abluka başladığından beri hepsinin yaşamı ve alışkanlıkları benzer olmuştu. Normal zamanlardaki gibi günlük elbiseleri yerine pijama veya eşofman giyip uyuma alışkanlıklarını bir tarafa bırakmış, her an her şeye hazırlıklı olacak şekilde yaşar duruma gelmişlerdi.

Elini yüzünü yıkayan Rojger, lavabonun yanında asılı havluyla yüzünü kurulayıp aynaya baktı. Avurtları çıkmış, bayağı zayıflamıştı. Uzayan kirli sakalı, zayıflayan yüz hatlarındaki çöküntüyü biraz daha belirgin hale getirmişti. "Tıraş mı olsam acaba? Mahalledeki arkadaşlar beni böyle görürlerse ayıp olmaz mı?" diye düşündü. Tıraş olup olma-

ma arasında gidip geldi bir an. Gecikir diye vazgeçti, Nergîz'in uyuduğu odaya yöneldi. Kapısını çalacaktı ki, kapıyı açan Nergîz, "Rojbaş heval. Sabah ezanıyla birlikte uyanışım zaten" diyerek mutfığa geçti.

Arkasından giden Rojger, merakla sormadan edemedi. "Neden yatamadın? Yoksa sık sık kendisini tekrarlayan bir çatışmanın ortasına düşmüş kâbusu mu gördün yine?"

"Hem de ne kâbus? Öyle bir kâbustu ki, önceki kâbuslar eline su dökemez."

"O denli korkunç ha!" diyen vekil araya girdi.

"Hem de öyle korkunç ki vekilim, bu kâbustan hareketle kesin bizi büyük bir katliamdan geçirecekler. Benden söylemesi!"

"Böylesine gaipten gören ermiş bir özelliğinin olduğunu bilmiyordum. Önceden deseydin dün giderdik veya bugün gitmeyi yarına ertelerdik" diyen vekil, espri yaparak takılmadan edemedi.

"Gaipten gören ermiş bir özelliğim yok vekilim. Uyku-larıma dadanan kâbuslardan mıdır, nedir bilmiyorum, ama böyle bir his var bende."

"Buradaki mülki amirlerin telefonlarıma cevap vermediklerini biliyorsunuz. Buna rağmen akşam her birine ayrı ayrı mesaj yazıp gönderdim. Parti Genel Merkezini ve Eş-başkanları bilgilendirip İçişleri Bakanlığıyla istişare halinde olmalarını istedim. Yola çıktığımızda yine Kaymakamı bilgilendirecek tarzda bir mesaj atarım. Başka da yapacağımız bir şey yok. Umarım bir şey olmaz" diyen vekil, Rojger'in hazırladığı kahvaltı masasına oturdu.

"Bu kadar diplomasi yapmışsan, ters bir şeye cesaret edebileceklerini sanmıyorum. Basın olarak sizinle olduğumuzu ve naklen televizyona bağlanacağımızı hesaplarlar bence" diyen Rojger, çay bardaklarını doldurdu.

Kahvaltı yapıp çıktıklarında saat dokuz olmamıştı. Ev-den belediyeye ulaşmaları birkaç adımlık yoldu. Belediye-yeye vardıklarında günlerdir sabahtan akşama kadar salonda oturan ve bir yere ayrılmayan bazı ailelerin her zamanki yerlerinde oturduklarını gördüler. Selamlaşıp tokalaşma

ardından Eşbaşkanların odasına geçtiler. Eşbaşkanlar, belediye meclis üyeleri ve bazı çalışanlar bir araya gelmişti.

“Böyle takım olarak bir araya geldiğinize göre sanırım hepiniz hazırsınız. Gördüğüm kadarıyla, ‘yaralılarımızı ve cenazelerimizi almadan buradan gitmeyeceğiz’ diyen aileler de hazır” diyen vekili, Eşbaşkan yanıtladı.

“Biz hazırız ama saat sekiz buçuktan beri sürekli kaymakamı aradım. Telefonlarıma cevap vermedi. En son Whatsapp’tan üç cenaze ve on kadar yaralının olduğunu, cenaze sahipleri ailelerin de bizimle geleceğini, cenaze ve yaralıları aldıktan sonra götürüp hastaneye teslim edeceğimizi yazdım. Henüz cevap vermedi.”

“Akşam benim de aramalarıma ve yazdığım mesajlara cevap vermediler. Zaten şimdi çıkacağız. Çıkmadan bir de ben arayayım” diyen vekil, kaymakamın numarasını tuşladı. Uzun uzun çalan telefonu kaldıran olmadı. Makam odasının telefonunu aradı. Onu da kaldıran olmadı. Tekrar cep telefonunu aradı, cevap vermeyince Whatsapp’tan yazarak haber vermek zorunda kaldı.

Cizre Kaymakamı Ahmet Adanur’un kayıtlı Whatsapp numarasını açtı. “Kaymakam bey, cenaze ve yaralıların ailelerinden oluşan 10-15 kişiyle Cûdî Mahallesine doğru gidiyoruz. Bilginiz olsun.” diye yazdığında saat 08.58’i gösteriyordu.

“Cenazesini alacağımız şehit arkadaşların kimler olduğunu öğrenebildin mi vekilim?” diyen Hamit Poçal, duyumlarını doğrulamak istedi.

Telefonu cebine koyan vekil, kırklı yaşlarda gösteren Kent Meclisi üyesine baktı. Mahalledeki direniş içinde fiili olarak bulunmasa da, bir gün olsun belediyeden ayrılmayan ve direnişe hizmet edeceğini bildiği her işe koşan emekçi özelliklere sahipti.

“Dün akşam Mehmet hevalle konuştum. Şehit düşen arkadaşlardan biri Dem-Genç üyesi Serhat Altun’dur. Yirmi iki yaşında, Erciş doğumlu, Üniversite öğrencisidir. Yaksaktan birkaç saat önce Cizre halkıyla dayanışmak için gelen öğrenci gençlerden biriydi. Otuz beş yaşlarında evli ve

çocukları bulunan belediye çalışanımız Mehmet Kaplan'ı hepiniz tanıyorsunuz. Üçüncü şehidimiz ise elli yaşlarında Ahmet Tunç adındaki yurtsever sivil bir insanımızdır.”

Saat dokuz olduğunda salona geçtiler. Yaşlı kadın ve erkeklerden oluşan aileler ayağa kalktı. İki ucundan bir metre uzunluğundaki çubuğa bağladığı beyaz tülbentini havaya kaldıran yaşlı bir kadın, “beyaz bayrağımız da, biz de gitmek için hazırız vekilim” diyerek öne çıktı. Arkada duran yaşlı bir erkek, yaşlı kadın gibi hazırladığı beyaz bayrağıyla ön tarafa geldi. “Ben de beyaz bayrağımı hazırlamışım vekilim.”

“Anlaşıldı, beyaz bayrağınızı göstererek, ‘ne pahasına olursa olsun biz de geleceğiz’ diyorsunuz” diyen vekil, gülümsemeden edemedi. “Kaymakama on, on beş kişiyle gideceğimizi söyledim. Belediye meclis üyeleri, çalışanları ve sizlerle birlikte sayımız otuzu buluyor. Bir de İMC TV kameramanı ve muhabiriyle birlikte DİHA ajansından Rıjger, JİNHA ajansından Nergîz de var. Vali ve kaymakama mesajlar yazarak her birini ayrı ayrı bilgilendirdim. Hiçbiri mesajlarıma olumlu ya da olumsuz cevap vermedi. Bu nedenle devlet güçlerinin saldırmasını beklemesem de, her şeye rağmen sizleri uyarmak durumundayım. Bu devlete güvenilmeyeceğini benden iyi biliyorsunuz. Bizler gideceğiz. ‘Katliam dâhil her türlü saldırıya hazırız’ diyorsanız bizimle gelebilirsiniz.”

“Her şeye hazırız vekilim” diyen öndeki yaşlı kadın ve erkek aynı anda bir ağızdan konuşup ellerindeki beyaz bayrakları salladılar. Fazla beklemeden arka arkaya yola düştüler. En fazla iki yüz metre yürümüşlerdi ki, Nusaybin Caddesi’ne girdiler. Arka arkaya vermiş halde yirmi metre kadar Nusaybin Caddesi’nde sessizce yürüdüler. Özacarlar sokağından Cûdî Mahallesi’ne giriş yaptılar.

Gelenleri Mehmet, Asya, Arjîn, Baz, Nûda ve yanlarındaki bir grup genç karşıladı. Sokaktaki bir duvarın dibine bıraktıkları iki el arabasına cenazeler yerleştirilmişti. Her bir cenaze ayrı ayrı birer battaniyeyle sarmalanmış, açılmasın diye etrafından ipler geçirilerek sarılmışlardı. Batta-

niyeye sarılı iki cenaze yan yanaydı. Diğer el arabasında ise aynı şekilde battaniyeye sarılmış bir cenaze vardı.

Sokak arasındaki karşılaşmada ilk Asya konuştu.

“Hepiniz hoş geldiniz. Şehit ve yaralılarımıza sahip çıkmak amacıyla geldiğiniz için sizlere teşekkür ediyoruz. Gönül isterdi ki böyle otuz, kırk kişilik küçük bir grup değil, binlerle ve onbinlerle ifade edilen bir kitleyle gelmenizdi. Böylesine küçük bir grup olarak geldiğiniz halde ablukayı kırarak bizlere ulaşmayı başardınız. Onbinlerle gelmiş olsaydınız, önünüzde duracak bir güç olamazdı...”

Asya susunca, konuşmaya devam etmesi için yanında duran Mehmet’e baktı. “Bütün tekniğini vahşice kullanarak üzerimize gelen bu faşist devletin başarısını sağlayan Cizre’deki, Botan’daki, Kürdistan ve Türkiye’deki halkımızın sessiz kalması, direnişimize sahip çıkmamasıdır. Direnişin kırkinci günlerine yaklaşıyoruz. Bir avuç Cizreli genç, çağın en gelişmiş tekniğine, seferber edilen onbinlerce asker, polis, özel harp elemanı ve çeteye karşı dimdik ayaktaadır. Direnişten bir milim de olsa taviz vermeden kendisini başarıya ve zafere kilitlemiştir. Sonuç ne olursa olsun, Cizre direnişçiliğinin şimdiden kazandığını herkes bilmelidir. Eğer bir şey yapılacaksa, kimin elinden ne geliyorsa şimdi yapmalı, yarına bırakmamalıdır. Sizden ricamız, ulaşabildiğiniz herkese bunu bildirin. Herkesi direnişe sahip çıkarak buraya yürümelerini bekliyoruz. Gördüğünüz gibi düşman her türlü vahşeti ahlaksızca yapabilmektedir. Şayet cesaret edip bir arada hareket edersek hepimizi öldürseler de yenilirler, zafer halkımızın olacak...”

Mehmet’in konuşması sürerken vekil ile Rohat yan yana gelmiş, alçak sesle sohbet ediyorlardı. Sohbeti ilk başlayan vekil’di. “Annen, baban ve cezaevi arkadaşım amcan sık sık arıyorlar. Dışardan Cizre’ye yürümek isteyen ailelerin içinde annen de vardı. Ne yazık ki Cizre’ye girişlerine izin verilmedi. Engellendikleri yerde yaptıkları iki günlük oturma eyleminden sonra geri dönmek zorunda kaldılar.”

“Bu yük, sadece çocukları burada olan ailelerin omuzlarına yıkılırsa olacağı budur. Kabul etmen gerekir vekilim;

demokratik siyaset alanı hiç bu kadar rolünü oynamaktan kaçan vasat bir pratiğin içine düşmedi. Yaptıkları açıklamalar ve kimi pratikleri de günü kurtarmaya dönüktür. Belki henüz açığa çıkmadı. Ancak yarın kesinlikle açığa çıkacaktır ki, bizlere karşı uygulanan çöktürme planının en büyük hedeflerinden biri de legal demokratik Kürt siyaseti olacaktır. Maalesef başta parti olmak üzere demokratik siyaset iddiasında olan tüm kurumlarımız başını kuma gömen deve kuşuna dönmüşler. İki adım ötelerini göremiyorlar. Sen ve senin gibi bir iki vekilin 'namusu kurtarmaya' dönük çabaları da olmazsa, halkın içine çıkacak yüzü bulamayacaklar. Seferberlik ruhuyla yaklaşılsalardı, onbinleri direniş alanlarına yığamazlar mıydı?"

"Bu konuda yerden göğe kadar haklısın Rohat heval. Kendisini Ankara'ya bağlamanın, halkın içinde siyaset yapmaktan korkmanın acı sonuçlarını yaşıyoruz. Bazen isyanları oynuyorum, ama benim de yapabileceğim bu kadar maalesef."

Susan Vekil, Rohat'ın kendisini rahatlatan bir şeyler söylemesini bekledi. Bakışlarını Mehmet'e çeviren Rohat, daha fazla konuşma gereği duymadı. Araya giren kısa bir sessizlik ardından tekrar kendisi konuştu. "Cizre direnişi tümüyle Cûdî Mahallesi'ne sıkışıp kaldı. Günden güne kuşatmayı daraltacak ve birkaç sokağa sıkıştırıp katliamdan geçirecekler gibi bir hava var. Senin dışında basın çalışanı arkadaşlardan kimse kalmadı. Senin yapabileceğin bir şey de yok. Nergîz ve Rojger benimle kalıyorlar. Sen neden gelmiyorsun? Arkadaşların telefonları var. Oradan gelişmeleri izleyerek kamuoyuna bildirebilirsin."

Mehmet'e dönük bakışlarını Cûdî Dağı'na çevirip bakındı bir an. Sonra bombardımanlarla harabeye dönmüş evlerde gezinen bakışlarını vekile çevirdi. Bakışlarına çöken sisli bir gölge, ölecekse de, yaşayacaksa da bir yere ayrılmayacağının kararını yansıtıyor gibiydi.

"Başta Mehmet olmak üzere diğer arkadaşlar da çıkmamı istediler. Ben de düşündüm bu konuyu. Benim yaşlarda yüz elliye yakın gencecik insan kalmış burada. Birço-

ğu yaralıdır. Bazı ağır yaralılar bugün yarın şehit düşecek gibidir. Cephaneleri tükeniyor. Erzakları, sağlık malzemeleri ve diğer zaruri ihtiyacı olan şeyler çoktan tükendi. Yataklardan çıkarılan pamuklarla, yırttıkları elbise parçalarıyla yaralarını sarıyorlar. Bunları nasıl bırakabilirim? Ben de çıkarsam, her geçen gün biraz daha zayıflayan bu direnişin sesini kim dünyaya duyuracak? Bir basın emekçisi olarak bugün buradan çıkarsam, bu gencecik insanları ölümle baş başa bırakıp can telaşına düşersem, vicdanım benim peşimi bırakmaz. Yaşadığım sürece kendimi asla affedemem. Bu nedenle kaderimi bu gencecik insanların ve direnişlerinin geleceğine bağladım.”

Vekilin diyeceği bir şey kalmamıştı artık. Öylesine duygusallaştı ki, kimse görmesin diye yanaklarına süzülen iki damla gözyaşını hemen sildi. O duygusallıkla her şeyi bırakıp direnişçilerle kalması gerektiğini düşündü.

Cizre halkı O’nu Türkiye Meclisi’nde siyaset yapsın ve kendisini temsil etsin diye milletvekili seçmişti.

“Bu halk iradesini bana teslim etti. Bu iradeye layık olmak için ne yapmalıyım? Direnişçilerle mi kalmalı, vekilliği mi sürdürmeliyim?” diye düşündü. İki düşünce arasında gidip geldi bir süre daha. Halen konuşan Mehmet’in gür sesiyle ikili ruh hali içindeki düşüncelerinden sıyrıldı.

Konuşmalar bittiğinde Mehmet’in yanına giden vekil, yalnız konuşabileceği bir tarafa çekti. “Bunların niyeti hepinizi öldürmektir. Buradan kimsenin sağ çıkmasına izin vermeyecekler gibi bir yaklaşımları var. Siz de bizimle gelmeyi düşünmüyor musunuz? Ve annenin talebidir, kardeşin Çiyager’i bizimle gelmesi için ikna edemez misin? Özellikle annenin söylediği ‘Çiyager’in eşi yedi aylık hamiledir. Çiyager’e bir şey olursa bu genç kadına ve doğacak çocuğuna bir başıma nasıl sahip çıkabilir, nasıl ayakta tutabilirim?’ dedi.”

Sabırla vekili dinleyen Mehmet, naif bir tebessümle gülümsedi. “Elimize silah almadığımızı sen de biliyorsun. Geleceğinizi öğrendikten sonra aramızda bir toplantı yaptık. Ben de dâhil, bugüne dek herhangi silahlı bir eyleme

katılmamış toplumsal ve siyasal alan çalışanlarıyla aynı durumda olan Dem-Genç ve diğer yerel gençlerin sizlerle birlikte çıkması için arkadaşların ısrarlı istemleri oldu. Onlara söylediklerimizi sana da söyleyeyim ki tarihe geçsin.”

“Söylemen çok iyi olur. Durumunuz spekülasyona açık bir konudur. En azından tarihe not düşmüş olursun.”

“Başta ben olmak üzere, Cizre Halk Meclisi üyeleri ve yöneticileri olarak bu halkın sorumluluğunu üzerimize aldık. Tek bir kişi kalsa bile, hangi yüzle onları terk edip buradan çıkabiliriz. Ayrıca anama söyle; kendisini çok iyi anlıyorum. Buna rağmen ‘buradan çık git’ diyeceğim son kişinin kardeşim olacağını bilmelidir. Sözünü ettiğim toplantıda Çiyager’in de bizimle aynı düşüncede olduğunu dile getirmesi ardından ne söylenebilir ki? İkna ettiğimiz bazı yaralıları ve Dem-Genç üyelerini sizlerle göndereceğiz. Sahip çıkmanızı ve korumanızı bekliyorum.”

Mehmet’in böylesine net konuşması karşısında vekil, susmak zorunda kaldı. Birbiriyle vedalaşıp ayrılma vakti gelmişti. Serhat Altun’la, Ahmet Tunç’un cenazelerinin üzerine bırakıldığı el arabasının yanına gitti. Cenazelerin yanında bekleyen taş çatlasa on sekiz yaşlarında gösteren bir gençle karşılaştı. Çok sempatik ve içten olduğunu görünce tokalaşıp ayaküstü sohbet etmeyi gerekli gördü.

“Adın ne genç arkadaşım?”

“Adım Serçiyan vekilim!”

“Çok memnun oldum Serçiyan. Bu mahalle tümünden kuşatılmış. Buradan sağ çıkmanız imkânsız gibidir. Bizimle çıkabilirsin. Eğer istersen seni de kendimizle götürür, sonuna kadar sahipleniriz de” dediğinde, içinde bulundukları iklimin yarattığı üzgün ifadeyi sevecen bir dille söylemeyi yeğledi.

Gülümsemekle yetinen Serçiyan, bir şey demeden ge-
çip gitmek istese de vaz geçti. “Sizinle tanışmaktan ben de memnun oldum vekilim. Buraya kadar gelmenizden dolayı çok sevindiğimi de bilmelisin. Ancak bana böyle bir teklif yapman hoş bir şey değil.”

“Neden? Daha çok gençsin. Önünde yaşayacağın uzun

yıllar var. Her alanda bu halk için mücadele edeceğin koşulları da mutlaka bulacaksın.”

Serçıyan 1988 yılında Şırnak’a bağlı Karageçit, Kürtçe adıyla Sipîvyan köyünde doğmuştu. Daha iki yaşında iken devlet tarafından koruculuğun dayatılmasını kabul etmeyen ailesi, göç ederek Cizre’ye yerleşmek zorunda kalmıştı. On iki çocuklu bir ailede büyümüş; her yıl Sakarya ve Bolu’ya fındık, Malatya’ya kayısı, Adana’ya biber, domates toplama işçiliği için gitmişlerdi. Liseyi bitirmeden okulu bırakmıştı.

Geçmiş bir an gözlerinin önünde beliriverirken: “Bu yaşımda şunu gördüm; özgür olmadığımız sürece bize yaşam haramdır. Bu devlet kölelikten başka küçücük bir yaşam şansı tanımıyor bize. Bu vahşi düşmanın yıllardır halkımızın başına neler getirdiğini bilmiyor gibi bizimle gel diyorsun. Barbarlara karşı mücadele vermenin kolay olmadığını biliyoruz. Biz burada olanların hepsini öldürebilirler. Ama onlara boğun eğmeyecek, diz çökmeyeceğiz. Halkımız böyle bilsin” dedi.

Söyleyecek sözü kalmayan vekil ne diyeceğini bilemedi. Ölümün nefesini ensesinde hisseden bu gencecik insana bu veciz sözleri söyleten erdem ve bilincin nasıl oluştuğunu düşündü. Bu gencecik insanları böylesine bilinçlendiren bu sokakların hikâyesi nedir diye bir soru aklına geldi. Sorusuna cevap ararken düşünceleri 1990’lı yıllara ve devlet uygulamalarına gitti.

“Bu sokakları dolduran gençlerin hemen hepsi 1990’lardan sonra doğan ve karanlık yılların travmalarını kendi ailelerinde yaşayanlardır. Her ne kadar 1990’lı yıllardaki o trajediler yaşanırken bir anlam verebilecek yaşta olmasalar da, bütün bu yaşananlar onların bilinçaltına yerleşti. Bilinçaltında sıkışan bu gerçeklik zamanla bilinç üstüne çıktı. Bunun bilinç üstüne çıkmasında çevresel faktörlerle birlikte dünyadaki gelişmeleri okumaları ve algılamaları da etkili oldu. Bu faktörlerin oluşmasında belirleyici olan, özünde Kürt Özgürlük Hareketi’nin ideolojisi ve felsefesiyle tanışmaları, düşünme ve analiz yapma gücüne ulaşmalarıdır. Diğer temel etkenlerden biri de, ailelerinden aldıkları

yurtseverlik kültürüdür. Çünkü Kürdistan'ın orta yerindeki Kürt yurtseverliği, özgürlük hareketinin ortaya çıkmasıyla ete kemiğe bürünmüştür. Cizre mevcut yapısı nedeniyle son otuz yılda binin üzerinde çocuğunu özgürlük mücadelesi saflarında yitirdi. Bedel ödedikçe sürekli büyüyen bir kavrayış gücü ve politik kimliğe sahip oldu. Bu özelliğiyle Cizre'nin katliamcı ve hileci politikalara karşı refleksi günden güne gelişip büyüdü.”

Sorusuna bulduğu cevaptan hoşnut olarak Serçiyan'ın elini içtenlikle sıkmadan edemedi. “Hepinize serkeftin heval” diyerek kucaklaşıp vedalaştı.

Üç cenaze ve durumları ciddi olan dört yaralıyı yanlarına alan kitle, kendilerini yolculayan Mehmet, Asya ve arkadaşlarıyla vedalaştıktan sonra ellerindeki beyaz bayrakları kaldırarak Nusaybin Caddesine doğru yürümeye başladılar.

“Abdulcelil Petrol”ün yanına gelen kitle durdu. Arkada yürüyen iki yaşlı kadının güvenlik açısından öne geçmesini isteyen vekil, bayrağı taşıyan yaşlı erkeğin de onların yanına gelmesini istedi.

“Şehitlerimizin cenazesini ve dört yaralımızı aldık. Şimdiye kadar bir saldırıyla karşılaşmadığımız iyi oldu. İnşallah bundan sonra da karşılaşmayız. Her ihtimale karşı yanımızdaki her iki ananın ve bayrak taşıyan amcanın önde yürümesi iyi olur. Saldırı niyetleri varsa bile yaşlı olduklarına bakarak caydırıcı bir rol oynayabilir.”

Yaralılarla birlikte sayıları kırka varan kitle petrol ofisinin bulunduğu sokaktan Nusaybin Caddesi'ne çıktı. Hiçbir dükkânın açık olmadığı çift şeritli caddenin kaldırımında durdular. Caddenin uzandığı yere kadar bir aşağı bir yukarı baktılar. Caddenin Dört yol tarafındaki kavşakta duran bir tank ve iki panzerin namluları kendilerine dönüktü.

“Vekilim” dedi Hamit Poçal, eliyle Dört yol Kavşağını işaret ederek. “Biz gelirken iki panzer duruyordu, fakat tank yoktu bence.”

“Dikkat etmedim, ama sanırım gözden kaçırmış olmalısın. Çok da önemli değil” diyen vekil konuşmayı duyan kitleyi rahatlatmak istedi.

İki yaşlı kadın öne geçti. Birinin elinde havaya kaldıracak salladığı beyaz bayrağı vardı. Beyaz bayrak taşıyan yaşlı erkek de yanlarına geldi. Kaldırımdan caddeye çıkmadan en fazla iki yüz metre uzaklıktaki kavşakta duran zırhlı araçların görmesi için beyaz bayrakları olabildiğince yukarı kaldırıp salladılar. Herhangi bir hareket veya engeli andıran bir tepki gelmeyince öne düşen üç yaşlı insan, yanlarındaki vekille birlikte kaldırımdan caddeye çıktı. Kaldırımda bekleyenlere seslenen vekil, “cenazeleri getirin” dediğinde yaşlı bir adam cenazenin üzerine konulduğu el arabasını çekerek caddeye bıraktı. Onu, cenazeleri taşıyan diğer el arabası ve etrafındaki kitle izledi. Nusaybin Caddesi’nin yaklaşık altı veya yedi metre enindeki ilk şeridini geçmek için arka arkaya vermiş kitle, cenazelerin arkasından gelişini güzel yürüdüler. Kimisi önden cenaze taşıyan el arabalarını çekerken, kimisi arkadan itekledi. Boşta olanlar ise arabaların sağında solunda yerlerini alarak yürüdüler.

İMC TV kameramanı çekim yaparken, Rojger ve Nergiz de küçük el kameralarıyla çekim yapmayı sürdürdü. Engelleme veya müdahalenin esas olarak mahalleye girmeden olabileceğine kesin gözüyle bakmışlardı. Mahalleye girerlerken herhangi bir engel veya müdahaleyle karşılaşmalarını sürpriz olarak görmüş, belli bir rahatlama yaşamışlardı. Dönerken müdahale beklemeseler de, her an bir şeylerin olabileceği korkusu hepsinde vardı.

Öndekiler beyaz bayraklarını sallamayı aksatmadan yürüdü. Hemen arkalarında yürüyenler kaygı ve endişe içinde sağa sola bakınırken, bir an önce caddeyi geçip Bajarê Kevn Mahallesi’ne girmek için adımlarını sıklaştırdılar. Bajarê Kevn Mahallesi’ne kendilerini bir atsalar, tehlikeyi atlatmış olmanın heyecanı kadar sevincini de yaşamış olacaktı.

Vekille birlikte bayrak taşıyan öndekiler refüj denilen orta kaldırıma gelip caddenin ikinci şeridine geçti. Onları, cenazeleri taşıyan el arabaları izledi. Yarım metre yüksekliği, bir metre kadar eni olan orta kaldırımını aşması için cenaze yüklü el arabalarının her birini dört beş kişi güçle

kaldırıp caddenin ikinci şeridine indirdi. Önde yürüyener, ikinci şeritte birkaç adım atmışlardı ki, zırlı araçların ölüm kusan otomatik silahlarının sesi yankılandı.

Birkaç metre daha yürümelerine izin verilse, çatıya yakkın duvarın üzerinde büyük harflerle ŞARIN DIŞ TİC. yazılı iki katlı bir binanın yanına yetişecek ve tüm tehlikeyi atlatmış olacaktı. Ancak sadece öldürmeye ve yok etmeye şartlanmış JÖH ve PÖH elemanları, görevlerini yapmanın rahatlığıyla otomatik silahlarının tetiğindeki parmaklarını harekete geçirmişlerdi. Onların dışında caddede hiç kimse yoktu. Hiçbir çağrı veya uyarı yapma gereği duymadan ezici çoğunluğu yaşlı insanların oluşturduğu kitleyi hedef alan seri atışlarına başlamışlardı.

İçinde İMC TV kameramanının da olduğu on kişiden fazla insan yaralanıp yere yuvarlandı. Sağa sola kaçışanları, canhıraş cıgıllıklarla yaralanıp yere düşenleri, oradan oraya savrulan cenaze yüklü el arabaları, yere yan yatmış cenaze arabasının boşa dönen incecik tekerleği ve diğer tüm ayrıntılar, yaralandığı halde bir an olsun durmayan İMC TV'nin kamerası tarafından saniye saniye görüntülandı.

Nusaybin Caddesinin üzeri kan gölüne döndü. "Ay Dayêê!", "Yardım edin!", "Ax ana ölüyorum!" diyen yaralıların cıgıllıkları, otomatik silah seslerine karışarak aralıksız sürdü.

Patlama sesiyle ortalıkta hâkim olan sessizlik yırtılınca yere yuvarlanan Hamit Poçal'ı ölümcül bir ateş sardı. Önce bu sesin ne olduğunu, nereden geldiğini anlamaya çalıştı. Şaşkın şaşkın etrafına bakınırken bedeninin ısındığını, ağırlaştığını hissetti. O güne dek hiç görmediği ve yaşamadığı bir ateş sardı bedenini. Sıcak ve ıslak bir şeyin karnından aktığını fark edince elini karnına götürdü. Karnındaki bütün organların avucuna geldiği duygusuyla dehşete düştü. Bir eliyle karnını tutarken diğer elini caddenin asfaltına dayayıp kalkmak ve duvarın dibine kadar yürümek istedi. Her saniye biraz daha ağırlaşan bedeninin ağırlığını taşıyacak gücü bulamadı ve yüzüstü olduğu yere kapaklandı. Tekrar ayağa kalkmayı denedi. Bitkin düşen bedeniyle diz-

lerinin üstüne yıkıldı. Bir süre dizlerinin üstünde öylece durdu, hızlı ve derin derin soluklandı, başını gökyüzüne çevirdi. Gecedен kalma güneşi kapatmaya çalışan birkaç kirli bulut kümesi bir yan yana geliyor, bir dağılıyor, bir şekilden şekile giriyordu. Çocukluğundaki gibi şekil değiştiren bulutların neye benzediğini düşünürken kulakları sağır eden yeni bir patlamayla sırtüstü yere yuvarlandı.

Vekilin telefonla çağırdığı belediyeye ait iki cenaze aracı olay yerine yetişmek üzere iken, kitleyi tarayan zırhlı araçların saldırısına maruz kaldı. Yoğun ateş altına alınan araçlar, cenazeleri ve yaralıları alamadan geri çekilmek zorunda kaldı.

Taramanın yapıldığı ilk anlardaki paniği atlatan kitle, hızla kendisini toparladı. Başının üzerinden uçuşan, sağına soluna değen mermilerle vurulacağını düşünmeden vekille birlikte yaralıların başına koştu. Caddenin ortasında acıyla kıvranan yaralıları kapalı dükkânların önüne çekti. Yerde uzanmış kanlar içindeki Hamit Poçal'ın yanına giden vekil, durumunun çok ağır olduğunu fark etti. Panikle ne yapacağını bilemeden rahat soluklanabilsin diye başını kaldırıp dizine koydu. Gözlerini güçlkle açan Hamit, ölgün ve yorgun bakışlarla kendisine baktı. Gözleri kapandı, başı yana düştü, soluğu kesildi. Nabzını kontrol eden vekil, nabzının durduğunu görünce çaresizce etrafına bakındı.

“Vekilim, vekilim!” diye bağırان Belediye Eş Başkanı, “Selman Erdoğan da şehit oldu vekilim!” dediğinde, boğazına düğümlenen hıçkırıkla gözyaşlarına boğuldu.

Hamit'i usulca yere bırakan vekil, Selman'ın yanına koştu.

1990'larda Eruh'tan Cizre'ye göç eden kırk beş yaşlarındaki Selman'ı da en az Hamit kadar iyi tanıyordu. Yanına koşup nabzını kontrol edince çaresizce oturup kaldı bir an. Çok iyi tanıdığı iki insanı bir anda kaybetmenin acısı gelip yüreğine oturdu. Yaralıların acı içindeki inleme ve bağırmaları karşısında kendisini hemen toparlayıp Cizre'deki devlet görevlilerini sırayla aradı. Yaşadıkları vahşetin durdurulmasını istediğinde, hiçbir şeyden haberleri yokmuş

gibi davranmalarına tanık oldu.

Nergîz ve Rojger, her biri duvarın korunaklı bir yerine çekilerek ajans ve İMC TV'ye canlı telefon bağlantısı kurmuşlardı. Her şey an be an kamuoyuna yansıyınca tarama durdu.

Bir ambulans ve iki cenaze aracının olay yerine geleceği söylendi. Taramadan dolayı sokak aralarında bekleyen iki cenaze aracı geri geldi. Yakınlarda bulunan ambulansın gelmesi de uzun sürmedi. Sağlık görevlileri ve yaralanmayanlar tarafından her beş cenaze, cenaze araçlarından birine üst üste istif edilirken, çokluğu nedeniyle yaralıların yarısı bir cenaze aracına, diğer yarısı ambulansa güçlüklerle yerleştirildi. Cenaze ve yaralıları alan araçlar hastaneye doğru harekete geçerken, geriye kalan kitle bitap ve perişan halde belediyeye geri döndü. Belediyeye yetişmeden vekilin telefonu çaldı. Whatsapp'tan arayan, ambulans görevlisi bir hemşireydi.

Panikle “vekilim!” diyen hemşire, duyulmasın diye çok alçak sesle konuşuyordu. “Yolda önümüzü kesen devlet güçleri, her üç aracı da terörle mücadele şubesine getirdiler. Cenazelerin olduğu aracı kontrol ettikten sonra hastaneye gönderilmesine izin verdiler. Ancak yaralıların hepsini araçlardan indirip sorgulamak için şubeye aldılar. Ne kadar itiraz ettiysek de engel olamadık. Lütfen müdahale etmenin bir yolunu bulun. Bazı yaralıların durumu ağır ve gecikirsek korkarım kaybedebiliriz.”

Belediye Eşbaşkanının aracını alan vekil, Terörle Mücadele Şubesi'nin yolunu tuttu. Yol boyu Parti Grup Başkan Vekilleriyle, Eşbaşkanlarla görüşüp hükümetin duruma müdahale etmesi için uğraşmalarını istedi. Akşam karanlığı çökerken eve döndüğünde yorgunluktan bitap düşmüştü. Rojger ve Nergîz, hazırladıkları görüntü ve haberi ajansa göndermiş, Rohat'ın Mehmet ve Asya'yla yaptığı Röportajı göndermeye çalışıyorlardı.

“Yaralıların durumu nasıl oldu?” diyen Rojger'e bakan vekil, koltuğa yığılırcasına oturdu.

“Nasıl olacak ki? Aldığımız cenaze ve yaralıların bir

kısmı için AİHM'den tedbir kararı olduğu halde, adamların taktığı yok. Ne bir kanunu, ne kamuoyunu, ne ulusal ve uluslararası mahkeme kararlarını dinliyorlar. Bir saate yakın yaralıları sorgulayıp işkence yapmışlar. Zor bela hastaneye göndermeyi sağlayabildik.”

Vekilin sustuğunu gören Rojger araya girdi. “Adalet, demokrasi ve hukuk adına ne varsa her şey askıya alınmış. Öyle görünüyor ki, Çöktürme Planı dedikleri strateji başarıya ulaşmayana kadar bu olağanüstü durumu sürdürecekler.”

“Bana da öyle geliyor. Siz neler yaptınız? Haber ve görüntüleri gönderebildiniz mi?”

Vekilin sorusunu Nergîz yanıtladı. “Hepsini göndermeyi başardık. Şimdi de Rohat hevalin verdiği flaş bellekteki Eşbaşkanlarla yapılan röportajı göndermeye çalışıyoruz.”

“İnternetin hızı zayıf olduğu için gönderme işlemi bayağı sürecek. Bu ara flaş belleği televizyona takıp röportajı izleyebiliriz. En azından arkadaşların açıklamaları biraz moral verir. Üzerimize çöken bu kasvetli havanın hafiflemesini sağlar. Ne dersiniz, olmaz mı?”

“Çok iyi olur” diyen Nergîz, açık olan televizyonun USB girişine flaş belleği taktı. Kumandayı alarak video çalıştıran kanala geçti. Rohat'ın çektiği görüntüler akmaya başladı. Görüntülerden anladıkları kadarıyla Taziye Evinde çekim yapılmıştı.

Açılışı yapan Rohat, Asya'ya dönerek ilk soruyu sordu. “Cizre direnişinin otuz beşinci günlerini geride bırakırken, Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanlarını bir araya getirdik. Cizre’de otuz beş günlük direniş ve sonuçlarını konuşacağız. Bu otuz beş günü nasıl değerlendiriyorsunuz?”

“Otuz beş günlük çetin bir savaş süreci geçti, bu Cizre için büyük bir zaferdir. Bir devlet düşünün, kocaman bir devlet küçücük bir ilçeye ve yaşayanlarına karşı, bütün imkânlarını kullanarak saldırıya geçmişse, demek ki Türkiye Cumhuriyeti ve AKP zaten büyük bir yenilgiye uğramıştır. Davutoğlu ‘Cizre ve Silopi’de büyük bir temizlik yapacağız’ dedi. Temizliği kanla yaptı, ‘Biz teröristleri bitireceğiz’ dedi.

Sekiz aylık bir bebek daha dünyaya gözlerini açmadan, anesinin karnında katlediliyor ve buna temizlik deniliyorsa, bu durumda insan devlete ne diyeceğini bilemiyor. Yetmiş yaşındaki bir amca kendi evinde yemek yerken toplarla vurulmuşsa bu devlet sorumludur. Bu temizlik midir acaba? Bu insanlık mıdır? Demek ki bu devlet insanlıktan nasibini almamış bir devlettir. Bir çocuğa, savunmasız insanlara gücü yetiyor. Cizre halkı otuz beş gündür bir mücadele sürdürüyor. Bundan sonra da, gerekirse bodrumlarda, sokaklarda ve her yerde direneceğiz. Halkımızla birlikte devletin karşısında sonuna kadar duracağız. Savunmasız insanlara karşı tank, top kullanılıyorsa devlet kaybedecek, mutlaka halk kazanacaktır, herkes bunu böyle bilsin.”

“Bu serhildan ve direniş şehrinde kadınlar öncülüğünde bir direniş geliyor. Biz de bu otuz beş günlük direnişte en çok kadınların zılgıtlarını duyduk ve onların mücadeleyi sahiplenmesini gördük. Kadınlardaki bu direniş ruhu nerden geliyor. Siz de bir kadın olarak burada Eşbaşkanlık yapıyorsunuz. Kadınlar açısından Cizre’de nasıl bir sonuç ortaya çıktı?”

“Bütün direnişlerin öncüsü kadınlardır. Kadınlar dağda, şehirde, gerillada erkek arkadaşları ile birlikte mücadele ediyor. Bu konuda kadınlar her alanda direnişin öncülüğünü yapabilecek güçtedir. Otuz beş gündür Cizre kadınları yiğit çocuklarıyla, çıplak elleri ve iradesiyle, sloganlarıyla şehirlerine sahip çıktılar. Eğer sekiz aylık hamile bir kadın kendi evinde, kendi sokağında vuruluyorsa, bu kadın mutlaka birçok şeyin karşısında durabilecek güçtedir. Türk devleti, kadınların bedeni üzerinden Kürt halkını bastıracağını diyor. Bunu çok iyi bilsin ki, kadının bedeni üzerinden Kürt halkını sindiremez. Kadın artık başını kaldırmış, haklarını arıyor ve bu şekilde mücadelesini de sürdürecektir. Silopi’de üç kadın öncümüzü katlettiler. Bu zulmün, bu zulümün karşısında Kürt kadını direnecektir. Sêvelerin, Sakinelere, Fatmaların direnişi önünde duramayacaklardır.”

Asya’nın açıklaması bitince Mehmet’e dönen Rohat, “otuz beş günlük direnişiniz nasıl geçti? Zorlukları nelerdi?

Cizre halkı ve direnişçileri ablukayı nasıl kıracak?" diye sorarak yanıt vermesini bekledi.

"İlk önce üç kadın yoldaşımıza yönelik gerçekleştirilen katliamı kınıyorum. Şu an otuz beşinci günleri geride bıraktık. Biz daha üçüncü gündeiken devlet güçleri öz yönetim direnişine saldırdı. Biz o günden beri söylüyoruz, halkın üzerindeki yönelimler katliama yol açacaktır. Şimdiye kadar dört yüz kişiyi katlettik diyorlar, ama şu ana kadar burada altmış sivil yaşamını yitirdi. Halk şehrinde kaldı, bu tufana karşı nasıl savaşıacağını Cizre gösterdi. 21. Yüzyılda Cizre insanlık adına namus ve onuruna sahip çıkacağını bütün dünyaya gösterdi. 1992 yıllarında köyleri yakılmış, mezarları boşaltılmış bu halk bir daha aynı acıları yaşamamak için var gücü ile otuz beş gündür direniyor. Spartaküs'ün bir sözünü hatırlatmak istiyorum; 'Ben düşmanın zulmüne değil de, mazlumun sessizliğine yenildim' demişti. Şu an Cizre'de yaşanan da budur.

21. yüzyılın en ileri tekniğine karşı, neredeyse dünyanın en büyük ordulardan biri, Cizre'nin 120 bin kişilik nüfusuna karşı tankla, topla ve havanlarla dövüyor, ama tüm bunlara rağmen halk hala diz çökmedi. Özgürlük mücadelesi uzun soluklu bir mücadeledir. İlk çıktığı yıllarda ben ve Asya heval daha yeni doğmuştuk. Hakilerin, Mazlumların devrettiği bayrağı bizler şu anda devralmışız. Belli değil, nasıl ki diğer arkadaşlarımız halkın içinde katledildiler ise, bundan sonra da bizim çocuklarımız bu direnişi sona doğru götürecektir. Bastırmayla, savaşla, tankla, topla Kürt meselesinin çözölemeyeceğini biz 'liberaller' olarak söylüyoruz. Eğer bizle barış süreci gerçekleşmezse, bizden sonra geleceklerle barış yapmak çok zor olacak. Cizre'de kırılan fay hattı daha da derinleşti. Çocukların bu savaşta yaşadığı travmalar nasıl aşıllacak? Davutoğlu 'halkı koruyoruz!' diyor, ama Cizre'de halka karşı tam olarak vahşet yaşanıyor. Otuz beş gündür insanlar susuz ve elektriksiz, çöpler sokakları doldurmuş, öldürölen hayvanların leşleri ortalığa saçılmış. Hastalık diz boyu. Ama halk hala bu diktatörlöğe boyun eğmemişse, ben bunu bir başarı olarak görüyorum.

Diz çökmeyeceğimizi ilk günde söyledik, bundan sonra da diz çökmeyeceğimizi söylemeye devam ediyoruz.”

“YPS JIN ve YPS Cizre’de kuruluşunu ilan etti. YDGH olarak örgütlenen gençler hangi ihtiyaçtan yola çıkarak YPS’yi ilan etti? Şu anda sivil savunma güçlerinde yer alanlar kimlerden oluşuyor?”

“YDGH’nın ortaya çıkması Erdoğan ve kanlı yasalarının bir sonucudur. 2009-2010 yıllarında çıkardıkları, ‘taş atan çocuklar’ yasası altında hepsine beşer, onar yıl ceza verdiler. Beş yüze yakın genci içeriye aldılar. Yahya Menekşe’nin katledildiği gün taş atan çocuklar, dört yıl cezaevlerinde kaldılar. O kin onların içinde kaldı. YPS (sivil Savunma Gücü) dediğiniz de buradan ortaya çıktı. Diktatörlüğe ve var olan sisteme karşı direnişten başka tek bir seçenek bırakmadı. Seksenli yıllarda Mazlum arkadaşın, Diyarbakır Zindanında ‘Berxwedan Jiyan e / Direnmek yaşamaktır’ sözü şu an Cizre de uygulanıyor. Bundan sonra da bu söz devam edecektir. Bu konuda hiç kimsenin şüphesi olmasın. 1992’li yıllarda babalarımız, dedelerimiz katledildi, köylerimiz boşaltıldıktan sonra bizler bu şehre geldik. Burada da ulus devlet sistemine ve zihniyetine karşı hep kin ve nefret taşıdık. Biz gittikten sonra tekrardan bizim çocuklarımız da aynı şekilde kin ve nefretle büyüyeceklerdir. Onun için Türkiye şu an bir kâbus yaşıyor. Bundan sonrası bir kaos aralığıdır. Ne olacağını, nasıl bir sonuç çıkacağını önümüzdeki günler belirleyecek. Tansu Çiler ve devleti tarafından 1990 yıllarında Cizre’de 700 kişiye yakın faili meçhul cinayet işlendi. Daha otuz beşinci günlerdeyiz. Bu sayı belki yüze, iki yüze ulaşır. Bundan sonra gelecek nesiller de artık buna boyun eğmeyeceklerdir. Bugün bu YPS ile olur, yarın öbür gün bu başka güçlerle olur. Bundan sonra Kürt halkını eski yöntemlerle ‘dilin yok, hiçbir şeyin yok, bana itaat edeceksin’ demekle yönetemeyeceklerine adım gibi eminim.”

“Cizre’deki ablukayı kırmaya dönük bir destek geldi mi size, yoksa halk ve YPS güçleri kendi imkânları ile mi savaşıyor?”

“Biz halkın öz gücüyüz ve halk bu gücünü kullandığın-

da dışarıdan kimsenin buraya destek için gelmesine de gerek yoktur. Türk devletinin tankı, topu ve binlerce askeri ve çetesi ile halkın üzerine gelmesi önemli oranda psikolojik savaştır. Bu da bir yere kadar gidebilir. Ama halkın gücü karşısında hiçbir güç duramaz. Bu halk sonuna kadar direnecektir.”

“Yani kendi gücümüze dayanarak otuz beş gündür hiçbir yerden destek almadan direniyoruz diyorsunuz?”

“Tabi, halkın gücüdür, halk kendi gücü ile kendini var ediyor. Kırk yıldır beraber bir mücadele sürdürüyoruz. Bıçak kemiğe dayanmış, bu kadar zulme karşı halkın dayana-cak gücü kalmadı. Halk kendi toprağını, çocuğunu, namu-sunu koruyarak direnecektir. Halkın gücü tektir.”

“Kadın ve çocukların yaşamlarını yitirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz. Kadın ve çocuklar neden hedef alınıyor?”

“Karar aldılar, ‘Cizre ve Silopi’yi temizleyeceğiz’ dediler. Ama nasıl temizlediler? Elli yaşındaki anneleri, beş aylık bebekleri katlederek... Belli ki psikolojik savaş yürütüp Cizre’yi boşaltma amaçlı bunlar yapılıyor. Cizre’yi tamamen boşaltmak için katliamlar yapılıyor. Bir temizlik yapmışsa da bu şekilde yapmıştır.”

“Eşbaşkanlar hedef alınıyor, Silopi’deki kadınların katledilmesi direkt öncü kadınlara ilişkin bir saldırdır. Kendinize yönelik bir saldırı bekliyor musunuz?” şeklindeki soruya Asya yanıt verdi.

“Öz Yönetimlerin Eşbaşkanları katledilmişse bu öz yönetimlerin gücünü, kadınların gücünü sindirme politikasıdır. Devlettir, zalimdir, ne yapsa beklenir. Biz de direnebilecek güçteyiz. Onurlu bir ölüm, yıllarca onursuz yaşamaktan daha iyidir. Pakize arkadaş gibi biz de onurlu yaşamaya hazırız. Var olduğumuz sürece Pakize, Sêvê ve Fatma’nın bayraklarını taşımaya hazırız. Silopili kadınların Pakize’nin bayrağını indirmemesi gerekiyor. Onlar onurlu bir mücadele verdiler. Pakize ve Sêvêlerle gurur duyuyoruz.”

“Konuşmaya başlamış iken son soruyu da size sormak istiyorum. ‘Dışarıdan destek almadan bu otuz beş günü na-

sıl buraya kadar getirebildiniz. Bu şehir en sıkı ve sert ablukaya rağmen, kendi öz gücüne dayanarak nasıl bu kadar ayakta durabiliyor?”

“1992 yılında en son Mexmûr’a giden halkımız, Şirnak’taki evlerini terk edip Güney Kürdistan’a geçtiklerinde KDP’nin uyguladığı ablukayla karşılaştılar. Bu ablukada BM’nin de parmağı vardı. BM buna göz yumdu. Halk palamut ve su ile kendisini yaşatarak her şart altında direndi, teslim olmadı. Onun için Kürt halkı, tarihsel tecrübelerinden dolayı her zaman hazırlıklıdır. Her evin içinde mutlaka bir çuval buğday bulunur. Fazla sıkıntı çektiğimizi zannetmiyorum. Su ve elektrik sıkıntısı çok ciddi. Ama halkımız için bunlar öncelikli konular değil. Halkımız Zîlan’dan, Kutu Dere’sine kadar yaşadığı katliam ve direnişlerin sonuçlarından ders çıkarmış. Bu anlamda biraz hazırlıklıdır. Fakat son yaşanan sessizliği Cizre halkı hak etmemiştir. Cizre başka ilçelerde yaşanan saldırılara karşı on binlerle ayağa kalkıyordu. Bu süreçte bir basın açıklaması dahi yapılmadı, buna üzülmüyoruz. Ama her şeye rağmen direniyoruz! Köle gibi veya kölece 70-80 yıl yaşayacağımıza özgürlük savaşçısı olarak Cizre’nin çamurlu sokaklarında katledilmek ya da ölmek bizim için bir şereftir, bir onurdur...”

Röportaj biterken ekran karardı. Nergîz ayağa kalkıp televizyonu kapatacağı sıra yeni bir görüntü ekrana yansıdı. Mehmet, Siyabend, Asya, Nûda, Arjîn, Axîn ve birkaç genç daha bir odada oturmuşlardı. Odayı aydınlatan gaz lambasının loş ışığından, çekimin gece yapıldığı belliydi.

“Nur Mahallesi’ndeki geri çekilme sonrası yaptığımız toplantı bitti ve oradan gelen arkadaşların düzenlemeleri de yapıldı. Hepimiz hem çok yorgun, hem de çok üzgün ve hüznünlüyüz. Botan dengbêjleri bu bölgenin tarihsel hafızası gibidir. Geçmiş her süreci ve olayı bu şarkılardan takip etmek mümkündür. Bu topraklarda hozanlık, dengbêjlik en az Serhat bölgesi kadar kadar gelişkindir. Bir arkadaş dengbejlerin güzel bir parçasını söyleyebilir bize. Üzerimize çöken bu hüznü ve yorgunluğu atmaya yardımcı olabilir.”

“Üzerimizdeki bu ağırlığı ancak heval Mehmet’in o

güzel sesi atabilir. Duygulandığında söylediği parçayı istiyoruz heval Mehmet'ten" diyen Asya, Siyabend'in genellikle dönük istemini somutlaştırmakla kalmadı, söylemesini istediği parçanın adını da söyledi. "Ehmedê Mala Mûsê'yi istiyoruz."

"Bildiğiniz gibi Cizre, âlimleri ve bilim insanları kadar hozan ve dengbêjleriyle de ünlü bir bölgedir. Bölgenin oldukça nitelikli dengbêjleri vardır. Seîd Axayê Cizirî, Cemalê Mihê, Arif Cîzrawî, Salihê Şirnexê, Fadilê Cizirî vs... Her biri kendi tarzında Botan'da yaşanan büyük kahramanlık ve aşk hikâyelerini dinlendirirler. Ne yazık ki bu dengbêjlerden bir tanesi olan Salihê Şirnexî, Silopi direnişi ortamında yaşamını yitirdi."

"Salihê Şirnexî anısına da olsa senin söylemen lazım" diyen Nûda araya girdi.

"Şunu demek istiyorum; Botan dengbêjliğinin esas teması, aşk ve kahramanlıktır. Bu iki sözcükle yaşamın her alanında karşılaşmak mümkündür.

Şarkılarda, günlük konuşmalarda ya da yer adlandırmalarında bu iki gerçeklik, birbirinden kopmamış gibi dilendirilir.

Aşkın kahramanlıkla, kahramanlığın aşkla gerçekleşebileceğini en iyi Botan dengbêjleri anlatır.

Bu topraklarda aşkın ne kadar zor gerçekleştiği de kahramanlık hikâyelerinde ayrıca dile gelir. Mem û Zîn destanında dile geldiği gibi, parçalanmış, dokusu bozulmuş bir toplumda bireysel kahramanlık düzeyleri ne kadar büyük olsa da, toplumsal aşkı ve hakikati ifade eden özgürlüğün mümkün olmadığını anlatır. Genelde trajik biten bütün hikâyelerde bu gerçekliği görürüz."

"Yapma heval Mehmet" dedi Arjîn alındığını gösterek. "Senden bir istekte bulunduk, Cizre'deki dengbêjlik tarihine girerek kendini naza çektin. Aşk olsun yani!"

Arjîn'in konuşması bitince diğer arkadaşları alkışlarıyla isteğin gerçekleşmesi için destek verdiler. Gülümseyerek tüm arkadaşlarına baktı.

Ehmedê Mala Mûsê şarkısı, Seit Axayê Cizirî'nin

1936'da söylediği bir klamdı. Çocukluğundan beri bu parçayı öğrenmişti. Her fırsatta söylemeyi ihmal etmezdi. Klasiğeşen bu halk şarkısına başlarken, o muhteşem gür sesi odada yankılandı.

Ax.. heywax li min... lê mala minê,
Heyfa dilê min, mehkûmê min rebenê lê dil ketinê,
Ehmedê Mala Mûsa çawa min dixwazî, lê min nadinê,
Hûnê çawa bikûjin xweş mêran, ji bo xatirê min rebenê
xweşik jinê,
Hey wax li min, hey wax li min, lê mala minê
Heyfa çavên reş û belek hûn dibînîn îro lê ax ketinê

Ax dayê Ehmedê Mala Mûsa,
Çi xweş mêr e, hunermend e, lê tenbûrvan e
Tizbiya di destê wî da ji kevirê şadî, lê ji kehrîbar e
Ew mêrxwazê xweşmêran nekûjine,
Xwedê wezê bêjim, ew e mêrê bi sed mêran e,
Ew e mêrê bi sed mêran e, ew ne merd e Ehmedê min
bikuje,
Hawar ew li bera gur û rovî xayinan e

Ax dayê pê ra hatî cejn û îda vê qurbanê
Keçik û kurikên me derketin govendê, şahî lê di dîlanê
Salihê pismamê min, bang kir got, te porkurê were
Ehmedê Mala Mûsa birîndar e, aliyê di eywanê
Gava ez çûm min bi çav û serê xwe dît
Hawar e dayê, dilê min şewitî lê agir dane
Hey wax li min, hey wax li min, lê mala minê
Heyfa çavên reş û belek, hûn dibînîn îro lê ax ketine

İKİNCİ CİLDİN SONU...

